

اشاریہ کلام اقبال اردو

(مصرع وار۔ بہ اعتبار حروف تہجی)

مرتبہ :: یا سمین رفیق

نظر ثانی

ڈاکٹر رفیع الدین ہاشمی

اقبال اکادمی پاکستان

حرفے چند

زیر نظر اشاریے کے مقدمے میں یاسمین رفیق نے کلام اقبال کے صرف دو اشاریوں (ڈاکٹر صدیق شبلی۔ داؤد عسکر) کا ذکر کیا ہے، مگر ان کی اصل تعداد کہیں زیادہ ہے۔ یہ مختلف النوع اشاریے، اقبالیاتی ادب کے حوالہ جاتی شعبے کا اہم اور قابل لحاظ سرمایہ ہیں۔

۲۱ اپریل ۱۹۸۹ء کو علامہ کی وفات پر پچاس برس مکمل ہوئے تو کاپی رائٹ ایکٹ کی رو سے ”حقوق اشاعت محفوظ“ کی پابندی ختم ہونے پر اشاعت کلام اقبال کی اجازت عام ہو گئی۔ مختلف ناشرین کے شائع کردہ کلام اقبال کے طرح طرح کے نسخے بازار میں آنا شروع ہو گئے۔ ان سب میں اقبال اکادمی کا شائع کردہ نسخہ سب سے معتبر اور مستند نسخہ ثابت ہوا (اولین اشاعت ۱۹۹۰ء)۔

راقم کی تجویز پر یاسمین رفیق نے ایم اے اردو کے مقالے کے طور پر زیر نظر اشاریہ تیار کرنے کا بیڑا اٹھایا۔ مقالے کے لئے مقررہ محدود وقت میں کلام اقبال کی تمام نئی اشاعتوں کا اشاریہ مرتب کرنا ممکن نہ تھا (اور نہ ضروری) چنانچہ طے ہوا کہ نئے اشاریے میں صرف حسب ذیل تین اہم تراشاعتوں کے حوالے شامل کئے جائیں:

۱۔ ۱۹۷۲ء سے ما قبل اشاعتیں

۲۔ محمود اللہ صدیقی کی کتابت میں شیخ غلام علی ایڈیشن: (۱۹۷۲ء) وما بعد

۳۔ اقبال اکادمی ایڈیشن: ۱۹۹۰ء وما بعد

زیر نظر اشاریے سے ما قبل شائع ہونے والے اشاریوں میں ”جوئے شیر“ سب سے اہم اور عمدہ اشاریہ ہے۔ چنانچہ زیر نظر اشاریے کی ترتیب میں یاسمین رفیق نے اسی کو نمونہ بنایا۔ اور اس میں نسخہ اقبال اکادمی کے حوالوں کا اضافہ کیا۔ ”جوئے شیر“ کے آخری دو کالم (شمارہ شعر اور مصرع) حذف کر دیے گئے کیونکہ ان کے بغیر بھی اشاریے کی افادیت میں کوئی فرق واقع نہیں ہوتا

استناد کے علاوہ تعداد اشاعت کے لحاظ سے بھی کلام اقبال کی متذکرہ بالا یہ تین اشاعتیں ہی بازار میں دستیاب کلام اقبال کے جملہ نسخوں پر فوقیت رکھتی ہیں۔ اس اعتبار سے زیر نظر اشاریے کی تیاری اور اشاعت، اقبالیات کے حق میں فال نیک کی حیثیت رکھتی ہے۔

عزیزہ یاسمین رفیق نے اس کام کو بڑی محنت اور دقت نظر سے انجام دیا ہے۔ اس کا ایک ضمنی فائدہ یہ ہوا کہ ”جوئے شیر“ میں جو غلطیاں رہ گئی تھیں، ان کی نشاندہی بھی ہوگئی اس کی تفصیل ان کے مقدمے میں درج ہے۔ داؤد عسکر صاحب نے ”جوئے شیر“ کو نہایت ذوق و شوق سے مرتب کیا تھا لیکن یاسمین رفیق کی تحقیق سے اندازہ ہوتا ہے کہ انسانی کاوشوں میں غلطی کا احتمال ہمیشہ باقی رہتا ہے۔ عین ممکن ہے کہ کل کلاں کوئی اور اشاریہ نگار یا یاسمین رفیق کے زیر نظر اشاریے کی غلطیوں کا گوشوارہ مرتب کر دے، مگر اس سے یاسمین کے اشاریے کی اہمیت کم نہیں ہوگی، جس طرح ”جوئے شیر“ کی اہمیت باوجود اس کی غلطیوں کے آج بھی مسلم ہے۔ ہاں، یہ ضرور ہے کہ اب ”جوئے شیر“ کے بجائے زیر نظر ”مصرع و اراشاریہ کلام اقبال“ ہی قابل اعتنا ہوگا۔

یاسمین رفیق کی زیر نظر کاوش اس اعتبار سے بھی قابل تحسین ہے کہ اس نوعیت کے کام اقبالیین اور اقبال شناسوں کی توجہ سے محروم ہیں۔۔۔ شاید اس لئے کہ اول تو حوالہ جاتی کام مشکل اور جان لیوا ہیں، اور اس میں تنقیدی مضامین لکھنے سے کہیں زیادہ محنت پڑتی ہے۔ دوسرے یہ کہ حوالہ جاتی تحقیقی کام بالعموم کسی شمار و قطار میں نہیں آتے اور ہمارے جغادری نقاد اس نوعیت کی کاوشوں کا استقبال فقط خندہ استہزاسے کرتے ہیں، مگر بعد ازاں وہ حسب ضرورت خود کو انہی اشاریوں کی طرف رجوع کرنے پر مجبور پاتے ہیں۔ یہ الگ بات ہے کہ انہیں ایسے کاموں کی اہمیت کا اعتراف کرنے کی توفیق پھر بھی نہیں ہوتی۔

اقبال اکادمی اس اشاریے کی اشاعت پر شکرے کی مستحق ہے کہ اس کی وساطت سے اقبالیات کی ایک ایسی حوالہ جاتی کتاب منظر عام پر آ رہی ہے، جسے شائع کرنا، عام ناشرین، گھالے کا سودا سمجھتے ہیں۔ حالانکہ حقیقت میں ایسا نہیں ہے۔

ڈاکٹر رفیع الدین ہاشمی

صدر شعبہ اردو

یونیورسٹی اور نیشنل کالج لاہور

۴ ستمبر ۲۰۰۰ء

دیباچہ

میں اپنے دل کی گہرائیوں سے خداوند تعالیٰ کی شکر گزار ہوں جو بہت زیادہ مہربان اور نہایت رحم والا ہے۔ وہی ذات بابرکات ہے جس نے مجھے توفیق بخشی کہ میں اپنے تعلیمی و تحقیقی کام کو کامیابی سے انجام دے سکوں کوئی مشکل پیش آئے میں اسی ذات پاک کے حضور دعا کرتی ہوں اور وہ مجھے اپنی رحمتوں سے نوازتا ہے۔ آخر حضور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم پر بار بار درود بھیجتی ہوں جنہوں نے اپنی تمام تر رحمتیں اور محبتیں ہم پر نچھاور کی ہیں۔

اس کے بعد میں اپنی والدہ محترمہ کی شکر گزار ہوں جنہوں نے میری تعلیم کے ہر مرحلے پر ہمیشہ میری حوصلہ افزائی کی اور ان کی تمام دعائیں ہر موقع پر میری توانائی اور مضبوطی کا باعث ہوئیں۔ ان کی دعاؤں کے بغیر میں اس دنیا میں کوئی مقام حاصل نہیں کر سکتی۔ زیر نظر اشاریہ، دراصل میرا وہ تحقیقی مقالہ ہے جسے میں نے اپنے امتحان ایم اے (۱۹۹۶ء) کی جزوی تکمیل کے لیے تیار کیا تھا اب اسے نظر ثانی اور تصحیح و ترمیم کے بعد کتابی صورت میں پیش کیا جا رہا ہے۔

تلاش اشعار کے ضمن میں اقبال کے اردو کلام کے دو اشاریے شائع ہوئے ہیں:

۱۔ ”اشاریہ کلام اقبال (اردو)“ مرتبہ: ڈاکٹر صدیق شبلی۔ کتاب مرکز فیصل آباد۔ ۱۹۷۷ء۔ ۱۲۰ ص

۲۔ ”جوئے شیر“ داؤد عسکر۔ رشید اینڈ سنز کراچی ۱۹۷۹ء۔ ۶۲۸ ص

ڈاکٹر صدیق شبلی صاحب نے صرف غلام علی ایڈیشن (۱۹۷۳ء و مابعد) کے حوالے سے اشاریہ مرتب کیا ہے، مزید برآں انہوں نے ہر مصرع کو نہیں بلکہ شعر کے صرف پہلے مصرع کو حوالہ بنایا ہے، اس لیے اس کی افادیت محدود ہے۔

داؤد عسکر صاحب کا اشاریہ نسبتاً جامع ہے۔ اس میں ہر شعر کے دونوں مصرعوں کو حوالہ بنایا گیا ہے۔ نیز کلام اقبال کی قدیم اشاعتوں (ماقبل

۱۹۷۳ء) اور شیخ غلام علی ایڈیشن (۱۹۷۳ء و مابعد) دونوں کے صفحات نمبر دیے گئے ہیں۔ اس کے بعد بھی مختلف ناشرین کی طرف سے ”کلیات اقبال“ (اردو) کے متعدد نسخے شائع ہوئے ہیں۔ ان سب میں اہم نسخہ اقبال اکادمی پاکستان کا ہے۔ اس کے متعدد ایڈیشن شائع ہوئے ہیں۔ ۱۹۹۰ء میں ”ڈی لکس اشاعت“ اور ۱۹۹۴ء میں ”سپر ڈی لکس اشاعت“ اور ”عوامی ایڈیشن ۱۹۹۴ء“ شیخ غلام علی ایڈیشن کے بعد یہ کلیات کا سب سے معتبر نسخہ ہے اور صحت متن کے اعتبار سے سب میں زیادہ قابل اعتماد ہے۔

ہم نے زیر نظر اشاریے میں کلام اقبال کی متذکرہ بالاتین اہم تراشاعتوں کو حوالہ بنایا ہے:

۱۔ شیخ مبارک علی اور شیخ غلام علی کی قدیم اشاعتیں دیکھئے: ”اختصارات“ اور مزید تفصیل کے لیے دیکھئے: ”تصانیف اقبال کا تحقیقی و توضیحی مطالعہ“ از ڈاکٹر رفیع الدین ہاشمی۔ ناشر: اقبال اکادمی پاکستان لاہور، ۱۹۸۲ء

۲۔ ”کلیات اقبال“ (اردو) شیخ غلام علی ایڈیشن لاہور، ۱۹۷۳ء و مابعد اور اس میں شامل اردو کلام کے مجموعے

۳۔ ”کلیات اقبال“ (اردو) اقبال اکادمی پاکستان لاہور، ۱۹۹۰ء و مابعد اور اس میں شامل اردو کلام کے مجموعے

حوالے میں مصرعوں کی الفبائی ترتیب اختیار کی گئی ہے۔

ہر مصرع کے سامنے متذکرہ بالاتینوں اشاعتوں کے صفحات نمبر درج کیے گئے ہیں۔

صفحات نمبر الگ الگ کتابوں ”بانگ درا“ بال جبریل وغیرہ کے ہیں، نہ کہ کلیات کے

ہر مصرع کی متعلقہ نظم اغزل کی نشان دہی کے ساتھ مصرع کا شمار بھی دیا گیا ہے۔

مجھے اپنے تحقیقی کام میں اپنے محترم استاد ڈاکٹر رفیع الدین ہاشمی صاحب کی شفقت اور راہنمائی میسر رہی ہے۔ ان کا مشفقانہ اور نرم رویہ مجھے ہمیشہ کٹھن راستوں پر روشنی دکھاتا رہے گا۔ انہوں نے مجھے اپنی ذاتی لائبریری سے استفادے کا موقع بھی فراہم کیا۔ میں ان کی بے غرض حوصلہ افزائی کے لیے تہ دل سے ممنون ہوں۔ خدا سے دعا ہے کہ وہ انہیں ہمیشہ عزت، وقار اور کامیابی سے سرفراز کرے، آمین۔

میں اپنی دوستوں کا بھی شکریہ ادا کرتی ہوں، بالخصوص اپنی بہنوں عابدہ رفیق اور ساجدہ رفیق کا۔ اسی طرح اپنی دوست شمسہ بتول کاظمی کا

جنہوں نے اس تحقیقی مقالے کی تیاری میں کئی طرح سے مدد کی۔ اس کے علاوہ میں پرل کمپوزنگ سنٹر کے تعاون اور توجہ کی بہت شکر گزار ہوں جن کی محنت شاقہ سے یہ مقالہ بروقت مکمل ہوا۔ بالخصوص فرحانہ کوثر صاحبہ کے حسن سلوک نے مجھے اپنے گرویدہ بنا لیا ہے۔ خدا کرے میری یہ کاوش علمی کام کرنے والوں کے لیے مفید ثابت ہو۔

یاسمین رفیق

اختصارات

زیر نظر اشاریے کے گوشوارے میں کلام اقبال کی مختلف اشاعتوں کے لیے حسب ذیل مختصر نام اختیار کیے گئے ہیں:

اشاعت

☆ شیخ مبارک علی اور شیخ غلام علی کے شائع کردہ حسب ذیل نسخے:

مختصر نام

۱۔ بانگ درا: ابتدا سے دسمبر ۱۹۷۲ء تک کی اشاعتیں

۲۔ بال جبریل: ابتدا سے جولائی ۱۹۷۰ء تک کی اشاعتیں

۳۔ ضرب کلیم: ابتدا سے نومبر ۱۹۷۲ء تک کی اشاعتیں

۴۔ ارمغان حجاز: ابتدا سے نومبر ۱۹۷۰ء تک کی اشاعتیں

☆ شیخ غلام علی کے شائع کردہ حسب ذیل نسخے:

قدیم

۱۔ بانگ درا: دسمبر ۱۹۷۳ء اور ما بعد اشاعتیں

۲۔ بال جبریل: اپریل ۱۹۷۲ء اور ما بعد اشاعتیں

۳۔ ضرب کلیم: اگست ۱۹۷۴ء اور ما بعد اشاعتیں

۴۔ ارمغان حجاز: ستمبر ۱۹۷۵ء اور ما بعد اشاعتیں

☆ اقبال اکادمی پاکستان کے شائع کردہ حسب ذیل نسخے:

غ ع

اکادمی

۱۔ کلیات اقبال، اردو ۱۹۹۰ء اور ما بعد اشاعتیں

(عوامی ایڈیشن + ڈی لکس ایڈیشن + سپر ڈی لکس ایڈیشن)

عنوان

صفحہ

کتاب

مصرع

قدیم غرغ اکادمی

آ۔

آء، اک نیا شوالا اس دیس میں بنا دیں

بانگ درا

۸۸

۸۸

۹۹

نیا شوالا

آب

آباد جس کے دم سے تھا میرا آشیانا

بانگ درا

۲۳

۳۷

۵۲

پرندے کی فریاد

آباد ہے اک تازہ جہاں تیرے ہنر میں

بال جبریل

۱۷۹

۱۳۳

۱۳۷

روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے

آبا مرے لاتی مناتی

ضرب کلیم

۱۰

۱۸

۳۰

ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کا نام

آبتاؤں تجھ کو رمز آیان الملوک

بانگ درا

۲۹۵

۲۶۰

۲۷۳

خضر راہ

آب روان کبیر! تیرے کنارے کوئی

بال جبریل

۱۳۶

۱۰۰

۱۰۳

مسجد قرطبہ

آبرو باقی تری ملت کی جمعیت سے تھی

بانگ درا

۲۱۰

۱۹۰

۲۰۱

شمع اور شاعر

آبرو کو چہ جاناں میں نہ برباد کرے

ضرب کلیم

۱۰۱

۱۰۳

۱۱۵

ادبیات

آب میں مثل ہو جاتا ہے تو سن میرا

بانگ درا

۵۵

۶۲

۷۸

موج دریا

آب و گل تیری حرارت سے جہاں سوز و سہا

ارمغان حجاز

۲۲۰

۱۰

۱۴

ابلیس کی مجلس شوریٰ

آب و گل کے کھیل کو اپنا جہاں سمجھا تھا میں بال جبریل ۲۹ ۱۸ ۳۱ غزلیات (۱)۔ ۱۴۔

آپ

آپ بھی شرمسار ہو، مجھ کو بھی شرمسار کر بال جبریل ۹ ۷ ۲۴ غزلیات (۱)۔ ۳۔

آپ ہی گویا مسافر، آپ ہی منزل ہوں میں بانگ درا ۱۱۱ ۱۰۷ ۱۱۶ غزلیات (۱)۔ ۱۲۔

آت

آتا ہے اب وہ دور کہ اولاد کے عوض بانگ درا ۳۲۶ ۲۸۴ ۳۰۰ ظریفانہ (۴)

آتا ہے یاد مجھ کو گزرا ہوا زمانا بانگ درا ۲۳ ۳۷ ۵۲ پرندے کی فریاد

آتش اندوز کیا عشق کا حاصل تونے بانگ درا ۱۸۴ ۱۶۸ ۱۸۰ شکوہ

آتش نمرود ہے اب تک جہاں میں شعلہ ریز بانگ درا ۲۷۱ ۲۴۰ ۲۵۴ کفر و اسلام

آتشیں، لذت تخلیق سے ہے اس کا وجود ضرب کلیم ۹۶ ۹۷ ۱۰۹ عورت

آتی تھی کوہ سے صدا، راز حیات ہے سکوں بانگ درا ۱۱۹ ۱۱۵ ۱۲۴ طلبہ علی گڑھ کالج کے نام

آتی نہیں صدائیں اس کی مرے نفس میں بانگ درا ۲۳ ۳۷ ۵۲ پرندے کی فریاد

آتی نہیں کام کہنہ دمی ضرب کلیم ۸۷ ۸۷ ۱۰۱ جاوید سے (۲)

آتی نہیں کچھ کام یہاں عقل خداداد ضرب کلیم ۳۰ ۳۵ ۴۸ ہندی اسلام

آتی ہے دم صبح صدا عرش بریں سے ارمغان حجاز ۲۴۸ ۲۷ ۳۴ آواز غیب

آتی ہے صیاداں سے پلٹ جانے کی خاطر بانگ درا ۲۴۱ ۲۱۵ ۲۲۸ شبنم اور ستارے

نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	آتی کہے مشرق سے جب ہنگامہ دردا من سحر
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۷۰	بانگ درا	آتی ہے ندی جبین کوہ سے گاتی ہوئی
ہمالہ	۳۶	۲۳	۵	بانگ درا	آتی ہے ندی فراز کوہ سے گاتی ہوئی
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	آتے ہیں جو کام دوسروں کے

آٹ

لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	آثار تو کچھ کچھ نظر آتے ہیں کہ آخر
------------------------	-----	-----	-----	-----------	------------------------------------

آج

لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	آج آنکھ نے دیکھا تو وہ عالم ہوا ثابت
غزل (۲) ۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	آج ان خالقہوں میں ہے فقط رو باہی
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	آج ایشیا میں اس کو کوئی جانتا نہیں
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	آج بھی اس دیس میں عام ہے چشم غزال
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگ درا	آج بھی ہو جو ابراہیمؑ کا ایماں پیدا
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضرب کلیم	آج تک فیصلہ نفع و ضرر کر نہ سکا
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	آج کیا ہے، فقط اک مسئلہ علم کلام
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	آج کیوں سینے ہمارے شررا باد نہیں
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	بانگ درا	آج لیکن ہمنوا، سارا چمن ماتم میں ہے

ضمیمہ لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۸	ارمغان حجاز	آج وہ کشمیر ہے محکوم و مجبور و فقیر
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	آج ہیں خاموش وہ دشت جنوں پرور جہاں
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	آج یہ کیا ہے کہ ہم پر ہے عنایت اتنی

آخ

محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	آخر امیر عسکر ترکی کے حکم سے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	آخر بھی زندگی کی ایک جولان گاہ ہے
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	آخر شب دید کے قابل تھی بسمل کی تڑپ
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	آخری آنسو ٹپک جانے میں ہو جس کی فنا
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	آخری بال ہیں اک گزرے ہوئے طوفان کے
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	بانگ درا	آخری شاعر جہاں آباد کا خاموش ہے

آد

فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	آداب جنوں شاعر مشرق کو سکھا دو!
شمع و پروانہ	۵۶	۴۰	۲۷	بانگ درا	آداب عشق تو نے سکھائے ہیں کیا اسے؟
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۶۴	بانگ درا	آد بایا مہرا یراں کو اجل کی شام نے
محراب گل افغان کے افکار (۱۵)	۱۸۷	۱۷۴	۱۷۸	ضرب کلیم	آدم کا ضمیر اس کی حقیقت پہ ہے شاہد
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	آدم کو بھی دیکھا ہے کسی نے کبھی بیدار؟

ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	آدم کو ثبات کی طلب ہے
غزل (۲) ۴۱	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	آدم کو سکھاتا ہے آداب خداوند!
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	آدمی آزادزنجیر تو، ہم سے ہوا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۴	۲۶۴	بانگ درا	آدمی تاب شکنی بائی سے گو محروم ہے
پیر و مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	آدمی دیداست، باقی پوست است
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	آدمی سے کوئی بھلا نہ کرے
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۸	بانگ درا	آدمی کا کبھی گلہ نہ کرو
غزل (۲) ۹	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	آدمی کے ریشے ریشے میں سما جاتا ہے عشق
گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۹	بانگ درا	آدمی کے گلے سے پچھتائی
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	آدمی واں بھی حصار غم میں ہے محصور کیا؟
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	آدمی ہے کس طلسم دوش و فردا میں اسیر

آر

شعاع امید (۳)	۱۴۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	آر سے فارغ، صفت جو ہر سیما
ایک مکڑا اور مکھی	۴۵	۳۰	۱۶	بانگ درا	آرام سے گھر بیٹھ کے مکھی کو اڑایا
قبر	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	آرام قلندر کو تہ خاوک نہیں ہے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	آرزو اول تو پیدا ہو نہیں سکتی کہیں

رخست اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ درا	آرزو ساحل کی مجھ طوفان کے مارے کو ہے
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	آرزو کے خون رلواتی ہے بیداد اجل
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	آرزو کے خون سے رنگیں ہے دل کی داستاں
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۹	بانگ درا	آرزو نور حقیقت کی ہمارے دل میں ہے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	آرزو ہر کیفیت میں اک نئے جلوے کی ہے
آفتاب صبح	۶۴	۴۹	۳۷	بانگ درا	آرزو ہے کچھ اسی چشم تماشا کی مجھے

آز

ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	آزاد اگر تو ہے نہیں میں بھی گرفتار
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	آزاد رہ گیا تو کیونکر مرے فسوں سے؟
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	آزاد فکر سے ہوں، عزالت میں دن گزاروں
آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	بانگ درا	آزاد قید اول و آخر ضیاء تری
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	آزاد کا اندیشہ حقیقت سے منور
ضیغ لولابی (۱۰)	۵۲	۴۰	۲۶۶	ارمغان حجاز	آزاد کا دل زندہ و پرسوز و طربناک
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	آزاد کا ہر لحظہ پیام ابدیت
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	آزاد کی اک آن ہے محوم کا اک سال
ضیغ لولابی (۱۰)	۵۲	۴۰	۲۶۶	ارمغان حجاز	آزاد کی دولت دل روشن، نفس گرم

ضیغ لولابی (۱۰)	۵۲	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	آزاد کی رگ سخت ہے مانند رگ سنگ
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	آزاد مجھ کو کر دے، اوقید کرنے والے!
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	آزاد و گرفتار تو ہی کیسہ و خورسند
ضیغ لولابی (۶)	۴۹	۳۸	۲۶۱	ارمغان حجاز	آزاد ہو سلاک تو ہیں یہ اس کے مقامات
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	آزادی افکار ہے ابلیس کی ایجاد
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	آزادی نسواں کہ زمر دکا گلو بند!
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	آزادیاں کہاں وہ اب اپنے گھونسلے کی
شع و پروانہ	۵۶	۴۰	۲۷	بانگ درا	آزاد موت میں اسے آرام جاں ہے کیا؟
غزل (۲)۔ ۷۳	۷۳۰	۷۲	۱۰۳	بال جبریل	آزاد کا پیشہ خارا تراشی
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بال جبریل	آزاد وہ فتنہ ہے اک اور بھی گردوں کے پاس

آس

ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	آسماں نہیں مٹانا نام و نشان ہمارا
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	آستان مسند آرائے شہ لولاک ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۱	بانگ درا	آسماں اک نقطہ جس کی وسعت فطرت میں ہے
گورستان شاہی	۱۵۸	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	آسماں، بادل کا پہنچنے خرقتہ دیرینہ ہے
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	آسماں پر اک شعاع آفتاب آوارہ تھی

سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	باغک درآ	آسمان پر ہوا گزر میرا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۵۰	۲۳۶	۲۶۶	باغک درآ	آسمان تیری لحد پر شبنم افشانی کرے
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۰	باغک درآ	آسمان چیر گیا نالہ بے باک مرا
خنصر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۹	باغک درآ	آسمان! ڈوبے ہوئے تاروں کا ماتم کب تلک
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	باغک درآ	آسمان سے ابر آذاری اٹھا، برسسا، گیا
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۱	باغک درآ	آسمان سے انقلابوں کا تماشا دیکھتا
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	باغک درآ	آسمان سے نقش باطل کی طرح کوکب مٹا
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	باغک درآ	آسمان صبح کی آئینہ پوشی میں ہے یہ
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	باغک درآ	آسمان کیا، عدم آباد وطن ہے میرا
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۷۰	باغک درآ	آسمان کے طائرؤں کو نغمہ سکھلاتی ہوئی
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	باغک درآ	آسمان گیر ہوا نعرہ مستانہ ترا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۲	باغک درآ	آسمان مجبور ہے، شمس و قمر مجبور ہیں
پیر و مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	آسمان میں راہ کرتی ہے خودی!
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	باغک درآ	آسمان نے آمد خورشید کی پا کر خبر
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	باغک درآ	آسمان نے دولت غرناطہ جب برباد کی
شع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۴	باغک درآ	آسمان ہوگا سحر کے نور سے آئینہ پوش
پیر و مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	آسمانوں پر مرا فکر بلند

آش

نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	آشکارا س نے کیا جو زندگی کا راز تھا
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	آشکارا ہیں مری آنکھوں پہ اسرار حیات
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	آشکارا ہے یہ اپنی قوت تسخیر سے
شع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	آشنا اپنی حقیقت سے ہوئے دہقاں ذرا
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۲۰۰	بانگ درا	آشنا پرور ہے قوم اپنی، وفا آئیں ترا

آغا

ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	آغا بھی لے کے آتے ہیں اپنے وطن سے پیگ
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	آغاز ہے عشق، انتہا حسن
ظریفانہ (۱۴)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	آغاز ہے ہمارے سیاسی کمال کا
خلوت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	آغوش صدف جس کے نصیبوں میں نہیں ہے
اذان	۱۵۲	۱۴۵	۱۹۶	بال جبریل	آغوش میں اس کی وہ تجلی ہے کہ جس میں
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	آغوش میں زمیں کی سویا ہوا ہوسبزہ
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	آغوش میں شب کے سوگئی ہے
ایک شام	۱۳۹	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	آغوش غم کو لے کے سو جا
نیا شوالہ	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	آ، غیریت کے پردے اک بار پھر اٹھادیں

آف

شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	آفاق کے ہر گوشے سے اٹھتی ہیں شعاعیں
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	آفتاب تازہ پیدا لہن گیتی سے ہوا
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۴۰	بانگ درا	آفرینش دیکھتا ہوں ان کی اس مرقد سے میں
چاند	۸۹	۷۹	۷۶	بانگ درا	آفرینش میں سراپا نور تو، ظلمت ہوں میں

آک

جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	آ کر ہوا امیر عسا کر سے ہم کلام
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	آ کہ تھے تیرے لیے مسلم سراپا انتظار
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	آ کے بیٹھے بھی نہ تھے اور نکالے بھی گئے

آگ

محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۸	۱۷۶	۱۷۹	ضرب کلیم	آگ اس کی پھونک دیتی ہے برنا و پیر کو
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	آگاہ اضطراب دل بے قرار بھی
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۲	بال جبریل	آگ بجھی ہوئی ادھر، ٹوٹی ہوئی طناب ادھر
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	آگ تکبیر کی سینوں میں دبی رکھتے ہیں
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	بانگ درا	آگ تھی کا نور پیری میں جوانی کی نہاں

جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگ درا
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۷	۲۹۰	بانگ درا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا

آگ کر سکتی ہے انداز گلستاں پیدا
آگ کے شعلوں میں پنہاں مقصد تا دیب ہے؟
آگ ہے، اولاد ابراہیم ہے، نمرود ہے
آگہی ہے یہ دل آسانی، فراموشی نہیں
آگئی خاک کی چٹکی کو بھی پرواز ہے کیا!
آگیا آج اس صداقت کا مرے دل کو یقین
آگیا عین لڑائی میں اگر وقت نماز

آل

مسوینہ	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳	۹	۲۱۹	ارمغان حجاز

آل سیزر چوب نے کی آبیاری میں رہے
آل سیزر کو دکھایا ہم نے پھر سیزر کا خواب

آم

شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۵	بانگ درا
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا

چاک

کا

آن

ضمیمہ لولابی (۱۸)	۵۹	۴۶	۲۷۵	ارمغان حجاز	آں عزم بلند آور، آن سوز جگر آور
پیرومرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۸	بال جبریل	آں کہ ارز دصیدرا عشق است و بس
پیرومرید	۱۴۷	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	آں کہ برا فلاک رفتارش بود
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	آنکھ اگر دیکھے تو ہر قطرے میں ہے طوفان حسن
والدہ مرحوم کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	آنکھ پر ہوتا ہے جب یہ سرجبوری عیاں
کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	آنکھ تیری صفت آئینہ حیران ہے کی
اقوام مشرق	۸۳	۶۹	۶۸	ضرب کلیم	آنکھ جن کی ہوئی محکومی و تقلید سے کور
شمع اور شاعر	۲۰۹	۱۹۵	۲۱۵	بانگ درا	آنکھ جو کچھ دیکھتی ہے، لب پہ آسکتا نہیں
آفتاب صبح	۶۴	۴۷	۳۷	بانگ درا	آنکھ سے اڑتا ہے یکدم خواب کی مے کا اثر
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۴	۲۶۴	بانگ درا	آنکھ سے غائب تو ہوتا ہے، فنا ہوتا نہیں
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	آنکھ طائر کی نشیمن پر رہی پرواز میں
غزل (۲)	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	آنکھ کا نور دل کا نور نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۱	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	آنکھ کو بیدار کر دے وعدہ دیدار سے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	آنکھ کھلتے ہی چمک اٹھا شرار آرزو
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	آنکھ کو مانوس ہے تیرے درو دیوار سے
غزلیات (۱)	۱۱۰	۹۹	۱۰۲	بانگ درا	آنکھ مل جاتی ہے ہفتاد و دولت سے تری
آفتاب صبح	۶۴	۴۹	۳۸	بانگ درا	آنکھ میری اور کے غم میں سرشک آباد ہو

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۴۷	۲۵۳	بانگ درا	آنکھ ماہِ داراشک نابی نہیں
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	آنکھ وقف دید تھی، لب مائل گفتار تھا
بزمِ انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	آنکھوں سے ہیں ہماری غائب ہزاروں انجم
سیلیبی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۸	بانگ درا	آنکھوں میں ہے سیلیبی! تیری کمال اس کا
پنجاب کے پیر زادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۱	بال جبریل	آنکھیں مری بینا ہیں لیکن نہیں بیدار
ایک مکڑ اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	آنکھیں ہیں کہ ہیرے کی چمکتی ہوئی کنیاں
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۷	بال جبریل	آنی وفانی تمام معجزہ ہائے ہنر
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	آنے والے دور کی دھندلی سی اک تصویر دیکھ
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	آنے والے سے مسیح ناصری مقصود ہے

آو

غزلیات (۳)۔ ۱	۲۹۳	۲۷۸	۳۱۶	بانگ درا	آوارگی فطرت بھی گئی اور کشمکش دریا بھی گئی
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	آواز کن ہوئی تپشِ آموز جانِ عشق
دردِ عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	آواز نے میں شکوہِ فرقت نہاں نہ ہو
ہندی مسلمان	۳۹	۲۷	۲۰	ضرب کلیم	آوازہ حق اٹھتا ہے کب اور کدھر سے
ایک مکڑ اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	آؤ جو مرے گھر میں تو عزت ہے یہ مری

آہ

رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگِ در	آہ! اس آباد ویرانے میں گھبراتا ہوں میں
غزلیات (۲) ۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بالِ جبریل	آہ، اس باغ میں کرتا ہے نفس کوتاہی
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضربِ کلیم	آہ! اس راز سے واقف ہے نہ ملا، نہ فقیہ
طفل شیرخوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگِ در	آہ! اس عادت میں ہم آہنگ ہوں میں بھی ترا
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۴	بانگِ در	آہ! اس محفل میں یہ عریاں ہے تو مستور ہے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگِ در	آہ! اک برگشتہ قسمت قوم کا سرمایہ ہے
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگِ در	آہ! امید محبت کی بر آئی نہ کبھی
غزلیات (۳) ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگِ در	آہ، اے اقبال! وہ بلبل بھی اب خاموش ہے
جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بالِ جبریل	آہ آئے جبریل! تو واقف نہیں اس راز سے
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگِ در	آہ، اے رات! بڑی دور ہے منزل میری
انسان اور بزمِ قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگِ در	آہ، اے رازعیاں کے نہ سمجھنے والے!
انسان اور بزمِ قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگِ در	آہ! اے رازعیاں کے نہ سمجھنے والے!
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگِ در	آہ! اے سسلی! سمندر کی ہے تجھ سے آبرو
لاہور و کراچی	۶۹	۵۶	۵۳	ضربِ کلیم	آہ! اے مردِ مسلمان تجھے کیا یاد نہیں
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگِ در	آہ! اے ناداں! نفس کو آشیاں سمجھا ہے تو
مرزا غالب	۴۰	۲۷	۱۰	بانگِ در	آہ! اے نظارہ آموز نگاہِ مکتہ بین
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگِ در	آہ! بد قسمت رہے آواز حق سے بے خبر

ہنروران ہند	۱۲۸	۱۲۹	۱۴۰	ضرب کلیم	آہ، بیچاروں کے اعصاب پہ عورت ہے سوار!
مرزا غالب	۱۰	۲۶	۴۰	بانگ درا	آہ! تو جڑی ہوئی دلی میں آرا میدہ ہے
شع اور شاعر	۲۰۴	۱۸۵	۱۹۷	بانگ درا	آہ، جب گلشن کی جمعیت پریشاں ہو چکی
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۴۹	۱۵۹	بانگ درا	آہ! جولاں گاہ عالم گیر، یعنی وہ حصار
داغ	۹۱	۹۰	۱۰۱	بانگ درا	آہ! خالی داغ سے کاشنہ اردو ہوا
غزلیات (۳)	۳۱۷	۲۷۸	۲۹۴	بانگ درا	آہ! دنیا دل سمجھتی ہے جسے، وہ دل نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۶۱	۲۳۲	۲۴۵	بانگ درا	آہ سیماب پریشاں، انجم گردوں فروز
نانک	۲۷۰	۲۳۹	۲۵۳	بانگ درا	آہ! شودر کے لیے ہندوستان غمانہ ہے
عالم برزخ	۲۳۷	۲۰	۲۷	ارمغان ججاز	آہ، ظالم! تو جہاں میں بندہ محکوم تھا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۶۰	۲۳۱	۲۴۴	بانگ درا	آہ غافل! موت کا راز نہاں کچھ اور ہے
شع اور شاعر	۲۱۲	۱۹۲	۲۰۳	بانگ درا	آہ! کس کی جستجو آوارہ رکھتی ہے تجھے
مسجد قرطبہ	۱۳۴	۹۹	۱۰۲	بال جبریل	آہ کہ صدیوں سے ہے تیری فضا بے اذال
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۹۱	۶۲	۶۷	بال جبریل	آہ کہ کھویا گیا تجھ سے فقیری کا راز
فرشتوں کا گیت	۱۴۸	۱۰۹	۱۱۳	بال جبریل	آہ کہ ہے یہ تیغ تیز پردگی نیام ابھی!
سوامی رام تیرتھ	۱۱۸	۱۱۴	۱۲۳	بانگ درا	آہ! کھولا کس ادا سے تونے راز رنگ و بو
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۱	بانگ درا	آہ! کیا آئے ریاض دہر میں ہم، کیا گئے!
۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر	۱۲۲	۱۱۷	۱۲۷	بانگ درا	آہ! کیا تو بھی اسی چیز کی سودائی ہے

نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۵	بانگ درا	آہ! کیا جانے کوئی میں کیا سے کیا ہونے کو تھا
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	آہ! کیوں دکھ دینے والی شے سے تجھ کو پیار ہے؟
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	آہ محکومی و تقلیدوز وال تحقیق!
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	آہ! مسلم بھی زمانے سے یونہی رخصت ہوا
نالہ فراق	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	آہ! مشرق کی پسند آئی نہ اس کو سرزمین
پیر و مرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۲	بال جبریل	آہ مکتب کا جوان گرم خوں!
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	آہ! موجود بھی وہ حسن کہیں ہے کہ نہیں
چاند	۸۹	۷۹	۷۶	بانگ درا	آہ! میں جلتا ہوں سوز اشتیاق دید سے
مرد مسلمان	۷۴	۶۰	۵۸	ضرب کلیم	آہنگ میں کیلتا صفت سورہ رحمن
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	آہ کو مرغزار ختن سے نکال دو
فرزندوں کے نام					
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	آہوانہ درختن چراغوں
غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	آہ! تیرنیم کش جس کا نہ ہو کوئی ہدف
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۵	بال جبریل	آہ! وہ دل کہ ناصبور نہیں
تقدیر	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	آہ! وہ زندانی نزدیک و دور و دیر و زود
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۶	ضرب کلیم	آہ، وہ کا فر بیچارہ کہ ہیں اس کے صنم
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	آہ! وہ کامل تجلی مدعا رکھتا ہوں میں

خفگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	آہ! وہ کشور بھی تاریکی سے کیا معمور ہے؟
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	آہ وہ مردان حق! وہ عربی شہسوار
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ درا	آہ، وہ یوسف نہ ہاتھ آیا ترے بازار میں
غزلیات (۱)۔۴	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	آہی نکلے گی کوئی بجلی جلانے کے لیے
بلاد اسلامیہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۷	بانگ درا	آہ شرب! دیس ہے مسلم کا تو، ماوا ہے تو
پیرو مرید	۱۳۹	۱۳۴	۱۸۱	بال جبریل	آہ یورپ! با فروغ و تابناک
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	آہ! یہ تردید میری حکمت محکم کی ہے
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	آہ! یہ دست جفا جو اے گل رنگیں نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	آہ! یہ دنیا، یہ ماتم خانہ برنا و پیر
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	آہ، یہ ضبط نفاغ غفلت کی خاموشی نہیں
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۳	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	آہ! یہ عقل زیاں اندیش کیا چالاک ہے
ضیغ لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	آہ! یہ قوم نجیب و چرب دست و تر دماغ
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ درا	آہ! یہ گلشن نہیں ایسے ترانے کے لیے
عالم برزخ	۲۸	۲۱	۲۳۹	ارمغان حجاز	آہ یہ مرگ دوام، آہ یہ رزم حیات

آء

محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	آئین جنگ، شہر کا دستور ہو گیا
--------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------

غزلیات (۲)۔ ۳۴۔	۶۲	۵۷	۸۳	بال جبریل	آئین جواں مرداں، حق گوئی و بیباکی
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	آئین جہاں کا ہے جدائی
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	آئین نو سے ڈرنا، طرز کہن یہ اڑنا
ظریفانہ (۸)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۷	بانگ درا	آئین گے غسل کا بل سے، کفن جاپان سے
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	آئینہ ایام میں آج اپنی ادا دیکھ!
نالہ فراق (آرغلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۵	بانگ درا	آئین ٹوٹا ہوا عالم نما ہونے کو تھا
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	آئینہ روشن ہے اس کا صورت رخسار حور
ہمالہ	۳۶	۲۳	۵	بانگ درا	آئینہ سا شاہد قدرت کو دکھلاتی ہوئی
مصور	۱۳۶	۱۲۴	۱۲۳	ضرب کلیم	آئینہ فطرت میں دکھا اپنی خودی بھی
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	آئینے قسمتوں کے تم کو یہ جانتے ہیں
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	آئینے کے گھر میں اور کیا ہے
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	آئی آواز غم انگیز ہے افسانہ ترا
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۷	۲۳	بانگ درا	آئی بہار، کلیاں پھولوں کی ہنس رہی ہیں
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۱	۱۵۲	بال جبریل	آئی صدائے جبرئیل، تیرا مقام ہے یہی
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	آئی نئی ہوا چمن ہست و بود میں
نفسیات حاکمی	۱۷۲	۱۶۱	۱۶۴	ضرب کلیم	آئی نہ مرے کام مری تازہ صفیری

فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۳۵	۲۷۶	بانگ درا	آئی یہ صدا، پاؤ گے تعلیم سے اعزاز
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۳۵	۲۷۶	بانگ درا	آئی یہ صدا، پاؤ گے تعلیم سے اعزاز
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	آئی یہ صدا، سلسلہ فقرہ ہوا بند
صبح چمن	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۸	ضرب کلیم	آئے تہ پاگو ہر شبنم تو نے ٹوٹے
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	آئے جو قرآں میں دوستارے
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	آئے عشاق، گئے وعدہ فردا لے کر
شفاخانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	آئے ہیں آپ لے کے شفا کا پیام کیا

آی

اے روح محمدؐ	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	آیات الہی کا نگہبان کدھر جائے!
سرود	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۳	ضرب کلیم	آیا کہاں سے نالہ نے میں سرورے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	آیا ہے آسمان سے اڑ کر کوئی ستارہ
غزلیات (۱)۔۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	آیا ہے تو جہاں میں مثال شرار دیکھ
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۳۵	۲۷۶	بانگ درا	آیا ہے مگر اس سے عقیدوں میں تزلزل
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	آیہ کائنات کا معنی دیر یاب تو
غزلیات (۳)۔۸	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	آیہ لا یتخلف المیعاد، رکھ

اب

شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ در	اب انہیں ڈھونڈ چراغ رخ زیبالے کر
غزلیات (۲)۔۱۶	۴۹	۴۰	۶۱	بال جبریل	اب بھی درخت طور سے آتی ہے بانگ لاتخف
وصال	۱۳۵	۱۲۰	۱۲۶	بانگ در	اب تاثر کے جہاں میں وہ پریشانی نہیں
نقروملوکیٹ	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	اب ترا در بھی آنے کو ہے آئے فقر غبور
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ در	اب تک مگر ہے باقی نام و نشان ہمارا
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ در	اب تک ہے تیرا دریا افسانہ خواں ہمارا
آواز غیب	۳۵	۲۷	۲۴۸	ارمغان حجاز	اب تک ہے رواں گر چہ لہو تیری رگوں میں
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ در	اب تلک یاد ہے قوموں کو حکایت ان کی
اے روح محمدؐ	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	اب تو ہی بتا، تیرا مسلمان کدھر جائے!
غزلیات (۲)۔۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	اب حجرہ صوفی میں وہ فقر نہیں باقی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۶	بانگ در	اب دعائے نیم شب میں کس کو میں یاد آؤں گا!
کنار راوی	۱۵۵	۹۵	۹۷	بانگ در	اب کے بحر میں پیدا یونہی، نہاں ہے یونہی
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ در	ابدی بنتا ہے یہ عالم فانی جس سے
خضر راہ	۲۷۹	۳۶۶	۳۰۲	بانگ در	اب ذرا دل تھام کر فریاد کی تاثیر دیکھ
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ در	ابر رحمت تھا کہ تھی عشق کی بجلی یارب!
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۵	بانگ در	ابر رحمت دامن گلزار من بر چید و رفت
ابر کو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ در	ابر کہسار ہوں گل پاش ہے دامن میرا

گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	باگ در	ابر کے روزن سے وہ بالائے بام آسماں
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	باگ در	ابر کے ہاتھوں میں رہو اور ہوا کے واسطے
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹	۲۷۹	۳۱۸	باگ در	ابر نیساں! یہ تنگ بخشی شبنم کب تک
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	باگ در	اب صبا سے کون پوچھے گا سکوت گل کاراز
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	اب کہا میرے نفس میں وہ حرارت، وہ گداز
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	باگ در	اب کہاں وہ بانگن، وہ شوخی طرز بیان
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	باگ در	اب کہاں وہ شوق رہ پیمائی صحرائے علم
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	باگ در	اب کوئی آواز سوتوں کو جگاسکتی نہیں
شع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	باگ در	اب کوئی سودائی سوز تمام آیا تو کیا
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	اب کیا جو فغاں میری پہنچی ہے ستاروں تک
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	باگ در	اب کیا کسی کے عشق کا دعویٰ کرے کوئی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۴	۱۰	۲۲۰	ارمغان حجاز	ابلہ جنت تری تعلیم سے دنائے کار
پیر و مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	ابلہ دنیا ہے کیوں دانائے دیں؟
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۱۶	۲۳۰	ارمغان حجاز	ابلیس کو یورپ کی مشینوں کا سہارا
جمعیت اقوام	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۸	ضرب کلیم	ابلیس کے تعویذ سے کچھ روز سنبھل جائے!
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	اب مجھے ان کی فراست پر نہیں ہے اعتبار
پیر و مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	اب مسلمان میں نہیں وہ رنگ و بو

غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	اب مناسب ہے ترا فیض ہو عام اے ساقی
محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	اب میری امامت کے تصدق میں ہیں آزاد
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	ابن بدروں کے دل ناشاد نے فریاد کی
ابلیس کی مجلس شورٰی (۳)	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	ابن مریم مرگیا، یا زندہ جاوید ہے؟
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	اب نوا پیرا ہے کیا؟ گلشن ہوا برہم ترا!
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۸	بانگ درا	اب نہ خدا کے واسطے ان کو مئے مجاز دے
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	اب نہ وہ میکش رہے باقی نہ میخانے رہے
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	اب وہ الطاف نہیں، ہم پہ عنایات نہیں
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	ابھرتا ہے مٹ مٹ کے نقش حیات
رباعیات ۲۔	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	ابھر کر جس طرف چاہے نکل جا!
پیام صبح	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	ابھی آرام سے لیٹے رہو، میں پھر بھی آؤنگی
غزلیات (۲)۔ ۱۔	۳۹	۲۶	۴۱	بال جبریل	ابھی اس بحر میں باقی ہیں لاکھوں لولوئے لالا
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	ابھی امکاں کے ظلمت خانے سے ابھی ہی تھی دنیا
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	ابھی تک آدمی صیدزبون شہر یاری ہے
پردہ	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	ابھی تک ہے پردے میں اولاد آدم
غزلیات (۲)۔ ۲۰۔	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	ابھی عشق کے امتحان اور بھی ہیں
غزلیات (۲)۔ ۳۶۔	۶۳	۵۸	۸۵	بال جبریل	ابھی محفل میں ہے شاید کوئی درد آشنا باقی

تضمین بر شعر انبسی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	ابھی نا آشنائے لب تھا حرف آرزو میرا
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۹	۱۷۷	۱۸۰	ضرب کلیم	ابھی یہ خلعت افغانیت سے ہیں عاری

(۱۸)

جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۳	بال جبریل	اب یہاں میری گز ممکن نہیں، ممکن نہیں
---------------	-----	-----	-----	-----------	--------------------------------------

اپ

نیا سوال	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	اپنوں سے بیر رکھنا تو نے بتوں سے سیکھا
ایک مکڑا مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	اپنوں سے مگر چاہیے یوں کھنچ کے نہ رہنا
غرہ سوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	اپنی آزادی بھی دیکھ، ان کی گرفتاری بھی دیکھ
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۰۹	بانگ درا	اپنی اصلیت پہ قائم تھا تو جمعیت بھی تھی
شع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	اپنی اصلیت سے آگاہ اے غافل کہ تو
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	اپنی بخلوں میں دبائے ہوئے قرآن گئے
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۲	بانگ درا	اپنی توحید کا کچھ پاس تجھے ہے کہ نہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	اپنی جولاں گاہ زیر آسماں سمجھا تھا میں
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضرب کلیم	اپنی حکمت کے خم و پیچ میں الجھا ایسا
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	اپنی خاکستر سمندر کو ہے سامان وجود

محراب گل افغان کے	۱۸۰	۱۶۸	۱۷۱	ضرب کلیم	اپنی خودی بچان
افکار (۷)					
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	اپنی خوشی سے آنا، اپنی خوشی سے جانا
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	اپنی دنیا آپ پیدا کراگر زندوں میں ہے
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۲۰۰	بانگ درا	اپنی رفعت سے ہمارے گھر کی پستی دیکھ لے!
بدا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	اپنی عظمت کی ولادت گاہ تھی تیری زمیں
ظریفانہ	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۷	بانگ درا	اپنی غفلت کی یہی حالت اگر قائم رہی
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	اپنی فطرت کے تجلی زار میں آباد ہو
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	اپنی قسمت بری ہے، کیا کہئے!
مذہب	۲۹۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگ درا	اپنی ملت پر قیاس اقوام مغرب سے نہ کر
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	اپنی وادی سے دور ہوں میں
کا درخت					
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	اپنی ہستی سے عیاں شعلہ سینائی کر
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضرب کلیم	اپنے افکار کی دنیا میں سفر کر نہ سکا
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۳	بانگ درا	اپنے انکار ساتھ لاتے ہیں
غزلیات (۱)۔۱۶	۳۳	۲۱	۳۴	بال جبریل	اپنے بھی خفا مجھ سے ہیں بیگانے بھی، ناخوش
شکوہ	۱۸۱	۶۹	۱۸۵	بانگ درا	اپنے پروانوں کو پھر ذوق خود افروزی دے

آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	اپنے حسن عالم آرا سے جو تو محروم نہیں
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ درا	اپنے خورشید کا نظارہ کروں دور سے میں
غزلیات (۲)۔ ۹	۴۴	۳۳	۵۱	بال جبریل	اپنے رازق کو نہ پہچانے تو محتاج ملوک
گورستان شاہی	۱۰۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	اپنے سکان کہن کی خاک کا دلدادہ ہے
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۸	بانگ درا	اپنے سینے میں اسے اور ذرا تام ابھی
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۲۵	بانگ درا	اپنے شاہوں کو یہ امت بھولنے والی نہیں
شکوہ	۱۷۹	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	اپنے شیداؤں پہ یہ چشم غضب کیا معنی
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	اپنے صحرا میں بہت آہوا بھی پوشیدہ ہیں
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	اپنے فکر نکتہ آرا کی فلک پیمائیاں
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۵	بال جبریل	اپنے لیے لامکاں، میرے لیے چارسو!
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۸	بال جبریل	اپنے من میں ڈوب کر پا جا سراغ زندگی
رات اور شاعر	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	اپنے نچھوروں کے ہاتھوں داغ داغ!
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	اپنے نور نظر سے کیا خوب
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	اپنے وطن میں ہوں کہ غریب الدیار ہوں

ات

ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	اترا ترے کنارے جب کارواں ہمارا
------------	----	----	----	----------	--------------------------------

ساتی ناصر	۱۳۱	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	اتر کر جہان مکافات میں
محراب گل افغان کے افکار	۱۷۵	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	اتر گیا جو ترے دل میں لاشریک لہ
غزلیات (۲)۔ ۵	۱۲۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	اتنی نادانی جہاں کے سارے داناؤں نے تھی
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	اتنے میں وہ رفیق نبوت بھی آ گیا

اٹ

ساتی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	انکتی، لچکتی، سرکتی ہوئی
تاتاری کے خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	اٹھا تیمور کی تربت سے اک نور
ساتی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	اٹھا سا قیام پر وہ اس راز سے
ظریفانہ (۲۶)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	اٹھا کر پھینک دو باہر گلی میں
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	اٹھا کے صدمہ فرقت وصال تک پہنچا
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۷۰	بال جبریل	اٹھا میں مدرسہ و خانقاہ سے غمناک
جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	اٹھا نہ شیشہ گران فرنگ کے احساں
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	اٹھائے کچھ ورق لالے نے، کچھ زگس نے، کچھ گل نے
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	اٹھتا نہیں خاک سے شرارہ
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	اٹھ کہ اب بزم جہاں کا اور ہی انداز ہے

اندرونی سرورق	۳	۱	۱	بال جبریل	اٹھ کر خورشید کا سامان سفر تازہ کریں
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	اٹھ کہ ظلمت ہوئی پیدا افق خاور پر
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۰	بانگ درا	اٹھ گیا ناوک فلن، مارے گادل پر تیر کون؟
داغ	۱۰۱	۱۰	۹۱	بانگ درا	اٹھ گئے ساقی جو تھے، میخانہ خالی رہ گیا
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۰۹	۱۴۹	بال جبریل	اٹھو! مری دنیا کے غریبوں کو جگا دو
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	اٹھی اول اول گھٹا کالی کالی
ابر	۱۰۱	۹۱	۲۹	بانگ درا	اٹھی پھر آج وہ پورب سے کالی کالی گھٹا
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۱	بال جبریل	اٹھی دشتے و کہسار سے فوج فوج
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	اٹھی وہ اور گھٹا، لو! برس پڑا بادل
داغ	۱۰۰	۹۰	۹۰	بانگ درا	اٹھیں گے آزر ہزاروں شعر کے بتخانے سے

اش

طلوع و سلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	اثر کچھ خواب کا غچوں میں باقی ہے تو آئے بلبل!
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	اثر کرے نہ کرے، سن تو لے مری فریاد
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	اثر وعظ سے ہوتی ہے طبیعت بھی گداز
تصور درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	اثر یہ بھی ہے اک میرے جنون فتنہ سامان کا

اج

عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے	۲۳۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	اجاڑ ہو گئے عہد کہن کے میخانے
جواب میں					
تصویر درد	۸۷	۶۷	۷۳	بانگ درا	اجاڑا ہے تمیز ملت و آئین نے قوموں کو
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	اجالا جب ہوا رخصت جبین شب کی افشاں کا
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	اجل ہوں، مرا کام ہے آشکارا
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	اجل ہے لاکھوں ستاروں کی اک ولادت مہر
رخصت اے بزم جہاں!	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ درا	اجنبیت سی مگر تیری شناسائی میں ہے
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	اجنبیت ہے مگر پیدا مری رفتار سے

اج

غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	اچھا ہے دل کے پاس رہے پاسبان عقل
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	اچھلتی، بھسلتی، سنہلتی ہوئی
شاعر	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	اچھی نہیں اس قوم کے حق میں عجمی لے
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۱۳۶۶	بانگ درا	اچھی ہے گائے، رکھتی ہے کیا نوکدار سینگ

اح

غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۳	بال جبریل	احکام ترے حق ہیں مگر اپنے منفسر
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	احساس دے دیا مجھے اپنے گداز کا

دعا	۲۳۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگِ دریا	احساس عنایت کر آثار مصیبت کا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بالِ جبریل	احساس مروت کو کچل دیتے ہیں آلات
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بالِ جبریل	احوالِ محبت میں کچھ فرق نہیں ایسا
حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بالِ جبریل	احوال و مقامات پہ موقوف ہے سب کچھ

اِخ

شبِ معراج	۴۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگِ دریا	اخترِ شام کی آتی ہے فلک سے آواز
کوششِ ناتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگِ دریا	اخترِ صبحِ مضطربِ تابِ دوام کے لیے
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	بانگِ دریا	اختلاطِ موجبِ وسایل سے گھبراتا ہوں میں
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۶۱	۲۳۱	ارمغانِ حجاز	اخلاصِ عملِ مانگِ نیاگان کہن سے
طلوعِ اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگِ دریا	اخوتِ کامیاباں ہو جا، محبت کی زباں ہو جا
طلوعِ اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۲۰۷	بانگِ دریا	اخوت کی جہانگیری، محبت کی فراوانی

اِذ

بلاؑ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگِ دریا	ادائے دید سراپا نیا تھی تیری
شائیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بالِ جبریل	ادائیں ہیں ان کی بہت دلبرانہ
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگِ دریا	ادب پہلا قرینہ ہے محبت کے قرینوں میں
طلوعِ اسلام	۲۸۷	۲۷۳	۴۱۱	بانگِ دریا	ادھر ڈوبے ادھر نکلے، ادھر ڈوبے ادھر نکلے

مراد	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۵	ضرب کلیم	ادھر نہ دیکھ، ادھر دیکھ اے جوان عزیز
اذ					
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	اذاں ازل سے ترے عشق کا ترانہ بنی
ار					
خاقانی	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۹	ضرب کلیم	ارباب نظر کا قرۃ العین
خوشامد	۱۵۰	۱۳۸	۱۴۰	ضرب کلیم	ارباب نظر سے نہیں پوشیدہ کوئی راز
جان و تن	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	ارتباط حرف و معنی، اختلاط جان و تن
وصال ۱۳۰	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	ارتکاب جرم الفت کے لیے بیتاب تھا
صدیقؓ	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	ارشاد سن کے فرط طرب سے عمر اٹھے
وطیت	۱۷۲	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	ارشاد نبوت میں وطن اور ہی کچھ ہے
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	ارم بن گیا دامن کو ہسار
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	ارنی، میں بھی کہہ رہا ہوں، مگر
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	ارے غافل! جو مطلق تھا مقید کر دیا تو نے
اڑ					
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	اڑاتی ہوں میں رخت ہستی کے پرزے
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	اڑا جو ہستی دنیا سے تو سوئے گردوں

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	اڑا طائر اسے جگنو سمجھ کر
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	اڑا کر نہ لائے جہاں باد کوہ
غزلیات (۱) II	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	اڑا کے مجھ کو غبار رہ حجاز کرے
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	اڑائی تیرگی تھوڑی سی شب کی زلف برہم سے
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	اڑالی قمریوں نے، عندلیبوں نے
غزلیات (۱) - ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	اڑ بیٹھے کیا سمجھ کے بھلا طور پر کلیم
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	اڑتا جاتا تھا، ورنہ تھا کوئی
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگ درا	اڑتی پھرتی تھیں ہزاروں بلبلیں گلزار میں
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۲	بانگ درا	اڑ گیا دنیا سے تو مانند خاک رہ گزر!
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	اڑ گئے ڈالیوں سے زمزمہ پرداز چمن
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	بانگ درا	اڑنے چکنے میں دن گزارا

از

خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۸۶	بانگ درا	از غلامی فطرت آزاد را رسوا کن
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۳	۲۰۲	بانگ درا	از کجا ایں آتش عالم فروزا ندختی؟
پیرو مرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	از کجای آید ایں آواز دوست
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	ازل اس کے پیچھے، ابد سامنے

ساقی نامہ	۱۳۱	۲۷۱	۱۷۲	بال جبریل	ازل سے ابد تک رم یک نفس
غزلیات (۲)۔ ۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	ازل سے اہل خرد کا مقام ہے اعراف
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	ازل سے فطرت احرار میں ہیں دوش بدوش
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۸	بال جبریل	ازل سے ہے فطرت مری راہبانہ
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	ازل سے ہے یہ کشمکش میں اسیر
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۵	بانگ درا	از نفس در سیدہ خون گشتہ نشتر داشم
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	از ہر چہ بائینہ نمائندہ پر ہیز

اس

تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	اس آ بجو سے کیے بحر بیکراں پیدا
غزلیات (۲)۔ ۱۴	۴۸	۳۷	۵۸	بال جبریل	اس اندیشے سے ضبط آہ میں کرتا رہوں کب تک
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۲۹	ضرب کلیم	اسباب ہنر کے لئے لازم ہے تگ و دو
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	اس باغ میں قیام کا سودا بھی چھوڑ دے
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	اس بحث کا کچھ فیصلہ میں کر نہیں سکتا
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	اس بخاری نوجوان نے کس خوشی سے جان دی!
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	اس بلندی سے زمیں والوں کی پستی اچھی
محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۱	۱۶۹	۱۷۲	ضرب کلیم	اس بندے کی دہقانی پر سلطانی قربان

اس بیاباں یعنی بحر خشک کا ساحل ہے دور	۱۷۵	۱۶۱	۱۷۲	ایک حاجی مدینے کے راستے میں
اس بیت کا یہ مصرع اول ہے کہ جس میں	۲۱	۳۷	۳۹	آزادی کشمیر کے اعلان پر
اس پرانے نظام سے نکلا	۱۹۲	۱۷۵	۱۸۷	سیر فلک
اسپ قمر سم و شتر و قاطر و حمار	۲۵۱	۲۲۴	۲۳۶	صدیق
اس پہ طرہ ہے کہ تو شعر بھی کر سکتا ہے	۱۹۴	۱۷۶	۱۸۹	نصیحت
اس پیکر خاکی میں اک شے ہے، سو وہ تیری	۳۱	۹۱	۳۲	غزلیات (۱)۔ ۱۵
استادہ سرو میں ہے، سبزے میں سو رہا ہے	۱۸۸	۱۷۱	۱۸۳	چاند
اس قفۃ دل کا نخل تمنا ہر آنہ ہو	۲۷	۴۱	۵۶	شمع اور پروانہ
اس جال میں مکھی کبھی آنے کی نہیں ہے	۱۳	۲۹	۴۳	ایک کٹڑا اور مکھی
اس جلوہ بے پردہ کو پردوں میں چھپا دیکھ	۱۷۸	۱۳۲	۱۳۶	روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے
اس جنگ میں آخر نہ یہ ہارا نہ وہ جیتا	۳۳۳	۲۸۹	۳۰۶	ظریفانہ (۲۱)
اس جنوں سے تجھے تعلیم نے بیگانہ کیا	۸۳	۸۳	۹۶	مدرسہ
اس جہاں کی طرح واں بھی درد دل ہوتا نہیں؟	۲۶	۳۹	۵۵	خفتگان خاک سے استفسار
اس جہاں میں اک معیشت اور سوا فائدہ ہے	۲۵	۳۹	۵۴	خفتگان خاک سے استفسار
اس چمن کو سبق آئین نمود کا دے کر	۱۴۰	۱۳۲	۱۴۲	عبدالقادر کے نام
اس چمن کی خامشی میں گوش بر آواز ہوں	۵۹	۶۵	۸۰	رخصت اے بزم جہاں!

شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۴	۲۱۵	باگ در	اس چمن کی ہر گل درد آشنا ہو جائے گی
سید کی لوحِ تریب	۶۸	۵۲	۴۲	باگ در	اس چمن کے نغمہ پیراؤں کی آزاد تو دیکھ
خفتگانِ خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	باگ در	اس چمن میں بھی گل و بلبل کا ہے افسانہ کیا؟
شع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۱	۲۱۱	باگ در	اس چمن میں پیر و بلبل ہو یا تلخ گل
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	باگ در	اس چمن میں کوئی لطفِ نغمہ پیرائی نہیں
غزلیات (۱)۔ ۴	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	باگ در	اس چمن میں مرغِ دل گائے نہ آزادی کا گیت
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۶	باگ در	اس چمن میں میں سرِ پاپا سوز و سوز آرزو
داغ	۱۰۰	۹۰	۹۰	باگ در	اس چمن میں ہوں گے پیدا بلبل شیراز بھی
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	باگ در	اس حریف بے زباں کی گرمِ گفتاری بھی دیکھ
شعاعِ امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضربِ کلیم	اس خاک سے اٹھے ہیں وہ غواصِ معانی
غزل (۲)۔ ۲۹	۷۲	۶۹	۱۰۱	بالِ جبریل	اس خاک کو اللہ نے بخشے ہیں وہ آنسو
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۱	بالِ جبریل	اس خاک کے ذروں سے ہیں شرمندہ ستارے
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۱	بالِ جبریل	اس خاک میں پوشیدہ ہے وہ صاحبِ اسرار
ایک آرزو	۶۳	۴۸	۳۶	باگ در	اس خاموشی میں جائیں اتنے بلند نالے
اہرامِ مصر	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۵	ضربِ کلیم	اس دشتِ جگر تاب کی خاموش فضا میں
بڈھے بلوچ کی نصیحت	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغانِ حجاز	اس دشت سے بہتر ہے نہ دلی نہ بخارا
غزلیات (۱)۔ ۳	۲۳	۷	۸	بالِ جبریل	اس دم نیم سوز کو طائرک بہار کر

دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	اس دور کی ظلمت میں لہر قلب پریشاں کو
غزلیات (۱)۔ ۵۱	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	اس دور کے ملا ہیں کیوں ننگِ مسلمانی!
مکہ اور جنیوا	۷۰	۷۵	۵۴	ضرب کلیم	اس دور میں اقوام کی صحبت بھی ہوئی عام
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	اس دور میں بھی مرد خدا کو ہے میسر
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	اس دور میں تعلیم ہے امراضِ ملت کی دورا
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	اس دور میں سب مٹ جائیں گے، ہاں! باقی وہ رہ جائے گا
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	اس دور میں شاید وہ حقیقت ہو نمودار!
وطنیت	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ درا	اس دور میں مے اور ہے، جام اور ہے جم اور
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	اس دور میں ہے شیشہ عقائد کا پاش پاش
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	اس دیر کہن میں ہیں غرغ مندرِ پجاری
رام	۱۸۹	۱۷۷	۲۹۵	بانگ درا	اس دیس میں ہوئے ہیں ہزاروں ملک سرشت
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	اس ذرے کو رہتی ہے وسعت کی ہوس ہر دم
جمہوریت	۱۶۰	۱۴۸	۱۵۰	ضرب کلیم	اس راز کو ایک مرد فرنگی نے کیا فاش
اے روحِ محمدؐ	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	اس راز کو اب فاض کر آئے روحِ محمدؐ
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	اس راز کو عورت کی بصیرت ہی کرے فاش
ایک مکڑ اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۲	بانگ درا	اس راہ سے ہوتا ہے گزر روز تمہار

زہداوررندی	۷۶	۵۹	۵۱	باگ درا	اس رمز کے اب تک نہ کھلے ہم یہ معانی
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	باگ درا	اس روزان کے پاس تھے درہم کئی ہزار
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	باگ درا	اس روش کا کیا اثر ہے ہیئت تعمیر پر
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	باگ درا	اس رہ میں مقام بے محل ہے
عصر حاضر	۹۴	۸۲	۸۱	ضرب کلیم	اس زمانے کی ہوار کھتی ہے ہر چیز کو خام
غزلیات (۲) - ۴۳	۶۸	۶۴	۹۳	بال جبریل	اس زمانے میں کوئی حیدر گرا بھی ہے؟
غزلیات (۱) - ۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	اس زمین و آسمان کو بیکراں سمجھا تھا میں
خضر راہ (زندگی)	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	باگ درا	اس زیاں خانے میں تیرا امتحاں ہے زندگی
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	باگ درا	اس زیاں خانے میں کوئی ملت گردوں وقار
خضر راہ (زندگی)	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۷	باگ درا	اس سراب رنگ و بو کو گلستاں سمجھا ہے تو
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۲	باگ درا	اس ستمگر کا ستم انصاف کی تصویر ہے
ابلیس کی مجلس شوری	۱۸	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	اس سے بڑھ کر اور کیا فکر و عمل کا انقلاب
ابلیس کی مجلس شوری	۱۳	۸	۲۱۹	ارمغان حجاز	اس سے بڑھ کر اور کیا ہوگا طبیعت کا فساد
چاند	۸۹	۷۹	۷۶	باگ درا	اس سیہ روزی پہ لیکن تیرا ہم قسمت ہوں میں
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	باگ درا	اس سے پالا پڑے، خدا نہ کرے
قوت اور دیں	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	اس سیل سبک سیروز میں گیر کے آگے
زہداوررندی	۷۶	۶۰	۵۲	باگ درا	اس شخص کی ہم پر تو حقیقت نہیں کھلتی

شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	اس شعر سے ہوتی نہیں شمشیر خودی تیز
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۶	۱۷۳	۱۷۷	ضرب کلیم	اس شعلہ نم خوردہ سے ٹوٹے گا شر رکیا!
(۱۳)					
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	اس شہر کے خوگر کو پھر وسعت صحرا دے
زہدا و ررندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	اس شہر میں جو بات ہو، اڑ جاتی ہے سب میں
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	اس صداقت پر ازل سے شاہد عادل ہوں میں
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	اس صداقت کو محبت سے ہے ربط جان و تن
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	اس عصر کو بھی اس نے دیا ہے کوئی پیغام؟
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	اس عیش فاواں میں ہے ہر لحظہ غم نو
(۱۶)	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	اس فقر میں باقی ہے ابھی بوئے گدائی
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	اس فقر سے آدمی میں پیدا
جواب شکوہ	۲۱۴	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	اس قدر شوخ کہ اللہ سے بھی برہم ہے
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	اس قدر قدموں کی بربادی سے ہے خوگر جہاں
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۴	بانگ درا	اس قدر ہوگی ترنم آفریں باد بہار
عورت کی حفاظت	۱۰۸	۹۶	۹۴	ضرب کلیم	اس قوم کا خورشید بہت جلد ہوا زرد
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	اس قوم کو تجدید کا پیغام مبارک!
اسرار پیدا	۸۵	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	اس قوم کو شمشیر کی حاجت نہیں رہتی

آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	اس قوم میں ہے شوخی اندیشہ خطرناک
ضیغ لولابی (۱)	۴۶	۳۵	۲۵۷	ارمعان حجاز	اس قوم میں مدت سے وہ درویش ہے نایاب
پرنڈے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	اس قید کا الہی دکھڑا کسے سناؤں
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۳۰	۱۲۹	ضرب کلیم	اس کا انداز نظر اپنے زمانے سے جدا
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	اس کا سرور اس کا شوق، اس کا نیاز اس کا ناز
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا	اس کا مقام اور ہے، اس کا نظام اور ہے
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	اس کا مقام بلند، اس کا خیال عظیم
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۶	بانگ درا	اس کرامت کا مگر حقدار ہے بغداد بھی
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	اس کر مک شب کور سے کیا ہم کو سروکار
قوت اور دیں	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	اسکندر و چنگیز کے ہاتھوں سے جہاں میں
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	اس کو اپنا ہے جنوں اور مجھے سودا اپنا
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	اس کو تقاضا روا، مجھ پہ تقاضا حرام
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	اس کو کیا سمجھیں یہ بچارے دور کعت کے امام!
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	اس کو میسر نہیں سوز و گداز تجود
اے روح محمد	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	اس کو وہ بیاباں سے حدی خوان کدھر جائے
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	اس کھیت کے ہر خوشہ گندم کو جلا دو
سیاست	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	اس کھیل میں تعین مراتب ہے ضروری

مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	اس کی ادا و فریب، اس کی نگہ و انواز
	۱۰۰	۹۹	۹۶۱۳۰	بال جبریل	اس کی اذانوں سے فاش سر کلیم و خلیل
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	اس کی امیدیں قلیل، اس کے مقاصد جلیل
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۹	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	اس کی بربادی پہ آج آمادہ ہے وہ کار ساز
نقرو و ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	اس کی بڑھتی ہوئی بے باکی و بے تابی سے
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	اس کی تاریکیوں سے دوش بدوش
غزلیات (۲)	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	اس کی تقدیر میں حضور نہیں
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	اس کی تقدیر میں محکومی و مظلومی ہے
غزلیات (۲)	۷۴	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	اس کی خودی ہے ابھی شام و سحر میں اسیر
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	اس کی رگ رگ سے باخبر ہے
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۶	۱۳۱	بال جبریل	اس کی زمیں بے حدود، اس کا افق بے غور
غزلیات (۲)	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	اس کی سحر ہے تو کہ میں، اس کی اذال ہے تو کہ میں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۴	۲۶۴	بانگ درا	اس کی فطرت میں یہ ایک احساس نامعلوم ہے
محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	اس کی غلطی پر علمائے متبسم
بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم	اس کی نگہ شوخ پہ ہوتی ہے نمودار
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۲۹	۱۲۹	ضرب کلیم	اس کی نفرت بھی عمیق، اس کی محبت بھی عمیق

گدائی	۱۲۰	۱۱۷	۱۵۸	بال جبریل	اس کے آب لارگوں کی خون دہقان سے کشید
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	اس کے آئینہ ہستی میں عمل جو ہر تھا
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۳۰	۱۲۹	ضرب کلیم	اس کے احوال سے محروم نہیں پیران طریق
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۸	بانگ درا	اس کے بچوں کو پالتی ہوں میں
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بال جبریل	اس کے حق میں تقطوا اچھا ہے یا لا تقطوا!
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	اس کے دم سے ہے اپنی آبادی
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	اس کے دنوں کی پیش، اس کی شبوں کا گداز
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۶	۱۳۱	بال جبریل	اس کے زمانے عجیب، اس کے فسانے غریب
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۶	۱۳۱	بال جبریل	اس کے سمندر کی موج، دجلہ و دنیوب و نیل
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	اس کے سینے میں ہے نعموں کا تلام اب تک
گدائی	۱۲۰	۱۱۷	۱۵۸	بال جبریل	اس کے نعمت خانے کی ہر چیز ہے مانگی ہوئی
الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	اس کے نفس گرم کی تاثیر ہے ایسی
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	اس گلستاں میں بھی کیا ایسے نکیلے خار ہیں؟
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	اس گلستاں میں مگر دیکھنے والے ہی نہیں
غزلیات (۳)۔ ۴	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	اس گلستاں میں نہیں حد سے گزرنا اچھا
ایک کٹڑا اور مکھی	۴۴	۲۹	۱۳	بانگ درا	اس گھر میں کئی تم کو دکھانے کی ہیں چیزیں
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	اس گھڑی بھر کے چمکنے سے تو ظلمت اچھی

وطیت	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	اسلام ترا دیس ہے، تو مصطفویٰ ہے
جہاد	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	اسلام کا محاسبہ، یورپ سے درگزر!
مکہ اور جنیوا	۷۰	۵۸	۵۴	ضرب کلیم	اسلام کا مقصود فقط ملت آدم
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	اسلام کو حجاز و یمن سے نکال دو
آزادی	۷۵	۶۲	۵۹	ضرب کلیم	اسلام ہے محبوبس، مسلمان ہے آزاد!
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	اس محل خالی کو پھر شاہد لیا دے
بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم	اس مرد خدا سے کوئی نسبت نہیں تجھ کو
الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	اس مرد خود آگاہ و خدا مست کی صحبت
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	اس مرض کی مگردوا ہوں میں
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	اس مرفک بیچارہ کا انجام ہے افتاد
عالم برزخ (مردہ)	۲۵	۱۹	۲۳۵	ارمغان حجاز	اس موت کے پھندے میں گرفتار نہیں میں
	صحرا	لالہ	۱۲۵	بال جبریل	اس موج کے ماتم میں روتی ہے بھنور کی آنکھ
خواجگی	۱۵۵	۱۴۳	۱۴۵	ضرب کلیم	اس میں پیری کی کرامت ہے نہ میری کا ہے زور
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	اس میں کیا شک ہے کہ محکم ہے یہ ابلیسی نظام
غرلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	اس میں مزا نہیں تپش و انتظار کا
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۸	بانگ درا	اس میں وہ کیف غم نہیں، مجھ کو تو خانہ ساز دے

ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	باغک درآ	اس نام سے ہے باقی آرام جاں ہمارا
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۵	باغک درآ	اس نشاط آباد میں گو عیش بے اندازہ ہے
بچہ اور شمع	۱۰۳	۹۳	۹۴	باغک درآ	اس نظارے سے ترانہ سادل حیران ہے
جواب شکوہ، ثالث	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	باغک درآ	اس نئی آگ کا اقوام کہن ایندھن ہے
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	باغک درآ	اس ولایت میں بھی ہے انسان کا دل مجبور کیا؟
غزلیات (۲) ۳۵	۶۲	۵۸	۸۵	بال جبریل	اسی اقبال کی میں جستجو کرتا رہا برسوں
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	باغک درآ	اسی اللہ نے مجھ کو چمک دی
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	اسی جلال سے لبریز ہے ضمیر وجود
رباعیات ۹	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	اسی جلوت میں ہے خلوت نشین دل
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۴۲	۲۰۴	بال جبریل	اسی خاک میں دب گئی تیری آگ
غزلیات (۲) ۵۲	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	اسی خطا سے عتاب ملوک ہے مجھ پر
سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	باغک درآ	اسی خیال میں راتیں گزار دی میں نے
غزلیات (۲) ۱	۳۷	۳۴	۳۹	بال جبریل	اسی دریا سے اٹھتی ہے وہ موج تند جولاں بھی
شکوہ، رابع	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	باغک درآ	اسی دنیا میں یہودی بھی تھے، نصرانی بھی
غزلیات (۲) ۴۰	۶۶	۱۲	۹۰	بال جبریل	اسی روز و شب میں الجھ کر نہ رہ جا
رباعیات، ۹ ثالث	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	اسیر دوش و فردا ہے ولیکن
مناصب	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۰	ضرب کلیم	اسی سبب سے قلندر کی آنکھ ہے نمناک

محراب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۸	۱۸۱	ضرب کلیم	اسی سرور میں پوشیدہ موت بھی ہے تیری
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	اسی سوچ میں تھی کہ میرا پسر
فقرو راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	اسی سے پوچھ کہ پیش نگاہ ہے جو کچھ
رباعیات ۳۴	۸۹	۸۸	۱۲۵	بال جبریل	اسی سے ریشہ معنی میں نم ہے
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	اسی سے فقیری میں ہوں میں امیر
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	اسی سے ہوئی ہے بدن کی نمود
ایک پرندہ اور جلنو	۱۰۳	۹۲	۹۴	بانگ درا	اسی سے ہے بہار اس بوستا کی
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	اسی سے ہے ترے نخل کہن کی شادابی
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۱	بال جبریل	اسی شاخ سے پھوٹے بھی رہے
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۵	۵۴	بال جبریل	اسی طلسم کہن میں اسیر ہے آدم
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	اسی کشاکش پیہم سے زندہ ہیں اقوام
غزل (۱)۔ ۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بال جبریل	اسی کشاکش میں گزریں ہماری زندگی کی راتیں
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	اسی کو آج ترستے ہیں منبر و محراب
غزلیات (۱)۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	اسی کو کب کی تابانی سے ہے تیرا جہاں روشن
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	اسی کی بے تاب بجلیوں سے خطر میں ہے اس کا آشیانہ
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	اسی کے بیاباں، اسی کے ببول

عورت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	اسی کے ساز سے ہے زندگی کا سوز دروں
عورت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	اسی کے شعلے سے ٹوٹا شرار افلاطوں
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۸	۴۴	بال جبریل	اسی کے فیض سے میری نگاہ ہے روشن
	۴۰	۲۸	۴۴	بال جبریل	اسی کے فیض سے میرے سبب میں ہے جنوں
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	اسی کے نور سے پیدا ہیں تیرے ذات و صفات
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۲۰	بال جبریل	اسی کے ہیں کانٹے، اسی کے ہیں پھول
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	اسی مقام سے آدم ہے ظل سبحانی
شکوہ ثالث	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	اسی معمورے میں آباد تھے یونانی بھی
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	اسی میں حفاظت ہے انسانیت کی
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	اسی میں دیکھ، مضمحل ہے کمال زندگی تیرا
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	اسی میں ہے مرے دل کا تمام افسانہ
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	اسی نگاہ سے محکوم تو کے فرزند
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	اسی نگاہ سے ہر ذرے کو، جنوں میرا
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	اسی نگاہ میں ہے دلیری و رعنائی
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	اسی نگاہ میں ہے قاہری و جباری
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	اسی نے ترا شاہ ہے یہ سومنات
عبدالقادر کے نام	۱۴۳	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	اسی ہنگامے سے محفل تہ و بالا کر دیں

رباعی	۲۵	۹	۹	بال جبریل	اسے بازوئے حیدر بھی عطا کر
فقر و راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	اسے خبر ہے، یہ باقی ہے اور وہ فانی
غزلیات (۱)۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	اسے صبح ازل انکار کی جرأت ہوئی کیونکر
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۳۱	۱۷	۲۷	بال جبریل	اسے کیا خبر کہ کیا ہے رہ و رسم شاہ بازی
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	اسے واسطہ کیا کم و بیش سے
غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	اسے ہے سودائے بنجیہ کاری، مجھے سر پیر ہن نہیں ہے

اش

غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	اشارہ پاتے ہی صوفی نے توڑ دی پرہیز
گورستان شاہی	۲۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	اشک باری کے بہانے ہیں یہ اجڑے بام و در
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	اشک بن کر سر مژگاں سے اٹک جاؤں میں
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	اشک بن کر میری آنکھوں سے ٹپک جائے اثر
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	اشک بھی رکھتا ہے دامن میں سحاب زندگی
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	اشک بے تاب سے لبریز ہے پیما نہ ترا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا	اشک پیہم دیدہ انساں سے ہوتے ہیں رواں
شعاع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگ درا	اشک پیہم سے نگا ہیں گل بہ دامن ہو گئیں
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	اشک جگر گداز نہ نماز ہو ترا

داغ	۱۰۱	۹۰	۹۰	بانگ درا	اشک کے دانے زمین شعر میں بوتے ہیں
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	اشک کے قافلے کو بانگ درا اٹھتی ہے
غزلیات (۲) ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۱	بال جبریل	اشھد ان لا الہ الا اللہ اشھد ان لا الہ

اص

سرور	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۳	ضرب کلیم	اصل اس کی نے نواز کا دل ہے کہ چوب نے!
ظریفانہ (۱۰)	۳۰۱	۲۱۵	۳۲۸	بانگ درا	اصل شہود و شاہد و مشہور ایک ہے
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	اصل کشاکش من و تو ہے یہ آگہی

اض

خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	اضطراب دل کا ساماں یاں کی ہست و بود ہے
-----------------------	----	----	----	----------	--

اع

رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	اعجاز اس چراغ ہدایت کا ہے یہی
غزلیات (۲) ۳۲	۵۹	۵۴	۸۰	بال جبریل	اعجاز ہے کسی کا یا گردش زمانہ!

اغ

جدت	۱۳۴	۱۲۲	۱۲۱	ضرب کلیم	اغیار کے افکار و تخیل کی گدائی
-----	-----	-----	-----	----------	--------------------------------

اف

بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۳۰	ارمغان حجاز	افراد کے ہاتھوں میں ہے اقوام کی تقدیر
محراب گل افغان کے افکار (۱۵)	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	افرنگ زخود بے خبرت کرد، وگر نہ
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۴	بال جبریل	افرنگ کا ہر قریہ ہے فردوس کی مانند
شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	افرنگ مشینوں کے دھویں سے ہے سیہ پوش
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	افردہ اگر اس کی سے ہو گلستاں
ابوالعلماء مصری	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	بال جبریل	افسوس، صد افسوس کہ شاہیں نہ بنا تو
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	افسوس کہ باقی نہ مکاں ہے، نہ مکیں ہے!
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	افغان باقی، کہسار باقی
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	افغانیوں کی غیرت دیں کا ہے یہ علاج
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۳	بانگ درا	افتق سے آفتاب ابھرا، گیا دور گراں خوابی!
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	افکار جوانوں کے خفی ہوں کہ جلی ہوں
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	افکار جوانوں کے ہوئے زیر وزبر کیا
فلسفہ زردہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۱	ضرب کلیم	افکار کے نغمہ ہائے بے صوت
مستی کردار	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	افکار میں سرمست، نہ خواہیدہ نہ بیدار
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۷	۵۲	۷۷	بال جبریل	افلاک سے آتا ہے نالوں کا جواب آخر
مومن	۵۸	۴۵	۴۱	ضرب کلیم	افلاک سے ہے اس کی حریفانہ کشاکش

افلاک منور ہوں ترے نور سحر سے

ضرب کلیم

۱۲۰

۱۲۲

۱۳۳

جدت

اق

اقبال اگرچہ بے ہنر ہے

ضرب کلیم

۱۰

۱۸

۳۰

ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام

اقبال بڑا پدیشک ہے، من باتوں میں موہ لیتا ہے

بانگ درا

۳۳۶

۲۹۱

۳۰۸

ظریفانہ (۲۹)

اقبال بھی اقبال سے آگاہ نہیں ہے

بانگ درا

۵۲

۶۰

۷۷

زاہد اور رندی

اقبال کا ترانہ بانگ درا ہے گویا

بانگ درا

۱۷۳

۱۵۹

۱۷۰

ترانہ ملی

اقبال! کس کے عشق کا یہ فیض عام ہے

بانگ درا

۲۷۳

۲۴۱

۲۵۵

بلالؓ

اقبال کو شک اس کی شرافت میں نہیں ہے

ضرب کلیم

۱۵۵

۱۵۳

۱۶۵

دام تہذیب

اقبال! کوئی محرم اپنا نہیں جہاں میں

بانگ درا

۸۲

۸۳

۹۴

ترانہ ہندی

اقبال کو یہ ضد ہے کہ پینا بھی چھوڑ دے

بانگ درا

۱۱۲

۱۰۸

۱۷۷

غزلیات (۱)۔ ۱۳

اقبال کہ ہے قمری شمشاد معانی

بانگ درا

۵۱

۵۹

۷۵

زاہد اور رندی

اقبال کے اشکوں سے یہی خاک ہے سیراب

ضرب کلیم

۱۰۷

۱۰۹

۱۲۱

شعاع امید (۳)

اقبال کے نفس سے ہے لالے کی آگ تیز

ضرب کلیم

۱۴۸

۱۴۷

۱۵۹

ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں

کے نام

اقبال نے کل اہل خیاباں کو سنایا

بال جبریل

۱۶۵

۹۰

۹۱

قطعہ

اقبال! یہاں نام نہ لے علم خودی کا

ضرب کلیم

۷۷

۷۷

۹۱

ہندی مکتب

شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	اقبال یہ ہے خارہ تراشی کا زمانہ
وطیت	۱۷۲	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	اقوام جہاں میں ہے رقابت تو اسی سے
	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۴	بانگ درا	اقوام میں مخلوق خدا بٹتی ہے اس سے
احکام الہی	۷۸	۶۴	۶۲	ضرب کلیم	اک آن میں سو بار بدل جاتی ہے تقدیر
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	اک اشارے میں ہزاروں کے لیے دل تونے
غزلیات (۲) ۱۵	۴۸	۳۹	۵۹	بال جبریل	اک اضطراب مسلسل، غیب ہو کہ حضور
لینن (خدا کے حضور)	۱۱۰	۱۰۶	۱۴۵	بال جبریل	اک بات اگر مجھ کو اجازت ہو تو پوچھوں
خاقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	اک بات میں کہہ گیا ہے سو بات
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	اک بادہ کش بھی وعظ کی محفل میں تھا شریک
وطیت	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۴	بانگ درا	اقوام میں مخلوق خدا بٹتی ہے اس سے
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۸	۲۰۰	بال جبریل	اک بحر پر آشوب و پر اسرار ہے رومی
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	اک پیشوائے قوم نے اقبال سے کہا
غزلیات (۲) ۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	اک تو ہے کہ حق ہے اس جہاں میں
لالہ صحرا	۱۴۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	اک جذبہ پیدائی، اک لذت یکتائی!
غزلیات (۲) ۲۰	۵۲	۴۳	۶۵	بال جبریل	اک جنوں ہے کہ باشعور بھی ہے
۵۲	۴۳	۴۳	۶۵	بال جبریل	اک جنوں ہے کہ باشعور نہیں
غزل (۲) ۵۶	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	اک جہاں اور بھی ہے جس میں نہ فردا ہے نہ ہدوش

صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	اک جہان تازہ کا پیغام تھا جن کا ظہور
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۶	بانگ درا	اک چراگہ ہری بھری تھی کہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	اک دانش نورانی، اک دانش برہانی
عقل و دل	۵۲	۳۹	۳۴	ضرب کلیم	اک دل ہے کہ ہر لحظہ الجھتا ہے خرد سے
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	اک دم کی زندگی بھی محبت میں ہے حرام
زہد اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	اک دن جو سراہ ملے حضرت زاہد
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	اک دن رسول پاک نے اصحاب سے کہا
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۲	بانگ درا	اک دن کسی مکھی سے کہنے لگا مکڑا
ابوالعلا مصری	۱۶۳	۱۵۷	۲۰۹	بال جبریل	اک دوست نے بھونا ہوا تیرا سے بھیجا
غزلیات (۲)۔ ۵	۱۴۹	۱۳۸	۱۴۸	بانگ درا	اک ذرا افسردگی تیرے تماشاؤں میں تھی
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	اک ذرا سا ابر کا ٹکڑا ہے، جو مہتاب تھا
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	اک رات ستاروں سے کہا نجم سحر نے
شبِ نعم اور ستارے	۲۲۸	۳۱۵	۲۴۰	بانگ درا	اک رات یہ کہنے لگے شبِ نعم سے ستارے
غزلیات (۱)۔ ۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	اک ردائے نیلگوں کو آسماں سمجھا تھا میں
عورت کی حفاظت	۱۰۷	۹۵	۹۴	ضرب کلیم	اک زندہ حقیقت مرے سینے میں ہے مستور
غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	اک شرع مسلمانی، اک جذب مسلمانی
شعاع امید (۳)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	اک شوخ کرن، شوخ مثال نگہ حور

شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	اک شور ہے، مغرب میں اجالا نہیں ممکن
جاوید سے	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	اک صدق مقال ہے کہ جس سے
محراب گل افغان کے افکار (۳)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	اک ضرب شمشیر، افسانہ کوتاہ
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	اک عمر میں نہ سمجھے اس کو زمین واے
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۷	بال جبریل	اک فغان بے شر سینے میں باقی رہ گئی
نقر	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	اک فقر سکھاتا ہے صیاد کی نخچیری
	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	اک فقر سے قوموں میں مسکینی ودل گیری
	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	اک فقر سے کھلتے ہیں اسرار جہاں گیری
	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	اک فقر سے مٹی میں خاصیت اکسیری
	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	اک فقر ہے شبیری، اس فقر میں ہے میری
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	اک لرد فرنگی نے کہا اپنے پسر سے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	اک متاع دیدہ تر کے سوا کچھ بھی نہیں
اقبال	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۶	ضرب کلیم	اک مرد فلندرنے کیا راز خودی فاش!
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	اک مرغ سرانے یہ کہا مرغ ہو اسے
سوال	۱۵۸	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	اک مفلس خود دار یہ کہتا تھا خدا سے
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	اک مولوی صاحب کی سناتا ہوں کہانی
کافر و مومن	۵۷	۴۴	۳۹	ضرب کلیم	اک تکتہ مرے پاس ہے شمشیر کی مانند

جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	اک نوجوان صورت سیماب مضطرب
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	انکوں کر دماغ کہ پرسیدز باغبان
شکر وشکایت	۳۵	۲۳	۱۵	ضرب کلیم	اک ولولہ تازہ دیا میں نے دلوں کو

اگ

شبثم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	اگتے ہیں تہ ساسیہ گل، کار، غضب ہے!
حسین احمد	۶۲	۴۹	۲۷۸	ارمغان حجاز	اگر بہ اوز سیدی، تمام بولہسی است
رباعیات (۳۰)	۸۸	۸۷	۲۶	بال جبریل	اگر بیزار ہوا پنی کزن سے!
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	اگر جواں ہوں مری قوم کے جسور و غیور
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	اگر جہاں میں مرا جوہر آشکار ہوا
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	اگر چاہوں تو نقشہ کھینچ کر الفاظ میں رکھ دوں
لا الہ الا اللہ	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	اگر چہ بت ہیں جماعت کی آستینوں میں
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۲۰	بال جبریل	اگر چہ بحر کی موجوں میں ہے مقام اس کا
حکیم نطشہ	۹۷	۸۴	۸۳	ضرب کلیم	اگر چہ پاک ہے طینت میں راہی اس کی
نماز	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	اگر چہ پیر ہے آدم، جواں ہیں لات و منات
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	اگر چہ تو ہے مثال زمانہ کم پیوند
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۲	ضرب کلیم	اگر چہ زر بھی جہاں میں ہے قاضی الحاجات

غزلیات (۲) ۲۶	۶۶	۶۶	۹۶	بال جبریل	اگرچہ مغربیوں کا جنوں کا بھی تھا چالاک
غزلیات (۲) ۶۱	۷۹	۷۹	۱۱۳	بال جبریل	اگرچہ میرے شمین کا کر رہا ہے طواف
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	اگرچہ میں نہ سپاہی ہوں نے امیر جنور
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	اگر خودی کی حفاظت کریں تو عین حیات
ضیغ لولابی (۹)	۵۲	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	اگر ز آتش دل شرارے بگیر
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	اگر دیکھا بھی اس نے سارے عالم کو تو کیا دیکھا
رباعیات (۱۲)	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	اگر دیکھیں فروغ مہر و مہ سے
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	اگر سیاہ دم: داغ لالہ زار تو ام
شکست	۵۲	۳۹	۳۴	ضرب کلیم	اگر شکست نہیں ہے، تو اور کیا ہے شکست!
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	اگر عثمانیوں پر کوہ غم ٹوٹا تو کیا غم ہے
اشاعت اسلام فرسنگان میں	۷۶	۶۲	۶۰	ضرب کلیم	اگر قبول کرے دین مصطفیٰ انگریز
رباعیات (۹)	۴۱	۳۲	۲۵۳	ارمغان حجاز	اگر کانٹے میں ہو خوئے حریری
غزلیات (۱)	۲۲	۶	۷	بال جبریل	اگر کج رو ہیں، انجم آسماں تیرا ہے یا میرا
غزل	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	اگر کچھ آشنا ہوتا مذاق جبہ سانی سے
رباعیات (۳۴)	۸۹	۸۸	۱۲۵	بال جبریل	اگر کوئی شعیب آئے میسر
غزلات (۲) ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	اگر کوئی شے نہیں ہے پنہاں، تو کیوں سراپا تلاش ہوں

غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۶	۶۱	۸۹	بال جبریل	اگر کھو گیا اک شمین تو کیا غم
لہو	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	اگر لہو ہے بدن میں تو خوف ہے نہ ہراس
لہو	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	اگر لہو ہے بدن میں تو دل ہے بے وسواس
رباعیات (۲۶)	۸۷	۸۶	۱۸	بال جبریل	اگر ماہی کہے دریا کہاں ہے
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	اگر محصور ہیں مردان تاتار
حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۸۰	ارمغان حجاز	اگر مقصود کل میں ہوں تو مجھ سے ماورا کیا ہے
در یوزہ خلافت	۲۶۵	۲۴۵	۲۸۶	بانگ درا	اگر ملک ہاتھوں سے جاتا ہے، جائے
پھول		۲۶۳	۲۵۰	بانگ درا	اگر منظور ہو تجھ کو نزاں نا آشنا رہنا
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۲	بانگ درا	اگر منظور ہے دنیا میں او بیگانہ خور ہنا
سرود حرام	۱۳۷	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	اگر نوا میں ہے پوشیدہ موت کا پیغام
تمہید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	اگر نہ سہل ہوں تجھ پرز میں کے ہنگامے
امرائے عرب سے	۷۷	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	اگر نہ ہو امرائے عرب کی بے ادبی!
آدم	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	اگر نہ ہو تجھے الجھن تو کھول کر کہہ دوں
غزلیات (۱)۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	اگر ہنگامہ ہائے شوق سے ہے لامکاں خالی
غزل: ۴: ۳۳	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	اگر ہوتا وہ مجزوب فرنگی اس زمانے میں
مخرب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	اگر ہو جنگ تو شیران غاب سے بڑھ کر
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۹	۳۹	۵۹	بال جبریل	اگر ہو ذوق تو خلوت میں پڑھ زبور عجم

موت	۷۸	۶۴	۶۳	ضرب کلیم	اگر ہوزندہ تو دل ناصبور رہتا ہے
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	اگر ہوں صلح تو رعنا غزال تا تاری
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۵	۵۴	بال جبریل	اگر ہو عشق، تو ہے کفر بھی مسلمانی
غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	اگر ہو عشق سے محکم تو صور اسرافیل
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	اگر یک سرموے برتر پریم

ال

تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۳	بانگ درا	الہی! پھر مزا کیا ہے یہاں دنیا میں رہنے کا
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	الہی! پھولوں میں وہ انتخاب مجھ کو کرے
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۶	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	الہی تیرا جہان کیا ہے، نگار خانہ ہے آرزو کا
غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	الہی! عقل نجستہ بے کوز را سی دیوانگی سکھا دے
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	الہی سحر ہے پیران خرقہ پوش میں کیا!
غزل	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	الہی! کیا چھپا ہوتا ہے اہل دل کے سینوں میں
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	التجائے ارنی، سرخی افسانہ دل
غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	الٹ جائیں گی تدبیریں، بدل جائیں گی تقدیریں
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	الجھ کر سلجھنے میں لذت اسے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۷	ارمغان حجاز	الخرز، آئین پیغمبر سے سو بار الخذر

العجز، محكوم كى ميت سے سوبار الحذر	ارمغان حجاز	۲۳۷	۲۱	۲۷	عالم برزخ (قبر اپنے مردے سے)
الحكم لله! الملك لله!	ضرب كلیم	۱۶۸	۱۶۶	۱۷۷	محرّب گل افغان كے افكار (۴) ۲
الفاظ كے پچّوں ميں الجھتے نہیں دانا	ضرب كلیم	۳۷	۴۲	۵۵	فلسفہ
الفاظ ومعانى ميں تفاوت نہیں لیکن	بال جبریل	۲۰۸	۱۵۶	۱۶۲	حال ومقام
الفت بتوں سے ہے تو برہمن سے بیر کیا!	بانگ درا	۳۲۸	۲۸۶	۳۰۲	ظریفانہ (۱۰)
القصہ بہت طول دیا وعظ کو اپنے	بانگ درا	۵۲	۶۰	۷۶	زہد اور رندی
الکثن، ممبری، کونسل، صدارت	بانگ درا	۳۳۵	۲۹۰	۳۰۷	ظریفانہ (۲۶)
الله! تیرا شکر کہ یہ خطہ پرسوز	ارمغان حجاز	۲۴۲	۲۳	۳۰	دوزخى كى مناجات
الله رکھے تیرے جوانوں کو سلامت	ضرب كلیم	۵۵	۵۸	۷۱	اے پیر حرم
الله سے مانگ یہ فقیرى	ضرب كلیم	۸۸	۸۹	۱۰۲	جاوید سے (۳)
الله کا سوشکر کہ پروانہ نہیں ميں	بال جبریل	۱۵۶	۱۱۵	۱۱۸	پروانہ اور جگنو
الله کرے تجھ کو عطا جدت کردار	ضرب كلیم	۱۳۸	۱۳۶	۱۴۸	اشتراکیت
الله کرے تجھ کو عطا فقر کی تلوار	ضرب كلیم	۲	۲۷	۳۹	آزادى شمشیر كے اعلان پر
الله کرے مرحلہ شوق نہ ہو طے!	ضرب كلیم	۱۲۶	۱۲۷	۱۳۹	شاعر
الله کو پا مردى مومن پہ بھروسا	ارمغان حجاز	۲۳۰	۱۶	۲۲	بڈھے بلوچ كى نصیحت بیٹے كو
الله کی دین ہے، جسے دے	ضرب كلیم	۸۷	۸۸	۱۰۱	جاوید سے (۲)
الله کی شان بے نیازى	ضرب كلیم	۸۸	۸۹	۱۰۲	جاوید سے (۳)

غزلیات (۲) ۳۴	۶۲	۵۷	۸۳	بال جبریل	اللہ کے شیروں کو آتی نہیں رو باہی
غزلیات (۲) ۲	۳۹	۲۶	۴۳	بال جبریل	اللہ کے نشتر ہیں، تیمور ہو یا چنگیز
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	اللہ نے بخشا ہے بڑا آپ کو رتبا
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۱	بال جبریل	اللہ نے بروقت کیا جس کو خبردار
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	اللہ نے دی مجھ کو مشعل

ام

ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	امارت کیا، شکوہ خسروی بھی ہو تو کیا حاصل
رباعیات (۱۳)	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	اماں شاید ملے اللہ ہو میں
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	اماں مجھی کو تہ دامن سحر نہ ملی
۳۵۲۲۲ ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	امتحان دیدہ ظاہر میں کو ہستاں ہے تو
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	امتحان ہے ترے ایثار کا، خودداری کا
آفتاب صبح	۶۴	۴۹	۳۸	بانگ درا	امتیاز ملت و آئیں سے دل آزاد ہو
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۶	بانگ درا	امتیاز ملت و آئیں کے دیوانے ہیں کیا؟
شکوہ	۱۷۹	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	امت احمد مرسل بھی وہی، تو بھی وہی
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	امت مرحوم کی آئینہ دیواری بھی دیکھ
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	بانگ درا	امت مرحوم کی ہے کس عقیدے میں نجات؟

جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	امتی باعث رسوائی پیغمبر ہیں
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	امتیں اور بھی ہیں، ان میں گنہگار بھی ہیں
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	امتیں گلشن ہستی میں ثمر چیدہ بھی ہیں
پیر و مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	امتیں مرتی ہیں کس آزار سے؟
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	امرانندہ دولت میں ہیں غافل ہم سے
دعا	۲۴۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	امروز کی شورش میں اندیشہ فردا دے
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	امنگیں مری، آرزوئیں مری
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	امیدان کی میرا ٹوٹا ہوا دیا ہو
غزلیات (۱)۔۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	امید حور نے سب کچھ سکھا رکھا ہے واعظ کو
سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	امید کیا ہے سیاست کے پیشواؤں سے
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	امید مرد مومن ہے خدا کے رازداروں میں
ساقی نامہ	۱۲۹	۴۵	۲۷۴	ارمغان	امید نہ رکھ دولت دنیا سے وفا کی
				حجاز	
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	امیدیں مری، جستجوئیں مری
غزلیات (۲)۔۶	۴۲	۲۹	۴۷	بال جبریل	امین راز ہے مردانِ حرکِ درویشی

غزل	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	ان امتوں کے باطن نہیں پاک
وطیت	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ درا	ان تازہ خداؤں میں بڑا سب سے وطن ہے
پیر و مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	انتظار روزی دارد ذہب
ظریفانہ (۸)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۷	بانگ درا	انتہا بھی اس کی ہے، آخر خریدیں کب تلک
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	انتہائے سادگی سے کھا گیا مزدور مات
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	انجام خرام ہو تو کیا خوب
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	انجام خرد ہے بے حضوری
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	انجام ہے اس خرام کا حسن
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۲	بانگ درا	انجم سیماب پارفتار پر مجبور ہیں
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا	انجم کم ضوگرفتار طلسم ماہتاب
نسیم و شبنم	۱۲۷	۱۱۵	۱۱۴	ضرب کلیم	انجم کی فضا تک نہ ہوئی میری رسائی
تنہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	انجم نہیں تیرے ہمیشیں کیا؟
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	انجمن بیاسی ہے اور پیمانہ بے صہبہ ترا
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	انجم حسن کی ہے تو، تری تصویر ہوں میں
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	انجمن وہ پرانے شعلہ آشام اٹھ گئے
مرد بزرگ	مرد	۱۲۹	۱۲۹	ضرب کلیم	انجمن میں بھی میسر رہی خلوت اس کو
بزرگ					

چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	انجمن ہے ایک میری بھی جہاں رہتا ہوں میں
قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	انداز بیاں گرچہ بہت شوخ نہیں ہے
جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	انداز گفتگو نے دھوکے دیے ہیں، ورنہ
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۷۶	ضرب کلیم	انداز ہیں سب کے جادوانہ
نالہ فراق (آرٹلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۵	بانگ درا	اند کے برغیچہ ہائے آرزو بارید و رفت
ماں کا خواب	۱۵	۳۶	۲۱	بانگ درا	اندھیرا ہے اور راہ ملتی نہیں
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	اندھیری رات میں کرتا ہے وہ سرود آغاز
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	اندھیری رات میں یہ چشمگین ستاروں کی
غزل	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	اندھیری شب میں ہے چیتے کی آنکھ جس کا چراغ
غزلیات (۲) ۴۲	۴۲	۶۳	۹۳	بال جبریل	اندھیری شب ہے، جدا اپنے قافلے سے ہے تو
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	اندھیرے اجالے میں ہے تاب ناک
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	اندھیرے کا ہونو ر میں کیا گزار
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	اندھیرے میں اڑا یا تاج زرشع شبستاں کا
غزلیات (۲) ۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	اندیشہ دانا کو کرتا ہے جنوں آمیز
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	اندیشہ ہوا شوخی افکار پہ مجبور
آزادی فکر	۸۹	۷۶	۴۷	ضرب کلیم	انسان کو حیوان بنانے کا طریقہ!
انسان	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	انسان کو راز جو بنایا

انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	انسان کی ہر قوت سرگرم تقاضا ہے
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	انساں کی ہوس نے جنہیں رکھا تھا چھپا کر
چاند	۱۸۶	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	انساں کے دل میں، تیرے رخسار میں وہی ہے
جگنو	۹۵	۷۵	۸۴	بانگ درا	انساں میں وہ سخن ہے، غنچے میں وہ چنگ ہے
شبِ نیم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درا	انسانوں کی بستی ہے بہت دور فلک سے
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	انساں ہے شمع جس کی محفل وہی ہے تیری؟
لاہور و کراچی	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	ان شہیدوں کی دیت اہل کلیسا سے نہ مانگ
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	ان غلامی کا یہ مسلک ہے کہ ناقص ہے کتاب
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	انکار کی عادت کو سمجھتی ہوں برا میں
غزلیات (۲)۔۱۰	۴	۳۳	۵۲	بال جبریل	ان کا سردامن بھی ابھی چاک نہیں ہے
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	ان کا یہ حکم، دیکھ! مرے فرش پر نہ رینگ
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	ان کو تہذیب نے ہر بند سے آزاد کیا
محراب گل افغان کے افکار (۸)	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	ان کو کیا معلوم اس طائر کے احوال و مقام
مذہب	۲۶۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگ درا	ان کی جمعیت کا ہے ملک و نسب پر انحصار
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	ان کی فطرت کا تقاضا ہے نماز بے قیام
ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۸	۱۲۸	ضرب کلیم	ان کے اندیشہ تار یک میں قوموں کے مزار
حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	انگلیں جس کے جوانوں کو ہے تلخاب حیات!

ہندی مسلمان	۳۸	۲۶	۲۰	ضرب کلیم	انگریز سمجھتا ہے مسلمان کو گداگر
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	ضرب کلیم	ان میں کابل بھی ہیں، غافل بھی ہیں، ہشیار بھی ہیں
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	ضرب کلیم	ان نرم بچھونوں سے خدا مجھ کو بچائے
غزلیات (۳) ۸	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	ضرب کلیم	ان وعد اللہ حق یاد رکھ
غزلیات (۱) ۵	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۳	ضرب کلیم	انوکھی وضع ہے، سارے زمانے سے نرالے ہیں
پھول	۲۶۲	۲۵۰	۲۸۲	ضرب کلیم	انہی پابندیوں میں حاصل آزادی کو تو کر لے
غزلیات (۱) ۴	۲۴	۸	۱۱	بال جبریل	انہی کا کام ہے یہ جن کے حوصلے ہیں زیاد
غزلیات (۱) ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	انہی کیا خبر کہ کیا ہے یہ نوائے عاشقانہ
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	انہی کی خاک میں پوشیدہ ہے وہ چنگاری
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	انہی کی شاخ نشیمن کی یادگار ہوں میں
غزلیات (۲) ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۱	بال جبریل	انہی کے دم سے ہے میخانہ فرنگ آباد
غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	انہی کے ذوق عمل سے ہیں امتوں کے نظام
ضیغم لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۲۷۳	ارمغان حجاز	انہی یہ ڈر ہے کہ میرے نالوں سے شق نہ ہو سنگ

آستانہ

غزہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۲۰۰	بانگ درا	اوج گردوں سے ذرا دنیا کی بستی دیکھ لے
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۰	۴۸	بال جبریل	اودے اودے، نیلے نیلے، پیلے پیلے پیرہن
خضرراہ (صحرا نوردی)	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	اور آبادی میں تو زنجیری کشت و خیل
خانقاہ	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	اور آتا بھی نہیں مجھ کو سخن سازی کا فن
خضرراہ	۲۷۲	۳۵۹	۲۹۳	بانگ درا	اور آزادی میں بجر بکراں ہے زندگی
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	اور آنکھوں سے دیکھتا ہوں میں
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	اور آئینے میں عکس ہمدم دیرینہ ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	اور اب چرچے ہیں جس کی شوخی گفتاری
غزہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	اور اپنے مسلمانوں کی مسلم آزاری بھی دیکھ
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	اور اس بستی پہ چار آنسو گرانے دے مجھے
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	اور اس خدمت پیغام سحر کو چھوڑوں
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	اور اس دریائے بے پائے کی موجیں ہیں مزار
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۰۱	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	اور اسیر حلقہ دام ہوا کیونکر ہوا
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	اور اراق ہو گئے شجر زندگی کے زرد
اہل ہنر سے	۱۶۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	اور اگر باخبر اپنی شرافت سے ہو
غزہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	اور ایریاں میں ذرا ماتم کی تیاری بھی دیکھ
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	اور باطن سے آشنا ہوں میں

گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	باغ در	اور بلبل، مطرب رنگیں نوائے گلستان
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	باغ در	اور بے چارے مسلمان کو فقط وعدہ حور
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	اور بے خلوت نہیں سوزن!
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	باغ در	اور بے منت خورشید چمک ہے تیری
شکوہ	۱۸۰	۱۸۴	۱۸۴	باغ در	اور پابندی آئین وفا بھی نہ وہی
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	باغ در	اور پرندوں کو کیا محو ترنم میں نے
جواب شکوہ	۲۴۰	۲۰۷	۲۳۱	باغ در	اور پوشیدہ مسلمان کے ایمان میں ہے
عزلیات (۲)۔ ۹	۴۴	۳۳	۵۱	بال جبریل	اور پہچانے تو ہیں تیرے گدا اور اوجم
عاشق ہر جائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	باغ در	اور پھر افتادہ مثل ساحل دریا بھی ہے
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۷	باغ در	اور پھیل کے سایہ دار درخت
سر و حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	اور پیدا ہوا ایازی سے مقام محمود
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	باغ در	اور پیکار عناصر کا تماشا ہے کوئی؟
ایک حاجی مدینے کے	۱۷۳	۱۶۱	۱۷۵	باغ در	اور تاثر آدمی کا کس قدر بے باک ہے
راستے میں					
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۴	۲۲۷	باغ در	اور تم خوار ہوئے تارک قرآن ہو کر
مسو لینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	اور تم دنیا کے بنجر بھی نہ چھوڑو بے خراج
خضر راہ (سرمایہ و محنت)	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	باغ در	اور تو آئے بے خبر سمجھا اسے شاخ نبات

آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۹	بانگِ دریا	اور تو منت پذیر صبحِ فردا ہی رہا
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۶	بانگِ دریا	اور تیری زندگانی بے گداز آرزو
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگِ دریا	اور تیرے کو کب تقدیر کا پرتو بھی ہے
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۸۰	بانگِ دریا	اور تیرے لیے زحمت کش پیکار ہوئی
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضربِ کلیم	اور جب بانگا اذال کرتی ہے بیدار سے
مذہب	۲۶۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگِ دریا	اور جمعیت ہوئی رخصت تو ملت بھی گئی
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۸	۱۵۹	بالِ جبریل	اور جنت میں نہ مسجد، نہ کلیسا، نہ کنشت!
غزہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگِ دریا	اور جو بے آبرو تھے، ان کی خودداری بھی دیکھ
رخصت اے بزمِ جہاں!	۸۰	۶۵	۵۸	بانگِ دریا	اور چشموں کے کناروں پر سلاتا ہے مجھے؟
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۲	۳۰	۴۸	بالِ جبریل	اور چمکاتی ہے اس موتی کو سورج کی کرن
خضر راہ (زندگی)	۲۷۲	۲۶۰	۲۹۴	بانگِ دریا	اور خاکستر سے آپ اپنا جہاں پیدا کرے
گورستانِ شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگِ دریا	اور خاموشی لبِ ہستی پر آہ سرد ہے
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگِ دریا	اور دکھلائیں گے مضمون کی ہمیں باریکیاں
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگِ دریا	اور دل ہنگامہ حاضر سے بے پروا اترا
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگِ دریا	اور دیا تہذیب حاضر کا فرزاں کر گئی
مسجدِ قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۸	بالِ جبریل	اور زمانے بھی ہیں جن کا نہیں کوئی نام
شعاع و شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۴	بانگِ دریا	اور ظلمتِ رات کی سیماب پا ہو جائے گی

شیکسپیر	۲۶۴	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	اور عالم کو تری آنکھ نے عریاں دیکھا
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	اور عریاں ہو کے لازم ہے خود افشانی تجھے
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	اور عیار ہیں یورپ کے شکر بارہ فروش!

(۱۱)

ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۹	بانگ درا	اور کچھ سوچ کر کہا اس نے
شمع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	اور گل فروش اشک شفق گوں کیا مجھے
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	اور لوگوں کی طرح تو بھی چھپا سکتا ہے
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	اور مجھے اس کی حفاظت کے لیے پیدا کیا
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	اور محروم شمر بھی ہیں، خزاں دیدہ بھی ہیں
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	اور مرتے تھے ترے نام کی عظمت کے لیے
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	اور مسلم کے تخیل میں جسارت اس سے ہے
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۰	بانگ درا	اور معلوم ہے تجھ کو، کبھی ناکام پھرے!
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۳	۲۱۴	بانگ درا	اور میری زندگانی کا یہی ساماں بھی ہے
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	اور نگاہوں کے تیر آج بھی ہیں دل نشیں
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۴۴	۱۱۴	۱۱۹	بانگ درا	اوروں کا ہے پیام اور، میرا پیام اور ہے
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	اوروں کو دیں حضور! یہ پیغام زندگی
زمین و آسماں	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	اوروں کی نگاہوں میں وہ موسم ہونزاں کا

خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	اور وہ پانی کے چشمے پر مقام کارواں
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	اور وہ حیرت دروغ مصلحت آمیز پر
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۲	بال جبریل	اور ہوئی فکر کی کشتی نازک رواں
شع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۲	۲۰۳	بانگ درا	اور ہے تیرا شعار، آئین ملت اور ہے
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	اور یہ اہل کلیسا کا نظام تعلیم
ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	اور یہ بسوہ دار، بے زحمت
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۲	۲۹۰	بانگ درا	اور یہ سرمایہ و محنت میں ہے کیسا خروش
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۸	۱۳۲	بال جبریل	اور یہ عالم تمام وہم و طلسم و مجاز
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۲	۲۰	۳۳	بال جبریل	او کشت گل و لالہ بہ نخشہ بہ خرے چند!
۹۶ مسجد قرطبہ	۱۸۰	۱۲۸	۱۷۱	ضرب کلیم	اوغال افغان!
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۲	۱۲۷	بال جبریل	اول و آخر فنا، باطن و ظاہر فنا
محراب گل افغان کے	۱۸۰	۱۶۹	۱۷۱	ضرب کلیم	اونچی جس کی لہر نہیں ہے، وہ کیسا دریاے
افکار (۷)					
اذان ثانی	۱۵۱	۱۲۵	۱۹۵	بال جبریل	اونچی ہے ثریا سے بھی یہ خاک پر اسرا
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	اویسؓ طاقت دیدار کو ترستا تھا

اہرام مصر	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۵	ضرب کلیم	اہرام کی عظمت سے نگوں سار ہیں افلاک
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۱	بانگ درا	اہل ایماں جس طرح جنت میں گرد سلسبیل
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگ درا	اہل ثروت جیسے دیتے ہیں غریبوں کو زکات
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	اہل چسین چسین میں، ایران میں ساسانی بھی
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	اہل حرم سے ان کی روایات چسین لو
نام					
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	اہل حکمت پر بہت مشکل رہی جس کی کشود
تر بیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	اہل دانش عام ہیں، کم یاب ہیں اہل نظر
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	اہل دل اس دیس میں ہیں تیرہ روز!
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۳	بانگ درا	اہل دنیا یہاں جو آتے ہیں
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	اہل زمیں کو نسخہ زندگی دوام ہے
خواجگی	۱۱۵	۱۱۱	۱۵۲	ضرب کلیم	اہل سجادہ میں یا اہل سیاست ہیں امام
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۱	۲۷۲	بال جبریل	اہل فراق کے لیے عیش دوام ہے یہی
بلال	۲۵۵	۲۱۴	۲۷۲	بانگ درا	اہل قلم میں جس کا بہت احترام تھا
وصال ۲	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	اہل گلشن پر گراں میری غزل خوانی نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	اہل گلشن کو شہید نغمہ مستانہ کر
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	اہل محفل تیرا پیغام کہن سنتے نہیں

۲	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	اہل محفل سے پرانی داستاں کہتا ہوں میں
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	اہل محفل کو دکھادیں اثر صیقل عشق
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	اہل نظر سمجھتے ہیں اس کو امام ہند
غزل	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	اہل نظر ہیں یورپ سے نو امید
غزلیات (۲) - ۳۲	۵۹	۵۴	۸۰	بال جبریل	اہل نوا کے حق میں بجلی ہے آشیانہ

اے

ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	اے آب رو دگنگا! وہ دن ہیں یاد تجھ کو؟
آفتاب	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	اے آفتاب! روح روان جہاں ہے تو
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۱	بانگ درا	اے آفتاب! ہم کو ضیائے شعور دے
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	اے آنکھ ز نور گہر نظم فلک تاب
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ درا	اے ارض پاک! تیری حرمت پہ کٹ مرے ہم
پیرو مرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	اے امام عاشقان درد مند
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	اے انفس و آفاق میں پیدا ترے آیات
فنون لطیفہ	۱۳۰	۱۲۲	۱۶۵	ضرب کلیم	اے اہل نظر، ذوق نظر خوب ہے لیکن
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۲	۱۲۵	بال جبریل	اے باد بیابانی مجھ کو بھی عنایت ہو
غزلیات (۳) - ۱	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا	اے باد صبا! کملی والے سے جا کہو پیغام مرا

محراب گل افغان کے افکار (۱۵)	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	اے بندہ مومن تو بشیری! تو نذیری!
محراب گل افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	اے بندہ مومن تو کجائی، تو کجائی
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	اے بو عبیدہ! رخصت پر یکار دے مجھے
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	اے بے خبر! جزا کی تمنا بھی چھوڑ دے
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	اے پور علیٰ ز بو علی چند!
محراب گل افغان کے افکار (۱۳)	۱۸۶	۱۷۳	۱۷۷	ضرب کلیم	اے پیر حرم! تیری مناجات سحر کیا
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	اے پیر حرم! رسم وہ خالق بھی چھوڑ
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۹	بال جبریل	اے پیکر گل، کوشش پیہم کی جزا دیکھ!
شب بنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۱	بانگ درا	اے تارو! نہ پوچھو چمنستان جہاں کی
صدیق	۲۳۷	۲۲۴	۲۵۱	بانگ درا	اے تجھ سے دیدہ و انجم فروغ گیر
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	اے تری چشم جہاں میں پروہ طوفاں آشکار
ابلیس کی مجلس شورئ	۱۴	۹	۲۲۰	ارمغان حجاز	اے ترے سوز نفس سے کار عالم استوار
نصیحت	۱۴۴	۱۴۰	۱۶۳	بال جبریل	اے ترے شہپر پہ آساں رفعت چرخ بریں
شمع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	اے تغافل پیشہ! تجھ کو یاد وہ پیمان بھی ہے؟
عاشق ہرجائی (۱)		۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	اے تلون کیش! تو مشہور بھی، رسوا بھی ہے
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	اے تہی ساغر! ہماری آج ناداری بھی دیکھ
صدیق	۲۳۷	۲۲۴	۲۵۱	بانگ درا	اے تیری ذات باعث تلوین روزگار!

جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	اے جان پدر! نہیں ہے ممکن
سلطان ٹیپو کی وصیت	۷۶	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	اے جوئے آب، بڑھ کے ہودر یا ئے تند و تیز
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	اے جہاں آباد، اے سرمایہ بزم سخن!
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	اے جہاں آباد! اے گہوارہ علم و ہنر
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۷	بانگ درا	اے چاند! حسن تیرا فطرت کی آبرو ہے
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	اے حرم قرطبہ! عشق سے تیرا وجود
غزلیات (۲) - ۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	اے حلقہ درویشاں! وہ مرد خدا کیسا
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	اے خدا! شکوہ ارباب وفا بھی سن لے
تقدیر	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	اے خدائے کن و فکاں مجھ کو نہ تھا آدم سے میر
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۷	بانگ درا	اے خنک روزے کہ خاشاک مرا واسوختی
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	اے خوش آں روز کہ آئی و بصدنا ز آئی
درد عشق	۲۲۰	۵۰	۳۹	بانگ درا	اے درد عشق! ہے گہر، اب در اتو
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۶	بانگ درا	اے درائے کاروان خفتہ پا! خاموش رہ
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	اے درد عشق! اب نہیں لذت نمود میں
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	اے درتا بندہ! اے پروردہ آغوش موج!
ایک شام	۱۳۹	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	اے دل! تو بھی خموش ہو جا
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	اے دل کون و مکاں کے راز مضمحل! فاش ہو

غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	اے ہر وفرازانہ! بے جذب مسلمانی
غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	اے ہر وفرازانہ! رستے میں اگر تیرے
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۷	۲۹۱	بانگ درا	اے رہین خانہ، تو نے وہ سماں دیکھا نہیں
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	اے زمیں فرسا، قدم تیرا فلک پیا بھی ہے
زمین و آسماں	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	اے سالک رہ، فکر نہ کر سودوزیاں کا!
عالم برزخ (قبر، اپنے مردے سے)	۲۷	۲۱	۲۳۷	ارمغان حجاز	اے سرائیل! آئے خداے کائنات! اے جان

پاک

تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	اے سلیمان! تیری غفلت نے گنوا یا وہ نکلیں
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	اے شب کے پاسبانو! اے آسماں کے تارو!
پیر و مرید	۱۴۳	۱۸۳	۱۸۶	بال جبریل	اے شریک مستی خاصان بدر
شمع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	اے شمع! انتہا فریب خیال دیکھ
شمع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	اے شمع! میں اسیر فریب نگاہ ہوں
محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	اے شیخ! امیروں کو مسجد سے نکلوا دے
ظرفیانہ (۹)	۱۰۳	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	اے شیخ و برہمن سنتے ہو، کیا اہل بصیرت کہتے ہیں
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۹	۱۸۲	ضرب کلیم	اے شیخ! بہت اچھی مکتب کی فضا، لیکن
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	اے طائر! ہوتی! اس رزق سے موت اچھی
صبح چمن (پھول)	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۸	ضرب کلیم	اے قاصد افلاک! نہیں، دور نہیں ہے

فنون لطیفہ	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۷	ضرب کلیم	اے قطرہ نیساں! وہ صدف کیا، وہ گہر کیا
آواز غیب	۳۵	۲۸	۲۴۸	ارمغان حجاز	اے کشتہ سلطانی و ملائی و پیری!
خضر راہ	۲۷۵	۶۲	۲۹۷	بانگ درا	اے کہ تجھ کو کھا گیا سرمایہ دار حیلہ گر
سیدی کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	اے کہ تیرا مرغ جاں تار نفس میں ہے اسیر
سیدی کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	اے کہ تیری روح کا طائر نفس میں ہے اسیر
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	اے کہ تیرے نقش پا سے وادی سینا چمن!
ضیغ لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	اے کہ غلامی سے ہے روح تری مضحل
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۴۹	بانگ درا	اے کہ نظم دہر کا ادراک ہے حاصل تجھے
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۶	۳۲۶	بانگ درا	اے کہ شناسی خفی را از جلی ہشیار باش
وجود	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	اے کہ ہے زیر فلک مثل شررتیری نمود
خضر راہ (دنیاۓ اسلام)	۲۷۹	۲۶۶	۳۰۲	بانگ درا	اے گرفتار ابو بکرؓ و علیؓ ہشیار باش
گل رنگیں	۳۷	۲۴	۶	بانگ درا	اے گل رنگیں ترے پہلو میں شاید دل نہیں
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	اے گلستان اندلس! وہ دن ہیں یاد تجھ کو
غزلیات (۲) - ۳۲	۶۰	۵۴	۸۰	بال جبریل	اے لالہ کے وارث! باقی نہیں ہے تجھ میں
ہندی اسلام	۴۸	۳۵۳	۳۰	ضرب کلیم	اے مرد خود تجھ کو وہ قوت نہیں حاصل
تسلیم و رضا	۶۶	۵۳	۴۹	ضرب کلیم	اے مرد خدا ملک خدا ننگ نہیں ہے
عالم برزخ (قبر)	۲۵	۱۹	۲۳۴	ارمغان حجاز	اے مردہ صد سالہ! تجھے کیا نہیں معلوم؟

ابوالعلاہری	۱۶۳	۱۵۷	۲۱۹	بال جبریل	اے مر فک بیچارہ! ذرا یہ تو بتاتا تو
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۵	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	اے مرے فقر غیور، فیصلہ تیرا ہے کیا؟
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	اے مرز ع شب کے خوشہ چپو
ہمالہ	۴۷	۲۳	۵	بانگ درا	اے مسافر! دل سمجھتا ہے تری آواز کو
خضر راہ (دنیاۓ اسلام)	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۲	بانگ درا	اے مسلمان! آج تو اس خواب کی تعبیر دیکھ
غزلیات (۲)۔ ۹	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	اے مسلمان! اپنے دل سے پوچھ، ملا سے نہ پوچھ
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	اے مسلمان! ملت اسلام کا دل ہے یہ شہر
غزل	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	اے مسلمان! ہر گھڑی پیش نظر
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	اے مصطفوی! خاک میں اس بت کو ملا دے
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ درا	اے موج دلچ! تو بھی پہچانتی ہے ہم کو
شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	اے مہر جہاں تاب! نہ کر ہم کو فراموش
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	اے منو! ہم کو تجھ سے الفت دیرینہ ہے
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	اے منے غفلت کے سر مستو! کہاں رہتے ہو تم؟
عالم برزخ (مردہ اپنی قبر سے)	۲۵	۱۹	۲۳۴	ارمغان حجاز	اے میرے شبستان کہن! کیا ہے قیامت
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۲	بال جبریل	اے نگہ تیری مرے دل کی کشاد
ملاضیغ لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۶	ارمغان حجاز	اے وادی لولاب!
ابی سینا	۱۵۷	۱۴۵	۱۴۷	ضرب کلیم	اے واے آبروئے کلیسا کا آئینہ

محراب گل کے افکار (۱۴)	۱۷۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	اے واے تن آسانی، ناپید ہے وہ راہی
مہدی	۷۲	۵۹	۵۵	ضرب کلیم	اے وہ کہ تو مہدی کے تخیل سے ہے بیزار
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	اے وہ کہ جوش حق سے ترے دل کو ہے قرار
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ درا	اے ہمالہ! اے فصیل کشور ہندوستان
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	اے ہمالہ! داستاں اس وقت کی کوئی سنا
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	اے ہمالہ! کوئی بازی گاہ ہے تو بھی، جسے
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	اے ہمایوں! زندگی تیری سراپا سوز تھی
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	اے ہوس! خوں رو کہ ہے یہ زندگی بے اعتبار

ای

صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	ایثار کی ہے دست مگر ابتدا اے کار
غزل	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	ایسا جنوں بھی دیکھا ہے میں نے
ایک آرزو	۶۲	۴۶	۳۵	بانگ درا	ایسا سکوت جس پر تقریر بھی فدا ہو
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	ایسی چنگاری بھی یارب اپنی خاکستر میں تھی
صبح کاستارہ	۹۶	۸۶	۸۶	بانگ درا	ایسی چیزوں کا مگر دہر میں ہے کام شکست
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	ایسی خوشیاں ہمیں نصیب کہاں
شاعر	۱۳۹	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	ایسی کوئی دنیا نہیں افلاک کے نیچے

غزلیات (۲)۔ ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	ایسی نماز سے گزر، ایسے امام سے گزر!
عالم برزخ (مردہ)	۲۶	۲۰	۲۳۵	ارمغان حجاز	ایسی ہے قیامت تو خریدار نہیں میں
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۸	ضرب کلیم	ایسے غزل سرا کو چن سے نکال دو

نام

خضر راہ (دنیاۓ اسلام)	۲۷۸	۲۶۵	۳۰۱	بانگ دریا	ایشیا والے ہیں اس نکتے سے اب تک بے خبر
شمع	۶۰	۲۵	۳۳	بانگ دریا	ایک آنکھ لے کے خواب پریشاں ہزا دکھ
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۶۷۰	بانگ دریا	ایک اصلیت میں ہے نہر روان زندگی
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ دریا	ایک افسانہ رنگیں ہے جوانی جس سے
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ دریا	ایک بلبل ہے کہ ہے محو ترنم اب تک
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ دریا	ایک بھی پتی اگر کم ہو تو وہ گل ہی نہیں
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۵	بال جبریل	ایک بھی صاحب سرور نہیں
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ دریا	ایک پتھر کے جو ٹکڑے کا نصیب جاگا
غزلیات (۱)۔ ۴	۱۱۰	۹۹	۱۰۲	بانگ دریا	ایک بیانیہ ترا سارے زمانے کے لیے
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ دریا	ایک تاریک خانہ، سرد و خموش
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ دریا	ایک ٹکڑا تیرنا پتھر ہے روئے آب نیل
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ دریا	ایک جلوہ تھا کلیم طور سینا کے لیے
چاند	۹۰	۷۹	۷۶	بانگ دریا	ایک حلقے پر اگر قائم تری رفتار ہے

کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	ایک دن اقبال نے پوچھا کلیم طور سے
غزل	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم	ایک زمانے سے ہے چاک گریباں مرا
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۳	۱۲۷	بال جبریل	ایک زمانے کی روجس میں نہ دن ہے نہ رات!
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	ایک سازش ہے فقط دین و مروت کے خلاف
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۸	۷۷	۱۱۱	بال جبریل	ایک سپاہی کی ضرب کرتی ہے کار سپاہ
غزلیات (۲)۔ ۵۷	۷۶	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	ایک سرمستی و حیرت ہے تمام آگاہی
غزلیات (۲)۔ ۵۷	۷۶	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	ایک سرمستی و حیرت ہے سراپا تار یک
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	ایک صورت پر نہیں رہتا کسی شے کو قرار
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۵	بانگ درا	ایک غم، یعنی ملت ہمیشہ تازہ ہے
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	ایک فریاد ہے مانند سپندراپنی بساط
تربیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	ایک مشکل ہے کہ ہاتھ آتا نہیں اپنا سراغ
غلاموں کے لیے	۱۵۵	۱۴۴	۱۴۵	ضرب کلیم	ایک نکتہ کہ غلاموں کے لیے ہے اکسیر
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	ایک ہوں مسلم حرم کی پاسبانی کے لیے
				بانگ درا	ایک ہی بن میں ہے مدت سے بسیر اپنا
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	بانگ درا	ایک ہی خرمن کے دانوں میں جدائی ہے غضب
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	ایک ہی رنگ میں رنگیں ہوں تو ہے اپنا وقار
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	ایک ہی سب کا نبی، دین بھی، ایماں بھی ایک

شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگِ دریا	ایک ہی صف میں کھڑے ہو گئے محمود و ایاز
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگِ دریا	ایک ہی قانون عالم گیر کے ہیں سب اثر
جوابِ شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگِ دریا	ایمن اس سے کوئی صحرا نہ کوئی گلشن ہے
اسیرِ	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگِ دریا	ایں سعادت قسمت شہباز و شاہین کردہ اند
مسیوینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۲	بانگِ دریا	ایں کہ می تبہم بہ بیدار یست یارب یا بخواب!
روحِ ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۶	۱۳۲	۱۷۸	بانگِ دریا	ایامِ جدائی کے ستم دیکھ، جفا دیکھ!
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضربِ کلیم	ایامِ کامرکب نہیں، راکب ہے قلندر!

با

خطاب بہ جوانانِ اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگِ دریا	بابِ و رنگِ و خال و خطِ چہ حاجتِ روئے زیبارا
ضیغ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۴	۲۷۱	ارمغانِ حجاز	باسماں گردی باز میں نہ پردازی
جوابِ شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگِ دریا	باپ کا علم نہ بیٹے کو اگر ازبر ہو
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگِ دریا	بات جو بگڑی ہوئی تھی وہ بنائی کس نے
غزلیات (۲)۔ ۵	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگِ دریا	بات جو ہندوستان کے ماہِ سیماؤں میں تھی
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگِ دریا	بات سچی ہے بے مزالگتی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگِ دریا	بات سے اچھی طرح محرم نہ تھی جس کی زباں
جوابِ شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۱	بانگِ دریا	بات کرنے کا سلیقہ نہیں نادانوں کو

شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	بات کہنے کی نہیں تو بھی تو ہر جانی ہے
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۳۰	۱۲۹	ضرب کلیم	بات میں سادہ و آزاہ، معانی میں دقیق
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	بات یہ کیا ہے کہ پہلی سی مدارات نہیں
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	باتوں سے ہوا شیخ کی حالی متاثر
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	بادشاہوں کی بھی کشت عمر کا حاصل ہے گور
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۳	بال جبریل	بادصبا کی موج سے نشوونمائے خار و خس
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	بادل کو ہوا اڑا رہی ہے
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	بادہ آشام نئے، بادہ نیا، خم بھی نئے
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	بادہ دیرینہ ہو، اور گرم ہو ایسا کہ گداز
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	بادہ کش غیر ہیں گلشن میں لب جو بیٹھے
غزلیات (۳)۔۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	بادہ گردان عجم وہ، عربی میری شراب
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	بادہ ہے اس کا ریحق، ت بلیغ ہے اس کی اصیل!
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا	بادہ ہے نیم رس ابھی، شوق ہے نارسا ابھی
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	بار جو مجھ سے نہ اٹھا، وہ اٹھایا تو نے
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	بارش رحمت ہوئی لیکن زمیں قابل نہ تھی
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	بارش سنگ حوادث کا تماشا بنی بھی ہو
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۵	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	باز نہ ہوگا کبھی بندہ کبک و حمام

وہیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	بازو ترا تو حید کی قوت سے قوی ہے
محراب گل افغان کے افکار (۱۴)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	بازو ہے قوی جس کا، وہ عشق ید الہی!
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۷	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	باطل دوئی پسند ہے، حق لا شریک ہے
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	باطل سے دبنے والے اے آسماں نہیں ہم
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	باطل کے فال و فر کی حفاظت کے واسطے
پیرو مرید	۱۴۱	۱۳۷	۱۸۳	بال جبریل	باطش آمد محیطت چرخ
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	باطن ہر ذرہ عالم سرا پا در دہے
غزلیات (۳)۔۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	باطن ہنگامہ آباد چمن خاموش ہے
آفتاب	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	باعث ہے تو وجود عدم کی نمود کا
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	باغبان چارہ فرما سے یہ کہتی ہے بہار
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	باغبان ہو سبق آموز جو یک رنگی کا
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	باغبان ہے تری ہستی پے گلزار وجود
غزلیات (۱)۔۳	۲۳	۷	۹	بال جبریل	باغ بہشت سے مجھے حکم سفر دیا تھا کیوں
گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	باغ تیرے دم سے گویا بلبلہ عطار تھا
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	باغ میں خاموش جلسے گلستاں زادوں کے ہیں
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۳۹	۲۶	بانگ درا	باغ ہے فردوس یا اک منزل آرام ہے؟
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	باقی جو ہے وہ ملت بیضا پے ہے نثار

پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	باقی کلمہ فقر سے تھا ولولہ حق
آواز غیب	۳۵	۲۸	۲۴۸	ارمغان حجاز	باقی نہ رہی تیری وہ آئینہ ضمیری
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۰	۱۴۲	ضرب کلیم	باقی نہ رہے شیر کی شیری کا فسانہ
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	باقی نہیں اب میری ضرورت تہ افلاک
سلطانی جاوید	۱۶۰	۱۴۸	۱۵۰	ضرب کلیم	باقی نہیں دنیا میں ملوکیت پر ویز
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	باقی ہے ابھی رنگ مرے خون جگر میں
غزلیات (۲) - ۵۲	۷۳	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	باقی ہے جو کچھ، سب خاک بازی
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۸	۸۸	ضرب کلیم	باقی ہے فقط نفس درازی
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	باقی ہے کہاں مئے شبانہ
غزلیات (۲) - ۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	باقی ہے نمود سیمیائی
محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۹	۱۷۶	۱۸۰	ضرب کلیم	بالائے سر رہا تو ہے نام اس کا آسمان
پیرومرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	بال بازاں را سوائے سلطان برو
پیرومرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	بال زانغاں را بگورستان برد
ابرکو ہسار	۴۲	۲۸	۱۱	بانگ درا	بالیاں نہر کو گرداب کی پہناتا ہوں
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	بام حرم بھی، طائر بام حرم بھی آپ!
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	بام گردوں سے وہ یا صحن زمیں سے آئی
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	باندھا مجھے جو اس نے تو چاہی مری نمود

نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	باندھتے ہیں پھول بھی گلشن میں احرام حیات
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۶	۲۰	۲۳۶	ارمغان حجاز	بانگ اسرافیل ان کو زندہ کر سکتی نہیں
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۲۹	۱۳	بانگ درا	باہر سے نظر آتا ہے چھوٹی سی یہ کٹیا
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۸	بانگ درا	باہر کمال اندکے آشفتنگی خوش است
عقل و دل	۵۲	۳۹	۳۴	ضرب کلیم	باہر نہیں کچھ عقل خداداد کی زد سے

بب

طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	ببازار محبت نقد کامل عیار آمد
------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------

بت

پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	بتا کیا تری زندگی کا ہے راز
رباعی	۲۲	۶	۶	بال جبریل	بتا کیا تو مرا ساقی نہیں ہے
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	بتا مجھ کو اسرار مرگ و حیات
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	بتان رنگ و خون کو توڑ کر ملت میں گم ہو جا
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	بتان شعوب و قبائل کو توڑ
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۷	بال جبریل	بتان عجم کے پجاری تمام!
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	بتان وہم و گماں، لا الہ الا اللہ
مدنیت اسلام	۶۱	۴۸	۴۵	ضرب کلیم	بتاؤں تجھ کو مسلمان کی زندگی کیا ہے

غزلیات (۱)۔ ۳۱	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگِ درا	بت خانہ بھی، حرم بھی، کلیسا بھی چھوڑ دے
شعاعِ امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضربِ کلیم	بت خانے کے دروازے پہ سوتا ہے برہمن
جوابِ شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگِ درا	بت شکن اٹھ گئے، باقی جو رہے بت گر ہیں
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگِ درا	بت صنم خانوں میں کہتے ہیں، مسلمان گئے
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگِ درا	بت فروشی کے عوض بت شکنی کیوں کرتی
نانک	۲۵۳	۲۴۰	۲۷۰	بانگِ درا	بت کدہ پھر بعد مدت کے مگر روشن ہوا
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگِ درا	بت کدے میں برہمن کی پختہ زناری بھی دیکھ
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۳	بانگِ درا	بت گری پیشہ کیا، بت شکنی کو چھوڑا
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بالِ جبریل	بتوں سے تجھ کو امیدیں، خدا سے نو میدی
رباعیات۔ ۷	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغانِ حجاز	بتوں کو میری لادینی مبارک
جوابِ شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگِ درا	بت ہندی کی محبت میں برہمن بھی ہوئے

بٹ

غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگِ درا	بٹھا کے عرش پہ رکھا ہے تونے اے واعظ!
----------------	-----	-----	-----	-----------	--------------------------------------

بج

شمع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگِ درا	بجلیاں آسودہ داماں خرمن ہو گئیں
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگِ درا	بجلیاں برسے ہوئے بادل میں بھی خوابیدہ ہیں

غزلیات (۱)۔ ۴	۱۰۹	۹۹	۱۰۲	بانگ درا	بجلیاں بے تاب ہوں جن کو جلانے کے لیے
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	بجلیاں جس میں ہوں آسودہ، وہ خرمن تم ہو
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	بجلی چمک کے ان کو کٹیا مری دکھا دے
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	بجلی کے چراغوں سے منور کیے افکار
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	بجلی ہوں، نظر کوہ و بیاباں پہ ہے میری
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	بجلیوں کے آشیانے جن کی تلواروں میں تھے
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	بجھاتی ہوں میں زندگی کا شرار
غلام قادر در ہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	بجھائے خواب کے پانی نے انھرا س کی آنکھوں

کے

بلا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	بجھ کے بزم ملت بیضا پریشاں کر گئی
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	بجھ گیا وہ شعلہ جو مقصود ہر پروانہ تھا
ساتی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	بجھی عشق کی آگ، اندھیر ہے

بچ

پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	بچا کے دامن بتوں سے اپنا غبار راہ حجاز ہو جا
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	بچتا ہوا بنگاہ قلندر سے گزر جا
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	بچ گئے جو، ہو کے بے دل سوئے بیت اللہ پھرے

نصیحت	۱۲۴	۱۲۰	۱۶۳	بال جبریل	بچہ شاہیں سے کہتا تھا عقاب سال خورد
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	بچھائی ہے جو کہیں عشق نے بساط اپنی
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	بچھڑوں کو پھر ملا دیں، نقشِ دوئی مٹا دیں
شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	بچھڑے ہوئے خورشید سے ہوتی ہیں ہم آغوش

نخ

حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	بحث میں آتا ہے جب فلسفہ ذات و صفات
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل	بحث و تکرار اس اللہ کے بندے کی سرشت
صلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	بحر بازی گاہ تھا جن کے سفیوں کا کبھی
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	بحر تھا صحرا میں تو گلشن میں مثل جو ہوا
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	بحر ظلمات میں دوڑا دیے گھوڑے ہم نے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	بحر میں، موج کی آغوش میں، طوفان میں ہے
ضیغ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۴	۲۷۱	ارمغان حجاز	بحکم مفتی اعظم کہ فطرت ازلیست

نخ

پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	بخاک بدن دانہ دل فشاں
رباعی	۲۲	۶	۶	بال جبریل	بخیلی ہے یہ رزاتی نہیں ہے

بد

ضمیمہ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۴	۲۷۲	ارمغان حجاز	بدست مانہ سمرقند نے بخارا ایست
ظریفانہ (۷)	۳۰۱	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	بدلا زمانہ ایسا کہ لڑکا پس از سبق
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۷	بال جبریل	بدلتا ہے ہزاروں رنگ میرا درد مجھوری
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۶۴	۶۰	۱۰۵	بال جبریل	بدلتے رہتے ہیں انداز کوئی و شامی
نماز	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	بدل کے بھیس پھر آتے ہیں ہر زمانے میں
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	بدلیاں لال سی آتی ہیں افق پر جو نظر
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	بدلی زمانے کی ہوا، ایسا تغیر آ گیا
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۸	بانگ درا	بدلے نیکی کے یہ برائی ہے
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	بانگ درا	بدلے یک رنگی کے یہ نا آشنائی ہے غضب
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضرب کلیم	بدن اس تازہ جہاں کا ہے اسی کی کف خاک
مرگ خودی	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	بدن عراق و عجم کا ہے بے عروق و عظام
غلاموں کی نماز	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	بدن غلام کا سوز عمل سے ہے محروم
انتداب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	بدن میں گر چہ ہے اک روح ناشکیب و عیتق
ضمیمہ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۴	۲۷۱	ارمغان حجاز	بدین صعودہ حرام است کار شہبازی

بر

غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	برا سمجھوں انہیں، مجھ سے تو ایسا ہو نہیں سکتا
---------------	-----	-----	-----	----------	---

غزلیات (۲)۔ ۱۹۔	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	برانہ مان، ذرا آزما کے دیکھا سے
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	برا ہی ہی نظر پیدا مگر مشکل سے ہوتی ہے
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	بربط قدرت کی دھیمی سی نوا ہے خامشی
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۲	۱۳۲	بانگ درا	بربط کون و مکاں جس کی خموشی پہ نثار
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	برتر از اندیشہ سودوزیاں ہے زندگی
تقدیر	۳۷	۲۵	۱۷	ضرب کلیم	براں صفت تیغ دو پیکر نظر اس کی
کافر و مومن	۵۷	۴۴	۳۹	ضرب کلیم	برندہ و صیقل زدہ و روشن و براق
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	برے پہ اگر فاش کر سیں قاعدہ شیر
پیر و مرید	۱۴۰	۱۳۵	۱۸۲	بال جبریل	برز جاج دوست سنگ دوست زن
پیر و مرید	۱۴۷	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	برز میں رفتن چہ دشوارش بود
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۱	بال جبریل	برسماع راست ہر کس چیر نیست
ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	برف نے باندھی ہے دستار فضیلت تیرے سر
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	برق آتش خونہیں، فطرت میں گوناری ہوں میں
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	برق ابھی باقی ہے اس کے سینہ خاموش میں
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	برق ایمن مرے سینے پہ پڑی روتی ہے
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	برق دیرینہ کو فرمان جگر سوزی دے
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	برق طبعی نہ رہی، شعلہ مقالی نہ رہی

شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	برق گرتی ہے تو بیچارے مسلمانوں پر
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	برق گرتی ہے تو یہ نخل ہرا ہوتا ہے
شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	برگ گل آئینہ عارض زیبائے بہار
غزلیات (۲)۔۷	۴۳	۳۰	۴۸	بال جبریل	برگ گل پر رکھ گئی شبنم کا موتی باد صبح
رباعیات (۲۰)	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	برنگ، بحر ساحل آشنارہ
شمع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۲	بانگ درا	برہمنی خیز دازیں محفل دل دیوانہ اے
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	برہمن سرشار ہے اب تک مئے پندار میں
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	برہمن کو دیا بیغام خورشید درخشاں کا
غزلیات (۳)۔۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	برہمن ہو، پریشاں ہو، وسعت میں بیاباں ہو
غزلیات (۳)۔۷	۱۵۰	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	برہمنہ پائی وہی رہے گی مگر نیا خارزار ہوگا
غزلیات (۲)۔۲۳	۵۴	۴۶	۶۹	بال جبریل	برہمنہ سر ہے تو عزم بلند پیدا کر
تمہید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	بری ہے مستی اندیشہ ہائے افلاکی

بڑ

غزلیات (۱)۔۱۰	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	بڑا بے ادب ہوں، سزا چاہتا ہوں
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	بڑا جہان میں تجھ کو بنا دیا اس نے
غزلیات (۲)۔۲۴	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	بڑا کریم ہے اقبال بے نوالیکن

ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۱	بانگ درا	بڑھا اور جس سے مرا اضطراب
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	بڑھا تسبیح خوانی کے بہانے عرش کی جانب
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۶	۴۹	۷۴	بال جبریل	بڑھا دیا ہے فقط زیب داستاں کے لیے
شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	بڑھتی ہی چلی جاتی ہے بے مہری ایام
خلوت	۱۰۶	۹۴	۹۱	ضرب کلیم	بڑھ جاتا ہے جب ذوق نظر اپنی حدوں سے
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	بڑھ کر رکھے گا آج قدم میرا راز ہوا
غزلیات (۲)۔ ۴۳	۶۸	۶۴	۹۳	بال جبریل	بڑھ کے خیبر سے ہے یہ معرکہ دین و وطن
رباعیات۔ ۳۱	۸۹	۸۸	۲۸	بال جبریل	بڑھی جاتی ہے ظالم اپنی حد سے
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	بڑھے جا یہ کوہ گراں توڑ کر
غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	بڑی باریک ہیں واعظ کی چالیں
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	بڑی تیز جولاں، بڑی زود رس
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	بڑی جناب تری، فیض عام ہے تیرا
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۸	۸۵	بال جبریل	بڑی مدت کے بعد آخروہ شاہیں زیر دام آیا
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۸	۳۰۶	بانگ درا	بڑی مشکل سے ہوتا ہے چمن میں دیدہ و ریدہ
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	بڑی ہے شان، بڑا احترام ہے تیرا
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	بڑے پتچ کھا کر نکلتی ہوئی
ضیغہ لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	بڑے معرکے زندہ قوموں نے مارے

بز

جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	بزم توحید بھی دنیا میں نہ ہو، تم بھی نہ ہو
شمع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	بزم جہاں میں میں بھی ہوں اے شمع! دردمند
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	بزم کو مثل شمع بزم حاصل سوز و ساز دے
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۵	بانگ درا	بزم گل کی ہم نفس باد صبا ہو جائے گی
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	بزم معمورہ ہستی سے یہ پوچھا میں نے
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	بزم میں اپنی اگر لیکتا ہے تو، تنہا ہوں میں
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	بزم میں شعلہ نوائی سے اجالا کر دیں
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	بزم ہستی میں ہے سب کو محفل آرائی پسند

بس

اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	بساط کیا ہے بھلا صبح کے ستارے کی
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	بسایا خطہ جاپان و ملک چین میں نے
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	بس ایک فغان زیر بامی
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	بستان و بلبل و گل بو ہے یہ آگہی
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	بستہ رنگ خصوصیت نہ ہو میری زباں
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	بستی زمیں کی کیسی ہنگامہ آفریں ہے

ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	بستے ہیں ہند میں جو خریداری فقط
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	بس رہے تھے یہیں سلجوتی بھی تو رانی بھی
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ درا	بسکہ میں افسردہ دل ہوں، درخور محفل نہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	بسمل نہیں ہے تو تو تر پنا بھی چھوڑ دے

بش

گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	بشنو اے گل! از جدا میہا شکایت می کسم
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	بشیری ہے آئینہ دارندیری

بع

تقدیر (ابلیس و یزداں)	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	بعد اے تیری تجلی سے کمالات وجود!
شع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۸	۲۰۸	بانگ درا	بعد مدت کے ترے رندوں کو پھر آیا ہے ہوش

بع

غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۵	۵۴	بال جبریل	بعقل میں اس کی ہیں اب تک بتان عہد عتیق
----------------	----	----	----	-----------	--

بق

عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	بقا کو جو دیکھنا ہوگی
-------------	----	----	----	----------	-----------------------

بگ

قطعہ	۱۷۳	۱۶۲	۱۷۶	باغک درآ	بگاڑ کر تیرے مسلمانوں کو یہ اپنی عزت بنا رہے ہیں
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	بگردا گرد خود چند انکہ نیم
نواب سر محمدی اللہ خاں کی خدمت	۲۱	۹	۱	ضرب کلیم	بگیرایں ہمہ سرمایہ بہارا زمن
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۴	باغک درآ	بگیر بادہ صافی باغک چنگ بنوش

بل

تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	بلا انگشتری و من کلینم
صوفی سے	۴۵	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	بلار ہی ہے تجھے ممکنات کی دنیا
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	باغک درآ	بلا کے دیر سے مجھ کو امام کرتے ہیں
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	باغک درآ	بلبل تھا کوئی اداس بیٹھا
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	باغک درآ	بلبل چہ گفت و گل چہ شنید و صبا چہ کرد
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	باغک درآ	بلبل دلی نے باندھا اس چمن میں آشیاں
غزلیات (۲)۔ ۵۸	۷۷	۷۶	۱۱۰	بال جبریل	بلبل فقط آواز ہے، طاؤس فقط رنگ
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۸	۱۸۲	ضرب کلیم	بلبل چمنستانی، شہباز بیابانی!
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	باغک درآ	بلبل میں نغمہ زن ہے، خاموش ہے کلی میں
لفسفی	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۸	بال جبریل	بلند بال تھا لیکن نہ تھا جسور و غیور
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	بلند تر مہ و پرویں سے ہے اسی کا مقام

بلند تر نہیں انگریز کی نگاہوں میں	۶۰	۶۲	۷۶	اشاعت اسلام فرنگستان میں
بلند تر ہے ستاروں سے ان کا شانہ	۹۸	۱۰۰	۱۱۲	دین و ہنر
بلند زور دروں سے ہوا ہے فوارہ	۱۲۵	۱۲۷	۱۳۸	فوارہ
بلندی آسمانوں میں، زمینوں میں تری پستی	۱۴۷	۱۳۸	۱۴۷	غزلیات (۲)۔۴

بم

بمصطفیٰ برسماں خویش را کہ دیں ہمہ اوست	۲۷۸	۴۹	۶۲	ارمغان حجاز
				حسین احمد

بن

بنادیتی ہے گو ہر غمزوں کے اشک پیہم کو	۲۷۵	۲۴۳	۲۵۷	بانگ درا
بنادی غیرت جنت یہ سرزمین میں نے	۸۱	۸۲	۹۳	بانگ درا
بنامثال ابد پائدار ہے اس کی	۱۲۰	۱۱۵	۱۲۵	بانگ درا
بنا ہمارے حصار ملت کی اتحاد وطن نہیں ہے	۱۴۴	۱۳۶	۱۴۶	بانگ درا
بنایا آہ! سامان طرب بے درد نے ان کو	۲۴۳	۲۱۸	۲۳۰	بانگ درا
بنایا ایک ہی ابلیس آگ سے تو نے	۱۴۴	۱۴۳	۱۵۴	ضرب کلیم
بنایا تھا جسے چن چن کے خار و خس میں نے	۹۸	۹۷	۱۰۷	بانگ درا
بنایا جس کی مروت نے نکتہ داں مجھ کو	۹۹	۹۷	۱۰۷	بانگ درا
بنایا ذروں کی ترکیب سے کبھی عالم	۸۱	۸۲	۹۲	بانگ درا
				پھولوں کی شہزادی
				سرگزشت آدم
				اختر صبح
				غزلیات (۲)۔۲
				غلام قادر رہیلہ
				سیاست افرنگ
				التجائے مسافر
				التجائے مسافر
				سرگزشت آدم

غزلیات (۱)۔ ۶۔	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	بنایا عشق نے دریائے ناپیدا کراں مجھ کو
تصویر درد	۸۵	۴۳	۶۹	بانگ درا	بنایا ہے بت پندار کو اپنا خدا تو نے
تصویر درد	۸۶	۴۳	۷۰	بانگ درا	بنایا ہے کسی نے کچھ سمجھ کر چشم آدم کو
سیاست افرنگ	۱۵۴	۱۴۳	۱۴۴	ضرب کلیم	بنائے خاک سے اس نے دو صد ہزار ابلیس
ظریفانہ (۲۶)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	بنائے خوب آزادی نے پھندے
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۱	بانگ درا	بنائیں کیا سمجھ کر شاخ گل پر آشیاں اپنا
محراب گل افغان کے افکار	۱۹۱	۱۷۹	۱۸۲	ضرب کلیم	بنتی ہے بیاباں میں فاروقی و سلمانی
(۲۰)					
مرد مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	بننے ہیں مری کار گہ فکر میں انجم
شمع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	بندش اگر چہ ست ہے، مضمون بلند ہے
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	بندگی میں گھٹ کے رہ جاتی ہے اک جوئے کم آب
پیرو مرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۷	بال جبریل	بندہ باش و برز میں روچوں سمند
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	بندہ تمہیں وطن، کرم کتابی نہ بن!
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	بندہ حر کے لیے نشتر تقدیر ہے نوش
محراب گل (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	بندہ حر کے لیے نشتر تقدیر ہے نوش
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگ درا	بندہ مزدور کو جا کر مر اپیغام دے
سید کی لوح تربت	۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	بندہ مومن کا دل بیم و ریا سے پاک ہے

بندہ یک مرد روشن دل شوی	۱۸۵	۱۳۸	۱۴۳	پیر و مرید
بندہ و صاحب محتاج و غنی ایک ہوئے	۱۸۰	۱۶۵	۱۷۷	شکوہ
بندہ ہے کوچہ گردا بھی، خواجہ بلند بام ابھی	۱۴۸	۱۰۹	۱۱۲	فرشتوں کا گیت
بندوں کو گنا کرتے ہیں، تو لانا نہیں کرتے	۱۵۰	۱۴۹	۱۶۱	جمہوریت
بندے کلیم جس کے پر بت جہاں کے سینا	۸۷	۸۷	۹۸	ہندوستانی بچوں کا قومی گیت
بندے کو عطا کرتے ہیں چشم نگراں اور	۲۰۸	۱۵۶	۱۶۲	حال و مقام
بن کے سوز زندگی ہر شے میں جو مستور ہے	۹	۲۶	۴۰	مرزا غالب
بن کے گیسو رخ ہستی پہ بکھر جاتا ہوں	۱۱	۲۸	۴۲	ابر کو ہسار
بنیاد لرز جائے جو دیوار چمن کی	۲۷۶	۲۴۵	۲۵۹	فردوس میں ایک مکالمہ
بنیاد ہے کاشانہ عالم کی ہوا پر	۲۴۱	۲۱۶	۲۲۹	شب نیم اور ستارے
بنی اغیار کی اب چاہنے والی دنیا	۱۸۲	۱۶۷	۱۷۹	شکوہ
بنے گا سارا جہان مے خانہ، ہر کوئی بادہ خوار ہوگا	۱۴۹	۱۴۰	۱۵۰	غزلیات (۲)۔ ۷
بو				
بودن آموز کہ ہم باشی وہم خواہی بود	۱۱۲	۱۱۴	۱۲۶	وجود
بوسیدہ کفن جس کا بھی زیر میں ہے	۱۵۲	۱۵۱	۱۶۳	گلہ
بولا امیر فوج کہ وہ نوجواں ہے تو	۲۷۸	۲۴۷	۲۶۰	جنگ یرموک کا ایک واقعہ
بولا تمہیں معلوم نہیں میرے مقامات	۴۲	۴۶	۵۹	محمد علی باب

اذان	۱۵۱	۱۳۵	۱۹۵	بال جبریل	بولامہ کامل کہ وہ کوکب ہے زمینی
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	بولی ایسا گلہ نہیں اچھا
شعاع امید (۳)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	بولی کہ مجھے رخصت تنویر عطا ہو
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	بولی کہ نہیں آپ سے مجھ کو کوئی کھٹکا
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	بولی مجھے تو ہے فقط اس بات کا یقین
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۱	بانگ درا	بولے حضور چاہیے فکر عیال بھی
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	بولے سیارے، سر عرش بریں ہے کوئی
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	بونداک خون کی ہے تو لیکن
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	بوئے تھے دہقان گردوں نے جو تاروں کے شرار
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	بوئے گل پھیلتی کس طرح جو ہوتی نہ نسیم؟
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	بوئے گل کا باغ سے، گلچیں کا دنیا سے سفر!
شکوہ	۱۸۲	۱۶۹	۱۸۶	بانگ درا	بوئے گل لگئی بیرون چمن، راز چمن
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	بوئے یمن آج بھی اس کی ہواؤں میں ہے
ب					
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	بہار آمد نگار آمد، نگار آمد قرار آمد
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	بہار و قافلہ لالہ ہائے صحرائی
لا الہ الا اللہ	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	بہار ہو کہ خزاں لا الہ الا اللہ

غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۶	بال جبریل	بہامیری نوا کی دولت پرویز ہے ساقی
شکست	۵۱	۳۸	۳۴	ضرب کلیم	بہانہ بے عملی کا بنی شراب الست
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	بہت اس نے دیکھے ہیں پست و بلند
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	بہت دیکھے ہیں میں نے مشرق و مغرب کے مے خانے
پردہ	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	بہت رنگ بدلے سپہر بریں نے
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	بہتر ہے چراغ حرم و دیر بجا دو
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	بہتر ہے کہ بیچارے مولوں کی نظر سے
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	بہتر ہے کہ خاموش رہے مرغ سحر خیز
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۰	۱۴۲	ضرب کلیم	بہتر ہے کہ شیروں کو دکھادیں رم آہو
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	بہت مدت سے چرے ہیں ترے باریک بیٹوں میں
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۲	۵۰	بال جبریل	بہت مدت کے نچھیلوں کا انداز نگہ بدلا
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۷	۲۴	۳۹	بال جبریل	بہت نیچے سروں میں ہے ابھی یورپ کا اوویلا
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	بہر تسکین تیری جانب دوڑتا آتا ہوں میں
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	بہر نظارہ تڑپتی ہے نگاہ بے تاب
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	بہشت دیدہ مینا ہے حسن منظر شام
نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	بہشت راہ میں دیکھا تو ہو گیا بے تاب
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	بہشت مغربیاں جلوہ ہائے پابہ رکاب

پیر و مرید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	بہ کہ برفرق سرشاہاں روی
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	بہ مشتاقاں حدیث خواجہ بدر حنین آور
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	بہچ گو نہ دریں گلستاں قرارے نیست
				بھ	
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	بھٹکا ہوارا ہی میں، بھٹکا ہوارا ہی تو!
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	بھٹکے ہوئے آہو کو پھر سوئے حرم لے چل
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	بھرا آئے پھول کے آنسو پیام شبنم سے
غزلیات (۲)۔۱	۳۷	۲۴	۴۰	بال جبریل	بھروسا کر نہیں سکتے غلاموں کی بصیرت پر
غزلیات (۱)۔۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۱	بانگ درا	بھری بزم میں اپنے عاشق کو تاڑا
غزلیات (۱)۔۱۰	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	بھری بزم میں راز کی بات کہہ دی
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	بھڑک اٹھا بھوکا بن کے مسلم کاتن خاک کی
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	بھلا دے دل، حسین ایسا بھی ہے کوئی حسینوں میں
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	بھلا پہاڑ کہاں، جانور غریب کہاں!
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۳	بانگ درا	بھلا تعمیل اس فرمان غیرت کش کی ممکن تھی!
غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	بھلا نہجے گی تری ہم سے کیونکر اے واعظ!
سرگزشت آدم	۹۲	۸۱	۸۰	بانگ درا	بھلا یا قصہ پیمان اولیں میں نے
غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	بھلی ہے ہم نفسو! اس چمن میں خاموشی

ایک مکڑا اور مکھی	۴۵	۳۰	۱۴	بانگ درا	بھوکا تھا کئی روز سے، اب ہاتھ جو آئی
عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	بھولے بھٹکے کی رہنما ہوں میں
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۲	بانگ درا	بھولے سے کبھی تم نے یہاں پاؤں نہ رکھا

بی

شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۸	بال جبریل	بیاباں کی خلوت خوش آتی ہے مجھ کو
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	بیاباں کی شب تاریک میں قندیل رہبانی
تصویر درد	۸۷	۷۵	۷۲	بانگ درا	بیابان محبت دشت غربت بھی، وطن بھی ہے
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	بیبا، پیدا خریدارست جان ناتوانے را
طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۶	۳۱۵	بانگ درا	بیبا تا گل بیفشائیم و مے در ساغر اندازیم
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	بیاساقی نواے مرغ زار از شاخسار آمد
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	بیبا، اس کا منطق سے سلجھا ہوا
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	بیباں حور نہ کر، ذکر سلسبیل نہ کر
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	بیباں میں نکتہ توحید آ تو سکتا ہے
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	بیٹھے ہیں اسی فکر میں پیران خرابات
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	بیٹھے ہیں کب سے منتظر اہل حرم کے سومنات
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۷	۲۹۰	بانگ درا	بیچتا ہے ہاشمی ناموس دین مصطفیٰ

جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	بیچ کھاتے ہیں جو اسلاف کے مدفن، تم ہو
ضیغیم لولابی (۱)	۴۶	۳۵	۲۵۷	ارمغان حجاز	بیدار ہوں دل جس کی فغان سحری سے
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	بیگانہ رہے دیں سے اگر مدرسہ زن
غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	بیگانہ شے پہ نازش بے جا بھی چھوڑ دے
شع	۶۰	۴۵	۳۲	بانگ درا	بیٹا ہے اور سوز دروں پر نظر نہیں
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	بیٹا کو اکب ہو کہ دانائے نباتات

بے

محراب گل افغان کے افکار	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	بے اشک سحر گا ہی تقویم خودی مشکل
(۱۲)					
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	بے بہا موتی ہیں جس کی چشم گوہر بار کے
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	بے تاب ہے اس جہاں کی ہر شے
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	بے تاب ہے ذوق آگہی کا
روح ارضی آدم کا استقبال	۱۳۶	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	بے تاب نہ ہو، معرکہ یم ورجا دیکھ
کرتی ہے					
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	بے تاب ہو رہا ہوں فراق رسولؐ میں
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	بے تب و تاب دروں میری صلوٰۃ اور درود

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	بے تکلف خندہ زن ہیں، فکر سے آزاد ہیں
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	بے تیغ و سناں ہے مردِ غازی
پیر و مرید	۱۳۸	۱۳۲	۱۸۱	بال جبریل	بے ثابت و بے یقین و بے حضور
محراب گل افغان کے افکار (۱۴)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	بے جرات رندانہ ہر عشق ہے رو باہی
سیاست	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	بے چارہ پیدا تو ہے اک مہرہ ناچیز
محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	بے چارہ غلط پڑھتا تھا اعراب سموت
محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	بے چارہ غلط پڑھتا تھا اعراب سموت
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	بے چارہ کسی تاج کا تابندہ نکلیں ہے
شبِ نیم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۱	بانگ درا	بے چاری کلی کھلتی ہے مرجھانے کی خاطر
جمعیت اقوام	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۸	ضرب کلیم	بے چاری کئی روز سے دم توڑ رہی ہے
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	بے چارے کے حق میں ہے یہی سب سے بڑا ظلم
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	بے چارے ہیں تہذیب کے پھندے میں گرفتار
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	بے حجابانہ حور جلوہ فروش
مکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	بے حجابانہ سوائے محفل ما باز آئی!
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	بے حجابانہ مرے دل سے شناسائی کر
غزلیات (۱)۔۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	بے حجابی سے تری ٹوٹا ننگا ہوں کا طلسم

پیر و مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	بے حضور و بافروغ و بے فراغ
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	بے حضوری ہے تیری موت کا راز
شمع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۲	۲۱۳	بانگ درا	بے خبر! تو جو ہر آئینہ ایام ہے
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۴۰	بانگ درا	بے خبر ہوں گرچہ ان کی وسعت مقصد سے میں
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۸	بانگ درا	بے خطر کو دپڑا آتش نمرود میں عشق
زہدا اور زندی	۷۶	۵۹	۵۱	بانگ درا	بے داغ ہے مانند سحر اس کی جوانی
شمع	۶۰	۴۵	۳۲	بانگ درا	بے درد تیرے سوز کو سمجھے کہ نور ہے
غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	بے ذوق نمود زندگی موت
غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۷	بال جبریل	بے ذوق نہیں اگرچہ فطرت
نسیم و شبنم	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۴	ضرب کلیم	بے ذوق ہیں بلبل کی نواہائے طربناک
غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	بے راز و نیاز آشنائی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	بے زباں طائر کو سر مست نوا کرتی ہے یہ
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۲۳۲	بانگ درا	بے زبانوں میں بھی پیدا ہے مذاق گفتار
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	بے زیارت سوئے بیت اللہ پھر جاؤں گا کیا
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	بے سرمہ بوعلی و رازی
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	بے سوڈ نہیں روس کی یہ گرمی گفتار

اساتذہ	۹۷	۸۴	۸۴	ضرب کلیم	بے سود ہے بھٹکے ہوئے خورشید کا پرتو
ضیغ لولابی (۱)	۴۶	۳۵	۲۵۷	ارمغان حجاز	بے سوز ہے میخانہ صوفی کی مئے ناب
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	بے عمل تھے ہی جواں، دین سے بدظن بھی ہوئے
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۳۵	ضرب کلیم	بے قیدی و پہنائی افلاک نہیں ہے
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	بے کسی اس کی کوئی دیکھے ذرا وقت سحر
دعا	۲۲۵	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	بے لوٹ محبت ہو، بے باک صداقت ہو
مسو لینی	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۱	ضرب کلیم	بے محل بگڑا ہے معصومان یورپ کا مزاج
شع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	بے محل تیرا ترنم، نغمہ بے موسم ترا
ایجاد معانی	۱۴۳	۱۳۱	۱۳۱	ضرب کلیم	بے محنت پیہم کوئی جو ہر نہیں کھلتا
فنون لطیفہ	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۷	ضرب کلیم	بے معجزہ دنیا میں ابھرتی نہیں تو میں
شاعر	۱۳۹	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	بے معرکہ ہاتھ آئے جہاں تخت جم و کے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	بے نیازی سے ہے پیدا میری فطرت کا نیاز
ایک آرزو	۶۳	۴۸	۳۵	بانگ درا	بے ہوش جو پڑے ہیں شاید انہیں جگادے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۲	۲۲۵	ارمغان حجاز	بے ید بیضا ہے پیران حرم کی آستین
				پا	
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	پابند ہو تجارت سامان خورد و نوش
زہد اور زندگی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	پابندی احکام شریعت میں ہے کیسا؟

احکام الہی	۷۷	۶۴	۶۲	ضرب کلیم	پابندی تقدیر کہ پابندی احکام
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	پاچکا فرصت درود فصل انجم سے سپہر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	پادشاہوں کی نہیں، اللہ کی ہے یہ زمیں
ایک مکڑا اور مکھی	۴۵	۳۰	۱۴	بانگ درا	پاس آئی تو مکڑے نے اچھل کر اسے پکڑا
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	پاس اک گائے کو کھڑے پایا
ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	پاسباں اپنا ہے تو، دیوار ہندوستان ہے تو
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	پاسباں مل گئے کعبے کو صنم خانے سے
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	پاس اگر تو نہیں، شہر ہے ویراں تمام
غزلیات (۱)۔۴	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	پاس تھانا کامی صیاد کا اے ہم صفیر
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	پاک اس اجڑے گلستاں کی نہ ہو کیونکر زمیں
سید کی لوح تربت	۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	پاک رکھا اپنی زباں، تلبیزر بانی ہے تو
ضیغ لولابی (۴)	۴۸	۳۶	۲۶۰	ارمغان حجاز	پاک ہوتا ہے ظن و تخمیس سے انساں کا ضمیر
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	پاک ہے گرد وطن سے سرد اماں تیرا
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	پاکیزگی میں، جوش محبت میں فرد تھا
غزلیات (۲)۔۵	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	پاگئی آسودگی کوئے محبت میں وہ خاک
الارض للہ!	۱۲۲	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	پالتا ہے بچ کو مٹی کی تاریکی میں کون؟
جلوہ حسن	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	پالتا ہے جسے آغوش تخیل میں شباب

نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	پالسی بھی تری پیچیدہ تراز زلف ایاز
جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	پانی بھی مسخر ہے، ہوا بھی ہے مسخر
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	پانی بھی موج بن کر، اٹھا اٹھ کے دیکھتا ہو
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	پانی پانی کر گئی مجھ کو قلندر کی یہ بات
ضیغ لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۶	ارمغان حجاز	پانی ترے چشموں کا تڑپتا ہوا سیماب
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	پانی کو چھو رہی ہو جھک جھک کے گل کی ٹہنی
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	پانی کو دی روانی، موجوں کو بے کلی دی
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	پانی کی بوند گر یہ شبنم کا نام ہو
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۷	بانگ درا	پانی نہ ملاز مزم ملت سے جو اس کو
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	پاؤں شیروں کے بھی میداں سے اکھڑ جاتے تھے
شفاخانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	پایانہ خضر نے مئے عمر دراز میں

پت

نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	پتھر کی مور توں میں سمجھا ہے تو خدا ہے
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲	۲۴۸	بانگ درا	پتھر ہے اس کے واسطے موج نسیم بھی
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	پتنگوں کے جہاں کا طور ہوں میں
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	پتیاں پھول کی جھڑ جھڑ کے پریشاں بھی ہوئیں

گورستان شاہی ۱۶۳ ۱۵۲ ۱۶۵ بانگ درا پتیاں پھولوں کی گرتی ہیں خزاں میں اس طرح

پنج

ایک آرزو ۶۳ ۴۷ ۳۶ بانگ درا پچھلے پہر کی کوئل، وہ صبح کی موزن

پنج

عصر حاضر ۹۴ ۸۱ ۸۱ ضرب کلیم پنختہ افکار کہاں ڈھونڈنے جائے کوئی
ابلیس کی مجلس شوریٰ ۱۰ ۶ ۲۱۵ ارمغان حجاز پنختہ تر اس سے ہوئے خوئے غلامی میں عوام
ابلیس کی مجلس شوریٰ ۲۰ ۱۵ ۲۲۸ ارمغان حجاز پنختہ تر کرد و مزاج خانقاہی میں اسے
خضر راہ ۲۷۱ ۲۵۸ ۲۹۲ بانگ درا پنختہ تر ہے گردش پیہم سے جام زندگی
خواجگی ۱۵۵ ۱۴۳ ۱۴۵ ضرب کلیم پنختہ ہو جاتے ہیں جب خوئے غلامی میں غلام
خضر راہ ۲۷۲ ۲۵۹ ۲۹۴ بانگ درا پنختہ ہو جائے تو ہے شمشیر بے زہار تو
غزلیات (۳)۔۳ ۲۹۴ ۲۷۸ ۳۱۸ بانگ درا پنختہ ہوتی ہے اگر مصلحت اندیش ہو عقل
غزلیات (۲)۔۲۱ ۶۶ ۶۲ ۹۰ بال جبریل پنختہ ہے تیری نغاں، اب نہ اسے دل میں تھام

پر

مصلحین مشرق ۸۵ ۷۱ ۶۹ ضرب کلیم پرانی بجلیوں سے بھی ہے جن کی آستیں خالی
ساتی نامہ ۱۲۷ ۱۲۳ ۱۶۷ بال جبریل پرانی سیاست گرمی خوار ہے
ظریفانہ (۲۸) ۳۰۸ ۲۹۱ ۳۳۶ بانگ درا پرانے جھونپڑوں میں ہے ٹھکانا دستکاروں کا

قرب سلطان	۲۲۲	۲۱۰	۳۳۴	بانگ درا	پرانے طرز عمل میں ہزار مشکل ہے
غزلیات (۱)۔۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	پرانے ہیں یہ ستارے، فلک بھی فرسودہ
غزلیات (۲)۔۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	پر بت ضعف خودی سے رائی
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	پر بت وہ سب سے اونچا، ہمسایہ آسماں کا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	پر تری تصویر قاصد گریہ پیہم کی ہے
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	پر ترے نام پہ تلوار اٹھائی کس نے
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	پر تو مہر کے دم سے ہے اجالا تیرا
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	پر درار اگر تو ہے، تو کیا میں نہیں پر دار؟
اسرار پیدا	۸۶	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	پر دم ہے اگر تو تو نہیں خطرہ افتاد
ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۶	بانگ درا	پر دہ آخر کس سے ہو جب مرد ہی زن ہو گئے
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۰	۱۳۶	بال جبریل	پر دہ اٹھادوں اگر چہرہ افکار سے
ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	پر دہ اٹھنے کی منتظر ہے نگاہ
غزلیات (۲)۔۵	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	پر دہ انگور سے نکلی تو میناؤں میں تھی
موسولینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۲	ضرب کلیم	پر دہ تہذیب میں غارت گری، آدم کشی
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	پر دہ چہرے سے اٹھا، انجمن آرائی کر
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	پر دہ خدمت دین میں ہوس جاہ کاراز
شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	پر دہ دل میں محبت کو ابھی مستور رکھ

جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	پردہ رکھتا ہے اگر کوئی تمہارا، تو غریب
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۲	بانگ درا	پردہ مجبوری و بیچارگی تدبیر ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	پردہ مشرق سے جس دم جلوہ گر ہوتی ہے صبح
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	پردہ نور میں مستور ہے ہر شے تیری
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۶	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	پردیس میں ناصبور ہوں میں
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۶	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	پردیس میں ناصبور ہے تو
خاقانی	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۹	ضرب کلیم	پردے ہیں تمام چاک درچاک
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۱	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	پرش اعمال سے مقصد تھار سوائی مری
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	پرسوزا گر ہوں نفس سیدہ دراج
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	پرسوزا نظر باز و نکو بین و کم آزار
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	پر شہباز سے ممکن نہیں پرواز گس
(۹)					
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	پر کار و سخن ساز ہے، نمناک نہیں ہے!
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	پر کالہ آتش ہوئی آدم کی کف خاک
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	پر مجھے بھی تو دیکھ، کیا ہوں میں!

شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	پرندوں کی دنیا کا درویش ہوں میں
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۰	بانگ درا	پرنہیں، طاقت پرواز مگر رکھتی ہے
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	پرواز خصوصیت ہر صاحب پر ہے
حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بال جبریل	پرواز ہے دونوں کی اسی ایک فضا میں
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	پروانہ اک پتنگا، جگنو بھی اک پتنگا
شمع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا	پروانہ، اور ذوق تماشا نے روشنی!
شمع و پروانہ	۵۵	۴۰	۲۷	بانگ درا	پروانہ تجھ سے کرتا ہے اسے شمع پیار کیوں؟
جگنو	۹۵	۸۴	۸۳	بانگ درا	پروانے کو پیش دی، جگنو کو روشنی دی
صدیق	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	پروانے کو چراغ ہے، بلبل کو پھول بس
پروانہ اور جگنو	۱۱۸	۱۱۵	۱۵۶	بال جبریل	پروانے کی منزل سے بہت دور ہے جگنو
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	پروتی ہوں ہر روز اشکوں کے ہار
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۴۹	۱۴۹	ضرب کلیم	پرورش پاتا ہے تقلید کی تاریکی میں
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	پرورش پائی ہے میں نے صبح کی آغوش میں
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۲	۱۷۱	۱۷۳	ضرب کلیم	پرورش دل کی اگر مد نظر ہے تجھ کو

(۹)

تصویر درد	۸۴	۷۲	۶۷	بانگ درا	پرونا ایک ہی تسبیح میں ان بکھرے دانوں کو
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	پروں کو میرے قدرت نے ضیاء دی

مہمان عزیز	۹۴	۸۱	۸۰	ضرب کلیم	پر ہے افکار سے ان مدرسے والوں کا ضمیر
شام و فلسطین	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۹	ضرب کلیم	پر ہے مئے گلرنگ سے ہر شیشہ حلب کا
۱	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	پریشاں ترمری رنگیں نوائی
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	پریشاں ہو کے میری خاک آخردل نہ بن جائے
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	پریشاں ہوں میں مشیت خاک، لیکن کچھ نہیں کھلتا
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	پری کو شیشہ الفاظ میں اتار نہ تو
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	پرے ہے چرخ نیلی فام سے منزل مسلمان کی

پڑ

پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	پڑھا خواہیدگان دیر پر افسون بیداری
پیرو مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۱	بال جبریل	پڑھ لیے میں نے علوم شرق و غرب

پس

طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	پس از مدت ازیں کہن بانگ ہزار آمد
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	پس از مدت گذار افتاد بزم کاروانے را
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	پست و بلند کر کے طے کھیتوں کو جا پلاتی ہے
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	پستی عالم میں ملنے کو جدا ہوتے ہیں ہم
تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	پستی فطرت نے سکھلائی ہے یہ حجت اسے

پیر و مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	پس قیامت شو، قیامت را بہ میں
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	پسند اس کو تکرار کی خونہیں
فقرو راہی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	پسند روح و بدن کی ہے وانمود اس کو
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	پسند کی کبھی یونان کی سرزمین میں نے

پک

پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	پکاری اس طرح دیوار گلشن پر کھڑے ہو کر
----------	----	----	----	----------	---------------------------------------

پل

ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	پلا دے مجھے وہ مئے پردہ سوز
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	پلا کے مجھ کو مئے لا الہ الاہو
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۴۰	بانگ درا	پلا رہی ہے ایک قوم تازہ اس آغوش میں

پن

غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	پنپ سکانہ خیاباں میں لالہ دل سوز
ہندی مسلمان	۳۹	۲۷	۲۰	ضرب کلیم	پنجاہ کے ارباب نبوت کی شریعت
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	پنہاں تنقاب تری جلوہ گاہ ہے
اسرار پیدا	۸۶	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	پنہاں جو صدف میں ہے، وہ دولت ہے خداداد
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	پنہاں درون سینہ کہیں راز ہوتا

پو

دو زخمی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	پو جا بھی ہے بے سود، نمازیں بھی ہیں بے سود
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	پو چھا حضور سرور عالم نے، اے عمرؓ
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	پو چھا میں سے میں نے کہ ہے کس کا مال تو
غزلیات (۲)۔ ۱۲	۴۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	پو چھا اس سے کہ مقبول ہے فطرت کی گواہی
خاقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	پو چھا اس سے یہ خاکداں ہے کیا چیز
شبلی و حالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	پو چھا ان سے جو چمن کے ہیں دیرینہ راز دار
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	پو چھنا رہ کے اس کے کوہ و صحرا کی خبر
ظریفانہ (۱۱)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	پو چھو تو، وقت کے لیے ہے جائدا بھی!
زہدا و رندی	۷۶	۶۰	۵۱	بانگ درا	پو چھو جو تصوف کی تو منصور کا ثانی
تسلیم و رضا	۶۵	۵۲	۴۹	ضرب کلیم	پودوں کو بھی احساس ہے پہنائے فضا کا
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۱	۲۴۷	۲۸۷	بانگ درا	پوری کرے خدائے محمدؐ تری مراد
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۱	۲۴۷	۲۷۹	بانگ درا	پورے ہوئے جو وعدے کئے تھے حضورؐ نے
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	پوستیں بہر دے آمد نے بہار
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	پوشیدہ تری خاک میں سجدوں کے نشاں ہیں
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	پوشیدہ جس طرح ہو حقیقت حجاز میں

اے روح محمدؐ	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	پوشیدہ جو ہے مجھ میں وہ طوفان کدھر جائے
آزادی شمشیر کے اعلان پر	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	پوشیدہ چلے آتے ہیں توحید کے اسرا
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	پوشیدہ رہیں باز کے احوال و مقامات
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	پوشیدہ قرار میں اجل ہے
شع	۶۰	۴۴	۳۲	بانگ درا	پوشیدہ کوئی دل ہے تری جلوہ گاہ میں؟
مکہ اور جنیوا	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	پوشیدہ نگاہوں سے رہی وحدت آدم
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	پوشیدہ نہیں مرد قلندر کی نظر سے
ایک فلسفہ زدہ سید کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	پوشیدہ ہے ریشہ ہائے دل میں
ہارون کی آخری نصیحت	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۰	بال جبریل	پوشیدہ ہے کافر کی نظر سے ملک الموت
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	پوشیدہ ہے وہ شاید غوغائے زندگی میں
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۲	بانگ درا	پوشیدہ ہے یہ نکتہ تاروں کی زندگی میں

پ

ساقی نامہ	۱۳۲	۱۴۷	۱۷۲	بال جبریل	پہاڑ اس کی ضربوں سے ریگ رواں
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	پہاڑوں کے دل چیر دیتی ہے یہ
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	پہچانتا نہیں ہوں ابھی راہبر کو میں
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	پہلا سبق ہے بیٹھ کے کالج میں مارڈینگ

غزلیات (۳)۔ ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	باغ دریا	پہلوئے انساں میں اک ہنگامہ خاموش ہے
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۴	باغ دریا	پہلے اپنے پیکر خاکی میں جاں پیدا کرے
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	باغ دریا	پہلے جھک کر اسے سلام کیا
غزلیات (۳)۔ ۴	۲۹۶	۲۷۹	۳۱۹	باغ دریا	پہلے خود دار تو مانند سکندر ہوئے
سوامی رام تیرتھ	۱۲۳	۱۱۴	۱۱۸	باغ دریا	پہلے گوہر تھا، بنا اب گوہر نایاب تو
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	باغ دریا	پہلے ویسا کوئی پیدا تو کرے قلب سلیم
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	پہلے ہی خفا جھ سے ہیں تہذیب کے فرزند
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۷۹	بال جبریل	پہناتا ہوں اطلس کی قبلا لہ و گل کو
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	پہناتی ہے درویش کو تاج سردارا
بزم انجم	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	باغ دریا	پہنایا شفق نے سونے کا سارا زیور
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	باغ دریا	پہنایا کے لال جوڑا شبنم کی آرسی دی
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	پہنایا مرے کہسار کو ملبوس حنائی
(۱۶)					
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	باغ دریا	پہنچ سکتی ہے تو لیکن ہماری شاہزادی تک
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	پہنچ کے چشمہ حیواں پہ توڑتا ہے سب
بھردی	۵۰	۳۵	۲۰	باغ دریا	پہنچوں کس طرح آشیاں تک
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۱	۲۴۷	۲۷۹	باغ دریا	پہنچے جو بارگاہ رسول امیں میں تو

روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۸	بال جبریل	پہنچیں گے فلک تک تری آہوں کے شرارے
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	پہننے سیمائی قبائح خرام ناز ہے
پکھ					
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	پھانسوں اسے کس طرح، یہ کم بخت ہے دانا
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	پھر آ رکھوں قدم مادر و پدر پہ جنیں
غلام قادر ہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	پھراٹھا اور تیوری حرم سے یوں لگا کہنے
نانک	۲۵۳	۲۴۰	۲۷۰	بانگ درا	پھر اٹھی آخر صد اتو حید کی پنجاب سے
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	پھر اٹھی ایشیا کے دل سے چنگاری محبت کی
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	پھر اس پہ قیامت ہے یہ اڑتے ہوئے گانا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	پھر اسی کھوئے ہوئے فردوس میں آباد ہیں
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	پھر اس میں عجب کیا کہ تو بے باک نہیں ہے
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	پھر اسی بادۂ دیرینہ کے پیاسے دل ہوں
فلسفی	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۸	بال جبریل	پھر افضاؤں میں کرگس اگر چہ شاہیں وار
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	پھرا کرتے نہیں مجروح الفت فکر درماں میں
موسیقی	۱۴۳	۱۳۲	۱۳۲	ضرب کلیم	پھر میں مشرق و مغرب کے لالہ زاروں میں

محبت	۱۲۲	۱۱۱	۱۱۶	بانگ درا	پھران اجزا کو گھولا چشمہ حیواں کے پانی میں
رباعیات-۲۳	۸۷	۸۶	۱۱	بال جبریل	پھران شاہیں بچوں کو بال و پردے
غزلیات (۱)-۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	پھر اور کس طرح انہیں دیکھا کرے کوئی
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	پھر ایسا فکر اجزانے اسے میدان امکاں میں
غزلیات (۳)-۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	پھر باد بہار آئی، اقبال غزل خواں ہو
چاند	۹۰	۸۰	۷۷	بانگ درا	پھر بھی اے ماہ میں میں اور ہوں تو اور ہے
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	پھر بھی ہم سے یہ گلہ ہے کہ وفادار نہیں
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	پھر بھی ہو سکتا ہے روشن وہ چراغ خاموش
(۱۱)					
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	پھر پھر کے جھاڑیوں میں اپنی چمک رہا ہو
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	پھر پڑا روئے گا اے نواردا قلیم غم
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	پھر پسر قابل میراث پدر کیونکر ہو
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	پھر پریشاں کیوں تری تسبیح کے دانے رہے
ہندوستانی بچوں کا گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	پھر تاب دے کے جس نے چمکائے کہکشاں سے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۴	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	پھر تخیل کس کے لیے لا انتہا رکھتا ہوں میں
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	پھرتی ہے وادیوں میں کیا دختر خوش خرام ابر
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	پھر تیرے حسینوں کو ضرورت ہے حنا کی

شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۳	۲۱۵	بانگ درا	پھر جنہیں خاک حرم سے آشنا ہو جائے گی
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۶	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	پھر جہاں میں ہوں شوکت و ارانی کر
غزلیات (۲)۔۷	۴۳	۳۰	۴۸	بال جبریل	پھر چراغِ لالہ سے روشن ہوئے کوہ و دمن
زہدا اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	پھر چھڑ گئی باتوں میں وہی بات پرانی
شع	۶۲	۴۶	۳۴	بانگ درا	پھر چھڑ نہ جائے قصہ دار و رسن کہیں
شع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۸	۲۰۸	بانگ درا	پھر دکاں تیری ہے لبریز صدائے ناؤ نوش
شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۴	۲۱۵	بانگ درا	پھر دلوں کو یاد آ جائے گا پیغامِ جمود
غزلیات (۱)۔۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	پھر ذوق و شوق دیکھ دل بے قرار کا
نصیحت	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	پھر سبب کیا ہے نہیں تجھ کو دماغ پر واز
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	پھر سکھاتا تاریکی باطل کو آداب گریز
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۵	بانگ درا	پھر سلا دیتی ہے اس کو حکمراں کی ساحری
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	پھر سلیقے سے یوں کلام کیا
شع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگ درا	پھر سلیسی کی نظر دیتی ہے پیغامِ خروش
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	پھر سیاست چھوڑ کر داخل حصار دیں میں ہو
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	پھر شوق تماشا دے، پھر ذوق تقاضا دے
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	پھر عجب یہ ہے کہ تیرا عشق بے پروا بھی ہے
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	پھر کہیں سے اس کو پیدا کر، بڑی دولت ہے یہ

شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	پھر میرے تجلی کدہ دل میں سما جاؤ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	پھر نہ کر سکتی حباب اپنا اگر پیدا ہوا
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	پھر نہ کہنا ہوئی تو حید سے خالی دنیا
دعا	۲۴۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	پھر وادی فاراں کے ہر ذرے کو چمکا دے
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	پھر وہ شراب کہن مجھ کو عطا کر کہ میں
شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	پھر ہم کو اسی سینہ روشن میں چھپالے
شکوہ	۱۷۹	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	پھر یہ آرزو کی غیر سبب کیا معنی؟
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۱	بانگ درا	پھر یہ انساں، آں سوئے افلاک ہے جس کی نظر
شعاع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگ درا	پھر یہ غوغا ہے کہ لاساقی شراب خانہ ساز
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	پھر یہ وعدہ حشر کا صبر آزما کیونکر ہوا
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	پھر ک اٹھا کوئی تیری ادائے ماعرفنا پر
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	پھر کتا ہوا جال میں ناصبور
غزل	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	پھلا پھولا رہے یارب چمن میری امیدوں کا
ابوالاعلام معری	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۹	بال جبریل	پھل پھول پہ کرتا تھا ہمیشہ گزراوقات
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	پھل ہے یہ سینکڑوں صدیوں کی چمن بندی کا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	پھول بن کر اپنی تربت سے نکل آتا ہے یہ
شعاع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	پھول بے پروا ہیں، تو گرم نوا ہو یا نہ ہو

شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگِ دریا	پھول تھازیب چمن پر نہ پریشاں تھی شیم
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۵	۲۰۴	بانگِ دریا	پھول کو باد بہاری کا پیام آیا تو کیا
سرورق (اندرونی)	۲۰	۳	۳	بالِ جبریل	پھول کی پتی سے کٹ سکتا ہے ہیرے کا جگر
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگِ دریا	پھول نہ ہو، کلی نہ ہو، سبزہ نہ ہو، چمن نہ ہو
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگِ دریا	پھولوں کو آئے جس دم شبنم وضو کرانے
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۰	۴۸	بالِ جبریل	پھول ہیں صحرا میں یا پریاں قطارا اندر قطار
شمع و پروانہ	۵۶	۴۰	۲۷	بانگِ دریا	پھونکا ہوا ہے کیا تری برق نگاہ کا؟
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگِ دریا	پھونک دی گرمی رخسار سے محفل تو نے
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	بانگِ دریا	پھونک ڈالا جب چمن کو آتش پیکار نے
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۳	۲۱۴	بانگِ دریا	پھونک ڈالا ہے مری آتش نوائی نے مجھے
خضر راہ	۲۷۲	۲۶۰	۲۹۴	بانگِ دریا	پھونک ڈالے یہ زمین و آسمان مستعار

پے۔ پی

عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگِ دریا	پے سیر فردوس کو جا رہا تھا
سرگزشت آدم	۹۲	۸۱	۸۰	بانگِ دریا	پیشعور کا جب جام آتشیں میں نے
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگِ دریا	پیام سجدے کا یہ زیرو بم ہوا مجھ کو

پیام عیش و مسرت ہمیں سناتا ہے	باغ دریا	۲۳۸	۲۱۳	۲۲۶	عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں
پیام فنا ہے اسی کا اشارا	باغ دریا	۴۹	۵۸	۷۴	عشق اور موت
پیام مرشد شیراز بھی مگر سن لے	باغ دریا	۲۳۵	۲۱۰	۲۲۳	قرب سلطان
پیام موت ہے جب لاہو والا سے بیگانہ	ضرب کلیم	۶۰	۶۳	۷۶	لا والا
پیتا ہے مئے شفق کا ساغر	باغ دریا	۱۳۴	۱۴۷	۱۳۷	انسان
پیتے ہیں ابو، دیتے ہیں تعلیم مساوات	بال جبریل	۱۴۶	۱۰۷	۱۱۱	لینن (خدا کے حضور میں)
پیدا دل ویراں میں پھر شورش محشر کر	باغ دریا	۲۳۷	۲۱۲	۲۲۵	دعا
پیدا کلمہ فقر سے ہو طرہ دستار!	بال جبریل	۲۱۲	۱۵۹	۱۶۵	پنجاب کے پیر زادوں سے
پیدا نہیں بحر کا کنارہ	بال جبریل	۱۳۹	۱۰۳	۱۰۶	عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت
پیدا نہیں کچھ اس سے قصور ہمہ دانی	باغ دریا	۵۲	۶۰	۷۶	زہد اور رندی
پیدا ہوا اگر اس کی طبیعت میں حریری	ضرب کلیم	۱۷۸	۱۷۴	۱۸۷	محراب گل (۱۵)
پیدا ہے فقط حلقہ ارباب جنوں میں	ضرب کلیم	۳۷	۴۲	۵۵	فلسفہ
پیدا ہیں نئی پود میں الحاد کے انداز	باغ دریا	۲۷۷	۲۴۵	۲۵۹	فردوس میں ایک مکالمہ
پیران کلیسا کو کلیسا سے اٹھا دو	بال جبریل	۱۴۹	۱۱۰	۱۱۳	فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)
پیران کلیسا کی دعا یہ ہے کہ ٹل جائے	ضرب کلیم	۱۵۸	۱۵۶	۱۶۸	جمعیت اقوام

مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	پیران کلیسا ہوں کہ شیخان حرم ہوں
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	پیر حرم کو دیکھا ہے میں نے
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۶۶	۶۲	۹۰	بال جبریل	پیر حرم نے کہا سن کے مری رونما د
ابلی سینیا	۱۵۷	۱۴۵	۱۴۷	ضرب کلیم	پیر کلیسا! یہ حقیقت ہے دلخراش
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	پیر گردوں نے کہا سن کے، کہیں ہے کوئی!
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۸	بانگ درا	پیر مغال فرنگ کی مے کا نشاط ہے اثر
غزلیات (۲)۔ ۴۳	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	پیر میخانہ یہ کہتا ہے کہ ایوان فرنگ
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۸۷	بانگ درا	پیروں پہ تیرے عشق کا واجب ہے احترام
زہداور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	پیری ہے تواضع کے سبب میری جوانی
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	پیش آیا لکھا نصیبوں کا
شیخ مکتب سے	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۷	بال جبریل	پیش خورشید برکش دیوار
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۵	بانگ درا	پیش کر غافل، عمل کوئی اگر دفتر میں ہے
غزلیات (۳)۔ ۱	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	پیغام سکوں پہنچا بھی گئی، دل محفل کا تڑپا بھی گئی
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	پیغام فراق تھی سراپا
مذہب	۲۵۹	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	پیکر اگر نظر سے نہ ہوا آشنا تو کیا
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	پیکر نوری کو ہے سجدہ میسر تو کیا
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	پی کے شراب لالہ گوں میکدہ بہار سے

ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	باغ در	پی گیا سب لہو اسامی کا
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	باغ در	پینے والوں میں شور و شائوش
پیوستہ رہ شجر سے، امید بہار	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۰	باغ در	پیوستہ رہ شجر سے امید بہار رکھ
رکھ					

تا

شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	باغ در	تاب خورشید میں خورشید کو پنہاں دیکھا
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۴	باغ در	تا بدخشاں پھر وہی لعل گراں پیدا کرے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	تا بساط زندگی میں اس کے سبب مہرے ہوں مات!
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	باغ در	تاب گویائی سے جنبش ہے لب تصویر میں
نالہ فراق (آرغلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	باغ در	تاب گویائی نہیں رکھتا وہن تصویر کا
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	باغ در	تا بندہ قوم ساری گردوں نشیں تمہاری
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	باغ در	تا تار یوں نے جس کو اپنا وطن بنایا
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	باغ در	تا تراشی خواجہ بے از بزمین کا فرتری
شاعر	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	تا شیر غلامی سے خودی جس کی ہوئی نرم
دعا	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	باغ در	تا شیر کا سائل ہوں محتاج کو داتا دے
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	تا شیر میں اکسیر سے بڑھ کر ہے یہ تیزاب

شکر و شکایت	۳۵	۲۳	۱۵	ضرب کلیم	تا شیر ہے یہ میرے نفس کی کہ خزاں میں
گدائی	۱۲۰	۱۱۶	۱۵۸	بال جبریل	تاج پہنایا ہے کس کی بے کلا ہی نے اسے
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۲	بانگ درا	تا خلافت کی بنا دنیا میں ہو پھر استوار
پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	تادل صاحب دلے نامد بدرد
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	تا دیر رہی آپ کی یہ نغز بیانی
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	تاروں کا خموش کارواں ہے
غزلیات (۲) - ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	تاروں کی فضا ہے بیکرانہ
ایک آرزو	۶۳	۴۸	۳۶	بانگ درا	تاروں کے قافلے کو میری صدا در اہو
رات اور شاعر	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	تاروں کے موتیوں کا شاید ہے جوہری تو بانگ درا
غزلیات (۲) - ۳	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	تارے آوارہ و کم آمیز
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	تارے، انساں، شجر، حجر سب
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	تارے حیرت سے دیکھتے تھے مجھے
شبِ نغم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	تارے شرآہ ہیں انساں کی زباں میں
چاند اور تارے	۱۲۸	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	تارے کہنے لگے قمر سے
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	تارے مست شراب تقدیر
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	تارے میں وہ، قمر میں وہ، جلوہ گہ سحر میں وہ
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	تاریخ امم جس کو نہیں ہم سے چھپاتی

قوت اور دین	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	تاریک امم کا یہ پیام ازلی ہے
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	تاریخ دان بھی اسے پہچانتا نہیں
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	تاریخ کہہ رہی ہے کہ رومی کے سامنے
یورپ اور یہود	۱۵۱	۱۴۰	۱۴۱	ضرب کلیم	تاریک ہے افرنگ مشینوں کے دھویں سے
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	تازہ آغوش و داعش داغ حیرت چیدہ است
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درا	تازہ انجم کا فضائے آسماں میں ہے ظہور
غزلیات (۲)۔ ۳۹	۶۵	۶۰	۸۸	بال جبریل	تازہ پھر دانش حاضر نے کیا سحر قدیم
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	تازہ مرے ضمیر میں معرکہ کہن ہوا
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	تازہ ویرانے کی سودائے محبت کو تلاش
فقر و ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	تازہ ہر عہد میں ہے قصہ فرعون و کلیم!
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	تازہ یاد دے دیا برق سر کہ سار نے
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	تازہ سر عرش بھی انساں کی تگ و تاز ہے کیا؟
پیر و مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	تاکجا آویزش دین و وطن
یورپ	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	تاک میں بیٹھے ہیں مدت سے یہودی سود خوار
غزلیات (۱)۔ ۲	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	تامل تو تھا ان کو آنے میں، قاصد!
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۳	بال جبریل	تاویل سے قرآن کو بنا سکتے ہیں پاژند
پنجابی مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	تاویل کا پھندا کوئی صیاد لگا دے

نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۱	۱۴۲	ضرب کلیم	تاویل مسائل کو بناتے ہیں بہانہ
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۴	بانگ درا	تایہ چنگاری فروغ جاوداں پیدا کرے

تب

عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	تبسم فشاں زندگی کی کلی تھی
رباعیات -۱	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	تبرک ہے مرا پیرا بہن چاک

تپ

عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	تپش آمادہ تر از خون زینجا کر دیں
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	تپش اندوز ہے اس نام سے پارے کی طرح
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	تپش ز شعلہ گرفتند و بردل تو زدند
رات اور شاعر	۱۸۵	۱۷۳	۱۸۹	بانگ درا	تپش شوق کا نظارہ دکھاؤں کس کو؟

تج

ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	تجسس کی راہیں بدلتی ہوئی
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۷	بانگ درا	تجھ کو بھی جستو ہے، مجھ کو بھی جستو ہے
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	تجلیات کلیم و مشاہدات حکیم
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	تجلی کا پھر منتظر ہے کلیم
رباعیات (۲) -۲	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	تجلی کی فراوانی سے فریاد

گل پشمرده	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	تجھ پہ برساتا ہے شبنم دیدہ گریاں مرا
پیرومرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۸	بال جبریل	تجھ پہ روشن ہے ضمیر کائنات
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	تجھ سے بڑھ کر فطرت آدم کا وہ محرم نہیں
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	تجھ سے حرم مرتبت اندیسوں کی زمیں
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	تجھ سے دلوں کا حضور، مجھ سے دلوں کی کشود
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۲	بانگ درا	تجھ سے سرسبز ہوئے میری امیدوں کے نہال
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	تجھ سے سرکش ہوا کوئی تو بگڑ جاتے تھے
دعا	۹۴	۹۱	۱۲۴	بال جبریل	تجھ سے گریباں مرا مطلع صبح نشور
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	تجھ سے مری زندگی سوز و تب و درد و داغ
دعا	۹۴	۹۱	۱۲۴	بال جبریل	تجھ سے مرے سینے میں آتش اللہ ہو!
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	تجھ سے ہوا آشکار بندہ مومن کا راز
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	تجھ کو پرکھتا ہے یہ، مجھ کو پرکھتا ہے یہ
ٹیکسپیئر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	تجھ کو جب دیدہ دیدار طلب نے ڈھونڈا
وصال	۱۲۹	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	تجھ کو جب رنکلیں نوا پاتا تھا، شرماتا تھا میں
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	تجھ کو چھوڑا کہ رسول عربی کو چھوڑا
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۴	بانگ درا	تجھ کو خاک تیرہ کے فانوس میں پنہاں کیا
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۸	بانگ درا	تجھ کو خبر نہیں ہے کیا بزم کہن بدل گئی

مخرب گل افغان کے افکار	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	تجھ کو خبر ہے اے مرگ ناگاہ!
(۴)					
----- کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۶	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	تجھ کو دزدیدہ نگاہی یہ سکھادی کس نے؟
نصیحت	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۴	بانگ درا	تجھ کو لازم ہے کہ ہوا ٹھکے شریک تگ و تاز
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	تجھ کو مثل طفلک بے دست و پاروتا ہے وہ
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	تجھ کو معلوم ہے لیتا تھا کوئی نام ترا؟
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	تجھ کو نہیں معلوم کہ حوران بہشتی
بیداری	۸۸	۷۵	۷۳	ضرب کلیم	تجھ میں ابھی پیدا نہیں ساحل کی طلب بھی
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	تجھ میں پنہاں کوئی موتی آبدار ایسا بھی ہے؟
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	تجھ میں راحت اس شہنشاہ معظم گولمی
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ درا	تجھ میں کچھ پیدا نہیں دیرینہ روزی کے نشان
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	تجھے آبا سے اپنے کوئی نسبت ہو نہیں سکتی
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	تجھے اس قوم نے پالا ہے آغوش محبت میں
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	تجھے اس نے صدائے دلربادی
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۱	بانگ درا	تجھے بھی چاہیے مثل حباب آبجور ہنا
تصویر درد	۸۴	۷۲	۶۷	بانگ درا	تجھے بھی صورت آئینہ حیراں کر کے چھوڑوں گا
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	تجھے جس نے چہک گل کو مہک دی

طالب علم	۹۵	۸۲	۸۱	ضرب کلیم	تجھے کتاب سے ممکن نہیں فراغ کہ تو
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	تجھے کیا تاؤں تری سرنوشت
پھول	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگ درا	تجھے کیوں فکر ہے اے گل! دل صد چاک بلبلی کی
رباعیات - ۳۸	۹۰	۸۹	۱۵۰	بال جبریل	تجھے گرفت و شاہی کا بتا دوں
تضمین بر شعرا نیسی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	تجھے معلوم ہے غافل کہ تیری زندگی کیا ہے
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	تجھے نظارے کا مثل کلیم سودا تھا
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	تجھے وہ شاخ سے توڑیں، زہے نصیب ترے
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	تجھے ہو شرم تو پانی میں جا کے ڈوب مرے
غزلیات (۱) - ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	تجھے یاد کیا نہیں ہے مرے دل کا وہ زمانہ

تخ

شبع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	تحریر کردیا سردیوان ہست و بود
پنجابی مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	تحقیق کی بازی ہو تو شرکت نہیں کرتا

تخ

جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۳	۲۲۷	بانگ درا	تخت نغفور بھی ان کا تھا، سریر کے بھی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	تخم جس کا تو ہماری کشت جاں میں بوگئی
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	تخم دیگر بکف آرم و بکاریم ز نو

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	تخم گل کی آنکھ زرخاک بھی بے خواب ہے
خوب وزشت	۹۳	۷۹	۷۹	ضرب کلیم	تخیلات بھی ہیں تابع طلوع و غروب
صوفی سے	۲۵	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	تخیلات کی دنیا غریب ہے لیکن
سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	تخیل ملکوتی و جذبہ ہائے بلند!

نذ

طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	تدبیر کی فسوں کاری سے محکم ہونے نہیں سکتا
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	تدبیر سے کھلتا نہیں یہ عقدہ دشوار
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	تدبیر کو تقدیر کے شاطر نے کیا مات

تر

رباعیات - ۱۰	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	ترا اندیشہ افلا کی نہیں ہے
ظریفانہ (۲۹)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	تر آنکھیں تو ہو جاتی ہیں، پر کیا لذت اس رونے میں
تضمین بر شعرا نئی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	تر اے قیس! کیونکر ہو گیا سوز دروں ٹھنڈا؟
غزل	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	ترا بحر پر سکوں ہے، یہ سکوں ہے یا فسوں ہے؟
ایک بحری قزاق اور سکندر	۱۶۷	۱۵۵	۱۵۷	ضرب کلیم	ترا پیشہ ہے سفاکی، مرا پیشہ ہے سفاکی
رباعیات - ۳۹	۹۱	۹۰	۱۹۱	بال جبریل	ترا تن روح سے نا آشنا ہے
غزلیات (۳) - ۷	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۲	بانگ درا	ترا جلوہ کچھ بھی تسلی دل ناصبور نہ کر سکا

رباعیات-۱۸	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	تراجوہر ہے نوری پاک ہے تو
تمہید	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	تراحجاب ہے قلب و نظر کی ناپاکی
غزلیات (۱)-۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	تراخراہہ فرشتے نہ کر سکے آباد
غزلیات (۳)-۶	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	ترادل تو ہے صنم آشنا، تجھے کیا ملے گا نماز میں
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	ترادل حرم، گرو عجم، ترا دیں خریدہ کافر کی
رباعیات-۱۷	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	ترادم گرمی محفل نہیں ہے
غزل	۸۷	۷۳	۷۲	ضرب کلیم	ترادیں نفس شماری، مرادیں نفس گدازی
غزلیات (۱)-۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	ترارتبہ رہا بڑھ چڑھ کے سب ناز آفرینوں میں
غزلیات (۲)-۲۶	۵۶	۴۹	۷۳	بال جبریل	تراسفینہ کہ ہے بحر بیکراں کے لیے
غزلیات (۲)-۲۴	۵۴	۴۷	۷۰	بال جبریل	تراعلاج نظر کے سوا کچھ اور نہیں
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	تراگناہ ہے اقبال مجلس آرائی
غزلیات (۲)-۲۳	۵۳	۴۶	۶۹	بال جبریل	تراگنہ کہ نخیل بلند کا ہے گناہ
غزلیات (۲)-۶	۴۲	۳۰	۴۷	بال جبریل	ترامرض ہے فقط آرزو کی بے نیشتی
روی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم	ترانیا ز نہیں آشنائے نازاب تک
روی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم	تراوجود ترے واسطے ہے رازاب تک
افرنگ زدہ (۱)	۴۶	۳۳	۲۸	ضرب کلیم	تراوجود سراپا تجلی افرنگ
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	تراوجود ہے قلب و نظر کی رسوائی

امتحان	۹۶	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	ترایہ حال کہ پامال و دردمند ہے تو
بلا داد اسلامیہ	۱۵۶	۱۳۶	۱۵۶	بانگ درا	تربت ایوب انصاریؓ سے آتی ہے صدا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	تر بیت سے تیری میں انجم کا ہم قسمت ہوا
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	تر بیت عام تو ہے، جو ہر قابل ہی نہیں
ظریفانہ (۶)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	تر دیدج میں کوئی رسالہ رقم کریں
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	ترستی ہے نگاہ نارسا جس کے نظارے کو
حکیم نطشہ	۹۷	۸۴	۸۳	ضرب کلیم	ترس رہی ہے مگر لذت گنہ کے لیے
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۶	۴۹	۷۳	بال جبریل	ترس گئے ہیں کسی مرد راہ داں کے لیے
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	ترکان جفا پیشہ کے پنجے سے نکل کر
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	ترک خرگا ہی ہو یا اعرابی والا گھر
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	ترک دنیا قوم کو اپنی نہ سکھلانا کہیں
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	ترکوں کا جس نے دامن ہیروں سے بھر دیا تھا
ظریفانہ (۱۳)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	ترکوں نے کام کچھ نہ لیا اس فلیٹ سے
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	ترکی بھی شیریں، تازی بھی شیریں
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	تری آگ اس خاکداں سے نہیں
غزلیات (۱)۔ ۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۱	بانگ درا	تری آنکھ مستی میں ہشیار کیا تھی!
رباعیات۔ ۱۰	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	تری آنکھوں میں بے باکی نہیں ہے

ملائے حرم	۳۶	۲۴	۱۶	ضرب کلیم	تری اذماں میں نہیں ہے مری سحر کا پیام
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	تری بربادیوں کے مشورے ہیں آسمانوں میں
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	تری بساط ہے کیا میری شان کے آگے
غزلیات (۱)۔۱۱	۲۹	۱۵	۲۴	بال جبریل	تری بندہ پروری سے مرے دن گزر رہے ہیں
رباعیات۔۱۰	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	تری پرواز لولا کی نہیں ہے
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	تری تاریک راتوں میں چراغاں کر کے چھوڑوں گا
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	تری تصویر سے پیدا مری حیرانی ہے
رباعیات۔۱ (۱)	۳۷	۲۹	۲۴۹	ارمغان حجاز	تری تقدیر کی مجھ کو خبر کیا
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	تری جناب سے ایسی ملے نغماں مجھ کو
سیاست افرنگ	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	تری حریف ہے یارب سیاست افرنگ
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	تری حیات کا جو ہر کمال تک پہنچا
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	تری خاک میں ہے اگر شرتو خیال فقر و غنا نہ کر
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	تری خرد پہ ہے روشن تر احرم وجود
تصوف	۴۷	۳۴	۲۹	ضرب کلیم	تری خودی کے نگہباں نہیں تو کچھ بھی نہیں
محراب گل افغان کے افکار	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	تری خودی میں اگر انقلاب ہو پیدا
(۳)					
فلسطینی عرب سے	۱۷۱	۱۶۰	۱۶۳	ضرب کلیم	تری دوا نہ جینوا میں ہے نہ لندن میں

التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	تری دعا سے عطا ہو وہ نردباں مجھ کو
محراب گل (۳)	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	تری دعا سے قضا تو بدل نہیں سکتی
رباعیات - ۲۴	۸۷	۸۶	۱۴	بال جبریل	تری دنیا جہان مرغ و ماہی
۳	۸۷	۸۶	۱۴	بال جبریل	تری دنیا میں میں محکوم و مجبور
قم باذن اللہ	۷۹	۶۵	۶۴	ضرب کلیم	تری رگوں میں وہی خون ہے قم باذن اللہ
غزلیات (۲) - ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	تری زندگی اسی سے، تری آبرو اسی سے
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	تری سرشت میں ہے کو کبھی و مہتابی
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	تری سزا ہے نوائے سحر سے محرومی
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	تری شوخی فکر و کردار کا
بلالؓ	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	تری غلامی کے صدقے ہزار آزادی
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۶۹	۳۰۷	بانگ درا	تری فطرت امیں ہے ممکنات زندگانی کی
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	تری قسمت سے رزم آرائیاں ہیں باغبانوں میں
کارل مارکس کی آواز	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	تری کتابوں میں اے حکیم معاش رکھا ہی کیا ہے آخر
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	تری لحد کی زیارت ہے زندگی دل کی
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	تری مراد پہ ہے دور آسماں، پھر کیا
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	تری منقار کو گانا سکھایا

تمہید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	تری نجات غم مرگ سے نہیں ممکن
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۷	بانگ درا	تری نسبت برا ہی ہے، معمار جہاں تو ہے
غزل	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	تری نظر کا نگہاں ہو صاحب مازاغ
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	تری نظر کو رہی دید میں بھی حسرت دید
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	تری نگاہ غلامانہ ہو تو کیا کہیے
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۳	۴۶	۶۹	بال جبریل	تری نگاہ فرود مایہ، ہاتھ ہے کوتاہ
غزل (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	تری نگاہ کی گردش ہے میری رستاخیز
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۶	بال جبریل	تری نگاہ میں تھی میری ناخوش اندامی
افرنگ زدہ (۲)	۴۶	۳۴	۲۸	ضرب کلیم	تری نگاہ میں ثابت نہیں خدا کا وجود
فقرو راہی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	تری نگاہ میں ہے ایک، فقر و رہبانی
صوفی سے	۴۵	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	تری نگاہ میں ہے معجزات کی دنیا
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	تری نگاہ ہے فطرت کی رازداں، پھر کیا
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	تری نگاہوں میں ہے تبسم شکستہ ہونا مرے سبوکا
ملائے حرم	۳۶	۲۴	۱۶	ضرب کلیم	تری نگہ سے ہے پوشیدہ آدمی کا مقام
غزلیات (۲)۔ ۲۱	۵۲	۴۴	۶۷	بال جبریل	تری نگہ میں ابھی شوخی نظارہ نہیں
ملائے حرم	۳۶	۲۴	۱۶	ضرب کلیم	تری نماز میں باقی جلال ہے نہ جمال
فرشتے آدم کو جنت سے	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	تری نوا سے ہے بے پردہ زندگی کا ضمیر

تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	تری نوانے دیا ذوق جذبہ ہائے بلند
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۸	۱۴	۲۱	بال جبریل	ترے آزاد بندوں کی نہ یہ دنیا، نہ وہ دنیا
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۹	بال جبریل	ترے آسمانوں کے تاروں کی خیر!
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	ترے آنسوؤں نے بجھایا اسے
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	ترے بازو میں ہے پرواز شاہین قہستانی
محراب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۸	۱۸۱	ضرب کلیم	ترے بدن میں اگر سوز لا الہ نہیں
مناصب	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۰	ضرب کلیم	ترے بلند مناصب کی خیر ہو یا رب
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۸	بال جبریل	ترے پیمانے میں ہے ماہ تمام اے ساقی
رباعیات۔ ۱۱	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	ترے دریا میں طوفاں کیوں نہیں ہے؟
غزل	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	ترے دشت و در میں مجھ کو وہ جنوں نظر نہ آیا
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	ترے دماغ میں بتخانہ ہو تو کیا کہیے
ضیغ لولابی (۷)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	ترے دین و ادب سے آرہی ہے بوئے رہبانی
غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۶	۶۱	۹۰	بال جبریل	ترے سامنے آسمان اور بھی ہیں
رباعیات۔ ۱۹	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	ترے سینے میں دم ہے، دل نہیں ہے
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	ترے سینے میں ہے پوشیدہ راز زندگی کہہ دے
رباعی	۲۲	۶	۶	بال جبریل	ترے شیشے میں سے باقی نہیں ہے
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۱۹	۱۶۲	بال جبریل	ترے صوفے میں افرنگی، ترے قالین ہیں ایرانی

رباعیات-۲۰	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	ترے صیدزبوں افرشتہ و حور
غزلیات (۲)-۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	ترے ضمیر پہ جب تک نہ ہونزول کتاب
غزلیات (۱)-۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	ترے عشق کی انتہا چاہتا ہوں
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	ترے علم و محبت کی نہیں ہے انتہا کوئی
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۵	ارمغان حجاز	ترے فراق میں مضطر ہے موج نیل و فرات
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	ترے لیے تو یہ صحرا ہی طور تھا گویا
غزلیات (۲)-۴۲	۶۷	۶۳	۹۳	بال جبریل	ترے لیے ہے مرا شعلہ نوا قندیل
غزلیات (۲)-۲۱	۵۲	۴۴	۶۷	بال جبریل	ترے مقام کو انجم شناس کیا جانے
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۳	۱۲۲	ضرب کلیم	ترے نصیب فلاطوں کی تیزی ادراک
غزل	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	ترے نیتاں میں ڈالا مرے نغمہ سحر نے
موت	۷۸	۶۵	۶۳	ضرب کلیم	ترے وجود کے مرکز سے دور رہتا ہے
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	ترے ہنگاموں کی تاثیر یہ پھیلی بن میں

ترظ

محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۶	بانگ درا	ترپ بجلی سے پائی، حور سے پاکیزگی پائی
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	ترپتا ہے ہر ذرہ کائنات
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	ترپتے رہ گئے گلزار میں رقیب ترے

رباعیات ۲	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	تڑپ جا، پیچ کھا کھا کر بدل جا
غزلیات (۲)۔ ۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	تڑپ رہا ہے فلاطوں میان غیب و حضور
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	تڑپ رہے ہیں فضا ہائے نیلگوں کے لیے
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	تڑپ صحن چین میں، آشیاں میں، شاخساروں میں
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	تڑپ کس دل کی یارب چھپ کے آ بیٹھی ہے
					پارے میں

غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	تڑپنے پھڑکنے کی توفیق دے
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	تڑپنے پھڑکنے میں راحت اسے

تش

غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	تسخیر مقام رنگ و بو کر
وطیست	۱۷۲	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	تسخیر ہے مقصود تجارت تو اسی سے
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	تسکین مسافر نہ سفر میں نہ حضر میں
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	تسلیم کی خوگر ہے جو چیز ہے دنیا میں

تش

عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	تشنہ دائم ہوں، آتش زیر پارکتا ہوں میں
-----------------	-----	-----	-----	----------	---------------------------------------

تص

عرفی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	تصدق جس پہ حیرت خانہ سینا و فارابی
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	تصرف ہائے پنہانش چکشتم آشکار آمد
ضیغم لولابی (۱۶)	۵۸	۲۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	تصویر ہمارے دل پر خوں کی ہے لالہ

تغ

تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	تصب چھوڑ ناداں! دہر کے آئینہ خانے میں
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	تعلیم اس کا چاہیے ترک جہاد کی
مذہب	۲۵۸	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	تعلیم پیر فلسفہ مغربی ہے یہ
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	تعلیم کے تیزاب میں ڈال اس کی خودی کو
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	تعلیم مغربی ہے بہت جرات آفریں
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	تعلیم ہو گو فرنگیانہ
غزلیات (۲) - ۳۲	۵۹	۵۴	۸۰	بال جبریل	تعمیر آشیاں سے میں نے یہ راز پایا
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۸	بال جبریل	تعمیر خودی کر، اثر آہ رساد کبھی!
غزلیات (۲) - ۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	تعمیر خودی میں ہے خدائی!

تغ

تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	تعمیر آگیا ایسا تدبر میں، تخیل میں
------------	-----	-----	-----	----------	------------------------------------

تف

پرده	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	تفاوت نہ دیکھان و شو میں نے
مکہ اور جنیوہا	۷۰	۵۸	۵۴	ضرب کلیم	تفریق مل حکمت افرنگ کا مقصود
زہدا اور زندگی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	فضیل علیؑ ہم نے سنی ان کی زبانی

تق

تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	تقاضا زندگی کا کیا یہی ہے
غلام قادر درہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	تقاضا کر رہی تھی نیند گویا چشمِ احمر سے
غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	تقاضوں کی کہاں طاقت ہے مجھ فرقت کے مارے میں

بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۱۶	۲۳۱	ارمغانِ حجاز	تقدیر امم کیا ہے کوئی کہہ نہیں سکتا
جمعیت اقوام	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۸	ضرب کلیم	تقدیر تو مبرم نظر آتی ہے لیکن
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۲	بال جبریل	تقدیر شکن قوت باقی ہے ابھی اس میں
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	تقدیر کو روتا ہے مسلمان نہ محراب
احکام الہی	۷۸	۶۴	۶۲	ضرب کلیم	تقدیر کے پابند نباتات و جمادات
ابوالاعلامِ معری	۱۶۳	۱۵۷	۲۱۰	بال جبریل	تقدیر کے قاضی کا یہ فتویٰ ہے ازل سے
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	تقدیر نہیں تابع منطق نظر آتی

غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	تقدیر وجود ہے جدائی!
ضیغ لولابی (۱۶)	۵۸	۴۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	تقدیر ہے اک نام مکافات عمل کا
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	تقلید سے ناکارہ نہ کرا اپنی خودی کو
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	تقلید کی روش سے تو بہتر ہے خود کشی

تک

عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	تکتے رہنا ہائے وہ پہروں تلک سوئے قمر
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	تکمر اتھی مزارع و مالک میں ایک روز
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	تکمہ کوئی گرا ہے مہتاب کی قبا کا

تل

غزلیات (۲)۔ ۲۸	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	تلاش اس کی فضاؤں میں کرنصب اپنا
حضور رسالت مآبؐ میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	تلاش جس کی ہے وہ زندگی نہیں ملتی
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	تلاش گوشہ عزلت میں پھر رہا ہوں میں
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	تلاطم ہائے دریا ہی سے ہے گوہر کی سیرابی
شفابخانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	تلخا بہ اجل میں جو عاشق کو مل گیا
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	تلخی دوراں کے نقشے کھینچ کر لوائیں گے
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	تلوار کا دھنی تھا شجاعت میں فرد تھا

محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۹	۱۸۲	ضرب کلیم	تلوار ہے تیزی میں صہبائے مسلمانی
				تم	
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم اخوت سے گریزاں، وہ اخوت پہ نثار
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	تم اسے بیگانہ رکھو عالم کردار سے
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	تماشائی شگاف در سے ہیں صدیوں کے زندانی
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	تماشا دکھا کر مداری گیا!
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	تمام رات تری کا نپٹے گزرتی ہے
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	تمام سماں ہے تیرے سینے میں، تو بھی آئینہ ساز ہو

جا

ضیغم لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	تمام عارف و عامی خودی سے بیگانہ
غزلیات (۲) - ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	تمام مضمون مرے پرانے، کلام میرا خطا سراپا
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	تم بتا دو راز جو اس گنبد گرداں میں ہے
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم ترستے ہو کلی کو، وہ گلستاں بکنار
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم خطا کار و خطا ہیں، وہ خطا پوش و کریم
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	تمدن آفریں، خلاق آئین جہانداری
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۷	بال جبریل	تمدن، تصوف، شریعت، کلام

ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	تم سا کوئی نادان زمانے میں نہ ہوگا
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	تم سبھی کچھ ہو، بناؤ تو مسلمان بھی ہو
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	تم شب کو نمودار ہو، وہ دن کو نمودار
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم کو اسلاف سے کیا نسبت روحانی ہے؟
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۷	بانگ درا	تم مسلمان ہو! یہ انداز مسلمانی ہے!
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	تم میں حوروں کا کوئی چاہنے والا ہی نہیں
پھول	۲۶۲	۲۵۰	۲۸۱	بانگ درا	تمنا آبرو کی ہو اگر گلزار ہستی میں
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	تمنا درد دل کی ہو تو کر خدمت فقیروں کی
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	تمنا کو سینوں میں بیدار کر!
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	تمنائے دلی آخر برائی سعی پیہم سے
مسولینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	تم نے کیا توڑے نہیں کمزور قوموں کے زجاج؟
مسولینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۲	ضرب کلیم	تم نے لوٹی کشت دہقاں، تم نے لوٹے تخت و تاج
غزلیات (۲)۔۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	تمہارا فقر ہے بے دہتی درنجوری
غزلیات (۲)۔۷	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۰	بانگ درا	تمہاری تہذیب اپنے پنجر سے آپ ہی خود کشی کرے
					گی
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	تمہاری داستاں تک بھی نہ ہوگی داستاںوں میں
غزلیات (۱)۔۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	تمہارے پیامی نے سب را زکھولا

پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	تمہارے گلستاں کی کیفیت سرشار ہے ایسی
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم ہو آپس میں غضبناک، وہ آپس میں رحیم
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	تم ہو گفتا سرسراپا، وہ سرسراپا کردار
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	تہی کہہ دو یہی آئین وفاداری ہے؟
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	تمیز بندہ و آقا فساد آدمیت ہے
قرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	تمیز حاکم و محکوم مٹ نہیں سکتی
رباعیات - ۹	۴۱	۳۲	۲۵۳	ارمغان حجاز	تمیز خار و گل سے آشکارا
غزلیات (۱) - ۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	تمیز لالہ و گل سے ہے نالہ بلبل

تن

غزلیات (۲) - ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	تن آساں عرشوں کو ذکر و تسبیح و طواف اولیٰ
تن بہ تقدیر	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	تن بہ تقدیر، ہے آج ان کے عمل کا انداز
رباعیات - ۳۹	۹۱	۹۰	۱۹۱	بال جبریل	تن بے روح سے بیزار ہے حق
پیرس کی مسجد	۱۱۵	۱۰۳	۱۰۱	ضرب کلیم	تن حرم میں چھپادی ہے روح بتخانہ
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۸	بال جبریل	تند و سبک سیر ہے گرچہ زمانے کی رو
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	تنک بخشی کو استغنا سے پیغامِ خجالت دے
غزلیات (۲) - ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	تن کی دنیا! تن کی دنیا سود و سودا، مکرو فن

غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	تن کی دولت چھاؤں ہے، آتا ہے دھن جاتا ہے دھن
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۶	بانگ درا	تنکے چننے ہیں وہاں بھی آشیاں کے واسطے؟
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	تنگ آ کے میں نے آخردیرو حرم کو چھوڑا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۵۰	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	تنگ ایسا حلقہ افکار انسانی نہیں
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	تنگ ہے صحرا تراہمجل ہے بے لیلیا ترا
تنہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	تنہائی شب میں ہے حزیں کیا؟

تو

غزلیات (۲)۔ ۲۱	۵۲	۴۴	۶۶	بال جبریل	تو آ بجواسے سمجھا اگر تو چارہ نہیں
غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	تو آپ ہے اپنی روشنائی
غزلیات (۱)۔ ۵	۴۱	۲۹	۴۶	بال جبریل	تو ابھی رہ گزر میں ہے، قید مقام سے گزر
ایک فلسفہ زدہ سید زاد کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	تو اپنی خودی اگر نہ کھوتا
غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	تو اپنی خودی کو کھو چکا ہے
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۹	۱۷۶	۱۸۰	ضرب کلیم	تو اپنی سرنوشت اب اپنے قلم سے لکھ
(۱۷)					
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	تو اقبال اس کو سمجھتا مقام کبریا کیا ہے

پھول	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگ در	تو اپنے پیرہن کے چاک تو پہلے رنو کر لے
در یوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۶	بانگ در	تو احکام حق سے نہ کر بے وفائی
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۹	۲۹۳	بانگ در	تو اسے پیمانہ امروز و فردا سے نہ ناپ
غزلیات (۲)۔	۱۵۲	۱۴۲	۱۵۲	بانگ در	تو اک نفس میں جہاں سے مٹنا تجھے مثال شرار ہوگا
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ در	تو اگر اپنی حقیقت سے خبردار رہے
شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ در	تو اگر خود دار ہے منت کش ساقی نہ ہو
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ در	تو اگر زحمت کش ہنگامہ عالم نہیں
شع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ در	تو اگر سمجھے تو تیرے پاس وہ سماں بھی ہے
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۳	۴۳	بانگ در	تو اگر کوئی مدبر ہے تو سن میری صدا
غزلیات (۲)۔	۴۳	۳۱	۴۸	بال جبریل	تو اگر میرا نہیں بننا نہ بن، اپنا تو بن!
ضحیٰ غم لولابی (۹)	۵۲	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	تو اس کرد زیر فلک آفتابی
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	تو ان کو سکھا خارا شگافی کے طریقے
غزلیات (۲)۔	۵۶	۵۰	۷۴	بال جبریل	تو اے اسیر مکاں! لامکاں سے دور نہیں
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ در	تو اے پروانہ! اس گرمی زشع محفلے داری
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ در	تو اے شرمندہ ساحل اچھل کر بیکراں ہو جا
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ در	تو اے مرغ حرم اڑنے سے پہلے پر فشاں ہو جا
ستارے کا پیغام	۱۵۳	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	تو اے مسافر شب خود چراغ بن اپنا

غزلیات (۲)۔ ۱۴	۴۸	۳۸	۵۸	بال جبریل	تو اے مولائے میثرب! آپ میری چارہ سازی کر
تصویر و تصور	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	تو اے ناداں قناعت کر خنجر پر
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	تو باید کہ باشی، درم گو مباحش
غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۰	بانگ درا	تو بچا بچا کے نہ رکھ اسے، تررا آئینہ ہے وہ آئینہ
غزل	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	تو بدل گیا تو بہتر کہ بدل گئی شریعت
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۲	۲۰	۳۳	بال جبریل	تو برگ گیا ہے ندی اہل خردرا
بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم	تو بندۂ آفاق ہے، وہ صاحب آفاق!
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۶۷	۶۲	۹۱	بال جبریل	تو بھی ابھی ناتمام، میں بھی بھی ناتمام
محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۰	۱۶۸	۱۷۱	ضرب کلیم	تو بھی اے فرزند کہستاں! اپنی خودی پہچان!
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۰	بانگ درا	تو بھی رو، اے خاک دلی! داغ کو رو تا ہوں میں
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	تو بھی سرشار ہو، تیرے رفقا بھی سرشار
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۹	ضرب کلیم	تو بھی شہنشاہ، میں بھی شہنشاہ!
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	تو بھی نمازی، میں بھی نمازی
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	تو بھی ہے اسی قافلہ شوق میں اقبال
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	تو بھی ہے شیوہ ارباب ریاض میں کامل
غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	تو بھی یہ مقام آرزو کر
غزلیات (۲)۔ ۴۶	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	تو بے بصر ہو تو یہ مانع نگاہ بھی ہے

سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	تو پایا خانہ دل میں اسے کلیں میں نے
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	تو پیر صنم خانہ اسرار ازل سے
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	تو پیر میخانہ سن کے کہنے لگا کہ منہ پھٹ ہے، خوار ہو
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ درا	تو تجلی ہے سراپا چشم بینا کے لیے
طفل شیر خوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگ درا	تو تلون آشنا، میں بھی تلون آشنا
غزلیات (۳)۔ ۵	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	تو تو اک تصویر ہے محفل کی اور محفل ہوں میں
زمین و آسمان	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	تو جس کو سمجھتا ہے فلک اپنے جہاں کا
شع	۶۰	۴۵	۳۲	بانگ درا	تو جل رہی ہے اور تجھے کچھ خبر نہیں
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	تو جنس محبت کا خریدار ازل سے
غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	تو جنس محبت ہے، قیمت ہے گراں تیری
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ درا	تو جواں ہے گردش شام و سحر کے درمیاں
غزل	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	تو جو بجلی ہے تو یہ چشمک پنہاں کب تک؟
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	تو جو چاہے تو اٹھے سینہ صحرا سے حباب
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	تو جو محفل ہے، تو ہنگامہ محفل ہوں میں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۷	۲۱۶	ارمغان حجاز	تو جہاں کے تازہ فتنوں سے نہیں ہے باخبر

غزلیات (۲)۔ ۷۔	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	تو جھکا جب غیر کے آگے، نہ من تیرا نہ تن!
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	تو حرب و ضرب سے بیگانہ ہو تو کیا کہیے
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	تو حید کی امانت سینوں میں ہے ہمارے
غزلیات (۳)۔ ۵۔	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	تو خاک کی مٹھی ہے اجزا کی حرارت سے
ایک مکالمہ	۲۳۲	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	تو خاک نشین، انہیں گردوں سے سروکار
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۵	بال جبریل	تو خالق اعصار و نگارندہ آفات
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	تو خدا جو، خدا نما ہوں میں
رباعیات (۲)۔ ۸۔	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	تو خود تقدیر یزداں کیوں نہیں ہے؟
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	تو دل خود را دلے پنداشتی
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	تو دیکھا قطار ایک لڑکوں کی تھی
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	تو ڈھونڈتا ہے جس کو تاروں کی خامشی میں
کافر و مومن	۵۶	۴۳	۳۹	ضرب کلیم	تو ڈھونڈ رہا ہے سم افرنگ کا تریاق
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	تو ذرا چھیڑ تو دے، تشنہ مضراب ہے ساز
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۱	بانگ درا	تو راز کن فکاں ہے، اپنی آنکھوں پر عیاں ہو جا
چیونٹی اور عقاب	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۴	بال جبریل	تو رزق اپنا ڈھونڈتی ہے خاک راہ میں
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۲	۷۱	ضرب کلیم	تو رہ نور د شوق ہے منزل نہ کر قبول
سرود حلال	۱۳۷	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	تو رہے اور تر از مزملہ لا موجود

ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳	۹	۲۱۹	ارمغان حجاز	توڑ اس کا رومتہ الکبریٰ کے ایوانوں میں دیکھ
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	توڑ انہیں جادو مری تکبیر نے تیرا؟
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳	۸	۲۱۹	ارمغان حجاز	توڑ دی بندوں نے آقاؤں کے خیموں کی طناب!
سوامی رام تیرتھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	توڑ دیتا ہے بت ہستی کو ابراہیم عشق
حضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۵	بانگ درا	توڑ دیتا ہے کوئی موسیٰ طلسم سامری
داغ	۹۹	۸۹	۸۹	بانگ درا	توڑ ڈالی موت نے غربت میں مینائے امیر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	توڑ ڈالیں جس کی تکبیریں طلسم شش جہات
حضر راہ	۲۷۷	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	توڑ ڈالیں فطرت انساں نے زنجیریں تمام
غزلیات (۲) - ۴۴	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	توڑ ڈالے گی یہی خاک طلسم شب و روز
نالہ فراق (آرغند کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	توڑ کر پہنچوں گا میں پنجاب کی زنجیر کو
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۳	ارمغان حجاز	توڑ کر دیکھے تو اس تہذیب کے جام و سبو
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ درا	توڑ کر نکلے گا زنجیر طلائع کا اسیر
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	توڑ لینا شاخ سے تجھ کو مرا آئیں نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	توڑ نے میں اس کے یوں ہوتی نہ بے پروا ہوا
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	توڑے مخلوق خدا دندوں کے پیکر کس نے؟
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	توڑ زمان و مکان سے رشتہ بپا
شع و شاعر	۴۰۴	۱۹۲	۲۱۳	بانگ درا	توڑ زمانے میں خدا کا آخری پیغام ہے

ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درہ	تو ز میں پراور پہنائے فلک تیرا وطن
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	تو زندگی ہے، پائندگی ہے
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درہ	تو سحر ہے تو مرے اشک ہیں شبنم تیری
چاند	۸۹	۷۹	۷۶	بانگ درہ	تو سرتاپا سوز داغ منت خورشید سے
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درہ	تو سراپا نور ہے خوشتر ہے عریانی تجھے
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درہ	تو سمجھتا نہیں اے زاہد ناداں! اس کو
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درہ	تو سمجھتا ہے یہ آزادی کی ہے نیلم پری
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درہ	تو سمجھتا ہے یہ سماں ہے دل آزادی کا
گل رنگیں	۳۸	۲۵	۷	بانگ درہ	تو سن ادراک انساں کو خرام آموز ہے
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درہ	تو سنگ آستان کعبہ جا ملتا جبینوں میں
فلسفہ زدہ سید کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	تو سید ہاشمی کی اولاد
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	تو شاخ سے کیوں پھوٹا میں شاخ سے کیوں ٹوٹا
ایک نوجوان کے نام	۱۲۴	۱۲۰	۱۶۳	بال جبریل	تو شاخ ہے بسیرا کر پہاڑوں کی چٹانوں میں
غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۶	۶۱	۹۰	بال جبریل	تو شاخ ہے پرواز ہے کام تیرا
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	تو شعلہ سینائی، میں شعلہ سینائی!
گل رنگیں	۳۷	۲۴	۶	بانگ درہ	تو شناسائے خراش عقدہ برمشکل نہیں
غزلیات (۲)۔ ۱۲	۴۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	تو صاحب منزل ہے کہ بھٹکا ہوارا ہی

نواب سرجمید اللہ خاں کی خدمت	۳	۹	۱	ضرب کلیم	تو صاحب نظری آنچہ در ضمیر من است
غزل	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	تو ضمیر آسماں سے ابھی آشنا نہیں ہے
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	تو طلب خو ہے، تو میرا بھی یہی دستور ہے
آواز غیب	۳۴	۲۷	۲۴۷	ارمغان حجاز	تو ظاہر و باطن کی خلافت کا سزاوار
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	تو عرب ہو یا عجم ہو تر الا اللہ الا
شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	تو عصا افتاد سے پیدا مثال دانہ کر
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	تو غنچے کہنے لگے، ہمارے چمن کا یہ راز دار ہوگا
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	تو فروزاں محفل ہستی میں ہے سوزاں ہوں میں
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۲	بانگ درا	تو فروزاں ہے کہ پروانوں کو ہو سودا ترا
جبریل و ابلیس	۱۵۱	۱۴۴	۱۹۴	بال جبریل	تو فقط اللہ هو اللہ هو!
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	تو قادر و عادل ہے مگر تیرے جہاں میں
پھول	۲۶۲	۲۵۰	۲۸۱	بانگ درا	تو کانٹوں میں الجھ کر زندگی کرنے کی خو کر لے
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	تو کبھی اس قوم کی تہذیب کا گوارہ تھا
طلوع آلام	۲۸۵	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	تو کر لیتا ہے یہ بال و پر روح الا میں پیدا
غزلیات (۲)۔ ۴	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	تو کف خاک و بے بصر، میں کف خاک و خود نگر!
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	تو کوئی چھوٹی سی بجلی ہے کہ جس کو آسماں
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	تو کہاں ہے اے کلیم ذرہ سینائے علم

میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۳۶	بانگ در	تو گر بہار شدی، ما خزاں شدیم، چہ شد؟
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	تو مرد میداں، تو میر لشکر
ایک مکالمہ	۲۳۲	۲۱۹	۲۳۶	بانگ در	تو مرغ سرائی، خورش از خاک بجوئی
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۸	بال جبریل	تو مری رات کو مہتاب سے محروم نہ رکھ
غزل	۸۷	۷۳	۷۲	ضرب کلیم	تو مری نظر میں کافر، میں تری نظر میں کافی
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ در	تو مرے قابل نہیں ہے، میں ترے قابل نہیں
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۲	بانگ در	تو مسلمان ہو تو تقدیر ہے تدبیر تری
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	تو معنی والنجم نہ سمجھا تو عجب کیا
غزلیات (۱)۔ ۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ در	تو میر اشوق دیکھ، مرا انتظار دیکھ
ظریفانہ۔ ۲۹	۳۰۸	۲۹۱	۳۲۶	بانگ در	تو نام و نسب کا حجازی ہے پردل کا حجازی بن نہ سکا
غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ در	تو نغمہ رنگیں ہے، ہر گوش پہ عریاں ہ
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ در	تو نہ مٹ جائے گا ایران کے مٹ جانے سے
امامت	۶۲	۴۹	۴۶	ضرب کلیم	تو نے پوچھی ہے امامت کی حقیقت مجھ سے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۴	۹	۲۲۰	ارمغان حجاز	تو نے جب چاہا کیا ہر پردگی کو آشکار
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۲	بانگ در	تو نے دیکھا سطوت رفتار دریا کا عروج
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۱	۱۰۰	۱۰۳	بانگ در	تو نے دیکھا ہے کبھی اے دیدہ عبرت کہ گل
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۸	۲۱۸	ارمغان حجاز	تو نے کیا دیکھا نہیں مغرب کا جمہوری نظام

دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	تو نے فر باد! نہ کھو دا کبھی ویرانہ دل
غزلیات (۱)۔۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	تو نے ہی سکھائی تھی مجھ کو یہ غزل خوانی!
غزلیات (۱)۔۱	۲۱	۵	۶	بال جبریل	تو نے یہ کیا غجب کیا، مجھ کو بھی فاش کر دیا!
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	تو وہ یوسف ہے کہ ہر مصر ہے کنعاں تیرا
غزلیات (۲)۔۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	تو ہما کا ہے شکاری ابھی ابتدا ہے تیری
پیرو مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	تو ہی گوئی مراد ل نیز ہست
اپنے شعر سے	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	تو ہو فاش تو ہیں اب مرے اسرار بھی فاش!
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۷	بال جبریل	تو ہو اگر کم عیار، میں ہوں اگر کم عیار
غزلیات (۲)۔۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	تو ہی آمادہ ظہور نہیں
جواب شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	تو ہی کہہ دے کہ اکھاڑا درخبر کس نے
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	تو ہی مری آرزو، تو ہی مری جستجو!
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۳	۲۱۴	بانگ درا	تو ہی ناداں چند کلیوں پر قناعت کر گیا
غزل	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم	تو ہے ابھی ہوش میں، میرے جنوں کا قصور!
دنیا	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	تو ہے، تجھے جو کچھ نظر آتا ہے، نہیں ہے!
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	تو ہے تو آباد ہیں اجڑے ہوئے کاخ و کو
غزلیات (۳)۔۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	تو ہے زناری بتخانہ ایام ابھی
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	تو ہے فاتح عالم خوب وزشت

غزلیات (۱)۔ ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	تو ہے محیط بیکراں، میں ہوں ذرا سی آ بجو
تصویر و تصور	۲۴	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	تو ہے میرے کمالات ہنر سے
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۶	ضرب کلیم	تو ہے میت، یہ ہنر تیرے جنازے کا امام
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	تو ہیں علم و حکمت فقط شیشہ بازی!
لادین سیاست	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۴	ضرب کلیم	تو ہیں ہراول لشکر کلیسیا کے سفیر!
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	تو یوں بولی نظارہ دیکھ کر شہر خموشاں کا
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	تو یہ کہتا ہے کہ دل کی کربلا تلاش

تہ

غزلیات (۳)۔ ۷	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	تہ دام بھی غزل آشارا ہے طائر ان چمن تو کیا
شبلی و حالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	تہذیب تیرے قافلہ ہائے کہن کی گرد
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	تہذیب فرنگی ہے اگر مرگ امومت
ابی سینیا	۱۵۷	۱۴۵	۱۴۷	ضرب کلیم	تہذیب کا کمال شرافت کا ہے زوال
وطنیت	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ درا	تہذیب کے آرزو نے ترشوائے صنم اور
ظریفانہ (۷)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	تہذیب کے مریض کو گولی سے فائدہ!
ظریفانہ (۶)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	تہذیب نو کے سامنے سراپنا خم کریں
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	تہذیب نوی کار گہ شیشہ گراں ہے

بڑھے بلوچ کی نصیحت بیٹے	۲۲	۱۶	۲۳۰	ارمغان حجاز	تہذیب نے پھر اپنے درندوں کو ابھارا
رباعیات (۲)۔۳	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	تہ محراب مسجد سو گیا کون؟
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	تہی دست رفتن سوئے دوستاں
غزلیات (۲)۔۴۰	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	تہی زندگی، سے نہیں یہ فضائیں
رباعیات۔۷	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	تہی وحدت سے ہے اندیشہ غرب

تھ

جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	تھا براہیم پدر، اور پسر آزر ہیں
غزلیات (۲)۔۴۱	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	تھا رنی گو کلیم، میں ارنی گو نہیں
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	تھا تخیل جو ہم سفر میرا
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	تھا تیری ڈالیوں پر جب آشیاں ہمارا
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	تھا جنہیں ذوق تماشا، وہ تو رخصت ہو گئے
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	تھا جواب صاحب سینا کہ مسلم ہے اگر
جواب شکوہ	۲۱۲	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	تھا جو مسعود ملا تک یہ وہی آدم ہے
تن بہ تقدیر	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	تھا جو ناخوب بتدرج وہی خوب ہوا
غزلیات (۲)۔۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	تھا جہاں مدرسہ شیری و شاہنشاہی
مرزا غالب	۳۹	۲۶	۹	بانگ درا	تھا سراپا روح تو، بزم سخن پیکر ترا

جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	تھا شجاعت میں وہ اک ہستی فوق الادراک
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۸	بال جبریل	تھا ضبط بہت مشکل اس سیل معانی کا
زہداور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	تھا فرض مرارہ شریعت کی دکھانی
سراکبر حیدری، صدر اعظم حیدر آبادکن کے نام	۶۱	۲۸	۲۷۷	ارمغان حجاز	تھا یہ اللہ کا فرماں کہ شکوہ پرویز
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	تھا یہاں ہنگامہ ان صحرائشینوں کا کبھی
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	تھا یہ بھی کوئی ناز کسی بے نیاز کا
ضیغم لولابی (۴)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	تھر تھراتا ہے جہاں چار سوے و رنگ و بو
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	تھم اے رہو کہ شاید پھر کوئی مشکل مقام آیا
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	تھمتانہ تھا کسی سے سیل رواں ہمارا
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	تھم ذرا بے تابی دل، بیٹھ جانے دے مجھے
سوامی رام تیر تھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	تھم گئی جس دم تڑپ، سیماب سیم خام ہے
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا	تھے کیا دیدہ گریاں وطن کی نوحہ خوانی میں
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	تھوڑا سا جو مہر ہاں فلک ہو
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۷	بال جبریل	تھی اسی فولاد سے شاید مری شمشیر بھی
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	تھی تری موج نفس با دنشاط افزائے علم
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	تھی تو موجود ازل سے ہی تری ذات قدیم

زہداور زندگی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	تھی تہ میں کہیں درد خیال ہمہ دانی
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	تھی جس کی فلک سوز کبھی گرمی آواز
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	تھی جن کی نگاہ تازیانہ
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	تھی حقیقت سے نہ غفلت فکر کی پرواز میں
محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	تھی خوب حضور علما باب کی تقریر
زہداور زندگی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	تھی رند سے زاہد کی ملاقات پرانی
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	تھی زبان داغ پر جو آرزو ہر دل میں ہے
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	تھی ستارے کی طرح تری طبع بلند
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۶	بانگ درا	تھی سراپا بہار جس کی زمیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	تھی سراپا دین و دنیا کو سبق تیری حیات
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	تھی فرشتوں کو بھی حیرت کہ یہ آواز ہے کیا
غزلیات (۱)۔۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	تھی نغاں وہ بھی جسے ضبط نغاں سمجھا تھا میں
گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	تھی کبھی موج صبا گہوارہ جہاں ترا
غزلیات (۱)۔۱۴	۳۱	۱۸	۳۰	بال جبریل	تھی کسی در ماندہ رہر کی صدائے دردناک
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	تھی لٹکتے ہوئے ہونٹوں پہ صدائے زنبہار
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	تھی منتظر حنا کی عروس زمین شام

روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	تھیں پیش نظر کل تو فرشتوں کی ادائیں
خضر راہ	۲۶۷	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا	تھی نظر حیراں کہ یہ دریا ہے یا تصویر آب!
تن بہ تقدیر	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	تھی نہاں جن کے ارادوں میں خدا کی تقدیر
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	تھی نہ شاید کچھ کشش ایسی وطن کی خاک میں
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	تھی نہ کچھ تیغ زنی اپنی حکومت کے لیے
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	تھی ہر اک جنبش نشان لطف جاں میرے لیے
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۷	بانگ درا	تھے اناروں کے بے شمار درخت
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا	تھے تو آباوہ تمہارے ہی، مگر تم کیا ہو؟
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	تھے دیار تو زمین و آسماں میرے لیے
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	تھے جو گراں قیمت کبھی، اب ہیں متاع کس مخر
ظریفانہ (۷)	۳۰۱	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	تھے وہ بھی دن کہ خدمت استاد کے عوض
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	تھے ہمیں ایک ترے معرکہ آراؤں میں

تی

طفل شیر خوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	تیرا آئینہ تھا آزاد غبار آرزو
غزلیات (۲) - ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	تیرا امام بے حضور، تیری نماز بے سرور

نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ در	تیرا انداز تملق بھی سراپا اعجاز
مسجد قمر طہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	تیرا جلال و جمال، مرد خدا کی دلیل
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	تیرا زجاں ہونہ سکے گا حریف سنگ
غزل	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	تیرا زمانہ، تاثیر تیری
آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	بانگ در	تیرا کمال، ہستی ہر جاندار میں
چیونٹی اور عقاب	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۴	بال جبریل	تیرا مقام کیوں ہے ستاروں سے بھی بلند؟
مسجد قمر طہ	۹۹	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	تیرا منار بلند جلوہ گہ جبریل
ابوالعلماء معری	۱۶۳	۱۵۷	۲۰۹	بال جبریل	تیرا وہ گنہ کیا تھا یہ ہے جس کی مکافات؟
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۰	بانگ در	تیرا یہ سوز و ساز سراپا حیات ہے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	تیرہ وتار ہے جہاں گردش آفتاب سے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگ در	تیری آنکھوں پر ہویدار ہے مگر قدرت کا راز
مسجد قمر طہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	تیری بنا پائدار، تیرے ستوں بے شمار
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ در	تیری بے تابی کے صدقے، ہے عجب بے تاب تو
محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۱	۱۶۹	۱۷۲	ضرب کلیم	تیری بے علمی نے رکھ لی بے علموں کی لاج
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ در	تیری پیشانی پہ تحریر پیام عید ہے
غزلیات (۲) - ۴۴	۶۸	۶۵	۹۴	بال جبریل	تیری تقدیر مرے نالہ بے باک میں ہے
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ در	تیری جان ناشکیبا میں ہے کیسا اضطراب

محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۴	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	تیری چٹانوں میں ہے میرے اب وجد کی خاک
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	تیری چنگاری چراغ انجمن افروز تھی
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۵	بال جبریل	تیری خدائی سے ہے میرے جنوں کو گلہ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	تیری خدمت سے ہوا جو مجھ سے بڑھ کر بہرہ مند
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	تیری خودی کا حضور عالم شعر و سرود
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	تیری خودی کا غیاب معرکہ ذکر و فکر
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	تیری دنیا کا یہ سرائیل
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	تیری سپہ انس و جن، تو ہے امیر جنود!
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	تیری سرکار میں پہنچے تو سبھی ایک ہوئے
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	تیری شمعوں سے تسلی بحرِ پیا کو رہے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۱	بانگ درا	تیری صورت آرزو بھی تیری نوزائیدہ ہے
طفل شیرخوار	۸۲	۶۷	۶۲	بانگ درا	تیری صورت گاہ گریاں گاہ خنداں میں بھی ہوں
غزلیات (۲) ۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	تیری طبیعت ہے اور، تیرا زمانہ ہے اور
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	تیری عمر رفتہ کی اک آن ہے عہد کہن
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۴۱	ارمغان حجاز	تیری غیرت سے ابد تک سرنگون و شرمسار
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	تیری فضا دل فروز، میری نوا سینہ سوز
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	تیری قدرت تو ہے وہ جس کی نہ حد ہے نہ حساب

غزۂ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	تیری قسمت میں ہم آغوشی اسی رایت کی ہے
غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	تیری قندیل ہے ترا دل
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	تیری کشت فکر سے اگتے ہیں عالم سبزہ دار
غزل	۶۴	۵۱	۴۸	ضرب کلیم	تیری متاع حیات علم و ہنر کا سرور
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	تیری محفل کو اسی شمع نے چمکایا ہے
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	تیری محفل میں جو خاموشی ہے، میرے دل میں ہے
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	تیری محفل میں کوئی سبز کوئی لال پری
شعاع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	تیری محفل میں نہ دیوانے نہ فرزانے رہے
جان و تن	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	تیری مشکل، مے سے ہے ساغر کہ مے ساغر سے ہے!
غزلیات (۳)۔ ۳۱	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	تیری میزاں ہے شمار سحر و شمارا بھی
نصیحت	۱۸۹	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	تیری مینائے سخن میں ہے شراب شیراز
عالم برزخ (قبر)	۲۷	۲۱	۲۳۷	ارمغان حجاز	تیری میت سے زمیں کا پردہ ناموس چاک
عالم برزخ (قبر)	۲۷	۲۱	۲۳۷	ارمغان حجاز	تیری میت سے مری تاریکیاں تاریک تر
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	تیری نظر میں ہیں تمام میرے گزشتہ روز و شب
غزلیات (۲)۔ ۳۲	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	تیری نگاہ سے دل سینوں میں کانپتے تھے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	تیری نگاہ ناز سے دونوں مراد پا گئے

غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۸	۷۷	۱۱۱	بال جبریل	تیری نگہ تو زردے آسنہ مہر و ماہ
آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	بانگ درا	تیری نمود و سلسلہ کو ہسار میں
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	تیری ہستی کا ہے آسین تفتن پر مدار
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	تیرے آبا کی نگہ بجلی تھی جس کے واسطے
الارض للہ	۱۲۳	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	تیرے آبا کی نہیں، تیری نہیں، میری نہیں!
گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	تیرے احسان کا نسیم صبح کو اقرار تھا
فرشتوں کا گیت	۱۱۲	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	تیرے امیر مال مست، تیرے فقیر حال مست
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۲	بال جبریل	تیرے بھی صنم خانے، میرے بھی صنم خانے
شع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	تیرے پروانے بھی اس لذت سے بیگانے رہے
غزلیات (۳)۔ ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	تیرے پیانوں کا ہے یہاں مئے مغرب اثر
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	تیرے تابندہ ستاروں کو سنا جاتا ہوں
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	تیرے جلوے کا نشیمن ہو مرے سینے میں
فرشتوں کا گیت	۱۱۲	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	تیرے جہاں میں ہے وہی گردش صبح و شام ابھی
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	تیرے حرم کا ضمیر اسود و احمر سے پاک
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۴	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	تیرے خم و پیچ میں میری بہشت بریں
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	تیرے درو بام پروادی ایمن کا نور
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	تیرے دم سے تھا ہمارے سر میں بھی سودائے علم

شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	تیرے دیوانے بھی ہیں منتظر ہو، بیٹھے
شبلی وحالی	۲۳۳	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	تیرے ساحل کی خموشی میں ہے اندازِ بیاں
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	تیرے سینے میں اگر ہے تو مسیحا کی کر
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۳	۱۲۷	بال جبریل	تیرے شب و روز کی اور حقیقت ہے کیا
نیا شوالا	۹۸	۸۸	۸۸	بانگ درا	تیرے صنم کدوں کے بت ہو گئے پرانے
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	تیرے فردوسِ تخیل سے ہے قدرت کی بہار
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	تیرے قرآن کو سینوں سے لگایا ہم نے
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	تیرے کعبے کو جبینوں سے بسایا ہم نے
غزلیات (۲)۔۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	تیرے محیط میں کہیں گوہر زندگی نہیں
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	تیرے مستوں میں کوئی جو یائے ہشیاری بھی ہے؟
غزلیات (۲)۔۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	تیرے موافق نہیں خانقہ سلسلہ
گدائی	۱۲۰	۱۱۷	۱۵۸	بال جبریل	تیرے میرے کھیت کی مٹی ہے اس کی کیمیا
غزلیات (۲)۔۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۵	بال جبریل	تیرے نفس سے ہوئی آتش گل تیز تر
غزل	۶۴	۵۱	۴۸	ضرب کلیم	تیرے نفس میں نہیں گرمی یومِ اشور
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	تیرے ہنر کا جہاں دیر و طواف و وجود
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	تیرے ہنگاموں سے اے دیوانہ رنگیں نوا
زہدا و رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	تیزی نہیں منظور طبیعت کی دکھانی

دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	تیشے کی کوئی گردش تقدیر تو دیکھے
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	تیغ کیا چیز ہے، ہم تو پ سے لڑ جاتے تھے
غزلیات (۲)۔ ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	تیغ ہلال کی طرح عیش نیام سے گزر
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	تیغ و تیغ دست مسلمان میں ہے کہاں
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	تینوں کے سائے میں ہم پل کر جواں ہوئے ہیں
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	تین سو سال سے ہیں ہند کے میخانے بند

ٹپ

تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۳	بانگ درا	ٹپک اے شمع آنسو بن کے پروانے کی آنکھوں سے
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	ٹپک بلندی گردوں سے ہمراہ شبنم
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	ٹپکتی ہے آنکھوں سے بن بن کے آنسو
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۷۰	ضرب کلیم	ٹپکے بدن مہر سے شبنم کی طرح ضو

ٹک

خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	ٹکڑے ٹکڑے جس طرح سونے کر کر دیتا ہے گاز
---------	-----	-----	-----	----------	---

ٹل

شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۰	بانگ درا	ٹل نہ سکتے تھے اگر جنگ میں اڑ جاتے تھے
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۴	بانگ درا	ٹل نہیں سکتا وقد کنتم بہ تستعجلون

گلورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ در	ٹل نہیں سکتی غنیم موت کی یورش کبھی
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	ٹوٹا ہوا شام کا ستارہ
غزلیات (۱)۔ ۳۲	۵۹	۵۴	۸۰	بال جبریل	ٹوٹا ہے ایشیا میں سحر فرنگیانہ
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ در	ٹوٹ کر خورشید کی کشتی ہوئی غرقاب نیل
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ در	ٹوٹنا جس کا مقدر ہو یہ وہ گوہر نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگ در	ٹوٹنے کو ہے طلسم ماہ سیمایان ہند
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ در	ٹوٹے تھے جو ستارے فارس کے آسمان سے

ٹہہ، ٹھہ

ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	بانگ در	ٹہنی پہ کسی شجر تہتا
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ در	ٹھنڈی ٹھنڈی ہوائیں آتی تھیں
پیر و مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	ٹھوکریں اس راہ میں کھاتا ہوں میں
ساتی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	ٹھہرتا نہیں کاروان وجود
ساتی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	ٹھہرتے نہیں آشیاں میں طیور
ذوق نظر	۱۴۴	۱۳۲	۱۳۳	ضرب کلیم	ٹھہر، ٹھہر، ٹھہر کہ بہت دلکشا ہے یہ منظر

غزلیات (۱)۔ ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	ٹھہر جاے شرر! ہم بھی تو آخر مٹنے والے ہیں
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	ٹھہر سکا نہ کسی خانقاہ میں اقبال
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	ٹھہر سکا نہ ہو اے چمن میں خیمہ گل
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	ٹھہر و جو مرے گھر میں تو ہے اس میں برا کیا!

ش

ستارہ	۱۵۷	۱۴۸	۱۵۸	بانگ درا	ثبات ایک تغیر کو ہے زمانے میں
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۱	۳۰۸	بانگ درا	ثبات زندگی ایمان محکم سے ہے دنیا میں
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	ثریا سے زمیں پر آسماں نے ہم کو دے مارا

جا

نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	جا بسا مغرب میں آخر اے مکاں تیرا مکیں
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	جا بیٹھ کسی غار میں اللہ کو کر یاد
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	جاتا ہوں تھوڑی دور ہراک راہرو کے ساتھ
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	جاتا ہوں میں حضور رسالت پناہ میں
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	جاتا ہے جدھر بندہ حق تو بھی ادھر جا!
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	جادہ پیمائی تسلیم و رضا بھی نہ سہی
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	جادہ دکھلانے کو جگنو کا شررتک بھی نہ ہو

گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ در	جادو عظمت کی گویا آخری منزل ہے گور
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ در	جادو ملک بقا ہے خط پیمانہ دل
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۵	بانگ در	جادوئے محمود کی تاثیر سے چشم ایاز
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ در	جا کے ہوتے ہیں مساجد میں صف آرا تو غریب
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ در	جاگے کوئل کی اذراں سے طائرانِ نغمہ سنج
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ در	جاگنے والے اسی بانگ در سے دل ہوں
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ در	جام شراب کوہ کے خم کدے سے اڑتی ہے
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ در	جانب منزل رواں بے نقش پامانند موج
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	جاں بھی گرو غیر، بدن بھی گرو غیر
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ در	جان پر آہنی ہے کیا کہیے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۲	۲۵۷	بانگ در	جاننا ہوں آہ! میں آلام انسانی کا راز
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	جاننا ہوں میں یہ اامت حامل قرآن نہیں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	جاننا ہے جس پہ روشن باطن ایام ہے
ظریفانہ (۲۲)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ در	جان جائے ہاتھ سے جائے نہ ست
بلا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ در	جانشین قیصر کے، وارث مسند جم کے ہوئے
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	جاں لاغر و تن فریب و ملبوس بدن زیب
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ در	جان مضطر کی حقیقت کو نمایاں کر دوں

سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ در	جاننے والا چرخ پر میرا
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۹	۲۹۳	بانگ در	جاوداں، پیہم دواں، ہر دم جواں ہے زندگی
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ در	جائے حیرت ہے براسارے زمانے کا ہوں میں
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	جائے کہ بزرگ بایت بود
ہارون کی آخری نصیحت	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	جائے گا کبھی تو بھی اس راہ گزر سے

جب

ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ در	جب آسماں پہ ہر سو بادل گھرا ہوا ہو
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۱	۳۰۹	بانگ در	جب اس انگارہ خاکی میں ہوتا ہے یقین پیدا
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۶	بانگ در	جب پیر فلک نے ورق ایام کا الٹا
ماہر نفسیات سے	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	جب تک تو اسے ضرب کلیمی سے نہ چیرے
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۵	بال جبریل	جب تک میں جیا خیمہ افلاک کے نیچے
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	جب تک نہ اٹھیں خواب سے مردان گراں خواب
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	جب تک نہ زندگی کے حقائق پہ ہوں نظر
شعاع امید (۳)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	جب تک نہ ہو مشرق کا ہراک ذرہ جہاں تاب
بلا داسلامیہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۷	بانگ در	جب تلک باقی ہے تو دنیا میں، باقی ہم بھی ہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ در	جب ترے دامن میں پلتی تھی وہ جان ناتواں

ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ در	جب ٹھہر کر ادھر ادھر دیکھا
ظریفانہ (۲۹)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ در	جب خون جگر کی آمیزش سے اشک پیازی بن نہ سکا
کلی	۱۲۷	۱۱۸	۱۲۳	بانگ در	جب دکھاتی ہے سحر عارض رنگیں اپنا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	جب ذرا آدم ہوا ہے خود شناس و خود نگر
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۳۵	بال جبریل	جب روح کے اندر متلاطم ہوں خیالات
مومن (دنیا میں)	۵۸	۴۵	۴۱	ضرب کلیم	جبریل و سرائیل کا صیاد ہے مومن
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ در	جب سے آباد ترا عشق ہوا سینے میں
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ در	جب سے چمن چھٹا ہے یہ حال ہو گیا ہے
غزلیات (۲) - ۳۴	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	جب عشق سکھاتا ہے آداب خود آگاہی
سرا کبر حیدری، صدر اعظم حیدر	۶۱	۴۸	۲۷۸	ارمغان حجاز	جب کہا اس نے یہ ہے میری خدائی کی زکات
آبادکن کے نام					
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	جبیں بندہ حق میں نمود ہے جس کی
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۰	بانگ در	جبیں خاک پر رکھتے تھے جو اکسیر گر نکلے
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ در	جبینوں سے نور ازل آشکارا
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ در	جب یہ تقریر سنی اونٹ نے شرمائے کہا
شعاع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۱۰	بانگ در	جب یہ جمعیت گئی، دنیا میں رسوا تو ہوا

جت

جتنے اوصاف ہیں لیڈر کے وہ ہیں تجھ میں سبھی

باگ در ۱۹۴ ۱۷۷ ۱۸۹ نصیحت

بج

بجتی نہیں ہے سلطنت روم و شام ورے
بجی نہیں بخشے ہوئے فردوس نظر میں

ضرب کلیم ۱۱۳ ۱۱۵ ۱۲۷ سرود
بال جبریل ۱۷۹ ۱۳۳ ۱۳۷ روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے

بجی نہیں کنجشک و حمام اس کی نظر میں

ضرب کلیم ۴۱ ۴۵ ۵۸ مومن (دنیا میں)

جدا پارے سے ہو سکتی نہیں تقدیر سیمابی

باگ در ۳۰۴ ۲۶۷ ۲۸۱ طلوع اسلام

جدا ہو دیں سیاست سے تو رہ جاتی ہے چنگیزی

بال جبریل ۶۲ ۴۰ ۵۰ غزلیات (۲)۔ ۱۷

جدائی میں رہتی ہوں میں بے قرار

باگ در ۲۲ ۳۶ ۵۱ ماں کا خواب

جد

جذب باہم جو نہیں، محفل انجم بھی نہیں

باگ در ۲۲۳ ۲۰۱ ۲۱۳ جواب شکوہ

جذب حرم سے ہے فروغ انجمن جاز کا

باگ در ۱۱۹ ۱۱۵ ۱۲۴ طلبہ علی گڑھ کالج کے نام

جر

جرس بھی، کارواں بھی، راہبر بھی راہزن بھی ہے

باگ در ۷۲ ۷۵ ۸۷ تصویر درد

غزلیات (۱) - ۸	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ در	جس ہوں نالہ خواہیدہ ہے میرے ہر رگ و پے میں
غزلیات (۳) - ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ در	جرم تھا کی آفرینش بھی کہ تو روپوش ہے
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ در	جرات آموز مری تاب سخن ہے مجھ کو
تسلیم و رضا	۶۶	۵۳	۴۹	ضرب کلیم	جرات ہو نمو کی تو فضا تگ نہیں ہے
ماہر نفسیات سے	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	جرات ہے تو افکار کی دنیا سے گزر جا

جس

آواز غیب	۳۵	۲۸	۲۴۸	ارمغان حجاز	جس آنکھ کے بردوں میں نہیں ہے نلہ پاک
بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم	جس بندہ حق میں کی خودی ہو گئی بیدار
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ در	جس پہ سیمائے افق نازاں ہو وہ زیور ہے تو
وصال	۱۲۹	۱۲۰	۱۲۶	بانگ در	جستجو جس گل کی تڑپاتی تھی اے بلبل مجھے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ در	جستجو کل کی لیے پھرتی ہے اجزا میں مجھے
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ در	جستجو میں لذت تنویر رکھتی ہے مجھے
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ در	جستجو میں ہے وہاں بھی روح کو آرام کیا؟
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	جستجوئے اہل دل بگداشتی
آفتاب صبح	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ در	جستجوئے راز قدرت کا شناسا تو نہیں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۲	ارمغان حجاز	جس جہاں کا ہے فقط تیری سیادت پر مدار

ضیغم لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	جس خاک کے ضمیر میں ہے آتش چنار
غزلیات (۲)۔ ۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۷	بال جبریل	جس درناب سے خالی ہے صدف کی آغوش
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	جس دل میں تو مکیں ہے وہیں چھپ کے بیٹھ رہ
شکر و شکایت	۳۵	۲۳	۱۵	ضرب کلیم	جس دیس کے بندے ہیں غلامی پہ رضامند
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	جس رزق سے آتی ہو پرواز میں کوتاہی
سرود	۱۲۷	۱۱۵	۱۱۳	ضرب کلیم	جس روز دل کی رمز معنی سمجھ گیا
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	جس ساز کے نغموں سے حرارت تھی دلوں میں
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	جس سمت میں چاہے صفت سیل رواں چل
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	جس سے بناتی ہے ذات اپنی قبائے صفات
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	جس سے بنائے عشق و محبت ہے استوار
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	جس سے تاک گلشن یورپ کی رگ نمناک ہے
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	جس سے تعمیر ہو آدم کی یہ وہ گل ہی نہیں
تضمین بر شعرا بوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	جس سے تیرے حلقہ خاتم میں گردوں تھا اسیر
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	جس سے جگر لالہ میں ٹھنڈک ہو وہ شبنم
فنون لطیفہ	۱۳۱	۱۱۹	۱۷۷	ضرب کلیم	جس سے چمن افسردہ ہو وہ باد سحر کیا!
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	جس سے دکھاتی ہے ذات زیر بوم ممکنات
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۵	بال جبریل	جس سے دگرگوں ہوا مغربیوں کا جہاں

فنون لطیفہ	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۷	ضرب کلیم	جس سے دل یا متلاطم نہیں ہوتا
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	جس سے روشن تر ہوئی چشم جہاں بین خلیلؑ
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	جس سے متزلزل نہ ہوئی دولت پرویز
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	جس سے ہوتی ہے رہاروح گرفتار حیات
جان و تن	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	جس طرح انگرقبا پوش اپنی خاکستر سے ہے
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ درا	جس طرح پھول سے ہوتی ہے چمن کی زینت
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	جس طرح تارے چمکتے ہیں اندھیری رات میں
حسن و عشق	۱۲۵	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	جس طرح ڈوبتی ہے کشتی سیمین قمر
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	جس طرح رفعت شبنم ہے مذاق رم سے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	جس طرح سونے سے جینے میں خلل کچھ بھی نہیں
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	جس طرح عکس گل ہو شبنم کی آرسی میں
زہدا و رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	جس طرح کہ الفاظ میں مضمحل ہوں معانی
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	جس طرح ندی کے نغموں سے سکوت کو ہسار
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	جس علم کا حاصل ہے جہاں میں دو کف جو
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	جس علم کی تاثیر سے زن ہوتی ہے نازن
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	جس علم کے سائے میں تیج آزما ہوتے تھے ہم
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۸	۸۸	ضرب کلیم	جس فقر کی اصل ہے حجازی

یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	جس قافلہ شوق کا سالار ہے رومی
آج اور کل	۱۵۳	۱۴۲	۱۴۳	ضرب کلیم	جس قوم کی تقدیر میں امروز نہیں ہے
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	جس قوم کے افراد ہوں ہر بند سے آزاد
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۹۴	بال جبریل	جس قوم کے بچے نہیں خود دار و ہنرمند
عورت کی حفاظت	۱۰۸	۹۶	۹۴	ضرب کلیم	جس قوم نے اس زندہ حقیقت کو نہ پایا
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	جس کا میں ازل سے ہوا سینہ بلالؓ
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	جس کا جام دل شکست غم سے ہے نا آشنا
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	جس کا شوہر ہورواں ہو کے زرہ میں مستور
غزلیات (۲)۔ ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	جس کا عمل ہے بے غرض اس کی جزا کچھ اور ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۱	بانگ درا	جس کا ناخن ساز ہستی کے لیے مضراب ہے
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	جس کا یہ تصور ہو وہ اسلام کرا ایجاد
غزلیات (۱)۔ ۱۴	۳۱	۱۸	۳۰	بال جبریل	جس کو آواز رحیل کارواں سمجھا تھا میں
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	جس کو خدا نہ دہر میں گریہ جاں گداز دے
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	جس کو شوہر کی رضا تاب شیکبائی دے
معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز	جس کو کر سکتے ہیں جب چاہیں پجاری پاش پاش
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۷	بال جبریل	جس کو کیا ہو کسی مرد خدا نے تمام
سرود حلال	۱۳۷	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	جس کو مشروع سمجھتے ہیں فقیہان خودی

ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۲	ارمغان حجاز	جس کو نادانی سے ہم سمجھے تھے اک مشت غبار
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	جس کو ہم نے آشنا لطفِ تکلم سے کیا
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	جس کھیت سے دہقان کو میسر نہیں روزی
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	جس کی بہارتو ہو یہ ایسا چمن نہیں
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	جس کی پیری میں ہے مانند سحر رنگ شباب
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	جس کی تابانی سے افسون سحر شرمندہ ہے
سرود حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	جس کی تاثیر سے آدم ہو غم و خوف سے پاک
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	جس کی تکبیر میں ہو معرکہ بود و نبود
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	جس کی تو منزل تھا، میں اس کارواں کی گرد ہوں
سیلیبی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ درا	جس کی چمک ہے پیدا، جس کی مہک ہو پیدا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	جس کی خاکستر میں ہے اب تک شرار آرزو
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	جس کی خاموشی سے تقریر بھی شرماتی ہو
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۴	ارمغان حجاز	جس کی شاخیں ہوں ہماری آبیاری سے بلند
شیخ مکتب سے	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۷	بال جبریل	جس کی صنعت ہے روح انسانی
غرلیات (۱)۔ ۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	جس کی غفلت کو ملک روتے ہیں وہ غافل ہوں میں
معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز	جس کی قربانی سے اسرار ملکیت ہیں فاش
سرود حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	جس کی گرمی سے پگھل جائے ستاروں کا وجود

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۱	بانگ در	جس کی نادانی صداقت کے لیے بے تاب ہے
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ در	جس کی نگاہ تھی صفت تیغ بے نیام
سیلیمی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ در	جس کی نمود دیکھی چشم ستارہ میں نے
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بال جبریل	جس کی نومیدی سے ہوسوز درون کائنات
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۴	۱۳۲	بانگ در	جس کی لہر رنگ کے نغموں سے ہے لبریز آغوش
محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۰	۱۶۹	۱۷۱	ضرب کلیم	جس کی ہوائیں تند نہیں ہیں وہ کیسا طوفان!
محراب گل افغان کے افکار (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	جس کے پرتو سے منور رہی تیری شب دوش
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ در	جس کے پردوں میں نہیں غیر از نوائے قیصری
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	بانگ در	جس کے پھولوں میں اخوت کی ہوا آئی نہیں
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ در	جس کے دامن میں اماں اقوام عالم کو ملی
غزلیات (۳)۔۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ در	جس کے دم سے دلی ولا ہو رہم پہلو ہوئے
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ در	جس کے دم سے زندہ ہے گویا ہوائے گلستاں
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۶	۱۵۶	بانگ در	جس کے غنچے تھے چمن ساماں وہ گلشن ہے یہی
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ در	جس کے لیے نصیحت واعظ تھی بارگوش
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۴	۱۵۹	۲۱۱	بال جبریل	جس کے نفس گرم سے ہے گرمی احرار
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۴	۱۳۲	بانگ در	جس کے ہر تار میں ہیں سینکڑوں نغموں کے مزار
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۴	ارمغان حجاز	جس کے ہنگاموں میں ہوا ابلیس کا سوز دروں

جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	جس گھر کا مگر چراغ ہے تو
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	جس معرکے میں ملا ہوں غازی
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	جس معنی پیچیدہ کی تصدیق کرے دل
عالم برزخ (مردہ)	۲۵	۱۹	۲۳۵	ارمغان حجاز	جس موت کا پوشیدہ تقاضا ہے قیامت
مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	جس میں رکھ دی ہے غلامی نے نگاہ خفاش
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۰	۱۳۶	بال جبریل	جس میں نہ ہوا انقلاب، موت ہے وہ زندگی
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	جس نبوت میں نہیں قوت و شوکت کا پیام
محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۰	۱۶۹	۱۷۱	ضرب کلیم	جس نے اپنا کھیت نہ سینچا وہ کیسا دہقان!
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۹	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	جس نے اس کا نام رکھا تھا جہان کاف و نون
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۴	۹	۲۲۰	ارمغان حجاز	جس نے افرنگی سیاست کو کیا یوں بے حجاب
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	جس نے حجاز یوں سے دشت عرب چھڑایا
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	جس نے دیکھے جانشینان پیمبر کے قدم
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضرب کلیم	جس نے سورج کی شعاعوں کو گرفتار کیا
غزل	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	جس نے سے ہیں تقدیر کے چاک
تن بہ تقدیر	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	جس نے مومن کو بنایا مدہ پرویں کا امیر
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	جس نے چھوڑے کہیں نقش کہن کے نشان
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	جس نے نہ ڈھونڈی سلطان کی درگاہ

انتداب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	جسور وزیرک و پردم ہے پچہ بدوی
غزل	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	جسے آگئی میسرمری شوخی نظارہ
غزلیات (۲)۔۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	جسے حق نے کیا ہونیتاں کے واسطے پیدا
۲	۳۷	۲۴	۴۰	بال جبریل	جسے زیبا کہیں آزاد بندے، ہے وہی زیبا
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	جسے سمجھتے تھے جسم خاکی، غبار تھا کوئے آرزو کا
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	جسے فرنگی مقامروں نے بنا دیا ہے قمارخانہ
غزلیات (۲)۔۲۴	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	جسے کساد سمجھتے ہیں تاجران فرنگ
لہو	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	جسے ملایہ متاع گراں بہا اس کو
رباعی	۲۵	۹	۹	بال جبریل	جسے نان جویں بخشی ہے تو نے
غزلیات (۲)۔۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	جسے نصیب نہیں آفتاب کا پر تو

جف

بلالؓ	۹۱	۸۰	۷۸	بانگ درا	جفا جو عشق میں ہوتی ہے وہ جفائی نہیں
-------	----	----	----	----------	--------------------------------------

جگ

پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	جگایا بلبل رنگیں نوا کو آشیانے میں
رباعیات (۲)۔۵	۴۱	۳۱	۲۵۳	ارمغان حجاز	جگر پرخوں، نفس روشن، نگہ تیز
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	جگرخوں ہو تو چشم دل میں ہوتی ہے نظر پیدا

غزلیات (۱)۔ ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	جلگر کا خون دے دے کر یہ بوٹے میں نے پالے
					ہیں
ساتی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	جلگر سے وہی تیر پھر پار کر
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	جلگر شیشہ و پیمانہ و مینا کر دیں
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	جگنو کا دن وہی ہے جو رات ہے ہماری
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	بانگ درا	جگنو کوئی پاس ہی سے بولا
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	جگنو کی روشنی ہے کا شانہ چمن میں
جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	جگنو میں جو چمک ہے وہ پھول میں مہک ہے

جل

غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	جلا سکتی ہے شمع کشتہ کو موج نفس ان کی
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	جلا کے جس کی محبت نے دفتر من و تو
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۰	۶۲	بال جبریل	جلال پادشاہی ہو کہ جمہوری تماشاہ
رباعیات۔ ۱۴	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	جلال عشق و مستی بے نیازی
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	جلانا دل کا ہے گویا سراپا نور ہو جانا
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	جلانا ہے مجھے ہر شمع دل کو سوز پہاں سے
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	جلتا ہے مگر شام و فلسطیں پہ مرادل

شمع	۶۰	۴۵	۳۲	بانگ درا	جلتی ہے تو کہ برق تجلی سے دور ہے
بلا داد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	جل چکا حاصل، بگر محفوظ ہے حاصل کی یاد
طفل شیرخوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگ درا	جلد آجاتا ہے غصہ، جلد من جاتا ہوں میں
صدائے درد	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	جل رہا ہوں کل نہیں پڑتی کسی پہلو مجھے
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۵	بانگ درا	جل گیا پھر مری تقدیر کا اختر کیونکر
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	جل گئی مزرع ہستی تو اگا دانہ دل
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	جلوتیان مدرسہ کورنگاہ دمردہ ذوق
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	جلوتیوں کے سب، خلوتیوں کے کدو
کلی	۱۲۷	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	جلوہ آ شام ہے یہ صبح کے میخانے میں
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	جلوہ پیرا جس کی شب میں اشک کے کوکب نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۴	بانگ درا	جلوہ تقدیر میرے دل کے آئینے میں دیکھ!
جلوہ حسن	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	جلوہ حسن کہ ہے جس سے تمنا بے تاب
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	جلوہ طور تو موجود ہے موسیٰ ہی نہیں
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	جلوہ طور میں جیسے ید بیضائے کلیم
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۵	بانگ درا	جلوہ گا ہیں اس کی ہیں لاکھوں جہان بے ثبات
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	جلوہ یوسف گم گشتہ دکھا کر ان کو

جم

فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	جمال اپنا اگر خواب میں بھی تو دیکھے
رباعیات - ۱۲	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	جمال عشق و مستی نے نوازی
غزلیات (۱) - ۴	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	جمع کر خرمن تو پہلے دانہ دانہ چین کے تو
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	جمہور کے ابلیس ہیں ار باب سیاست
جمہوریت	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۰	ضرب کلیم	جمہوریت اک طرز حکومت ہے کہ جس میں
مکہ اور جینیوا	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	جمعیت اقوام کہ جمعیت آدم!
غزلیات (۱) - ۹	۲۸	۱۳	۲۰	بال جبریل	جمیل تر ہیں گل دلالہ فیض سے اس کے

جن

چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	جنینش سے ہے زندگی جہاں کی
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	جنینش مرثاگاں سے ہے چشم تماشا کو حذر
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگ درا	جنینش موج نسیم صبح گہوارہ بنی
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	جنس نایاب محبت کو پھر ارزاں کر دے
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۳	بانگ درا	جن سے لرزاں ہیں مرد عبرت کوش
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	جن کو آتا نہیں دنیا میں کوئی فن، تم ہو

فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درہ	جن کی تابانی میں انداز کہن بھی، نوبھی ہے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درہ	جن کی تدبیر جہان بانی سے ڈرتا تھا زوال
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	جن کی حکومت سے ہے فاش یہ رمز غریب
یورپ	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	جن کی رو باہی کے آگے ہیچ ہے زور پانگ
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درہ	جن کی ضونا آشنا ہے قید صبح و شام سے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بال جبریل	جن کی نگاہوں نے کی تربیت شرق و غرب
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	جن کے لہو کی طفیل آج بھی ہیں اندلسی
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	جن کے لیے ہر بحر پر آشوب ہے پایاب
شع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درہ	جن کے ہنگاموں سے تھے آباد ویرانے کبھی
خضر راہ	۶۲۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درہ	جن کے ہنگامے ابھی دریا میں سوتے ہیں نموش
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درہ	جنگ و جدل سکھایا و اعظ کو بھی خدا نے
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	جنت تری پنہاں ہے ترے خون جگر میں
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۸	بانگ درہ	جنت کی زندگی ہے جس کی فضا میں جینا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۲۴	۲۳۱	۲۶۰	بانگ درہ	جنت نظارہ ہے نقش ہو ابالائے آب
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	جنہیں تو نے بخشا ہے ذوق خدائی
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درہ	جنہیں میں ڈھونڈتا تھا آسمانوں میں زمینوں میں

جو

ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ در	جو آپ کی سیڑھی پہ چڑھا پھر نہیں اتر
آج اور کل	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	جو آج خود افرود و جگر سوز نہیں ہے
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ در	جو ابھی ابھرے ہیں ظلمت خانہ ایام سے
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	جو اپنی خودی کو پرکھتا نہیں
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگ در	جو اتر سکتی نہیں آئینہ تحریر میں
غزلیات (۲) ۳۷	۶۳	۵۹	۸۷	بال جبریل	جو اس سے نہ ہو سکا، وہ تو کر!
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ در	جو انان تئاری کس قدر صاحب نظر نکلے
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	جو انمرد کی ضربت غازیانہ
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	جو انوں کو پیروں کا استاد کر
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۹	بال جبریل	جو انوں کو سوز جگر بخش دے
رباعیات ۲۳	۸۷	۸۶	۱۱	بال جبریل	جو انوں کو مری آہ سحر دے
غزلیات (۱) ۸-	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ در	جو انی ہے تو ذوق دید بھی، لطف تمنا بھی
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ در	جو اوج ایک کا ہے دوسرے کی پستی ہے
غزلیات (۲) ۷-	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ در	جو ایک تھا اے نگاہ! تو نے ہزار کر کے ہمیں دکھایا
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ در	جو بات پا گئے ہم تھوڑی سی زندگی میں

لا دین سیاست	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۴	ضرب کلیم	جو بات حق ہو وہ مجھ سے چھپی نہیں رہتی
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ در	جو بات مجھ میں ہے تجھ کو وہ ہے نصیب کہاں
غزلیات (۲)۔ ۴۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	جو بات مرد قلندر کی بارگاہ میں ہے
ساقی	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۳	بانگ در	جو بادہ کش تھے پرانے وہ اٹھتے جاتے ہیں
ماں کا خواب	۵۲	۳۶	۲۲	بانگ در	جو بچے نے دیکھا مرا بیچ و تاب
شبنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ در	جو بن کے مٹے ان کے نشاں دیکھ چکی ہے
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ در	جو بھر وسا تھا اسے قوت بازو پر تھا
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ در	جو بے شعور ہوں یوں باتمیز بن بیٹھیں
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ در	جو بے عمل پہ بھی رحمت وہ نیاز کرے
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ در	جو بے نماز کبھی پڑھتے ہیں نماز اقبال
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ در	جو پھول مہر کی گرمی سے سوچلے تھے اٹھے
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ در	جو پیر بہن اس کا ہے وہ مذہب کا کفن ہے
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ در	جو ٹرپاتا ہے پروانے کو، رلواتا ہے شبنم کو
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ در	جو تجھ کو زینت دامن کوئی آئینہ رو کر لے
امامت	۶۲	۴۹	۴۶	ضرب کلیم	جو تجھے حاضر و موجود سے بیزار کرے
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۱۳	۱۶	بانگ در	جو تو بڑا ہے تو مجھ سا ہنر دکھا مجھ کو
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۱	بانگ در	جو تو سمجھے تو آزادی ہے پوشیدہ محبت میں

زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	ال جبریل	جو تھا نہیں ہے، جو ہے نہ ہوگا، یہی ہے اک حرف
					محرمانہ
غزلیات (۱)۔۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۳	بانگ درا	جو تھے چھالوں میں کانٹے نوک سوزن سے نکالے
					ہیں
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	جو ٹھہرے ذرا پچل گئے ہیں
حضور رسالت مآبؐ میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۹	بانگ درا	جو چیز اس میں ہے جنت میں بھی نہیں ملتی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۸	ارمغان حجاز	جو چھپا دے اس کی آنکھوں سے تماشائے حیات
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	جو حرف قتل العفو میں پوشیدہ ہے اب تک
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	جو خزاں نادیدہ ہو بلبل، وہ بلبل ہی نہیں
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	جو دوئی فطرت سے نہیں لائق پرواز
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۹	بانگ درا	جو دیکھیں ان کو یورپ میں تو دل ہوتا ہے سیدپارا
غزلیات (۲)۔۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	جو ذکر کی گرمی سے شعلے کی طرح روشن
غزلیات (۲)۔۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	جو رہی خودی تو شاہی، نہ رہی تو روسیاہی
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	جو زیر آسماں ہے وہ دھرتی کا مال ہے
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	جو سراپا ناز تھے ہیں آج مجبور نیاز
محراب گل افغان کے افکار	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	جو سختی منزل کو سامان سفر سمجھے

فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	جوسدا مست شراب عیش و عشرت ہی رہا
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	جوسرود برابطہستی سے ہم آنخوش ہے
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	جوسکھاتا ہے ہمیں سر بہ گریباں ہونا
غزلیات (۲)۔۱	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۰	بانگ درا	جوشاخ نازک پہ آشیانہ بنے گا ناپائدار ہوگا
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	جوش الفت بھی دل عاشق سے کرجاتا سفر
نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	جوش کردار سے بنتی ہے خدا کی آواز
نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	جوش کردار سے تیور کا سیل ہمہ گیر
نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	جوش کردار سے شمشیر سکندر کا طلوع
نیپولین کے مزار پر	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۱	بال جبریل	جوش کردار سے کھل جاتے ہیں تقدیر کے راز
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	جوش میں سر کو پگھلتی ہوں کبھی ساحل سے
فنون لطیفہ	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۷	ضرب کلیم	جوشے کی حقیقت کو نہ دیکھے وہ نظر کیا!
فنون لطیفہ	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۷	ضرب کلیم	جو ضرب کلیمی نہیں رکھتا وہ ہنر کیا!
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	جو عالم ایجاد میں ہے صاحب ایجاد
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	جو عقل کا غلام ہو وہ دل نہ کر قبول!
غزلیات (۲)۔۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	جو عہد صحرائیوں سے باندھا گیا تھا پھر استوار ہوگا
غزلیات (۳)۔۷	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	جو نغماں دلوں میں تڑپ رہی تھی نوائے زیر لہی رہی
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	جو فقر سے ہے میسر تو نگری سے نہیں!

محراب گل افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	جو فقر ہوا تھی دوراں کا گلہ مند
غزلیات (۲)۔۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	جو فکر کی سرعت میں بجلی سے زیادہ تیز
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	جو فلسفہ لکھا نہ گیا خون جگر سے
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	جو قائم اپنی راہ پہ ہے اور پکا اپنی ہٹ کا ہے
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	جو قلب کو گر مادے، جو روح کو تڑپا ہے
غزلیات (۲)۔۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	جو کام کچھ کر رہی ہیں تو میں، انہیں مذاق سخن نہیں ہے
نصیحت	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۳	بال جبریل	جو کبوتر پر جھپٹنے میں مزا ہے اے پسر!
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	جو کچھ حوصلہ پا کے آگے بڑھی
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۲	ارمغان حجاز	جو کچھ ہے وہ ہے فکر ملو کا نہ کی ایجاد!
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	جو کرے گا امتیاز رنگ و خوں مٹ جائے گا
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	جو کو کنار کے خوگر تھے ان غریبوں کو
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	جو گھر سے اقبال دور ہوں میں، تو ہوں نہ محضوں عزیز
میرے					
غزلیات (۲)۔۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	جو گھر کو پھونک کے دنیا میں نام کرتے ہیں
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	جو لاں گہ سکندر رومی تھا ایشیا
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	جو مثال شمع روشن محفل قدرت میں ہے
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۷	بال جبریل	جو مری تیغ دودم تھی اب مری زنجیر ہے

چاند	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	جو مری ہستی کا مقصد ہے مجھے معلوم ہے
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	جو مسلمان تھا اللہ کا سودا ئی تھا
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	جو مسلمان کو سلاطین کا پرستار کرے
غزلیات (۱)۔۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	جو مشکل اب ہے یارب پھر وہی مشکل نہ بن جائے
تصویر درد	۸۴	۷۲	۶۷	بانگ درا	جو مشکل ہے تو اس مشکل کو آساں کر کے چھوڑوں گا
محراب گل افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	جو معجزہ پر بت کو بنا سکتا ہے رائی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	جو ملوکیت کا اک پردہ ہو کیا اس سے خطر!
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	جو موج دریا لگی یہ کہنے سفر سے قائم ہے شان میری
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۵	بانگ درا	جو میں بڑی نہیں تیری طرح تو کیا پروا
غزل	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	جو میں سر بسجود ہوا کبھی تو ز میں سے آنے لگی صدا
غزلیات (۲)۔۱۵	۴۸	۳۸	۵۸	بال جبریل	جو ناز ہو بھی، تو بے لذت نیاز نہیں
شع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	جو نظام دہر میں پیدا بھی ہے، پنہاں بھی ہے
پیوستہ رہ شجر سے امید بہار رکھ	۲۶۲	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	جو لغت زن تھے خلوت اور اراق میں طیور
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	جو نقش کہن تم کو نظر آئے مٹادو
غزلیات (۱)۔۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	جو نمود حق سے مٹ جاتا ہے وہ باطل ہوں میں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۴	۲۶۴	بانگ درا	جو ہر انسان عدم سے آشنا ہوتا نہیں
پیر و مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	جو ہر جاں پر مقدم ہے بدن

فرشتوں کا گیت	۱۱۳	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	جو ہر زندگی ہے عشق، جو ہر عشق ہے خودی
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	جو ہر مرد عیاں ہوتا ہے بے منت غیر
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	جو ہر میں ہولا اللہ تو کیا خوف
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	جو ہر نفس سے کرے عمر جاوداں پیدا
مُحراب گل افغان کے افکار (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	جو ہوانا لہ مرغان سحر سے مدہوش
طلوع اسلام	۲۵۸	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	جو ہو ذوق یقیں پیدا تو کٹ جاتی ہیں زنجیریں
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	جو ہو شکستہ تو پیدا نوائے راز کرے
۲	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	جو ہو شیاری و مستی میں امتیاز کرے
خوب وزشت	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	جو ہو نشیب میں پیدا، قبیح و نامحبوب
غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	جو ہے بیدار نساں میں وہ گہری نیند سوتا ہے
تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	جو ہے پردوں میں پنہاں چشم بینا دیکھ لیتی ہے
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	جو ہے راہ عمل میں گامزن محبوب فطرت ہے
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۶	بانگ درا	جوئے خوں می چکلدا ز حسرت دیرینہ ما
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	جوئے سرود آفریں آتی ہے کو ہسار سے
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	جوئے سیماب رواں پھٹ کر پریشاں ہوگئی
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	جوئے شیر و تیشہ و سنگ گراں ہے زندگی!
درد عشق	۶۶	۵۱	۴۰	بانگ درا	جو یا نہیں تری نلکہ نارسیدہ دیکھ

مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	جو یہ کہتا تھا خرد سے کہ بہانے نہ تراش
				جہہ	
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	جہاں زندگی میں یہ مردوں کی شمشیریں
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	جہاں پر سے تمہیں ہم سلام کرتے ہیں
کنارا راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	جہاں زندگی آدمی رواں ہے یونہی
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۶۹	۳۰۷	بانگ درا	جہاں آب و گل سے عالم جاوید کی خاطر
قم باذن اللہ	۷۹	۶۵	۶۴	ضرب کلیم	جہاں اگر چہ درگروں ہے، قم باذن اللہ
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	جہاں اور بھی ہیں ابھی بے نمود
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	جہاں بنی سے ہے دشوار تر کار جہاں نبی
رباعیات۔ ۳	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	جہاں میں ہوں کہ خود سارا جہاں ہوں؟
تصویر و مصور	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	جہاں بنی سے کیا گزری شرر پر
رباعیات۔ ۳	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	جہاں بنی مری فطرت ہے لیکن
تصویر و مصور	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	جہاں بنی سے کیا گزری شرر پر
تخلیق	۱۱۳	۱۰۰	۹۹	ضرب کلیم	جہاں بنی کی افکار تازہ سے ہے نمود
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	جہاں تازہ مری آہ صبح گاہ میں ہے!
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	جہاں تجھ سے ہے تو جہاں سے نہیں!

جہاں تمام سوا حرم ہوا مجھ کو	بانگ در	۹۶	۹۴	۱۰۵	کنار راوی
جہاں تمام ہے میراث مرد مومن کی	بال جبریل	۹۷	۶۷	۷۰	غزلیات (۲)۔ ۳۶
جہاں چھپ گیا پردہ رنگ میں	بال جبریل	۱۶۶	۱۲۲	۱۲۶	ساقی نامہ
جہاں حرام بتاتے ہیں شغل مے خواری	ضرب کلیم	۱۵۳	۱۵۲	۱۶۴	انتداب
جہاں خشک وتر زیروز بر کر	ارمغان حجاز	۲۵۰	۳۰	۳۸	رباعیات (۱)۔ ۳
جہاں خودی کا بھی ہے صاحب فراز و نشیب	ضرب کلیم	۷۹	۸۰	۹۳	خوب وزشت
جہاں را انقلابے دیگرے دہ	بال جبریل	۲۰۸	۱۵۵	۱۶۱	تاتاری کا خواب
جہاں رزق کا نام ہے آب و دوانہ	بال جبریل	۲۱۸	۱۶۵	۱۷۱	شاہیں
جہاں رنگ و بو سے پہلے قطع آرزو کر لے	بانگ در	۲۸۲	۲۵۰	۲۶۳	پھول
جہاں روشن ہے نولالہ سے	ارمغان حجاز	۲۵۵	۳۳	۴۳	رباعیات (۲)۔ ۹
جہاں زندگی ہے فقط خورد و نوش	بال جبریل	۱۷۳	۱۲۸	۱۳۲	ساقی نامہ
جہاں سے باندھ کے رخت سفر روانہ ہوا	بانگ در	۲۱۸	۱۹۷	۲۰۸	حضور رسالت مآبؐ میں
جہاں صوت و صدا میں سمانہیں سکتی	بال جبریل	۵۶	۳۶	۴۷	غزلیات (۲)۔ ۱۳
جہاں قمار نہیں، زن تنگ لباس نہیں	ضرب کلیم	۱۵۳	۱۵۲	۱۶۴	انتداب
جہاں کا فرض قدیم ہے تو، ادا مثال نماز ہو جا	بانگ در	۱۳۸	۱۳۰	۱۴۰	پیام عشق
جہاں کی روح رواں لا الہ الاہو	ارمغان حجاز	۲۴۴	۲۵	۳۲	مسعود مرحوم
جہاں کے جو ہر مضمہر کا گویا امتحان تو ہے	بانگ در	۳۰۷	۲۶۹	۲۸۴	طلوع اسلام

خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	جہاں گیر دجہاندار و جہانبان و جہاں آرا
کارل مارکس کی آواز	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	جہاں مغرب کے بتکدوں میں، کلیسیاؤں میں مدرسوں میں
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۳	۳۱۱	بانگ درا	جہاں میں اہل ایمان صورت خورشید جھتے ہیں
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	جہاں میں بندہ حر کے مشاہدات ہیں کیا
امتحان	۹۶	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	جہاں میں تو کسی دیوار سے نہ ٹکرایا
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	جہاں میں جس تمدن کی بنا سرمایہ داری ہے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۱	بانگ درا	جہاں میں چیخڑ کے پیکار عقل و دین میں نے
قرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	جہاں میں خواجہ پرستی ہے بندگی کا کمال
حضرت انسان	۶۲	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	جہاں میں دانش و بینش کی ہے کس درجہ ارزانی
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	جہاں میں ساز کا ہے ہم نشیں سوز
ضیغ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۶	ارمغان حجاز	جہاں میں عام نہیں دولت دل ناشاد
مشرق و مغرب	۱۷۲	۱۶۰	۱۶۴	ضرب کلیم	جہاں میں عام ہے قلب و نظر کی رنجوری
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	جہاں میں کیوں نہ مجھے تو نے لازوال کیا
پرداز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۷	بال جبریل	جہاں میں لذت پرواز حق نہیں اس کا
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	جہاں میں مانند شمع سوزاں میان محفل گداز ہو جا
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	جہاں میں وانہ کوئی چشم امتیاز کرے

ایک خط کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	جہاں میں ہوں میں مثال سحاب دریا پاش
سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	جہاں میں ہے صفت عنکبوت ان کی کند
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	جہاں نو ہو رہا ہے پیدا، وہ عالم پیر مر رہا ہے
غزلیات (۱)۔۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	جہاں وہ چاہیے مجھ کو کہ ہوا بھی نوخیز
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	جہاں ہر شے ہو محروم تقاضائے خود افزائی
غزلیات (۲)۔۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	جہاں ہے تیرے لیے، تو نہیں جہاں کے لیے
فقرو راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	جہاں ہے یا کہ فقط رنگ و بو کی طغیانی

جھ

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	جھاڑیاں جن کے قفس میں قید ہے آہ خزاں
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	جھپٹنا پلٹنا پلٹ کر جھپٹنا
غزلیات (۲)۔۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	جھلک تیری ہو بیدار چاند میں، سورج میں، تارے

میں

حضور رسالت مآبؐ میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۹	بانگ درا	جھلکتی ہے تری امت کی آبرو اس میں
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	جھوٹ بھی مصلحت آمیز تر ہوتا ہے
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگ درا	جھومتی ہے نشہ ہستی میں ہر گل کی کلی
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا	جھونپڑے دامن کہسار میں دہقانوں کے

جی

غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	جیتا ہے رومی، ہارا ہے رازی
غزلیات (۲)۔ ۵۸	۷۷	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	جی سکتے ہیں بے روشنی دانش و فرہنگ
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	جیسے حسین کوئی آئینہ دیکھتا ہو
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	جیسے خلوت گاہ مینا میں شراب خوشگوار
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۵	بانگ درا	جیسے کعبے میں دعاؤں سے فضا معمور ہے
خضر راہ	۲۶۷	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا	جیسے گہوارے میں سو جاتا ہے طفل شیر خوار
حسن و عشق	۱۲۵	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	جیسے ہو جاتا ہے گم نور کالے کرا نچل
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	جینا وہ کیا جو ہونفس غیر پر مدار

چا

غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	چارہ گرد دیوانہ ہے، میں لا دوا کیونکر ہوا
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	چاک اس بلبل تنہا کی نوا سے دل ہوں
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۱	بانگ درا	چاک کردی ترک ناداں نے خلافت کی قبا
غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	چاک گل ولالہ کورنو کر
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	چاند جو صورت گریہستی کا اک اعجاز ہے
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	چاند کہتا تھا، نہیں، اہل زمیں ہے کوئی

گورستان شاہی	۱۵۸	۱۴۹	۱۶۰	بانگ در	چاندنی پھکی ہے اس نظارہ خاموش میں
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۷	بانگ در	چاندنی جس کے غبار راہ سے شرمندہ ہے
حسن و عشق	۱۲۵	۱۱۶	۱۲۱	بانگ در	چاندنی رات میں مہتاب کا ہمرنگ کنول
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ در	چاندنی ہے نور تیرا، عشق میرا نور ہے
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ در	چاہتے سب ہیں کہ ہوں اوج ثریا پہ مقیم
مہمان عزیز	۹۴	۸۱	۸۰	ضرب کلیم	چاہیے خانہ دل کی کوئی منزل خالی
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ در	چاہے تو بدل ڈالے ہیئت چمنستاں کی
آزادی	۷۵	۶۲	۵۹	ضرب کلیم	چاہے تو خود اک تازہ شریعت کرے ایجاد
آزادی	۷۵	۶۲	۵۹	ضرب کلیم	چاہے تو کرے اس میں فرنگی صنم آباد
آزادی	۷۵	۶۲	۵۹	ضرب کلیم	چاہے تو کرے کعبے کو آتش کدہ پارس

چب

طفل شیر خوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ در	چھنہ جائے دیکھنا، باریک ہے نوک قلم
--------------	----	----	----	---------	------------------------------------

چپ

غزلیات (۱)۔۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	چپ رہ نہ رکھ حضرت یزداں میں بھی اقبال
---------------	----	----	----	-----------	---------------------------------------

چٹ

پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ در	چٹک اوغچہ گل! تو موزن ہے گلستاں کا
----------	----	----	----	---------	------------------------------------

محبت	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگِ در	چنگِ غنچوں نے پائی، داغِ پائے لالہ زاروں نے
ظریفانہ (۲۲)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگِ در	چٹے بٹے ایک ہی تھیلی کے میں

چر

رباعیات-۲۲	۸۶	۸۵	۱۲۰	بالِ جبریل	چراغِ رہ گزر کو کیا خبر ہے!
رباعیات-۱۷	۸۵	۸۴	۱۱۹	بالِ جبریل	چراغِ راہ ہے منزل نہیں ہے
غزلیات (۱)-۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگِ در	چراغِ سحر ہوں بجھا چاہتا ہوں
ارتقا	۲۳۵	۲۴۳	۲۴۹	بانگِ در	چراغِ مصطفویؐ سے شرارِ بولہبی
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگِ در	چرتے چرتے کہیں سے آنکلی
گورستانِ شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگِ در	چرخِ بے انجم کی دہشتناک وسعت میں مگر
ماہِ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگِ در	چرخِ نے بالی چرا لی ہے عروسِ شام کی

چڑ

قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضربِ کلیم	چڑھتا ہوا دریا ہے اگر تو، تو اتر جا
غزلیات (۲)-۵۹	۷۸	۷۷	۱۱۱	بالِ جبریل	چڑھتی ہے جب نفقہ کی سان پہ تنغِ خودی
--- کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگِ در	چھیڑ ہے، غصہ ہے، یا پیار کا انداز ہے یہ؟

چش

ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۷	۸۷	۸۷	بانگِ در	چشتیؒ نے جس زمیں میں پیغامِ حق سنایا
----------------------------	----	----	----	----------	--------------------------------------

ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۹	۱۲۸	ضرب کلیم	چشم آدم سے چھپاتے ہیں مقام بلند
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ در	چشم اتوام سے مخفی ہے حقیقت تری
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ در	چشم اتوام یہ نظارہ ابد تک دیکھے
گورستان شامی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ در	چشم انساں سے نہاں، پتوں کے عزلت خانے میں
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ در	چشم باطن جس سے کھل جائے وہ جلو اچا پیے
سیدی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ در	چشم باطن سے ذرا اس لوح کی تحریر دیکھ
پیرومید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	چشم بینا سے ہے جاری جوئے خوں
مسیوینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۲	بال جبریل	چشم پیران کہن میں زندگانی کا فروغ
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ در	چشم حیراں ڈھونڈتی اب اور نظارے کو ہے
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۱	بانگ در	چشم خرد کو اپنی تجلی سے نور دے
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ در	چشم دل وا ہو تو ہے تقدیر عالم بے حجاب
کوشش ناتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ در	چشم شفق ہے خوں فشاں اختر شام کے لیے
ٹیکسپیئر	۲۶۴	۲۵۱	۲۸۳	بانگ در	چشم عالم سے تو ہستی رہی مستور تری
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	چشم عالم سے رہے پوشیدہ یہ آئیں تو خوب
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ در	چشم غلط نگر کا یہ سارا قصور ہے
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۵	بال جبریل	چشم فرانسیس بھی دیکھ چکی انقلاب
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	چشم فطرت بھی نہ پہچان سکے گی مجھ کو

گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۲۴	بال جبریل	چشم کرم ساقیا! دیر سے ہیں منتظر
داغ	۹۹	۸۹	۸۹	بانگ درا	چشم محفل میں ہے اب تک کیف صہبائے امیر
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۴	بانگ درا	چشم مسلم دیکھ لے تفسیر حرف ینسلون
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	چشم مہر و مدوا انجم کو تماشائی کر
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	چشم مد و پرویں ہے اسی خاک سے روشن
سوامی رام تیرتھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	چشم نابینا سے مخفی معنی انجام ہے
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	چشم نظارہ میں نہ تو سرمہ امتیاز دے
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بال جبریل	چشم یزداں میں فرشتوں کی رہی کیا آبرو
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	چشمہ آفتاب سے نور کی ندیاں رواں
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	چشمہ دامن ترا آئینہ سیال ہے
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	چشمہ کہسار میں، دریا کی آزادی میں حسن
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا	چشمہ کوہ کو دی شورش قلمز میں نے
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	چشمے کی شورشوں میں باجاسانج رہا ہو

چل

غزلیات (۲)۔۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	چل اے میری غریبی کا تماشا دیکھنے والے
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	بانگ درا	چل بسا داغ آہ! میت اس کی زیب دوش ہے

چاند اور تارے	۱۲۸	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	چلنا چلنا مدام چلنا
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	چلنے والے نکل گئے ہیں
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	چلی کچھ نہ پیر کلیسا کی پیری
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	چلی ہے لے کے وطن کے نگار خانے سے

چم

بلا	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	چمک اٹھا جو ستارہ ترے مقدر کا
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	چمک اس کی بجلی میں، تارے میں ہے
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	چمک کے اس پری کو تھوڑی سی زندگی دی
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	چمک کے مجھے دیا بنایا
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	چمک بخشی مجھے، آواز تجھ کو
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	چمک تارے سے مانگی، چاند سے داغ جگر مانگا
غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	چمک تارے نے پائی ہے جہاں سے
غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	چمک تری عیاں بجلی میں، آتش میں، شرارے میں
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	چمکتی چیز اک دیکھی زمیں پر
غزل	۹۸	۸۵	۸۵	ضرب کلیم	چمک رہے ہیں مثال ستارہ جس کے ایام
رباعیات۔ ۳۰	۸۸	۸۷	۲۶	بال جبریل	چمک سورج میں کیا باقی رہے گی

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ در	چمک میری بھی فردوس نظر ہے
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ در	چمکنے کو ہے جگنو بن کے ہرزہ بیاباں کا
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ در	چمکنے والے مسافر! عجب یہ بستی ہے
بزم انجم	۱۸۵	۱۷۴	۱۹۰	بانگ در	چمکنے عروس شب کے موتی وہ پیارے پیارے
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ در	چمن افروز ہے صیاد میری خوش نوائی تک
غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۶	۶۱	۸۹	بال جبریل	چمن اور بھی، آشیاں اور بھی ہیں
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ در	چمن دہر میں کلیوں کا تبسم بھی نہ ہو
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ در	چمن زار محبت میں خموشی موت ہے بلبل!
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ در	چمن سے روتا ہوا موسم بہار گیا
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ در	چمن کو چھوڑ کے نکلا ہوں مثل نکلت گل
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ در	چمن کے ذرے ذرے کو شہید جستجو کر دے
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۴	۲۱۳	۲۳۸	بانگ در	چمن میں آ کے سراپا نم بہار ہوں میں
تصویر درد	۸۲	۷۵	۷۱	بانگ در	چمن میں آہ، کیا رہنا جو ہو بے آبرو رہنا
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ در	چمن میں پھر نظر آئے وہ آشیاں مجھ کو
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	چمن میں تربیت غنچہ ہو نہیں سکتی
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	چمن میں تلخ نوائی مری گوارا کر

ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	چمن میں حکم نشاط مدام لائی ہے
رباعیات ۲۱۔	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	چمن میں رخت گل شبنم سے تر ہے
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	چمن میں گل چیس سے غنچہ کہتا تھا اتنا بے درد کیوں ہے انساں
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	چمن میں غنچہ گل سے یہ کہہ کر اڑ گئی شبنم
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	چمن میں لالہ دکھاتا پھرتا ہے داغ اپنا کلی کلی کو
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	چمن میں مشمت خاک اپنی پریشاں کر کے چھوڑوں گا
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	چمن میں ہر طرف بکھری ہوئی ہے داستاں میری
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	چمن والوں نے مل کر لوٹ لی طرز نفاں میری

چمن

نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	چناں کہ آتش اور ادا گر فروز نشاں
غزلیات (۲)۔ ۴۹	۷۲	۶۹	۱۰۱	بال جبریل	چنتی نہیں پہنائے چمن سے خس و خاشاک
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	چمن لیا تقدیر نے وہ دل کہ تھا محرم ترا
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	چنیں شدیم چہ شد یا چناں شدیم چہ شد؟

چو

نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	چوٹ مضراب کی اس ساز نے کھائی نہ کبھی
----------	-----	-----	-----	----------	--------------------------------------

ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	چوٹیاں تیری ثریا سے ہیں سرگرم سخن
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	چو قرب اولیٰ در صفائے نیت کوش
ہمالہ	۳۵	۲۱	۳	بانگ درا	چو مٹتا ہے تیری پیشانی کو جھک کر آسماں
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ درا	چو من در آتش خود سوزا اگر سوز دلے داری
پیرومرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۷	بال جبریل	چوں جنازہ نے کہ برگردن بر بند
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	چوں دیدہ راہ میں نداری

چہ

طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	چہ باید مرد را طبع بلندے، مشرب نابے
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	چہ برق جلوہ بخاشاک حاصل تو زدند
ضیغم لولابی (۷)	۵۰	۳۸	۲۳۶	ارمغان حجاز	چہ بے پروا گذشتند از نوائے صبح گاہ من
حسین احمد	۶۲	۴۹	۲۷۸	ارمغان حجاز	چہ بے خبر ز مقام محمدؐ عربی است
نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	چہ جہا تے ہیں پرندے پاک کے پیغام حیات
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	چہروں پہ جو سرنخی نظر آتی ہے سر شام
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۸	۲۱۸	ارمغان حجاز	چہرہ روشن، اندروں چنگیز سے تاریک تر!
غرلیات (۲)۔ ۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	چہرہ روشن ہو تو کیا حاجت گلگونہ فروش!

ضمیمہ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۳	۲۷۱	ارمغان حجاز	چہ کا فرانہ نما حیات می بازی
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	چک تیری بہشت گوش اگر ہے

چھ

ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۲	ارمغان حجاز	چھ گئی آشفتنہ ہو کر وسعت افلاک پر
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	چھپاتے تھے فرشتے جس کو چشم روح آدم سے
غزلیات (۲)۔۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	چھپا جاتا ہوں اپنے دل کا مطلب استعارے میں
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۲	بانگ درا	چھپا جس میں علاج گردش چرخ کہن بھی ہے
تصویر درد	۸۴	۷۰	۶۵	بانگ درا	چھپا کر آستین میں بجلیاں رکھی ہیں گردوں نے
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	چھپا کر اپنے دامن میں برنگ موج لے چل
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۷	بانگ درا	چھپا یا حسن کو اپنے کلیم اللہ سے جس نے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	چھپا یا نور ازل زیر آستین میں نے
غزلیات (۱)۔۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	چھپتی نہیں ہے یہ نگہ شوق، ہم نہیں!
رات اور شاعر (شاعر)	۱۸۴	۱۷۳	۱۸۹	بانگ درا	چھپ کے انسانوں سے مانند سحر روتا ہوں
سیدی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	چھپ کے ہے بیٹھا ہوا ہنگامہ محشر یہاں
ضمیمہ لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۸	ارمغان حجاز	چھپے رہیں گے زمانے کی آنکھ سے کب تک
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	چھپے گی کیا کوئی شے بارگاہ حق کے محرم سے

ظریفانہ (۸)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۷	بانگ در	چھتریاں، رومال، مفکر، پیرہن جاپان سے
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۸	بال جبریل	چھٹنے کو بے ہنگامی سے آغوش سحاب آخر!
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ در	چھوتی نہ تھی یہود و نصاریٰ کا مال فوج
شمع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ در	چھوٹا سا طور تو، یہ ذرا سا کلیم ہے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ در	چھوٹے سے چاند میں ہے ظلمت بھی روشنی بھی
عصر حاضر	۹۵	۸۱	۸۱	ضرب کلیم	چھوڑ جاتا ہے خیالات کو بے ربط و نظام
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ در	چھوڑ کر آبادیاں رہتا ہے تو صحرا انورد
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۸	ارمغان حجاز	چھوڑ کر اوروں کی خاطر یہ جہان بے ثبات
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ در	چھوڑ کر بحر کہیں زیب گلو ہو جاتا
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ در	چھوڑ کر غائب کو تو حاضر کا شیدائی نہ بن
شمع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۰۹	بانگ در	چھوڑ کر گل کو پریشاں کا روان ہو ہوا
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ در	چھوڑ کر مانند بوتیرا چمن جاتا ہوں میں
شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	چھوڑ و چمنستان و بیابان و در و بام
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	چھوڑوں گی نہ میں ہند کی تاریک فضا کو
رقص	۱۴۵	۱۳۴	۱۳۵	ضرب کلیم	چھوڑ یورپ کے لیے رقص بدن کے خم و پچ
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ در	چھیڑ آہستہ سے دیتی ہے مرا تار حیات
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ در	چھیڑتی جا اس عراق دلنشین کے ساز کو

نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	چھیڑنا فرض ہے جن پر تری تشہیر کا ساز
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	چھیڑو سرود ایسا جاگ انھیں سونے والے

جی

غزل ۲-۵۸	۷۷	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	چھتے کا جگر چاہیے، شاہیں کا تجسس
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	چیر کر سینہ سے وقف تماشا کر دیں
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	چین کے شہر، مراکش کے بیابان میں ہے
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	چین و عرب ہمارا، ہندوستان ہمارا

ح

محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	حاجت سے مجبور مردان آزاد
ضیغ لولابی (۱۶)	۵۸	۴۵	۲۷۴	افغان حجاز	حاجت نہیں اے خطہ گل شرح و بیاں کی
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	حادثات غم سے ہے انساں کی فطرت کو کمال
غزلیات (۲)-۴۴	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	حادثہ جو ابھی پردہ افلاک میں ہے
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	حاصل اس کا شکوہ محمود
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	حاصل کسی کامل سے یہ پوشیدہ ہنر کر
ظریفانہ (۱۳)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	حاصل ہوا یہی، نہ بچے مار پیٹ سے
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۱	بال جبریل	حاضر ہوا میں شیخ مجددگی لحد پر

ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	حاضر ہوں مدد کو جان و دل سے
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۳	بال جبریل	حاضر ہیں کلیسا میں کباب و مئے گلگوں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۵	ارمغان حجاز	حافظ ناموس زن، مرد آزا، مرد آفریں
نپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۲	بال جبریل	حالیا غلغلہ درگنبد افلاک انداز
نصیحت	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	حالیا غلغلہ درگنبد افلاک انداز
شبلی و حالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۲۸	بانگ درا	حالی بھی ہو گیا سوائے فردوس رہ نور
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۶	بانگ درا	حالی سے مخاطب ہوئے یوں سعدی یراز
ضیغم لولابی (۴)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	حاکمیت کابوت سنگیں دل و آئینہ رو
مسجد قزطیہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	حامل خلق عظیم، صاحب صدق و یقین

حب

بلالؓ	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	حبش سے تجھ کو اٹھا کر حجاز میں لایا
-------	----	----	----	----------	-------------------------------------

حج

غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۸	۱۴	۲۱	بال جبریل	حجاب اکسیر ہے آوارہ کوئے محبت کو
----------------	----	----	----	-----------	----------------------------------

حد

غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۷	بال جبریل	حداد راک سے باہر ہیں باتیں عشق و مستی کی
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۶	بال جبریل	حداس کے کمالات کی ہے برق و بخارات

حد ہے تری پرواز کی لیکن سردیوار	۲۴۵	۲۱۹	۲۳۱	بانگ درا	ایک مکالمہ
حدیث بادہ و مینا و جام آتی نہیں مجھ کو	۵۰	۳۲	۴۴	بال جبریل	غزلیات (۲) - ۸
حدیث بندہ مومن دل آویز	۲۵۳	۳۱	۴۱	ارمغان حجاز	رباعیات (۲) - ۵
حدیث بے خبراں ہے تو باز مانہ بساز	۲۶	۱۶	۳۰	بال جبریل	غزلیات (۱) - ۱۲
حدیث دل کسی درویش بے گلیم سے پوچھ	۶۹	۴۶	۵۴	بال جبریل	غزلیات (۲) - ۲۳
حدیث شیخ و برہمن فسوں و افسانہ	۲۶۷	۴۱	۵۳	ارمغان حجاز	ضیغ لولابی (۱۱)
حدی راتیز ترمی خواں چو مجمل را گراں بنی	۲۶۸	۲۳۸	۲۵۲	بانگ درا	عرفی

حذ

حذرا اس فقر و درویشی سے جس نے	۲۵۱	۳۰	۳۹	ارمغان حجاز	رباعیات (۲) - ۱
حذراے چیرہ دستاں سخت ہیں فطرت کی تعزیریں	۳۰۹	۲۷۱	۲۸۶	بانگ درا	طلوع اسلام

حر

حرارت لی قہمائے مسیح ابن مریم سے	۱۱۶	۱۱۱	۱۲۱	بانگ درا	محبت
حرارت ہے بلا کی بادہ تہذیب حاضر میں	۲۵۱	۲۲۵	۲۳۷	بانگ درا	تہذیب حاضر
حرام آئی ہے اس مرد مجاہد پر زہ پوشی	۲۷۵	۴۶	۵۹	ارمغان حجاز	ضیغ لولابی (۱۷)
حرام میری نگاہوں میں ناے و چنگ و رباب	۱۲۵	۱۲۶	۱۳۷	ضرب کلیم	سرود حرام
حریت افکار کی نعمت ہے خدا داد	۵۹	۶۱	۷۵	ضرب کلیم	آزادی

تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	حرف استکبار تیرے سامنے ممکن نہ تھا
غلاموں کے لیے	۱۵۶	۱۴۴	۱۴۶	ضرب کلیم	حرف اس قوم کا بے سوز، عمل زار و زبوں
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	حرف بے مطلب تھی خود میری زباں میرے لیے
غزل	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم	حرف پریشاں نہ کہہ اہل نظر کے حضور
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۵	بال جبریل	حرف تمنا جسے کہہ نہ سکیں روبرو
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	حرف غلط بن گئی عصمت پیر کنشت
لاہور و کراچی	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	حرف لاتذرع مع اللہ الہا آخرا
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	حرف محبت، ترکی نہ تازی
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	حرم پاک بھی، اللہ بھی، قرآن بھی ایک
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ درا	حرم رسوا ہوا پیر حرم کی کم نگاہی سے
غزلیات (۲)۔ ۷	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	حرم کارا از تو حیدامم ہے
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	حرم کعبہ نیا، بت بھی نئے، تم بھی نئے
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	حرم کے پاس کوئی انجی ہے زمزمہ سن
غزلیات (۱)۔ ۵۴	۲۷	۱۱	۱۵	بال جبریل	حرم کے دل میں سوز آرزو پیدا نہیں ہوتا
تصوف	۴۷	۳۴	۲۹	ضرب کلیم	حرم کے درد کا درماں نہیں تو کچھ بھی نہیں
پیرس کی مسجد	۱۱۵	۱۰۳	۱۰۱	ضرب کلیم	حرم نہیں ہے، فرنگی کرشمہ بازوں نے
ضیغم لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۲۷۳	ارمغان حجاز	حریف اپنا سمجھ رہے ہیں مجھ خدا یا ان خانقاہی

حکیم نطشہ	۹۷	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	حریف نکتہ تو حید ہو سکا نہ حکیم
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	حریم تیرا، خودی غیر کی! معاذ اللہ
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	حریم ذات ہے اس کا نشین ابدی
رباعی	۲۵	۹	۹	بال جبریل	حریم کبریا سے آشنا کر

حس

ٹیکسپیئر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	حسن آئینہ حق اور دل آئینہ حسن
جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	حسن ازل کی پیدا، ہر چیز میں جھلک ہے
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	حسن ازل کی ہے نمود، چاک ہے پردہ وجود
کوشش ناتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	حسن ازل کہ پردہ لالہ و گل میں ہے نہاں
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	حسن ازل ہے پیدا تاروں کی دلبری میں
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	حسن بے پایاں ہے، درد لا دوار کھتا ہوں میں
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۸	بال جبریل	حسن بے پروا کو اپنی بے نقابی کے لیے
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	حسن تیرا جب ہوا بام فلک سے جلوہ گر
سرا کبر حیدری صدر اعظم حیدر	۶۱	۴۸	۲۷۷	ارمغان حجاز	حسن تدبیر سے دے آئی وفائی کو ثبات
آباد کن کے نام					
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	حسن روز افزوں سے تیرے آبر و ملت کی ہے

حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۲	بانگ درا	حسن سے عشق کی فطرت کو ہے تحریک کمال
عاشق ہر جائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	حسن سے مضبوط پیمان و فار کھتا ہوں میں
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	حسن عالم سوز جس کا آتش نظارہ تھا
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	حسن عشق انگیز ہر شے میں نظر آئے مجھے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	حسن قدیم کی یہ پوشیدہ اک جھلک تھی
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	حسن کا گنج گراں مایہ تجھے مل جاتا
غزلیات (۱)۔۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	حسن کامل ہی نہ ہو اس بے جانی کا سبب
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	حسن کامل ہے ترا، عشق ہے کامل مرا
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	حسن کو ہستاں کی ہیبت ناک خاموشی میں ہے
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	حسن کی برق ہے تو، عشق کا حاصل ہوں میں
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	حسن کی بزم کا دیا ہوں میں
غزلیات (۲)۔۵	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	حسن کی تاثیر پر غالب نہ آسکتا تھا علم
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	حسن کے اس عام جلوے میں بھی یہ بے تاب ہے
عاشق ہر جائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	حسن نسوانی ہے بجلی تیری فطرت کے لیے
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	حسن ہو کیا خود نما، جب کوئی مائل ہی نہ ہو
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	حسن ہے مست نازا اگر، تو بھی جواب ناز دے

حص

حصول جاہ ہے وابستہ مذاق تلاش بانگ درا ۲۶۹ ۲۳۸ ۲۵۲ ایک خط کے جواب میں

حص

حضرت کرزن کو اب فکر مداوا ہے ضرور بانگ درا ۳۳۳ ۲۹۰ ۳۰۷ ظریفانہ (۲۳)

حضرت! کسی نادان کو دتے گا یہ دھوکا بانگ درا ۱۳ ۲۹ ۴۳ ایک مکڑا اور مکھی

حضرت نے مرے ایک شناسا سے یہ پوچھا بانگ درا ۵۱ ۵۹ ۷۵ زہداور زندگی

حضور آ یہ رحمت میں لے گئے مجھ کو بانگ درا ۲۱۸ ۱۹۷ ۲۰۹ حضور رسالت مآب میں

حضور حق سے چلا لے کے لولوئے لا بال جبریل ۲۰۵ ۱۵۳ ۱۵۹ نادر شاہ افغان

حضور حق میں اسرافیل نے میری شکایت کی بال جبریل ۳۹ ۲۳ ۳۶ غزلیات (۲)۔۱

حضور! دہر میں آسودگی نہیں ملتی بانگ درا ۲۱۸ ۱۹۷ ۲۰۹ حضور رسالت مآب میں

حف

حفاظت پھول کی ممکن نہیں ہے ارمغان حجاز ۲۵۳ ۳۲ ۴۱ رباعیات (۲)۔۲

حفظ اسرار کا فطرت کو ہے سودا ایسا بانگ درا ۲۸۳ ۲۵۱ ۲۶۴ شیکسپیر

حفظ بدن کے لیے روح کو کردوں ہلاک! ضرب کلیم ۱۶۶ ۱۶۴ ۱۷۵ محراب گل افغان کے افکار (۱)

حق

مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	حقائق ابدی پر اساس ہے اس کی
دنیا	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	حق بات کو لیکن میں چھپا کر نہیں رکھتا
امامت	۶۲	۴۹	۴۶	ضرب کلیم	حق تجھے میری طرح صاحب اسرار کرے
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	حق ترا چشمے عطا کر دست غافل و رنگر
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	حق تو یہ ہے حافظ ناموس ہستی میں ہوا
محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	حق نجر آزمائی پہ مجبور ہو گیا
(فرمان خدا) فرشتوں کا گیت	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	حق را بسجو دے، صماں را بطوائفے
جہاد	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	حق سے اگر غرض ہے تو زیبا ہے کیا یہ بات؟
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل	حق سے جب حضرت ملا کو ملا حکم بہشت
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	حق نے عالم اس صداقت کے لیے پیدا کیا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	حق یہ ہے کہ بے چشمہ حیواں ہے یہ ظلمات
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	حق یہ ہے کہ ہے زندہ و پائندہ تری ذات
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	حقیقت ابدی ہے مقام شبیری
غزل (۱)۔ ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	حقیقت اپنی آنکھوں پر نمایاں جب ہوئی اپنی
محراب گل افغان کے افکار (۲)	۱۷۵	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	حقیقت ازلی ہے رقابت اقوام
رباعیات ۳۷	۹۰	۸۹	۱۴۳	بال جبریل	حقیقت ایک تو باقی فسانہ
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۱۰	بانگ درا	حقیقت ایک ہے ہر شے کی خاکی ہو کہ نوری ہو

ساتی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	حقیقت پہ ہے جامہ حرف ننگ
ساتی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۷	بال جبریل	حقیقت خرافات میں کھو گئی
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	حقیقت گل کو تو جو سمجھے تو یہ بھی پیمان ہے رنگ بوکا
ساتی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	حقیقت ہے آئینہ گفتار زنگ
غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	حقیقت ہے، نہیں میرے تخیل کی یہ خلائی!

حک

تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	حکایت بود بے پایاں، بخاموشی ادا کردم
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۲	بانگ درا	حکم برداری کے معدے میں ہے درد لایطاق
غلاموں کے لئے	۱۵۵	۱۴۴	۱۴۵	ضرب کلیم	حکمت مشرق و مغرب نے سکھایا ہے مجھے
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	حکمت مغرب سے ملت کی یہ کیفیت ہوئی
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۲	بانگ درا	حکمت و تدبیر سے یہ فتنہ آشوب خیز
ظریفانہ (۲۷)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۵	بانگ درا	حکم حق ہے لیس للانسان الاماسعی
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	حکمران ہے اک وہی، باقی بتان آ زری
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	حکومت کا تو کیا رونا کہ وہ اک عارضی تھی
فلسفی	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۸	بال جبریل	حکیم سر محبت سے بے نصیب رہا
ضیغم لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۷۷	ارمغان حجاز	حکیم میری نواؤں کا راز کیا جانے

غزلیات (۲)۔ ۱۹۔	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	حکیم و عارف و صوفی تمام مست ظہور
رباعی (۳۸)	۹۰	۸۹	۱۵۰	بال جبریل	حکیمی نامسلمانی خودی کی
حل					
اقبال	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۶	ضرب کلیم	حلاج کی لیکن یہ روایت ہے کہ آخر
غزلیات (۲)۔ ۶۔	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	حلال چیز کو گویا حرام کرتے ہیں
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۸	۱۳۲	بال جبریل	حلقہ آفاق میں گرمی محفل ہے وہ
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	حلقہ دام تمنا میں الجھنے والے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا	حلقہ زنجیر صبح و شام سے آزاد ہے
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	حلقہ شوق میں وہ جرأت اندیشہ کہاں
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	حلقہ صبح و شام سے نکلا
غزلیات (۲)۔ ۴۱۔	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	حلقہ صوفی میں ذکر بے نم و بے سوز و ساز
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۶	۱۴۵	بال جبریل	حل کرنے سکے جس کو حکیموں کے مقالات

حم

شائیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	حمام و کبوتر کا بھوکا نہیں میں
غلام قادر رہیلہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	حمیت نام ہے جس کا گئی تیور کے گھر سے

حن

حنا بند عروس لالہ ہے خون جگر تیرا بانگ درا ۳۰۷ ۲۶۹ ۲۸۳ طلوع اسلام

حو

حور جنت سے ہے خوشتر حور غرب بال جبریل ۱۸۲ ۱۳۵ ۱۴۰ پیرو مرید
حور و خیام سے گزر، بادہ و جام سے گزر بال جبریل ۴۶ ۲۹ ۴۲ غزلیات (۲)۔ ۵
حور و فرشتہ ہیں اسیر میرے تخیلات میں بال جبریل ۵ ۵ ۲۱ غزلیات (۱)۔ ۱
حوروں کو شکایت ہے کم آمیز ہے مومن ضرب کلیم ۴۱ ۴۵ ۵۸ مومن
حوصلے وہ نہ رہے، ہم نہ رہے، دل نہ رہا بانگ درا ۱۸۴ ۱۶۹ ۱۸۰ شکوہ

حی

حیات است در آتش خود تپیدن ارمغان حجاز ۲۶۵ ۴۰ ۵۱ ضیغ لولابی (۹)
حیات تازہ اپنے ساتھ لائی لذتیں کیا ہے بانگ درا ۲۵۲ ۲۲۵ ۲۳۷ تہذیب حاضر
حیات جا وداں میری نہ مرگ ناگہاں میری بانگ درا ۶۳ ۶۸ ۸۲ تصویر درد
حیات ذوق سفر کے سوا کچھ اور نہیں بال جبریل ۷۰ ۴۷ ۵۴ غزلیات (۲)۔ ۲۴
حیات سوز جگر کے سوا کچھ اور نہیں بال جبریل ۷۱ ۴۷ ۵۴ ۲
حیات شعلہ مزاج و غیور و شورا نگیز بانگ درا ۲۴۹ ۲۲۳ ۲۳۵ ارتقا
حیات کیا ہے؟ اسی کا سرور و سوز و ثبات ضرب کلیم ۱۰۴ ۱۰۶ ۱۱۸ تیاتر
حیات کیا ہے؟ حضور و سرور و نور و وجود ضرب کلیم ۶۶ ۶۸ ۸۲ مقصود (سپنوزا)

غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	حیات کیا ہے؟ خیال و نظر کی مجزوبی
مقصود (فلاطون)	۸۲	۶۸	۶۶	ضرب کلیم	حیات و موت نہیں التفات کے لائق
مقصود (فلاطون)	۸۲	۶۸	۶۶	ضرب کلیم	حیات ہے شب تاریک میں شرر کی نمود
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	حیا نہیں ہے زمانے کی آنکھ میں باقی
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	حیدری فقر ہے، نے دولت عثمانی ہے
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	حیراں ہے بوعلی کہ میں آیا کہاں سے ہوں
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	حیرت آغاز و انتہا ہے
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	حیرت انگیز تھا جواب سروش
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	حیرت سے دیکھتا فلک نیل فام تھا
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	حیرت میں چھوڑ دیدہ حکمت پسند کو
ضحیم لولابی (۵)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	حیرت میں ہے صیاد یہ شاہیں ہے کہ دراج!
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	حیرتی ہوں میں تری تصویر کے اعجاز کا

خا

سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	خاتم آرزوئے دیدہ و گوش
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ درا	خاتم دست سلیمان کا نگین بن کے رہا
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	خاتم دہر میں یارب وہ نگین ہے کہ نہیں؟

بلا داد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	خاتم ہستی میں تو تاہاں ہے مانند نگیں
ماہانو	۷۰	۵۴	۴۴	بانگ درا	خارحسرت کی خلش رکھتی ہے اب بے گل مجھے
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	خارماہی سے نہ اٹکا کبھی دامن میرا
غزلیات (۱)۔۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	خاشاک کے تو دے کو کہے کوہ دماوند
۔۔۔ کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	خاص انسان سے کچھ حسن کا احساس نہیں
مذہب	۲۶۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگ درا	خاص ہے ترکیب میں قوم رسول ہاشمی
بلا داد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	خاک اس بستی کی ہو کیونکر نہ ہمدوش ارم
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۱	بانگ درا	خاکبازی وسعت دنیا کا ہے منظر اسے
محراب گل افغان کے	۱۷۴	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	خاک تری عنبریں، آب ترا تا بناک!
افکار (۱)					
پیرو مرید	۱۴۱	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	خاک تیرے نور سے روشن بصر!
نسیم و شبنم	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۴	ضرب کلیم	خاک چمن اچھی ہے کہ سراپردہ افلاک
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۰	بانگ درا	خاک سے اٹھتی ہے، گردوں پہ گزر رکھتی ہے
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	خاک کے ڈھیر کو اسیسیر بنا دیتی ہے
پیرو مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	خاک کے ذرے کو مہر و ماہ کر

نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	خاک مجنوں را غبار خاطر صحرا کند
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۶	بانگ درا	خاک مرقد پہ تری لے کر یہ فریاد آؤں گا
خضراہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۴	بانگ درا	خاک مشرق پر چمک جائے مثال آفتاب
شمع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	خاک میں تجھ کو مقدر نے ملایا ہے اگر
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	خاک میں دب کر بھی اپنا سوز کھوسکتا نہیں
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	خاک میں مل کے حیات ابدی پا جاؤں
خضراہ	۲۶۹	۲۵۷	۲۹۰	بانگ درا	خاک و خوں میں مل رہا ہے ترکمان سخت کوش
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	خاک وطن کا مجھ کو ہر ذرہ دیوتا ہے
الارض للہ	۱۲۲	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	خاک یہ کس کی ہے؟ کس کا ہے یہ نور آفتاب؟
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	خاک کی ونوری نہاد بندہ مولا صفات
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۴	بال جبریل	خاک کی ہوں مگر خاک سے رکھتا نہیں پیوند
غزلیات (۱)۔ ۵۱	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	خاک کی ہے مگر اس کے انداز ہیں افلاکی
مومن	۵۸	۴۵	۴۱	ضرب کلیم	خاک کی ہے مگر خاک سے آزاد ہے مومن
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	خال خال اس قوم میں اب تک نظر آتے ہیں وہ
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	خالی از خویش شدن صورت مینالیش بود
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	خالی ان سے ہوا دبستاں

مخرب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۹	۱۷۶	۱۸۰	ضرب کلیم	خالی رکھی ہے خاصہ حق نے تری جبین!
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	خالی شراب عشق سے لالے کا جام ہو
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۰	۴۲	ضرب کلیم	خالی نہیں قوموں کی غلامی کا زمانہ
پوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۲	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	خالی ہے جیب گل زر کامل عیار سے
وطیست	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۴	بانگ درا	خالی ہے صداقت سے سیاست تو اسی سے
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	خالی ہے کلیموں سے یہ کوہ و کمرور نہ
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	خاموش اذانیں ہیں تری بادِ سحر میں
رات اور شاعر	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۸	بانگ درا	خاموش صورت گل، مانند بو پریشاں
رات اور شاعر	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	خاموش ہو گیا ہے تار رباب ہستی
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	خاموش ہو گئے چمنستاں کے راز دار
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	خاموش ہے چاندنی قمر کی
خاقانی	۱۳۲	۱۴۰	۱۱۹	ضرب کلیم	خاموش ہے عالم معانی
ایک شام	۱۳۸	۱۴۸	۱۳۶	بانگ درا	خاموش ہیں کوہ و دست و دریا
قبر	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	خاموشی افلاک تو ہے قبر میں لیکن
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۲	۱۶۵	بال جبریل	خاموشی و دل سوزی، ہر مستی و رعنائی

نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	خامشی کہتے ہیں جس کو ہے سخن تصویر کا
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۳	بانگ درا	خامہ قدرت کی کیسی شوخ یہ تحریر ہے!
حضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۴	بانگ درا	خام ہے جب تک تو ہے مٹی کا اک انبار تو
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	خانقاہ عظمت اسلام ہے یہ سرزمین
غزلیات (۲) - ۴۳	۶۸	۶۴	۹۳	بال جبریل	خانقاہوں میں کہیں لذت اسرار بھی ہے؟
خانقاہ	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	خانقاہوں میں مجاور رہ گئے یا گورکن!
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	خاور کی امیدوں کا یہی خاک ہے مرکز
مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	خاور کے ثوابت ہوں کہ افرنگ کے سیار

حب

غزلیات (۳) - ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	خبر اقبال کی لائی ہے گلستاں سے نسیم
ضیغ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۷	۲۷۶	ارمغان حجاز	خبر بگیر کہ آواز تیشہ و جگر است
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ درا	خبر دیتی تھیں جن کو بجلیاں وہ بے خبر نکلے
تصویر و مصور	۲۴	۱۸	۲۳۲	ارمغان حجاز	خبر، عقل و خرد کی ناتوانی
غزلیات (۲) - ۴۸	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	خبر ملی ہے خدایان بحر و بر سے مجھے
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	خبر میں، نظر میں، اذان سحر میں!

غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	خبر نہ تھی اسے کیا چیز ہے نماز غلام
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	خبر نہیں روش بندہ پروری کیا ہے
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	خبر نہیں کہ تو خاک کی ہے یا کہ سیمابی
بلشویک روس	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	خبر نہیں کہ ضمیر جہاں میں ہے کیا بات
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	خبر نہیں کیا ہے نام اس کا، خدا فریبی کہ خود فریبی
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	خبر نہیں مجھے لیکن کہاں کھڑا ہوں میں

خت

عالم برزخ (زمین)	۲۸	۲۱	۲۳۹	ارمغان حجاز	ختم بھی ہوگی کبھی کشمکش کائنات
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	ختم تقریر تری مدحت سرکار یہ ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	ختم ہو جائے گا لیکن امتحان کا دور بھی

خد

جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	خدا اگر دل فطرت شناس دے تجھ کو
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	خدا بندے سے خود پوچھے بتا تیری رضا کیا ہے
طالب علم	۹۵	۸۲	۸۱	ضرب کلیم	خدا تجھے کسی طوفاں سے آشنا کر دے
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	خدا جانے جانا تھا ان کو کہاں

رباعیات ۳۱	۸۹	۸۸	۲۸	بال جبریل	خدا جانے مجھے کیا ہو گیا ہے
رباعیات ۱۵	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	خدا جانے مقام دل کہاں ہے
رباعیات ۱۱	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	خدا سے پھر وہی قلب و نظر مانگ
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	خدا سے حسن نے اک روز یہ سوال کیا
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	خدا کا آخری پیغام ہے تو، جاوداں تو ہے
آدم	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	خدا کا راز ہے قادر نہیں ہے جس پہ سخن
غزلیات (۲)۔ ۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۱	بال جبریل	خدا کا شکر، سلامت رہا حرم کا غلاف
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۶۹	بال جبریل	خدا کرے تجھے تیرے مقام سے آگاہ
سرود حرام	۱۳۷	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	خدا کرے کہ اسے اتفاق ہو مجھ سے
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	خدا کرے کہ جوانی تری رہے بے داغ
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۴	۵۴	بال جبریل	خدا کرے کہ ملے شیخ کو بھی یہ توفیق
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	خدا کی دین ہے سرمایہ غم فرہاد
پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	خدا کی شان ہے ناچیز، چیز بن بیٹھیں
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	خدا کے پاک بندوں کو حکومت میں غلامی میں
رباعیات ۴	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	خدا کے سامنے گویا نہ تھا میں
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	خدا کے عاشق تو ہیں ہزاروں، بنوں میں پھرتے ہیں

پر واز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	خدا مجھے بھی اگر بال و پر عطا کرتا
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	خدا مجھے نفس جبرئیل دے تو کہوں
محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۹۰	۱۷۷	۱۸۱	ضرب کلیم	خدا نصیب کرے تجھ کو ضربت کاری
غلاموں کی نماز	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۳	ضرب کلیم	خدا نصیب کرے ہند کے اماموں کو
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	خدا نے اسکو دیا ہے شکوہ سلطانی
لادین سیاست	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۴	ضرب کلیم	خدا نے مجھ کو دیا ہے دل خمیر و بصیر
رباعیات ۳۲	۸۹	۸۸	۳۰	بال جبریل	خداوند خدائی درد سر ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۸	۳۷	۵۸	بال جبریل	خداوند یہ تیرے سادہ دل بندے کدھر جائیں
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	خدا وہ کیا ہے جو بندوں سے احتراز کرے
رباعیات ۳۲	۸۷	۸۶	۱۱	بال جبریل	خدا یا آرزو میری یہی ہے
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	خدا یا جس خطا کی یہ سزا ہے، وہ خطا کیا ہے؟
پردہ	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	خدا یا یہ دنیا جہاں تھی، وہیں ہے
رباعیات ۳۲	۸۹	۸۸	۳۰	بال جبریل	خدائی اہتمام خشک وتر ہے
رباعیات ۳۹	۹۱	۹۰	۱۹۱	بال جبریل	خدائے زندہ زندوں کا خدا ہے
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	خدائے لم یزل کا دست قدرت تو، زباں تو ہے

غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۵	بال جبریل	خدنگ جستہ ہے لیکن کماں سے دور نہیں
حکیم نطشہ	۹۷	۸۴	۸۳	ضرب کلیم	خدنگ سینہ گردوں ہے اس کا فکر بلند

خر

جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	خراب کر گئی شاہیں بچے کو صحبت زاغ!
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	خراب کو شک سلطان و خانقاہ فقیر
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۱	بال جبریل	خراج کی جو گدرا ہو وہ قیصری کیا ہے!
محبت	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	خرام ناز پایا آفتابوں نے ستاروں نے
رباعیات ۳۱	۸۹	۸۸	۲۸	بال جبریل	خرد بیزار دل سے، دل خرد سے
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	خرد بتا نہیں سکتی کہ مدعا کیا ہے
رباعیات (۲)۔ ۹	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	خرد دیکھے اگر دل کی نگہ سے
رباعیات ۲۲	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	خرد سے راہروشن بصر ہے
ساتی نامہ	۱۳۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	خرد کو غلامی سے آزاد کر
رباعیات (۲)۔ ۹	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	خرد کیا ہے، چراغ رہ گزر ہے
رباعیات (۲)۔ ۲	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	خرد کی تنگ دامانی سے فریاد
رباعیات۔ ۲۹	۸۸	۸۷	۲۴	بال جبریل	خرد کی گتھیاں سلجھا چکا میں
غزلیات (۲)۔ ۲۴	۵۴	۴۷	۷۰	بال جبریل	خرد کے پاس خبر کے سوا کچھ اور نہیں

رباعیات ۱۳	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	خرد کھوئی گئی ہے چار سو میں
غزلیات (۲) ۳۳	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	خرد مندوں سے کیا پوچھوں کہ میری ابتدا کیا ہے
تصوف	۴۷	۳۵	۲۹	ضرب کلیم	خرد نے کہہ بھی دیا لا الہ تو کیا حاصل
غزلیات (۲) ۲۸	۵۷	۵۱	۷۵	بال جبریل	خرد نے مجھ کو عطا کی نظر حکیمانہ
رباعیات ۳۱	۸۹	۸۸	۲۸	بال جبریل	خرد واقف نہیں ہے نیک و بد سے
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	خرد ہوئی ہے زمان و مکاں کی زناری
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۷	بانگ درا	خرمانتواں یافت ازاں خار کہ گشتیم
سید کی لوح تربت	۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	خرمن باطل جلا دے شعلہ آواز سے
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۴	بانگ درا	خروش آموز بلبل ہو، گرہ غنچے کی وا کر دے
مناصب	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	خریدتے ہیں فقط ان کا جو ہر ادراک
غزلیات (۲) ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	خرید سکتے ہیں دنیا میں عشرت پرویز
سلطانی	۴۵	۳۲	۲۷	ضرب کلیم	خریدی ہے فرنگی نے وہ مسلمانی
دریوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۶	بانگ درا	خریدیں نہ جس کو ہم اپنے لہو سے

خز

غزلیات (۲) ۳۶	۶۳	۵۸	۸۶	بال جبریل	خزاں میں بھی کب آسکتا تھا میں صیاد کی زد میں
---------------	----	----	----	-----------	--

عید پر شعر لکھنے کی فرمائش	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	خزاں میں مجھ کو رلاتی ہے یاد فصل بہار
کے جواب					
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	خزینہ ہوں چھپایا مجھ کو مشیت خاک صحرائے

خس

جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	خس و خاشاک سے ہوتا ہے گلستاں خالی
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	خشت بنیا د کلیسا بن گئی خاک حجاز
خفگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۶	بانگ درا	خشت و گل کی فکر ہوتی ہے مکاں کے واسطے
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	خشکیوں میں کبھی لڑتے، کبھی دریاؤں میں
پیر و مرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	خشک مغز و خشک تار و خشک پوست
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	خشک ہو جاتا ہے دل میں اشک کا سیل رواں

خص

غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	خصوصیت نہیں کچھ اس میں اے کلیم! تری
دین و سیاست	۱۴۱	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	خصوصیت تھی سلطانی و راہی میں

خص

جبرئیل والیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۴	بال جبرئیل	خضر بھی بے دست و پا، الیاس بھی بے دست و پا
ضیغم لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	خضر سوچتا ہے ولر کے کنارے
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگ درا	خضر کا پیغام کیا، ہے یہ پیغام کائنات
رباعیات ۲۶	۸۷	۸۶	۱۸	بال جبریل	خضر کیونکر بتائے، کیا بتائے
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	خضر ہمت ہو گیا ہوا رز و سے گوشہ گیر

خط

غزلیات (۱)۔۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	خطا اس میں بندے کی سرکار کیا تھی
قرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	خطاب ملتا ہے منصب پرست و قوم فروش
غزلیات (۱)۔۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	خطا کس کی ہے یارب! لامکاں تیرا ہے یا میرا
غزلیات (۱)۔۴	۲۴	۸	۱۱	بال جبریل	خطر پسند طبیعت کو سازگار نہیں
کارل مارکس کی آواز	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	خطوط خمدار کی نمائش، مریز و کجدار کی نمائش
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	خطہ قنطنطنیہ، یعنی قیصر کا دیار

خف

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	خفگان لالہ زار کو ہسار و رود بار
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	خفتہ خاک پے سپر میں ہے شرار اپنا تو کیا
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	خفتہ ہنگامے ہیں میری ہستی خاموش میں

خم

غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	نموش اے دل! بھری محفل میں چلانا نہیں اچھا
تصویر درد	۸۳	۶۸	۶۲	بانگ درا	نموش گفتگو ہے، بے زبانی ہے زباں میری
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	خم ہے سر تسلیم مرا آپ کے آگے

خل

دریوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۶	بانگ درا	خلافت کی کرنے لگا تو گدائی
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۱	بانگ درا	خلاف معنی تعلیم اہل دیں میں نے
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۵	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	خلعت انگریزا پیر ہن چاک چاک
(فرمان خدا) فرشتوں کا گیت	۱۱۲	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	خلق خدا کی گھات میں رند و فقیہ و میر و پیر
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	خلوت از اغیار باید، نے زیار
مدرسہ	۹۷	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	خلوت کوہ و بیاباں میں وہ اسرار ہیں فاش
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۸	بال جبریل	خلوت کی گھڑی گزری خلوت کی گھڑی آئی
خلوت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	خلوت میں خودی ہوتی ہے خود گیر، لیکن
خلوت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	خلوت نہیں اب دیر و حرم میں بھی میسر!

ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	خلوتیان میکدہ، کم طلب و تہی کدو
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	خلیل اللہ کے دریا میں ہوں گے پھر گہر پیدا

خن

ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	خنجر ہلال کا ہے قومی نشان ہمارا
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	خنجر ہزن اسے گویا ہلال عید تھا
غزلیات (۳)۔۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	خندہ زن ساقی ہے، ساری انجمن بے ہوش ہے
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	خندہ زن ہوں مسند دارا و اسکندر یہ میں
ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	خندہ زن ہے جو کلاہ مہر عالم تاب پر
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	خندہ زن ہے غنچہ دلی گل شیراز پر
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۲	بانگ درا	خندہ زن کفر ہے، احساس تجھے ہے کہ نہیں
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	خنک ایسا کہ جس سے شرما کر
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	خنک دے لے کہ تہید و دمے نیا سائید

خو

گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	خواب سے امید ہنقاں کو جگا سکتا ہے یہ
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۵	بانگ درا	خواب سے بیدار ہوتا ہے ذرا محکوم اگر

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۳۳	۲۶۲	بانگ درا	خواب کے پردے میں بیداری کا اک پیغام ہے
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	خواب گہ شاہوں کی ہے یہ منزل حسرت فزا
گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	خواب میری زندگی تھی جس کی ہے تعبیر تو
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضرب کلیم	خواب میں دیکھتا ہے عالم نو کی تصویر
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	خواب ہے، غفلت ہے، سرمستی ہے، بیہوشی ہے یہ
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	خوابیدہ اس شرر میں ہیں آتش کدے ہزار
تہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	خوابیدہ زمیں، جہان خاموش
خواجگی	۱۵۵	۱۴۳	۱۴۵	ضرب کلیم	خواجگی میں کوئی مشکل نہیں رہتی باقی
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۲	۲۹۸	بانگ درا	خواجگی نے خوب چن چن کے بنائے مسکرات
غزل	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم	خوار جہاں میں کبھی ہو نہیں سکتی وہ قوم
عالم برزخ (زمین)	۲۸	۲۲	۲۳۹	ارمغان حجاز	خوار ہو ا کس قدر آدم یزداں صفات!
شیخ مکتب سے	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۷	بال جبریل	خوابی ارصحن خانہ نورانی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	خواب تر پیکر کی اس کو جستجو رہتی نہ ہو
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۵۰	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	خواب تر تھا صبح کے تارے سے بھی تیرا سفر
مسلمان عزیز	۹۴	۸۱	۸۰	ضرب کلیم	خواب و ناخواب کی اس دور میں ہے کس کو تمیز
وحی	۵۱	۳۸	۳۳	ضرب کلیم	خواب و ناخواب عمل کی ہو گرہ وا کیونکر
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	خواب ہے تجھ کو شعرا صاحب یثرب کا پاس

وصال	۱۲۹	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	خوبی قسمت سے آخزل گیا وہ گل مجھے
ضیغم لولابی (۱۷)	۵۹	۴۶	۲۷۵	ارمغان حجاز	خود آگاہی نے سکھلا دی ہے جس کو تن فراموشی
مسعود مرحوم	۳۳۴	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	خود آگہاں کہ ازیں خاکداں بروں جشتند
اہل مصر سے	۱۵۶	۱۴۴	۱۴۶	ضرب کلیم	خود ابوالہول نے یہ نکتہ سکھایا مجھ کو
اجتہاد	۳۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	خود بدلتے نہیں قرآن کو بدل دیتے ہیں
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۷	بال جبریل	خود بخود زنجیر کی جانب کھنچا جاتا ہے دل
یورپ	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	خود بخود گرنے کو ہے پکے ہوئے پھل کی طرح
خاقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	خود بوئے چینیں جہاں تو اں برد
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگ درا	خود تجلی کو تمنا جن کے نظاروں کی تھی
وصال	۱۲۹	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	خود تڑپتا تھا چمن والوں کو تڑپاتا تھا میں
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	خود جلیں، دیدہ اغیار کو بینا کر دیں
محراب گل افغان کے	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	خود دار نہ ہو فقر تو ہے قہراہلی
افکار (۱۵)					
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	خود داری ساحل دے، آزادی دریادے
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	خود کشی شیوہ تمہارا، وہ غیور و خوددار
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	خود گدازی نم کیفیت صہبائش بود
ضیغم لولابی (۶)	۴۹	۳۸	۲۶۱	ارمغان حجاز	خود گیری و خودداری و گل بانگ انا الحق

ضمیمہ لولابی (۶)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	خود مرده و خود مرقد و خود مرگ مفاجات
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	خود مسلمان سے ہے پوشیدہ مسلمان کا مقام
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	خود نمائی، خود فزائی کے لیے مجبور ہے
ذوق نظر	۱۴۳	۱۳۲	۱۳۳	ضرب کلیم	خودی بلند تھی اس خون گرفتہ چینی کی
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	خودی تشنہ کام مئے بے خودی تھی
رباعیات (۲) - ۸	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	خودی تیری مسلمان کیوں نہیں ہے؟
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	خودی جلوہ بد مست و خلوت پسند!
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۸	بال جبریل	خودی راسوز و تابے دیگرے دہ
غزلیات (۲) - ۱	۳۵	۲۲	۳۷	بال جبریل	خودی سے اس طلسم رنگ و بو کو توڑ سکتے ہیں
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	خودی سے جب ادب و دیں ہوئے ہیں بیگانہ
ضمیمہ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز	خودی سے مرد خود آگاہ کا جمال و جلال
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	خودی شیر مولا، جہاں اس کا صید
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۱	بانگ درا	خودی کاراز داں ہو جا، خدا کا ترجمان ہو جا
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	خودی کا سر نہاں لا الہ الا اللہ
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	خودی کا نشیمن ترے دل میں ہے
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	خودی کو جب نظر آتی ہے قاہری اپنی
غزلیات (۲) - ۳۳	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	خودی کو کر بلند اتنا کہ ہر تقدیر سے پہلے

ساقی نامہ	۱۳۲	۱۵۸	۱۷۳	بال جبریل	خودی کو نگہ رکھ، ایازی نہ کر
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	خودی کو نہ دے سیم وزر کے عوض
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	خودی کو جس نے فلک سے بلند تر دیکھا
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	ضرب کلیم	خودی کیا ہے، بیداری کائنات بال جبریل
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	خودی کیا ہے، تلوار کی دھار ہے!
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	خودی کیا ہے، راز درون حیات!
خودی کی تربیت	۸۸	۷۵	۷۴	ضرب کلیم	خودی کی پرورش و تربیت پہ ہے موقوف
فلسطینی عرب سے	۱۷۱	۱۶۰	۱۶۳	ضرب کلیم	خودی کی پرورش ولذت نمود میں ہے
رباعیات-۱۲	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	خودی کی خلوتوں میں مصطفائی
رباعیات-۱۲	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	خودی کی خلوتوں میں کبریائی
رباعیات-۴	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	خودی کی خلوتوں میں گم رہا میں
رباعیات-۱۲	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	خودی کی زد میں ہے ساری خدائی
غزلیات (۲)-۱۵	۴۸	۳۸	۵۸	بال جبریل	خودی کی شوخی و تندی میں کبر و ناز نہیں
مرگ خودی	۹۴	۸۰	۸۰	ضرب کلیم	خودی کی موت سے پیر حرم ہوا مجبور
مرگ خودی	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	خودی کی موت سے روح عرب ہے بے تب و تاب
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	خودی کی موت سے مشرق کی سرزمینوں میں
مرگ خودی	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	خودی کی موت سے مشرق ہے ہبتلائے جذام

مرگ خودی	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	خودی کی موت سے مغرب کا اندروں بے نور
مرگ خودی	۹۴	۸۰	۸۰	ضرب کلیم	خودی کی موت سے ہندی شکستہ بالوں پر
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	خودی کی موت ہو جس میں وہ سروری کیا ہے
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۷۰	بال جبریل	خودی کی موت ہے تیرا زوال نعمت و جاہ
انقلاب	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	خودی کی موت ہے، یہ اور وہ ضمیر کی موت
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	خودی کی یہ ہے منزل اولیں
رباعیات۔ ۲۰	۸۶	۸۵	۱۴۰	بال جبریل	خودی کے زور سے دنیا پہ چھا جا
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۵	۱۵۷	بال جبریل	خودی کے ساز میں ہے عمر جاوداں کا سراغ
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۵	۱۵۷	بال جبریل	خودی کے سوز سے روشن ہیں امتوں کے چراغ
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	خودی کے نگہباں کو ہے زہر ناب
غزلیات (۲)۔ ۲۱	۵۲	۴۴	۶۶	بال جبریل	خودی میں ڈوبتے ہیں پھرا بھر بھی آتے ہیں
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	خودی میں ڈوب جا غافل، یہ سرزندگانی ہے
محراب گل افغان کے	۱۷۵	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	خودی میں ڈوب زمانے سے نا امید نہ ہو
افکار (۲)					
سرورق	۳	۱	-	سرورق	خودی میں ڈوب کے ضرب کلیم پیدا کر
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	سرورق	خودی میں ڈوبنے والوں کے عزم و ہمت نے
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۶۹	بال جبریل	خودی میں گم ہے خدائی، تلاش کر غافل

جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	خودی نہ بیچ، غریبی میں نام پیدا کر
غزلیات (۲)۔ ۲۱	۵۲	۴۴	۶۶	بال جبریل	خودی وہ بحر ہے جس کا کوئی کنارہ نہیں
خودی کی زندگی	۸۹	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	خودی ہوزندہ تو دریائے بیکراں پایاب
خودی کی زندگی	۸۹	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	خودی ہوزندہ تو کہسار پر نیان و حریر!
خودی کی زندگی	۸۹	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	خودی ہوزندہ تو ہے فقر بھی شہنشاہی
غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	خودی ہو علم سے محکم تو غیرت جبریل
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	خودی ہے تیغِ فساں، لا الہ الا اللہ
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۵	ارمغان حجاز	خودی ہے زندہ تو دریا ہے بیکرا نہ ترا
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۵	ارمغان حجاز	خودی ہے زندہ تو سلطانِ جملہ موجودات
مسعود مرحوم	۳۳	۲۵	۲۴۵	ارمغان حجاز	خودی ہے زندہ تو ہے موت اک مقامِ حیات
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۵	ارمغان حجاز	خودی ہے مردہ تو مانند کاہ پیش نسیم
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگِ درا	خود یہاں روتا ہوں، اوروں کو وہاں رلو اوں گا
روحِ ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	خورشید جہاں تاب کی ضو تیرے شر میں
مخرب گلِ افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	خورشید! سراپردہ مشرق سے نکل کر
جدت	۱۳۳	۱۲۲	۱۲۰	ضرب کلیم	خورشید کرے کسبِ ضیا تیرے شر سے

سلیبی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ درا	خورشید میں، قمر میں، تاروں کی انجمن میں
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۴	بانگ درا	خورشید، وہ عابد سحر خیز
رباعیات - ۷	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	خوش آتا ہے کبھی سوز جدائی
غزلیات (۲) - ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	خوش آگئی ہے جہاں کو قلندری میری
ضیغ لولابی (۹)	۵۱	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	خوش آں دم کہ ایں نکتہ را باز یابی
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	خوش آئی اسے محنت آب و گل
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	خوشا وہ دور کہ دیدار عام تھا اس کا
سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	خوشا وہ قافلہ جس کے امیر کی ہے متاع
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	خوشا وہ وقت کہ بیشب مقام تھا اس کا
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۳	بانگ درا	خوش تو ہیں ہم بھی جوانوں کی ترقی سے مگر
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	خوش دل و گرم اختلاط، سادہ و روشن جبین
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	خوش نما لگتا ہے یہ غازہ ترے رخسار پر
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل	خوش نہ آئیں گے اسے حور و شراب و لب کشت
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۳	بانگ درا	خوشی روتی ہے جس کو میں وہ محروم مسرت ہوں
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	خوشی ہو عید کی کیونکر کہ سو گوار ہوں میں
کے جواب میں					
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا	خوگر پرواز کو پرواز میں ڈر کچھ نہیں

شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	خوگر پیکر محسوس تھی انساں کی نظر
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	خوگر حمد سے تھوڑا سا گلہ بھی سن لے
شمع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	خوف باطل کیا کہ ہے عارت گر باطل بھی تو
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۳	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	خوف جاں رکھتا نہیں کچھ دشت پیمائے حجاز
۱	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	خوف کہتا ہے کہ میثرب کی طرف تہانہ چل
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۵	بانگ درا	خون اسرائیل آجاتا ہے آخر جوش میں
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	خون جگر سے تربیت پاتی ہے جو خسو ری
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	خون جگر سے صدا، سوز و سرد و سرد
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا	خون دل بہتا ہے آنکھوں کی سرشک آباد سے
غزل	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	خون دل شیراں ہو جس فقر کی دستاویز
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	خون دل و جگر سے ہے سرمایہ حیات
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	خون دل و جگر سے ہے میری نوا کی پرورش
ایجاد و معانی	۱۴۲	۱۳۱	۱۳۱	ضرب کلیم	خون رگ معمار کی گرمی سے ہے تعمیر
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	خون لوگر مانے والا نعرہ تکبیر کیا!
شمع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۵	۲۱۵	بانگ درا	خون گلچیں سے کلی رنگیں قبا ہو جائے گی

خی

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	خیاباں میں ہے منتظر لالہ کب سے
شاپیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	خیابانیوں سے ہے پرہیز لازم
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۲	ارمغان حجاز	خیال جاہدہ و منزل فسانہ و افسوس
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۸	ارمغان حجاز	خیر اسی میں ہے قیامت تک رہے مؤمن غلام
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	خیر، تو ساتھی سہی، لیکن پلائے گا کسے؟
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۷	۲۱۶	ارمغان حجاز	خیر ہے سلطانی جمہور کا غوغا کہ شر
غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۴۰	۶۱	بال جبریل	خیر نہ کر سکا مجھے جلوہ دانش فرنگ
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	خیمہ افلاک کا استادہ اسی نام سے ہے
شمع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	خیمہ زن ہو وادی سینا میں مانند کلیم
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	خیمے تھے کبھی جن کے ترے کوہ و کمر میں

دا

بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	داخل ہیں وہ بھی لیکن اپنی برادری میں
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۲	۵۷	۸۳	بال جبریل	دار و سکندر سے وہ مرد فقیر اولیٰ
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	دار الشفا حوالی بطحا میں چاہیے
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	دار و کوئی سوچ ان کی پریشاں نظری کا

محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	داروے ضعیفوں کا غالب الایھو
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۱	بانگ درا	داستان ناکامی انساں کی ہے از براے
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	داغ جس پر غازہ رنگ تکلف کا نہ تھا
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۲۸۷	بانگ درا	داغ جو سینے میں رکھتے ہوں، وہ لالے ہی نہیں
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	داغ رویا خون کے آنسو جہاں آباد پر
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	داغ شب کا دامن آفاق سے دھوتی ہے صبح
نیشاوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	دامان آسماں سے اس کا کلس ملا دیں
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	دامان نگہ ہے پارہ پارہ
کھجور کا پہلا درخت					
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	دام سیمین تخیل ہے مرا آفاق گیر
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	دامن بہ چراغ مہ و اختر زدہ ای باز
مذہب	۲۶۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگ درا	دامن دیں ہاتھ سے چھوٹا تو جمعیت کہاں
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	دامن دل بن گیا ہورزم گاہ خیر و شر
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	دامن دل کھینچتی ہے آبشاروں کی صدا
شبنم اور ستارے	۲۴۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	دامن سے مرے موتیوں کو چین نہیں سکتا
نوید صبح	۲۴۴	۲۱۲	۲۳۶	بانگ درا	دامن گردوں سے ناپیدا ہوں یہ داغ سحاب

ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	دامن موج ہوا جس کے لیے رومال ہے
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	دامن میں کوہ کے اک چھوٹا سا جھونپڑا ہو
(فرمان خدا) فرشتوں کا گیت	۱۱۳	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	دانش و دین و علم و فن، بندگی ہوں تمام
پیرومرید	۱۴۶	۱۴۰	۱۸۸	بال جبریل	دانہ باشی مرغ کانت برچند
پیرومرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۸	بال جبریل	دانہ پنہاں کن سراپا دام شو
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	دانہ تو، کھیتی بھی تو، باراں بھی تو، حاصل بھی تو
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	دانہ خرمن نما ہے شاعر معجز بیاں

دب

غزلیات (۲)۔۱	۳۷	۲۴	۳۹	بال جبریل	دبار کھا ہے اس کو زخمہ در کی تیز دستی نے
--------------	----	----	----	-----------	--

در

ضیغم لولابی (۵)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	در اج کی پرواز میں ہے شوکت شاہیں
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	دربار شہشی سے خوشتر
محراب گل افغان کے افکار (۱۴)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	درباز دو عالم را این است شہنشاہی
عاشق ہر جانی (۲)	۱۳۴	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	دربیا بان طلب پیوستہ می کو شیم ما

جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	در پردہ تمام کار سازی!
شمع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۱	بانگ درا	در جہاں مثل چراغ لالہ صحرا ستم
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	در حکام بھی ہے تجھ کو مقام محمود
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	در خشاں جس کی ٹھوکر سے ہوں پتھر بھی نکلیں بن کر
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	در داپنا مجھ سے کہہ، میں بھی سراپا درد ہوں
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	در د انسان سے اس بستی کا دل بیگانہ ہے
آفتاب صبح	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	در داستنہام سے واقف ترا پہلو نہیں
چاند	۹۰	۸۰	۷۷	بانگ درا	در جس پہلو میں اٹھتا ہو وہ پہلو اور ہے
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	در طفلی میں اگر کوئی رلاتا تھا مجھے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	در د کے عرفاں سے عقل سنگدل شرمندہ ہے
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	در د لیلیٰ بھی وہی، قیس کا پہلو بھی وہی
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	در دمندان جہاں کا نالہ شب گیر کیا
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۲۰	بانگ درا	در دمندوں سے ضعیفوں سے محبت کرنا
شمع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۲	بانگ درا	در طواف شعلہ ام بالے نہ زد پروانہ اے
شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	در غم دیگر بسوز و دیگران را ہم بسوز
مخرب گل افغان کے	۱۸۸	۱۷۵	۱۷۹	ضرب کلیم	در معرکہ بے سوز تو ذوقے نتواں یاف

رباعیات (۱) ۱۶	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	درون خانہ ہنگامے ہیں کیا کیا
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۲	بال جبریل	درویش خدا مست نہ شرقی ہے نہ غربی
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۲	بانگ درا	دریا سوئے بحر جاوہ پیا
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۲	۱۶۵	بال جبریل	دریا سے اٹھی لیکن ساحل سے نہ ٹکرائی
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	دریا کہسار چاند تارے
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	دریا کی تہ میں چشم گرداب سو گئی ہے
جدت	۱۳۴	۱۲۲	۱۲۱	ضرب کلیم	دریا متلاطم ہوں تری موج گہر سے!
غزل	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	دریا میں موتی، اے موج بے باک!
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	دریاؤں کے دل جس سے دہل جائیں وہ طوفان
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	دریغ آدم زماں ہمہ بوستاں
پروانہ اور جگنو (جگنو)	۱۱۸	۱۱۵	۱۵۶	بال جبریل	دریوزہ گر آتش بیگانہ نہیں میں
تصویر درد	۸۲	۶۹	۶۳	بانگ درا	دریں حسرت سرا عمریست افسون جرس دارم

دس

نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	دست پرورد ترے ملک کے اخبار بھی ہیں
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	دست جنوں کو اپنے بڑھا جیب کی طرف
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگ درا	دست دولت آفریں کو مزدیوں ملتی رہی

گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۵	بانگ درا	دست طفل خفتہ سے رنگیں کھلونے جس طرح
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۱	۲۲۳	ارمغان حجاز	دست فطرت نے کیا ہے جن گریبانوں کو چاک
بچہ اور شیخ	۱۰۴	۹۳	۹۴	بانگ درا	دست قدرت نے اسے کیا جانے کیوں عریاں کیا
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	دست قدرت نے بنایا ہے عناصر کے لیے
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگ درا	دست گل چیں کی جھٹک میں نے نہیں دیکھی کبھی
پیر و مرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۲	بال جبریل	دست و جامہ ہم سیہ گرد دازو
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۱	بال جبریل	دست ہرنا اہل بیمار کند
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	دستور حیات کی طلب ہے
خوشامد	۱۵۰	۱۳۸	۱۴۰	ضرب کلیم	دستور نیا اور نئے دور کا آغاز

دش

شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	دشت تو دشت ہیں، دریا بھی نہ چھوڑے ہم نے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	دشت میں، دامن کہسار میں، میدان میں ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	دشت و در میں، شہر میں، گلشن میں، ویرانے میں موت
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	دشمنوں کے خون سے رنگیں قباہوتے تھے ہم

دع

دعا بگوز فقیراں بہ ترک شیرازی	ارمغان حجاز	۲۷۲	۴۴	۵۶	ضیغ لولابی (۱۴)
دعائے طفلك گفتار آزما کی مثال	بانگ درا	۱۳۹	۱۳۱	۱۴۱	فراق
دعا یہ کر کہ خداوند آسمان وز میں	بانگ درا	۹۹	۹۷	۱۰۷	التجائے مسافر
دعویٰ کیا جو پورس و دارا نے خام تھا	بانگ درا	۲۷۲	۲۴۱	۲۵۵	بلالؓ

دف

دفتر ہستی میں ان کی داستاں تک بھی نہیں	بانگ درا	۱۶۴	۱۵۲	۱۶۲	گورستان شاہی
دفتر ہستی میں تھی زریں ورق تیری حیات	بانگ درا	۲۵۶	۲۲۹	۲۴۱	والدہ مرحومہ کی یاد میں
دفعتہ جس سے بدل جاتی ہے تقدیر ام	ضرب کلیم	۱۴۶	۱۴۴	۱۵۶	اہل مصر سے
دفع مرض کے واسطے پل پیش کیجئے	بانگ درا	۳۲۷	۲۸۴	۳۰۰	ظریفانہ (۷)
دفن تجھ میں کوئی فخر روزگار ایسا بھی ہے؟	بانگ درا	۱۰	۲۷	۴۱	مرزا غالب

دک

دکھا دوں گا جہاں کو جو مری آنکھوں نے دیکھا ہے	بانگ درا	۶۷	۷۲	۸۴	تصویر درد
دکھا وہ حسن عالم سوزا پنی چشم پر نم کو	بانگ درا	۶۹	۷۳	۸۵	تصویر درد
دکھایا اوج خیال فلک نشیں میں نے	بانگ درا	۸۰	۸۲	۹۲	سرگزشت آدم
دکھے ہوئے دلوں کی فریاد یہ صدا ہے	بانگ درا	۲۴	۳۸	۵۳	پرندے کی فریاد

دگ

ضیغم لولابی (۱۴)	۵۶	۴۳	۲۷۱	ارمغان حجاز	دگر بدمر سہ ہائے حرم نمی بیم
طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	دگر شاخ خلیل از خون مانمنناک می گردد
ضیغم لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	دگر گوں جہاں ان کے زور عمل سے
رباعیات (۱)-۳	۳۸	۳۰	۲۵۰	ارمغان حجاز	دگر گوں عالم شام و سحر کر
غزلیات (۱)-۷	۲۶	۱۱	۱۵	بال جبریل	دگر گوں ہے جہاں، تاروں کی گردش تیز ہے ساقی

دل

ضیغم لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	دل آپ اپنے شام و سحر کا ہے نقش بند
ضیغم لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	دل آدمی کا ہے فقط اک جذبہ بلند
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	دل آگاہ جب خوابیدہ ہو جاتے ہیں سینوں میں
غزلیات ۲-۵۹	۷۸	۷۷	۱۱۱	بال جبریل	دل اگر اس خاک میں زندہ و بیدار ہو
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	دل اگر می داشت وسعت بے نشان بود ایں چمن
شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	دل انساں کو ترا حسن کلام آئینہ
تضمین بر شعر انیسوی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	دل بیتاب جا پہنچا دیا رچیر سبیر میں
غزلیات (۲)-۱۴	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	دل بیدار پیدا کر کہ دل خوابیدہ ہے جب تک
غزلیات (۲)-۱۴	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	دل بیدار فاروقی، دل بیدار کراری
غزلیات (۲)-۲۰	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	دل مینا بھی کر خدا سے طلب

جواب شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	دل تجھے دے بھی گئے، اپنا صلا لے بھی گئے
اعلیٰ حضرت نواب سرجمید اللہ خان فرمانروائے بھوپال کی خدمت میں	۲۱	۹	۱	ضرب کلیم	دل تو بندواندیشہ تو می داند
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	دل توڑ گئی ان کا دو صدیوں کی غلامی
ضیغم لولابی (۱۴)	۵۶	۴۳	۲۱۷	ارمغان حجاز	دل جنید و نگاہ غزالی و رازی
ظریفانہ (۷)	۳۰۱	۲۸۷	۳۲۷	بانگ درا	دل چاہتا تھا ہدیہ دل پیش کیجئے
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	دل درخن محمدی بند
رباعیات (۲)۔ ۷	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	دل دریا سے گوہر کی جدائی!
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۱	بانگ درا	دل دفتر حکمت ہے، طبیعت خفقانی
حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بال جبریل	دل زندہ و بیدار اگر ہو تو بندرتج
شبنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	دل سوختہ گرمی فریاد ہے شمشاد
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	دل سوز سے خالی ہے، نگہ پاک نہیں ہے
یورپ اور یہود	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	دل سینہ بے نور میں محروم تسلی
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۰	بانگ درا	دل سے جو بات نکلتی ہے اثر رکھتی ہے
تضمین بر شعرا عیسیٰ شاملو	۱۶۵	۱۵۵	۱۶۷	بانگ درا	دل شوریدہ ہے لیکن صنم خانے کا سودائی

شبنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	دل طالب نظارہ ہے، محروم نظر آنکھ
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	دل طور سینا و فاراں دو نیم
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	دل غم کو کھارہا ہے، غم دل کو کھارہا ہے
غزلیات (۱)۔۱۲	۳۰	۱۶	۲۶	بال جبریل	دل غمیں کے موافق نہیں ہے موسم گل
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	دل فراز عرش باشد نے بہ پست
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	دلق حافظ بچہ ارزد، بہ پیش رنگیں کن
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	دل کسی اور کا دیوانہ، میں دیوانہ دل
محراب گل افغان کے	۱۸۵	۱۷۲	۱۷۶	ضرب کلیم	دلکش ہے فضا لیکن بے نافرہ تمام آہو
افکار (۱۲)					
غزلیات ۳۰-۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	دل کو بیگانہ انداز کلیسائی کر
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	دل کو ٹڑپاتی ہے اب تک گرمی محفل کی یاد
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۹	بانگ درا	دل کو لگتی ہے بات بکری کی
خفتگان خاک سے	۵۴	۳۸	۲۵	بانگ درا	دل کہ ہے بیتابی الفت میں دنیا سے نفور
استفسار					
سرود	۱۲۷	۱۱۵	۱۱۳	ضرب کلیم	دل کیا ہے؟ اس کی مستی وقت کہاں سے ہے؟
غزلیات (۲)۔۹	۴۵	۳۳	۵۱	بال جبریل	دل کی آزادی شہنشاہی! شکم سامان موت
شع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۳	۲۱۴	بانگ درا	دل کی کیفیت ہے پیدا پردہ تفریر میں

کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگِ درا	دل کے پوشیدہ خیالوں کو بھی عریاں کر دوں
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۵	بانگِ درا	دل کے لٹ جانے سے میرے گھر کی آبادی ہوئی
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بالِ جبریل	دل کے لیے ہزار سود، ایک نگاہ کا زیاں
شع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگِ درا	دل کے ہنگامے مئے مغرب نے کر ڈالے لخموش
طلوعِ اسلام	۲۸۶	۲۷۲	۳۱۰	بانگِ درا	دل گرے، نگاہ پاک بیٹے، جان بیتا بے
مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۲	ضربِ کلیم	دل لرزتا ہے حریفانہ کشاکش سے ترا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگِ درا	دل مرا حیراں نہیں، خنداں نہیں، گریاں نہیں
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بالِ جبریل	دل مرتضیٰؑ، سوزِ صدیقؑ دے!
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۳	بالِ جبریل	دل مرد مومن میں پھر زندہ کر دے
غزلیات	۴۹	۳۶	۳۱	ضربِ کلیم	دل مردہ دل نہیں ہے، اسے زندہ کر دو بارہ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگِ درا	دل مگر غم مرنے والوں کو جہاں آباد ہے
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۹	بانگِ درا	دل میں پرکھا بھلا برا اس نے
مسجدِ قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بالِ جبریل	دل میں صلوٰۃ و درود، لب پہ صلوٰۃ و درود
غزلیات (۱)۔۴	۱۱۰	۹۹	۱۰۲	بانگِ درا	دل میں کوئی اس طرح کی آرزو پیدا کروں
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگِ درا	دل میں کیا آئی کہ پابند نشین ہو گئیں؟
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگِ درا	دل میں لندن کی ہوس، لب پہ ترے ذکرِ حجاز
عاشق ہر جائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگِ درا	دل میں ہر دم اک نیا محشر پیار کھتا ہوں میں

آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	دل میں ہوسوز محبت کا وہ چھوٹا سا شرر
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	دل میں یہ سن کر بپاہنگامہ محشر ہوا
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	دل میں یہ کہہ رہے تھے کہ صدیق سے ضرور
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	دل نزع کی حالت میں، خرد پختہ و چالاک
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	دل نہ تھا میرا سرا پا ذوق استفسار تھا
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	دل نہیں شاعر کا، ہے کیفیتوں کا رستخیز
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	دل نے سن کر کہا یہ سب سچ ہے
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	دل و نظر بھی اسی آب و گل کے ہیں اعجاز
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	دل و نظر کا سفینہ سنبھال کر لے جا
تصوف	۴۷	۳۵	۲۹	ضرب کلیم	دل و نگاہ مسلمان نہیں تو کچھ بھی نہیں
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	دلوں کو چاک کرے مثل شانہ جس کا اثر
رباعیات	۲۵	۹	۹	بال جبریل	دلوں کو مرکز مہر و وفا کر
انقلاب	۱۴۹	۱۳۸	۱۳۹	ضرب کلیم	دلوں میں ولولہ انقلاب ہے پیدا
غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۸	۸۶	بال جبریل	دلوں میں ولولے آفاق گیری کے نہیں اٹھتے
۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۳	بانگ درا	دل ہر ذرہ میں پوشیدہ کسک ہے اس کی
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۶	۱۱	۱۵	بال جبریل	دل ہر ذرہ میں غوغائے رستا خیز ہے ساتی

دل ہمارے یاد عہد رفتہ سے خالی نہیں	باغک درآ	۱۶۵	۱۵۳	۱۶۳	گورستان شاہی
دل ہو غلام خرد یا کہ امام خرد	بال جبریل	۱۰۴	۷۲	۷۴	غزلیات (۲) - ۵۳
دلیل صبح روشن ہے ستاروں کی تنگ تابلی	باغک درآ	۳۰۳	۲۶۷	۲۸۱	طلوع اسلام
دلیل کم نظری قصہ جدید و قدیم	ضرب کلیم	۱۹	۲۶	۳۸	علم اور دین
دلیل مہر و وفا اس سے بڑھ کے کیا ہوگی	باغک درآ	۳۳۰	۲۸۷	۳۰۳	ظریفانہ (۱۶)
دلے کہ عاشق و صابر بود مگر سنگ است	ارمغان حجاز	۲۴۳	۲۴	۳۲	مسعود مر حوم

دم

دمادم رواں ہے ہم زندگی	بال جبریل	۱۷۰	۱۴۵	۱۲۹	ساقی نامہ
دمادم نگاہیں بدلتی ہوئی	بال جبریل	۱۷۲	۱۴۷	۱۳۱	ساقی نامہ
دماغ روشن و دل تیرہ و نگہ بے باک	بال جبریل	۹۷	۶۷	۷۰	غزلیات (۲) - ۴۶
دم تقریر تھی مسلم کی صداقت بے باک	باغک درآ	۲۲۶	۲۰۳	۲۱۶	جواب شکوہ
دم دے نہ جائے ہستی ناپائدار دیکھ	باغک درآ	۱۰۰	۹۸	۱۰۸	غزلیات (۱) - ۱
دم زندگی، رم زندگی غم زندگی سم زندگی	باغک درآ	۲۸۴	۲۵۲	۲۶۴	میں اور تو
دمشق ہاتھ سے جن کے ہوا ہے ویرانہ!	ضرب کلیم	۱۰۱	۱۰۳	۱۱۵	پیرس کی مسجد
دم طوف کر مک شمع نے یہ کہا کہ وہ اثر کہن	باغک درآ	۳۲۱	۲۸۱	۲۹۷	غزلیات (۳) - ۶
دم عارف نسیم صبح دم ہے	بال جبریل	۱۴۵	۸۸	۸۹	رباعیات - ۳۴

ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	دموں کے الٹ پھیر کا نام ہے
غزلیات (۲)۔۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	دم ہوا کی موج ہے رم کے سوا کچھ بھی نہیں
دن					
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۸۹	بانگ درا	دن کی شورش میں نکلتے ہوئے گھبراتے ہیں
غزلیات (۱)۔۱۶	۳۲	۲۰	۳۳	بال جبریل	دنیا تو سمجھتی ہے فرنگی کو خداوند
فردوس میں مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	دنیا تو ملی، طائر دیں کر گیا پرواز
غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	دنیا جو چھوڑ دی ہے تو عقلمانی بھی چھوڑ دے
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	دنیا کو جس کے پنچہ خونیں سے ہو خطر
مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	دنیا کو ہے اس مہدی برحق کی ضرورت
بڈھے بلوچ کی نصیحت	۲۲	۱۶	۲۳۰	ارمغان حجاز	دنیا کو ہے پھر معرکہ روح و بدن پیش
بیٹے کو					
ایک فلسفہ زدہ سید زادے	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	دنیا کی عشا ہو جس سے اشراق
کے نام					
ایک آرزو	۶۲	۴۶	۳۵	بانگ درا	دنیا کی محفلوں سے اکتا گیا ہوں یارب!
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	دنیا کے اس شہنشاہِ انجم سپاہ کو
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	دنیا کے بتکدوں میں پہلا وہ گھر خدا کا

نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	دنیا کے تیر تھوں سے اونچا ہوا اپنا تیر تھ
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	دنیا کے غم کا دل سے کاٹنا نکل گیا ہو
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	دنیا کے لیے ردائے نوری!
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	دنیا میں اب رہی نہیں تلوار کا رگر
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	دنیا میں بھی میزان قیامت میں بھی میزان
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۸	۱۸۲	ضرب کلیم	دنیا میں محاسب ہے تہذیب فسوں گر کا
غزلیات (۲) - ۵۸	۷۷	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	دنیا نہیں مردان جفاکش کے لیے تنگ
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	دنیا ہے تری منتظر روز مکافات
اساتذہ	۹۸	۸۴	۸۴	ضرب کلیم	دنیا ہے روایات کے پھندوں میں گرفتار
محراب گل افغان کے افکار (۱۴)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	دنیا ہے روایاتی، عقبی ہے مناجاتی
شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	دنیا ہے عجب چیز، کبھی صبح کبھی شام
غزلیات (۲) - ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	دنیا ہے دوں کی کب تک غلامی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	دنیوی اعزاز کی شوکت، جوانی کا غرور

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا	دواہر دکھ کی ہے مجروح تیغ آرزو رہنا
تیاتر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	دوبارہ زندہ نہ کر کاروبار لات و منات
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	دو چار دن جو میری تمنا کرے کوئی
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۸	بانگ درا	دودھ سے جان ڈالتی ہوں میں
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	دودھ کم دوں تو بڑبڑاتا ہے
پیر و مرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۱	بال جبریل	دور حاضر مست چنگ و بے سرور
خواجگی	۱۵۵	۱۴۳	۱۴۵	ضرب کلیم	دور حاضر ہے حقیقت میں وہی عہد قدیم
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ درا	دور دنیا کا مرے دم سے اندھیرا ہو جائے!
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	دور جنت سے آنکھ نے دیکھا
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۱	بانگ درا	دور سے دیدہ امید کو ترساتا ہوں
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	دور ہنگامہ گلزار سے یک سو بیٹھے
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	دور ہو جاتی ہے ادراک کی خامی جس سے
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	دوری جنت سے روتی چشم آدم کب تلک
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	دوڑ پیچھے کی طرف اے گردش ایام تو
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۴	۱۸۱	بال جبریل	دوست کیا ہے، دوست کی آواز کیا
اسلام	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	دوسرا نام اسی دین کا ہے فقر غیور!
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	دوش پر اپنے اٹھائے سینکڑوں صدیوں کا بار

دوش می گفتم بہ شمع منزل ویران خویش	باغک درآ	۲۰۱	۱۸۳	۱۹۴	شمع اور شاعر
دو صد ہزار تجلی تلافی مافات	ارمغان حجاز	۲۴۶	۲۶	۳۳	مسعود مرحوم
دو عالم سے کرتی ہے بیگانہ دل کو	بال جبریل	۱۴۲	۱۰۵	۱۰۸	طارق کی دعا
دو قدم پر پھر وہی جوش تارسیم ہے	باغک درآ	۱۷۰	۱۵۷	۱۶۸	فلسفہ غم
دو قلندر کو کہ ہیں اس میں ملو کا نہ صفات	ارمغان حجاز	۲۷۷	۴۸	۶۱	سرا کبر حیدری صدر اعظم
دونوں سے کیا ہے تجھے تقدیر نے محرم	ضرب کلیم	۱۱۴	۱۱۶	۱۲۸	حیدر آباد کن کے نام
دونوں کے صنم خاکی، دونوں کے صنم فانی	بال جبریل	۳۲	۱۹	۳۲	نسیم و شبنم
دونوں یہ کہہ رہے تھے مرا مال ہے ز میں	باغک درآ	۳۳۴	۲۹۰	۳۰۷	غزلیات (۱)۔ ۱۵
دونیم ان کی ٹھوکر سے صحرا و دریا	بال جبریل	۱۴۲	۱۰۵	۱۰۸	ظریفانہ (۲۵)
دوئی چشم تہذیب کی نابصیری	بال جبریل	۱۶۰	۱۱۸	۱۲۲	طارق کی دعا
دوئی ملک و دیں کے لیے نامرادی	بال جبریل	۱۶۰	۱۱۸	۱۲۲	دین و سیاست

دہ-دھ

دہ خدا یا! یہ ز میں تیری نہیں، تیری نہیں	بال جبریل	۱۶۱	۱۱۹	۱۲۳	الارض للہ
دہر کو دیتے ہیں موتی دیدہ گریاں کے ہم	باغک درآ	۱۶۵	۱۵۳	۱۶۳	گورستان شاہی
دہر کے غم خانے میں تیرا پتا ملتا نہیں	باغک درآ	۳۱۷	۲۷۸	۲۹۴	غزلیات (۳)۔ ۲

جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	دہر میں اسم محمد سے اجالا کر دے
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۷	۲۰۷	بانگ درا	دہر میں عیش دوام آئیں کی پابندی سے ہے
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	دہر میں غارت گر باطل پرستی میں ہوا
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	دہقان اگر نہ ہوتن آساں
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	دہقان ہے کسی قبر کا اگلا ہوا مردہ
تصویر ورد	۸۲	۷۱	۶۶	بانگ درا	دھرا کیا ہے بھلا عہد کہن کی داستاںوں میں
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۹	بانگ درا	دھرتی کے باسیوں کی مکتی پریت میں ہے

دی۔ دے

ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	دیا اس کے ہاتھوں میں جلتا نہ تھا
ماں کا خواب	۵۲	۳۶	۲۲	بانگ درا	دیا اس نے منہ پھیر کر یوں جواب
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۲	بال جبریل	دیا اقبال نے ہندی مسلمانوں کو سوز اپنا
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۳۳	بانگ درا	دیا اہل حرم کو رقص کا فرماں ستم کرنے
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	دیا پھر دکھا کر یہ کہنے لگا
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	دیا تھا جس نے پہاڑوں کو رعشہ سیماب
پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۷	بال جبریل	دیا جواب اسے خوب مرغ صحرائے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	دیا جہاں کو کبھی جام آخریں میں نے

جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	دیار عشق میں اپنا مقام پیدا کر
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۰	بانگ درا	دیار مغرب کے رہنے والو! خدا کی بستی دکاں نہیں ہے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	دیار ہند نے جس دم مری صدانہ سنی
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	دیار و نا مجھے ایسا کہ سب کچھ دے دیا گویا
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	دیا ہے سوز مجھ کو ساز تجھ کو
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	دیا ہے میں نے انہیں ذوق آتش آشامی
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	دیا یہ حکم صحرا میں، چلو اے قافلے والو
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	دے ان کو سبق خود شکنی، خود نگری کا
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۷	بانگ درا	دیبا تئوں بافت از اں پشم کہ رشتیم
ضیغ لولابی (۱۶)	۵۸	۴۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	دیتا ہے ہنر جس کا امیروں کو دوشالہ
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	دے تو بھی نبوت کی صداقت پہ گواہی
الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	دیتی ہے گداؤں کو شکوہ جم و پرویز
الہام و آزادی	۶۷	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	دیتی ہے مری چشم بصیرت بھی یہ فتویٰ
نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	دیتی ہے ہر چیز اپنی زندگی کا ثبوت
ضیغ لولابی (۱۶)	۵۸	۴۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	دیتے ہیں یہ پیغام خدایان ہمالہ
پیر و مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	دید آں باشد کہ دید دوست است
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	دید تیری آنکھ کو اس حسن کی منظور ہے

خفتگان خاک سے	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	دید سے تسکین پاتا ہے دل مجبور بھی؟
استفسار					
بلا داد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	دید ہے کعبے کو تیری حج اکبر سے سوا
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	دیدۂ انجم میں ہے تیری زمیں، آسماں
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درا	دیدۂ انساں سے نامحرم ہے جن کی موج نور
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	دیدۂ باطن پہ را ز نظم قدرت ہو عیاں
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	دیدۂ بلبل سے میں کرتا ہوں نظارہ ترا
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	دیدۂ بینا میں داغ غم چراغ سینہ ہے
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	بانگ درا	دیدۂ خونبار ہو منت کش گلزار کیوں؟
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	دیدۂ عبرت! خراج اشک گلگوں کرادا
پیرو مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	دیدن ہر چیز را شرط است این
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	دیرو حرم کی قید کیا، جس کو وہ بے نیاز دے
غزلیات (۲)۔ ۱۲	۴۶	۳۶	۵۵	بال جبریل	دیرینہ ہے تیرا مرض کورنگاہی
تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	دے رہا ہے اپنی آزادی کو مجبوری کا نام
شع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	دی عشق نے حرارت سوز دروں تجھے
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	دے کے احساس زیاں تیرا ہو گر مادے
شع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	دیکھ آ کر کوچہ چاک گریباں میں کبھی

ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	دیکھا بھی دکھایا بھی، سنایا بھی سنا بھی
رخصت سے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۸	بانگ درا	دیکھ اے غافل! پیامی بزم قدرت کا ہوں میں
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	دیکھا ہے جو کچھ میں نے اوروں کو بھی دکھلا دے
جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	دیکھا ہے ملوکیت افرنگ نے جو خواب
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	دیکھتا بے اعتنائی سے ہے یہ منظر جہاں
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	دیکھتا کیا ہوں کہ وہ پیک جہاں پیا خضر
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	دیکھتا ہوں دوش کے آئینے میں فردا کو میں
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	دیکھتا ہوں کچھ تو اوروں کو دکھانے کے لیے
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بال جبریل	دیکھتا ہے تو فقط ساحل سے رزم خیر و شر
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	دیکھتا ہے دیدہ حیراں تری تصویر کو
تضمین بر شعرا ابوالباب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	دیکھ تو اپنا عمل، تجھ کو نظر آتی ہے کیا
شمع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	دیکھ تو پوشیدہ تجھ میں شوکت طوفاں بھی ہے
عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	دیکھ تو کس قدرت رسا ہوں میں
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	دیکھتی ہوں خدا کی شان کو میں
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۵	بانگ درا	دیکھتی ہے حلقہ گردن میں ساز دلبری

دیکھتی ہے کبھی ان کو کبھی شرماتی ہے	باگ در	۱۲۲	۱۱۷	۱۲۷	--- کی گود میں ہلی دیکھ کر
دیکھتے ہیں فقط اک فلسفہ رواہی!	ضرب کلیم	۱۶۱	۱۵۸	۱۷۰	نفسیات غلامی
دیکھ چکا المنی شورش اصلاح دیں	بال جبریل	۱۳۴	۹۹	۱۰۲	مسجد قرطبہ
دیکھ رہا ہے کسی اور زمانے کا خواب	بال جبریل	۱۳۶	۱۰۰	۱۰۳	مسجد قرطبہ
دیکھ کر تجھ کو افق پر ہم لٹاتے تھے گھر	باگ در	۲۰۰	۱۸۲	۱۹۳	غرہ شوال
دیکھ کر رنگ چمن ہونہ پریشاں مالی	باگ در	۲۲۹	۲۰۵	۲۱۸	جواب شکوہ
دیکھ! کوئی دل نہ دکھ جائے تری تقریر سے	باگ در	۴۲	۵۲	۶۸	سید کی لوح تربت
دیکھ لو گے سطوت رفتار دریا کا مال	باگ در	۲۱۵	۱۹۴	۲۰۶	شع اور شاعر
دیکھ لیں گے اپنی آنکھوں سے تماشا غرب و شرق	ارمغان حجاز	۲۲۳	۱۱	۱۶	ابلیس کی مجلس شوریٰ
دیکھ مسجد میں شکست رشتہ تسبیح شیخ	باگ در	۲۰۰	۱۸۲	۱۹۳	غرہ شوال
دیکھنے کو نوجواں ہوں، طفل ناداں میں بھی ہوں	باگ در	۶۲	۶۷	۸۲	طفل شیر خوار
دیکھنے والی ہے جو آنکھ کہاں سوتی ہے	باگ در	۱۹۰	۱۷۳	۱۸۵	رات اور شاعر (۲)
دیکھنے والے یہاں بھی دیکھ لیتے ہیں تجھے	باگ در	۱۰۳	۱۰۰	۱۱۰	غزلیات
دیکھو جسے دنیا میں خوشامد کا ہے بندہ	باگ در	۱۴	۳۰	۴۴	ایک مکڑا اور مکھی
دیکھئے اس بحر کی تہ سے اچھلتا ہے کیا	بال جبریل	۱۳۵	۱۰۰	۱۰۳	مسجد قرطبہ
دیکھئے پڑتا ہے آخر کس کی جھولی میں فرنگ	بال جبریل	۲۲۱	۱۶۷	۱۷۳	یورپ

ظریفانہ (۱۸)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	دیکھئے چلتی ہے مشرق کی تجارت کب تک
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۴	بانگ درا	دیکھئے ہوتا ہے کس کس کی تمناؤں کا خون
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	دیکھ! ایشرب میں ہوانا قہ لیلیٰ بیکار
جدت	۱۳۳	۱۲۲	۱۲۰	ضرب کلیم	دیکھے تو زمانے کو اگر اپنی نظر سے
غزلیات	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	دیکھے مجھے کہ تجھ کو تماشا کرے کوئی
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۶۳	۱۵۷	۲۱۰	بال جبریل	دیکھے نہ تری آنکھ نے فطرت کے اشارات
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	دیں اذانیں کبھی یورپ کے کلیساؤں میں
ضیغم لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۶	ارمغان حجاز	دیں بندہ مومن کے لیے موت ہے یا خواب
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	دیں زخمہ ہے، جمعیت ملت ہے اگر ساز
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۱	۱۸	۱۱	ضرب کلیم	دیں سر محمدؐ و ابراہیمؑ
نفسیات غلامی	۱۷۰	۱۵۸	۱۶۱	ضرب کلیم	دین شیری میں غلاموں کے امام اور شیخ
صدیقؑ	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	دیں مال راہ حق میں جو ہوں تم میں مالدار
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۱	۱۸	۱۱	ضرب کلیم	دیں مسلک زندگی کی تقویم
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۸	۸۸	ضرب کلیم	دیں و دولت قمار بازی!

دیں ہاتھ سے دے کرا گرا آزاد ہو ملت	ارمغان حجاز	۲۳۰	۱۶	۲۲	بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو
دیں ہو تو مقاصد میں بھی پیدا ہو بلندی	بانگ درا	۲۷۶	۲۴۵	۲۵۹	فردوس میں ایک مکالمہ
دین ہو، فلسفہ ہو، فقر ہو، سلطانی ہو	ضرب کلیم	۱۴۵	۱۴۴	۱۵۵	غلاموں کے لئے
دینے والا کون ہے مرد غریب و بے نوا!	بال جبریل	۱۵۸	۱۱۷	۱۲۰	گدائی
دیواروں کو آئینوں سے ہے میں نے سجایا	بانگ درا	۱۳	۲۹	۴۴	ایک مکڑا اور مکھی
دیواستبداد جمہوری قبا میں پائے کوب	بانگ درا	۲۹۶	۲۶۱	۲۷۴	خضر راہ
دیوان جزو کل میں ہے تیرا وجود فرد	بانگ درا	۲۴۸	۲۲۲	۲۳۴	شبلی وحالی
دے ولولہ شوق جسے لذت پرواز	ضرب کلیم	۹	۱۷	۲۹	معراج
دے وہی جام ہمیں بھی کہ مناسب ہے یہی	بانگ درا	۳۳۲	۲۸۸	۳۰۵	ظریفانہ (۱۹)
دیے سب کے ہاتھوں میں جلتے ہوئے	بانگ درا	۲۲	۳۶	۵۱	ماں کا خواب

ڈا

ڈالتی ہے گردن گردوں میں جو اپنی کمند	بانگ درا	۲۶۲	۲۳۳	۲۴۶	والدہ مرحومہ کی یاد میں
ڈالیاں پیرہن برگ سے عریاں بھی ہوئی	بانگ درا	۱۸۶	۱۷۰	۱۸۲	شکوہ
ڈالی گئی جو فضل خزاں میں شجر سے ٹوٹ	بانگ درا	۲۸۰	۲۴۸	۲۶۱	پوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ

ڈر

سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	ڈرائسکیں نہ کلیسا کی مجھ کو تلواریں
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	ڈرتا ہوں دیکھ دیکھ کے اس دشت و در کو میں
چاند اور تارے	۱۲۸	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	ڈرتے ڈرتے دم سحر سے
جمعیت اقوام	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۸	ضرب کلیم	ڈر ہے خبر بد نہ مرے منہ سے نکل جائے
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	ڈر ہے یہیں قفس میں میں غم سے مر نہ جاؤں

ڈو

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	ڈوب جاتے ہیں سفیے موج کی آغوش میں
-------------------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

ڈھ

غزلیات (۱)۔۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	ڈھونڈتا پھرتا ہوں اے اقبال اپنے آپ کو
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	ڈھونڈتا پھرتا ہوں کس کو کوہ کی وادی میں میں
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	ڈھونڈتی ہیں جس کو آنکھیں وہ تماشا چاہیے
غزلیات (۲)۔۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	ڈھونڈ چکا میں موج موج، دیکھ چکا صدف صدف
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۴	بال جبریل	ڈھونڈ رہا ہوں اسے توڑ کے جام و سببو
غزلیات (۲)۔۴۱	۶۶	۶۲	۹۰	بال جبریل	ڈھونڈ رہا ہے فرنگ عیش جہاں کا دوام

محراب گل افغان کے انکار (۷)	۱۸۱	۱۶۹	۱۷۲	ضرب کلیم	ڈھونڈ کے اپنی خاک میں جس نے پایا اپنا آپ
ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	ڈھونڈ لی قوم نے فلاح کی راہ
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضمیر کلیم	ڈھونڈ نے والا ستاروں کی گزرگا ہوں کا
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	ڈھونڈ نے ۱۲۰ لوں کو دنیا بھی نئی دیتے ہیں
ضیغ لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۷	ارمغان حجاز	ڈھیلے ہوں اگر تار تو بے کار ہے مضراب
غزلیات (۲) - ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	ذرا تقدیر کی گہرائیوں میں ڈوب جا تو بھی
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	ذرا دیکھ اس کو جو کچھ ہو رہا ہے، ہونے والا ہے
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	ذرا دیکھ اے ساقی لالہ فام
غزلیات (۲) - ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	ذرا سا اک دل دیا ہے وہ بھی فریب خوردہ ہے آرزو کا
غزلیات (۱) - ۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	ذرا سا تو دل ہوں، مگر شوخ اتنا
غزلیات (۲) - ۲۶	۵۶	۴۹	۷۴	بال جبریل	ذرا سی بات تھی اندیشہ عجم نے اسے
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۶	بانگ درا	ذرا سی پھر ربوبیت سے شان بے نیازی لی
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	ذرا سی چیز ہے، اس پر غرور کیا کہنا!
تصویر درد	۷۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	ذرا سے بیچ سے پیدا ریاض طور ہوتا ہے
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	ذرا سے پتے نے بے تاب کر دیا دل کو

ذوق نظر	۱۴۴	۱۳۲	۱۳۳	ضرب کلیم	ذرا میں دیکھ تو لوں تاب ناک کی کشمشیر
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۶	بال جبریل	ذرا نم ہو تو یہ مٹی بہت زرخیز ہے ساقی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	ذره ذره تیری مشت خاک کا معصوم ہے
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	ذره ذره زندگی کے سوز سے لبریز ہے
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	ذره ذره ہو مرا پھر طرب اندوز حیات
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	ذره ریگ کو دیا تو نے طلوع آفتاب
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۵	بانگ درا	ذره میرے دل کا خورشید آشنا ہونے کو تھا
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	ذره ہے یا نما یاں سورج کے پیر بن میں
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	ذرے ذرے میں ترے خواہیدہ ہیں شمس و قمر
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	ذرے ذرے میں لہو اسلاف کا خواہیدہ ہے

ذک

ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	ذکر عرب کے سوز میں، فکر عجم کے ساز میں
-----------	-----	-----	-----	-----------	--

ذم

محاصرہ ادرانہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	ذمی کا مال لشکر مسلم پہ ہے حرام
---------------	-----	-----	-----	----------	---------------------------------

ذو

گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۳	باغک در	ذوق جدت سے ہے ترکیب مزاج روزگار
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	باغک در	ذوق حاضر ہے تو پھر لازم ہے ایمان خلیل
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	باغک در	ذوق حفظ زندگی ہر چیز کی فطرت میں ہے
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	باغک در	ذوق گویائی خموشی سے بدلتا کیوں نہیں

را

خضراہ	۲۶۸	۲۵۵	۲۸۸	باغک در	رات کے افسوں سے طائر آشیانوں میں اسیر
خضراہ	۲۷۳	۲۶۰ق	۲۹۴	باغک در	رات کے تاروں میں اپنے رازداں پیدا کرے
ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	باغک در	رات مجھ نے کہہ دیا مجھ سے
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	باغک در	رات نے جو کچھ چھپا رکھا تھا دکھلاؤں گی میں
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	باغک در	راتوں کو چلنے والے رہ جائیں تھک کے جس دم
مسو لینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	راجدھانی ہے مگر باقی نہ راجا ہے نہ راج
شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۹۴	۲۱۴	باغک در	راز اس آتش نوائی کا مرے سینے میں دیکھ
انسان	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۴	باغک در	راز اس کی نگاہ سے چھپایا
غزلیات (۲) - ۳۲	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	راز حرم سے شاید اقبال باخبر ہے
کوشش نام تمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	باغک در	راز حیات پوچھ لے خضر نجستہ گام سے
مسبحہ قرطبہ	۱۰۳	۱۰۰	۱۳۵	بال جبریل	راز خدائی ہے یہ، کہہ نہیں سکتی زباں

شیکسپیر	۲۶۴	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	رازداں پھر نہ کرے گی کوئی پیدا ایسا
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	راز سر بستہ تھا سفر میرا
گل رنگین	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	راز وہ کیا ہے ترے سینے میں جو مستور ہے
غزلیات (۲)۔۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	راز ہستی راز ہے جب تک کوئی محرم نہ ہو
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	راز ہستی کو تو سمجھتی ہے
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	راز ہے اس کے تپِ غم کا یہی تکتہ شوق
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۶	۱۶۸	بانگ درا	راز ہے انساں کا دل، غم انکشاف راز ہے
نپولین کے مزار پر	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۱	بال جبریل	راز ہے راز ہے تقدیر جہان تگ و تاز
وحی	۵۱	۳۸	۳۳	ضرب کلیم	راہبر، ہو ظن و تمہیں تو زبوں کا رحیات
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	راہ تو، رہ رہو بھی تو، رہ رہو بھی تو، منزل بھی تو
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	راہ دکھلائیں کسے، رہو و منزل ہی نہیں
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	راہ کی ظلمت سے ہو مشکل سوئے منزل سفر
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۳	بال جبریل	راہ محبت میں ہے کون کسی کا رفیق
غزلیات (۲)۔۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	رائی زور خودی سے پر بت

رب

خضر راہ	۲۷۸	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	ربط و ضبط ملت بیضا ہے مشرقی کی نجات
---------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا	رہط ہو جاتا ہے دل کو نالہ و فریاد ہے
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	ابو دآں ترک شیرازی دل تبریز و کابل را
تضمین بر شعر انیسوی شاملو	۱۶۵	۱۵۵	۱۶۷	بانگ درا	رہودی گوہرے از ما نثار دیگران کردی

رت

انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	رتبہ تیرا بڑا، شان بڑی ہے تیری
--------------------	----	----	----	----------	--------------------------------

رح

شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	رحمتیں ہیں تری اغیار کے کاشانوں پر
------	-----	-----	-----	----------	------------------------------------

رخ

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	رخ بدل ڈالا ہے جس نے وقت کی پرواز کا
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۶	۲۳۱	بانگ درا	رخت بردوش ہوئے چمنستاں ہو جا
عبدالقادر کے نام	۱۴۶	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	رخت جاں بنگدہ چلیں سے اٹھالیں اپنا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	رخت ہستی خاک غم کی شعلہ افشانی سے ہے
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ درا	رخصت اے بزم جہاں! سوائے وطن جاتا ہوں میں
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۴	۵۷	بانگ درا	رخصت اے بزم جہاں! سوائے وطن جاتا ہوں میں
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	رخصت محبوب کا مقصد فنا ہوتا اگر
ظریفانہ (۱۱)	۳۰۶	۲۸۲	۳۲۹	بانگ درا	رخصت ہو ادلوں سے خیال معاد بھی

بزم انجم	۱۷۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	رخصت ہوئی نموشی تاروں بھری فضا سے
پوستہ رہ شجر سے، امید	۲۶۲	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	رخصت ہوئے ترے شجر سایہ دار سے
بہار رکھ					

رد

تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	ردائے دین و ملت پارہ پارہ
ظریفانہ (۶)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	رد جہاد میں تو بہت کچھ لکھا گیا

رز

مومن	۵۸	۴۵	۴۱	ضرب کلیم	رزق حق و باطل ہو تو فولا دے مومن
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	رزق ہو یا بزم ہو پاک دل و پاک باز

رس

غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	رستہ بھی ڈھونڈ خضر کا سودا بھی چھوڑ دے
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	رسم سلمانؑ و اولیس قرنیؑ کو چھوڑا
خلوت	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	رسوا کیا اس دور کو جلوت کی ہوس نے
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	رسوم کہن کے سلاسل کو توڑ

رش

گل رنگین	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	رشتک جام جم مرا آئینہ حیرت نہ ہو
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	رشتک صد سجدہ ہے اک لغزش مستانہ دل
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	رشتک صد غمزہ اشتر ہے تری ایک کھیل
خفتگان خاک سے	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	رشتہ پیوندیاں کے جان کا آزاد ہیں
استفسار					
شمع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	رشتہ الفت میں جب ان کو پروسکتا تھا تو
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	رشی کے فاقوں سے ٹوٹا نہ برہمن کا طلسم

رض

مرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	رضائے خواجہ طلب کن قبائے رنگین پوش
-----------	-----	-----	-----	----------	------------------------------------

رع

گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	رعب فغفوری ہو دنیا میں کہ شان قیصری
سین	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	رعنائی تعمیر میں، رونق میں، صفا میں

رف

انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	رفتاری لذت کا احساس نہیں اس کو
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۷۹	بال جبریل	رفتار میری کبھی آہستہ کبھی تیز
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۴	بانگ درا	رقم کہ خارا ز پاکشتم، مجمل نہاں شد از نظر

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	باغک درآ	رفنہ و حاضر کو گویا پاپا اس نے کیا
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	باغک درآ	رفعت شان رفعتا لک ذکرک دیکھئے
رات اور شاعری	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	باغک درآ	رفعت کو چھوڑ جو پستی میں جا بسا ہے
رام	۱۸۹	۱۷۷	۲۹۵	باغک درآ	رفعت میں آسماں سے بھی اونچا ہے بام ہند
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	باغک درآ	رفعت میں مقصد کو ہمدوش ثریا کر
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۸	باغک درآ	رفعت ہے جس زمیں کی بام فلک کا زینا

رق

تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	باغک درآ	رقابت، خود فروشی، ناٹھکیبائی، ہوسناکی
غزلیات (۲)۔۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	رقابت علم و عرفاں میں غلط بینی ہے منبر کی
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	باغک درآ	رقص تیری خاک کا کتنا نشاط انگیز ہے!
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۹	باغک درآ	رقص میں لیلیٰ رہی، لیلیٰ کے دیوانے رہے
رقص و موسیقی	۱۴۴	۱۳۳	۱۳۴	ضرب کلیم	رقص و موسیقی سے ہے سوز و سرودا نجنم
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	باغک درآ	رقص ہے، آوارگی ہے، جستجو ہے، کیا ہے یہ؟

رک

غلام قادر رہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۳۳	باغک درآ	رکھا نخر کو آگے اور پھر کچھ سوچ کر لیٹا
-----------------	-----	-----	-----	----------	---

ایک مکالمہ	۲۳۴	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	رکھتا مجھے چمن آوارہ مثل موج نسیم
صدیق		۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	رکھا ہے کچھ عیال کی خاطر بھی تو نے کیا؟
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	رکھتا نہیں ذوق نے نوازی
شکر و شکایت	۳۴	۲۲	۱۵	ضرب کلیم	رکھتا ہوں نہاں خانہ لاہوت سے پیوند
غزلیات (۲)۔ ۴۹	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	رکھتا ہے اب تک میخانہ شرق
غزلیات (۲)۔ ۴۹	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	رکھتی ہے مگر طاقت پرواز مری خاک
آزادی فکر	۸۹	۷۵	۷۴	ضرب کلیم	رکھتے نہیں جو فکر و تدبر کا سلیقہ
شفا خانہ مجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	رکھتے ہیں اہل درد مسیحا سے کام کیا
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۶	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	رکھ کے میخانے کے سارے قاعدے بالائے طاق
نفسیات حاکی	۱۷۲	۱۶۱	۱۶۴	ضرب کلیم	رکھنے لگا مر جھائے ہوئے پھول نفس میں
ساتی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	رکے جب تو سسل چیر دیتی ہے یہ

رگ

غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	رگ تاک منتظر ہے تری بارش کرم کی
غزلیات (۲)۔ ۲۴	۲۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	رگوں میں گردش خوں ہے اگر تو کیا حاصل
رباعیات۔ ۳۵	۹۰	۸۹	۱۳۹	بال جبریل	رگوں میں وہ لہو باقی نہیں ہے

رل

تصویر درد	۸۳	۷۰	۲۵	بانگ درا	رلاتا ہے ترانظارہ اے ہندوستان مجھ کو
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	رلاتی ہے تجھ کو جدائی مری
غزلیات (۱)۔۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	رلاتی ہے مجھے راتوں کو خاموشی ستاروں کی

رم

---	۵۸	۴۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	رم اس کی طبیعت میں ہے مانند غزالہ
کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۶	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	رمز آغا محبت کی بتادی کس نے
خانقاہ	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	رمز وایما اس زمانے کے لیے موزوں نہیں
غزلیات (۲)۔۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	رمز میں ہیں محبت کی گستاخی و بے باکی

رن

دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	رنجیدہ بتوں سے ہوں تو کرتے ہیں خدا یاد
شام و فلسطین	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۹	ضرب کلیم	رندان فراسیس کا میخانہ سلامت
ضیغم لولابی (۶)	۴۹	۳۷	۲۶۱	ارمغان حجاز	رندوں کو بھی معلوم ہیں صوفی کے کمالات
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۱	بانگ درا	رندی سے بھی آگاہ شریعت سے بھی واقف
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	رنگ اک پل میں بدل جاتا ہے یہ نیلی رواق
سید کی لوہ تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	رنگ پر جواب نہ آئیں ان فسانوں کو نہ چھیڑ

صیقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	رنگ تصویر کہن میں بھر کے دکھلا دے مجھے
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۴	بال جبریل	رنگ جاز آج بھی اس کی نواؤں میں ہے!
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	رنگ گردوں کا ذرا دیکھ تو عنابی ہے
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	رنگ مے بیروں نشست از سہ مینا تنگ بود
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	رنگ و آب زندگی سے گل بدامن ہے زمیں
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	رنگہائے رفتہ کی تصویر ہے ان کی بہار
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	رنگ ہو یا خشت و سنگ، چنگ ہو یا حرف و صوت
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	رنگیں کیا سحر کو بانگی دلہن کی صورت
جگنو	۹۵	۸۴	۸۳	بانگ درا	رنگیں نوا بنایا مرغان بے زباں کو

رو

غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۴۳	بانگ درا	رواں دریائے خوں شہزادیوں کے دیدہ تر سے
کنارا راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	رواں ہے سینہ دریا پہ اک سفینہ تیز
غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	روائی بحر میں افتادگی تیری کنارے میں
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضرب کلیم	روح اس تازہ جہاں کی ہے اس کی تکبیر
اسلام	۴۳	۳۰	۲۵	ضرب کلیم	روح اسلام کی ہے نور خودی نار خودی
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	روح اگر ہے تری رنج غلامی سے زار

روح امم کی حیات کشمکش انقلاب	بال جبریل	۱۳۶	۱۰۰	۱۰۴	مسیح قرطبہ
روح خورشید ہے، خون رگ مہتاب ہے عشق	بانگ درا	۱۲۳	۱۱۷	۱۲۷	۔۔۔۔ کی گود میں بلی دیکھ کر
روح سلطانی رہے باقی تو پھر کیا اضطراب	ارمغان حجاز	۲۱۸	۸	۱۳	ابلیس کی مجلس شورئ
روح سے تھا زندگی میں بھی تہی جن کا جسد	ارمغان حجاز	۲۳۶	۲۰	۲۶	عالم برزخ (صدائے غیب)
روح کس جوہر سے خاک تیرہ کس جوہر سے ہے	ضرب کلیم	۵۲	۵۵	۶۸	جان وتن
روح کو سامان زینت آہ کا آئینہ	بانگ درا	۱۶۸	۱۵۵	۱۶۶	فلسفہ غم
روح کو لیکن اسکی گم گشتہ شنے کی ہے ہوس	بانگ درا	۹۵	۹۴	۱۰۴	بچا اور شمع
روح کیا اس دلیں میں اس فکر سے آزاد ہے؟	بانگ درا	۲۵	۳۹	۵۴	خفتگان خاک سے استفسار
روح کے رقص میں ہے ضرب کلیم اللہ	ضرب کلیم	۱۳۵	۱۳۴	۱۴۵	رقص
روح محمد اس کے بدن سے نکال دو	ضرب کلیم	۱۴۸	۱۴۶	۱۵۸	ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام
روح مسلمان میں ہے آج وہی اضطراب	بال جبریل	۱۳۵	۱۰۰	۱۰۳	مسیح قرطبہ
روح مشمت خاک میں زحمت کش بیداد ہے	بانگ درا	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۱	گورستان شاہی
روح میں باقی ہے اب تک دو کرب	بال جبریل	۱۸۱	۱۳۵	۱۳۹	پیر و مرید

روح میں غم بن کے رہتا ہے، مگر جاتا نہیں	بانگ درا	۱۶۹	۱۵۶	۱۶۷	فلسفہ غم
روح ہے جس کی دم پرواز سرتا پانظر	ضرب کلیم	۱۷۳	۱۷۰	۱۸۲	محراب گل افغان کے
					افکار (۸)
رورو کے لگا کہنے کہ اے صاحب اعجاز	بانگ درا	۲۷۶	۲۴۵	۲۵۸	فردوس میں ایک مکالمہ
رورہی ہوں بروں کی جان کو میں	بانگ درا	۱۷	۳۳	۴۷	ایک گائے اور بکری
رورہی ہے آج اک ٹوٹی ہوئی مینا سے	بانگ درا	۲۰۶	۸۷۱	۱۹۸	شمع اور شاعر
روز ازل سے ہے تو منزل شاہین و چرخ	ضرب کلیم	۱۶۶	۱۶۴	۱۷۶	محراب گل افغان کے
					افکار (۱)
روز حساب جب مرا پیش ہو دفتر عمل	بال جبریل	۹	۷	۲۴	غزلیات (۱)۔ ۳
	درا				
روزن ہی جھونپڑی کا مجھ کو سحر نما ہو		۳۶	۴۷	۶۳	ایک آرزو
روش قضائے الہی کی ہے عجیب و غریب	ضرب کلیم	۱۴۳	۱۴۱	۱۵۳	بلشویک روس
روش کسی کی گدایانہ ہو تو کیا کہیے	ضرب کلیم	۵۰	۵۳	۶۶	نکتہ توحید
روش مغربی ہے مد نظر	بانگ درا	۳۲۵	۲۸۳	۲۹۹	ظریفانہ (۲)
روشن اس سے خرد کی آنکھیں	ضرب کلیم	۸۸	۸۹	۱۰۲	جاوید سے (۳)
روشن اس ضوضا سے اگر ظلمت کر دار نہ ہو	ضرب کلیم	۱۸	۲۵	۳۷	توحید
روشن ترا از سحر ہے زمانے میں شام ہند	بانگ درا	۱۹۵	۱۷۷	۱۸۹	رام

آوازغیب	۳۵	۲۸	۲۴۸	ارمغان حجاز	روشن تو وہ ہوتی ہے، جہاں میں نہیں ہوتی
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۰	بال جبریل	روشن تھیں ستاروں کی طرح ان کی سنائیں
ایجادومعانی	۱۴۳	۱۳۱	۱۳۱	ضرب کلیم	روشن شرر تیشہ سے ہے خانہ فرہاد
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	روشن ہے جام جمشید اب تک
خلوت	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	روشن ہے نگہ آئینہ دل ہے مکدر
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۷	بانگ درا	روشنی کی جستجو کرتا رہا ظلمت میں میں
بچہ اور شمع	۱۰۳	۹۳	۹۴	بانگ درا	روشنی سے کیا بغلگیری ہے تیرا مدعا؟
کلی ۲	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ درا	روشنی ہوتی گہوارہ مرے دل کے لیے
صیقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	رو لے اب دل کھول کر اے دیدہٴ حنا بہ بار
ابی سینیا	۱۵۷	۱۴۵	۱۴۷	ضرب کلیم	رمانے کر دیا سر بزار پاش پاش
مسولینی		۱۵۷	۱۵۱	بال جبریل	رومتہ الکبریٰ! دگرگوں ہو گیا تیرا ضمیر
محراب گل افغان کے	۱۸۰	۱۶۸	۱۷۱	ضرب کلیم	رومی بدلے، شامی بدلے، بدلا ہندوستان
افکار (۷)					
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۳	بانگ درا	رومی فنا ہوا، حبشی کو دوام ہے
غزلیات (۲)۔ ۵۱	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	رومی ہے نہ شامی ہے کاشی نہ سمرقندی!
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	رومی یہ سوچتا ہے کہ جاؤں کدھر کو میں
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	رونا مراد وضو ہو، نالہ مری دعا ہو

ارکو ہسار	۴۱	۲۸	۱۱	بانگ درا	رونق بزم جوانان گلستان ہونا
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	رونق ہنگامہ محفل بھی ہے، تہہا بھی ہے
محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	روئے امید آنکھ سے مستور ہو گیا

۵

تصویر درد	۸۵	۷۶	۶۸	بانگ درا	رہا دل بستہ محفل مگر اپنی نگاہوں کو
رباعیات - ۱۱	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	رہا صوفی گئی روشن ضمیری
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	رہا نہ تو، تو نہ سوز خودی، نہ ساز حیات
غزلیات (۲) - ۴۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	رہا نہ حلقہ صوفی میں سوز مشتاقی
وطنیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	رہ بحر میں آزاد وطن صورت ماہی
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	رہ ہر کے ایما سے ہوا تعلیم کا سودا مجھے
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	رہ ہر ہے قافلوں کی تاب جیں تمہاری
ظریفانہ (۱)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	رہتا نہیں ایک بھی ہمارے پلے
شبنم اور ستارے	۲۹۹	۲۱۲	۲۴۱	بانگ درا	رہتی ہے سدا نرگس بیمار کی تر آنکھ
کوشش نام تمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	رہتی ہے قیس روز کو لیلی شام کی ہوس
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	رہتے ہیں ستم کش سفر سب
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۷	۸۷	ضرب کلیم	رہرو جاتی ہے زندگی میں خامی!

غرہ شوال	۱۹۳	۱۸	۲۰۰	بانگ درا	رہو در ماندہ کی منزل سے بیزار ہی بھی دیکھ
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	دہر و دشت ہو سیلی زدہ موج سراب
شمع اور شاعر	۲۰۱	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	رہزن ہمت ہو اذوق تن آسانی ترا
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	رہ گئی اپنے لیے ایک خیالی دنیا
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۵	بانگ درا	رہ گئی رسم اذیاں، روح بلالی نہ رہی
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	رہ گئے صوفی و ملا کے غلام اے ساقی!
صیقلیہ	۱۳۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	رہ نما کی طرح اس پانی کے صحرا میں ہے تو
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	رہ نہیں سستی ابد تک بار دوش روزگار
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا	رہنے دو خم کے سر پہ تم خشت کلیسیا بھی
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	رہنے دے جستجو میں خیال بلند کو
رباعیات۔ ۱	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	رہ و رسم حرم نامحرمانہ
ساقی نامہ	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ درا	رہی بجلی کی بے تابی، سو میرے آشیاں تک ہے
سرگزشت آدم	۹۶	۸۲	۸۰۰	بانگ درا	رہی حقیقت عالم کی جستجو مجھ کو
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۳۱	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	رہی زندگی موت کی گھات میں
شب معراج	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگ درا	رہ یک گام ہے ہمت کے لیے عرش بریں
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۳	بانگ درا	رہیلہ کس قدر ظالم، جفا جو، کینہ پرور تھا
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	رہی میں ایک مدت غنچہ ہائے باغ رضواں میں

میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	رہیں شکوہ ایام ہے زبان مری
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغان حجاز	رہی نہ آہ زمانے کے ہاتھ سے باقی
سلطانی	۴۵	۳۲	۲۷	ضرب کلیم	رہی نہ تیرے ستاروں میں وہ درخشانی
فقرو راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	رہی نہ دولت سلمانی و سلیمانی
رباعی (۱)۔ ۳	۳۸	۳۰	۲۵۰	ارمغان حجاز	رہے تیری خدائی داغ سے پاک
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	رہے جس سے دنیا میں گردن بلند
محراب گل افغان کے	۱۷۵	۱۶۵	۱۶	ضرب کلیم	رہے گا تو ہی جہاں میں یگانہ و یکتا
افکار (۲)					
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۶	۴۹	۷۳	بال جبریل	رہے گا راوی و نیل و فرات میں کب تک
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	رہے گا مثل حرم جس کا آستان مجھ کو
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	رہے گی کیا آبرو ہماری جو تو یہاں بے قرار ہوگا
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	رہے نہ ایک دغوری کے معر کے باقی
مغربی تہذیب	۸۵	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	رہے نہ روح میں پاکیزگی تو ہے ناپید
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	رہے ہیں، اور ہیں فرعون میری گھات میں اب تک

ری

التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	ریاض دہر میں مانند گل رہے خنداں
---------------	-----	----	----	----------	---------------------------------

تصویر درود	۸۳	۶۹	۶۳	باغک درآ	ریاض دهر میں ناآشنائے بزم عشرت ہوں
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	باغک درآ	ریاض ہستی کے ذرے ذرے سے ہے محبت کا جلوہ

پیدا

خضراہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۱	باغک درآ	ریت کے ٹیلے پہ وہ آہو کا بے پروا خرم
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	ریگ نواح کاظمہ نرم ہے مثل پر نیاں
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	باغک درآ	ریل چلنے سے مگردشت عرب میں بیکار

زا

ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	باغک درآ	زادہ بجر ہوں، پروردہ خورشید ہوں میں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	زاغ دشتی ہورہا ہے ہمسر شاہین و چرخ
محراب گل افغان کے	۱۸۱	۱۷۰	۱۷۲	ضرب کلیم	زاغ کہتا ہے نہایت بدنما ہیں تیرے پر
افکار (۸)					
باغی مرید	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	زانوں کے تصرف میں عقابوں کے شمین
پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	زانکہ برجدل گماں بردند عود
غزلیات (۲)۔۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	باغک درآ	زائران کعبہ سے اقبال یہ پوچھے کوئی
آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	باغک درآ	زائیدگان نور کا ہے تاجدار تو

زب

تصویر درد				باغک درآ	زباں بھی ہے ہمارے منہ میں اور تاب سخن بھی ہے
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	باغک درآ	زباں سے گر کیا تو حید کا دعویٰ تو کیا حاصل
تضمین بر شعر انیسوی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	باغک درآ	زباں ہونے کو تھی منت پذیر تاب گویائی
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	زہر درم تند و بد خو مباحش
ضیغم لولابی (۱۴)	۵۶	۴۴	۲۷۲	ارمغان حجاز	زبیم ایں کہ بسلطان کنند غمازی

زج

غزلیات (۲)۔۲۱	۵۲	۴۴	۶۶	بال جبریل	زجاج کی یہ عمارت ہے، سنگ خسارہ انہیں
جنوں	۲۱۵	۲۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	زجاج گر کی دکان شاعری و ملائی

زح

موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	باغک درآ	زحمت تنگی دریا سے گریزاں ہوں میں
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	باغک درآ	زحمت روزہ جو کرتے ہیں گوارا، تو غریب

زخ

ارتقاء	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	باغک درآ	زخاک تیرہ دروں تابہ شیشہ حلبی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۷	۲۳۴	۲۶۳	باغک درآ	زخم فرقت وقت کے مرہم سے پاتا ہے شفا
خضراہ	۲۷۷	۲۶۳	۲۹۹	باغک درآ	زخم گل کے واسطے تدبیر مرہم کب تک؟
گل رنگیں	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	زخمہ ور کا منتظر تھا تیری فطرت کا رباب

زخمی شمشیر ذوقِ جستجو رہتا ہوں میں بانگِ درا ۷ ۲۴ ۳۸ گل رنگین

زد

زدیو بند حسین احمد ایں چہ بوالعجبی است ارمغانِ حجاز ۲۷۸ ۴۹ ۶۲ حسین احمد

زر

زرور خست کی گھڑیاں عارضِ گلگوں ہو جائے بانگِ درا ۸۶ ۸۶ ۹۷ صبح کا ستارہ
زر درو شاید ہو ارنج رہ منزل سے تو بانگِ درا ۷۶ ۷۸ ۸۹ چاند
زدہ کوئی اگر محفوظ رکھتی ہے تو استغنا بالِ جبریل ۳۸ ۳۶ ۱- غزلیات (۲)

زش

زشت روئی سے تری آئینہ ہے رسوا ترا بانگِ درا ۲۰۳ ۱۸۴ ۱۹۶ شمع اور شاعر

زع

زعشق تاپہ صبوری ہزار فرسنگ است ارمغانِ حجاز ۲۳۳ ۲۴ ۳۲ مسعود مرحوم

زف

زفیض دل تپید نہا خروش بے نفس دارم بانگِ درا ۶۳ ۶۸ ۸۲ تصویر درد

زل

صیقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	زلزلے جن سے شہنشاہوں کے دربار میں تھے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۷	بانگ درا	زلزلے ہیں، بجلیاں ہیں، قح ہیں، آلام ہیں
عالم نزع	۲۷	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	زلزلے سے کوہ و دریا اڑتے ہیں مانند سحاب
عالم برزخ	۲۷	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	زلزلے سے وادیوں میں تازہ چشموں کی نمود
غزل (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۰	۶۲	بال جبریل	زمانہ کارا اگر مزدور کے ہاتھوں میں ہو، پھر کیا!
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۰	۱۴۰	۱۴۹	بانگ درا	زمانہ آیا ہے بے حجابی کا، عام دیدار یار ہوگا
فلسطینی عرب	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۳	ضرب کلیم	زمانہ اب بھی نہیں جس کے سوز سے فارغ
تمہید	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	زمانہ اپنے حوادث چھپا نہیں سکتا
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	زمانہ ایک، حیات ایک، کائنات بھی ایک
اعلیٰ حضرت نواب سرحمد	۲۱	۹	۱	ضرب کلیم	زمانہ بام ایشیا چکر دو کند
اللہ خاں فرمانروائے					
بھوپال کی خدمت میں					
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۶	بال جبریل	زمانہ باتونسا زد تو بازمانہ ستیز!
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	زمانہ دارورسن کی تلاش میں ہے ابھی
غزلیات	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	زمانہ دیکھے گا جب مرے دل سے محشر اٹھے گا گفتگو کا
آدم	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	زمانہ صبح ازل سے رہا ہے محو سفر
غزلیات (۲)۔ ۴۶	۷۰	۶۷	۹۷	بال جبریل	زمانہ عقل کو سمجھا ہوا ہے مشعل راہ

ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	زمانہ کہ زنجیر ایام ہے
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	زمانہ لے کے جسے آفتاب کرتا ہے
غزلیات (۱)۔۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	زمانہ بھر میں رسوا ہوں مگر اے وائے نادانی
تضمین بر شعر ائیسبی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	زمانہ بھر میں رسوا ہے تری فطرت کی ناز آئی
تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	زمانہ کی طبیعت کا تقاضا دیکھ لیتی ہے
رباعیات۔۳۷	۹۰	۸۹	۱۴۳	بال جبریل	زمانہ کی یہ گردش جادوانہ
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۲۷	بال جبریل	زمانہ کے انداز بدلے گئے
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	زمانہ کے دریا میں بہتی ہوئی
غزلیات (۲)۔۱	۳۸	۲۴	۴۰	بال جبریل	زمانہ کے سمندر سے نکالا گوہر فردا
پنجاب کے دہقاں سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	زمانہ میں جھوٹا ہے اس کانگلیں
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	زمردی پوشاک پہنے ہوئے
غزلیات (۲)۔۱۷	۴۹	۴۰	۶۱	بال جبریل	زمستانی ہوا میں گر چہ تھی شمشیر کی تیزی
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	زمیں اس کی صید، آسمان اس کا صید
ضیغم لولابی (۱۵)	۵۷	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	زمیں اگر تنگ ہے تو کیا ہے فضائے گردوں ہے
					بیکرانہ
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	زمین پر تو نہیں ہند یوں کو جا ملتی
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	زمیں پر تو ہو، اور تیری صدا ہو آسمانوں میں

طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	زمیں جولاں گہ اطلس قبایان تتاری ہے
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	زمیں سے تابہ ثریا تمام لات و منات!
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	زمیں سے دور دیا آسماں نے تجھ کو
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ درا	زمیں سے نوریان آسماں پرواز کہتے تھے
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ درا	زمیں کو تھا دعویٰ کہ میں آسماں ہوں
ضیغ لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	زمیں کو فراغت نہیں زلز لوں سے
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	زمیں کیا آسماں بھی تیری کج بینی پہ روتا ہے
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	زمیں کی گود میں جو پڑ کے سو رہے تھے، اٹھے
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	زمیں میر و سلطاں سے بیزار ہے
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	زمیں میں ہے گوخا کیوں کی برات
رباعیات ۱۲	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	زمین و آسمان و کرسی و عرش
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۹	بال جبریل	زمینوں کے شب زندہ داروں کی خیر
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	زمیں ہے پست مری آن بان کے آگے

زن

ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	زناری برگساں نہ ہوتا
------------------------------	----	----	----	----------	----------------------

ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	زناریوں کو دیر کہن سے نکال دو
فرزندوں کے نام					
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	زندمان فلک میں پایہ زنجیر
شبہم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۳۱	بانگ درا	زندانی ہے اور نام کو آزاد ہے شمشاد
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	زندگانی جس کو کہتے ہیں فراموشی ہے یہ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	زندگانی کیا ہے، اک طوق گلو افشار ہے
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	زندگانی کی حقیقت کو کہن کے دل سے پوچھ
اسلام	۴۳	۳۰	۲۵	ضرب کلیم	زندگانی کے لیے نار خودی نور و حضور
طفل شیر خوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگ درا	زندگانی ہے تری آزاد قید امتیاز
حیات ابدی	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	زندگانی ہے صدف، قطرہ نیساں ہے خودی
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۷۰	بانگ درا	زندگانی ہے عدم نا آشنا محبوب کی
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۴	۱۳۲	بانگ درا	زندگانی ہے مری مثل رباب خاموش
بچہ اور شمع	۱۵۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	زندگی اس کی مثال ماہی بے آب ہے
کلی	۱۲۷	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	زندگی اس کی ہے خورشید کے پیمانے میں
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	زندگی اقوام کی بھی ہے یونہی بے اعتبار
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	زندگی الفت کی درد انجالیوں سے ہے مری
غزلیات (۲)۔۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	زندگی انساں کی اک دم کے سوا کچھ بھی نہیں

گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۲	بانگ درا	زندگی انساں کی ہے مانند مرغ خوش نوا
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	زندگی بھر قید زنجیر تعلق میں رہے
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	زندگی تیری ہے بے روز و شب و فردا و دوش
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	زندگی تیرے لیے اور بھی دشوار کے
تر بیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	زندگی سوز جگر ہے، علم ہے سوز دماغ
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	زندگی سے تھا کبھی معمور، اب سنسان ہے
ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۹	۱۲۸	ضرب کلیم	زندگی سے ہنران برہمنوں کا بیزار
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۵	بانگ درا	زندگی سے یہ پرانا خاکدان معمور ہے
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ درا	زندگی شمع کی صورت ہو خدا یا میری
شمع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۰۹	بانگ درا	زندگی قطرے کی سکھلاتی ہے اسرار حیات
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	زندگی کا راز اس کی آنکھ سے مستور ہے
خضر راہ	۲۴۶	۲۵۶	۲۹۰	بانگ درا	زندگی کا راز کیا ہے، سلطنت کیا چیز ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	زندگی کا شعلہ اس دانے میں جو مستور ہے
تر بیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	زندگی کچھ اور شے ہے، علم ہے کچھ اور شے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	زندگی کی آگ کا انجام خاکستر نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	زندگی کی اوج گاہوں سے اتر آتے ہیں ہم
غزلیات (۳)۔۳	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	زندگی کی رہ میں چل، لیکن ذرا بچ بچ کے چل

چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	زندگی کی رہ میں سرگرداں ہے تو، حیراں ہوں میں
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	زندگی کیسی جو دل بیگانہ پہلو ہوا
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۲	بانگ درا	زندگی کی شاخ سے پھوٹے، کھلے، مرجھا گئے
زمانہ حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۲۷	ضرب کلیم	زندگی کی شب تاریک سحر کرنے سکا
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۴	بانگ درا	زندگی کی قوت پنہاں کو کر دے آشکار
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	زندگی مثل بلال حبشی رکھتے ہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۲۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	زندگی محبوب ایسی دیدہ قدرت میں ہے
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	زندگی مضمحل ہے تیری شوخی تحریر میں
مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۲	ضرب کلیم	زندگی موت ہے کھو دیتی ہے جب ذوق خراش
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ درا	زندگی ہو ترا نظارہ مرے دل کے لیے
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۲۰	بانگ درا	زندگی ہومری پروانے کی صورت یا رب
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۶	بانگ درا	زندگی وہ ہے کہ جو ہونہ شناسائے اجل
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۶	بانگ درا	زندہ پھر وہ محفل دیرینہ ہو سکتی نہیں
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضرب کلیم	زندہ دل سے نہیں پوشیدہ ضمیر تقدیر
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	زندہ رکھتی ہے زمانے کو حرارت تیری
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	زندہ قوت تھی جہاں میں یہی توحید کبھی
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	زندہ کر دے دل کو سوز جو ہر گفتار سے

اقوام مشرق	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	زندہ کر سکتی ہے ایران و عرب کو کیونکر
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	زندہ وہی ہے کام کچھ جس کو نہیں قرار سے
کوشش نامتوم	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	زندہ ہر ایک چیز ہے کوشش نامتوم سے
غزلیات (۲)۔۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	زندہ ہو تو توبے حضور نہیں
غزلیات (۲)۔۴۴	۶۸	۶۵	۹۵	بال جبریل	زندہ ہو جائے وہ آتش کہ تری خاک میں ہے!
پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	زندہ ہے مشرق تری گفتار سے
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	زندہ ہے ملت بیضا غربا کے دم سے

زو

غزلیات (۱)۔۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	زوال آدم خاکی، زیاں تیرا ہے یا میرا؟
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	زوال بندہ مومن کا بے زری سے نہیں
رباعیات۔۱۴	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	زوال عشق و مستی حرف رازی!
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغان حجاز	زوال علم و ہنر مرگ ناگہاں اس کی
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	زور چلتا نہیں غریبوں کا

زہ

قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۹۴		زہراب ہے اس قوم کے حق میں مئے افرنگ
شبنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درا	زہرہ نے سنی ہے یہ خبر ایک ملک سے

اذان ۱۵۱ ۱۴۵ ۱۹۵ بال جبریل زہرہ نے کہا اور کوئی بات نہیں کیا؟

زی

غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	زیادہ راحت منزل سے ہے نشاط رحیل
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۲	بال جبریل	زیارت گاہ اہل عزم و ہمت ہے لحد میری
صیقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	زیب تیرے خال سے رخسار دریا کو رہے
شع	۶۱	۴۵	۳۳	بانگ درا	زیب درخت طور مرا آشیانہ تھا
مرزا غالب	۳۹	۲۶	۹	بانگ درا	زیب محفل ہے، محفل سے پنہاں بھی رہا
گل رنگیں	۳۷	۲۴	۶	بانگ درا	زیب محفل ہے، شریک شورش محفل نہیں
محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۹	۱۷۶	۱۸۰	ضرب کلیم	زیر پر آگیا تو یہی آسماں زمیں!
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	زیر خاموشی نہاں غوغائے محشر دشم
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	زیر خنجر بھی یہ پیغام سنایا ہم نے
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۵	۴۵	بانگ درا	زیر خورشید نشاں تک بھی نہیں ظلمت کا
آفتاب صبح	۶۴	۴۹	۳۷	بانگ درا	زیر و بالا ایک ہیں تیری نگاہوں کے لیے
پیر و مرید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	زیر کی بفروش و حیرانی بجز

پیرومرید	۱۴۲	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ درا
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا

زیر کی ظن است و حیرانی نظر
 زینت بزم فلک ہو جس سے، وہ ساغر ہے تو
 زینت تاج سر بانوئے قیصر بن کر
 زینت گلشن بھی ہے، آرائش صحرا بھی ہے

سا

ماہ نو	۷۰	۵۴	۴۴	بانگ درا
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۳	بال جبریل
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۷	۲۳	بانگ درا
پیرومرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۲	بال جبریل
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۲	۲۹۷	بانگ درا
معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز
خفتگان خاک سے	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا
استفسار				
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۳	۷۱	ضرب کلیم
خضر راہ	۲۶۷	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا

ساتھ اے سیارہ ثابت نما لے چل مجھے
 ساتھ مرے رہ گئی ایک مری آرزو
 ساتھی تو ہیں وطن میں، میں قید میں پڑا ہوں
 ساحر افرنگ کا صید زبوں
 ساحر الموط نے تجھ کو دیا برگ حشیش
 ساحر انگلیس! مارا خواجہ دیگر تراش
 ساحر شب کی نظر ہے دیدہ بیدار پر
 ساحل تجھے عطا ہو تو ساحل نہ کر قبول
 ساحل دریا پہ میں اک رات تھا محو نظر
 ساحل سے لگ کے موج بے تاب سو گئی ہے

غزلیات	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	ساحل کی سوغات! خارخوس و خاشاک
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۱	بانگ درا	سادگی مسلم کی دیکھ، اوروں کی عیارتی بھی دیکھ
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	سادہ دل بندوں میں جو مشہور ہے پروردگار
مسجد قرطبہ	۱۰۳	۱۰۰	۱۳۵	بال جبریل	سادہ و پرسوز ہے دختر دہقان کا گیت
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۹	بانگ درا	سارے پیجاریوں کو مے پیت کی پلا دیں
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	سارے جہاں سے اچھا ہندوستان ہمارا
ہندوستانی بچوں کا	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	سارے جہاں کو جس نے علم و ہنر دیا تھا
قومی گیت					
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	ساز خاموش ہیں، فریاد سے معمور ہیں ہم
غرہ شوال				بانگ درا	ساز عشرت کی صدا مغرب کے ایوانوں میں سن
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	ساز گار آب و ہوا تکسم عمل کے واسطے
میں					
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	ساز یہ بیدار ہوتا ہے اسی مضراب سے
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	ساغر دیدہ پر نم سے چھلک ہی جاؤں
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	ساغر ذرا سا گویا مجھ کو جہاں نما ہو
شع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	ساقیا! محفل میں تو آتش بجام آیا تو کیا
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	ساقیان جمیل جام بدست

مسجد قرطبہ	۹۹	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	ساقی ارباب ذوق، فارس میدان شوق
عبدالرحمن اول کا بویا	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۸	بال جبریل	ساقی تراجم سحر ہوا!
ہوا کھجور کا پہلا					
درخت					
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	ساقی موت کے ہاتھوں سے صبحی پینا
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ درا	ساقی نے بنا کی روش لطف و ستم اور
شیر اور خچر	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۳	بال جبریل	ساکنان دشت و صحرا میں ہے تو سب سے الگ
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	ساکنان صحن گلشن کی ہم آوازی میں ہے
ابلیس کی مجلس	۹	۵	۲۱۳	ارمغان حجاز	ساکنان عرش اعظم کی تماؤں کا خوں
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ درا	سالار کارواں ہے میر حجاز اُپنا
غزلیات (۲) - ۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	سا لک رہ ہو شیار، سخت ہے یہ مرحلہ
غزلیات (۲) - ۵۳	۲۸۰	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	ساماں کی محبت میں مضمحل ہے تن آسانی
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	سامنے رکھتا ہوں اس دور نشاٹ افزا کو میں
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	سامنے مہر کے دل چیر کے رکھ دیتی ہے
ظریفانہ (۲۲)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	ساہو کاری، اسوہ دار، سلطنت
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	سایہ دیا شجر کو، پرواز دی ہوا کو
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۷	۱۳۱	بال جبریل	سایہ شمشیر میں اس کی پنہ لا اللہ

سب

غزلیات (۲) - ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	سب آشنا ہیں یہاں، ایک میں ہوں بیگانہ
مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	سب اپنے بنائے ہوئے زنداں میں ہیں مجبوس
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	سب کچھ اور ہے تو جس کو خود سمجھتا ہے
غزلیات (۲) - ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	سب یہ ہے کہ محبت زمانہ ساز نہیں
محراب گل افغان	۱۷۶	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	سب راہرو ہیں داماندہ راہ!
کے افکار (۴)					
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۳	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	سبز کردے گی انہیں باد بہار جاوداں
میں					
ابرکو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	سبزہ کوہ ہے مخمل کا بچھونا مجھ کو
ابرکو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا	سبزہ مرزوع نوخیز کی امید ہوں میں
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۵۰	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	سبزہ نورستہ اس گھری نگہبانی کرے
میں					
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	سبزہ وگل بھی ہیں مجبور نمو گلزار میں
میں					
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	سب سے پیچھے جائے کوئی عابد شب زندہ دار

رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	سب فلسفی ہیں خطہ مغرب کے رام ہند
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۴۴۴	بانگ درا	سبق آموز تابانی ہوں انجم جس کے جوہر سے
طلوع اسلام	۲۷۴	۲۷۰	۳۰۷	بانگ درا	سبق پھر پڑھ صداقت کا، عدالت کا، شجاعت کا
غزلیات (۲)۔۸	۴۴	۳۲	۵۰	بال جبریل	سبق شاہین بچوں کو دے رہے ہیں خاکبازی کا
غزلیات ۲۔(۳)	۴۰	۲۷	۴۴	بال جبریل	سبق ملا ہے یہ معراج مصطفیٰ سے مجھے
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	سب اس کے ہاتھوں ہیں سن گراں
کنارا راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	سبک روی میں ہے مثل نگاہ یہ کشتی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۳	ارمغان حجاز	سب کو دیوانہ بنا سکتی ہے میری ایک ہو
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	سب کو مورخ سعدی و سلیم کی کر دیں
غزلیات (۲)۔۳۹	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	سب مسافر ہیں، بظاہر نظر آتے ہیں مقیم

سپ

غزلیات (۳)۔۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	سپاس شرط ادب ہے، ورنہ کرم ہے تیرا ستم سے بڑھ کر
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۸	بانگ درا	سپ نہ آسا گرہ میں باندھ رکھی ہے صدا تو نے

ست

خوب وزشت	۹۳	۷۹	۷۹	ضرب کلیم	ستارگان فضا ہائے نیلگوں کی طرح
----------	----	----	----	----------	--------------------------------

خوشحال خاں کی	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	ستاروں پہ جو ڈالتے ہیں کند
وصیت					
غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	ستاروں سے آگے جہاں اور بھی ہیں
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	ستاروں کو تعلیم تا بندگی تھی
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	ستارہ صبح کا روتا تھا اور یہ کہتا تھا
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	ستارہ کیا مری تقدیر کی خبر دے گا
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	ستارہ می شکند آفتاب می سازند
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	ستارے آسماں کے بے خبر تھے لذت رم سے
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	ستارے جس کی گرد راہ ہوں وہ کارواں تو ہے
غزلیات (۲)۔ ۶۱	۷۹	۷۹	۱۱۳	بال جبریل	ستارے جن کے شمین سے ہیں زیادہ قریب!
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	ستارے عشق کے تیری کشش سے ہیں قائم
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	ستارے شام کے خون شفق میں ڈوب کر نکلے
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	ستم اس کی موجوں کے سہتی ہوئی
پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	ستم پہ غمکدہ رنگ و بو کی ہے بنیاد
غزلیات (۳)۔ ۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	ستم کش پیش نا تمام کرتے ہیں
بلالؓ	۹۱	۸۰	۷۸	بانگ درا	ستم نہ ہو تو محبت میں کچھ مزا ہی نہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	ستم ہو کہ ہو وعدہ بے جبابی

جنوں	۱۱۳	۱۰۱	۱۰۰	ضرب کلیم	ستم ہے خوار پھرے دشت و در میں دیوانہ
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	ستیزہ کار رہا ہے ازل سے تا امروز

سج

شب معراج	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگ درا	سجدہ کرتی ہے سحر جف کو وہ آج کی رات
----------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

سج

عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	سج اگر پوچھے تو افلاس تخیل ہے وفا
نیا شوالا	۹۸	۸۸	۸۸	بانگ درا	سج کہہ دوں اے برہمن گر تو برانہ مانے
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	سج یہ ہے کہ دل توڑنا اچھا نہیں ہوتا

سج

پنجاب کے دہقان	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	سحر کی اڈاں ہو گئی، اب تو جاگ
----------------	-----	-----	-----	-----------	-------------------------------

سے

ساقی	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۳	بانگ درا	سحر قریب ہے اللہ کا نام لے ساقی
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	سحر نے تارے سے سن کر سنائی شبنم کو

سج

نفسیات غلامی	۱۶۹	۱۵۸	۱۶۱	ضرب کلیم	سخت باریک ہیں امراض امم کے اسباب
--------------	-----	-----	-----	----------	----------------------------------

نصیحت	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۳	بال جبریل
وجی	۵۱	۳۸	۳۳	ضرب کلیم
غزلیات (۱)۔۱۲	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا
غزلیات (۱)۔۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا

سخت کوشی سے ہے تلخ زندگانی انگلیں
سخت مشکل ہے کہ روشن ہوشب تار حیات
ستختیاں کرتا ہوں دل پر غیر سے غافل ہوں میں
سخن میں سوز الہی کہاں سے آتا ہے

سر

ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۳	بانگ درا
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۸	بانگ درا
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۷	۲۳۴	۲۶۳	بانگ درا
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم

سر آپ کا اللہ نے کلغی سے سجایا
سر اپا حسن بن جاتا ہے جس کے حسن کا عاشق
سر اپا درد ہوں، حسرت بھری ہے داستاں میری
سر اپا نالہ بیدار سوز زندگی ہو جا
سر اپا نور جو جس کی حقیقت میں وہ ظلمت ہوں
سر بکف پھرتے تھے کیا دہر میں دولت کے لیے؟
سر پہ آجاتی ہے جب کوئی مصیبت ناگہان
سر پہ بے سزے کے کھڑے ہو کے کہا تم میں نے
سرت گردم تو ہم قانون پیشیں سازدہ ساقی
سر چشمہ زندگی ہوا خشک

طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۶	۳۱۵	بانگ درا	سرخاک شہیدے برگہائے لالہ می پاشم
انسان اور بزم	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	سرخ پوشاک ہے پھولوں کی، درختوں کی ہری
قدرت					
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۳	بال جبریل	سرخوش و پرسوز ہے لالہ لب آ بجو
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	سرخ و کبود بدلیاں چھوڑ گیا سحاب شب
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	سرخ لیے سنہری ہر پھول کی قبا ہو
پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	سرد کیوں کر ہو گیا اس کا لہو
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	سردی مرقد سے بھی افسردہ ہو سکتا نہیں
میں					
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	سردیہ آگ اس لطیف احساس کے پانی سے ہے
میں					
پیرو مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	سر آدم سے مجھے آگاہ کر
پیرو مرید	۱۴۵	۱۳۹	۱۸۷	بال جبریل	سردیں ادراک میں آتا نہیں
صدائے درد	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	سرزمین اپنی قیامت کی نفاق انگیز ہے
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۵۴	۱۵۵	بانگ درا	سرزمین دلی کی مسجود دل غم دیدہ ہے
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	سرشام ایک مرغ نغمہ پیرا
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	سرشت اس کی ہے مشکل کشی جفا طلبی

طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	سرشک چشم مسلم میں ہے نیساں کا اثر پیدا
نادر شاہ	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	سرشک دیدہ نادر بہ داغ لالہ فشاں
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	سرفاراں پہ کیا دین کو کامل تو نے
تضمین بر شعر ابو طالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	سرکشی باہر کہ گردی رام او باید شدن
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	سرکنارہ آب رواں کھڑا ہوں میں
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	سرگزشت ملت بیضا کا تو آئینہ ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۵	۲۳۲	۲۶۱	بانگ درا	سرگزشت نوع انساں ایک ساعت ان کی ہے
ضیغ لولابی (۱۶)	۵۸	۴۵	۲۷۴	ارمغان حجاز	سرما کی ہواؤں میں ہے عریاں بدن اس کا
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	سرما یہ دار گرمی آواز خامشی
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	سرما یہ گداز تھی جن کی نوائے درد
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	سر مست مئے نمود ہر شے
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	سر مہ بن کر چشم انساں میں سما جاؤں گی میں
غزلیات (۲) - ۱۶	۴۹	۴۰	۶۱	بال جبریل	سر مہ ہے میری آنکھ کا خاک مدینہ و بحف
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	سر میں جز ہمدردی انساں کوئی سودا نہ ہو
حسین احمد	۶۲	۴۹	۲۷۸	ارمغان حجاز	سرود بر سر منبر کہ ملت از وطن است

دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	سرود و شعر و سیاست کتاب و دین و ہنر
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	سرود جو حق و باطل کی کارزار میں ہے
غزلیات (۲)۔ ۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	سرور و سوز میں ناپائیدار ہے ورنہ
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	سروری زبیا فقط اس ذات بے ہمتا کو ہے

سز

تصویر و مصور	۲۴	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	سز او ار حدیث لن ترانی
--------------	----	----	-----	-------------	------------------------

سس

غزلیات (۲)۔ ۴۳	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	سست بنیاد بھی ہے، آئینہ دیوار بھی ہے
----------------	----	----	----	-----------	--------------------------------------

سط

نشع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۷	۲۰۷	بانگ درا	سطوت توحید قائم جن نمازوں سے ہوئی
--------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

سع

غزلیات (۳)۔ ۳۰	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	سع ہیہم ہے ترازوئے کم و کیف حیات
----------------	-----	-----	-----	----------	----------------------------------

سف

جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	سفال ہند سے مینار و جام پیدا کر
--------------	-----	-----	-----	-----------	---------------------------------

محراب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	سفر آمادہ نہیں منتظر بانگ رحیل
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۷	۱۷۳	بال جبریل	سفر اس کا انجام و آغاز ہے
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	سفر اس کو منزل سے بڑھ کر پسند
لاوالا	۷۶	۶۳	۶۰	ضرب کلیم	سفر خاکی شبستاں سے نہ کر سکتا اگر دانہ
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	سفر زندگی کے لیے برگ و ساز
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	سفر عروس قمر کا عاری شب میں
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	سفر ہے حقیقت حضر ہے مجاز
غزلیات (۳)۔ ۳	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	سفینہ برگ گل بنا لے گا قافلہ مور ناتواں کا

سک

خضر راہ	۲۷۶	۲۶۲	۲۹۸	بانگ درا	سکر کی لذت میں تو لٹو ا گیا نقد حیات
ایک بحری قزاق اور سکندر	۱۶۷	۱۵۵	۱۵۷	ضرب کلیم	سکندر! چیف تو اس کی جو انمردی سمجھتا ہے
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	سکندر ہوں کہ آئینہ ہوں یا گرد کدورت ہوں
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۴۷	ارمغان حجاز	سکندری ہو، قلندری ہو، یہ سب طریقے ہیں ساحرانہ
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	سکوت آموز طول داستان درد ہے ورنہ

غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۰	۱۴۰	۱۴۹	بانگ درا	سکوت تھا پر وہ وار جس کا وہ راز اب آشکار ہوگا
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	سکوت شام جدائی ہوا بہانہ مجھے
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	سکوت شام سے تا نغمہ سحر گاہی
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	سکوت شام میں محسوس ہے راوی
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	سکوت کوہ و لب جوئے و لالہ خوردو
جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	سکوت لالہ و گل سے کلام پیدا کر
نقد و راہی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	سکوں پرستی راہب سے فقر ہے بیزار
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	سکون دل سے سامان کشود کار پیدا کر
ستارہ	۱۵۷	۱۴۸	۱۵۸	بانگ درا	سکون محال ہے قدرت کے کارخانے میں
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	سکوں نا آشنار ہنا سے سامان ہستی ہے
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	سکھاتی ہے جو غزنی کو ایازی
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	سکھا دیے ہیں اسے شیوہ ہائے خاقہی
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	سکھا رہا ہے رہ و رسم دشت پیمائی!
حضور رسالت ماب	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	سکھائی تجھ کو ملائک نے رفعت پرواز
میں					
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۵	بال جبریل	سکھائی عشق نے مجھ کو حدیث رندانہ
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۱	بال جبریل	سکھائے کس نے اسمعیل کو آداب فرزندگی

تصویر درد	۸۷	۷۵	۷۲	بانگ درا	سکھایا اس نے مجھ کو مست بے جام و سپور ہنا
سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	سکھایا مسئلہ گردش زمیں میں نے
غزلیات (۲)۔ ۵۱	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	سکھلائی فرشتوں کو آدم کی تڑپ اس نے

سلسل

پیام صبح	۷۲۹	۵۶	۲۸	بانگ درا	سلا دوں گی جہاں کو خواب سے تم کو جگاؤں گی
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	سلسلہ روز و شب، اصل حیات و ممات
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	سلسلہ روز و شب تار حریر دورنگ
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	سلسلہ روز و شب، ساز ازل کی فغان
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۲۲۶	بال جبریل	سلسلہ روز و شب صیرفی کائنات
مسجد قرطنہ	۹۵	۹۳	۱۲۶	بال جبریل	سلسلہ روز و شب نقش گر حادثات
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	سلسلہ ہستی کا ہے اک بحر ناپیدا کنار
فرشتوں کا گیت	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	سلطانی جمہور کا آتا ہے زمانہ
(فرمان خدا)					
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۵	بانگ درا	سلطنت اقوام غالب کی ہے اک جادوگری
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	سلطنت اہل دل فقر ہے، شاہی نہیں!

سم

دین و سیاست	۱۲۱	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	ساقی کہاں اس فقیری میں میری
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	سما سکا نہ دو عالم میں مرد آفاقی
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۵	۲۲	۳۷	بال جبریل	سما سکتا نہیں پہنائے فطرت میں مرا سودا
خطاب بہ جوانان	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	سماں الفقر مخری کار ہاشان امارت میں
اسلام					
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	سمت گردوں سے ہوئے نفس حور کبھی
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۳۲	بال جبریل	سمٹ کر پہاڑ ان کی ہیبت سے رائی
ضیغ لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	سمجھا لہو کی بوند اگر تو اسے، تو خیر
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	سمجھا نہیں تسلسل شام و سحر کو میں
شبنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	سمجھا ہے کہ درماں ہے وہاں داغ جگر کا
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	سمجھا ہے کہ ہے راگ عبادات میں داخل
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	سمجھتا ہوں کہ میرا عشق میرے راز داں تک ہے
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	سمجھتا ہے تو راز ہے زندگی
ضیغ لولابی (۹)	۵۱	۴۰	۲۶۴	ارمغان حجاز	سمجھتا ہے جو موت خواب لحد کو
ضیغ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۶	ارمغان حجاز	سمجھتا ہے مری محنت کو محنت فرہاد
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	سمجھتی ہے تو ہو گیا کیا اسے؟
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	سمجھتے ہیں ناداں اسے بے ثبات

غزلیات (۲)۔ ۶۱	۷۹	۷۹	۱۱۳	بال جبریل	سمجھ رہے ہیں وہ یورپ کو ہم جو اپنا
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	سمجھ سکتے نہیں اس راز کو سینا و فارابی
مناصب	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	سمجھ گئی ہے اسے ہر طبیعت چالاک!
سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	سمجھ میں آئی حقیقت نہ جب ستاروں کی
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۷	بال جبریل	سمجھ میں اس قدر آیا کہ دل کی موت ہے دوری
سرود	۱۲۷	۱۱۵	۱۱۳	ضرب کلیم	سمجھو تمام مرحلہ ہائے ہنر ہیں طے
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	ضرب کلیم	سمجھو تمام مرحلہ ہائے ہنر ہیں طے
روح ارضی آدم کا	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۸	بانگ درا	سمجھو وہ ہیں ہمیں بھی دل ہو جہاں ہمارا
استقبال کرتی ہے					
غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بانگ درا	سمجھے گا نہ تو جب تک بے رنگ نہ ہو ادراک!
فردوس میں ایک	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۷	بانگ درا	سمجھیں نہ کہیں ہند کے مسلم مجھے غماز
مکالمہ					
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	سمرقند و بخارا کی کف خاک
رباعی	۲۲	۶	۶	بال جبریل	سمندر سے طے پیاسے کو شبنم
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	سمندر ہے اک بوند پانی میں بند
رباعیات۔ ۲۱	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	سمن ہے، سبزہ ہے بادِ سحر ہے

سن

رباعیات-۶	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	سن اے تہذیب حاضر کے گرفتار
پیام عشق	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	سن اے طلبگار درد پہلو! میں ناز ہوں تو نیاز ہو جا
تصویر درد	۸۴	۷۰	۶۶	بانگ درا	سن اے غافل صدا میری، یہ ایسی چیز ہے جس کو
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	سناتی ہے یہ زندگی کا انجام
غزلیات (۲)-۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	سنا دیا گوش منتظر کو حجاز کی خاموشی نے آخر
غزلیات (۱)-۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	سنا کرتے ہیں اپنے راز داں سے
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	سنا ہے خاک سے تیری نمود ہے لیکن
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	سنا ہے عالم بالا میں کوئی کیمیا گر تھا
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	سنا ہے کوئی شہزادی ہے حاکم اس گلستاں کی
غزلیات (۲)-۶۱	۷۹	۷۹	۱۱۳	بال جبریل	سنا ہے میں نے سخن رس ہے ترک عثمانی
ظریفانہ (۲۸)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	سنا ہے میں نے کل یہ گفتگو تھی کارخانے میں
فلسطینی عرب سے	۱۷۱	۱۶۰	۱۶۳	ضرب کلیم	سنا ہے میں نے غلامی سے امتوں کی نجات
غزلیات (۲)-۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	سنا ہے یہ قدسیوں سے میں نے وہ شیر پھر ہوشیار ہو

غزلیات (۲)۔ ۱۔	۳۹	۲۶	۴۱	بال جبریل
غزلیات (۲)۔ ۶۱۔	۷۹	۷۹	۱۱۳	بال جبریل
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا
غزلیات (۲)۔ ۲۶۔	۵۶	۵۰	۷۴	بال جبریل
زہد اور زندگی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	بانگ درا
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا
ہمالہ	۳۶	۲۳	۵	بانگ درا
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا
ایک فلسفہ زدہ سید	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم
زادے کے نام				

سنائی کے ادب سے میں نے (غوامی) نہ کی درنہ
سنائے کون اسے اقبال کا یہ شعر غریب
سنایا ہند میں آکر سرد در بانی
سنجھال کر جسے رکھا ہے لامکاں کے لیے
سنتا ہوں کہ کافر نہیں ہند کو سمجھتا
سنتا ہے تو کسی سے جو افسانہ حجاز
سنتی ہوں آپ نے بھی توڑ کے رکھ دی ہے مہار
سننتے ہیں جام بکف نغمہ کو کو بیٹھے
سند تو لیجئے لڑکوں کے کام آئے گی
سن کر بلبل کی آہ وزاری
سن کے بکری یہ ماجرا سارا
سنگ امروز کو آئینہ فردا کر دیں
سنگ تربت ہے مرا اگر ویدہ تقریر دیکھ
سنگ رہ سے گاہ بچتی، گاہ ٹکراتی ہوئی
سن لے اگر ہے گوش مسلمان کا حق نیوش
سن مجھ سے یہ نکتہ دل افروز

عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	سنی عشق نے گفتگو جب قضا کی
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	سنی نہ مصر و فلسطین میں وہ اذال میں نے
سرگزشت آدم				بانگ درا	سنے کوئی مری غربت کی داستاں مجھ سے
قطعہ				بانگ درا	سنے گا اقبال کون ان کو یہ انجمن ہی بدل گئی ہے
محراب گل افغان				ضرب کلیم	سینں گے میری صدا خانزادگان کبیر؟
کے افکار (۱۹)					
غزلیات (۲)۔ ۱۹				بال جبریل	سنے نہ ساقی مہوش تو اور بھی اچھا

سو

غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	سواد روم تہ الکبریٰ میں دلی یاد آتی ہے
رباعیات۔ ۱۶	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	سوار ناقہ و مجمل نہیں میں
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	سوال مے نہ کروں ساقی فرنگ سے میں
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	سوار کر چکا ہے تو امتحاں ہمارا
قوت اور دین	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	سوار ہوئی حضرت انساں کی قباچاک!
کوشش ناتمام	۱۳۵	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	سو توں کوندیوں کا شوق، بحر کاندیوں کو عشق
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	سو تے ہیں اس خاک میں خیر الامم کے تاجدار
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	سو تے ہیں خاموش، آبادی کے ہنگاموں سے دور

ایک کڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	سو جائے کوئی ان پہ تو پھراٹھ نہیں سکتا
آزادی شمشیر کے	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	سوچا بھی ہے اے مرد مسلمان کبھی تو نے
اعلان پر					
شع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	سوچ تو دل میں، لقب ساقی کا ہے زیبا تجھے؟
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۱	بانگ درا	سوختن نیست خیالے کہ نہاں دارو شع
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۲	ارمغان حجاز	سوداگر یورپ کی غلامی سے ہے آزاد
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	سوداگری نہیں یہ عبادت خدا کی ہے
لینن (خدا کے حضور	۱۱۱	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	سودا ایک کا، لاکھوں کے لیے مرگ مفاجات
میں)					
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	سورج بنتا ہے تار زر سے
لالہ صحرا	۱۸۵	۱۷۳	۱۶۵	بال جبریل	سورج بھی تماشائی تارے بھی تماشائی!
بزم انجم	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	سورج نے جاتے جاتے شام سیہ قبا کو
شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	سورج نے دیا اپنی شعاعوں کو یہ پیغام
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	سوز بانوں پر بھی خاموشی تجھے منظور ہے
قید خانے میں معتمد	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۷	بال جبریل	سوز بھی رخصت ہوا، جاتی رہی تاثیر بھی
کی فریاد					
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل	سوز وتب وتاب اول، سوز وتب وتاب آخر

عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	سوز و ساز جستجو مثل صبار کھتا ہوں میں
جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بال جبریل	سوز و ساز و درد و داغ و جستجوئے و آرزو!
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	سوطر ح کا بنوں میں ہے کھٹکا
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	سو کام خوشامد سے نکلتے ہیں جہاں میں
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	سونی پڑی ہوئی ہے مدت سے دل کی بستی
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	سونے کا ہمالہ ہو تو مٹی کا ہے اک ڈھیر!
سید کی لوح تربت	۲۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	سونے والوں کو جگا دے شعر کے اعجاز سے
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	سونے والوں میں کسی کو ذوق بیداری بھی ہے
ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	سوئے خلوت گاہ دل دامن کش انساں ہے تو
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۴	بانگ درا	سوئے گردوں نالہ شہگیر کا بھیجے سفیر
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	سوئے گور غریباں جب گئی زندوں کی بستی سے
پیرو مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۱	بال جبریل	سوئے مادر آ کہ تہارت کند!
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	سوئے میدان و غاحب وطن سے مجبور

سہ

عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	سہانی نمود جہاں کی گھڑی تھی
-------------	----	----	----	----------	-----------------------------

سی

سیاست نے مذہب سے رشتہ چھڑایا	سیاست	۱۶۰	۱۱۸	۱۲۲	دین و سیاست
سیاہ پوش ہوا پھر پہاڑ سر بن کا	بانگ درا	۹۲	۹۱	۱۰۱	ابر
سیاہ روز مسلمان رہے گا پھر بھی غلام	ضرب کلیم	۶۰	۶۲	۷۶	اشاعت اسلام فرنگستان
سیراب ہے پرویز، جگر تشنہ ہے فرہاد!	ارمغان حجاز	۲۴۱	۲۳	۳۰	دوزخی کی مناجات
سیر کرتا ہوا جس دم لب جو آتا ہوں	بانگ درا	۱۱	۲۸	۴۲	ابر کو ہسار
سیکھیں سلیقہ اب امر ابھی سوال کا	بانگ درا	۳۲۹	۲۸۶	۳۰۳	ظریفانہ (۱۴)
سیل کے سامنے کیا شے ہے نشیب اور فرراز	بال جبریل	۲۰۱	۱۵۰	۱۵۶	نپولین کے مزار پر
سیماب وار رکھتی ہے تیری ادا سے	بانگ درا	۲۷	۴۰	۵۶	شع و پروانہ
سیم سیال ہے پانی ترے دریاؤں کا	بانگ درا	۴۵	۵۴	۷۰	انسان اور بزم قدرت
سینکڑوں بطن چمن میں ابھی پوشیدہ بھی ہیں	بانگ درا	۲۲۹	۲۰۵	۲۱۸	جواب شکوہ
سینکڑوں خوں گشتہ تہذیبوں کا مدفن ہے زمیں!	بانگ درا	۱۶۱	۱۵۰	۱۵۹	گورستان شاہی
سینکڑوں ساحر بھی ہوں گے صاحب اعجاز بھی	بانگ درا	۹۰	۹۰	۱۰۰	داغ
سینکڑوں صدیوں سے خوگر ہیں غلامی کے عوام	ضرب کلیم	۱۴۵	۱۴۳	۱۵۵	خواجگی
سینکڑوں صدیوں کی کشت و خوں کا حاصل ہے یہ شہر	بانگ درا	۱۵۷	۱۴۶	۱۵۶	بلا داسلامیہ
سینکڑوں منزل ہے ذوق آگہی سے دور تو	بانگ درا	۷۸	۸۰	۹۰	چاند

جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	سینکڑوں نخل ہیں، کاہیدہ بھی بالیدہ بھی ہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۲۸	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	سینکڑوں نغموں سے بادِ صجدم آباد ہے
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	سینکڑوں ہیں کہ ترے نام سے بیزار بھی ہیں
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	سینما ہے یا صنعت آزری ہے؟
ضیغم لولابی (۱۳)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	سینہ افلاک سے اٹھتی ہے آہ سوزناک
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۲۸	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	سینہ بلبل کے زنداں سے سرو دا آزاد ہے
ضیغم لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	سینہ بے سوز میں ڈھونڈ خودی کا مقام
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۲۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	سینہ چاک اس گلستاں میں لالہ و گل ہیں تو کیا
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	سینہ دریا شعاعوں کے لیے گہوارہ
غزلیات (۱) - ۸	۲۷	۱۲	۱۸	بال جبریل	سینہ روشن ہو تو ہے سوزنخن عین حیات
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	سینہ سوزاں تر افریاد سے معمور ہے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	سینہ ویراں میں جان رفتہ آسکتی نہیں
شعاع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	سینہ ہے تیرا میں اس کے پیام ناز کا
دعا	۲۲۵	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	سینوں میں اجالا کر، دل صورت مینا دے

جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۷	۸۷	ضرب کلیم	سینے میں اگر نہ ہو دل گرم
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	سینے میں رہے راز ملو کا نہ تو بہتر
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	سینے میں ہیرا کوئی ترشا ہوا رکھتا ہوں میں
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	سید پیر بہن شام کو دے رہے تھے

شا

خضراہ				بانگ درا	شاخ آہو پر رہی صدیوں تلک تیری برات!
پیوستہ رہ شجر سے امید		۲۴۹	۲۸۰	بانگ درا	شاخ بریدہ سے سبق اندوز ہو کہ تو
بہار رکھ					
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۲	بانگ درا	شاخ پر بیٹھا کوئی دم، چچھایا، اڑ گیا
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	شاخ طوبی پتھر ریز طیور
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	شاخ گل پر چہک، ولیکن
غزلیات (۲)۔ ۹	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	شاخ گل میں جس طرح باد سحر گاہی کا نم
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	شاخیں ہیں خموش ہر شجر کی
میری برحق	۵۷	۴۴	۴	ضرب کلیم	شاعر اسی افلاس تخیل میں گرفتار
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۰	۱۴۲	ضرب کلیم	شاعر بھی ہیں پیدا، علما بھی، نما بھی
شاعر	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	شاعر! ترے سینے میں نفس ہے کہ نہیں ہے

شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۵	بانگ درا	شاعر دانواز بھی بات اگر کہے کھڑی
شاعر	۷۷	۶۱	۵۳	بانگ درا	شاعر رنگیں نوا ہے دیدہ بینائے قوم
رات اور شاعر (رات)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	شاعر کا دل ہے لیکن نا آشنا سکوں سے
مستی کردار	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	شاعر کی نوا مردہ و افسردہ بے ذوق
فنون لطیفہ	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۷	ضرب کلیم	شاعر کی نوا ہو کہ معنی کا نفس ہو
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	شاعر کے فکر کو پرواز خامشی
سلمی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ درا	شاعر جس کو دیکھا قدرت کے بائین میں
سیاست	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	شاعر کی عنایت سے تو فرزین، میں پیادہ
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	شام اس کی ہے مانند سحر صاحب پر تو
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	شام تیری کیا ہے، صبح عیش کی تمہید ہے
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	شام جس کی آشنائے نالہ یارب! نہیں
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	شام غربت ہوں اگر میں، تو شفق تو میری
شمع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۸	بانگ درا	شام غم لیکن خبر دیتی ہے صبح عید کی
شمع	۶۱	۴۵	۳۳	بانگ درا	شام فراق صبح تھی میری نمود کی

رخصت اے بزم	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	شام کو آواز چشموں کی سلاتی ہے مجھے
جہاں					
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۶	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	شام کی سرحد سے رخصت ہے وہ رندلم یزید
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	شام کی ظلمت، شفق کی گل فروشی میں ہے یہ
رخصت اے بزم	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	شام کے تارے پہ جب پڑتی ہو رہ کر نظر
جہاں					
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	شام کے صحرا میں ہو جیسے ہجوم بخیل!
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	شان آنکھوں میں نہ چھتی تھی جہاں داروں کی
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۵	بانگ درا	شان خلیل ہوتی ہے اس کے کلام سے عیاں
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	شان کرم پہ ہے مدار عشق گرہ کشاے کا
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	شانوں پہ اٹھائے لا رہی ہے
غزلیات (۲)۔۴	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	شانہ روزگار پر بارگراں ہے تو کہ میں
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۱	بانگ درا	شانہ موعجہ صرصر سے سنور جاتا ہوں
خفنگان خاک سے	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	شانہ ہستی پہ ہے بکھرا ہوا گیسوئے شام
استفسار					
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۱۶	۲۳۱	ارمغان حجاز	شاہاں چہ عجب گربنواز نگدارا

معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز	شاہ، ہے برطانوی مندر میں اک مٹی کا بت
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	شاہد قدرت کا آئینہ ہو، دل میرا نہ ہو
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	شاہو مضمون تصدق ہے ترے انداز پر
شیکسپیر	۲۶۳	۲۵	۲۸۳	بانگ درا	شاہد مے کے لیے جگہ جام آئینہ
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	شاہی نہیں ہے بے شیشہ بازی
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	شاہیں سے تدر و کی غلامی
اسرار پیدا	۸۶	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	شاہین کبھی پرواز سے تھک کر نہیں گرتا
الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	شاہیں کی ادا ہوتی ہے بلبل میں نمودار
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	شاہیں گدائے دانہ عصفور ہو گیا
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	شاہیاں ہے مجھے غم جدائی
مہمان عزیز	۹۴	۸۱	۸۰	ضرب کلیم	شاہید آجائے کہیں سے کوئی مہمان عزیز
صبح چین	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۸	ضرب کلیم	شاہید تو سمجھتی تھی وطن دور ہے میرا
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	شاہد سنیں صدائیں اہل زمیں تمہاری
جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	شاہد کرۂ ارض کی تقدیر بدل جائے
غزلیات (۲)۔ ۳۲	۶۰	۵۴	۸۹	بال جبریل	شاہد کسی حرم کا تو بھی ہے آستانہ
قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	شاہد کہ اتر جائے ترے دل میں مری بات
نفسیات حاکی	۱۷۲	۱۶۱	۱۶۴	ضرب کلیم	شاہد کہ اسیروں کو گوارا ہو اسیری

زین و آسمان	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	شاید کہ زمیں ہے یہ کسی اور جہاں کی
ابوالعلا مصری	۱۶۳	۱۵۷	۲۰۹	بال جبریل	شاید کہ وہ شاطر اسی ترکیب سے ہومات
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	شاید کوئی منطق ہونہاں اس کے عمل میں
یورپ اور یہود	۱۵۱	۱۴۰	۱۴۱	ضرب کلیم	شاید ہوں کلیسا کے یہودی متوالی

شب

عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	شباب آہ! کہاں تک امیدوار ہے
محراب گل افغان	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	شباب جس کا ہے بے داغ، ضرب ہے کاری
کے افکار (۱۰)					
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	شباب سیر کو آیا تھا، سو گوار گیا!
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	شباب کے لیے موزوں تراپیام نہیں
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	شباب و مستی و ذوق و سرور و رعنائی
رباعیات - ۳۴	۸۹	۸۸	۱۲۵	بال جبریل	شبابی سے کلیسی دو قدم ہے
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	شب دراز عدم کا فسانہ ہے دنیا
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	شبستان محبت میں حریر و پرنیاں ہو جا
خضر راہ	۲۶۷	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا	شب سکوت افزا، ہوا آسودہ، دریا نرم سیر
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	شب فراق کو گویا فریب دیتا ہوں

شبکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	شب کی آہیں بھی گئیں، صبح کے نالے بھی گئے
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	شب کی خاموشی میں جز ہنگامہ فردا نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	شب گریزاں ہوگی آخر جلوہ خوردشید سے
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	شبلی کو رو رہے تھے ابھی اہل گلستاں
شمع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	شبنم افشاں تو، کہ بزم گل میں ہو چرچا ترا
شمع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۴	۲۱۵	بانگ درا	شبنم افشانی مری پیدا کرے گی سوز و ساز
غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	شبنم کی طرح پھولوں پر روا اور چمن سے چل
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	شبنم کے آنسوؤں پر کلیوں کا مسکرانا
سیلہی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ درا	شبنم کے موتیوں میں، پھولوں کے پیرہن میں

شب

مخرب گل افغان کے افکار (۸)	۱۸۱	۱۷۰	۱۷۲	ضرب کلیم	شپر کہتی ہے تجھ کو کور چشم و بے ہنر
-------------------------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

شبح

غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	شجر حجر بھی خدا سے کلام کرتے ہیں
جواب شبکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	شجر فطرت مسلم تھا حیا سے نمناک
غزلیات (۲)۔۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	شجر میں، پھول میں، حیوان میں، پتھر میں، ستارے میں

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	شجر ہے فرقہ آرائی، تعصب ہے ثمر اس کا
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	شجر، یہ انجمن بے خروش ہے گویا
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا	شراب بے خودی سے تافلک پرواز ہے میری
بلالؓ	۹۱	۸۰	۷۸	بانگ درا	شراب دید سے بڑھتی تھی اور پیاس تری
تصویر درد	۸۷	۷۵	۷۲	بانگ درا	شراب روح پرور ہے محبت نوع انساں کی
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	شراب سرخ سے رنگیں ہوا ہے دامن شام
النجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	شراب علم کی لذت کشاں کشاں مجھ کو
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	شراب کہن پھر پلا ساقیا!
تضمین بر شعر	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	شرارے وادی ایمین کے تو بوتاتا ہے لیکن
صائب					
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	شر ربن کے رہتی ہے انساں کے دل میں
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۲	۱۵۲	بانگ درا	شررفشاں ہوگی آہ میری، نفس مرا شعلہ بار ہوگا
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	شرط اس کے لیے ہے تشنہ کامی
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	شرط اس کے لیے ہے اے صاحب الطاف عمیم
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	شرط رضایہ ہے کہ تقاضا بھی چھوڑ دے
علم و عشق	۳۳۳	۲۱	۱۴	ضرب کلیم	شرع محبت میں ہے عشرت منزل حرام
ضیغ لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	شرع ملوکانہ میں جدت احکام دیکھ!

عورت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	شرف میں بڑھ کے ثریا سے مشت خاک اس کی
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	شرکت غم سے وہ الفت اور محکم ہو گئی
میں					
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۷	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	شرکت میا نہ حق و باطل نہ کر قبول
ایک آرزو	۲۶	۴۷	۳۵	بانگ درا	شرمائے جس سے جلوت، خلوت میں وہ ادا ہو
جدت	۱۳۴	۱۲۲	۱۲۱	ضرب کلیم	شرمندہ ہو فطرت ترے اعجاز ہنر سے
غزلیات	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	شریعت کیوں گریباں گیر ہو ذوقِ تکلم کی
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۴	بانگ درا	شریک بزم امیر و وزیر و سلطان ہو
مناصب	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	شریک حکم غلاموں کو کر نہیں سکتے
رباعیات - ۲۹	۸۸	۸۷	۲۴	بال جبریل	شریک زمرہ لائتخرونوں کر
تصوف	۴۷	۳۴	۲۹	ضرب کلیم	شریک شورش پنہاں نہیں تو کچھ بھی نہیں

شمع

رقص و موسیقی	۱۴۴	۱۳۳	۱۳۴	ضرب کلیم	شعر سے روشن ہے جان جبرئیل و اہرمن
خفنگان خاک سے	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	شعر کی گرمی سے کیا واں بھی پگھل جاتا ہے دل؟
استفسار					
رقص و موسیقی	۵۴	۳۹	۱۳۴	ضرب کلیم	شعر گو یا روح موسیقی ہے رقص اس کا بدن

شع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	شعلہ بن کر پھونک دے خاشاک غیر اللہ کو
شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	شعلہ تحقیق کو غار نگر کا شانہ کر
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	شعلہ خورشید گو یا حاصل اس کھیتی کا ہے
تضمین بر شعر ابو طالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	شعلہ ساں از ہر کجا بر خاشتی آنجا نشیں
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	شعلہ گردوں نور داک مشیت خاکستر میں تھا
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	شعلہ نمرود ہے روشن زمانے میں تو کیا
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	شعلہ ہے ترے جنوں کا بے سوز
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	شعلہ ہے مثل چراغ لالہ صحرا ترا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۳	۲۶۱	۲۶۱	بانگ درا	شعلہ یہ کتر ہے گردوں کے شرارے سے بھی کیا؟
اپنے شعر سے	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	شعلے سے ٹوٹ کر مثل شر آوارہ نہ رہ
غزلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	شعلے سے بے محل ہے الجھنا شرا کا
شع و پروانہ	۵۶	۴۰	۲۷	بانگ درا	شعلے میں تیرے زندگی جاوداں ہے کیا؟
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۳	بانگ درا	شعلے ہوتے ہیں مستعار اس کے
غزلیات (۲)۔ ۶۱	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	شعور و ہوش و خرد کا معاملہ ہے عجیب

شف

تاتاری کے خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	شفق آمیز تھی اس کی سفیدی
شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	شفق صبح کو دریا کا خرام آئینہ
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	شفق نہیں مغربی افق پر، یہ جوئے خوں ہے، یہ جوئے خوں ہے!
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	شفق نہیں ہے، یہ سورج کے پھول ہیں گویا!

شک

فلسفی	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۸	بال جبریل	شکار زندہ کی لذت سے بے نصیب رہا
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	شکار مردہ سزاوار شہباز نہیں
تضمین بر شعرائیسی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	شکایت تجھ سے ہے اے تارک آئین آبائی
غلام قادر رہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	شکایت چاہیے تم کو نہ کچھ اپنے مقدر سے
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۲	۵۰	بال جبریل	شکایت ہے مجھے یارب خداوندان مکتب سے
نیاشوالا	۹۹	۸۸	۸۹	بانگ درا	شکلی بھی شانتی بھی بھگتوں کے گیت میں ہے
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	شکوہ شکوے کو کیا حسن ادا سے تو نے
محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۲	۲۴۲	بانگ درا	شکری حصار درنہ میں محصور ہو گیا

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا
کنارا راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا
غزلیات (۲) - ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۶	بال جبریل
ضیغ لولابی (۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز

شکست رنگ سے دیکھا ہے میں نے بن کے بور ہنا
شکست سے یہ کبھی آشنا نہیں ہوتا
شکست گیت میں چشموں کے دلبری ہے کمال
شکوہ اللہ سے، خاکم بدہن، ہے مجھ کو
شکوہ بے جا بھی کرے کوئی تو لازم ہے شعور
شکوہ ترکمانی، ذہن ہندی، نطق اعرابی
شکوہ سنجر و فقر جنید و بسطامی
شکوہ عید کا منکر نہیں ہوں میں لیکن

شگ

پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل
پھول کا تحفہ عطا	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۲	بانگ درا
ہونے پر				
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا

شگفتہ اور بھی ہوتا یہ عالم ایجاد
شگفتہ کرنے سے کبھی بہارا سے
شگفتہ ہو کے کلی دل کی پھول ہو جائے

ششم

ضیغ لولابی (۱۸)	۵۹	۴۶	۲۷۵	ارمغان حجاز
شاعر	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم

شمشیر پدر خواہی بازوئے پدر آ اور
شمشیر کی مانند ہوتیزی میں تری سے

بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل
بچہ اور شمع	۱۰۴	۳۹	۹۴	بانگ درا
غزلیات (۲)۔ ۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	بانگ درا
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۶	بانگ درا
شمع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۰	بانگ درا
صدائے درد	۱۴۲	۱۳۲	۳۰	بانگ درا
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا
بچہ اور شمع	۱۰۳	۹۳	۹۴	بانگ درا
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۲۹	۱۲۹	ضرب کلیم

شمشیر کی مانند ہے برندہ و براق!
شمشیر و سناں اول، طاؤس و رباب آخر
شمع اک شعلہ ہے، لیکن تو سراپا نور ہے
شمع بولی، گر یہ غم کے سوا کچھ بھی نہیں!
شمع تو محفل صداقت کی
شمع حق سے جو منور ہو یہ وہ محفل نہ تھی
شمع خود رami گداز درمیان انجمن
شمع روشن بجھ گئی، بزم سخن ماتم میں ہے!
شمع سحر یہ کہہ گئی سوز ہے زندگی کا ساز
شمع سے روشن شب دوشینہ ہو سکتی نہیں
شمع کو بھی ہو ذرا معلوم انجام ستم
شمع کو جلنے سے کیا مطلب جو محفل ہی نہ ہو
شمع کی طرح جبیں بزم گہ عالم میں
شمع کے شعلوں کو گھڑیوں دیکھتا رہتا ہے تو
شمع گو تم جل رہی ہے محفل اغیار میں
شمع محفل کی طرح سب سے جدا سب کا رفیق

شع اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	شع محفل کے توجہ سوز سے خالی رہا
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	شع یہ سودائی دسوزی پروانہ ہے

شو

-- کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	شوخ تو ہوگی تو گودی سے اتاریں گے تجھے
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۷	بال جبریل	شوخ و بے پروا ہے کتنا خالق تقدیر بھی
جواب شکوہ	۲۱۲	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	شوخ و گستاخ یہ پستی کے لکیں کسے ہیں!
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۱	بانگ درا	شوخ یہ چنگاریاں، ممنون شب ہے جن کا سوز
غزلیات (۱) - ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	شونمی سی ہے سوال مکر میں اے کلیم!
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۱	بانگ درا	شورش امروز میں محوسر و دروش رہ!
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	شورش بزم طرب کیا، عود کی تقریر کیا!
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	شورش زنجیر در میں لطف آتا تھا مجھے
ایک آرزو	۶۲	۴۶	۳۵	بانگ درا	شورش سے بھاگتا ہوں، دل ڈھونڈتا ہے میرا
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۴	ضرب کلیم	شورش طوفاں حلال، لذت ساحل حرام

آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	شورش میخانہ انساں سے بالاتر ہے تو
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	شورش ناقوس آواز اذیاں سے ہمکنار
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	شور لیلیٰ کو کہ باز آرائیش سودا کند
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	شور ہے ہو گئے دنیا سے مسلمان نابود
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	شوق آزادی کے دنیا میں نہ نکلے حوصلے
شع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	شوق بے پروا گیا، فکر فلک پیا گیا
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	شوق پرواز میں مجھو دشمن بھی ہوئے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	شوق تر اگر نہ ہو میری نماز کا امام
رخصت اے بزم	۸۰	۶۵	۵۸	بانگ درا	شوق کس کا سبزہ زاروں میں پھراتا ہے مجھے؟
جہاں					
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	شوق کہتا ہے کہ تو مسلم ہے، بے باکانہ چل
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	شوق مری لے میں ہے، شوق مری نے میں ہے
شع	۶۱	۴۵	۳۴	بانگ درا	شوق نظر کبھی، کبھی ذوق طلب بنی
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	شوکت سخر و سلیم، تیرے جلال کی نمود

شہرہ

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۳۲	بال جبریل	شہادت ہے مطلوب و مقصود مومن
اسیری	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگ درا	شہپر زاغ و زغن در بن قید و صید نیست
شع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	شہران کے مٹ گئے، آبادیاں بن ہو گئیں
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	شہرت کی زندگی کا بھروسہ بھی چھوڑ دے
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	شہر جو اجڑا ہوا تھا اس کی آبادی تو دیکھ
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	شہر سے سودا کی شدت میں نکل جاتا ہوں میں
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	شہر قیصر کا جو تھا اس کو کیا سرکس نے؟
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	شہر کی کھائے ہوا، بادیہ پیمانہ رہے
بچہ اور شع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	شہر میں، صحرا میں، ویرانے میں، آبادی میں حسن
ابر کہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	شہر و ویرانہ مرا، بحر مرا، بن میرا
زہد اور زندگی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	شہرہ تھا بہت آپ کی صوفی منشی کا
باغی مرید	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	شہری ہو دہاتی ہو، مسلمان ہے سادہ
غلام قادر ربیہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۳	بانگ درا	شہنشاہی حرم کی نازینان سمن بر سے
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	شہید ازل لالہ خونیں کفن

شہید محبت نہ کا فرنہ غازی

بال جبریل

محبت

۱۵۲

۱۴۶

۱۹۷

شی

شیاطین ملوکیت کی آنکھوں میں ہے وہ جادو

ارمغان حجاز

۵۰

۳۸

۲۶۲

ضیغم لولابی (۷)

شیخ صاحب بھی پردے کے کوئی حامی نہیں

بانگ درا

۲۹۹

۲۸۳

۳۲۶

ظریفانہ (۳)

شیخ کہتا ہے کہ ہے یہ بھی حرام اے ساقی!

بال جبریل

۲۷

۱۲

۱۷

غزلیات (۱)۔ ۸

شیخ مکتب کے طریقوں سے کشاد دل کہاں

ضرب کلیم

۹۲

۷۹

۷۸

تر بیت

شیخ مکتب ہے اک عمارت گر

بال جبریل

۱۷۰

۱۶۴

۲۱۷

شیخ مکتب سے

شیخ وملا کو بری لگتی ہے درویش کی بات

ضرب کلیم

۹۰

۷۷

۷۶

حکومت

شیدائی غائب نہ رہ، دیوانہ موجود ہو

بانگ درا

۲۵۶

۲۴۲

۲۷۳

مسلمان اور تعلیم

جدید

شیرازہ بند دفتر کون ومکاں ہے تو

بانگ درا

۵۸

۴۳

۳۰

آفتاب

شیرازہ ہوا ملت مرحوم کا اتر

ضرب کلیم

۶۱

۴۸

۴۴

اے روح محمدؐ

شیر مردوں سے ہوا بیشہ تحقیق تھی

بال جبریل

۲۷

۱۲

۱۷

غزلیات (۱)۔ ۸

شیشہ دل ہوا گر تیرا مثال جام جم

بانگ درا

۶۹

۵۴

۴۳

سید کی لوح تربت

شیشہ دہر میں مانندے ناب ہے عشق

بانگ درا

۱۱۷

۵۳

۱۲۳

۱۲۷۔ کی گود میں

بلی دیکھ کر

ظریفانہ (۱۸)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	شیشہ دیں کے عوض جام و سبولیتا ہے
شاعر	۱۳۸	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	شیشے کی صراحی ہو کر مٹی کا سبب ہو
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	شیوہ عشق ہے آزادی و دہر آشوبی

صا

غزلیات (۲)۔ ۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	صاحب ساز کو لازم ہے کہ غافل نہ رہے
قت اور دین	۴۰	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	صاحب نظراں! نشہ قوت ہے خطرناک

صب

طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	صبا کرتی ہے بوئے گل سے اپنا ہم سفر پیدا
غزلیات	۹۹	۸۵	۸۵	ضرب کلیم	صبا سے بھی نہ ملا تجھ کو بوئے گل کا سراغ
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	صبح ازل جو حسن ہو ادلستان عشق
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	صبح ازل یہ مجھ سے کہا جبریل نے
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۵	۴۵	بانگ درا	صبح اک گیت سراپا ہے تری سطوت کا
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	صبح جب میری نگہ سودائی نظارہ تھی
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	صبح خورشید درخشاں کو جو دیکھا میں نے

غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	صحبت پیرروم سے مجھ پہ ہوا میرا زفاش
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	صحبت مادر میں طفل سادہ رہ جاتے ہیں ہم
سلیمی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۸	بانگ درا	صحرا کو ہے بسایا جس نے سکوت بن کر
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	صحرا و دشت دور میں کہسار میں وہی ہے
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	صحرائے عرب کی حور ہے تو

صد

تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	صد آئی کہ میں ہوں روح تیمور
نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	صد اہہشت سے آئی کہ منتظر ہے ترا
عربی	۲۵۲	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	صد اتربت سے آئی شکوہ اہل جہاں کم گو
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	صد ا کو اپنی سمجھتا ہے غیر کی آواز
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	صد انوری و ہزار جامی
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	صدائے آبشاراں از فراز کو ہسار آمد
ضیغم لولابی (۱۹)	۶۰	۴۷	۲۷۶	ارمغان حجاز	صدائے تیشہ کہ برسنگ می خورد دگر است

غزلیات (۲) - ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۳۷	بانگ درا	صدائے لن ترانی سن کے اے اقبال میں چپ رہوں
غزلیات (۱) - ۱۲	۳۰	۱۶	۲۶	بال جبریل	صدائے مرغ چمن ہے بہت نشاط انگیز
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	صدمہ آجائے ہوا سے گل کی پتی کو اگر
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	صدقِ ظلیل بھی ہے عشق، صبر حسین بھی ہے عشق
صدیق	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	صدیق کے لیے ہے خدا کا رسول بس
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ درا	صدیوں رہا ہے دشمن دور زماں ہمارا
بلال	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	صدیوں سے سن رہا ہے جسے گوش چرخ پیر
محراب گل افغان	۱۹۱	۱۷۹	۱۸۲	ضرب کلیم	صدیوں میں کہیں پیدا ہوتا ہے حریف اس کا
کے افکار (۲۰)					

صر

شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۰	بانگ درا	صرف تمیر سحر خاکستر پروانہ کر
-------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------

صف

محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	صفا تھی جس کی خاک پا میں بڑھ کر سا غرجم سے
غزلیات (۱) - ۹	۲۸	۱۳	۲۰	بال جبریل	صفائے پا کی طینت سے ہے گہر کا وضو
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	صفائے دل کو کیا آرائش رنگ تعلق سے
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	صف باندھے دونوں جانب بوٹے ہرے ہرے ہوں

جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	صف بستہ تھے عرب کے جوانان تیغ بند
غزلیات (۲)۔ ۵۷	۷۶	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	صفت برق چمکتا ہے مرا فکر بلند
کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ درا	صفت غنچہ ہم آغوش رہوں نور سے میں
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	صفت شمع لحد مردہ ہے محفل میری
نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	صف جنگاہ میں مردان خدا کی تکبیر
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	صفحہ ایام سے داغ مداد شب مٹا
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا	صفحہ دہر سے باطل کو مٹایا کس نے؟
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	صفحہ دہر سے باطل کو مٹایا ہم نے
رباعیات۔ ۱۹	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	صفیں کج، دل پریشاں، سجدہ بے ذوق

صل

رقص	۱۴۵	۱۳۴	۱۳۵	ضرب کلیم	صلہ اس رقص کا درویشی و شائبشاہی
رقص	۱۴۵	۱۳۴	۱۳۵	ضرب کلیم	صلہ اس رقص کا ہے تشنگی کام و دہن
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۵۹	۸۷	بال جبریل	صلہ ان کی کدو کاوش کا ہے سینوں کی بے نوری
بحری قزاق اور سکندر	۱۶۷	۱۵۵	۱۵۷	ضرب کلیم	صلہ تیرا تری زنجیر یا شمشیر ہے میری
ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	صلہ شب بھری کی تشنہ کامی کا

یورپ اور سواریا	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۰	ضرب کلیم	صلہ فرنگ سے آیا ہے سواریا کے لیے
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۴	بال جبریل	صلہ شہید کیا ہے، تب و تاب جاودانہ

صن

مصور	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	ضرب کلیم	صنعت تجھے آتی ہے پرانی بھی نئی بھی
غزلیات (۳)۔ ۲۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	صنم کدہ ہے جہاں اور مرد حق ہے خلیل
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	صنم کدہ ہے جہاں لا الہ الا اللہ
پھول	۲۶۲	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	صنوبر باغ میں آزاد بھی ہے پابگل بھی ہے

صو

غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۱	بانگ درا	صورت آئینہ سب کچھ دیکھ اور خاموش رہ
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	صورت خاک حرم یہ سرزمین بھی پاک ہے
۔۔۔ کی گود میں	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	صورت دل ہے یہ ہر چیز کے باطن میں مکیں
بلی دیکھ کر					
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۶	بال جبریل	صورت شمشیر ہے دست قضا میں وہ قوم
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	صورت شمع نور کی ملتی نہیں قبا سے
ضیغ لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	صورت کاغذ حلال، حشر کی لذت حرام
مستی کردار	۵۲	۳۹	۳۵	ضرب کلیم	صوت کی طریقت میں فقط مستی احوال

سیلیبی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۷	بانگ درا	صوفی نے جس کو دل کے ظلمت کدے میں پایا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳۱	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	صوفی و ملا ملوکیت کے بندے ہیں تمام

صی

شمع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	صیاد آپ، حلقہ دام ستم بھی آپ
محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۵	۱۷۲	۱۷۶	ضرب کلیم	صیاد معانی کو یورپ سے ہے نومیدی
الہرام مصر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۵	ضرب کلیم	صیاد ہیں مردان ہنرمند کہہ نچیر!
محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۵	۱۷۲	۱۷۶	ضرب کلیم	صیاد ہے کافر کا، نچیر ہے مومن کا
پیرو مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۷	بال جبریل	صید مہر و ماہ کرتی ہے خودی

ضب

رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	ضبط پیغام محبت سے جو گھبراتا ہوں
------------------	-----	-----	-----	----------	----------------------------------

ضر

ضیغ لولابی (۴)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	ضربت پیہم سے ہو جاتا ہے آخر پاش پاش
نقرو ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	ضرب کاری ہے اگر سینے میں ہے قلب سلیم

ضم

اشاعت اسلام	۷۵	۶۲	۶۰	ضرب کلیم	ضمیر اس مدنیت کا دیں سے ہے خالی
فرنگستان میں					
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	ضمیر بندہ خاکی سے ہے نمودان کی
مغربی تہذیب	۸۵	۷۱	۶۹	بانگ درا	ضمیر پاک و خیال بلند و ذوق لطیف
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۲۴	بال جبریل	ضمیر پاک و نگاہ بلند و مستی شوق
ضیغ لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	ضمیر جہاں اس قدر آتشیں ہے
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	ضمیر لالہ میں روشن چراغ آرزو کر دے
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	ضمیر لالہ مئے لعل سے ہوا البریز
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۲۷۲	ارمغان حجاز	ضمیر مغرب ہے تاجرانہ، ضمیر مشرق ہے راہبانہ

ضو

وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۷	بانگ درا	ضو سے اس خورشید کی اختر مرآتا بندہ ہے
------	-----	-----	-----	----------	---------------------------------------

طا

غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	طاقت ہو دید کی تو تقاضا کرے کوئی
پیر و مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	طالب دل باش و در پیکار باش
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	طالع قیس و گیسوئے لیلیٰ

فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۶	۱۶۸	بانگ درا	طائر دل کے لیے غم شہپر پرواز ہے
طلبہ علی گڑھ کالج کے	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۹	بانگ درا	طائر زیر دام کے نالے تو سن چکے ہو تم
نام					
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	طائر سد رہ آشنا ہوں میں
غزلیات (۲)۔ ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	طائر ک بلند بال! دانہ و دام سے گزر
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	طائروں کی صدائیں آتی تھیں

طب

خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	طب مغرب میں مزے میٹھے اثر خواب آوری
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	طب آزاد پیدر مضاں بھاری ہے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	طب زمانہ تازہ کر جلوہ بے حجاب سے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۶	۲۱۶	ارمغان حجاز	طب مشرق کے لیے موزوں یہی ایون تھی
غزلیات (۲)۔ ۶	۴۲	۳۰	۴۷	بال جبریل	طیب عشق نے دیکھا مجھے تو فرمایا
رباعیات۔ ۸	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	طبیعت غزنوی، قسمت ایازی

طر

حضور رسالت ماب	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۹	بانگ درا	طرا بلیس کے شہیدوں کا ہے لہو اس میں
----------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

میں

غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	طرب آشنائے خروش ہو، تو نوا ہے محرم گوش ہو
پنجاب کے پیر	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	طروں نے چڑھایا نشہ خدمت سرکار
زادے سے					
ضبط	۱۴۵	۱۳۳	۱۳۴	ضرب کلیم	طریق اہل دنیا ہے گلہ شکوہ زمانے کا
محراب گل افغان	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	طریق ساتی و رسم کدوں بدل جائے
کے افکار (۳)					
نکتہ توحید	۶۶	۵۳	۵۰	ضرب کلیم	طریق شیخ فقیہانہ ہو تو کیا کہئے
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۰	۶۲	بال جبریل	طریق کو بکن میں بھی وہی حیلے ہیں پرویزی
انقلاب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	طریقہ اب وجد سے نہیں ہے بیزاری

طش

بزم انجم	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	طشت افق سے لے کر لالے کے پھول مارے
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ درا	طشت گردوں میں ٹپکتا ہے شفق کا خون ناب

طع

پیر و مرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	طعمہ ہر گربہ دراں شود
پیر و مرید	۱۳۹	۱۵۳	۱۸۱	بال جبریل	طعمہ ہر مرنگے انجیر نیست
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	طعن اغیار ہے، رسوائی ہے، ناداری ہے

طعنہ زن ہے تو کہ شیدا کج عزالت کا ہوں میں

باغک در	۵۸	۶۵	۸۰	رخصت اے بزم جہاں
---------	----	----	----	---------------------

طف

طفلک سیماب پاہوں مکتب ہستی میں میں
طفلک نا آشنا کی کوشش گفتار میں

باغک در	۴۴	۵۴	۷۰	ماہ نو
باغک در	۹۵	۹۴	۱۰۴	بچہ اور شمع

طل

طلب جس کی صدیوں سے تھی زندگی کو
طلب صادق نہ ہو تیری، تو پھر کیا شکوہ ساقی
طلسم بود و عدم جس کا نام ہے آدم
طلسم بے خبری، کافر می و دیں داری
طلسم زمان و مکاں توڑ کر
طلسم ظلمت شب سورہ والنور سے توڑا
طلسم گنبد گردوں کو توڑ سکتے ہیں
طلسم مہر و سپہر و ستارہ بشکستد
طلسم ہار شکنند آں دے کہ ما داریم
طلوع فردا کا منتظرہ کہ دوش و امروز ہے فسانہ

بال جبریل	۱۴۲	۱۰۵	۱۰۸	طارق کی دعا
بال جبریل	۸۵	۵۸	۶۳	غزلیات (۲)۔ ۳۶
ضرب کلیم	۵۴	۵۷	۷۰	آدم
ارمغان حجاز	۲۶۷	۴۱	۵۳	ضیغ لولابی (۱۱)
بال جبریل	۱۷۴	۱۲۸	۱۳۳	ساقی نامہ
باغک در	۴۷	۵۶	۷۲	پیام صبح
بال جبریل	۶۶	۴۴	۵۲	غزلیات (۲)۔ ۲۱
ارمغان حجاز	۲۴۶	۲۶	۳۴	مسعود مرحوم
ارمغان حجاز	۲۴۵	۲۵	۳۳	مسعود مرحوم
بال جبریل	۱۷۶	۱۳۰	۱۳۵	زمانہ

نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	طلوع مہر و سکوت سپہر مینائی
مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	طلوع ہے صفت آفتاب اس کا غروب

طم

طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	طمائے موج کے کھاتے تھے جو بن کر گہر نکلے
------------	-----	-----	-----	----------	--

طو

شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	طور مضطر ہے اسی آگ میں جلنے کے لیے
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۷	بانگ درا	طوف حریم خاکی تیری قدیم خو ہے
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	طوق گلوئے حسن تماشا پسند ہے
غلاموں کی نماز	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	طویل سجدہ اگر ہیں تو کیا تعجب ہے
غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۸	۱۶۲	ضرب کلیم	طویل سجدہ ہیں کیوں اس قدر تمہارے امام؟

طہ

جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	طہران ہو گر عالم مشرق کا جیووا
------------------	-----	-----	-----	----------	--------------------------------

طا

تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	ظالم اپنے شعلہ سوزاں کو خود کہتا ہے دور
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	ظاہر پرست محفل نو کی نگاہ ہے

جذت	۱۳۳	۱۲۲	۱۲۰	ضرب کلیم	ظاہر تری تقدیر ہو سیمائے قمر سے
پیرومرید	۱۴۱	۱۳۷	۱۸۳	بال جبریل	ظاہر شراپستہ آرد پھر خ
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	ظاہر کی آنکھ سے نہ تماشا کرے کوئی
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	ظاہر تجارت ہے، حقیقت میں جو ہے
پیرومرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۲	بال جبریل	ظاہر نقرہ گرا سپیدا ونو
فردوس میں مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	ظاہر ہے کہ انجام گلستاں کا ہے آغاز

ظل

رباعیات۔ ۲	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	ظلام بحر میں کھو کر سنسجھل جا
نالہ فراق (آرٹلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	ظلمت شب سے ضیائے روز فرقت کم نہیں
شع اور شاعر	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۸	بانگ درا	ظلمت شب میں نظر آئی کرن امید کی
تسلیم و رضا	۶۵	۵۲	۴۹	ضرب کلیم	ظلمت کدہ خاک پہ شا کر نہیں رہنا
عالم برزخ (مردہ)	۲۶	۲۰	۲۳۵	ارمغان حجاز	ظلمت کدہ خاک سے بیزار نہیں میں
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	ظلمت مغرب میں جو روشن تھی مثل شمع طور
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	ظلمت یورپ میں تھی جن کی خرد راہ میں

ظن

ظن و تخمین سے ہاتھ آتا نہیں آہوئے تاتاری

بال جبریل ۵۷ ۳۷ ۴۸ غزلیات (۲) ۱۴۷

ظہرہ

ظہور اوج و پستی ہے انہیں سے

بانگ درا ۹۴ ۹۲ ۱۰۳ ایک پرندہ اور جگنو

عا

عادت یہ ہمارے شعرا کی ہے پرانی

بانگ درا ۵۱ ۵۹ ۷۵ زاہد اور رندی

عارف کا ٹھکانا نہیں وہ خطہ کہ جس میں

بال جبریل ۲۱۲ ۱۵۹ ۱۶۵ پنجاب کے

پیرزادے

عارف و عامی تمام بندہ لات و منات

ارمغان حجاز ۲۳۹ ۲۲ ۲۸ عالم برزخ (زمین)

عارضی فرقت کو دائم جان کورتے ہیں ہم

بانگ درا ۱۷۰ ۱۵۷ ۱۶۸ فلسفہ غم

عارضی لذت کا شیدائی ہوں، چلاتا ہوں میں

بانگ درا ۶۱ ۶۷ ۸۱ طفل شیرخوار

عارضی تحمل ہے یہ مشیت غبار اپنا تو کیا

بانگ درا ۲۵۹ ۲۳۱ ۲۴۳ والدہ مرحومہ کی یاد

میں

عارضی ہے شان حاضر، سلطت غائب مدام

بانگ درا ۲۷۱ ۲۴۰ ۲۵۴ کفر و اسلام

عاشق عزلت ہے دل، نازاں ہوں اپنے گھر میں

بانگ درا ۵۹ ۶۵ ۸۰ رخصت اے بزم

جہاں

عاشقوں کو روزِ محشر منہ نہ دکھلاؤں گا کیا	بانگِ درا	۱۷۵	۱۶۱	۱۷۲	ایک حاجی مدینے کے راستے میں
عاشق ہے تو کسی کا، یہ داغ آرزو ہے؟	بانگِ درا	۱۸۷	۱۷۱	۱۸۳	چاند
عاقبت سوز بود سایہ اندیشہ تو	بانگِ درا	۲۲۹	۲۱۹		جواب شکوہ
عاقبت منزل ماوادی خاموشا ناست	بانگِ درا	۱۹۵	۱۷۷	۱۸۹	نصیحت
عاقبت منزل ماوادی خاموشا است	بالِ جبریل	۲۰۲	۱۵۰	۱۵۶	نیپولین کے مزار پر
عالم آب و خاک میں تیرے ظہور سے فروغ	بالِ جبریل	۱۵۴	۱۱۳	۱۱۷	ذوق و شوق
عالم آب و خاک و بادِ سرعیاں ہے تو کہ میں	بالِ جبریل	۴۵	۲۸	۴۱	غزلیات (۲) - ۴
عالم سوز و ساز میں وصل سے بڑھ کے ہے فراق	بالِ جبریل	۱۵۵	۱۱۴	۱۱۸	ذوق و شوق
عالم ظہور جلوۂ ذوق شعور ہے	بانگِ درا	۳۴	۴۶	۶۱	شع
عالم کا عجیب ہے نظارہ	بالِ جبریل	۱۳۹	۱۰۳	۱۰۶	عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت
عالم کیف ہے، دانائے رموز کم ہے	بانگِ درا	۲۲۱	۲۰۰	۲۱۲	جواب شکوہ
عالم فاضل بیچ رہے ہیں اپنا دین ایمان	ضربِ کلیم	۱۷۲	۱۶۹	۱۸۱	محراب گل افغان کے افکار (۷)
عالم نو ہے ابھی پردہ تقدیر میں	بالِ جبریل	۱۳۶	۱۰۰	۱۰۳	مسجد قرطبہ

جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	عالم ہے نموش و مست گویا
عقل و دل	۵۲	۳۹	۳۴	ضرب کلیم	عالم ہے غلام اس کے جلال ازلی کا
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	عالم ہے فقط مومن جاں باز کی میراث
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۲	بانگ درا	عام حریت کا جو دیکھا تھا خواب اسلام نے
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	عالم روزہ ہے تو اور نہ پابند نماز
۲۴۴۴ والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۱	۲۵۹	۲۵۹	بانگ درا	عالم یوں اسکونہ کر دیتا نظام کائنات

ع

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا	عبادت چشم شاعر کی ہے ہر دم با وضو رہنا
رباعیات (۲)۔ ۸	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	عبث ہے شکوہ تقدیر یزدان

ع

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	عجب چیز ہے لذت آشنائی
رباعیات۔ ۳۹	۹۱	۹۰	۱۹۱	بال جبریل	عجب کیا آہ تیری نارسا ہے
غزلیات (۲)۔ ۱				بال جبریل	عجب کیا، گر مہ و پرویں مرے نچیر ہو جائیں
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۴	بال جبریل	عجب مزا ہے، مجھے لذت خودی دے کر
نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	عجب مقام ہے جی چاہتا ہے جاؤں برس

صوفی سے	۴۵	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	عجب نہیں کہ بدل دے اسے نگاہ تری
تصوف	۴۷	۳۵	۲۹	ضرب کلیم	عجب نہیں ہے کہ پریشاں ہے گفتگو میری
ملائے حرم	۳۶	۲۴	۱۶	ضرب کلیم	عجب نہیں کہ خدا تک تری رسائی ہو
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۶	بال جبریل	عجب نہیں کہ مسلمان کو پھر عطا کر دیں
محراب گل افغان	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	عجب نہیں ہے کہ یہ چار سو بدل جائے!
کے افکار (۳)					
محراب گل افغان	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	عجب نہیں ہے اگر اس کا سوز ہے ہمہ سوز
کے افکار (۱۰)					
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	عجب نہیں ہے کہ ہوں میرے ہم عنان پیدا
غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	عجب واعظ کی دیں داری ہے یارب
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	عجز والے بھی ہیں، مست مئے پندار بھی ہیں
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	عجم جس کے سرے سے روشن بصر
مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	عجم کا حسن طبیعت، عرب کا سوز دروں
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	عجم کے خیالات میں کھو گیا
حسین احمد	۶۲	۴۹	۲۷۸	ارمغان حجاز	عجم ہنوز نہ داند رموز دیں ورنہ
شکوہ	۱۸۳	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	عجمی خم ہے تو کیا، مے تو حجازی ہے مری
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	عجیب چیز ہے احساس زندگانی کا

ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	عجیب خیمہ ہے کہسار کے نہالوں کا
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	عجیب میکدہ بے خروش ہے یہ گھٹا

عد

غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	عداوت ہے اسے سارے جہاں سے
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	عدل اس کا تھا قوی، لوٹ مراعات سے پاک
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	عدل ہے فاطر ہستی کا ازل سے دستور
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	عدم عدم ہے کہ آئینہ دار ہستی ہے
کنارا راوی	۱۰۵	۹۵	۹۲	بانگ درا	عدم کو قافلہ روز تیز گام چلا

عذ

غزلیات (۲)۔ ۴۶	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	عذاب دانش حاضر سے باخبر ہوں میں
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	عذرا آفرین جرم محبت ہے حسن دوست
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	عذر پر ہیز پہ کہتا ہے بگڑ کر ساقی
رباعیات۔ ۷	۸۳	۱۸۲	۱۱۷	بال جبریل	عرب کے سوز میں سازِ عجم ہے
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	عرش بریں سے آئی آوازاں ملک کی
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	عرش رب جلیل کا ہوں میں
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	عرش کا ہے کبھی کبھی کا ہے دھوکا اس پر

مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل
گورستان شاہی	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا
ملا اور بہشت	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا
سید کی لوح تربت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل
غزلیات (۱)۔۶	۶۸	۵۳	۴۳	بانگ درا
غزلیات (۲)۔۴۶	۲۶	۱۰	۱۴	بال جبریل
غزلیات (۲)۔۴۶	۷۰	۶۶	۹۷	بال جبریل
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا
غزلیات (۲)۔۲۴	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا
غزلیات (۲)۔۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل

عرش معلیٰ سے کم سیدہ آدم نہیں
عرش والوں پہ بھی کھلتا نہیں یہ راز ہے کیا
عرصہ پیکار میں ہنگامہ شمشیر کیا!
عرض کی میں نے الہی مری تقصیر معارف
عرض مطلب سے جھک جانا نہیں زیبا تجھے
عروج آدم خاکی سے انجم سہمے جاتے ہیں
عروج آدم خاکی کے منتظر ہیں تمام
عروس شب کی زلفیں تھیں ابھی نا آشنا خم سے
عروس لالہ! مناسب نہیں ہے مجھ سے حجاب
عروق مردہ مشرق میں خون زندگی دوڑا
عریاں ہیں ترے چمن کی حوریں

عز

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۳	بال جبریل
غزلیات (۳)۔۱	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا
رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۸۹	بانگ درا
غزلیات (۲)۔۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل

عزائم کو سینوں میں بیدار کر دے
عزت ہے محبت کی قائم اے قیس! حجاب محمل سے
عزلت شب میں مرے اشک ٹپک جاتے ہیں
عزیز تر ہے متاع امیر و سلطان سے

عزیز ہے انہیں نام وزیری و محمود	ضرب کلیم	۱۸۰	۱۷۷	۱۸۹	محراب گل افغان کے افکار (۱۸)
---------------------------------	----------	-----	-----	-----	---------------------------------

عشق

عشق آزاد ہے، کیوں حسن بھی آزاد نہ ہو	بانگ درا	۲۲۸	۲۰۵	۲۱۸	جواب شکوہ
عشق اب پیروی عقل خدا داکرے	ضرب کلیم	۱۰۱	۱۰۳	۱۱۵	ادبیات
عشق بتاں سے ہاتھ اٹھا، اپنی خودی میں ڈوب جا	بال جبریل	۶۰	۳۹	۴۹	غزلیات (۲)۔ ۱۶
عشق بلاخیر کا قافلہ سخت جاں!	بال جبریل	۱۳۴	۹۹	۱۰۲	مسجد قرطبہ
عشق بلند بال ہے رسم ورہ نیاز سے	بانگ درا	۱۱۷	۱۱۳	۱۲۳	پیام
عشق بھی ہو جات میں، حسن بھی ہو جاب میں	بال جبریل	۸	۷	۲۳	غزلیات (۱)۔ ۳
عشق بے چارہ نہ ملا ہے، نہ زاہد، نہ حکیم	بال جبریل	۸۸	۶۰	۶۵	غزلیات (۲)۔ ۳۹
عشق پر اعمال کی بنیاد رکھ	بانگ درا	۳۲۲	۲۸۲	۲۹۸	غزلیات (۲)۔ ۴۱
عشق پہ نکلی حلال، عشق پہ حاصل حرام	ضرب کلیم	۱۴	۲۱	۳۳	علم و عشق
عشق تری انتہا، عشق مری انتہا	بال جبریل	۹۱	۶۲	۶۷	غزلیات (۲)۔ ۴۱
عشق تمام مصطفیٰ، عقل تمام بولہب!	بال جبریل	۱۵۵	۱۱۴	۱۱۷	ذوق و شوق
عشق تھا فتنہ گرو سرکش و چالاک مرا	بانگ درا	۲۲۰	۱۹۹	۲۱۱	جواب شکوہ
عشق جس کا بے خبر ہے، ہجر کے آزار سے	بانگ درا	۱۶۹	۱۵۶	۱۶۷	فلسفہ غم

مسجد قرطبہ	۹۷	۹۴	۱۲۸	بال جبریل	عشق خدا کا رسول، عشق خدا کا کلام!
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۲۸	بال جبریل	عشق خود اک سیل ہے، سیل کو لیتا ہے تھام
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۴	۱۲۸	بال جبریل	عشق دم جبرئیل، عشق دل مصطفیٰ
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق سراپا حضور، علم سراپا حجاب!
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	عشق سراپا دوام جس میں نہیں رفت و بود
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق سراپا یقین، اور یقین فتح باب!
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق سکون و ثبات، عشق حیات و ممات!
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	عشق سوز زندگی ہے، تا ابد پائندہ ہے
ضیغ لولابی (۴)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	عشق سیتا ہے نہیں بے سوزن و تار رنو
غزلیات (۲)۔ ۹	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	عشق سے پیدا نوائے زندگی میں زیروم
غزلیات	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	عشق سے مٹی کی تصویروں میں سوز و مہدم
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۸	بال جبریل	عشق سے نور حیات، عشق سے نار حیات
اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	عشق سے ہے پائدار تیری خودی کا وجود
محراب گل افغان	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	عشق طینت میں فرومایہ نہیں مثل ہوس
کے افکار (۹)					
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	عشق فرمودہ قاصد سے سبک گام عمل
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۸	بال جبریل	عشق نفیہ حرم، عشق امیر جنود

انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	عشق کا تو ہے صحیفہ، تری تفسیر ہوں میں
شکوہ	۱۷۹	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	عشق کا دل بھی وہی، حسن کا جادو بھی وہی
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	عشق کا سوز زمانے کو دکھاتا جاؤں
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	عشق کچھ محبوب کے مرنے کو سے مرجاتا نہیں
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	عشق کو آزاد دستور و فارکھتا ہوں میں
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۳	بانگ درا	عشق کو، عشق کی آشفٹہ سری کو چھوڑا؟
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۶	۳۰۲	بانگ درا	عشق کی فریاد لازم تھی سو وہ بھی ہو چکی
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	عشق کی آشفٹگی نے کر دیا صحرا جسے
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	عشق کی ابتدا عجب، عشق کی انتہا عجب
غزلیات (۱) - ۱۳	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	عشق کی ایک جست نے طے کر دیا قصہ تمام
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۸	بال جبریل	عشق کی تقویم میں عصر رواں کے سوا
غزلیات (۱) - ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	عشق کی تیغ جگر و ارٹھالی کس نے؟
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	عشق کی خیر وہ پہلی سی ادا بھی نہ سہی
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	عشق کی گرمی سے شعلے بن گئے چھالے مرے
علم و عشق	۳۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق کی گرمی سے ہے معرکہ کائنات

ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۳	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	عشق کی لذت مگر خطروں کی جاں کا ہی میں ہے
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۴	۱۲۸	بال جبریل	عشق کی مستی سے ہے پیکر گل تابناک
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق کے ادنیٰ غلام صاحب تاج و نگین!
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	عشق کے دام میں پھنس کر یہ رہا ہوتا ہے
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۹	بانگ درا	عشق کے درد مند کا طرز کلام اور ہے
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	عشق کے خورشید سے شام اجل شرمندہ ہے
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۸	بال جبریل	عشق کے مضراب سے نغمہ تار حیات
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	عشق کا ہنگاموں کی اڑتی ہوئی تصویر ہے
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	عشق کے ہیں معجزات سلطنت و فقر و دیں!
عصر حاضر کا انسان	۸۳	۶۹	۶۷	ضرب کلیم	عشق ناپید و خردمی گزدش صورت مار
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	عشق نہ ہو تو شرع و دیں بتکدہ تصورات!
پیام	۱۲۳	۱۱۳	۱۱۷	بانگ درا	عشق نے کر دیا تجھے ذوق تپش سے آشنا
علم و عشق	۳۲	۲۰	۱۳	ضرب کلیم	عشق نے مجھ سے کہا علم ہے تجھ میں وطن
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	عشق والے جسے کہتے ہیں بلالی دنیا
پیرومید	۱۴۷	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	عشق و رقت آید از نان حلال

ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۸	۱۲۸	ضرب کلیم
فقر و ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم
غزلیات	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۳	۲۷۸	۳۱۸	بانگ درا
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۸	بال جبریل
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۷	بال جبریل
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۴	۱۲۸	بال جبریل
غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل

عشق و مستی نے کیا ضبط و مستی کا جنازہ ہے تخیل ان کا
عشق و مستی نے کیا ضبط نفس مجھ پہ حرام
عشق ہو جس کا جسور، فقر ہو جس کا غیور
عشق ہو مصلحت اندیش تو ہے خام ابھی
عشق ہے ابن السبیل، اس کے ہزاروں مقام
عشق ہے اصل حیات، موت ہے اس پر حرام
عشق ہے صہبائے خام، عشق ہے کاس الکرام
عشق ہے مرگ با شرف، مرگ حیات بے شرف

عص

غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۲	۲۲۵	ارمغان حجاز
مدرسہ	۹۶	۸۳	۷۲	ضرب کلیم
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۶	ضرب کلیم
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا

عصانہ ہو تو کلیسی ہے کار بے بنیاد
عصر حاضر کی شب تار میں دیکھی میں نے
عصر حاضر کے تقاضاؤں سے ہے لیکن یہ خوف
عصر حاضر ملک الموت ہے تیرا جس نے
عصر رفتہ کے وہی ٹوٹے ہوئے لات و منات
عصر نورات ہے، دھنالا سا ستارا تو ہے

عط

رباعیات-۱۲۹	۸۸	۸۷	۲۴	بال جبریل	عطا اسلاف کا جذب دروں کر
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	عطا ایسا بیاں مجھ کو ہوا رنگیں بیانوں میں
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	عطا چاند کو چاندنی ہو رہی تھی
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	عطا درد ہوتا تھا شاعر کے دل کو
غزلیات (۱۲)-۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	عطا ہو، رومی ہو، رازی ہو، غزالی ہو
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	عطا فلک نے کیا تجھ کو آشیاں، پھر کیا
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	عطا مومن کو پھر درگاہ حق سے ہونے والا ہے
تمہید (۱)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	عطا ہو خس و خاشاک ایسا مجھ کو
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	عطا ہوا ہے مجھے ذکر و فکر و جذب و سرود
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	عطا ہوئی ہے تجھے روز و شب کی بیتابی
غزلیات (۲)-۴	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	عطائے شلعہ شرر کے سوا کچھ اور نہیں

عظ

داغ	۹۶	۸۹	۸۹	بانگ درا	عظمت غالب ہے اک مدت سے پیوندز میں
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	عظمت دیرینہ کے مٹتے ہوئے آثار میں

عظمت یونان و رومالوٹ لی ایام نے

بانگ درا

۱۶۴

۱۵۲

۱۶۲

گورستان شاہی

عق

عقابی روح جب بیدار ہوتی ہے جوانوں میں

بال جبریل

۱۶۲

۱۲۰

۱۲۳

ایک نوجوان کے نام

عقابی شان سے جھپٹے تھے جو بے بال و پر نکلے

بانگ درا

۳۱۰

۲۷۲

۲۸۶

طلوع اسلام

عقدہ اضا کی کاوش نہ ٹڑپائے مجھے

بانگ درا

۳۸

۴۹

۶۵

آفتاب صبح

عقل انسانی ہے فانی، زندہ جاوید عشق

بانگ درا

۱۶۹

۱۵۶

۱۶۷

فلسفہ غم

عقل بے ربطی افکار سے مشرق میں غلام

ضرب کلیم

۸۱

۸۱

۹۵

عصر حاضر

عقل بے مایہ امامت کی سزاوار نہیں

ضرب کلیم

۳۳

۳۸

۵۱

وحی

عقل جس دم دہر کی آفات میں محصور ہو

بانگ درا

۱۷۰

۱۵۷

۱۶۸

فلسفہ غم

عقل جس سے سر بہ زانو ہے وہ مدت ان کی ہے

بانگ درا

۲۶۱

۲۳۲

۲۴۵

والدہ مرحومہ کی یاد

میں

عقل سمجھی ہی نہیں معنی بیجا مابھی

بانگ درا

۳۱۸

۲۷۹

۲۹۵

غزلیات

عقل عیار ہے سو بھیس بنا لیتی ہے

بال جبریل

۸۸

۶۰

۶۵

غزلیات (۲) - ۳۹

عقل غیاب و جستجو، عشق حضور و اضطراب

بال جبریل

۱۵۵

۱۱۴

۱۱۷

ذوق و شوق

عقل کرتی ہے تاثر کی غلامی جس سے

بانگ درا

۱۳۵

۱۲۷

۱۳۸

جلوہ حسن

عقل کو تابع فرمان نظر کرنے کا

ضرب کلیم

۶۷

۶۹

۸۳

زمانہ حاضر کا انسان

غزلیات (۲)۔ ۳۹	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	عقل کو تنقید سے فرصت نہیں
عالم برزخ (زمین)	۲۸	۲۲	۲۳۹	ارمغان حجاز	عقل کو ملتی نہیں اپنے بتوں سے نجات
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۸	۱۳۲	بال جبریل	عقل کی منزل ہے وہ، عشق کا حاصل ہے وہ
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	عقل گورستاں سے دور نہیں
جان و تن	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	عقل مدت سے ہے اس پیچاک میں الجھی ہوئی
عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	عقل نے ایک دن یہ دل سے کہا
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	عقل و دل و نگاہ کا مرشد اولیں ہے عشق
قوت اور دین	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	عقل و نظر و علم و ہنر ہیں خس و خاشاک
فرشتوں کا گیت	۱۱۲	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	عقل ہے بے زمام ابھی، عشق ہے بے مقام ابھی
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	عقل ہے تیری سپر، عشق ہے شمشیر تری
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۸	بانگ درا	عقل ہے محو تماشا لے لب بام ابھی
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	عقیدہ عشرت امروز ہے جوانی کا

عک

کلی	۱۲۸	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	عکس آباد ہو تیرا مرے آئینے میں
غزلیات (۲)۔ ۴۴	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	عکس اس کا مرے آئینہ ادراک میں ہے

عل

غزلیات (۲) - ۳	۴۰	۲۸	۴۴	بال جبریل	علاج آتش رومی کے سوز میں ہے ترا
غزلیات (۱) - ۷	۲۶	۱۱	۱۵	بال جبریل	علاج اس کا وہی آب نشاط انگیز ہے ساقی
غزلیات (۱) - ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۳	بانگ درا	علاج درد میں بھی درد کی لذت پہ مرتا ہوں
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۱	بانگ درا	علاج زخم ہے آزاد احسان رفور ہنا
غزلیات (۲) - ۱۱	۴۶	۳۴	۵۴	بال جبریل	علاج ضعف یقین ان سے ہو نہیں سکتا
خفنگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	علم انسان اس ولایت میں بھی کیا محدود ہے؟
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	علم تجھ سے تو معرفت مجھ سے
پیرومرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	علم حاضر سے ہے دیں زار و زبوں
پیرومرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	عقل را بر زن زنی مارے بود
پیرومرید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	عقل را بر دل زنی یارے بود
غزلیات (۲) - ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	علم فقیہ و حکیم، فقر مسیح و کلیم
غزلیات (۲) - ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	علم کا مقصود ہے پاکی عقل و خرد
غزلیات (۲) - ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۱	بال جبریل	علم کا موجود اور فقر کا موجود اور
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	علم کی انتہا ہے بے تابی
غزلیات (۲) - ۴۳	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	علم کی حد سے پرے بندہ مومن کے لیے

والدہ مرحومہ کی یاد	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	علم کی سنجیدہ گفتاری، بڑھاپے کا شعور
میں					
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۲۰	بانگ درا	علم کی شمع سے ہو مجھ کو محبت یا رب
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	علم کے دریا سے نکلے غوطہ زن گوہر بدست
رخصت اے بزم	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	علم کے حیرت کدے میں ہے کہاں اس کی نمود
جہاں					
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	علم کے ہاتھ میں خالی ہے نیام اے ساقی
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	علم مقام صفات، عشق تماشائے ذات!
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	علم موسیٰ بھی ہے تیرے سامنے حیرت فروش
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	علم میں بھی سرور ہے لیکن
تربیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	علم میں بھی دولت بھی ہے، قدرت بھی ہے، لذت بھی ہے
علم و عشق	۳۲	۲۰	۱۳	ضرب کلیم	علم نے مجھ سے کہا عشق ہے دیوانہ پن
والدہ مرحومہ کی یاد	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۳	بانگ درا	علم و حکمت رہزن سامان اشک و آہ ہے
میں					
پیرومرید	۱۴۷	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	علم و حکمت زاید از نان حلال
پیرومرید	۱۴۷	۱۴۲	۱۹۰		علم و حکمت کا ملے کیونکر سراغ؟
علم و عشق	۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	علم ہے ابن الکتاب، عشق ہے ام الکتاب!

علم و عشق	۳۳۳	۲۱	۱۳	ضرب کلیم	علم ہے پیدا سوال، عشق ہے پنہاں جواب
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	علم ہے جو یائے راہ، فقر ہے دانائے راہ
محراب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۸	۱۸۱	ضرب کلیم	عادم تازہ کی سرمستیاں گناہ نہیں

عم

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	عمر بھرتیری محبت میری خدمت گر رہی
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	عمل سے زندگی بنتی ہے جنت بھی جہنم بھی
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	عمل سے فارغ ہوا مسلمان بنا کے تقدیر کا بہانہ

عن

تصویر درد	۸۴	۷۰	۶۵	بانگ درا	عنادل باغ کے غافل نہ بیٹھیں اشیانوں میں
مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	عنصر اس کے ہیں روح القدس کا ذوق جمال
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	عنصر کے پھندوں سے بیزار بھی

عو

نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	عوض یک دو نفس قبر کی شہائے دراز!
--------------------	-----	-----	-----	-----------	----------------------------------

عہدہ

رات اور شاعر (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	عہد حاضر کی ہو اور اس نہیں ہے اس کو
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۸	۲۵۵	بانگ درا	عہد طفلی سے مجھے پھر آشنا اس نے کیا
مسجد قرطبہ	۹۹	۹۶	۱۳۱	بال جبریل	عہد کہن کو دیا اس نے پیام رحیل
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	عہد گل ختم ہوا ٹوٹ گیا ساز چمن
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگ درا	عہد نوبرق ہے، آتش زن ہر خرمن ہے

عی

غزلیات (۲)۔ ۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	عیار گرمی صحبت ہے حرف معدوزی
ظریفانہ (۲۷)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۵	بانگ درا	عیش کا پتلا ہے، محنت ہے اسے ناسازگار
غزلیات (۲)۔ ۳۹	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	عیش منزل ہے غریباں محبت پہ حرام
شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	عین دریا میں جناب آسانگوں پیما نہ کر ہے
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	عین شغل مے میں پیشانی ہے تیری سجدہ ریز
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۶	بال جبریل	عین وصال میں مجھے حوصلہ نظر نہ تھا
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	عین ہستی ہے تڑپ صورت سیماب مجھے

عنا

الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	غازنگر اقوام ہے وہ صورت چنگیز
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۶	۸۶	ضرب کلیم	غازنگر دیں ہے یہ زمانہ
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	غازنگر کا شانہ دین نبوی ہے
ابی سینا	۱۵۷	۱۴۵	۱۴۷	ضرب کلیم	غازنگری جہاں میں ہے اقوام کی معاش
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	غازہ الفت سے یہ خاک سید آئینہ ہے
فلسفہ	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	غازہ ہے آئینہ دل کے لئے گرد ملال
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	غازیان دیں کی سقائی تری قسمت میں تھی
جواب شکوہ	۲۱۲	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	غانفل آداب سے سرکان زمیں کیسے ہیں
تضمین بر شعر ابو	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	غانفل! اپنے آشیاں کو آ کے پرآباد کر
طالب کلیم					
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	غانفل اپنے پھل کی شیرینی سے ہوتا ہے شجر
غزلیات (۲) - ۳۲	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	غانفل! تو نرا صاحب ادراک نہیں ہے
جاوید سے	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	غانفل ہمیش، نہ وقت بازیست
غزلیات (۲) - ۳۲	۶۰	۵۴	۸۰	بال جبریل	غانفل نہ ہو خودی سے کراپنی پاسبانی
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	غانفلوں کے لیے پیغام ہے بیداری کا
درد عشق	۶۶	۵۱	۴۰	بانگ درا	غانفل ہے تجھ سے حیرت علم آفریدہ دیکھ
ظریفانہ (۱۰)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	غانلب کا قوم سچ ہے تو پھر ذکر غیر کیا

مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	غالب و کار آفرین، کار کشا، کار ساز
مسلمان اور تعلیم	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	غالب ہے اب اقوام پر معبود حاضر کا اثر

جدید

پیرو مرید	۱۴۱	۱۳۷	۱۸۸۴	بال جبریل	غایت آدمی خبر ہے یا نظر
-----------	-----	-----	------	-----------	-------------------------

غیب

طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	غبار آلودہ رنگ و نسب ہیں بال و پر تیرے
غزلیات (۲)۔۱	۳۹	۲۵	۴۱	بال جبریل	غبار راہ کو بخشش فروغ وادی سینا
مسعود مرحوم	۳۲	۳۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	غبار راہ کو بخشا گیا ہے ذوق جمال
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	غبار رہ گزر ہیں، کیمیا پر ناز تھا جن کو

غد

ہندی مسلمان	۳۸	۲۶	۲۰	ضرب کلیم	غدار وطن اس کو بتاتے ہیں برہمن
-------------	----	----	----	----------	--------------------------------

غز

عبدالرحمن اول کا بویا	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۸	بال جبریل	غربت کی ہوا میں بارور ہو
-----------------------	-----	-----	-----	-----------	--------------------------

ہوا کھجور کا پہلا

درخت

شع

۶۱	۴۵	۳۳	بانگ درا	غربت کے عمکدے کو وطن جاننا ہوں میں
----	----	----	----------	------------------------------------

جنگو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	غربت میں آ کے چمکا، گننام تھا وطن میں
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	غربت میں ہوں اگر ہم، رہتا ہے دل وطن میں
غرہ شوال	۱۹۲	۱۸۱	۱۹۹	بانگ درا	غرہ شوال، اے نورنگا رہ روزہ دار
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ درا	غرض اس قدر یہ نظارہ تھا پیارا
حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۸۰	ارمغان حجاز	غرض انجمن سے ہے کس کے شبستاں کی نگہبانی
غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	غرض نشاط ہے شغل شراب سے جن کی
خطاب بہ جوانان	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	غرض میں کیا کہوں تجھ سے کہ وہ صحرائیں کیا تھے
اسلام					
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	غرض ہے پیکار زندگی سے کمال پائے ہلال تیرا
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	غرناطہ بھی دیکھا مری آنکھوں نے لیکن
غزلیات (۱)۔۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	غرور زدہ نے سکھلا دیا ہے واعظ کو
غزلیات (۲)۔۱۱	۴۶	۳۴	۵۴	بال جبریل	غریب اگر چہ ہیں ازی کے نکتہ ہائے دقیق
صوفی سے	۴۰۰	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	غریب تر ہے حیات و ممات کی دنیا
ضیغ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۵	ارمغان حجاز	غریب شہر ہوں میں سن تو لے مری فریاد
غزلیات (۲)۔۴۲	۶۷	۶۳	۹۳	بال جبریل	غریب و سادہ و رنگین ہے داستان حرم
رباعیات۔۳۸	۹۰	۸۹	۱۵۰	بال جبریل	غریبی میں نگہبانی خودی کی
رباعیات (۲)۔۱	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	غریبی میں ہوں محسود امیری

غز

ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	غزالان افکار کا مرغزار!
ضیغم لولابی (۹)	۵۱	۳۹	۲۶۴	ارمغان حجاز	غزلیا تنخواں ہوا پیرک اندرابی

غضب

غزلیات (۲)۔۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	غضب کی آگ تھی پانی کے چھوٹے سے شرارے میں
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	غضب ہے پھر تری ننھی سی جان ڈرتی ہے
پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۷	بال جبریل	غضب ہے داد کو سمجھا ہوا ہے تو بیداد
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	غضب ہے سطر قرآں کو چلیپا کر دیا تو نے
غزلیات (۲)۔۲۱	۵۳	۴۴	۶۷	بال جبریل	غضب ہے عین کرم میں بخیل ہے فطرت
قطعہ	۱۷۳	۱۶۲	۱۷۶	بانگ درا	غضب ہیں یہ مرشدان خود ہیں خدا تری قوم کو بچائے

غل

رباعیات۔۲۵	۸۷	۸۶	۱۶	بال جبریل	غلام طغرل و سنج نہیں میں
ضیغم لولابی (۱۵)	۵۷	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	غلاموں کے علم و عرفاں کی ہے یہی رمز آشکارا
رباعیات۔۹	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	غلام گردش دوراں نہیں دل
رباعیات۔۶	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	غلامی سے بتر ہے بے یقینی
غزلیات (۲)۔۱	۳۷	۲۴	۴۰	بال جبریل	غلامی کیا ہے؟ ذوق حسن و زیبائی سے محرومی

طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۱	بانگ درا
غزلیات (۲)۔۱	۳۵	۲۲	۳۷	بال جبریل
رومی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم
صیقلیہ	۱۲۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا
غزلیات (۱)۔۱	۲۱	۵	۵	بال جبریل

غلامی میں نہ کام آتی ہیں شمشیریں نہ تدبیریں
 غلامی ہے اسیر امتیاز ما تو رہنا
 غلط تھائے جنوں شاید تر اندازہ صحرا
 غلط نگر ہے تری چشم نیم باز اب تک
 غلغلوں سے جس کے لذت گیر اب تک گوش ہے
 غلغلہ ہائے الاماں بتکدہ صفات میں

غم

شبلی وحالی	۲۳۲	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا
نشع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا
ابر کو ہسار	۴۱	۲۸	۱۱	بانگ درا
نصیحت	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا
طلبہ علی گڑھ کالج کے	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا

نماز ہو گئی غم پنہاں کی آہ سرد
 غم جوانی کو جگا دیتا ہے لطف خواب سے
 غم خانہ جہاں میں جو تیری ضیاء نہ ہو
 غم رم نہ کر سم غم نہ کھا کہ یہی ہے شان قلندری
 غم زدائے دل افسردہ دہقان ہونا
 غم صیاد نہیں اور پرو بال بھی ہیں
 غم فنا ہے تجھے؟ گنبد افلاک سے اتر
 غم کدہ نمود میں شرط دوام اور ہے

صیقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	غم نصیب اقبال کو بخشا گیا ماتم ترا
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	غم نہیں غم، روح کا اک نغمہ خاموش ہے
مسعود مرحوم	۳۳	۲۵	۲۴۵	ارمغان حجاز	غمیں مٹو کہ بہ بند جہاں گرفتاریم
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	غمیں نہ ہو کہ بہت دور ہیں ابھی باقی
تم باذن اللہ	۷۹	۶۵	۶۴	ضرب کلیم	غمیں نہ ہو کہ پراگندہ ہے شعور ترا
غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۴	بال جبریل	غمیں نہ ہو کہ ترے آشیاں سے دور نہیں

غن

پیرو مرید	۱۴۶	۱۴۰	۱۸۸	بال جبریل	غنچہ باشی کو دکانت برکنند
پیرو مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۸	بال جبریل	غنچہ پنہاں کن گیاہ بام شو
۲		۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	غنچہ ساں غافل، ترے دامن میں شبنم کب تک
ابر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا	غنچہ گل کو دیا ذوق سم میں نے
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	غنچہ گل کے لیے باد بہار آئینہ ہے
غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	غنچہ ہے اگر گل ہو، گل ہے تو گلستاں ہو
خطاب بہ جوانان	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۹	بانگ درا	غنی روز سیاہ پیر کنعاں را تماشا کن
اسلام					

غنو

سلطانی جاوید	۱۶۰	۱۴۸	۱۴۹	ضرب کلیم	غواص تو فطرت نے بنایا ہے مجھے بھی
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۲	۱۶۴	بال جبریل	غواص محبت کا اللہ نگہبان ہو
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	غواص کو مطلب ہے صدف سے کہ گہر سے
خفتگان خاک سے	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	غوطہ زن دریائے خاموشی میں ہے موج ہوا
استفسار					
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	غوطہ زن نور میں ہے آنکھ کے تارے کی طرح

غنی

جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	غیرت سے ہے فقر کی تمامی
سرا کبر حیدری، صدر	۶۱	۴۸	۲۷۸	ارمغان حجاز	غیرت فقر مگر کرنے سکی اس کو قبول
اعظم حیدر آباد دکن					
کے نام					
عقل و دل	۵۷	۴۱	۲۸	بانگ درا	غیر لعل بے بہا ہوں میں
ظریفانہ (۴)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	غیرت نہ تجھ میں ہوگی، نہ زن اوٹ چاہے گی
بڈھے بلوچ کی	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	غیرت ہے بڑی چیز جہان تگ و دو میں
نصیحت بیٹے کو					
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	غیرت ہے طریقت حقیقی

عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	غیر کے ہاتھ میں ہے جو ہر عورت کی نمود
ایک ٹکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	غیروں سے نہ ملنے تو کوئی بات نہیں ہے
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۲۹	بانگ درا	غیریک بانگ درا کچھ نہیں ساماں تیرا

فا

گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۱	بانگ درا	فاتحہ خوانی کو یہ ٹھہرا ہے دم بھر کے لیے
غزلیات (۲) - ۱۸	۵۰	۴۲	۶۳	بال جبریل	فارغ تو نہ بیٹھے گا محشر میں جنوں میرا
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۵	ضرب کلیم	فاش ہے چشم تماشا پہ نہا نخانہ ذات
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	فاش ہے مجھ پہ ضمیر فلک نیلی فام
رقص و موسیقی	۱۴۴	۱۳۳	۱۳۴	ضرب کلیم	فاس یوں کرتا ہے اک چینی حکیم اسرار فن
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	فاطمہ! تو آبروئے امت مرحوم ہے
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	فاطمہ! گو شبنم افشاں آنکھ تیرے غم میں ہے
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۶	۲۰۶	بانگ درا	فائدہ پھر کیا جو گرد شمع پروانے رہے

فت

امتحان	۹۵	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	فتادگی و سرا فلندگی تری معراج
حضور رسالت ماب	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	فتادگی ہے تری غیرت سجد نیاز

مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	فتح کامل کی ہے خبر دیتا ہے جوش کارزار
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۲	ارمغان حجاز	فتنہ فردا کی ہیبت کا یہ عالم ہے کہ آج
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	فتنہ ملت بیضا ہے امامت اس کی
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	فتویٰ تمام شہر میں مشہور ہو گیا
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	فتویٰ ہے شیخ کا یہ زمانہ قلم کا ہے

فد

تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	فدا کرتا رہا دل کو حسینوں کی اداؤں پر
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	فدا ہو ملت پہ، یعنی آتش زن طلسم مجاز ہو جا

فر

رباعیات (۱)۔ ۲	۳۸	۲۹	۲۵۰	ارمغان حجاز	فراغت دے اسے کار جہاں سے
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	فراق حور میں ہو غم سے ہمکنار نہ تو
شع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	فرد قائم ربط ملت ہے، تنہا کچھ نہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۴	بال جبریل	فردوس جو تیرا ہے کسی نے نہیں دیکھا
اقبال	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۶	ضرب کلیم	فردوس میں رومی سے یہ کہتا تھا سنا ئی
سیاست	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	فرزوں سے بھی پوشیدہ ہے شاطر کا ارادہ!
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	فرزند ی من نہ داند امامت سود

اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	فرسودہ طریقوں سے زمانہ ہوا بیزار
مسلمان اور تعلیم	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	فرسودہ ہے پھندا ترا، زیرک ہے مرغ تیز پر
جدید					
عشق اور موت	۷۴	۵۷	۴۹	بانگ درا	فرشتہ تھا اک عشق تھا نام جس کا
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	فرشتہ کہ پتلا تھا بیتا بیوں کا
موت	۷۸	۶۵	۶۳	ضرب کلیم	فرشتہ موت کا چھوتا ہے گو بدن تیرا
حضور رسالت ماب	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	فرشتے بزم رسالت میں لے گئے مجھ کو
میں					
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	فرشتے پڑھتے ہیں حسین کو وہ نام ہے تیرا
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	فرشتے سکھاتے تھے شبنم کو رونا
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	فرصت کشمکش مدہ این دل بے قرار را
کوششیں ناتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	فرقت آفتاب میں کھاتی ہے پیچ و تاب صبح
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	فرقہ آرائی کی زنجیروں میں ہیں مسلم اسیر
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	فرقہ بندی ہے کہیں اور کہیں ذاتیں ہیں
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	فرماتے ہیں حضرت نظامی
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	فرما رہے تھے شیخ طریق عمل پہ وعظ
زہدا اور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	فرمایا، شکایت وہ محبت کے سبب تھی

غزلیات (۲)۔ ۱۹	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	فرنگ دل کی خرابی، خرد کی معموری
غزلیات (۲)۔ ۴۹	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	فرنگ رہ گزریل بے پناہ میں ہے
فلسطینی عرب سے	۱۷۱	۱۶۰	۱۶۳	ضرب کلیم	فرنگ کی رگ جاں نچہ یہود میں ہے
محراب گل افغان	۱۹۰	۱۷۷	۱۸۱	ضرب کلیم	فرنگ سے بہت آگے ہے منزل مومن
کے افکار (۱۹)					
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	فرنگ میں کوئی دن اور بھی ٹھہر جاؤں
رباعیات (۲)۔ ۱	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	فرنگی بتکدے میں کھو گیا کون؟
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	فرنگی شیشہ گر کے فن سے پتھر ہو گئے پانی
قم باذن اللہ	۳۸	۶۵	۶۴	ضرب کلیم	سرنگیوں کا یہ افسوس ہے، قم باذن اللہ
یورپ اور سوربا	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۰	ضرب کلیم	فرنگیوں کو عطا خاک سوریا نے کیا
لا دیں سیاست	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۴	ضرب کلیم	فرنگیوں کی سیاست ہے دیوبے زنجیر
اشاعت اسلام	۷۵	۶۲	۶۰	ضرب کلیم	فرنگیوں میں اخوت کا ہے نسب پہ قیام
فرنگستان میں					
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	فروزاں میں سینے میں شمع نفس
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	فروغ تجلی بسوز پر م
رباعیات۔ ۱۸	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	فروغ دیدہ افلاک ہے تو
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ درا	فروغ شمع نو سے بزم مسلم جگمگا اٹھی

تصوف	۴۷	۳۵	۲۹	ضرب کلیم	فروغ صبح پریشاں نہیں تو کچھ بھی نہیں
غزلیات	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	فروغ مغربیاں خیرہ کر رہا ہے تجھے
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	فروقال محمود سے درگزر
سلطانی جاوید	۱۶۰	۱۴۸	۱۵۰	ضرب کلیم	فرہاد کی خارا شکنی زندہ ہے اب تک
شع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	فریاد درگرہ صفت دانہ پسند
شبہنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	فریاد کی تصویر ہے قرطاس فضا پر
غزلیات (۲) - ۴۲	۶۷	۶۳	۹۳	بال جبریل	فریب خوردہ منزل ہے کارواں ورنہ
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	فریب سودوزیاں، لا الہ الا اللہ
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	فریب نظر ہے سکون و ثبات

فز

میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	فزون ہے سود سے سرمایہ حیات ترا
------------	-----	-----	-----	----------	--------------------------------

فس

مغربی تہذیب	۸۵	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	فساد قلب و نظر ہے فرنگ کی تہذیب
مرد مزنگ	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	فساد کا ہے فرنگی معاشرت میں ظہور
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	فسانہ ستم انقلاب ہے یہ محل
غزلیات (۲) - ۴۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	فسانہ ہائے کرامات رہ گئے باقی

فسردہ رکھتا ہے گلچیں کا انتظار اسے

بانگ درا ۱۷۲ ۱۵۸ ۱۶۹ پھول کا تحفہ عطا

ہونے پر

بانگ درا ۱۰۱ ۹۹ ۱۰۹ غزلیات (۱)۔۲

فسوں تھا کوئی تیری گفتار کیا تھی

فص

فصل گل بہار میں پھول رہ سکتے نہیں زیرِ حجاب

بال جبریل ۲۰۳ ۱۵۱ ۱۵۷ مسوینہ

فض

فضا تری مہ و پروں سے ہے ذرا آگے

بال جبریل ۷۵ ۵۰ ۵۶ غزلیات (۲)۔۲۷

فضا نیلی نیلی ہوا میں سرور

بال جبریل ۱۶۶ ۱۲۲ ۱۲۶ ساقی نامہ

فضائے عشق پر تحریر کی اس نے نوا ایسی

بانگ درا ۲۶۸ ۲۳۸ ۲۵۱ عرفی

فضائے نور میں کرتا نہ شاخ و برگ و بر پیدا

ضرب کلیم ۶۰ ۶۳ ۷۶ لادالا

فط

فطرت اسکندری اب تک ہے گرم ناؤ نوش

بانگ درا ۲۹۰ ۲۵۷ ۲۶۹ خضر راہ

فطرت افراد سے اغماض بھی کر لیتی ہے

ضرب کلیم ۸۵ ۸۶ ۹۹ دین و تعلیم

فطرت بیہوش ہو گئی ہے

بانگ درا ۱۳۶ ۱۲۸ ۱۳۸ ایک شام

فطرت تھی جس کی نور نبوت سے مسیر

بانگ درا ۲۷۲ ۲۴۱ ۲۵۵ بلالؓ

فطرت کا اشارہ ہے کہ ہر شب کو سحر کر

ضرب کلیم ۱۰۷ ۱۰۹ ۱۲۱ شعاع امید (۳)

مرد مسلمان	۷۴	۶۰	۵۸	ضرب کلیم	فطرت کا سرو دازلی اس کے شب و روز
غزلیات (۲)۔ ۳۷	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	فطرت کو خرد کے روبرو کر
مصور	۱۳۶	۱۲۴	۱۲۳	ضرب کلیم	فطرت کو دکھایا بھی ہے، دیکھا بھی تو نے
سلطانی جاوید	۱۶۰	۱۴۸	۱۴۹	ضرب کلیم	فطرت کو گوارا نہیں سلطانی جاوید
الہرام مصر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۵	ضرب کلیم	فطرت کی غلامی سے کر آزاد ہنر کو
تسلیم و رضا	۶۵	۵۲	۴۹	ضرب کلیم	فطرت کے تقاضوں پہ نہ کر راہ عمل بند
ضیغ لولابی (۵)	۴۸	۳۷	۲۶۱	ارمغان حجاز	فطرت کے تقاضوں سے ہوا حشر پہ مجبور
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۸	۱۸۲	ضرب کلیم	فطرت کے مقاصد کی کرتا ہے نگہبانی
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	فطرت کے نوامیس پہ غالب ہے ہنرمند
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	فطرت لہو ترنگ ہے غافل! نہ جل ترنگ
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۷۹	بال جبریل	فطرت مری مانند نسیم سحری ہے
جاوید (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	فطرت میں اگر نہ ہو ایازی
الہرام مصر	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۵	ضرب کلیم	فطرت نے فقط ریت کے ٹیلے کیے تعمیر
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۴	بال جبریل	فطرت نے مجھے بخشے ہیں جو ہر ملکوتی
غزلیات (۲)۔ ۱۴۹	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	فطرت نے نہ بخشا مجھے اندیشہ چالاک
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	فطرت ہستی شہید آرزو رہتی نہ ہو
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	فطرت ہی صنوبر کی محروم تمنا ہے

تہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	فطرت ہے تمام نسترن زار
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	فطرت ہے جوانوں کی زمیں گیر، زمیں تاز

فغ

غزلیات (۲)۔ ۲۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	فغاں! کہ تخت و مصلیٰ کمال زراتی
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴۲	۴۳	ارمغان حجاز	فغاں مرغ سحر خواں کو جانتے ہیں سرود
عرفی	۲۵۲	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	فغان نیم شب شاعر کی بارگوش ہوتی ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۹	۳۹	۵۹	بال جبریل	فغان نیم شی بے نوائے راز نہیں

فق

فقر و ملوکی	۴۲	۳۰	۲۲	ضرب کلیم	فقر جگہ میں بے ساز و یراق آتا ہے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	فقر جنید و بایزید، تیرا جمال بے نقاب!
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	فقر مقام نظر، علم مقام خبر
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	فقر کا مقصود ہے عفت قلب و نگاہ
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	فقر کی سان چڑھا کر تجھے تلوار کرے
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	فقر کے ہیں معجزات تاج و سریر و سپاہ
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	فقر میں مستی ثواب، علم میں مستی گناہ
غزلیات (۲)۔ ۵۹	۷۷	۷۷	۱۱۰	بال جبریل	فقر ہے میروں کا میر، فقر ہے شاہوں کا شاہ

رباعیات (۲)۔ ۹	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	فقط اک گردش شام و سحر ہے
رباعیات	۹۰	۸۹	۱۴۳	بال جبریل	فقط امروز ہے تیرا زمانہ
رباعیات	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	فقط بجلی ہوں میں، حاصل نہیں میں
مقصود	۸۲	۶۸	۶۶	ضرب کلیم	فقط خودی ہے خودی کی نگاہ کا مقصود
ساتی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	فقط ذوق پرواز ہے زندگی
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	فقط نگاہ سے رنکلیں ہے بزم جانانہ
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	فقط نگاہ سے ہوتا ہے فیصلہ دل کا
افرنگ زدہ	۴۶	۳۳	۲۸	ضرب کلیم	فقط نیام ہے تو زر نگارو بے مشیر
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۴	۵۳	بال جبریل	فقط یہ بات کہ پیرمغاں ہے مرد خلیق
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۵۰	۶۰	۸۸	بال جبریل	فقیران حرم کے ہاتھ اقبال آ گیا کیونکر
فقروں بسی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	فقیر کا ہے سفینہ ہمیشہ طوفانی
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۶	بال جبریل	فقیر راہ کو بخشے گئے اسرار سلطانی
شکست	۴۴	۳۲	۳۴	ضرب کلیم	فقیہ شہر بھی رہبانیت پہ ہے مجبور
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۶	۵۰	بال جبریل	فقیہ شہر قاروں ہے لغت ہائے حجازی کا
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	فقیہ شہر کو صوفی نے کر دیا ہے خراب!
سرود حرام	۱۳۷	۱۲۶	۱۴۵	ضرب کلیم	فقیہ شہر کہ ہے محرم حدیث و کتاب
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	فقیہ شہر کی تحقیر! کیا مجال مری

فقیرہ وصوفی و شاعر کی ناخوش اندیشی بال جبریل ۴۷ ۳۰ ۴۲ غزلیات (۲)۔ ۶۔

فک

مرزا غالب	۳۹	۲۶	۹	بانگ درا	فکر انساں پر تری ہستی سے یہ روشن ہوا
وحی	۵۱	۳۸	۳۳	ضرب کلیم	فکر بے نور ترا، جذب عمل بے بنیاد
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	فکر جب عاجز ہو، اور خاموش آواز ضمیر
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	فکر روشن ہے ترا موجود آئین نیاز
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	فکر رہتی تھی مجھے جس کی وہ محفل ہے یہی
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	فکر عرب کو دے کے فرنگی تخیلات
فرزندوں کے نام					
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	فکر فردانہ کروں، مجوم دوش رہوں

فل

جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۵	بانگ درا	فلسفہ رہ گیا، تلقین غزالی نہ رہی
دعا	۹۴	۹۲	۱۲۵	بال جبریل	فلسفہ و شعر کی اور حقیقت ہے کیا
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	فلک پہ عام ہوئی، اختر سحر نے سنی
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	فلک جس طرح آنکھ کے تل میں ہے
طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۶	۳۱۵	بانگ درا	فلک راسقف بٹگا فیم و طرح دیگر اندازیم

حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۸۰	ارمغان حجاز	فلک کو کیا خبر یہ خاکدراں کس کا شمین ہے
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	فلک کی بات بتا دی زمیں کے محرم کو
التجائے مسافر	۱۰	۹۶	۹۸	بانگ درا	فلک نشین صفت مہر ہوں زمانے میں
عزل (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	فلک نے ان کو عطا کی ہے خواجگی کہ جنہیں

فن

ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	فنا کی نیند مئے زندگی کی مستی ہے
-------	-----	-----	-----	----------	----------------------------------

فو

محراب گل افغان کے افکار (۱۵)	۱۸۷	۱۷۴	۱۷۸	ضرب کلیم	فولاد کہاں رہتا ہے شمشیر کے لائق
------------------------------	-----	-----	-----	----------	----------------------------------

فی

غزلیات (۲)۔ ۹	۴۵	۳۳	۵۱	بال جبریل	فیصلہ تیرا ترے ہاتھوں میں ہے، دل یا شکم!
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	فیض ساقی شبنم آسا، ظرف دل دریا طلب
ابرا کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۲	بانگ درا	فیض سے میرے نمونے ہیں شبستانوں کے
مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	فیض فطرت نے تجھے دیدہ شاہیں بخشا
غزلیات	۶۵	۵۲	۴۸	ضرب کلیم	فیض نظر کے لیے ضبط سخن چاہیے
مسونین	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	فیض یہ کس کی نظر کا ہے، کرامت کس کی ہے؟
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	فیصل بے زنجیر کی صورت اڑا جاتا ہے ابر

قا

درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	قابل تری نمود کے یہ انجمن نہیں
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	قاری نظر آتا ہے حقیقت میں ہے قرآن
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ درا	قافلہ تیرا رواں بے منت
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	قافلہ حجاز میں ایک حسین بھی نہیں
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	قافلہ لوٹ گیا صحرا میں اور منزل ہے دور
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۲	بانگ درا	قافلہ ہو گیا آسودہ منزل میرا
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۲۹	بانگ درا	قافلہ ہونہ سکے گا کبھی ویراں تیرا
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۱	۲۰۰	بانگ درا	قافلے دیکھ اور ان کی برق رفتاری بھی دیکھ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	قافلے میں غیر دیا دردا کچھ بھی نہیں
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	قافلے والے لے بھی ہیں، اندیشہ رہن بھی ہے؟
ظریفانہ (۱۱)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	قانون وقف کے لیے لڑتے تھے شیخ جی
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۰	بانگ درا	قائم یہ عنصروں کا تماشا تجھی سے ہے
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	قاید قریشی بہ از بخاری

قبض

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	قباچا ہے اس کو خون عرب سے
-------------	-----	-----	-----	-----------	---------------------------

خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	قبائل ہوں ملت کی وحدت میں گم
غزلیات (۲) ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۶	بال جبریل	قبائے علم و ہنر لطف خاص ہے ورنہ
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	قبائے گل میں گہر ٹانگنے کو آئی ہے
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	قبائے ملک و دولت چاک در چاک
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	قبر اس تہذیب کی یہ سرزمین پاک ہے
گورستان شاہی	۱۶	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	قبر کی ظلمت میں ہے ان آفتابوں کی چمک
مدرسہ	۹۶	۸۳	۸۲	ضرب کلیم	قبض کی روح تری دے کے تجھے فکر معاش
غزلیات (۳) ۱	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا	قبضے سے امت پجاری کے دیں بھی گیا زبیا بھی گئی
آزادی شمشیر کے اعلان پر	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	قبضے میں یہ تلوار بھی آجائے تو مومن
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	قبلہ رو ہو کے زمیں بوس ہوئی قوم حجاز
اشاعت اسلام فرنگستان میں	۷۶	۶۲	۶۰	ضرب کلیم	قبول دین مسیحی سے برہمن کا مقام
ضیغ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز	قبول حق ہیں فقط مردِ حر کی تکبیریں

قد

ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۸	بانگ درا	قدر آرام کی اگر سمجھو
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	قدر پہچانی نہ اپنے گوہر یک دانہ کی
تہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	قدرت تری ہم نفس ہے اے دل

مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	قدرت کے مقاصد کا عیار اس کے ارادے
بزم انجم	۱۸۵	۱۷۳	۱۹۰	بانگ درا	قدرت نے اپنے گہنے چاندی کے سب اتارے
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۵	بانگ درا	قدرت ہے مراقبے میں گویا
لاہور و کراچی	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	قدرو قیمت میں ہے خون جن کا حرم سے بڑھ کر
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۰	بانگ درا	قدی الاصل ہے رفعت پہ نظر رکھتی ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۵	۲۳۲	۲۶۱	بانگ درا	قدسیوں سے بھی مقاصد میں ہے جو پاکیزہ تر
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	قدم اٹھانے کی طاقت نہیں ذرا تجھ میں
غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۵	بال جبریل	قدم اٹھایہ مقام آسماں سے دور نہیں
مخرب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۷	۱۸۱	ضرب کلیم	قدم اٹھایہ مقام انتہائے راہ نہیں
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۱	بانگ درا	قدم کا تھا دہشت سے اٹھنا محال

قر

آزادی	۷۵	۶۲	۵۹	ضرب کلیم	قرآن کو بازیچہ تاویل بنا کر
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	قرآن میں ہو غوطہ زن اے مرد مسلمان
انقلاب	۱۴۹	۱۳۸	۱۳۹	ضرب کلیم	قریب آگئی شاید جہان پلیر کی موت
زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	بال جبریل	قریب تر ہے نمود جس کی، اسی کا مشتاق ہے زمانہ

قس

حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	قسمت بادہ مگر حق ہے اسی ملت کا
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	قسمت عالم کا مسلم کو کب تابندہ ہے
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	قسمت ہے غریبوں کی وہی نالہ و فریاد

قص

مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۵	ارمغان حجاز	قصاص خون تمنا کا مانگیے کس سے
چاند	۸۹	۷۸	۷۶	بانگ درا	قصہ کس محفل کا ہے، آتا ہے کس محفل سے تو؟
مرد فرنگ	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	قصورزن کا نہیں ہے کچھ اس خرابی میں
غزلیات (۱)۔۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	قصوروار، غریب الدیار ہوں لیکن
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۴	بال جبریل	قصہ آدم کو نگلیں کر گیا کس کا لہو
صیقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	قصہ ایام سلف کا کہہ کے تڑپا دے مجھے
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	قصہ دارورسن بازی طفلانہ دل
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	قصہ درد سناتے ہیں کہ مجبور ہیں ہم
خضراہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	قصہ خواب آور اسکندر و جم کب تنک
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	قصہ گل ہمنو ایان چمن سنتے نہیں
شام و فلسطین	۱۶۹	۱۵۷	۱۵۹	ضرب کلیم	قصہ نہیں نارنج کا یا شہد و رطب کا

قص

عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	قضا تھی، شکار قضا ہو گئی وہ
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	قضا سے ملاراہ میں وہ قاضارا
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	قطرہ شبنم بے مایہ کو دریا کر دیں
مسجد قرطبہ	۹۷	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	قطرہ خون جگر سل کو بناتا ہے دل
اسیری	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگ درا	قطرہ نیساں ہے زندان صدف سے ارجمند
شمع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	قطرہ ہے، لیکن مثال بحر بے پایاں بھی ہے!

قع

صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	قعر دریا میں چمکتا ہوا گوہر بنتا
--------------	----	----	----	----------	----------------------------------

قف

مرگ خودی	۹۴	۸۰	۸۰	ضرب کلیم	قفس ہوا ہے حلال اور آشیانہ حرام
----------	----	----	----	----------	---------------------------------

قل

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	قلب انسانی میں قفص عیش و غم رہتا نہیں
پیر و مرید	۱۴۱	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	قلب پہلومی زند باز رہ شب
غزلیات (۳) - ۸	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	قلب کو لیکن ذرا آزاد رکھ
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	قلب مسلمان میں ہے، اور نہیں ہے کہیں!
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	قلب میں سوز نہیں، روح میں احساس نہیں

عالم برزخ (زمیں)	۲۸	۲۲	۲۳۹	ارمغان حجاز	قلب و نظر پر گراں ایسے جہاں کا ثبات
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	قلب و نظر کی زندگی دشت میں صبح کا سماں
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	قلزم ہستی سے تو ابھرا ہے مانند حباب
ضمیغ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز	قلندرانہ ادائیں، سکندرانہ جلال
غزلیات (۲) - ۸	۴۴	۳۲	۵۰	بال جبریل	قلندر جزو حرف لا الہ کچھ بھی نہیں رکھتا
مسلمان کے زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	قلندری سے ہوا ہے، تو نگری سے نہیں
مسلمان کا زوال	۳۲	۲۰	۱۲	ضرب کلیم	قلندری مری کچھ کم سکندری سے نہیں
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	قلندری و قباپوشی و کلہ داری
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	قل هو اللہ کی شمشیر سے خالی ہیں نیام

قم

خانقاہ	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	قم باذن اللہ کہہ سکتے تھے جو رخصت ہوئے
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	قمر اپنے لباس نو میں بیگانہ سا لگتا تھا
ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	قمر کا خوف کہ ہے خطرہ سحر تجھ کو
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	قمریاں شاخ صنوبر سے گریزاں بھی ہوئیں

قن

غزلیات (۲) - ۴۰	۶۶	۶۱	۸۹	بال جبریل	قناعت نہ کر عالم رنگ و بو پر
-----------------	----	----	----	-----------	------------------------------

قو

شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	قوت بازوئے مسلم نے کیا کام ترا
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	قوت عشق سے ہر پشت کو بالا کر دے
سیدی لوح تربت	۶۹	۵۳	۲۳	بانگ درا	قوت فرماں روا کے سامنے بے باک ہے
مذہب	۲۶۱	۲۴۸	۲۷۹	بانگ درا	قوت مذہب سے مستحکم ہے جمعیت تری
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	قوم آوارہ عنان تاب ہے پھر سوائے حجاز
شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	قوم اپنی جوز رومال جہاں پر مرتی
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	قوم جو کرنہ سکی اپنی خودی سے انصاف
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	قوم کیا چیز ہے، قوموں کی امامت کیا ہے
نفسیات غلامی	۱۷۰	۱۵۸	۱۶۱	ضرب کلیم	قوم کے حق میں ہے لعنت وہ کلیم اللہی
حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	قوم کے ہاتھ سے جاتا ہے متاع کردار
شاعر	۷۷	۶۱	۵۳	بانگ درا	قوم گویا جسم ہے، افراد ہیں اعضائے قوم
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	قوم مذہب سے ہے، مذہب جو نہیں تم بھی نہیں
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	قوم نے پیغام گوتم کو ذرا پروا نہ کی
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	قوموں کی تقدیر وہ مردرویش
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	قوموں کی حیات ان کے تخیل پہ ہے موقوف

اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	قوموں کی روش سے مجھے ہوتا ہے یہ معلوم
محراب گل افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	قوموں کے لیے موت ہے مرکز سے جدائی
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	قومیں کچل گئی ہیں جس کی رواداری میں
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۳۶	بانگ درا	قومی شدید چہ شد، ناتواں شد ہم چہ شد؟
وطنیت	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۴	بانگ درا	قومیت اسلام کی جڑ کٹتی ہے اس سے

ق

مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	قہاری وغفاری و قدوسی و جبروت
مرد بزرگ	۱۴۱	۱۲۹	۱۲۹	ضرب کلیم	قہر بھی اس کا ہے اللہ کے بندوں پہ شفیق
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	قہر تو یہ ہے کہ کافر کو ملیں حور و قصور
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	قہستاں کا یہ بچہ ارجمند

قی

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۴	بانگ درا	قیام بزم ہستی ہے انہی سے
رباعیات - ۴	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	قیامت میں تماشا بن گیا میں
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	قیامت ہے کہ انساں نوع انساں کا شکاری ہے
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	قیامت ہے کہ خلوت سو گئی اہل گلستاں کی
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	قید موسم سے صبیحت رہی آزاد اس کی

وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	قید میں آیا تو حاصل مجھ کو آزادی ہوئی
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	قید ہم کو بھلی کہ آزادی
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۶	بانگ درا	قید ہے دربار سلطان و شہنشاہ وزیر
شمع	۶۱	۴۵	۳۳	بانگ درا	قیدی ہوں اور قفس کو چسپاں جانتا ہوں میں
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	قیس پیدا ہوں تری محفل میں یہ ممکن نہیں
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	قیس تو لیلیٰ بھی تو، صحرا بھی تو، جمل بھی تو
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	قیس زحمت کش تنہائی صحرا نہ رہے
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درا	قیس کو آرزوئے نو سے شناسا کر دیں
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	قیس دیوانہ نظارہ مجھل نہ رہا
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	قیمت میں بہت بڑھ کے ہے تابندہ گہر سے
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۹۴	بال جبریل	قیمت میں یہ معنی ہیں درناب سے وہ چند
حضور رسالت ماب میں	۲۰۸	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	قیو دشام و سحر میں بسر تو کی لیکن

کا

خاقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	کا بلیس بماندو بوا البشر مرد
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	کاٹ کر رکھ دیے کفار کے لشکر کس نے
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۰۹	۱۴۹	بال جبریل	کاخ امرا کے درو دیوار ہلا دو

مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۷	بال جبریل	کار جہاں بے ثبات کار جہاں بے ثبات!
غزلیات (۱)۔ ۳	۲۳	۷	۹	بال جبریل	کار جہاں دراز ہے، اب مرا انتظار کر
ظریفانہ (۲۷)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۵	بانگ درا	کار خانے کا ہے مالک مردک نا کرد کار
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۲	۱۰۳	بال جبریل	کار غلیطاً خارا گدازی
پیر و مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	کار دنیا میں رہا جاتا ہوں میں
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	کار دونوں حیلہ و بے شرمی است
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۳	ارمغان حجاز	کار گاہ شیشہ جو ناداں سمجھتا ہے اسے
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	کار مرداں روشنی و گرمی است
شعخ اور شاعر	۱۹۷	۱۸۶	۲۰۵	بانگ درا	کارواں بے حس ہے، آواز درا ہو یا نہ ہو
غزلیات (۱)۔ ۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	کارواں تھک کر فضا کے پیچ و خم میں رہ گیا
شعخ اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	کارواں کے دل سے احساس زیاں جاتا رہا
پیر و مرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	کار و بار خرومی یا را ہی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	کار و بار زندگانی میں وہ ہم پہلو مرا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	کار و بار شہریاری کی حقیقت اور ہے
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	کاش گلشن میں سمجھتا کوئی فریاد اس کی
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	کافر کی موت سے بھی لرزتا ہو جس کا دل
کافر و مومن	۵۷	۴۴	۳۹	ضرب کلیم	کافر کی یہ پہچان کہ آفاق میں گم ہے

غره شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	کافروں کی مسلم آئینہ کا بھی نظارہ کر
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	کافر ہندی ہوں میں، دیکھ مرادوق وشوق
غزلیات (۲)۔ ۱۱۔	۴۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	کافر ہے تو شمشیر پہ کرتا ہے بھروسا
غزلیات (۲)۔ ۱۱۔	۴۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	کافر ہے تو ہے تابع تقدیر مسلمان
غزلیات (۲)۔ ۱۱۔	۴۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	کافر ہے مسلمان تو نہ شاہی نہ فقیری
چاند اور تارے	۱۲۸	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	کام اپنا ہے صبح وشام چلنا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	کام تھا جن کا فقط تقدیر و تسبیح و طواف
سراکبر حیدری صدر اعظم حیدرآباد	۶۱	۴۸	۲۷۷	ارمغان حجاز	کام درویش میں ہر تلخ ہے مانند نبات
دکن کے نام					
عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	کام دنیا میں رہبری ہے مرا
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	کام مجھ کو دیدہ حکمت کے الجھیروں سے کیا
غزلیات	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	کامل رہی ہے رندی کے فن میں
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	کانپتا پھرتا ہے کیا رنگ شفق کہسار پر
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	کانپتا تھا جن سے روماء ان کا مدفن ہے یہی
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	کانپتا ہے دل تر اندیشہ طوفاں سے کیا
غزلیات (۱)۔ ۵۔	۱۵	۱۰	۲۲۲	ارمغان حجاز	کانپتے ہیں کوہسار و مرغزار و جوہار
غزلیات (۱)۔ ۵۔	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	کانشاوہ دے کہ جس کی کھٹک لازوال ہو

سین	۱۱۰	۱۹۷	۱۴۵	بال جبریل	کانٹے کی طرح دل میں کھٹکتی رہی یہ بات
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	کانچے کشتیم زخمت نتواں کرو درد
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	کانوں پہ ہونہ میرے دیر و حرم کا احساں

کب

غزلیات (۲)۔۱۰	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	کب تک رہے محکومی انجم میں مری خاک
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	کب تلک طور پہ در یوزہ گری مثل کلیم
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	کب ڈرا سکتا ہے غم کا عارضی منظر مجھے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۳	ارمغان حجاز	کب ڈرا سکتے ہیں مجھ کو اشتراکی کوچہ گرد
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	کب ڈوبے گا سرمایہ پرستی کا سفینہ؟
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	کب زباں کھولی ہماری لذت گفتار نے
تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	کب کھلا تجھ پر یہ راز، انکار سے پہلے کہ بعد؟
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	کبوتر کہیں آشیانے سے دور!
طلوع اسلام	۲۳۸	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	کبوتر کہیں تن نازک میں شاہیں کا جگر پیرا
رباعیات۔۲۷	۸۸	۸۷	۲۰	بال جبریل	کبھی آوارہ و بے خانماں عشق
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	کبھی اپنا بھی نظارہ کیا ہے تو نے اے مجنوں
۔۔۔ کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	کبھی اٹھتی ہے، کبھی لیٹ کے سو جاتی ہے

شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	کبھی افریقہ کے پتے ہوئے صحراؤں میں
غزلیات (۳)۔۶	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	کبھی اے حقیقت منتظر نظر آلباس حجاز میں
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	کبھی اے نوجواں مسلم، تدریب بھی کیا تو نے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کبھی بتوں کو بنایا حرم نشین میں نے
رباعیات	۸۸	۸۷	۲۲	بال جبریل	کبھی تنہائی کو وہ ودمن عشق
غزلیات (۲)۔۷	۱۵۰	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	کبھی جو آورہ جنوں تھے، وہ بستنیوں میں پھر آ
					بسیں گے
غزلیات (۱)۔۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	کبھی چھوڑی ہوئی منزل بھی یاد آتی ہے راہی کو
غزلیات (۲)۔۳۸	۶۴	۶۰	۸۷	بال جبریل	کبھی حیرت، کبھی مستی، کبھی آہ سحرگاہی
رباعیات (۲)۔۱۰	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	کبھی دریا سے مثل موج ابھر کر
رباعیات	۶۴	۶۰	۸۷	ارمغان حجاز	کبھی دریا کے ساحل سے گزر کر
رباعیات	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	کبھی دریا کے سینے میں اتر کر
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	کبھی ساتھ اپنے اس کے آستاں تک مجھ کو تو لے
					چل
رباعیات۔۲۸	۸۸	۸۷	۲۲	بال جبریل	کبھی سرمایہ محراب و منبر
غزلیات (۱)۔۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بال جبریل	کبھی سوز و ساز رومی، کبھی پیچ و تاب رازی
رباعیات۔۲۸	۸۸	۸۷	۲۲	بال جبریل	کبھی سوز و سرور و انجمن عشق

رباعیات - ۲۷	۸۸	۸۷	۲۰	بال جبریل	کبھی شاہ شہاں نوشیراں عشق
اہل مصر سے	۱۵۶	۱۴۵	۱۴۶	ضرب کلیم	کبھی شمشیر محمدؐ ہے کبھی چوب کلیم
ابر کو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	کبھی صحرا کبھی گلزار ہے مسکن میرا
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کبھی صلیب پہ اپنوں نے مجھ کو لٹکایا
رباعیات - ۲۷	۸۸	۸۷	۲۰	بال جبریل	کبھی عریان و بے تنغ و سناں عشق
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	کبھی کرتی نہیں ملت کے گناہوں کو معاف
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	کبھی محبوب تمہارا یہی ہر جائی تھا
رباعیات - ۲۸	۸۸	۸۷	۲۲	بال جبریل	کبھی مولا علیؑ تجیر شکن عشق!
رباعیات - ۲۷	۸۸	۸۷	۲۰	بال جبریل	کبھی میداں میں آتا ہے زرہ پوش
رباعیات - ۵	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	کبھی میں ڈھونڈتا ہوں لذت وصل
سرگزشت آدم	۶۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کبھی میں ذوق تکلم میں طور پر پہنچا
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کبھی میں غار حرا میں چھپا رہا برسوں
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	کبھی ہم سے کبھی غیروں سے شناسائی ہے
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۲	بانگ درا	کبھی یہ پھول ہم آغوش مدعا نہ ہوا

کت

طالب علم

۹۵

۸۲

۸۱

ضرب کلیم

کتاب خواں ہے مگر صاحب کتاب نہیں

غزلیات (۲) - ۴۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	کتاب صوفی و ملاکی سادہ اور اتنی
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	کتاب ملت بیضا کی پھر شیرازہ بندی ہے
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۱	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	کتنا بلند تیری محبت کا ہے مقام
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	کتنی بے دردی سے نقش اپنا مٹا دیتی ہے یہ
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	کتنی سرعت سے بدلتا ہے مزاج روزگار
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۷	بانگ درا	کتنی مشکل زندگی ہے کس قدر آساں ہے موت!
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	کتنے بے تاب ہیں جو ہر مرے آئینے میں

کٹ

ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	کٹ رہی ہے بری بھلی اپنی
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۲	۲۹۸	بانگ درا	کٹ مرانا داں خیالی دیوتاؤں کے لیے
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	کٹھن تھا بڑا تھا مناموت کا
ساقی	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۳	بانگ درا	کٹی ہے رات تو ہنگامہ گستری میں تری

کٹ

جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	کثرت میں ہو گیا ہے وحدت کا راز مخفی
------	----	----	----	----------	-------------------------------------

کچ

خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	کچل ڈالا تھا جس نے پاؤں میں تاج سردارا
----------------------	-----	-----	-----	----------	--

زہداور رندی	۷۷	۶۰	۵۲	بانگ درا	کچھ اس میں تمسخر نہیں، واللہ نہیں ہے!
شع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا	کچھ اس میں جوش عاشق حسن قدیم ہے
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	کچھ اور آجکل کے کلیموں کا طور ہے
نقد و راہی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	کچھ اور چیز ہے شاید تری مسلمانی
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	کچھ اور ہی نظر آتا ہے کاروبار جہاں
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	کچھ ایسا سکوت کافسوں ہے
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ درا	کچھ بات ہے کہ ہستی ٹٹی نہیں ہماری
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	کچھ بڑی بات تھی ہوتے جو مسلمان بھی ایک
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	کچھ بتا اس سیدھی سادی زندگی کا ماجرا
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	کچھ بھی پیغام محمدؐ کا تمہیں پاس نہیں!
عاشق ہرجائی	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	کچھ ترے مسلک میں رنگ مشرب مینا بھی ہے
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	کچھ جو سمجھا مرے شکوے کو تو رضواں سمجھا
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	کچھ جو سنتا ہوں تو اوروں کو سنانے کے لیے
غزلیات (۱)۔۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	کچھ دکھانے دیکھنے کا تھا تقاضا طور پر
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	کچھ شک نہیں پرواز میں آزاد ہے تو بھی
زہداور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	کچھ عارا سے حسن فرشوں سے نہیں ہے
ظریفانہ (۹)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۷	بانگ درا	کچھ غم نہیں جو حضرت واعظ ہیں تنگ دست

ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	کچھ فائدہ اپنا تو مرا اس میں نہیں تھا
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	کچھ قدر اپنی تو نے نہ جانی
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۸	۹۹	بال جبریل	کچھ کام نہیں بنتا بے جرات زندانہ
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	کچھ کہو اس دیس کی آخر، جہاں رہتے ہو تم
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	کچھ کیفیت مسلم ہندی تو بیاں کر
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	کچھ مزا ہے تو یہی خون جگر پینے میں
گورستان شاہی	۱۵۸	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	کچھ مکدر سا جین ماہ کا آئینہ ہے
پیوستہ رہ شہر سے، امید بہار رکھ	۲۶۱	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	کچھ واسطہ نہیں ہے اسے برگ و بار سے
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	کچھ ہاتھ نہیں آتا بے آہ سحر گاہی

کر

ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	کرائے پر منگالوں کا کوئی افغان سرحد سے
ستارے کا پیغام	۱۵۳	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	کرا اپنی رات کو داغ جگر سے نورانی
افرنگ ذرہ (۲)	۴۶	۳۴	۲۸	ضرب کلیم	کرا اپنی فکر کہ جو ہر ہے بے نمود ترا
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	کرا اپنی خودی میں آشیانہ
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	کرا اس کی حفاظت کہ یہ گوہر ہے یگانہ
غزلیات (۲)۔ ۵۸	۷۷	۷۶	۱۱۰	بال جبریل	کرا بلبل و طاؤس کی تقلید سے تو بہ

غزلیات (۱)	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	کر پہلے مجھ کو زندگی جاوداں عطا
غزلیات (۲) - ۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	کرتا کوئی اس بندہ گستاخ کا منہ بند!
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۶	۲۳۰	ارمغان حجاز	کرتا نہیں جو صحبت ساحل سے کنارہ
قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۷۹	بال جبریل	کرتا ہوں سرخار کو سوزن کی طرح تیز
عالم نو	۱۴۲	۱۳۰	۱۳۰	ضرب کلیم	کرتا ہے خواب میں دیکھی ہوئی دنیا تعمیر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۵	ارمغان حجاز	کرتا ہے دولت کو ہر آلودگی سے پاک و صاف
قطعہ	۹۱	۹۰	۱۶۵	بال جبریل	کرتا ہے مرا جوش جنوں میری قباچاک
ضیغم لولابی (۴)	۴۸	۳۶	۲۶۰	ارمغان حجاز	کرتا ہے ہر راہ کو روشن چراغ آرزو
شع و پروانہ	۵۶	۴۰	۲۷	بانگ درا	کرتا ہے یہ طواف تری جلوہ گاہ کا
خوشامد	۱۵۰	۱۳۸	۱۴۰	ضرب کلیم	کرتو بھی حکومت کے وزیروں کی خوشامد
نسیم و شبنم	۱۲۷	۱۱۵	۱۱۴	ضرب کلیم	کرتی رہی میں پیر بہن لالہ و گل چاک
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۵	بانگ درا	کرتی ہے اس کی قوم جب اپنا شعرا آ زری
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	کرتی ہے جو غریب کو ہم پہلوئے امیر
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۶	بال جبریل	کرتی ہے جو ہر زمان اپنے عمل کا حساب
غزلیات (۲) - ۴۹	۷۲	۶۹	۱۰۱	بال جبریل	کرتی ہے چمک جن کی ستاروں کو عرق ناک
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	کرتی ہے حاجت شیروں کو رو بہا
شاعر	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	کرتی ہے عشق بازیاں سبزہ مرغزار سے

غزلیات (۲)۔ ۲	۳۹	۲۶	۴۳	بال جبریل	کرتی ہے ملوکیت آثار جنوں پیدا
زہداور رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	کرتے تھے ادب ان کا عالی وادانی
زہداور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	کرتے تھے بیاں آپ کرامات کا اپنی
نہیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	کرتے نہیں محکوم کو تیغوں سے کبھی زیر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	کرتے ہیں اشک سحر گا ہی سے جو ظالم وضو
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲	۴۸	بانگ درا	کرتے ہیں چارہ ستم چرخ لا جو رد
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۷	۵۲	۷۷	بال جبریل	کرتے ہیں خطاب آخر، اٹھتے ہیں حجاب آخر
۱۴۰	۱۲۹	۱۲۸	۱۲۸	ضرب کلیم	کرتے ہیں روح کو خوابیدہ، بدن کو بیدار
سوال	۱۵۸	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	کرتے ہیں عطا مرد فر و مایہ کو میری
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۱	۱۴۲	ضرب کلیم	کرتے ہیں غلاموں کو غلامی پر رضامند
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	کردار بے سوز، گفتار واہی!
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۴	بال جبریل	کردے اسے اب چاند کی غاروں میں نظر بند
خفتگان خاک سے استفسار	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	کر رہا ہے آسماں جادو لب گفتار پر
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	کر رہا ہے خرمن اقوام کی خاطر جو ان
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	کر سکتا ہے وہ ذرہ مہ دہر کو تاراج
محراب گل افغان کے افکار (۱۳)	۱۸۶	۱۷۳	۱۷۷	ضرب کلیم	کر سکتی ہے بے معرکہ جینے کی تلافی
اساتذہ	۹۸	۸۴	۸۴	ضرب کلیم	کر سکتے تھے جو اپنے زمانے کی امامت

اپنے شعر سے	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	کر کسی سینہ پر سوز میں خلوت کی تلاش!
حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بال جبریل	کر گس کا جہاں اور ہے، شامیں کا جہاں اور
جبریل و اہلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بال جبریل	کر گیا سرمست مجھ کو ٹوٹ کر میرا سببو
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	کر لیا ہے جس سے تیری یاد کو میں نے اسیر
پنجابی مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	کر لے کہیں منزل تو گزرتا ہے بہت جلد
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	کرم ائے شہِ عرب و عجم، کہ کھڑے ہیں منتظر کرم
رباعیات - ۲۵	۸۷	۸۶	۱۶	بال جبریل	کرم تیرا کہ بے جوہر نہیں میں
شعخ اور شاعر	۱۹۵	۱۸۳	۲۰۲	بانگ درا	کر مک بے مایہ را سوز کلیم آموختی
غزلیات	۲۴	۲۶۳	۲۹۹	بانگ درا	کر مک ناداں! طواف شعخ سے آزاد ہو
غزلیات (۱) - ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	کرم ہے یا کہ ستم تیری لذت ایجاد!
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۱	۲۴۷	۲۷۹	بانگ درا	کر نایہ عرض میری طرف سے پس از سلام
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۷	۱۷۳	بال جبریل	کرن چاند میں ہے، شرر سنگ میں
سیر فلک	۱۸۵	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	کرہ ز مہریرہ و روپوش
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	کرے پھر اس کی زیارت سے شادا ماں مجھ کو
غزلیات (۲) - ۴۵	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	کرے گی داوڑ محشر کو شرمسار اک روز
امراے عرب سے	۷۷	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	کرے یہ کافر ہندی بھی جرات گفتار
جنوں	۱۱۴	۱۰۱	۱۰۰	ضرب کلیم	کریں اگر اسے کوہ و کمر سے بیگانہ

کریں گے اہل نظر تازہ بستیاں آباد

بال جبریل

۱۰۱

۷۰

۷۲

غزلیات (۲) - ۵۰

کڑ

کڑ کا سکندر بجلی کے مانند

ضرب کلیم

۱۶۸

۱۶۶

۱۷۷

محراب گل افغان کے افکار

کس

کس بلندی پہ ہے مقام مرا

بانگ درا

۲۹

۴۳

۵۷

عقل و دل

کس درجہ بدل جاتے ہیں مرغان سحر خیز!

ضرب کلیم

۵۱

۵۴

۶۷

الہام اور آزادی

کس درجہ گراں سیر ہیں محکوم کے اوقات!

ضرب کلیم

۷۷

۷۸

۹۱

ہندی مکتب

کس درجہ یہاں عام ہوئی مرگ تخیل

ضرب کلیم

۱۲۳

۱۲۴

۱۳۵

مصور

کس زباں سے اے گل پڑ مردہ تجھ کو گل کہوں

بانگ درا

۴۱

۵۱

۶۷

گل پڑ مردہ

کس سے کہوں کہ زہر ہے میرے لیے مئے

بال جبریل

۱۵۲

۱۱۲

۱۱۵

ذوق و شوق

حیات

کس شے کی تجھے ہوس ہے اے دل!

بانگ درا

۱۳۷

۱۲۹

۱۳۹

تنہائی

کس طرح اے قیامت کا یقین؟

بال جبریل

۱۸۷

۱۳۹

۱۴۴

پیر و مرید

کس طرح بیدار ہو سینے میں دل

بال جبریل

۱۸۶

۱۳۹

۱۴۴

پیر و مرید

کس طرح تجھ کو تمنائے دل بلبل کہوں

بانگ درا

۷

۲۴

۳۸

گل پڑ مردہ

کس طرح تجھ کو یہ سمجھاؤں کہ میں گلچیں نہیں

بانگ درا

۷

۲۴

۳۸

گل رنگیں

کس طرح خودی ہو لازمانی!	ضرب کلیم	۱۰	۱۸	۳۰	ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام
کس طرح قابو میں آئے آب و گل	بال جبریل	۱۸۶	۱۳۹	۱۴۴	پیر و مرید
کس طرح کبریت سے روشن ہو بجلی کا چراغ	ضرب کلیم	۷۸	۷۹	۹۲	تربیت
کس طرح محکم ہو ملت کی حیات؟	بال جبریل	۱۸۸	۱۴۰	۱۴۵	پیر و مرید
کس طرح ہاتھ آئے سوز و درد و داغ؟	بال جبریل	۱۹۰	۱۴۲	۱۴۷	پیر و مرید
کس طرح ہوا کند تر انشتر تحقیق	ارمغان حجاز	۲۴۷	۲۷	۳۴	آواز غیب
کس قدر اے مے! تجھے رسمِ حجاب آئی پسند	بانگِ در	۱۴۸	۱۳۹	۱۴۹	غزلیات (۲)۔ ۵
کس قدر اشجار کی حیرت فزا ہے خامشی	بانگِ در	۱۶۰	۱۴۹	۱۵۹	گورستانِ شاہی
کس قدر بے باک دل اس ناتواں بیکر میں تھا	بانگِ در	۲۸۷	۲۵۴	۲۶۶	ہمایوں
کس قدر پیارا لب جو مہر کا نظارہ ہے	بانگِ در	۱۶۴	۱۵۲	۱۶۲	گورستانِ شاہی
کس قدر تم پہ گراں صبح کی بیداری ہے	بانگِ در	۲۲۳	۲۰۱	۲۱۳	جواب شکوہ
کس قدر جلوے تڑپتے ہیں مرے سینے میں	بانگِ در	۱۸۶	۱۷۰	۱۸۲	شکوہ
کس قدر خاموش ہے یہ عالم بے کاخ و کو!	بال جبریل	۱۹۳	۱۴۳	۱۴۹	جبریلِ دلبلیس
کس قدر سینہ شگافی کے مزے لیتی ہے	بانگِ در	۱۲۳	۱۱۸	۱۲۸	کلی
کس قدر شوخ زباں ہے دل دیوانہ ترا	بانگِ در	۲۲۲	۲۰۰	۲۱۲	جواب شکوہ
کس قدر شویدہ سر ہے شوق بے پروا ترا	بانگِ در	۲۰۳	۱۸۵	۱۹۶	شمع اور شاعر
کس قدر لذت کشو و عقدہ مشکل میں ہے	بانگِ در	۳۹	۵۰	۶۵	آفتابِ صبح

والدہ مرحوم کی یاد میں	۲۳۶	۲۳۳	۲۶۲	بانگ درا	کس قدر نشوونما کے واسطے بے تاب ہے
شاعر	۷۷	۶۱	۵۳	بانگ درا	کس قدر ہمدرد سارے جسم کی ہوتی ہے آنکھ
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۱	بانگ درا	کس کو اب ہوگا وطن میں آہ! میرا انتظار
غزلیات (۲) - ۵۶	۷۵	۷۵	۱۰۷	بال جبریل	کس کو معلوم ہے ہنگامہ فردا کا مقام
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	کس کی آنکھوں میں سما یا ہے شعارا غمیا؟
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	کس کی تکبیر سے دنیا تری بیدار ہوئی
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	کس کی شمشیر جہاں گیر جہاں دار ہوئی
گدائی	۱۲۰	۱۱۶	۱۵۸	بال جبریل	کس کی عربیانی نے بخشش ہے اسے زریں قبا
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	کس کی منزل ہے الہی! مرا کا شانہ دل
غزلیات (۲) - ۴	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	کس کی نمود کے لیے شام و سحر ہیں گرم سیر
ابلیس کی مجلس شورئ	۱۱	۷	۲۶۶	ارمغان حجاز	کس کی نومیدی پہ حجت ہے یہ فرمان جدید؟
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	کس کی ہیبت سے صنم سہمے ہوئے رہتے تھے
الارض للہ!	۱۲۲	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	کس نے بھر دی موتیوں سے خوشہ گندم کی جیب
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	کس نے پھر زندہ کیا تذکرہ یزداں کو؟
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	کس نے ٹھنڈا کیا آشکدہ ایریاں کو؟
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۳	۲۱۴	بانگ درا	کسوت مینا میں مے مستور بھی عریاں بھی ہے
الہرام مصر	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۵	ضرب کلیم	کس ہاتھ نے کھینچی ابدیت کی یہ تصویر!

غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	کسی ایسے شر سے پھونک اپنے خرمن دل کو
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	کسی بتکدے میں بیاں کروں کہ تو کہے صنم بھی
					ہری ہری
ایر کو ہسار	۴۲	۲۸	۱۱	بانگ درا	کسی ہستی سے جو خاموش گزر جاتا ہوں
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	کسی پیشانی کے افشاں کے ستاروں میں رہوں
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	کسی ٹہنی پہ بیٹھا گارہا تھا
رباعیات۔ ۲۵	۸۷	۸۶	۱۶	بال جبریل	کسی جشید کا ساغر نہیں میں
موسیقی	۱۴۳	۱۳۲	۱۳۲	ضرب کلیم	کسی چمن میں گریبان لالہ چاک نہیں
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	کسی دکھ درد کے مارے کا اشک آتشیں بن کر
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۶	۹۸	بانگ درا	کسی سے شکوہ نہ ہوزیر آسماں مجھ کو
عرفی	۲۵۳	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	کسی کا شعلہ فریاد ہو ظلمت ربا کیونکر
زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	بال جبریل	کسی کار اکب، کسی کامرکب، کسی کو عبرت کا
					تازیانہ
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	کسی کو دیکھتے رہنا نماز تھی تیری
تصورِ درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	کسی کو کیا خبر ہے کہاں ہوں، کس کی دولت ہوں
پردہ	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	کسی کی خودی آشکارا نہیں ہے
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	کسی کی یاد نے سکھلا دیا ترانہ مجھے

پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۲	بانگ درا	کسی کے دامن رنگیں سے آشنا نہ ہوا
بلاؑ	۱۶۹	۱۵۸	۱۸۲	بانگ درا	کسی کے شوق میں تو نے مزے ستم کے لیے
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	کسی مظلوم کی آہوں کے شراروں میں رہوں
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	کسی ندی کے پاس اک بکری
رباعیات - ۳۷	۹۰	۸۹	۱۴۳	بال جبریل	کسی نے دوش دیکھا ہے نہ فردا
ابر کو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	کسی وادی میں جو منظور ہو سو نا مجھ کو
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	کسی یکجائی سے اب عہد غلامی کر لو
غزلیات (۲) - ۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	کسے خبر کہ تجلی ہے عین مستوری
امتحان	۹۶	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	کسے خبر کہ تو ہے سنگ خارہ یا کہ زجاج
غزلیات (۲) - ۴۶	۷۰	۶۷	۹۷	بال جبریل	کسے خبر کہ جنوں بھی ہے صاحب ادراک
جنوں	۱۱۴	۱۰۱	۱۰۰	ضرب کلیم	کسے خبر کہ جنوں میں کمال اور بھی ہیں
غزلیات (۲) - ۶	۴۲	۳۰	۴۷	بال جبریل	کسے خبر کہ سفیہ ڈبو چکی کتنے
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۲	ارمغان حجاز	کسے خبر کہ یہ عالم عدم ہے یا کہ وجود
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	کسے خبر کہ یہ نیرنگ و سیمیا کیا ہے
سلطانی	۴۴	۳۱	۲۶	ضرب کلیم	کسے خبر کہ ہزاروں مقام رکھتا ہے
غزلیات (۱) - ۴				بال جبریل	کسے خبر ہے کہ ہنگامہ نشور ہے کیا

کسے نہ بود کہ ایں داستاں فرد خواند

ضرب کلیم

اعلیٰ حضرت نواب سرحمد اللہ خاں

فرمانروائے بھوپال کی خدمت

میں

غزلیات (۲)۔ ۲۵

۵۵

۴۸

۷۲

بال جبریل

کسے نہیں تمنائے سروری لیکن

کش

طارق کی دعا

۱۰۸

۱۰۵

۱۴۳

بال جبریل

کشادہ دل سمجھتے ہیں اس کو

غزلیات (۱)۔ ۱۱

۱۱۵

۱۰۶

۱۱۰

بانگ درا

کشادہ دست کرم جب وہ بے نیاز کرے

ارتقا

۲۳۵

۲۲۳

۲۴۹

بانگ درا

کشاکش زم و گرما، تپ و تراش و خراش

نمود صبح

۱۶۴

۱۵۳

۱۶۶

بانگ درا

کشت خاور میں ہوا ہے آفتاب آئینہ کار

غزلیات (۲)۔ ۴

۴۱

۲۸

۴۵

بال جبریل

کشت وجود کے لیے آب رواں ہے تو کہ میں

نالہ فراق (آرٹلڈ کی یاد میں)

۸۸

۷۷

۷۴

بانگ درا

کشتہ عزلت ہوں، آبادی میں گھبراتا ہوں میں

جواب شکوہ

۲۱۹

۲۰۶

۲۳۰

بانگ درا

کشتی حق کا زمانے میں سہارا تو ہے

مسجد قرطبہ

۱۰۳

۱۰۰

۱۳۵

بال جبریل

کشتی دل کے لیے سیل ہے عہد شباب

نخضراہ

۲۶۸

۲۵۶

۲۸۹

بانگ درا

کشتی مسکین و جان پاک و دیوار یتیم

غزلیات (۱)۔ ۲

۱۰۹

۹۹

۱۰۱

بانگ درا

کشش تیری اے شوق دیدار کی تھی!

صبح کا ستارہ

۹۷

۸۶

بانگ درا

کشش حسن غم ہجر سے افزوں ہو جائے

سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	کشش کاراز ہویدار کیا زمانے پر
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	کشیدار بہاری خیمہ اندر وادی و صحرا

کع

مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	کعبہ ارباب فن! سطوت دین میں
شمع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۳	بانگ درا	کعبہ پہلو میں ہے اور سودالی بتخانہ ہے
شمع	۶۰	۴۴	۳۲	بانگ درا	کعبے میں بتکدے میں ہے یکساں تری ضیا

کف

تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	کف آئینہ پر باندھی ہے اونا داں حنا تونے
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	کفار ہند کے ہیں تجارت میں سخت کوش
رباعیات - ۲۰	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	کف ساحل سے دامن کھینچتا جا

کل

قطعہ	۱۷۶	۱۷۰	۱۹۴	بال جبریل	کل اپنے مریدوں سے کہا پیر مغاں نے
قطعہ	۱۷۳	۱۶۲	۱۷۶	بانگ درا	کل ایک شوریدہ خواجگاہ نبیؐ پر رو کے کہہ رہا تھا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	کلبہ افلاس میں، دولت کے کاشانے میں موت
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	کل تلک آپ کو تھا گائے کی محفل سے حذر
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	کل تلک گردش میں جس ساقی کے پیانے رہے

ضیغم لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۸	ارمغان حجاز	کل جسے اہل نظر کہتے تھے ایران صغیر
مسولینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۲	ضرب کلیم	کل روارکھی تھی تم نے، میں روارکتا ہوں آج
کافرومومن	۵۶	۴۳	۳۹	ضرب کلیم	کل ساحل دریایہ کہا مجھ سے خضر نے
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	کلفت غم گرچہ اس کے روز و شب سے دور ہے
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	کلمہ پڑھتے تھے ہم چھاؤں میں تلواروں کی
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	کلی بولی سریر آراہماری ہے وہ شہزادی
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	کلی زور نفس سے بھی وہاں گل ہونہیں سکتی
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	کلی سے رشک گل آفتاب مجھ کو کرے!
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	کلی سے کہہ رہی تھی ایک دن شبنم گلستاں میں
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	کلی کا ننھا سادل خون ہو گیا غم سے
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	کلی کلی کی زباں سے دعا نکلتی ہے
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	کلی کلی ہے تری گرمی نوا سے گداز
غزلیات (۲) - ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	کلی کو دیکھ کہ ہے تشنہ نسیم سحر
رباعیات (۱) - ۱	۳۷	۲۹	۲۴۹	ارمغان حجاز	کلی گل کی ہے محتاج کشود آج
رباعیات - ۱	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	کلیدسا کی اداسودا گرانہ
دین و سیاست	۱۲۱	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	کلیدسا کی بنیاد رہبانیت تھی
رباعیات	۹۰	۸۹	۱۵۰	بال جبریل	کلیمی رمز پنہانی خودی کی

کم

غزلیات (۲)۔۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	کمال ترک نہیں آب و گل سے مجھوری
غزلیات (۲)۔۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	کمال ترک ہے تسخیرِ خاکِ ونوری!
غزلیات (۲)۔۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۱	بال جبریل	کمال جوش جنوں میں رہا میں گرم طواف
ضیغ لولابی (۳)	۵۵	۴۳	۲۶۹	ارمغان حجاز	کمال صدق و مروت ہے زندگی ان کی
رباعیات۔۱۴	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	کمال عشق و مستی ظرفِ حیدرؐ
غزلیات (۲)۔۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	کمال کس کو میسر ہوا ہے بے تنگ و دو
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگِ درا	کمال نظمِ ہستی کی ابھی تھی ابتدا گویا
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگِ درا	کمال وحدتِ عیاں ہے ایسا کہ نوکِ نشتر سے تو جو چھیڑے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۶	۲۳۳	۲۶۱	بانگِ درا	کمال بہا ہے آفتابِ اپنا ستاروں سے بھی کیا؟
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۴۴	بانگِ درا	کمر سے، اٹھ کے تیغ جاں ستاں، آتشِ فشاں کھولی
وطنیت	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۴	بانگِ درا	کمزور کا گھر ہوتا ہے غارت تو اسی سے
غزلیات (۲)۔۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	کم کر گلہ برہنہ پائی
غزلیات (۲)۔۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	کم کوش تو ہیں، لیکن بے ذوق نہیں راہی

غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	کم مایہ ہیں سوداگر، اس دلیں میں ارزوں ہو
حکیم نطشہ	۹۷	۸۴	۸۳	ضرب کلیم	کمند اس کا تخیل ہے مہر و مہ کے لیے
طفل شیرخوار	۸۲	۶۷	۶۱	بانگ درا	کم نہیں کچھ تیری نادانی سے نادانی مری
اسیری	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگ درا	کم ہیں وہ طائر کہ ہیں دام و قفس سے بہرہ مند

کن

طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۵	بانگ درا	کنار از زاہداں برگیر و بے باکانہ ساغرش
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۲۷۲	ارمغان حجاز	کنار دریا خضر نے مجھ سے کہا بانداز محرمانہ
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	کنارے کھیت کے شانہ ہلایا اس نے دہقان کا
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگ درا	کنج خلوت خانہ قدرت ہے کا شانہ مرا
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	کنجشک فرومایہ کوشا ہیں سے لڑا دو
جاوید (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	کنجشک و حمام کے لیے موت
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۷	۲۱۶	ارمغان حجاز	کند ہو کر رہ گئی مومن کی تیغ بے نیام!
تضمین بر شعر انیسی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	کشتی ساز، معمور نو اہائے کلیسائی
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۸	بانگ درا	کن فریبوں سے رام کرتا ہے
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	کنوئیں میں تو نے یوسف کو جو دیکھا بھی تو کیا

دیکھتا

کنیز اہرن و دوں نہاد و مردہ ضمیر	ضرب کلیم	۱۵۴	۱۵۲	۱۶۴	لا دین سیاست
	کو				
کوثر و تسنیم کی موجوں کو شرماتی ہوئی	بانگ درا	۵	۲۳	۳۶	ہمالہ
کوچہ گرد نے ہوا جس دم نفس، فریاد ہے	بانگ درا	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۱	گورستان شاہی
کوشش سے کہاں مرد ہنرمند ہے آزاد	ضرب کلیم	۱۳۱	۱۳۱	۱۴۲	ایجاد معانی
کوکب غنچہ سے شاخیں ہیں چکنے والی	بانگ درا	۲۲۹	۲۰۵	۲۱۸	جواب شکوہ
کوکب قسمت امکاں ہے خلافت تیری	بانگ درا	۲۳۰	۲۰۶	۲۱۹	جواب شکوہ
کون بحر روم کی موجوں سے ہے لپٹا ہوا	ارمغان حجاز	۲۱۹	۹	۱۴	ابلیس کی مجلس شوریٰ
کون دریاؤں کی موجوں سے اٹھاتا ہے سحاب؟	بال جبریل	۱۶۱	۱۱۹	۱۲۲	الارض للہ!
کونسل کی مہماری کے لیے ووٹ چاہے گی	بانگ درا	۳۲۶	۲۸۴	۳۰۰	ظریفانہ (۴)
کون سمجھائے تجھے کیا ہیں مقامات وجود	ضرب کلیم	۱۱۲	۱۱۴	۱۲۶	وجود
کون سمجھے گا چمن میں نالہ بلبل کاراز	بانگ درا	۹۰	۸۹	۱۰۰	داغ
کون سی قوم فقط تیری طلبگار ہوئی	بانگ درا	۱۸۰	۱۶۵	۱۷۶	شکوہ
کون سی وادی میں ہے، کون سی منزل میں ہے	بال جبریل	۱۴۳	۹۹	۱۰۲	مسجد قرطبہ
کون سے سودے میں ہے مردوں کا سود	بال جبریل	۱۸۵	۱۳۸	۱۴۳	پیر و مرید
کون طوفان کے طمانچے کھارہا ہے، میں کہہ تو؟	بال جبریل	۱۹۳	۱۴۴	۱۵۰	جبریل و ابلیس

ایلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۴	ارمغان حجاز	کون کر سکتا ہے اس کی آتش سوزاں کو سرد
ایلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۴	ارمغان حجاز	کون کر سکتا ہے اس نخل کہن کو سرنگوں!
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۸	۲۵۶	بانگ درا	کون میرا خط نہ آنے سے رہے گا بے قرار
الارض للہ!	۱۲۲	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	کون لایا کھینچ کر کچھم سے باد سازگار
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	کون ہے تارک آن رسول مختار؟
شیر اور نچر	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۳	بال جبریل	کون ہیں تیرے اب وجد، کس قبیلے سے ہے تو؟
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	کوہ اضم کو دے گیا رنگ برنگ طلیساں
نیپولین کے مزار پر	۱۵۶	۱۵۰	۲۰۱	بال جبریل	کون الوند ہوا جس کی حرارت سے گداز!
غزلیات (۲)۔ ۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	کوہ شکاف تیری ضرب، تجھ سے کشاد شرق و غرب
ضیغم لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	کوہ کے دامن میں وہ غم خانہ دہقان پیر
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	کوہ کے سر پر مثال پاسباں استادہ ہے
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۰	بانگ درا	کوہ میں، دشت میں لے کر تر اپیغام پھرے
غزلیات (۲)۔ ۳۹	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	کوہ و دریا سے گر سکتے ہیں مانند نسیم
غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	کوئی اب تک نہ یہ سمجھا کہ انساں
ظریفانہ (۲۷)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	کوئی اس شہر میں تکیہ نہ تھا سرمایہ داروں کا
غزلیات (۲)۔ ۴۳	۶۸	۶۵	۹۳	بال جبریل	کوئی اس قافلے سالار بھی ہے؟
طلوع اسلام	۲۶۴	۲۵۲	۶۸۵	بانگ درا	کوئی اندازہ کر سکتا ہے اس کے زور بازو کا!

میں اور تو	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	کوئی ایسی طرز طواف تو مجھے آئے چراغ حرم بتا!
غزلیات (۱)۔۱۰	۵۷	۵۱	۷۶	بانگ درا	کوئی بات صبر آزما چاہتا ہوں
غزلیات (۲)۔۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	کوئی بتائے مجھے یہ غیاب ہے کہ حضور
ضمیمہ لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	کوئی بتائے یہ مسجد ہے یا کہ میخانہ
پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	کوئی برا نہیں قدرت کے کارخانے میں
پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	کوئی بڑا، کوئی چھوٹا، یہ اس کی حکمت ہے
ایک سوال	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	کوئی پوچھے حکیم یورپ سے
پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	کوئی پہاڑ یہ کہتا تھا اک گلہری سے
غزلیات (۲)۔۳۸	۶۴	۶۰	۸۸	بال جبریل	کوئی تقدیر کی منطق سمجھ سکتا نہیں ورنہ
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	کوئی حور چوٹی کو کھولے کھڑی تھی
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	کوئی دستار میں رکھ لے، کوئی زیب گلو کر لے
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۶	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	کوئی دل ایسا نظر نہ آیا نہ جس میں خوابیدہ ہو تمنا
غزلیات (۱)۔۳	۳۱	۱۷	۲۷	بال جبریل	کوئی دلکش صدا ہو، عجمی ہو یا کہ تازی!
غزلیات (۲)۔۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	کوئی دم کامہماں ہوں اے اہل محفل
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	کوئی دن ادا بھی باد یہ پیائی کر
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	کوئی دیکھے تو شوخی آفتاب جلوہ فرما کی
رباعیات۔۸	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	کوئی دیکھے تو میری نے نوازی

حضرت انسان	۶۲	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	کوئی دیکھے تو ہے باریک فطرت کا حجاب اتنا
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	کوئی زمان سلف کی کتاب ہے یہ محل
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	کوئی سورج کی کرن شبنم میں ہے الجھی ہوئی
حضرت انسان	۶۲	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	کوئی شے چھپ نہیں سکتی کہ یہ عالم ہے نورانی
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	کوئی قابل ہو تو ہم شان کئی دیتے ہیں
غزلیات (۱)۔۱۳	۳۱	۱۷	۲۸	بال جبریل	کوئی کارواں سے ٹوٹا کوئی بدگماں حرم سے
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	کوئی کہتا ہے نہیں ہے، کوئی کہتا ہے کہ ہے
گدائی	۱۲۰	۱۱۷	۱۵۸	بال جبریل	کوئی مانے یا نہ مانے، میر و سلطان سب گدا
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	کوئی نہیں نمگسارا انسان
غزلیات (۱)۔۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	کوئی یہ پوچھے کہ واعظ کا کیا بگڑتا ہے

کہ، کہ

ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	کہ آتی نہیں فصل گل روز
غزلیات (۲)۔۳	۴۰	۲۸	۴۴	بال جبریل	کہ آرہی ہے دادم صدائے کن فیکوں
غزلیات (۲)۔۱	۳۵	۲۲	۳۷	بال جبریل	کہ اپنی موج سے بیگانہ رہ سکتا نہیں دریا
دیوڑہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	کہ از دیگران خواستن مومیائی
غزلیات (۲)۔۳۵	۶۲	۵۷	۸۲	بال جبریل	کہ اس جنگاہ سے میں بن کے تنگ بے نیام آیا

ضمیمہ لولابی (۹)	۵۱	۳۹	۲۶۴	ارمغان حجاز	کہ اسرار جاں کی ہوں میں بے حجابی
محراب گل افغان کے افکار (۹)	۱۷۵	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	کہ اس کا زخم ہے در پردہ اہتمام رنو
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	کہ اس کے فقر میں ہے حیدری و کمراری
جنون	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	کہ اس کے واسطے لازم نہیں ہے ویرانہ
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	کہ اس محفل سے خوشتر ہے کسی صحرا کی تنہائی
رباعیات (۲)۔ ۷	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	کہ اصل زندگی ہے خود نمائی
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۷	بانگ درا	کہ اقوام زمین ایشیا ہے کسی صحرا کی تنہائی
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	کہ اک نظر سے جوانوں کو رام کرتے ہیں
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۱	۳۰۸	بانگ درا	کہ المانی سے بھی پائندہ تر نکلا ہے تورانی
محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۸۹	۱۷۷	۱۸۰	ضرب کلیم	کہ امتیاز قبائل تمام تر خواری
غزلیات (۷)۔ ۱۳	۳۱	۱۷	۲۸	بال جبریل	کہ امیر کارواں میں نہیں خوائے دلنوازی
مناصب	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۰	ضرب کلیم	کہ ان کے واسطے تو نے کیا خودی کو ہلاک
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	کہ ایازی سے دگرگوں ہے مقام محمود
ضمیمہ لولابی (۱۵)	۵۸	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	کہ ایسے پرسوز نغمہ خواں کا گراں نہ تھا مجھ پہ آشیانہ
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	کہ ایں دانہ دار در حاصل نشان
ضمیمہ لولابی (۱۴)	۵۶	۴۳	۲۷۱	ارمغان حجاز	کہ باز مانہ بسازی، بخود نچی سازی
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	کہ بام عرش کے طائر ہیں میرے ہمزبانوں میں

غزلیات (۲) - ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	کہ بانگ صور سرفیل دینوا زنبیں
(۲) - ۳۶	۶۳	۵۸	۸۵	بال جبریل	کہ بجلی کے چراغوں سے ہے اس جوہر کی براقی
ضمیمہ لولابی (۷)	۵۰	۳۸	۲۶۳	ارمغان حجاز	کہ برد آں شور و مستی از سیہ چشمان کشمیری
غزلیات (۲) - ۱	۳۸	۲۵	۴۱	بال جبریل	کہ بر فتراک صاحب دو لتے بستم سر خود را
مصلحین مشرق	۸۴	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	کہ بزم خاوراں میں لے کے آئے ساتگیں خالی
غزلیات (۱) - ۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	کہ بندگان خدا پر زباں دراز کرے
غزلیات (۲) - ۵۷	۷۶	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	کہ بھٹکتے نہ پھریں ظلمت شب میں راہی
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	کہ بچتی نہیں فطرت جمال وز بیائی
مرگ خودی	۹۴	۸۰	۸۰	ضرب کلیم	کہ بچ کھائے مسلمان کا جامہ احرام
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	کہ پایا میں نے استغنا میں معراج مسلمانی
غزلیات (۱) - ۷	۲۷	۱۱	۱۵	بال جبریل	کہ پیدائی تری اب تک حجاب آمیز ہے ساقی
غزلیات (۲) - ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	کہ تار تار ہوئے جامہ ہائے احرامی
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	کہ تجھ سے ہونہ سکی فقر کی نگہ بانی
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۵	بانگ درا	کہ ترے پتنگ کو پھر عطا ہو وہی سرشت سمندری
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۴	بانگ درا	کہ تو اس گلستاں کے واسطے باد بہاری ہے
تصویر و مصور	۲۴	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	کہ تو پنہاں نہ ہو اپنی نظر سے
تصویر و مصور	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	کہ تو پوشیدہ ہو میری نظر سے

تہمید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	کہ تو خودی کو سمجھتا ہے پیکر خاکی
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	کہ تورانی ہو تورانی سے مجبور؟
بلشویک روس	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	کہ تو ژڈال کلیسیائیوں کے لات و منات!
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	کہ تو گفتار وہ کردار، تو ثابت وہ سیارا
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	کہ تو میں نہیں اور میں تو نہیں
افرنگ نامہ	۴۶	۳۳	۲۸	ضرب کلیم	کہ تو وہاں کے عمارت گروں کی ہے تعمیر
رومی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم	کہ تو ہے نعمہ رومی سے بے نیاز اب تک
رباعیات - ۷	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	کہ تہذیب فرنگی بے حرم ہے
عشق اور موت	۷۴	۵۷	۴۹	بانگ درا	کہ تھی رہبری اس کی سب کا سہارا
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	کہ تیری خودی تجھ پہ ہو آشکارا
ایک بحری قزاق اور اسکندر	۱۶۷	۱۵۵	۱۵۷	ضرب کلیم	کہ تیری رہنرئی سے تنگ ہے دریا کی پہنائی
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	کہ تیری نگاہوں میں ہے کائنات
طالب علم	۹۵	۸۲	۸۱	ضرب کلیم	کہ تیرے بحر کی موجوں میں اضطراب نہیں
غزلیات (۲) - ۴۰	۶۶	۶۱	۹۰	بال جبریل	کہ تیرے زماں و مکاں اور بھی ہیں
فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں	۱۳۶	۱۳۱	۱۷۷	بال جبریل	کہ تیرے ساز کی فطرت نے کی ہے مضرابی
ضیغم لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۵	ارمغان حجاز	کہ تیرے سینے میں بھی ہوں قیامتیں آباد

اے پیر حرم	۷۱	۵۹	۵۵	ضرب کلیم	کہہ جاتا ہوں میں زور جنوں میں ترے اسرار
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	کہ جانتا ہوں مال سکندری کیا ہے
رباعیات۔ ۳۰	۸۸	۸۷	۲۶	بال جبریل	کہ جاں مرتی نہیں مرگ بدن سے
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	کہ جبر و قہر سے ممکن نہیں جاں بانی
غزلیات (۲)۔ ۶	۴۲	۲۹	۴۷	بال جبریل	کہ جبرئیل سے ہے اس کو نسبت خویشی
رباعیات۔ ۱۹	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	کہ جذب اندروں باقی نہیں ہے
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۴	۱۲۲	ضرب کلیم	کہ جس کا شعلہ نہ ہو تند و سرکش و بے باک
موسیقی	۱۴۳	۱۳۱	۱۳۲	ضرب کلیم	کہ جس کو سن کے تراچہ رہتا بناک نہیں
ضمیمہ لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	کہ جس کے فقر میں انداز ہوں کلیمانہ
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	کہ جس کے نقش پا سے پھول ہوں پیدا ایسا باں
میں					
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۷	بانگ درا	کہ جن کو ڈوب جاتے ہیں سفیہوں میں
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	کہ جہاں میں نان شعیر پر ہے مدار قوت حیدری
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	کہ چہ چا پادشاہوں میں ہے تیری بے نیازی کا
رباعیات۔ (۱)۔ ۲	۳۸	۲۹	۲۵۰	ارمغان حجاز	کہ چھوٹے ہر نفس کے امتحاں سے
پیرس کی مسجد	۱۱۵	۱۰۲	۱۰۱	ضرب کلیم	کہ حق سے یہ حرم مغربی ہے بیگانہ
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	کہ حیرت میں ہے شیشہ باز فرنگ

غزلیات (۱)۔۱۰	۲۹	۱۴	۲۲	بال جبریل	کہ خاک راہ کو میں نے بتایا راز الوندی
غزلیات (۲)۔۲۱	۵۲	۴۴	۶۷	بال جبریل	کہ خاک زندہ ہے تو، تابع ستارہ نہیں
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	کہ خالی نہیں ہے ضمیر وجود
غزلیات (۱)۔۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	کہ خانقاہ میں خالی ہیں صوفیوں کے کدو
تمہید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	کہ خاوراں میں ہے قوموں کی روح تر باکی
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	کہ خندہ زن تری ظلمت تھی دست موسیٰ پر
ضیغم لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	کہ خود حرم ہے چراغ حرم کا پروانہ
ضیغم لولابی (۷)	۵۰	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	کہ خود نخچیر کے دل میں ہو پیدا ذوق نخچیری
غزلیات	۸۷	۷۳	۷۲	ضرب کلیم	کہ خودی سے میں نے سیکھی دو جہاں سے بے

نیازی

غزلیات (۲)۔۲۱	۵۳	۴۵	۶۷	بال جبریل	کہ خودی کے عارفوں کا ہے مقام پادشاہی
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	کہ خورشید قیامت بھی ہو تیرے خوشہ چینوں میں
غزلیات (۲)۔۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	کہ خوشنواؤں کو پابند دام کرتے ہیں
طلوع اسلام	۲۹۱	۲۷۶	۳۱۵	بانگ درا	کہ خوش با نہال ملت ماسازگار آمد
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	کہ خون صد ہزار انجم سے ہوتی ہے سحر پیدا
طلوع اسلام	۲۹۰	۲۷۵	۳۱۴	بانگ درا	کہ خیل نغمہ پردازاں قطار اندر قطار آمد
غزلیات (۲)۔۱۴	۸۴	۳۷	۵۸	بال جبریل	کہ درویشی بھی عیاری ہے سلطانی بھی عیاری

ضعیم لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	کہ دریا کی موجوں سے ٹوٹے ستارے
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۴	۱۹	بال جبریل	کہ دل سے بڑھ کے ہے میری نگاہ بے قابو
غزلیات (۲)۔ ۷۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	کہ دل کو حق نے کیا ہے نگاہ کو پیرو
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	کہ دنیا میں تو حید ہو بے حجاب
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۷	۲۴	۴۰	بال جبریل	کہ دنیا میں فقط مردانِ حرکی آنکھ ہے بیجا
خوشامد	۱۵۰	۱۳۸	۱۴۰	ضرب کلیم	کہہ دے کوئی الو کو اگر رات کا شہباز!
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۸	بال جبریل	کہ ڈالے قلندر نے اسرار کتابِ آخر
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	کہ ذرہ ذرہ میں ہے ذوق آشکارائی
عرفی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگِ درا	کہ رخصت ہو گئی دنیا سے کیفیت وہ سیمابی
مغربی تہذیب	۸۵	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	کہ روح اس مدنیت کی رہ سکی نہ عقیف
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	کہ روح شرقِ بدن کی تلاش میں ہے ابھی
ضعیم لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	کہہ رہا ہے داستاں بے دردی ایام کی
خضر راہ	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگِ درا	کہہ رہا ہے منج سے ائے جو یائے اسرار ازل
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگِ درا	کہہ رہی ہے زندگی تیری کہ تو مسلم نہیں
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگِ درا	کہہ رہی ہے میری خاموشی ہی افسانہ مرا
شب معراج	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۱	بانگِ درا	کہہ رہی ہے یہ مسلمان سے معراج کی رات
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۲	ارمغان حجاز	کہ زندگی ہے سراپا رحیل بے مقصود

غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	کہ زہر بھی کبھی کرتا ہے کار تریاقی
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	کہ ساز گا نہیں یہ جہان گندم و جو
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۳	۱۲۲	ضرب کلیم	کہ سر بسجدہ ہیں قوت کے سامنے افلاک
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	کہ سکھاتی نہیں مومن کو غلامی کے طریق
غزل	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	کہ سکھا سکے خرد کورہ و رسم کار سازی
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	کہ سمجھے منزل مقصود کارواں مجھ کو
تخلیق	۱۱۳	۱۰۰	۹۹	ضرب کلیم	کہ سنگ و خشت سے ہوتے نہیں جہاں پیدا
شاپیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	کہ شاپیں بناتا نہیں آشیانہ
رباعیات۔ ۱۸	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	کہ شاپیں شہ لولاک ہے تو!
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۱	بال جبریل	کہ شاپیں کے لیے ذلت ہے کار آشیاں بندی
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	کہ شعلے میں پوشیدہ ہے موج دود
غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۰	بانگ درا	کہ شکتہ ہو تو عزیز تر ہے نگاہ آئینہ ساز میں
ضیغ لولابی (۳)	۵۵	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	کہ صبح و شام بدلتی ہیں ان کی تقدیریں
غزلیات (۲)۔ ۱۴	۴۸	۳۸	۵۸	بال جبریل	کہ ظاہر میں تو آزادی ہے، باطن میں گرفتاری
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۴	بال جبریل	کہ عالم بشریت کی زد میں ہے گردوں
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	کہ عبرت خیز ہے تیرا افسانہ سب فسانوں میں
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	کہ عجم کے میکدوں میں نہ رہی مئے مغانہ

مسعود مرحوم	۳۳	۲۵	۲۴۵	ارمغان حجاز	کہ عشق موت سے کرتا ہے امتحان ثبات
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	کہ عقدہ خاطر گرداب کا آب رواں تک ہے
غلام قادر ہیلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	کہ غفلت دور ہے شان صف آرایاں لشکر سے
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	کہ غلامی سے ہوا مثل زجاج ان کا وجود
تن بہ تقدیر	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	کہ غلامی میں بدل جاتا ہے قوموں کا ضمیر
رباعیات (۲)۔ ۱	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	کہ غیرت مند ہے میری فقیری
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۲	بال جبریل	کہ فطرت خود بخود کرتی ہے لالے کی حنا بندی
ضیغ لولابی (۷)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	کہ فقر خانقاہی ہے فقط اندوہ و لگیری
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	کہ فکر مدد کو خانقاہ ہو آزاد
ایک خط کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	کہ فیض عشق سے ناخن مرا ہے سیدہ خراش
فقر و ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	کہ گرہ غنچے کی کھلتی نہیں بے موج نسیم
اعلیٰ حضرت نواب سرحمد اللہ خاں	۲۱	۹	۱	ضرب کلیم	کہ گل بدست تو از شاخ تازہ تر ماند
فرمانروائے بھوپال کی خدمت میں					
شیخ مکتب سے	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۷	بال جبریل	کہہ گیا ہے حکیم قاآنی
غزلیات (۱)۔ ۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بال جبریل	کہہ گئیں راز محبت پردہ دار یہائے شوق
شیخ اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	کہہ گئے ہیں شاعری جزویست از پیغمبری

غزلیات (۲)۔ ۲۱	۵۳	۴۴	۶۷	بال جبریل	کہ لعل ناب میں آتش تو ہے شرارہ نہیں
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	کہ لیلیٰ کی طرح تو خود بھی ہے مجمل نشینوں میں
تضمین بر شعر انیسوی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	کہ لیلیٰ میں تو ہیں اب تک وہی انداز لیلیائی
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	کہ مجھے تو خوش نہ آیا یہ طریق خانقاہی
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	کہ مرد حق ہو گرفتار حاضر و موجود
مرد فرنگ	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	کہ مرد سادہ ہے بیچارہ زن شناس نہیں
خودی کی تربیت	۸۸	۷۵	۷۴	ضرب کلیم	کہ مشمت خاک میں پیدا ہو آتش ہمہ سوز
قطعہ	۱۷۳	۱۲۶	۱۷۶	بانگ درا	کہ مصر و ہندوستان کے مسلم بنائے ملت مٹا رہے
					ہیں
شکست	۵۲	۳۸	۳۴	ضرب کلیم	کہ معر کے ہیں شریعت کے جنگ دست بدست
غزلیات (۲)۔ ۱۴	۴۸	۳۷	۵۸	بال جبریل	کہ مغ زادے نہ لے جائیں تری قسمت کا
					چنگاری
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۶۸	بانگ درا	کہ منعم گو گدا کے ڈر سے بخشش کا نہ تھا یارا
غزلیات	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	کہ موافق تدرواں نہیں دین شاہبازی
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	کہ میں آپ کا سا منا چاہتا ہوں
غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	کہ میں اس آگ میں ڈالا گیا ہوں مثل خلیل
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	کہ میں اس فکر میں رہتا ہوں، میری انتہا کیا ہے

غزلیات (۱)۔ ۹۔	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	کہ میں خود بھی تو ہوں اقبال اپنے نکتہ چینوں میں
تصویر درد	۸۴	۷۲	۶۷	بانگ درا	کہ میں داغِ محبت کو نمایاں کر کے چھوڑوں گا
غزلیات (۲)۔ ۲۴۔	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	کہ میں نسیمِ سحر کے سوا کچھ اور نہیں
غزلیات (۲)۔ ۸۔	۴۴	۳۲	۵۰	بال جبریل	کہ میں نے فاش کر ڈالا طریقہ شاہبازی کا
غزلیات (۲)۔ ۲۸۔	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	کہ میں ہوں محرم زار درون میخانہ
غزلیات (۲)۔ ۳۶۔	۶۲	۵۸	۸۵	بال جبریل	کہ میری زندگی کیا ہے، یہی طغیانِ مشتاقی
تمہدی (۱)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	کہ میرے شعلے میں ہے سرکشی و بے باکی!
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	کہ بناید خورد و جو بچوں خراں
محراب گل افغان کے افکار (۹)	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	کہ شمین ہو عنادل پہ گراں مثلِ نفس
غزلیات (۲)۔ ۴۲۔	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	کہ نکتہ ہائے خودی ہیں مثالِ تنجِ اصیل
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ درا	کہ نظارگی ہو سراپا نظارا
خطاب بہ جوانانِ اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۹	بانگ درا	کہ نور دیدہ اش روشن کند چشم ز لیلارا
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	کہہ نہیں سکتے مجھے نو مید پیکار حیات
حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	کہ نہیں میکدہ و ساقی و مینا کو ثبات
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	کہ نیستاں کے لیے بس ہے ایک چنگاری
غزلیات (۲)۔ ۱۔	۳۵	۲۳	۳۸	بال جبریل	کہ وہ حلاج کی سولی کو سمجھا ہے رقیب اپنا
دین و سیاست	۱۲۱	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	کہ وہ سر بلندی ہے یہ سر بزیری

حضرت انس	۶۳	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	کہ ہر مستور کو بخشا گیا ہے ذوق عریانی
عورت	۱۰۲	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	کہ ہر شرف ہے اسی درج کا درکنوں
محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۸۹	۱۷۷	۱۸۰	ضرب کلیم	کہ ہر قبیلہ ہے اپنے بتوں کا زناری
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	کہ ہر لحظہ ہے تازہ شان وجود
غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	کہ ہزاروں سجدے تڑپ رہے ہیں مری جبین
نیاز میں					
غزل	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	کہ ہلاکی امم ہے یہ طریق نے نوازی
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	کہ ہم تو رسم محبت کو عام کرتے ہیں
ایک بحری قزاق اور سکندر	۱۶۷	۱۵۵	۱۵۷	ضرب کلیم	کہ ہم قزاق ہیں دونوں، تو میدانی میں دریائی
شبہ نم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۱	بانگ درا	کہ ہم سے بھی اس کشور دلکش کا فسانہ
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	کہ ہو جس سے ہر سجدہ تجھ پر حرام
خوشحال خاں	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	کہ ہونا نام افغانیوں کا بلند
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	کہ ہوں ایک جنیدی وار دیشیری
رباعیات (۲)۔ ۴	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	کہ ہے آج آتش اللہ ہوسرد
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	کہ ہے زندگی باز کی زاہدانہ
ضبط	۱۴۵	۱۳۴	۱۳۴	ضرب کلیم	کہ ہے ضبط نغماں شیری، نغماں رو باہی و پیشی
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	کہ ہے ظریف و خوش اندیشہ و متکلفہ دماغ

التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	کہ ہے عزیز تر از جاں و جان جاں مجھ کو
رومی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم	کہ ہے قیام سے خالی تری نماز اب تک
رباعیات (۲)۔۴	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	کہ ہے مرد مسلمان کا لہو سرد
غلاموں کی نماز	۱۷۱	۴۹۱	۱۶۲	ضرب کلیم	کہ ہے مرد غلاموں کے روز و شب پہ حرام
نقد و راہی	۶۳	۵۰	۴۷	ضرب کلیم	کہ ہے نہایت مومن خودی کی عریانی
رباعیات (۲) (۵)	۴۱	۳۱	۲۵۱	ارمغان حجاز	کہ ہے وہ رونق محفل کم آمیز
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	کہ ہے یہ سر نہاں خانہ ضمیر سروش
غزلیات (۲)۔۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۱	بال جبریل	کہ یک زباں ہیں فقیہان شہر میرے خلاف
غزلیات (۱)۔۶	۲۶	۱۰	۱۴	بال جبریل	کہ یہ ٹوٹا ہوا تار امہ کامل نہ بن جائے
غزلیات (۲)۔۱۵	۴۸	۳۸	۵۰	بال جبریل	کہ یہ طریقہ زندان پاکباز نہیں
ضمیمہ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز	کہ یہ کتاب ہے، باقی تمام تفسیریں
غزلیات	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	کہ یہی ہے امتوں کے مرض کہن کا چارہ

کہا۔ کہے

رباعیات (۲)۔۳	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	کہا اقبال نے شیخ حرم سے
امتحان	۹۵	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	کہا پہاڑ کی ندی نے سنگ ریزے سے
تصویر و مصور	۲۳	۱۷	۲۳۱	ارمغان حجاز	کہا تصویر نے تصویر گر سے

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ درا	کہا جگنو نے او مرغ نوا ریز!
غزلیات	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	کہا جو قمری سے میں نے اک دن، یہاں کے آزاد پاگل ہیں
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	کہا حضور نے، اے عندلیب باغ حجاز!
پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	کہا درخت نے اک روز مرغ صحرا سے
ذوق نظر	۱۴۳	۱۳۲	۱۳۳	ضرب کلیم	کہا غریب نے جلاد سے دم تعزیر
ضمیمہ لولابی (۹)	۵۱	۳۹	۲۶۴	ارمغان حجاز	کہا لالہ آتشیں پیرہن نے
غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۸	۱۶۲	ضرب کلیم	کہا مجاہد ترکی نے مجھ سے بعد نماز
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	کہا میں نے پہچان کر، میری جاں!
ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	کہا میں نے کہ اے جان جہاں کچھ نقد و لوادو
تضمین بر شعر صائب	۲۵۷	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	کہاں اقبال تو نے آبنایا آشیاں اپنا
غزلیات (۱)۔ ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	کہاں جاتا ہے، آتا ہے کہاں سے
غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	کہاں حضور کی لذت، کہاں حجاب دلیل!
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۳	۴۶	۶۹	بال جبریل	کہاں سے آئے صد الا الہ الا اللہ
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۲	۵۱	بال جبریل	کہاں سے تو نے اے اقبال سیکھی ہے یہ درویشی
انقلاب	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۳	ضرب کلیم	کہاں فرشتہ تہذیب کی ضرورت ہے
غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	کہاں کا آنا، کہاں کا جانا، فریب ہے امتیاز عقبی

ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگِ در	کہا یہ سن کے گلہری نے، منہ سنبھال ذرا
اخترِ صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲	بانگِ در	کہا یہ میں نے کہا اے زیورِ جبینِ سحر!
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بالِ جبریل	کہتا تھا عزیزِ ایلِ خداوند جہاں سے
کوششِ ناتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگِ در	کہتا تھا قطبِ آسماں قافلہٴ نجوم سے
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۰	بانگِ در	کہتا تھا راتِ سر پہ آئی
طلبہٴ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگِ در	کہتا تھا ماورِ نا تو اں لطفِ خرام اور ہے
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگِ در	کہتا تھا، وہ کرے جو زراعت اسی کا کھیت
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگِ در	کہتا تھا یہ کہ عقل ٹھکانے تری نہیں
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگِ در	کہتا مگر ہے فلسفہٴ زندگی کچھ اور
خاقانی	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۹	ضربِ کلیم	کہتا نہیں حرفِ لِنِ ترانی!
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۴	بالِ جبریل	کہتا ہوں وہی بات سمجھتا ہوں جسے حق
تقدیر	۶۰	۴۷	۴۳	ضربِ کلیم	کہتا ہے تیری مشیت میں نہ تھا میرا وجود
بزمِ انجم	۱۸۵	۱۷۴	۱۹۰	بانگِ در	کہتا ہے جن کو انساں اپنی زباں میں تارے
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضربِ کلیم	کہتا ہے زمانے سے یہ درویشِ جواں مرد
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ایضاً	کہتا ہے کون اسے کہ مسلمان کی موت مر!
ظریفانہ (۷)	۳۰۱	۲۸۴	۳۲۷	بانگِ در	کہتا ہے ماسٹر سے کہ بل پیش کیجئے
ہندی مسلمان	۳۹	۲۷	۲۰	ضربِ کلیم	کہتی ہے کہ یہ مومن پارینہ ہے کافر

ظریفانہ (۱۰)	۳۰۲	۲۸۸	۳۳۸	بانگ درا	کہتے تھے کعبہ والوں سے کل اہل دیر کیا
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ درا	کہتے تھے کہ پنہاں ہے تصوف میں شریعت
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	کہتے ہیں اسی علم کو ارباب نظر موت
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۷	۲۳۳	۲۶۳	بانگ درا	کہتے ہیں اہل جہاں دردا جل ہے لادوا
کوشش نامتتام	۱۳۴	۱۲۲	۱۳۱	بانگ درا	کہتے ہیں بے قرار ہے جلوۂ عام کے لیے
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	کہتے ہیں جسے سکوں، نہیں ہے
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	کہتے ہیں چراغ رہ احرار ہے رومی
مومن	۵۸	۴۵	۴۱	ضرب کلیم	کہتے ہیں فرشتے کہ دلاویز ہے مومن
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	کہتے ہیں کہ شیشے کو بنا سکتے ہیں خارا
ابوالعلماء مصری	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۹	بال جبریل	کہتے ہیں کبھی گوشت نہ کھاتا تھا معری
محراب گل افغان کے افکار (۱۳)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	کہسار کی خلوت ہے تعلیم خود آگاہی
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	کہسار کے سبز پوش خاموش
جواب شکوہ	۲۱۱	۱۹۹	۲۲۱	بانگ درا	کہکشاں کہتی تھی پوشیدہ میں ہے کوئی
ادبیات	۱۱۵	۱۰۳	۱۰۱	ضرب کلیم	کہنہ پیکر میں نئی روح کو آباد کرے
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	کہنہ ہے بزم کائنات، تازہ ہیں میرے واردات
رباعیات (۲) - ۴	۴۰	۳۱	۲۵۲	ارمغان حجاز	کہنہ ہنگامہ ہائے آرزو سرد
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	کہنے لگا ایک، دوسرے سے

چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	کہنے لگا چاند، ہمیشہ!
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	کہنے لگا ستم ہے کہ ایسے قیود کی
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	کہنے لگا کہ دیکھ تو کیفیت خزاں
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	کہنے لگا مرتخ ادا فہم ہے تقدیر
ابوالعلا مصری	۱۶۳	۱۵۷	۲۰۹	بال جبریل	کہنے لگا وہ صاحبِ غفران و لزومات
صدیق	۱۳۶	۲۲۴	۲۵۱	بانگ درا	کہنے لگا وہ عشق و محبت کا راز دار
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۵	بانگ درا	کہنے لگے کہ اونٹ ہے بھدا سا جانور
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	کہو تو بستہ ساحل رہیں، کہو تو یہیں
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	کہوں تجھ سے آئے ہمیشیں دل کی بات
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	کہوں کیا آرزوئے بے دلی مجھ کو کہاں تک ہے
رباعیات۔ ۳۳	۸۹	۸۸	۳۲	بال جبریل	کہوں کیا ماجرا اس بے بصر کا
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	کہیں اس عالم بے رنگ و بو میں بھی طلب میری
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	کہیں اس کی طاقت سے کہسار چور
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	کہیں اس کے پھندے میں جبریل و حور
تاتاری کا خواب	۱۶۰	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	کہیں ترسا بچوں کی چشم بے باک
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	کہیں جرہ شاہین سیماب رنگ
غزلیات (۱)۔ ۲	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	کہیں ذکر آتا ہے اقبال تیرا

عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	کہیں زندگی کا کلی پھوٹی تھی
-- کی گود میں ہلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۳	بانگ درا	کہیں سامان مسرت، کہیں ساز غم ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۰	۶۱	بال جبریل	کہیں سب کو پریشاں کر گئی میری کم آمیزی
تاتاری کا خواب	۱۶۰	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	کہیں سجادہ و عمامہ رہن
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۱۵۲	۱۴۲	۱۵۲	بانگ درا	کہیں سر رہ گزار بیٹھا ستم کش انتظار ہوگا!
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۰	۶۱	بال جبریل	کہیں سرمایہ محفل تھی میری گرم گفتاری
ساقی نامہ	۲۲	۲۰۸	۲۳۳	بانگ درا	کہیں سے آب بقائے دوام لے ساقی
عشق اور موت	۷۳	۶۷	۴۸	بانگ درا	کہیں شاخ ہستی کو لگتے تھے پتے
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۷	بانگ درا	کہیں قریب تھا یہ گفتگو مرنے سنی
-- کی گود میں ہلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۳	بانگ درا	کہیں گوہر ہے، کہیں اشک، کہیں شبنم ہے
شکوہ	۱۷۵	۱۶۳	۱۷۸	بانگ درا	کہیں مسجود تھے پتھر، کہیں معبود شجر
شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	کہیں ممکن ہے کہ ساقی نہ رہے جام رہے
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	کہیں مہر کو تاج زریں رہا تھا
غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۵	بال جبریل	کہے نہ راہنما سے کہ چھوڑ دے مجھ کو

کھ

چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	کھا کھا کے طلب کا تازیانہ
---------------	-----	-----	-----	----------	---------------------------

فقر و ملوکیت	۴۲	۳۰	۲۴	ضرب کلیم	کھاگئی روح فرنگی کو ہوائے زروسیم
صیقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	کھاگئی عصر کہن کو جن کی تیغ ناصبور
ظریفانہ (۲)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۵	بانگ درا	کھائے کیوں مزدور کی محنت کا پھل سرمایہ دار
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	کھٹک رہا ہے دلوں میں کرشمہ ساقی
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	کھٹک سی ہے جو سینے میں غم منزل نہ بن جائے
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۰	بانگ درا	کھرا جسے تم سمجھ رہے ہو وہ اب زرم عیار ہوگا!
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	کھڑے ہیں دور وہ عظمت فزائے تنہائی
ضمیمہ لولابی (۹)	۵۱	۳۹	۲۶۴	ارمغان حجاز	کھلا جب چمن میں کسبنا نہ گل
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	کھلا میر مرکز زندگی اپنی تھی طلسم ہوس سراپا
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	کھلتا نہیں بھید زندگی کا
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	کھلتا نہیں کہ ناز ہوں میں یا نیاز ہوں!
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	کھلتا نہیں مرے سفر زندگی کا راز
سرود حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	کھل تو جاتا ہے معنی کے بم وزیر سے دل
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	کھل تو جاتا ہے اسی آگ سے اسرار حیات
اشتراکیت	۱۴۸	۱۳۶	۱۳۸	ضرب کلیم	کھلتے نظر آتے ہیں بتدریج وہ اسرار
ماہر نفسیات سے	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	کھلتے نہیں اس قلمزم خاموش کے اسرار
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	کھلتے ہیں غلاموں پر اسرار شہنشاہی

غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	کھل جائیں کیا مزے ہیں تمنائے شوق میں
غزلیات (۲)۔ ۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	کھل گیا جس دم، تو محرم کے سوا کچھ بھی نہیں
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۴	بانگ درا	کھل گئے یا جوج اور ما جوج کے لشکر تمام
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	کھل نہیں سکتی شکایت کے لیے لیکن زباں
شفاخانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	کھلے کو جدہ میں ہے شفاخانہ حجاز
رباعیات	۹۰	۸۹	۱۴۱	بال جبریل	کھلے جاتے ہیں اسرار نہانی!
محراب گل کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۸	۱۸۱	ضرب کلیم	کھلے ہیں سب کے لیے غریبوں کے میخانے
غزلیات (۱)۔ ۲	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	کھنچے خود بخود جانب طور موٹی
مصور	۱۳۶	۱۲۴	۱۲۳	ضرب کلیم	کھو بیٹھے ہیں مشرق کا سرور ازل بھی!
اذان	۱۵۲	۱۴۵	۱۹۲	بال جبریل	کھو جائیں گے افلاک کے سب ثابت و سیار!
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بال جبریل	کھو دیے انکار سے تو نے مقامات بلند
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۶	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	کھول آنکھ، زمیں دیکھ، فلک دیکھ، فضا دیکھ!
آفتاب صبح	۶۴	۴۸	۳۷	بانگ درا	کھولتی ہے چشم ظاہر کو ضیا تیری مگر
کلی	۱۲۷	۱۱۸	۱۲۳	بانگ درا	کھول دیتی ہے کلی سینہ زریں اپنا
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	کھول دے گا دشت و حشمت عقدہ تقدیر کو
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	کھول کر آنکھیں مرے آئینہ گفتار میں

نفسیات غلامی	۱۲۹	۱۵۸	۱۶۱	ضرب کلیم	کھول کر کہیے تو کرتا ہے بیاں کوتاہی
غزلیات (۲)۔ ۱۶۔	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	کھول کے کیا بیاں کروں سرمقام مرگ و عشق
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۵	۱۸۲	بال جبریل	کھول مجھ پر نکتہ حکم جہاد
غزلیات (۱)۔ ۱۔	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	کھولی ہیں ذوق دیدنے آنکھیں تری اگر
غزلیات (۲)۔ ۵۶۔	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	کھونہ جا اس سحر و شام میں اے صاحب ہوش
غزلیات (۲)۔ ۱۸۔	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	کھویا گیا جو مطلب ہفتاد و دولت میں
آواز غیب	۳۴	۲۷	۲۴۷	ارمغان حجاز	کھویا گیا کس طرح ترا جو ہر ادراک
غزلیات (۲)۔ ۳۲۔	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	کھویا گیا ہے تیرا جذب قلندرانہ
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۳	۷۱	ضرب کلیم	کھویا نہ جا ضم کدہ کائنات میں
غزلیات (۲)۔ ۳۷۔	۶۳	۵۹	۸۶	بال جبریل	کھوئی ہوئی شے کی جستجو کر
طفل شیر خوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	کھیل اس کاغذ کے کلڑے سے یہ بے آزاد ہے
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	کھیلتے ہیں بجلیوں کے ساتھ اب نالے مرے
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	کھینچا ہو میان کی ظلمت سے تیغ آب دار
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	کھینچ کر خنجر کرن کا، پھر ہو سر گرم ستیز
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۸	۲۵	بانگ درا	کھینچ لایا ہے مجھے ہنگامہ عالم سے دور
نسیم و شبنم	۱۴۸	۱۱۶	۱۱۴	ضرب کلیم	کھینچیں نہ اگر تجھ کو چمن کے خس و خاشاک

کمی

کئے ہیں فاش رموز قلندری میں نے

بال جبریل ۱۰۲ ۷۰ ۷۲ غزلیات (۲)۔ ۵۰

کی

کی اس کی جدائی میں بہت اٹک فشانی

بانگ درا ۵۲ ۶۰ ۷۶ زہداور رندی

کیا اسیر شعاعوں کو، برق مضطر کو

بانگ درا ۸۱ ۸۲ ۹۳ سرگزشت آدم

کیا اما مان سیاست، کیا کلیسا کے شیوخ

ارمغان حجاز ۲۲۳ ۱۱ ۱۶ ابلیس کی مجلس شوریٰ

کیا بات ہے کہ صاحب دل دل کی نگاہ میں

ضرب کلیم ۱۱۳ ۱۱۵ ۱۲۷ سرود

کیا بتاؤں ان کا میرا سامنا کیونکر ہوا

بانگ درا ۱۰۳ ۱۰۰ ۱۱۱ غزل (۱)۔ ۵

کیا بتاؤں کیا ہے کافر کی نگاہ پر وہ سوز

ارمغان حجاز ۲۱۸ ۸ ۱۳ ابلیس کی مجلس شوریٰ

کیا بد نصیب ہوں میں گھر کو ترس رہا ہوں

بانگ درا ۲۳ ۳۷ ۵۳ پرندے کی فریاد

کیا بھلی لگتی ہے آنکھوں کو شفق کی لالی

بانگ درا ۲۵ ۵۴ ۷۰ انسان اور بزم قدرت

کیا بیرون محفل سے نہ حیرت آشنا تو نے

بانگ درا ۶۸ ۷۲ ۸۵ تصویر درد

کیا تجسس ہے تجھے، کس کی تمنا ہے

بانگ درا ۱۲۲ ۱۱۷ ۱۲۷ --- کی گود میں بلی دیکھ کر

کیا تجھ کو خوش آتی ہے آدم کی یہ رزانی؟

بال جبریل ۳۱ ۱۹ ۳۲ غزلیات (۱)۔ ۱۵

کیا تجھ کو نہیں اپنی خودی تک بھی رسائی؟

ضرب کلیم ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۳۴ جرت

کیا تری فطرت روشن تھی ماں ہستی

بانگ درا ۲۸۳ ۲۵۱ ۲۶۳ شیکسپیر

شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	کیا ترے نام پر مرنے کا عوض خواری ہے؟
نالہ فراق (آرٹیکل کی یاد میں)	۸۹	۷۸	۷۵	بانگ درا	کیا تسلی ہو مگر گرویدہ تقریر کو؟
تر بیت	۹۲	۷۹	۷۸	ضرب کلیم	کیا تعجب ہے کہ خلا رہ گیا تیرا ایان!
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	کیا تلخ ہے روزگار انسان!
طفل شیر خوار	۸۱	۶۷	۶۱	بانگ درا	کیا تماشا ہے ردی کا غد سے من جاتا ہے تو
شب نام اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۲۱	بانگ درا	کیا تم سے کہوں کیا چمن افروز کلی ہے
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۳۲	بال جبریل	کیا تو نے صحرائے نشینوں کو یکتا
شب نام اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۲۰	بانگ درا	کیا جانے تو کتنے جہاں دیکھ چکی ہے
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	کیا جانیں فراق و نا صوری
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	کیا جہنم معصیت سوزی کی اک ترکیب ہے؟
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	کیا جنہوں نے محبت کا راز داں مجھ کو
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	کیا چاند تارے، کیا مرغ و ماہی!
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۶	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	کیا چرخ کج رو، کیا مہر، کیا ماہ
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	کیا چھینے گا غنچے سے کوئی ذوق شکر خندا!
آزادی شمشیر کے اعلان پر	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	کیا چیز ہے آرائش و قیمت میں زیادہ
آزادی نسواں (۲)۔ ۱	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	کیا چیز ہے فولاد کی شمشیر جگر دار
غزلیات	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	کیا حرم کا تحفہ زمزم کے سوا کچھ بھی نہیں

ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۲	بال جبریل	کیا خبر اس مقام سے گزرے ہیں کتنے کارواں
پیر و مرید	۱۳۹	۱۳۴	۱۸۱	بال جبریل	کیا خبر اس کو کہ رہے یہ راز کیا
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۳	بانگ درا	کیا خبر تھی کہ چلا آئے گا الحاد بھی ساتھ
عاشق ہر جائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	کیا خبر تجھ کو، درون سینہ کیا رکھتا ہوں میں
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	کیا خبر ہے تجھ کو اے دل فیصلہ کیونکر ہوا؟
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	کیا خبر، ہے یا نہیں ہے تیری دنیا کا وجود!
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	کیا خدا نے نہ محتاج باغبان مجھ کو
سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	کیا خرد سے جہاں کو تہ تکلیں میں نے
ظریفانہ (۲۹)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	کیا خوب امیر فیصل کو سنوسی نے پیغام دیا
ظریفانہ (۲۱)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	کیا خوب ہوئی آشتی شیخ و برہمن

غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل	کیا دیدیہ نادر، کیا شوکت تیموری
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	کیا ذرے کو جگنو، دے کے تاب مستعار اس نے
تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	کیا رفعت کی لذت سے نہ دل کو آشنا تو نے
موسولینی	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۱	ضرب کلیم	کیا زمانے سے نرالا ہے موسولینی کا جرم!
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	کیا زمانے میں پنپنے کی یہی باتیں ہیں؟
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۲	ارمغان حجاز	کیا زمیں، کیا مہر و مہ، کیا آسمان تو بتو
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۶	بانگ درا	کیا سماں اس بہار کا ہو بیاں
نمود صبح	۱۶	۱۱	۱۶۶	بانگ درا	کیا سماں ہے، جس طرح آہستہ آہستہ کوئی
عورت کی حفاظت	۱۰۷	۹۵	۹۴	ضرب کلیم	کیا سمجھے گا وہ جس کی رگوں میں ہے لہو سرد
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۲۹۹	بانگ درا	کیا سنا تا ہے مجھے ترک و عرب کی داستاں
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۲	بانگ درا	کیا سناؤں تمہیں ارم کیا ہے
آواز غیب	۳۴	۲۷	۲۴۷	ارمغان حجاز	کیا شعلہ بھی ہوتا ہے غلام خس و خاشاک
عالم برزخ (اپنی قبر سے مردہ)	۲۵	۱۹	۲۳۴	ارمغان حجاز	کیا شے ہے، کس امروز کا فردا ہے قیامت؟
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	کیا صوفی و ملا کو خبر میرے جنوں کی
غزلیات (۲)۔ (۴۴)	۶۸	۶۵	۹۵	بال جبریل	کیا عجب میری نوا ہائے سحر گاہی سے

غزلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	کیا عشق ایک زندگی مستعار کا!
غزلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	کیا عشق پائدار سے ناپائدار کا!
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	کیا عوض رفتار کے اس دلیں میں پرواز ہے؟
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۵	بال جبریل	کیا غضب ہے کہ اس زمانے میں
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	کیا غم ہے جو رات ہے اندھیری
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	کیا فائدہ کچھ کہہ کے بنوں اور بھی معتوب
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کیا فلک کو سفر چھوڑ کر زمیں میں نے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	کیا قرار نہ زیر فلک کہیں میں نے
شکوہ	۱۸۲	۱۶۹	۱۸۶	بانگ درا	کیا قیامت ہے کہ خود پھول ہیں غماز چمن
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۷	۲۹۰	بانگ درا	کیا کسی کو پھر کسی کا امتحاں مقصود ہے
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۳۶	بال جبریل	کیا کم ہیں فرنگی مدنیت کے فتوحات
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا	کیا کہا! بہر مسلمان ہے فقط وعدہ حور
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۲	بانگ درا	کیا کہوں اپنے چمن سے میں جدا کیونکر ہوا
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ درا	کیا گم تازہ پروازوں نے اپنا آشیاں لیکن
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	کیا گوارا ہے تجھے ایسے مسلمان کا وجود؟
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	کیا گجرا کے پھر آزاد سر کو بار مغفر سے

سلطانی	۶۲	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	کیا گیا ہے غلامی میں مبتلا تجھ کو
ایک آرزو	۶۲	۴۶	۳۵	بانگ درا	کیا لطف انجمن کا جب دل ہی بجھ گیا ہو!
اساتذہ	۹۸	۸۴	۸۴	ضرب کلیم	کیا مدرسہ، کیا مدرسے والوں کی تگ و دو!
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	کیا مسلمان کے لیے کافی نہیں اس دور میں؟
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	کیا مرا تذکرہ جو ساقی نے بادہ خواروں کی انجمن میں
شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۸	بال جبریل	کیا میں نے اس خاکدراں سے کنارہ
قم باذن اللہ	۷۹	۶۵	۶۴	ضرب کلیم	کیا نوائے انا الحق کو آتشیں جس نے
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	کیا نہ پھوگے جو مل جائیں صنم پتھر کے
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	کیا نہیں اور غزنوی کارگہ حیات میں
جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بال جبریل	کیا نہیں ممکن کہ تیرا چاک دامن ہو رنو؟
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	کیا وہاں بجلی بھی ہے، دہقناں بھی ہے، خرمن بھی ہے؟
صیقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۱	بانگ درا	کیا وہ تکبیر اب ہمیشہ کے لیے خاموش ہے؟
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۶	بانگ درا	کیا وہ جینا ہے کہ وہ جس میں تقاضائے اجل
جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	کیا ہو جو نگاہ فلک پیر بدل جائے
پیر و مرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	کیا ہے آخر غایت دین نبیؐ؟
تصویر درد	۸۷	۷۵	۷۲	بانگ درا	کیا ہے اپنے بخت خفتہ کو بیدار قوموں نے

غزلیات (۱)۔۱۶	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	کیا ہے اس نے فقیروں کو وارث پر ویز
غزلیات (۱)۔۱۲	۹۹	۸۵	۸۵	ضرب کلیم	کیا ہے تجھ کو کتابوں نے کو رذوق اتنا
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	کیا ہے تو نے متاع غرور کا سودا
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	کیا ہے جس کو خانے دل و نظر کا ندیم
ایک خط کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	کیا ہے حافظ رنگیں نوانے راز یہ فاش
حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	کیا ہے حضرت یزداں نے دریاؤں کو طوفانی
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	کیا یہ چورن ہے پئے ہضم فلسطین و عراق؟
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۲	بانگ درا	کیا یہی ہے ان شہنشاہوں کی عظمت کا مال
ایک سوال	۱۰۵	۹۳	۹۰	ضرب کلیم	کیا یہی ہے معاشرت کا کمال
غزلیات (۳)۔۱	۲۹۳	۲۷۸	۳۱۶	بانگ درا	کی ترک تگ و دو قطرے نے تو آبروئے گوہر بھی ملی
غزلیات (۲)۔۵۱	۷۲	۷۱	۱۰۲	بال جبریل	کی حق سے فرشتوں نے اقبال کی غمازی
شمع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا	کیڑا ذرا سا اور تمائے روشنی
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	لٹیرا ہوں اگر چہ میں ذرا سا
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	کیسی پتے کی بات جلگندرنے کل کبی
بچہ اور شمع	۱۰۳	۹۳	۹۴	بانگ درا	کیسی جیرانی ہے یہ اے طفلک پروانہ خو
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۷	بانگ درا	کیسی دختران مادر ایام ہیں!

کئی عرض نصف مال ہے فرزندوزن کا حق	بانگ درآ	۲۵۰	۲۲۳	۲۳۶	صدیق
کئی عرض یہ میں نے کہ عطا فقر ہو مجھ کو	بال جبریل	۲۱۱	۱۵۹	۱۶۵	پنجاب کے پیرزادے سے
کیفیت ایسی ہے ناکامی کی اس تصویر میں	بانگ درآ	۱۶۱	۱۵۰	۱۶۰	گورستان شاہی
کیفیت باقی پرانے کوہ و صحرا نہیں	بانگ درآ	۲۱۱	۱۹۱	۲۰۲	شمع اور شاعر
کئی محمدؐ سے وفا تو نے تو ہم تیرے ہیں	بانگ درآ	۲۳۲	۲۰۸	۲۲۱	جواب شکوہ
کیوں آتش بے سوز پہ مغرور ہے جگنو	بال جبریل	۱۵۶	۱۱۵	۱۱۸	پروانہ اور جگنو
کیوں اس کی نگاہ لٹی ہے تخت کے	ضرب کلیم	۱۱۳	۱۱۵	۱۲۷	سرود
کیوں اس کی زندگی سے ہے اقوام میں حیات	ضرب کلیم	۱۱۳	۱۱۵	۱۲۷	سرود
کیوں اس کے واردات بدلتے ہیں پے پے	ضرب کلیم	۱۱۳	۱۱۵	۱۲۷	سرود
کیوں اے جناب شیخؑ، سنا اپنے بھی کچھ؟	بانگ درآ	۳۲۸	۲۸۵	۳۰۲	ظریفانہ (۱۰)
کیوں بڑی بی! مزاج کیسے ہیں؟	بانگ درآ	۱۷	۳۲	۴۷	ایک گائے اور بکری
کیوں تڑپتی ہوں، یہ پوچھے کوئی میرے دل سے	بانگ درآ	۵۵	۶۲	۷۸	موج دریا
کیوں تعجب ہے مری صحرا نوردی پر تجھے	بانگ درآ	۲۹۱	۲۵۷	۲۷۰	خضر راہ
کیوں تیری نگاہوں سے لرزتے نہیں افلاک؟	ارمغان حجاز	۲۴۷	۲۷	۳۳	آواز غیب
کیوں چمن میں بے صدا مثل رم شبنم ہے تو؟	بانگ درآ	۲۱۱	۱۹۱	۲۰۳	شمع اور شاعر

فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	کیوں خالق و مخلوق میں حائل رہیں پردے
غزلیات (۱)۔۱۶	۳۲	۲۰	۳۳	بال جبریل	کیوں خوار ہیں مردان صفا کیش و ہنرمند؟
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	کیوں رہتے ہیں مرغان ہوا مائل پندار
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	کیوں زیاں کار بنوں، سود فراموش رہوں؟
غزلیات (۳)۔۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	کیوں ساز کے پردے میں مستور ہو لے تیری؟
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	کیوں سیہ روز، سیہ بخت، سیہ کار ہوں میں؟
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	کیونکر خس و خاشاک سے دب جائے مسلمان
شبلی و حالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	کیونکر ہوئی خزاں ترے گلشن سے ہم نبرد
شع اور شاعر	۲۰۴	۱۹۳	۲۱۳	بانگ درا	کیوں گرفتار طلسم ہیچ مقداری ہے تو
پیرو مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	کیوں مرے بس کا نہیں کارز میں؟
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	کیوں مسلمان نہ نجل ہو تری سنگینی سے
شکوہ	۱۷۸	۱۶۷	۱۸۲	بانگ درا	کیوں مسلمانوں میں ہے دولت دنیا نایاب؟
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۸	بانگ درا	کیوں میری چاندنی میں پھرتا ہے تو پریشاں
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	کیوں نہ آساں ہو غم و اندوہ کی منزل تجھے
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	کیوں نہ اس بیوی کی آنکھوں سے ٹپک جاؤں میں

صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	کیوں نہ گرجاؤں کسی پھول پہ شبنم ہو کر
عالم برزخ زمین (زمین)	۲۸	۲۲	۲۳۹	ارمغان حجاز	کیوں نہیں ہوتی سحر حضرت انساں کی رات؟
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	کیوں ہراساں ہے صہیل فرس اعدا سے

گ

شبنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۲۱	بانگ درا	گاتا ہے قمر جس کی محبت کا ترانہ
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	گانا سے سمجھ کر خوش ہوں نہ سننے والے
زہد اور زندگی	۷۶	۵۹	۵۱	بانگ درا	گانا جو ہے شب کو تو سحر کو ہے تلاوت
غزلیات (۱)۔۱	۲۱	۵	۶	بال جبریل	گاہ الجھ کے رہ گئی میرے توہمات میں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۴	۹	۲۱۹	ارمغان حجاز	گاہ بالد چوں صنوبر، گاہ نالد چوں رباب
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	گاہ سحیلہ می برد، گاہ بزور می کشد
غزلیات (!)۔۱	۲۱	۵	۶	بال جبریل	گاہ مری نگاہ تیز چیر گئی دل وجود
غزلیات (۲)۔۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	گاہے گاہے غلط آہنگ بھی ہوتا ہے سروش
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	گئے اک روز ہوئی اونٹ سے یوں گرم سخن
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۲	۱۷	بانگ درا	گائے بولی کہ خیر اچھے ہیں
ایک گائے اور بکری	۲۸	۳۴	۱۹	بانگ درا	گائے سن کر یہ بات شرمائی

گد

گدائی میں بھی وہ اللہ والے تھے غیور اتنے	باگ در	۱۹۸	۱۸۰	۱۹۱	خطاب بہ جوانان اسلام
گدائے گوشہ نشینی تو حافظا مخرّوش	باگ در	۲۳۴	۲۱۰	۲۲۳	قرب سلطان
گدائے میکدہ کی شان بے نیازی دیکھ	بال جبریل	۱۹	۱۳	۲۸	غزلیات (۱)۔ ۹

گر

گر آپ کو معلوم نہیں میری حقیقت	باگ در	۵۲	۶۰	۷۶	زہد اور زندگی
گراں بہا ہے ترا گر یہ سحر گاہی	بال جبریل	۱۷۷	۱۳۱	۱۳۶	فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں
گراں بہا ہے تو، حفظ خودی سے ہے، ورنہ	بال جبریل	۷۰	۴۷	۵۴	غزلیات (۲)۔ ۲۴
گراں جو مجھ پہ ہنگامہ زمانہ ہوا	باگ در	۲۱۸	۱۹۷	۲۰۸	حضور رسالت ماب میں
گراں خواب چینی سنھلنے لگے	بال جبریل	۱۶۷	۱۲۳	۱۲۷	ساقی نامہ
گراں گر چہ ہے صحبت آب و گل	بال جبریل	۱۷۰	۱۲۵	۱۲۹	ساقی نامہ
گراں ہے چشم بینا دیدہ ور پر	ارمغان حجاز	۲۳۲	۱۷	۲۳	تصویر و مصور
گراں ہے شب پرستوں پر سحر کی آساں تابی	باگ در	۲۶۸	۲۳۸	۲۵۲	عرفی
گرت ہوا ست کہ باخضر ہمیشیں باشی	باگ در	۲۶۹	۲۳۹	۲۵۲	ایک خط کا جواب میں

ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	گر تو ہے ہوا گیر، تو ہوں میں بھی ہوا گیر
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	گرج کا شور نہیں ہے، خموش ہے یہ گھٹا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	گر جوں سے کہیں بڑھ کے ہیں بتکوں کی عمارات
حکومت	۹۰	۷۷	۷۶	ضرب کلیم	گر چہ اس دیر کہن کا ہے یہ دستور قدیم
اسلام	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	گر چہ اس روح کو فطرت نے رکھا ہے مستور
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۷	۲۹۰	بانگ درا	گر چہ اسکندر رہا محروم آب زندگی
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۳	بانگ درا	گر چہ اک مٹی کے پیکر میں نہاں ہے زندگی
غزلیات (۲) - ۴۴	۶۹	۶۵	۹۵	بال جبریل	گر چہ الجھی ہوئی تقدیر کے پیچاک میں ہے
عالم برزخ	۲۷	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	گر چہ برہم ہے قیامت سے نظام ہست و بود
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۶	بال جبریل	گر چہ بہانہ جوری میری نگاہ بے ادب
پیرومید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	گر چہ بے رونق ہے بازار وجود
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	گر چہ تھا تیرا تن خاکی نزار و دردمند
غزلیات (۳) - ۸	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	گر چہ تو زندانی اسباب سے
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	گر چہ کچھ پاس نہیں، چارا بھی کھاتے ہیں ادھار
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۵	۱۲۹	بال جبریل	گر چہ کف خاک کی حد ہے سپہر کبود

مخرب گل افغان كے افكار (۹)	۱۸۲	۱۷۱	۱۷۳	ضرب كلیم	گرچہ مكتب كا جوان زندہ نظر آتا ہے
والدہ مرحومہ كی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۳	بانگ درا	گرچہ میرے باغ میں شبنم كی شادابی نہیں
چاند	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	گرچہ میں ظلمت سراپا ہوں، سراپا نور تو
عالم برزخ	۲۶	۲۰	۲۳۶	ارمغان حجاز	گرچہ ہر ذی روح كی منزل ہے آغوش لحد
غزلیات (۲)۔۴۱	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	گرچہ ہے افشائے راز اہل نظر كی نغان
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	گرچہ ہے تابدار ابھی کیسوںے دجلہ و فرات
غزلیات (۲)۔۵	۴۲	۲۹	۴۶	بال جبریل	گرچہ ہے دلکش بہت حسن فرنگ كی بہار
غزلیات (۱)۔۱	۲۱	۵	۵	بال جبریل	گرچہ ہے میری جستجو دیرو حرم كی نقشبند
ابلیس كی مجلس شورئ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	گرچہ ہیں تیرے مرید افرنگ كے ساحر تمام
وحی	۵۱	۳۸	۳۳	ضرب كلیم	گر حیات آپ نہ ہو شارح اسرار حیات
ذوق و شوق	۱۱۴	۱۱۱	۱۵۱	بال جبریل	گرد سے پاک ہے ہوا، برگ نخیل دھل گئے
طلبہ علی گڑھ كالج كے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا	گردش آدمی ہے اور، گردش جام اور ہے
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	گردش تاروں كا ہے مقدر
غزلیات (۲)۔۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	گردش دوراں كا ہے جس كی زباں پر گلہ
ضیغ لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	گردش مہ و ستارہ كی ہے ناگوار اسے

محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درہ	گرد و صلیب گرد قمر حلقہ زن ہوئی
پنجاب کے پیر زادوں سے	۱۶۴	۱۵۹	۲۱۱	بال جبریل	گردن نہ جھکی جس کی جہانگیر کے آگے
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درہ	گردوں سے بھی بلند تر اس کا مقام تھا
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درہ	گردوں نے کتنی بلندی سے ان قوموں کو دے پڑکا ہے
ضیغم لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۶	ارمغان حجاز	گر صاحب ہنگامہ نہ ہو نمبر و محراب
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۷	۲۴	۳۹	بال جبریل	گرفتہ چیسوں احرام و مکی خفتہ در بطحا
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۴	بال جبریل	گر کبھی نے وت میسر ہو تو پوچھ اللہ سے
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درہ	گر کے رفعت سے ہجوم نوع انساں بن گئی
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درہ	گر کے وادی کی چٹانوں پر یہ ہو جاتا ہے چور
۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درہ	گر گیا پھول جو سینے کا تو ماریں گے تجھے
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	گرم اسی آگ سے ہے معرکہ بود و نبود
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درہ	گر ما کے مثل صاعقہ طور ہو گیا
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۴۹	بال جبریل	گر ما و غلاموں کا لہو سوز یقیں سے
عبدالقادر کے نام	۱۴۲	۱۳۲	۱۴۰	بانگ درہ	گرم رکھتا تھا ہمیں سردی مغرب میں جو داغ
غزلیات (۲)۔ ۵۳	۷۳	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	گرم فغاں ہے جرس، اٹھ کہ گیا قافلہ

ضمیمہ لولابی (۴)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	گرم ہو جاتا ہے جب محکوم قوموں کا لہو
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۶	بال جبریل	گرمی آرزو و فراق، شورش ہائے وہو فراق
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	گرمی گفتار اعضائے مجالس، الاماں!
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۴۲	بانگ درا	گرمی مہر کی پروردہ ہلالی دنیا
شع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا	گرم نارتے حضور میں اس کی نماز ہے
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	گرہ پھنور کی کھلے تو کیونکر بھنور ہے تقدیر کا بہانہ
غزلیات (۲)۔ ۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	گرہ کشا ہے نہ رازی نہ صاحب کشاف
محبت	۱۲۲	۱۱۱	۱۱۶	بانگ درا	گرہ کھولی ہنر نے اس کے گویا کار عالم سے
وجود	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	گرہ ہنر میں نہیں تعمیر خودی کا جوہر
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	گرمی اس تبسم کی بجلی اجل پر
شکست	۵۲	۳۹	۳۴	ضرب کلیم	گریز کشمکش زندگی سے، مردوں کی
بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	گرمی وہ برق تری جان ناشکیبا پر
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	گریہ پیہم سے بیٹا ہے ہماری چشم تر
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	گریہ سماں میں کہ میرے دل میں ہے طوفان اشک
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	گریہ سرشار سے بنیاد جاں پائندہ ہے
ضمیمہ لولابی (۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	گرے آسماں سے پرانے ستارے

گزر

تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	گزاری عمر پستی میں مثال نقش پاتونے
غزلیات (۲)۔ ۳۹				بال جبریل	گزر اس عہد میں ممکن نہیں بے چوب کلیم
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۱	بال جبریل	گزر اوقات کر لیتا ہے یہ کوہ و بیاباں میں
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۴	۳۱۲	بانگ درا	گزر جا بن کے سیل تندر کوہ و بیاباں سے
رباعیات۔ ۱۷	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	گزر جا عقل سے آگے کہ یہ نور
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	گزشتہ بادہ پرستوں کی یادگار ہوں میں
غزل	۱۵۰	۱۴۰	۱۴۹	بانگ درا	گزر گیا اب وہ دور ساقی کہ چھپ کے پیتے تھے پینے والے

گس

غزلیات (۲)۔ ۳۲	۷۲	۷۱	۱۰۲	بال جبریل	گستاخ ہے، کرتا ہے فطرت کی حنا بندی
رومی	۱۳۳	۱۲۱	۱۲۰	ضرب کلیم	گستہ تار ہے تیری خودی کا ساز اب تک

گف

غزلیات (۲) ۳۲	۶۰	۵۴	۸۰	بال جبریل	گفتار دلبرانہ، کردار قاہرانہ
وطنیت	۱۷۲	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	گفتار سیاست میں وطن اور ہی کچھ ہے
ظریفانہ (۲۹)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	گفتار کا یہ غازی تو بنا، کردار کا غازی بن نہ سکا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۵	بال جبریل	گفتار کے اسلوب پہ قابو نہیں رہتا
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	گفتار میں، کردار میں، اللہ کی برہان!
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	گفت رومی ہر بنائے کہنے کا باداں کنند
شعاع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	گفت مت روشن حدیثے گرتوانی دار گوش

گل

غزلیات (۲) ۲۳	۵۳	۴۶	۶۹	بال جبریل	گلا تو گھونٹ دیا اہل مدرسہ نے ترا
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۱	بال جبریل	گل اس شاخ سے ٹوٹتے بھی رہے
شعاع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	گل بدامن ہے مری شب کے لہو سے میری صبح
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۹	بانگ درا	گل بر انداز ہے خون شہدا کی لالی
غزلیات (۲) ۱	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۳	بانگ درا	گل تبسم کہہ رہا تھا زندگانی کو مگر
غزلیات (۱) ۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	گلزار ہست و بود نہ بیگانہ وارد دیکھ
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۴	۳۱۲	بانگ درا	گلستاں راہ میں آئے تو جوئے نغمہ خواں ہو جا

نسیم و شبنم	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۴	ضرب کلیم	گلشن بھی ہے اک سرسراپردہ افلاک
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	گلشن دہر میں اگر جوئے مئے سخن نہ ہو
شبنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۱	بانگ درا	گلشن نہیں، اک بہتی ہے وہ آہ و نغاں کی
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۱۰	بانگ درا	گلشن ویر میں تیرا ہمنوا خواہیدہ ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۳۰	۲۵۷	بانگ درا	گلشن ہستی میں مانند نسیم ارزاں ہے موت
غزلیات (۳)۔ ۵	۲۹۶	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	گلشن ہے تو شبنم ہو، صحرا ہے تو طوفاں ہو
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	گلشن ہے جن کے دم سے رشک جناں ہمارا
جگنو	۹۵	۸۴	۸۳	بانگ درا	گل کو زبان دے کر تعلیم خامشی دی
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	گل کی پتی میں نظر آتا ہے راز ہست و بود
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	گل کی کلی چنگ کر پیغام دے کسی کا
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	گل میں مہک، شراب میں مستی اسی سے ہے
شبنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	گل نالہ بلبل کی صدا سن نہیں سکتا
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	گل و گلزار ترے غلد کی تصویریں ہیں
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	گل وز گس و سوسن و نسترن
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	گلہ جفائے وفا نما کہ حرم کو اہل حرم سے ہے
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگ درا	گلہ جو رنہ ہو، شکوہ بیداد نہ ہو

ضمیمہ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۶	ارمغان حجاز	گلہ ہے مجھ کو زمانے کی کورڈوٹی سے
غزلیات (۲)۔۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	گلیم بوڈرُو چارز ہر اُ
محراب گل افغان کے افکار (۱۹)	۱۹۰	۱۷۸	۱۸۱	ضرب کلیم	گلیم پوش ہوں میں، صاحب کلاہ نہیں
محبت	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	گلے ملنے لگے اٹھا اٹھ کے اپنے اپنے ہمد سے

گم

طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	گمان آباد ہستی میں یقین مرد مسلمان
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	گمانوں کے لشکر، یقین کا ثبات

گن

رباعیات (۱)۔۲	۳۸	۲۹	۲۵۰	ارمغان حجاز	گناہ تازہ تر لائے کہاں سے
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۵	ارمغان حجاز	گناہ گار ہے کون، اور خون بہا کیا ہے
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	گنبد آگینہ رنگ تیرے محیط میں حباب
مسجد قرطبہ	۱۰۳	۱۰۰	۱۳۵	بال جبریل	گنبد نیلوفر ی رنگ بدلتا ہے کیا!
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	گنج آب آورد سے معمور ہے دامن مرا
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	گنوا دی، ہم نے جو اسلاف سے میراث پائی تھی

گو

گو اور اس طرح کرتے ہیں ہم چشموں کی رسوائی؟	ضرب کلیم	۱۵۷	۱۵۵	۱۶۷	ایک بحری قزاق اور سکندر
گو اور ہے اسے نظارہ غیر	ارمغان حجاز	۲۵۱	۳۰	۳۹	رباعیات (۲)۔۲
گو اس کی خدائی میں مہاجن کا بھی ہے ہاتھ	بال جبریل	۳۳	۲۰	۳۲	غزلیات (۱)۔۱۶
گواہ اس کی شرافت پہ مدہ پرویں	ضرب کلیم	۱۰	۹۲	۱۰۴	مرد فرنگ
گو بڑی لذت تری ہنگامہ آئی ہے	بانگ درا	۵۶	۶۳	۷۹	رخصت اے بزم جہاں
گو حسین تازہ ہے ہر لحظہ مقصود نظر	بانگ درا	۱۲۹	۱۲۳	۱۳۳	عاشق ہرجائی (۲)
گو خوب سمجھتا ہوں کہ یہ زہر ہے، وہ قند	ضرب کلیم	۹۳	۹۵	۱۰۷	آزادی نسواں
گودی میں کھیلتی ہیں اس کی ہزاروں ندیاں	بانگ درا	۸۲	۸۲	۹۳	ترانہ ہندی
گو سراپا کیفِ عشرت ہے شرابِ زندگی	بانگ درا	۱۶۸	۱۵۵	۱۶۶	فلسفہ غم
گو سفند و شتر و گاؤ پلنگ و خرننگ	بانگ درا	۳۳۲	۲۸۸	۳۰۵	ظریفانہ (۱۹)
گو سکوں ممکن نہیں عالم میں اختر کے لیے	بانگ درا	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۹	گورستان شاہی
گو سلامت محلِ شامی کی ہمراہی میں ہے	بانگ درا	۱۷۵	۱۶۱	۱۷۳	ایک حاجی مدینے کے راستے میں
گو ش آواز سرورِ رفتہ کا جو یا ترا	بانگ درا	۲۱۶	۱۹۵	۲۰۷	مسلم

ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ درا	گوش انساں سن نہیں سکتا تری آواز پا
زہداور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	گو شعر میں ہے رشک کلیم ہمدانی
خضر راہ	۲۶۷	۲۵۵	۲۸۸	بانگ درا	گوشہ دل میں چھپائے اک جہان اضطراب
غزلیات (۲)۔۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	گو نقر بھی رکھتا ہے انداز ملوکا نہ
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	گو فکر خدا داد سے روشن ہے زمانہ
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۷	۳۹۱	بانگ درا	گو نتختی ہے جب فضائے دشت میں بانگ رحیل
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	گو ہر کومشت خاک میں رہنا پسند ہے
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	گویا ز بان شاعر رنگیں بیاں نہ ہو

گہ

زہداور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	گہرا ہے مرے بحر خیالات کا پانی
غزلیات (۲)۔۲۳	۵۴	۴۷	۷۰	بال جبریل	گہر میں آب گہر کے سوا کچھ اور نہیں
ضیغہ لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۸	ارمغان حجاز	گہر ہیں آب دل کے تمام یک دانہ
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	گہر ہیں ان کی گرہ میں تمام یکدانہ
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	گہر یہ بولا صدف نشینی ہے مجھ کو سامان آبر و کا

گھ

گھٹ کر ہوا مثل شہرت تارے سے بھی کم نور تر	بانگ درا	۲۷۳	۲۴۲	۲۵۶	مسلمان اور تعلیم جدید
گھٹنے بڑھنے کا سماں آنکھوں کو دکھلاتا ہے تو	بانگ درا	۴۴	۵۴	۶۹	ماہ نو
گھر بنایا ہے سکوت دامن کہسار میں	بانگ درا	۵۷	۶۴	۷۹	رخصت اے بزم جہاں
گھر پیر کا بجلی کے چراغوں سے ہے روشن	بال جبریل	۲۱۹	۱۶۶	۱۷۲	باغی مرید
گھر مرے اجداد کا سرمایہ عزت ہوا	بانگ درا	۲۵۶	۲۶۹	۲۴۱	والدہ مرحومہ کی یاد میں
گھر میرا نہ دلی، نہ صفا ہاں، نہ سمرقند	بال جبریل	۳۴	۲۱	۳۳	غزلیات (۱)۔ ۱۶
گھر میں پرویز کی شیریں تو ہوئی جلوہ نما	بانگ درا	۲۳۳	۲۰۹	۲۲۲	تعلیم اور اس کے نتائج
گھر یہ اجڑا ہے کہ تو رونق محفل نہ رہا	بانگ درا	۱۸۴	۱۶۹	۱۸۰	شکوہ

گ

گئے چھوڑ، اچھی وفا تم نے کی	بانگ درا	۲۲	۳۶	۵۲	ماں کا خواب
گئے دن کہ تنہا تھا میں انجمن میں	بال جبریل	۹۰	۶۱	۶۶	غزلیات (۲)۔ ۴۰
گئے وہ ایام، اب زمانہ نہیں ہے صحرا نور دیوں کا	بانگ درا	۱۳۸	۱۳۰	۱۴۰	پیام عشق

گی

گیادور حدیث لن ترانی	بال جبریل	۱۴۱	۸۹	۹۰	رباعیات
گیادور سرمایہ داری گیا	بال جبریل	۱۶۷	۱۴۳	۱۷۷	ساقی نامہ

عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	گیادہ موسم گل جس کا راز دار ہوں میں
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۶	بانگ درا	گیا ہے تقلید کا زمانہ، مجاز رخت سفر اٹھائے!
ظریفانہ (۲۱)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	گیتا میں ہے قرآن تو قرآن میں گیتا
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	گیسوئے اردو ابھی منت پذیر شانہ ہے
غزلیات (۱)۔ ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	گیسوئے تابدار اور بھی تابدار کر
شمع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۱	بانگ درا	گیسوئے تواز پر پروانہ وارد شانہ اے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	گیند ہے تیری کہاں، چینی کی بلی ہے کدھر؟

لا

مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	لالہ مردہ افسردہ بے ذوق نمود
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	لا پھراک بارو ہی بادہ جام اے ساقی
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل	لاتے ہیں سرور اول، دیتے ہیں شراب آخر
قوت اور دین	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	لا دیں ہو تو ہے زہر ہلال سے بھی بڑھ کر
مخرب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	لا دینی ولا طینی، کس پیچ میں الجھا تو

مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	لازم ہے رہو کے لیے دنیا میں سامان سفر
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	لاکر برہمنوں کو سیاست کے پیچ میں
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۲	بانگ درا	لاکھوں سے ڈھونڈ کر اسلاف کا قلب و جگر
غزلیات ۲-۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	لاکھ حکیم سرنجیب، ایک کلیم سرکف
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	لاکھ وہ ضبط کرے پر میں ٹپک ہی جاؤں
محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۸	۱۷۶	۱۷۹	ضرب کلیم	لاکھوں میں ایک بھی ہو اگر صاحب یقین
سوامی رام تیرتھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	لاکے دریا میں نہاں موتی ہے الا اللہ کا
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۸	بانگ درا	لاکے کعبے سے صنم خانے میں آباد کیا
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۴	۱۶۴	۱۶۶	ضرب کلیم	لالہ و گل سے تہی، نغمہ بلبل سے پاک
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۸	۲۳۵	۲۶۴	بانگ درا	لالہ افسردہ کو آتش قبا کرتی ہے یہ
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۶	بانگ درا	لالہ صحرا جسے کہتے ہیں تہذیب حجاز
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۰	۱۳۶	بال جبریل	لانہ سکہ گافرنگ میری نواؤں کی تاب
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۴	بانگ درا	لانے والا پیام برنجیز

فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	لاؤں کہاں سے بندہ صاحب نظر کو میں
غزلیات (۱)۔۴	۱۰۹	۹۹	۱۰۲	بانگ در	لاؤں وہ تنگے کہیں سے آشیانے کے لیے
شکر و شکایت	۳۵	۲۳	۱۵	ضرب کلیم	لاہور سے تا خاک بخارا و سمرقند
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ در	لائے غرضکہ مال رسول! میں کے پاس

لب

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگ در	لباس نور میں مستور ہوں میں
غزلیات ۱۔۱	۳۷	۲۴	۳۹	بال جبریل	لبالب شیشہ تہذیب حاضر ہے مئے لا سے
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۲	بانگ در	لب اسی موج نفس سے ہے نوا پیرا تیرا
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ در	لب پہ آتی ہے دعا بن کے تمنا میری
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۳	بانگ در	لب خنداں سے نکل جاتی ہے فریاد بھی ساتھ
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۰	بانگ در	لبریز مئے زہد سے تھی دل کی صراحی
جنگ ریموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ در	لبریز ہو گیا مرے صبر و سکون کا جام
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ در	لبریز ہے شراب حقیقت سے جام ہند
شع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۱	۲۱۱	بانگ در	لب کشا ہو جا، سر و در ربط عالم ہے تو
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	لبھاتا ہے دل کو کلام خطیب

لٹ

ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	لٹا دے، ٹھکانے لگا دے اسے!
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۲۹	۱۳	بانگ درا	لٹکے ہوئے دروازوں پہ باریک ہیں پردے

لح

موت	۷۸	۶۴	۶۳	ضرب کلیم	لحڑ میں بھی یہی غیب و حضور رہتا ہے
-----	----	----	----	----------	------------------------------------

لذ

مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۵	بال جبریل	لذت تجدید سے وہ بھی ہوئی پھر جواں
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	لذت سرود کی ہو چڑیوں کے چہچہوں میں
غزلیات ۲-۴۳	۶۸	۶۴	۹۴	بال جبریل	لذت شوق بھی ہے نعمت دیدار بھی ہے
شعاع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	لذت طوفاں سے ہے نا آشنا دریا ترا
صدائے درد	۵۸	۴۲	۲۹	بانگ درا	لذت قرب حقیقی پر مٹا جاتا ہوں میں
انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	لذت گیر وجود ہر شے
غزلیات ۲-۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	لذت نغمہ کہاں مرغ خوش الحان کے لیے

لر

ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۱	بانگ درا	لرزتا تھا ڈر سے مراباں بال
غلام قادر ربیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۳۳	بانگ درا	لرزتے تھے دل نازک، قدم مجبور جنبش تھے
غزلیات (۱)۔۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	لرز جاتا ہے آواز اذیاں سے

لڑ

ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	لڑا دے موملے کو شہباز سے
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۴	بانگ درا	لڑا کے توڑ دے سنگ ہوس سے شیشہ ہوش
ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	لڑکیاں پڑھ رہی ہیں انگریزی

لط

غزلیات ۲-۱۸	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	لطف خلش پریاں، آسودگی فتراک
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	لطف سارے اسی کے دم سے ہیں
آفتاب صبح	۶۵	۵۰	۳۹	بانگ درا	لطف صد حاصل ہماری سعی بے حاصل میں ہے
غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	لطف کلام کیا جو نہ ہو دل میں درد عشق
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۱۰	بانگ درا	لطف گویائی میں تیری ہمسری ممکن نہیں
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	لطف مرنے میں ہے باقی نہ مزاجینے میں
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	لطف ہمسائیگی شمس و قمر کو چھوڑوں

۱۳- (۲) غزلیات	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	لطیفہ ازلی ہے فغان چنگ و رباب
----------------	----	----	----	-----------	-------------------------------

لح

مسجد قرطبہ	۱۰۳	۱۰۰	۱۳۵	بال جبریل	لعل بدخشاں کے ڈھیر چھوڑ گیا آفتاب
------------	-----	-----	-----	-----------	-----------------------------------

لغ

۲۲- (۲) غزلیات	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	لغت غریب، جب تک ترا دل نہ دے گواہی
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	لغت کے بکھیڑوں میں الجھا ہوا

لف

اسلام	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	لفظ اسلام سے یورپ کو اگر کد ہے تو خیر
-------	----	----	----	----------	---------------------------------------

لک

محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	لکھا تھا عرش کے پائے پہ اک اکسیر کا نسخہ
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	لکھا کلک ازل نے مجھ کو تیرے نوحہ خوانوں میں
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	لکھا ہے ایک مغربی حق شناس نے
داغ	۱۰۰	۹۰	۹۰	بانگ درا	لکھی جائے گی کتاب دل کی تفسیریں بہت

لگ

سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	لگا کے آئینہ عقل دور ہیں میں نے
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	لگتی ہے چوٹ دل پر، آتا ہے یاد جس دم
سرگزشت آدم	۹۲	۸۱	۸۰	بانگ درا	لگی نہ میری طبیعت ریاض جنت میں

لن

خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	لن ترانی کہہ رہے ہیں یاد ہاں کے طور بھی؟
-----------------------	----	----	----	----------	--

لو

غزلیات (۱)۔۴	۱۱۰	۹۹	۱۰۲	بانگ درا	لوٹ جائے آسماں میرے مٹانے کے لیے
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	لوح بھی تو قلم بھی تو، تیرا وجود الکتاب

لی

طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۱۰	بانگ درا	لہو خورشید کا ٹپکے اگر ذرے کا دل چیریں
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	لہو رو رو کے محفل کو گلستاں کر کے چھوڑوں گا
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	لہو سے چکوروں کے آلودہ چنگ
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۱	بانگ درا	لہو سے لال کیا سینکڑوں زمینوں کو

ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	لہو کی ہے گردش رگ سنگ میں
شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	لہو گرم رکھنے اک ہے اک بہانہ
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۱۹	۱۶۲	بال جبریل	لہو مجھ کو لاتی ہے جوانوں کی تن آسانی

لہ لے

کنارا راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	لیے ہے پیر فلک دست رعشہ دار میں جام
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	لے آیا اپنے ساتھ وہ مرد وفا سرشت
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	لے آئی جس کو قدرت خلوت سے انجمن میں
مرد مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	لے اپنے مقدر کے ستارے کو تو پہچان
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۷	بانگ درا	لیا جائے گا تجھ سے کام دنیا کی امامت کا
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	لے اڑا بلبل بے پر کو مذاق پرواز
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	بانگ درا	لیٹنا زریں شجر رکھتا ہے جادو کا اثر
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	لے جاؤں گا خوشی سے اگر ہو کوئی پیام
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	لے رہا ہے مے فروشان فرنگستاں سے پارس
پیر و مرید	۱۴۵	۱۴۰	۱۸۸	بال جبریل	لیکن او کے گنجد اندر دام کس!

مخرب گل افغان کے افکار (۸)	۱۸۱	۱۷۰	۱۷۲	ضرب کلیم	لیکن اے شہباز! یہ مرغان صحرا کے اچھوت
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	لیکن بلالؓ، وہ حبشی زادہ حقیر
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	لیکن جناب شیخ کو معلوم کیا نہیں؟
شعاع امید (۲)	۱۲۰	۱۰۸	۱۰۶	ضرب کلیم	لیکن صفت عالم لاہوت ہے خاموش
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	لیکن نقیہ شہر نے جس دم سنی یہ بات
غزلیات (۱) - ۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	لیکن کبھی کبھی اسے تنہا بھی چھوڑ دے
سلطانی جاوید	۱۶۰	۱۴۸	۱۴۹	ضرب کلیم	لیکن مجھے اعماق سیاست سے ہے پرہیز
شکر و شکایت	۳۵	۲۳	۱۵	ضرب کلیم	لیکن مجھے پیدا کیا اس دلیں میں تونے
مخرب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	لیکن مجھے ڈر ہے کہ یہ آواز ہ تجدید
ایک مکڑ اور کبھی	۴۳	۲۹	۱۲	بانگ درا	لیکن مری کٹیا کی نہ جاگی کبھی قسمت
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	لیکن مزاج جام خرام آشنا نموش
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۴	بانگ درا	لیکن نگاہ نکتہ بین دیکھے زبوں بختی مری
ہارون کی آخری نصیحت	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۰	بال جبریل	لیکن نہیں پوشیدہ مسلمان کی نظر سے
غزلیات	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	لیکن نیلتاں تیرا ہے نمناک

ظریفانہ (۱۷)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	لیکن ہماری قوم ہے محروم عقل و ہوش
سوال	۱۵۸	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	لیکن یہ بتا، تیری اجازت سے فرشتے
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	لیکن یہ دور ساحری ہے
زہد اور رندی	۷۶	۵۹	۵۱	بانگ درا	لیکن یہ سنا اپنے مریدوں سے ہے میں نے
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	لیکن یہ وصال کی تمنا
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	لے کے آیا ہے جہاں میں عادت سیماں تو
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۳	بانگ درا	لے کے آئی ہے مگر تیشہ فرہاد بھی ساتھ
شع اور شاعر	۱۹۶	۱۸۵	۲۰۴	بانگ درا	لے کے اب تو وعدہ دیدار عام آیا تو کیا
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	لے گئے تثلیث کے فرزند میراث خلیل
سلطان ٹیپو کی وصیت	۸۶	۷۲	۷۱	ضرب کلیم	لیلیٰ بھی ہم نشین ہو تو محمل نہ کر قبول
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۹	بانگ درا	لیلیٰ ذوق طلب کا گھرا اسی محمل میں ہے
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	لیلیٰ شب کھولتی ہے آ کے جب زلف رسا
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	لیلیٰ معنی وہاں بے پردہ، یاں محمل میں ہے

ما

ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	مال حسن کی کیا مل گئی خبر تجھ کو؟
-------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	ماجرا اپنی ناتمامی کا
ایک مکالمہ	۲۳۲	۲۱۹	۲۴۶	بانگ درا	مادر صدودانہ بانجم زدہ منقار
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	مادر گیتی رہی آ بسن اقوام نو
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	مارتا ہے تیر تار کی میں صیاد اجل
-- کی گود میں بلی دیکھ کر	۱۲۷	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	مارتی ہے انہیں پونچوں سے، عجب ناز ہے یہ
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۲	بانگ درا	ماسوی اللہ کے لیے آگ ہے تکبیر تری
ظریفانہ (۲۵)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	مالک ہے یا مزارع شوریدہ حال ہے
غزلیات (۱)۔۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	مانا کہ تیری دید کے قابل نہیں ہوں میں
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	مانا وہ تب و تاب نہیں اس کے شر میں
شکوہ	۱۷۵	۱۶۴	۱۷۸	بانگ درا	مانتا پھر کوئی ان دیکھے خدا کو کیونکر
گدائی	۱۲۰	۱۱۷	۱۵۸	بال جبریل	مانگئے والا گدا ہے، صدقہ مانگے یا خراج
باغی مرید	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	مانند بتاں پختے ہیں کعبے کے برہمن
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	مانند برق تیز، مثال ہوا نموش
ہسپانیہ	۱۰۶	۱۰۳	۱۴۰	بال جبریل	مانند حرم پاک ہے تو میری نظر میں
غزلیات (۱)۔۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	مانند خامہ تیری زباں پر ہے حرف غیر
صبح چمن (صبح)	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۸	ضرب کلیم	مانند سحر گلستاں میں قدم رکھ

مانوس اس قدر ہو صورت سے میری بلبل	بانگ درا	۳۵	۴۷	۶۲	ایک آرزو
-----------------------------------	----------	----	----	----	----------

مب

بتلائے درد کوئی عضو ہو روتی ہے آنکھ	بانگ درا	۵۳	۶۱	۷۷	شاعر
-------------------------------------	----------	----	----	----	------

مت

متانت شکن تھی ہوائے بہاراں	ارمغان حجاز	۲۶۴	۳۹	۵۱	ضیغم لولابی (۹)
متاع بے بہا ہے درد و سوز آرزو و مندی	بال جبریل	۲۱	۱۴	۲۸	غزلیات (۱)۔ ۱۰
متاع دین و دانش لٹ گئی اللہ والوں کی	بال جبریل	۱۵	۱۱	۲۶	غزلیات (۱)۔ ۷
متاع غیر پہ ہوتی ہے جب نظر اس کی	ضرب کلیم	۱۵۴	۱۵۳	۱۶۵	لادین سیاست
متاع نور کے لٹ جانے کا ہے ڈرتجھ کو	بانگ درا	۱۵۸	۱۴۷	۱۵۷	ستارہ

مٹ

مٹا دیا مرے ساقی نے عالم من و تو	بال جبریل	۱۹	۱۳	۲۸	غزلیات (۱)۔ ۹
مٹایا قیصر و کسریٰ کے استبداد کو جس نے	بانگ درا	۳۰۸	۲۷۰	۲۸۵	طلوع اسلام
مٹ کے غوغا زندگی کا شورش محشر بنا	بانگ درا	۱۱۸	۱۱۴	۱۲۴	سوامی رام تیرتھ
مٹ نہیں سکتا کبھی مرد مسلمان، کہ ہے	بال جبریل	۱۳۰	۹۶	۹۹	مسجد قرطبہ

مٹی کو جس کی حق نے زرکا اثر دیا تھا	بانگ درا	۸۷	۸۷	۹۸	ہندوستانی بچوں کا قومی گیت
-------------------------------------	----------	----	----	----	----------------------------

مش

مثال پر تو مے، طوف جام کرتے ہیں	بانگ درا	۱۴۸	۱۳۹	۱۴۹	غزلیات (۲)۔ ۲
مثال شمع مزار ہے تو، تری کوئی انجمن نہیں ہے	بانگ درا	۱۴۴	۱۳۵	۱۴۵	غزلیات (۲)۔ ۲
مثال کشتی بے حس مطیع فرماں ہیں	بانگ درا	۳۳۰	۲۸۷	۳۰۳	ظریفانہ (۱۶)
مثال گوہر وطن کی فرقت کمال ہے میری آبرو کا	بانگ درا	۱۴۷	۱۳۸	۱۴۸	غزلیات (۲)۔ ۳
مثال ماہ اڑھائی قبائے زر تجھ کو	بانگ درا	۱۵۸	۱۴۷	۱۵۷	ستارہ
مثال ماہ چمکتا تھا جس کا داغ سجود	ضرب کلیم	۲۷	۳۲	۴۵	سلطانی
مثل انجم افق قوم پر روشن بھی ہوئے	بانگ درا	۲۲۸	۲۰۴	۲۱۷	جواب شکوہ
مثل ایوان سحر مرقد فروزاں ہوترا	بانگ درا	۲۶۶	۲۳۶	۲۵۰	والدہ مرحومہ کی یاد میں
مثل بوقید ہے غنچے میں، پریشاں ہو جا	بانگ درا	۲۳۱	۲۰۶	۲۲۰	جواب شکوہ
مثل بوئے گل لباس رنگ سے عریاں ہے تو	بانگ درا	۱۲۸	۱۲۲	۱۳۲	عاشق ہرجائی (۱)
مثل خضر نجستہ پاہوں میں	بانگ درا	۲۸	۴۱	۵۶	عقل و دل
مثل خورشید سحر فکر کی تابانی میں	ضرب کلیم	۱۲۹	۱۳۰	۱۴۱	مرد بزرگ
مثل کلیم ہوا گر معرکہ آزما کوئی	بال جبریل	۶۱	۴۰	۴۹	غزلیات (۲)۔ ۱۶

ج

قرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	مجال کیا کہ گداگر ہو شاہ کا ہمدوش
شکست	۵۱	۳۸	۳۴	ضرب کلیم	مجاہدانہ حرارت رہی نہ صوفی میں
نسیم و شبنم	۱۲۸	۱۱۶	۱۱۴	ضرب کلیم	مجبور ہوئی جاتی ہوں میں ترک وطن پر
آزادی نسواں	۱۰۷	۹۵	۹۳	ضرب کلیم	مجبور ہیں، معذور ہیں، مردان خردمند
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	مجزوب فرنگی نے بہ انداز فرنگی
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	مجروح حمیت جو ہوئی مرغ ہوا کی
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۰	۴۸	بال جبریل	مجھ کو پھر نغموں پہ اکسانے لگا مرغ چمن
عاشق ہرجائی	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	مجھ کو پیدا کر کے اپنا نکتہ چیں پیدا کیا
لالہ صحرا	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	مجھ کو تو ڈراتی ہے اس دشت کی پہنائی
خضر راہ	۲۷۴	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	مجلس آئین و اصلاح و رعایات و حقوق
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۸	۲۱۷	ارمغان حجاز	مجلس ملت ہو یا پرویز کا دربار ہو
زہد اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۱	بانگ درا	مجموعہ اضداد ہے، اقبال نہیں ہے
غزلیات	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	مجنوں نے شہر چھوڑا، تو صحرا بھی چھوڑ دے
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	مجھ پر کیا یہ مرشد کامل نے راز فاش

شمع	۶۱	۲۵	۳۳	بانگ درا	مجھ سے خبر نہ پوچھو چاب و جود کی
سرا کبر حیدری	۶۱	۲۸	۲۷۷	ارمغان حجاز	مجھ سے فرمایا کہ لے، اور شہنشاہی کر
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۲۹۹	بانگ درا	مجھ سے کچھ پنہاں نہیں اسلامیوں کا سوز و ساز
زہداور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	مجھ کو بھی تمنا ہے کہ اقبال کو دیکھوں
دنیا	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	مجھ کو بھی نظر آتی ہے یہ بو قلمونی
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	مجھ کو تو سکھا دی ہے افرنگ نے زندیقی
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	مجھ کو تو گلہ تجھ سے ہے، یورپ سے نہیں ہے
محراب گل افغان کے افکار (۱۱۳)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	مجھ کو تو یہ دنیا نظر آتی ہے دگرگوں
مصور	۱۳۶	۱۲۴	۱۲۳	ضرب کلیم	مجھ کو تو یہی غم ہے کہ اس دور کے بہراد
شمع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۲	بانگ درا	مجھ کو جو موج نفس دیتی ہے پیغام اجل
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	مجھ کو خبر نہ تھی ہے کہ ہے علم خلیل بے رطب
ظریفانہ (۲۰)	۳۰۵	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	مجھ کو دیتے ہیں ایک بوند لہو
محراب گل افغان کے افکار (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	مجھ کو ڈر ہے کہ ہے طفلانہ طبیعت تیری
اے پیر حرم	۷۱	۵۹	۵۵	ضرب کلیم	مجھ کو بھی صلہ دے مری آشفتم سری کا

مچھ کو قدرت نے سکھایا ہے درافشاں ہونا	بانگ درا	۱۱	۲۷	۴۱	ابرو کو ہسار
مچھ کو معلوم نہیں کیا ہے نبوت کا مقام	ضرب کلیم	۵۳	۵۶	۶۹	نبوت
مچھ کو معلوم ہیں پیران حرم کے انداز	ضرب کلیم	۸۵	۸۶	۹۹	دین و تعلیم
مچھ کو یہ خلعت شرافت کا عطا کیونکر ہوا؟	بانگ درا	۱۰۲	۱۰۰	۱۱۰	غزلیات (۱)۔ ۵
مچھ میں فریاد جو پنہاں ہے سناؤں کس کو؟	بانگ درا	۱۸۹	۱۷۳	۱۸۵	رات اور شاعر (۲)
مچھے آہ و فغان نیم شب کا پھر پیام آیا	بال جبریل	۸۴	۵۷	۶۲	غزلیات (۲)۔ ۳۵
مچھے اتنا بتا دیں میں کہاں ہوں	بال جبریل	۱۱۶	۸۱	۸۲	رباعیات۔ ۳
مچھے اس جماعت میں آیا نظر	بانگ درا	۲۲	۳۶	۵۱	ماں کا خواب
مچھے اے ہم نشیں رہنے دے شغل سینہ کا دی میں	بانگ درا	۶۷	۷۲	۸۴	تصویر درد
مچھے بتا تو سہی اور کا فری کیا ہے	بال جبریل	۷۲	۴۸	۵۵	غزلیات (۲)۔ ۲۵
مچھے پھونکا ہے سوز قطرہ اشک محبت نے	بانگ درا	۱۴۷	۱۳۸	۱۴۸	غزلیات (۲)۔ ۲۵
مچھے تہذیب حاضر نے عطا کی ہے وہ آزادی	بال جبریل	۵۸	۳۸	۴۸	غزلیات (۲)۔ ۱۳
مچھے جنت سے نکالا ہوا انساں سمجھا	بانگ درا	۲۲۱	۱۹۹	۲۱۱	جواب شکوہ
مچھے چھوڑ کر آگئے تم کہاں؟	بانگ درا	۲۲	۳۶	۵۱	ماں کا خواب
مچھے خبر نہیں یہ شاعری ہے یا کچھ اور	ضرب کلیم	۱۰۸	۱۱۰	۱۲۲	امید
مچھے درخت پہ چڑھنا سکھا دیا اس نے	بانگ درا	۱۶	۳۱	۴۶	ایک پہاڑ اور گلہری

ستارے کا پیغام	۱۵۳	۱۳۶	۱۹۷	بال جبریل	مجھے ڈرا نہیں سکتی فضا کی تاریکی
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۴	بانگ درا	مجھے راز و دو عالم دل کا آئینہ دکھاتا ہے
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغان حجاز	مجھے رلاتی ہے اہل جہاں کی بے دردی
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۷	بانگ درا	مجھے روکے گا تو اے ناخدا کی غرق ہونے سے
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۴	۱۲۲	ضرب کلیم	مجھے سزا کے لیے بھی نہیں قبول وہ آگ
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	مجھے عشق کے پر لگا کر اڑا
غلام قادر در ہیلہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	مجھے غافل سمجھ کر مار ڈالے میرے خنجر سے
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	مجھے فریفتہ ساقی جمیل نہ کر
غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۸	۸۵	بال جبریل	مجھے فطرت نو پر پے بہ پے مجبور کرتی ہے
غزلیات ۱۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	مجھے فکر جہاں کیوں ہو، جہاں تیرا ہے یا میرا؟
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	مجھے کیا گلہ ہو تجھ سے، تو نہ رہ نہیں نہ راہی!
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	مجھے گلزار کی مشعل بنایا
غزلیات (۱)۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	مجھے معلوم کیا، وہ راز داں تیرا ہے یا میرا؟
غزلیات (۲)۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	مجھے وہ درس فرنگ آج یاد آتے ہیں
لا الہ الا اللہ	۲۸	۱۶	۸	ضرب کلیم	مجھے ہے حکم ازاں ہے لا الہ الا اللہ
غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	مجھے یہ ڈر ہے مقام ہیں پختہ کار بہت

پنج

مچھلی ہے کوئی میرے دریائے نور کی تو	بانگ درا	۱۸۹	۱۷۲	۱۸۴	رات اور شاعر
-------------------------------------	----------	-----	-----	-----	--------------

مح

محبت آستان قیصر و کسریٰ سے بے پروا	بال جبریل	۴۱	۲۵	۳۸	غزلیات ۱-۲
محبت خوشبختن بینی، محبت خوشبختن داری	بال جبریل	۴۱	۲۵	۳۸	غزلیات ۱-۲
محبت کا جنوں باقی نہیں ہے	بال جبریل	۱۲۰	۸۵	۸۶	رباعیات
محبت کی رسمیں نہ ترکی نہ تازی!	بال جبریل	۱۹۷	۱۴۶	۱۵۲	محبت
محبت کے شرر سے دل سراپا نور ہوتا ہے	بانگ درا	۷۰	۷۴	۸۶	تصویر درد
محبت کے لیے دل ڈھونڈ کوئی ٹوٹنے والا	بانگ درا	۱۰۸	۱۰۴	۱۱۴	غزلیات (۱)۔ ۱۹
محبت مجھے ان جوانوں سے ہے	بال جبریل	۲۰۶	۱۵۴	۱۶۰	خوشحال خاں کی وصیت
محبت میں ہے منزل سے بھی خوشتر جادہ پیمائی	بانگ درا	۱۶۷	۱۵۴	۱۶۵	تضمین بر شعرا نیسی شاملو
محبت میں یکتا حمیت میں فرد	بال جبریل	۱۶۸	۱۲۴	۱۲۷	ساقی نامہ
محبت ہی سے پائی ہے شفا بیمار قوموں نے	بانگ درا	۷۲	۷۵	۸۷	تصویر درد
محبت ہی وہ منزل ہے کہ منزل بھی ہے، صحرا بھی	بانگ درا	۷۲	۷۵	۸۷	تصویر درد
محبت ہے آزادی و بے نیازی	بال جبریل	۱۹۷	۱۴۶	۱۵۲	محبت

محمد علی باب	۵۹	۴۶	۴۲	ضرب کلیم	محبوس تھے اعراب میں قرآن کے آیات
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۹	ضرب کلیم	محرّم خودی سے جس دم ہوا فقر
لینن (خدا کے حضور)	۱۰۹	۱۰۶	۱۳۴	بال جبریل	محرّم نہیں فطرت کے سرود ازیلی سے
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	محرّم تماشا کو پھر دیدہ بینادے
بڈھے بلوچ کی نصیحت اپنے بیٹے کو	۲۱	۶۱	۲۳۰	ارمغان حجاز	محرّم رہا دولت دریا سے وہ غواص
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	محرّم عمل زنگس! مجبور تماشا ہے
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	محسوس پر بنا ہے علوم جدید کی
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	مخمسرستان نوا کا ہے میں جس کا سکوت
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	مخمسر میں عذرتا زہ نہ پیدا کرے کوئی
نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۵	بانگ درا	مخفل قدرت کا آخر ٹوٹ جاتا ہے سکوت
خفتگان خاک سے استفسار	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	مخفل قدرت مگر خورشید کے ماتم میں ہے
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	مخفل قدرت ہے اک دریائے بے پایاں حسن
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	مخفل کا وہی ساز ہے بیگانہ مضراب
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	مخفل کون و مکاں میں سحر و شام پھرے

محففل گداز! ترمى محفل نہ کر قبول	ضرب کلیم	۷۱	۷۳	۸۶	سلطان ٹیپو کی وصیت
محففل نظم حکومت، چہرہ زیبائے قوم	بانگ درا	۵۳	۶۱	۷۷	شاعر
محففل نومیں پرانی داستانوں کو نہ چھیڑ	بانگ درا	۴۲	۵۲	۶۸	سید کی لوح تربت
محففل ہستی تری برابط سے ہے سرمایہ دار	بانگ درا	۹	۲۶	۴۰	مرزا غالب
محففل ہستی میں جب ایسا تک جلوہ تھا حسن	بانگ درا	۱۳۰	۱۲۳	۱۳۴	عاشق ہرجائی (۲)
محکم کیسے ہوزندگانی	ضرب کلیم	۱۰	۱۸	۳۰	ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام
محکوم اس صدا کے میں شاہستہ و فقیر	بانگ درا	۲۷۲	۲۴۱	۲۵۵	بلالؓ
محکوم کا اندیشہ گرفتار خرافات	ضرب کلیم	۷۷	۷۸	۹۱	ہندی مکتب
محکوم کا دل مردہ و افسردہ و نومید	ارمغان حجاز	۲۶۶	۴۰	۵۲	ضیغم لولابی (۱۰)
محکوم کا سرمایہ فقط دیدہ نمناک	ارمغان حجاز	۲۶۶	۴۰	۵۲	ضیغم لولابی (۱۰)
محکوم کا ہر لحظہ نئی مرگ مفاجات	ضرب کلیم	۷۷	۷۸	۹۱	ہندی مکتب
محکوم کو پیر کی کرامات کا سودا	ضرب کلیم	۷۷	۷۸	۹۱	ہندی مکتب
محکوم کی رگ نرم ہے مانند رگ تاک	ارمغان حجاز	۲۶۵	۴۰	۵۲	ضیغم لولابی (۱۰)
محکوم کے الہام سے اللہ بچائے	ضرب کلیم	۵۱	۵۴	۶۷	الہام اور آزادی
محکوم کے حق میں ہے یہی تربت اچھی	ضرب کلیم	۷۸	۷۸	۹۲	ہندی مکتب

ضمیمہ لولابی (۶)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	محموم ہوسا لک تو یہی اس کا ہمہ اوست
ضمیمہ لولابی (۱۰)	۵۲	۴۱	۲۶۶	ارمغان حجاز	محموم ہے بیگانہ اخلاص و مروت
عرفی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	محل ایسا کیا تعمیر عرفی کے تخیل نے
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۵	بانگ درا	محل نور تجلی ست رائے نور شاہ
غزلیات (۱)۔ ۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	محمد بھی ترا، جبریل بھی قرآن بھی، تیرا
امرائے عرب سے	۷۷	۶۴	۶۱	ضرب کلیم	محمد عربی سے ہے عالم عربی
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	محمل پرواز شب باندھا سروش غبار
غزلیات (۳)۔ ۱	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا	محمل جو گیا عزت بھی گئی، غیرت بھی گئی، لیلیٰ بھی گئی
بزم انجم	۱۸۵	۱۷۴	۱۹۰	بانگ درا	محمل میں خامشی کے لیلائے ظلمت آئی
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	محنت کش و خوں ریز و کم آزار ازل سے
ظریفانہ (۲۳)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۴	بانگ درا	محنت و سرمایہ دنیا میں صف آرا ہو گئے
شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۵	۲۱۵	بانگ درا	محو حیرت ہوں کہ دنیا کیا سے کیا ہو جائے گی
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	محو حیرت ہے ثریا نعت پرواز پر
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	محو بینت ہے صنوبر، جو نبار آئینہ ہے
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	محو فلک فروزی تھی انجمن فلک کی

چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	محو کر دیتا ہے مجھ کو جلوہ حسن ازل
------	----	----	----	----------	------------------------------------

مخ

ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۳	۹۲	۹۳	بانگ درا	مخالف ساز کا ہوتا نہیں سوز
--------------------	-----	----	----	----------	----------------------------

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۳۶	۲۶۶	بانگ درا	مختلف ہر منزل ہستی کی رسم و راہ ہے
-------------------------	-----	-----	-----	----------	------------------------------------

مد

غزلیات (۱)۔ ۱۱۔	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	مدام گوش بد دل رہ، یہ ساز ہے ایسا
-----------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	مدت سے تم آوارہ ہو پہنائے فضا میں
---------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

مر

جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۶۸	ضرب کلیم	مردان خدا کا آستانہ
--------------	-----	----	----	----------	---------------------

شبلی وحالی	۲۳۲	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	مردان کارڈھونڈ کے اسباب حادثات
------------	-----	-----	-----	----------	--------------------------------

ایک سوال	۱۰۵	۹۳	۹۰	ضرب کلیم	مرد بے کار، وزن تہی آغوش
----------	-----	----	----	----------	--------------------------

محراب گل افغان کے افکار (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	مرد بے حوصلہ کرتا ہے زمانے کا گلہ
---------------------------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۱	۱۳۷	بال جبریل	مرد حزن داناں میں ہے بے نیزہ و شمشیر آج
-----------------------------	-----	-----	-----	-----------	---

مرد حق ہوتا ہے جب مرعوب سلطان و امیر	ارمغان حجاز	۲۵۹	۳۶	۴۷	ضیغ لولابی (۳)
مرد خدا کا عمل عشق سے صاحب فروغ	بال جبریل	۱۲۷	۹۴	۹۶	مسجد قرطبہ
مرد درویش کا سرمایہ ہے آزادی و مرگ	بال جبریل	۸۹	۶۱	۶۵	غزلیات (۲)۔ ۳۹
مرد سپاہی ہے وہ، اس کی زرہ لا الہ	بال جبریل	۱۳۱	۹۷	۹۹	مسجد قرطبہ
مرد چشم زمیں یعنی وہ کالی دنیا	بانگ درا	۲۳۲	۲۰۷	۲۲۱	جواب شکوہ
مرد مومن کی نگاہ غلط انداز ہے بس	ضرب کلیم	۱۷۳	۱۷۱	۱۸۲	محراب گل افغان کے افکار (۹)
مرد ناداں پر کلام نرم و نازک بے اثر	بال جبریل	۳	۳	۲۰	سرورق سرآغاز
مردہ عالم زندہ جن کی شورش قم سے ہوا	بانگ درا	۱۴۱	۱۳۳	۱۴۳	صقلیہ
مردہ، لا دینی افکار سے افرنگ میں عشق	ضرب کلیم	۸۱	۸۱	۹۵	عصر حاضر
مردہ ہے، مانگ کے لایا ہے فرنگی سے نفس	ضرب کلیم	۱۷۳	۱۷۱	۱۸۲	محراب گل افغان کے افکار (۹)
مرشد کی یہ تعلیم تھی اے مسلم شوریدہ سر	بانگ درا	۲۷۳	۲۴۲	۲۵۶	مسلمان اور تعلیم جدید
مرض کہتے ہیں سب اس کو، یہ ہے لیکن مرض ایسا	بانگ درا	۷۲	۷۶	۸۷	تصور درد
مرغان سحر تیری فضاؤں میں ہیں بے تاب	ارمغان حجاز	۲۵۶	۳۴	۴۵	ضیغ لولابی (۱)
مرغان سحر خواں مری صحبت میں ہیں خورسند	ضرب کلیم	۱۵	۲۳	۳۵	شکر و شکایت

پیرومرید	۱۴۰	۱۳۶	۱۸۳	بال جبریل	مرغ پر نارسہ چوں پراں شود
غزلیات (۲)۔ ۵۳	۷۴	۷۲	۱۰۵	بال جبریل	مرغ چمن! ہے یہی تیری نوا کا صلہ
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	مرغ دل دام تمننا سے رہا کیونکر ہوا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	مرقد انساں کی شب کا کیوں نہ ہوا انجام صبح
قبر	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	مرقد کا شبتاں بھی اسے راس نہ آیا
محبت	۱۲۲	۱۱۱	۱۱۶	بانگ درا	مرکب نے محبت نام پایا عرش اعظم سے
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	مرکے پھر ہوتا ہے پیدا یہ جہان پیر، دیکھ
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۶	۲۰	۲۳۶	ارمغان حجاز	مرکے جی اٹھنا فقط آزاد مردوں کا ہے کام
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	مرنے والوں کی جبین روشن ہے اس ظلمات میں
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	مرنے والے مرتے ہیں لیکن فنا ہوتے نہیں
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۱	۵۰	بال جبریل	مروت حسن عالم گیر ہے مردان غازی کا
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۴	۵۴	بال جبریل	مرید سادہ تور و رو کے ہو گیا تائب
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	مری آنکھ میں جادوئے نیستی ہے
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۸	بال جبریل	مری آنکھوں کی بینائی میں ہیں اسباب مستوری
ضیغم لولابی (۱۵)	۵۸	۴۵	۲۷۳	ارمغان حجاز	مری اسیری پہ شاخ گل نے یہ کہہ کے صیاد کور لایا

غزلیات (۲)۔ ۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	مری اکسیر نے شیشے کو بخشی تختی خارا
رباعیات۔ ۱۵	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	مری بجلی مرا حاصل کہاں ہے
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۳	بانگ درا	مری بگڑی ہوئی تقدیر کو روتی ہے گویائی
رباعیات۔ ۱۶	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	مری تقدیر ہے خاشاک سوزی
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	مری جنفا طلبی کو دعائیں دیتا ہے
غزلیات	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	مری خاک بے سپر میں جو نہاں تھا ایک شرارہ
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	مری خاک جگنو بنا کر اڑا
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مری خلوت وانجمن کا گداز
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	مری خموشی نہیں ہے، گویا مزار ہے حرف آرزو کا
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	مری خودی بھی سزا کی ہے مستحق لیکن
زہد اور زندگی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	مدت سے رہا کرتے تھے ہمسائے میں میرے
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۰	۳۴	بال جبریل	مدت سے ہے آوارہ افلاک مرا فکر
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	مدت ہوئی گزرا تھا اسی راہ گزر سے
غزلیات (۲)۔ ۵	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	مدتوں آوارہ جو حکمت کے صحراؤں میں تھی
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۷	بانگ درا	مدتوں بے تاب موج بحر کی صورت رہا
رخصت اے بزم جہاں	۷۹	۶۳	۵۷	بانگ درا	مدتوں بیٹھتے رہے ہنگامہ عشرت میں میں

مدتوں تیرے خود آراؤں سے ہم صحبت رہا	بانگ درا	۵۷	۶۳	۷۹	رخصت اے بزم جہاں
مدتوں ڈھونڈا کیا نظارہ گل، خار میں	بانگ درا	۵۷	۶۴	۷۹	رخصت اے بزم جہاں
مدتے مانند تو من ہم نفس می سوختم	بانگ درا	۲۰۲	۱۸۳	۱۹۴	شع اور شاعر
مدرسہ عقل کو آزاد تو کرتا ہے، مگر	ضرب کلیم	۸۱	۸۱	۹۵	عصر حاضر
مدرسے نے تری آنکھوں سے چھپایا جن کو	ضرب کلیم	۸۳	۸۳	۹۷	مدرسہ
مدعا تیرا اگر دنیا میں ہے تعلیم دیں	بانگ درا	۴۲	۵۲	۶۸	سید کی لوح تربت
مدیر مخزن سے کوئی اقبال جا کے میرا پیام کہہ دے	بانگ درا	۱۴۴	۱۳۶	۱۴۶	غزلیات (۲)۔۲
مدینہ تیری نگاہوں کا نور تھا گویا	بانگ درا	۷۹	۸۱	۹۱	بلالؓ

مذ

مذاق جو رکھیں ہو، تو پیدا رنگ و بو کر لے	بانگ درا	۲۸۲	۲۵۰	۲۶۳	پھول
مذاق دوئی سے بنی زوج زوج	بال جبریل	۱۷۱	۱۴۷	۱۳۱	ساقی نامہ
مذاق دید سے نا آشنا نظر ہے مری	بانگ درا	۲۴۶	۲۲۰	۲۳۲	میں اور تو
مذاق زندگی پوشیدہ تھا پہنائے عالم سے	بانگ درا	۱۱۵	۱۱۱	۱۲۱	محبت
مذہب سے ہم آہنگی افراد ہے باقی	بانگ درا	۲۷۶	۲۴۵	۲۵۹	فردوس میں مکالمہ
مذہب کی حرارت بھی ہے کچھ اس کی رگوں میں؟	بانگ درا	۲۷۶	۲۴۵	۲۵۸	فردوس میں ایک مکالمہ

پنجابی مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	مذہب میں بہت تازہ پسند اس کی طبیعت
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ درا	مذہب نہیں سکھاتا آپس میں بیرکھنا
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	مذہب ہے جس کا نام وہ ہے، اک جنون خام

مر

تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	مر آئینہ دل ہے قضا کے راز دانوں میں
دریوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	مر از شکسن چناں عارناید
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	مر ایماں تو ہے باقی، ولیکن
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	مر اجہاز ہے محروم بادباں، پھر کیا
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مرادل، مری رزم گاہ حیات
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۳	بانگ درا	مرارو نانا نہیں، رونا ہے یہ سارے گلستاں کا
غزلیات (۳)۔ ۷	۲۹۷	۲۸۲	۳۳۲	بانگ درا	مراساز اگرچہ ستم رسیدہ زخمہ ہائے عجم رہا
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	مراسبوچہ غنیمت ہے اس زمانے میں
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	مراسوزدروں پھر گرمی محفل نہ بن جائے!
جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	مر ا طریق امیری نہیں، فقیری ہے
زمانہ	۱۳۴	۱۳۰	۱۷۵	بال جبریل	میرا طریقہ نہیں کہ رکھ لوں کسی کی خاطر مئے شبانہ

ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۹	بال جبریل	مرا عشق، میری نظر بخش دے
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	مرا عیش غم، مرا شہد سم، مری بود ہم نفس عدم
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	مرا فقر بہتر ہے اسکندری سے
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	مرا کنول کہ تصدق ہیں جس پہ اہل نظر
غلام قادر رہیلا	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	مرا مسند پہ سو جانا بناو تھی، تکلف تھا
رباعیات - ۲۳	۸۷	۸۶	۱۱	بال جبریل	مرا نور بصیرت عام کر دے
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	مرا نیلگوں آسماں بیکرانہ
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	مرا تہوں خامشی پر، یہ آرزو ہے میری
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	مرے درویش! خلافت ہے جہاں گیر تری
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مرے دل کی پوشیدہ بے تابیاں
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	مرے دل میں تری زلفوں کی پریشانی ہے
عربی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	مرے دل نے یہ اک دن اس کی تربت سے شکایت کی
تصویر و مصور	۲۴	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	مرے دیدار کی ہے اک یہی شرط
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مرے دیدہ ترکی بے خوابیاں
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	مرے ریاض سخن کی فضا ہے جاں پرور
غزلیات (۲) - ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	مرے ساغر سے جھجکے ہیں مے آشام ابھی

مرے سخن سے دلوں کی ہیں کھیتیاں سرسبز	بانگ درا	۲۶۹	۲۳۹	۲۵۲	ایک خط کے جواب میں
مرے شباب کے گلشن کو ناز ہے جس پر	بانگ درا	۱۷۱	۱۵۸	۱۶۹	پھول کا تھکے عطا ہونے پر
مرے قافلے میں لٹا دے اسے	بال جبریل	۱۶۹	۱۲۵	۱۲۹	ساقی نامہ
مرے کدو کو غنیمت سمجھ کہ بادۂ ناب	بال جبریل	۱۰۰	۶۹	۷۱	غزلیات (۲)۔ ۴۸
مرے کہسار کے لالے ہیں تہی جام ابھی	بانگ درا	۳۱۸	۲۷۹	۲۹۵	غزلیات (۳)۔ ۳
مرے گلوں میں ہے اک نغمہ جبریل آشوب	بال جبریل	۷۴	۵۰	۵۶	غزلیات (۲)۔ ۲۶
مرے لیے تو ہے اقرار باللساں بھی بہت	بال جبریل	۵۴	۳۵	۴۶	غزلیات (۲)۔ ۱۱
مرے لیے ہے فقط زور حیدری کافی	ضرب کلیم	۱۲۲	۱۲۳	۱۳۵	جلال و جمال
مرے مولا مجھے صاحب جنوں کر	بال جبریل	۲۴	۸۷	۸۸	رباعیات۔ ۲۹
مرے نالہ نیم شب کا نیاز	بال جبریل	۱۶۹	۱۲۵	۱۲۹	ساقی نامہ
مرے نصیب میں ہے کاوش زیاں، پھر کیا	بانگ درا	۲۴۶	۲۴۰	۲۳۲	میں اور تو
مرے ہم صغیرا سے بھی اثر بہاں سمجھے	بال جبریل	۲۳	۱۵	۲۹	غزلیات (۱)۔ ۱۱
مرے ہنگامہ ہائے نوبہ نو کی انتہا کیا ہے؟	ارمغان حجاز	۲۸۰	۵۰	۶۳	حضرت انسان
مری دانش ہے افرنگی، مرا ایماں ہے زناری	بال جبریل	۵۸	۳۸	۴۸	غزلیات (۲)۔ ۱۳
مری دعا ہے تری آرزو بدل جائے	ضرب کلیم	۱۶۸	۱۶۶	۱۷۶	محراب گل افغان کے افکار (۳)

رباعیات-۲۳	۸۷	۸۶	۱۴	بال جبریل	مری دنیا فغان صبح گاہی
۴	۸۷	۸۶	۱۴	بال جبریل	مری دنیا میں تیری پادشاہی
الہجائے مسافر	۱۰۷	۹۶	۹۸	بانگ درا	مری زبان قلم سے کسی کا دل نہ دکھے
غزلیات (۱)-۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	مری سادگی دیکھ کیا چاہتا ہوں
ستارے کا پیغام	۱۵۳	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	مری سرشت میں ہے پاکی و درخشانی
رباعیات (۱)-۱	۳۷	۲۹	۲۴۹	ارمغان حجاز	مری شاخ اہل کا ہے ثمر کیا
زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	بال جبریل	مری صراحی سے قطرہ قطرہ نئے حوادث ٹپک رہے ہیں
غزلیات (۲)-۳۶	۶۳	۵۸	۸۶	بال جبریل	مری غماز تھی شاخ نشین کی کم اور اتنی
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مری فطرت آئینہ روزگار
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	مری مثال ہے طفل صغیر تنہا کی
غزلیات (۱)-۱۰	۲۹	۱۴	۲۲	بال جبریل	مری مشاطگی کی کیا ضرورت حسن معنی کو
غزلیات (۱)-۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	مری مینائے غزلیات میں تھی ذرا سی باقی
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	مری ناؤ گرداب سے پار کر
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۳	۱۲۲	ضرب کلیم	مری نظر میں یہی ہے جمال و زیبائی
پیرس کی مسجد	۱۱۵	۱۰۲	۱۰۱	ضرب کلیم	مری نگاہ کمال ہنر کو کیا دیکھے
افرنگ زدہ	۴۶	۳۴	۲۸	ضرب کلیم	مری نگاہ میں ثابت نہیں وجود ترا

فوارہ	۱۳۸	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	مری نگاہ میں ناخوب ہے یہ نظارہ
غزلیات (۱)۔ ۱۱۔	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	مری نگاہ میں وہ زندہ ہی نہیں ساقی
صوفی سے	۴۵	۳۳	۲۷	ضرب کلیم	مری نگاہ میں ہے حادثات کی دنیا
لادین سیاست	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۴	ضرب کلیم	مری نگاہ میں ہے یہ سیاست لادین
غزلیات (۲)۔ ۵۰۔	۷۲	۷۰	۱۰۱	بال جبریل	مری نگاہ نہیں سوائے کوفہ و بغداد
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	مری نوا سے گریبان لالہ چاک ہوا
غزلیات (۲)۔ ۵۴۔	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	مری نوا سے ہوئے زندہ عارف و عامی
غزلیات (۲)۔ ۶۱۔	۷۹	۷۹	۱۱۴	بال جبریل	مری نوا میں نہیں طائر چمن کا نصیب
غزلیات (۲)۔ ۱۵۔	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	مری نوا میں نہیں ہے ادائے محبوبی
غزلیات (۲)۔ ۱۳۔	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	مری نوا میں ہے سوز و سرور عہد شباب
ضیغ لولابی (۱۹)	۶۰	۴۶	۲۷۶	ارمغان حجاز	مری نوا سے غم آلود ہے متاع عزیز
امتحان	۹۶	۸۲	۸۲	ضرب کلیم	مری یہ شان کہ دریا بھی ہے مرہتاج
غزلیات (۱)۔ ۶۔	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	مرے اشعار اے اقبال کیوں پیارے نہ ہوں مجھ کو
بچے کی دعا	۵۰	۳۴	۲۰	بانگ درا	مرے اللہ! برائی سے بچانا مجھ کو
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	مرے اہل وطن کے دل میں کچھ فکر وطن بھی ہے؟
غزلیات	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	مرے بازار کی رونق ہی سودائے زیاں تک ہے

مرے بے ذوق سجدوں سے حذر کر!	ارمغان حجاز	۲۵۰	۳۰	۳۸	رباعیات-۳
مرے ٹوٹے ہوئے دل کے یہ درد انگیز نالے ہیں	بانگ درا	۱۰۴	۱۰۱	۱۱۱	غزلیات
مرے شمر سے مئے لالہ فام پیدا کر	بال جبریل	۱۹۸	۱۴۷	۱۵۳	جاوید کے نام
مرے جرم خانہ خراب کو ترے غنوبندہ نواز میں	بانگ درا	۳۲۱	۲۸۱	۲۹۷	غزلیات (۱)-۶
مرے جنوں کو سنبھالے اگر یہ ویرانہ	بال جبریل	۷۶	۵۱	۵۷	غزلیات (۲)-۲۸
مرے جنوں نے زمانے کو خواب پہچانا	بال جبریل	۶۷	۴۴	۵۲	غزلیات (۲)-۲۱
مرے حلقہ سخن میں ابھی زیر تربیت ہیں	بال جبریل	۶۸	۴۵	۵۳	غزلیات (۲)-۲۲
مرے خاک و خون سے تو نے یہ جہاں کیا ہے پیدا	بال جبریل	۲۴	۱۵	۲۹	غزلیات (۱)-۱۱
مرے خم و پیچ کو نجومی کی آنکھ پہچانتی نہیں ہے	بال جبریل	۱۷۵	۱۳۰	۱۳۴	زمانہ
مرے خورشید! کبھی تو بھی اٹھا اپنی نقاب	بانگ درا	۱۲۳	۱۱۸	۱۲۸	کلی

مز

مزا تو جب ہے کہ گرتوں کو تھام لے ساقی	بانگ درا	۲۳۳	۲۰۸	۲۲۱	ساقی
مزا تو یہ ہے کہ یوں زیر آسماں رہیے	بانگ درا	۲۳۴	۲۱۰	۲۲۳	قرب سلطان
مزا ج اہل عالم میں تغیر آ گیا ایسا	بانگ درا	۲۶۸	۲۳۸	۲۵۱	عرفی
مزد کی منطق کی سوزن سے نہیں ہوتے رفو	ارمغان حجاز	۲۲۳	۱۱	۱۷	ابلیس کی مجلس شوریٰ

مزدکیت فتنہ فردا نہیں، اسلام ہے	ارمغان حجاز	۲۲۴	۱۲	۱۷	ابلیس کی مجلس شوریٰ ۲
---------------------------------	-------------	-----	----	----	-----------------------

مثر

مژدہ اے پیمانہ بردارنستان حجاز!	بانگ درا	۲۰۸	۱۸۸	۲۰۰	شع اور شاعر
---------------------------------	----------	-----	-----	-----	-------------

مس

مس آدم کے حق میں کیسا ہے دل کی بیداری	بال جبریل	۵۷	۳۷	۴۷	غزلیات (۲) - ۱۳
مسافر! یہ تیرا نشین نہیں	بال جبریل	۱۷۴	۱۲۸	۱۳۲	ساقی نامہ
مسائل نظری میں الجھ گیا ہے خطیب	بال جبریل	۱۱۲	۷۹	۷۹	غزلیات (۲) - ۶۱
مست رکھو ذکر و فکر صبح گاہی میں اسے	ارمغان حجاز	۲۲۲۸	۱۵	۲۰	ابلیس کی مجلس شوریٰ
مست مئے حرام کاسن تو ذرا پیام تو	بانگ درا	۲۳۵	۲۱۰	۲۲۳	شاعر
مستی ہے جس کی بے منت تاک	ضرب کلیم	۱۱۱	۱۱۳	۱۲۵	غزلیات
مسجد تو بنادی شب بھر میں ایماں کی حرارت والوں نے	بانگ درا	۳۳۵	۲۹۱	۳۰۸	ظریفانہ (۲۹)
مسجد سے نکلتا نہیں، ضدی ہے مسیتا	بانگ درا	۳۳۳	۲۸۹	۳۰۶	ظریفانہ (۲۰)
مسجد میں اب یہ وعظ ہے بے سود و بے اثر	ضرب کلیم	۲۲	۲۸	۴۰	جہاد
مسجد میں دھرا کیا ہے بجز موعظہ و پند	بال جبریل	۳۳	۲۰	۳۳	غزلیات (۱) - ۱۶
مسجد و مکتب و میخانہ ہیں مدت سے خموش	بال جبریل	۱۰۷	۷۵	۷۵	غزلیات (۲) - ۵۶

جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۵	بانگ درا	مسجد میں مرثیہ خواں ہیں کہ نمازی نہ رہے
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	موجود سا کنان فلک کا مال دیکھ
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	مسکن آبا ئے انساں جب بنا دامن ترا
ہندی مسلمان	۳۹	۲۷	۲۰	ضرب کلیم	مسکین و لکم ماندہ دریں کشکش اندر
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	مسکینی و محکومی و نومیدی جاوید
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	مسلمان سے حدیث سوز و ساز زندگی کہہ دے
رباعیات (۲)	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	مسلمان کو سکھا دی سر بزیری!
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	بانگ درا	مسلمان کو مسلمان کر دیا طوفان مغرب نے
در پوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۶	بانگ درا	مسلمان کو ہے ننگ و پادشائی
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۱	۵۰	بال جبریل	مسلمان کے لہو میں ہے سلیقہ و لہو نوازی کا
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	مسلمان نہیں، را کھ کا ڈھیر ہے
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	مسلمان ہے تو حید میں گر مجوش
رباعیات۔ ۱۹	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	مسلمانوں میں خون باقی نہیں ہے
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	مسلم آئیں ہوا کافر تو ملے حور و قصور
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	مسلم اتنی سینہ را از آرزو آباد دار
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	مسلم، خدا کے حکم سے مجبور ہو گیا

نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	مسلم خوابیدہ اٹھ، ہنگامہ آرا تو بھی ہو
محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	مسلم سپاہیوں کے ذخیرے ہوئے تمام
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	مسلم سے ایک روز یہ اقبال نے کہا
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	مسلم مرے کلام سے بے تاب ہو گیا
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۳	بانگ درا	مسلم نے بھی تعمیر کیا اپنا حرم اور
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۰	بانگ درا	مسلم ہے اپنے خویش واقارب کا حق گزار
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	مسلم ہیں ہم وطن ہے سارا جہاں ہمارا
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	مسح و خضر سے اونچا مقام ہے تیرا
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	مسح و میخ و چلیپا، یہ ماجرا کیا ہے!

مش

غزلیات (۲) - ۱۴	۴۸	۳۷	۵۷	بال جبریل	مشام تیز سے ملتا ہے صحرا میں نشاں اس کا
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	مشت خاک ایسی نہاں زیر قبا رکھتا ہوں میں
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۶	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	مشرق سے ابھرتے ہوئے سورج کو ذرا دیکھ
شعاع امدی (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	مشرق سے ہو بیزار، نہ مغرب سے حذر کر

مشرق کے خداوند سفیدان فرنگی	بال جبریل	۱۳۵	۱۰۷	۱۱۰	لینن (خدا کے حضور)
مشرق کے نیستاں میں ہے محتاج نفس نے	ضرب کلیم	۱۲۶	۱۲۷	۱۳۸	شاعر
مشرق میں ابھی تک ہے وہی کاسہ، وہی آتش	ضرب کلیم	۱۱۶	۱۱۸	۱۳۰	اقبال
مشرق میں اصول دین بن جاتے ہیں	بانگ درا	۳۲۵	۲۸۳	۲۹۹	ظریفانہ (۱)
مشرق میں جنگ شر ہے تو مغرب میں بھی ہے شر	ضرب کلیم	۲۳	۲۸	۴۱	جہاد
مشرق میں ہے تقلید فرنگی کا بہانہ	ضرب کلیم	۱۷۰	۱۶۸	۱۷۹	محراب گل افغان کے افکار (۶)
مشرق میں ہے فردائے قیامت کی نمود آج	ارمغان حجاز	۲۶۱	۳۷	۴۸	ضیغم لولابی (۵)
مشرق نہیں گولڈت نظارہ سے محروم	ضرب کلیم	۱۰۶	۱۰۸	۱۲۰	شعاع امید (۲)
مشرق و مغرب کی قوموں کے لیے روز حساب	ارمغان حجاز	۲۱۸	۸	۱۳	ابلیس کی مجلس شورئی
مشرق و مغرب میں تیرے دور کا آغاز ہے	بانگ درا	۲۹۸	۲۶۳	۲۷۶	خضر راہ
مشرک ہیں وہ جو رکھتے ہیں مشرک سے لین دین	بانگ درا	۳۳۰	۲۸۷	۳۰۳	ظریفانہ (۱۷)
مشک اذ فرج چیز کیا ہے، اک لہو کی بوند ہے	بانگ درا	۲۸۶	۲۵۳	۲۶۵	اسیری
مشک بن جاتی ہے ہو کر نافہ آہو میں بند	بانگ درا	۲۸۶	۲۵۳	۲۶۵	اسیری
مشکل نہیں اے سا لک رہ! علم فقیری	ضرب کلیم	۱۷۸	۱۷۴	۱۸۷	محراب گل (۱۵)
مشکل نہیں یاران چمن! معرکہ باز	ضرب کلیم	۹	۱۷	۲۹	معراج

غزلیات (۱)۔۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	مشکل ہے کہ اک بندہ حق بین و حق اندیش
غزلیات (۲)۔۱۸	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	مشکل ہے گزراں میں بے نالہ آتش ناک
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	مشکلیں امت مرحوم کی آساں کر دے
شفاخانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	مشہور تو جہاں میں ہے دیوانہ حجاز
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	مشہور جن کے دم سے ہے دنیا میں نام ہند

مص

طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	مصاف زندگی میں سیرت نولا دیدار کر
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	مصر و بابل مٹ گئے باقی نشان تک بھی نہیں
غزلیات (۲)۔۵	۴۱	۲۹	۴۶	بال جبریل	مصر و حجاز سے گزر، پارس و شام سے گزر!
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	مصر ہے حلقہ، کمیٹی میں کچھ کہیں ہم بھی
غزلیات	۶۴	۵۱	۴۸	ضرب کلیم	مصلحت کہہ دیا میں نے مسلمان تجھے
پیر و مرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	مصلحت دردین عیسیٰ غار کوہ
پیر و مرید	۱۴۴	۱۳۹	۱۸۶	بال جبریل	مصلحت دردین ماجنگ و شکوہ
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	مصلحت وقت کی ہے کس کے عمل کا معیار؟

مص

مشکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	مضطرب باغ کے ہر غنچے میں ہے بوئے نیاز
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	مضطرب بوندوں کی اک دنیا نمایاں ہو گئی
مشکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	مضطرب دل صفت قبلہ نما بھی نہ سہی
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	مضطرب رکھتا ہے میرا دل بے تاب مجھے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	مضطرب رکھتی تھی جن کو آرزوئے ناصبور
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	مضطرب ہر دم مری تقدیر رکھتی ہے مجھے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	مضطرب ہوں، دل سکوں نا آشنا رکھتا ہوں میں
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	مضطرب ہے تو کہ تیرا دل نہیں دانائے راز
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	مضمون فراق کا ہوں، ثریا نشاں ہوں میں

مط

ہمالہ	۳۵	۲۲	۴	بانگ درا	مطالع اول فلک جس کا ہو، وہ دیواں ہے تو
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	مطالع خورشید میں مضمہ ہے یوں مضمون صبح
گل رنگین	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	مطمئن ہے تو، پریشاں مثل بورہتا ہوں میں

مظ

عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	مظہر شان کبریا ہوں میں
----------	----	----	----	----------	------------------------

مع

معاف کرتی ہے فطرت بھی ان کی تقصیریں	ارمغان حجاز	۲۶۹	۴۳	۵۵	ضیغ لولابی (۱۳)
معجزہ اہل ذکر موسیٰ و فرعون و طور	ضرب کلیم	۴۸	۵۱	۶۴	غزلیات
معجزہ اہل فکر، فلسفہ پچ پیچ	ضرب کلیم	۴۸	۵۱	۶۴	غزلیات
معجزہ فن کی ہے خون جگر سے نمود	بال جبریل	۱۲۹	۹۵	۹۷	مسجد قرطبہ
معرکہ وجود میں بدر و حنین بھی ہے عشق	بال جبریل	۱۵۳	۱۱۲	۱۱۵	ذوق و شوق
معلوم کسے ہند کی تقدیر کہ اب تک	ضرب کلیم	۱۵۲	۱۵۱	۱۶۳	گلہ
معلوم کیا کسی کو در و نہاں ہمارا	بانگ درا	۸۲	۸۳	۹۴	ترانہ ہندی
معلوم نہیں دیکھتی ہے تیری نظر کیا	ضرب کلیم	۱۷۶	۱۷۳	۱۸۵	محراب گل افغان کے افکار (۱۳)
معلوم نہیں ہے یہ خوشامد کی حقیقت	ضرب کلیم	۱۴۰	۱۳۸	۱۵۰	خوشامد
معلوم ہیں اے مرد ہنر تیرے کمالات	ضرب کلیم	۱۲۳	۱۲۲	۱۳۶	مصور
معلوم ہیں مجھ کو تیرے احوال کہ میں بھی	ضرب کلیم	۳۷	۴۲	۵۵	فلسفہ

مع

مغان کہ دانہ انگور آب می سازند	بانگ درا	۲۴۹	۲۲۳	۲۳۵	ارتقا
--------------------------------	----------	-----	-----	-----	-------

انسان	۱۳۷	۱۲۷	۱۳۴	بانگ درا	مغرب کی پہاڑیوں میں چھپ کر
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	مغرب کی وادیوں میں گونجی اذان ہماری
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا درخت	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	مغرب کی ہوانے تجھ کو پالا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۵	بال جبریل	مغرب کے خداوند درخشندہ فلزات
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	مغرب کے فیتھوں کا یہ فتویٰ ہے کہ ہے پاک
ظریفانہ (۱)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	مغرب میں مگر مشین بن جاتے ہیں
ظریفانہ (۱۳)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	مغرب میں ہے جہاز بیاباں شترکانام
اے پیر حرم	۷۱	۵۸	۵۵	ضرب کلیم	مغرب نے سکھایا انہیں فن شیشہ گری کا
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	مغل سے کسی طرح کمتر نہیں
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	مغل شہسواروں کی گرد سمند

مف

ظریفانہ (۳)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۶	بانگ درا	مفت میں کالج کے لڑکے ان سے بدظن ہو گئے
-------------	-----	-----	-----	----------	--

مق

امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	مقابلہ تو زمانے کا خوب کرتا ہوں
------	-----	-----	-----	----------	---------------------------------

غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۶	۶۱	۸۹	بال جبریل	مقامات آہ و فغاں اور بھی ہیں
رباعیات (۲)۔ ۱۰	۴۳	۳۳	۲۵۵	ارمغان حجاز	مقام اپنی خودی کا فاش تر کر!
رباعیات۔ ۱۵	۸۵	۸۴	۱۱۹	بال جبریل	مقام اس کا ہے دل کی خلوتوں میں
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	مقام امن ہے جنت، مجھے کلام نہیں
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	مقام بست و شکست و فشار و سوز و کشید
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۸	۱۴	۲۱	بال جبریل	مقام بندگی دے کر نہ لوں شان خداوندی
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	مقام بندہ مومن کا ہے ورائے سپہر
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	مقام پرورش آہ و نالہ ہے یہ چمن
ذکر و فکر	۳۵	۲۳	۱۶	ضرب کلیم	مقام ذکر، کمالات رومی و عطار
ذکر و فکر	۳۵	۲۳	۱۶	ضرب کلیم	مقام ذکر ہے سبحان ربی الاعلیٰ
رباعیات۔ ۲۰	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	مقام رنگ و بو کا راز پا جا
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۱	بال جبریل	مقام شوق ترے قدسیوں کے بس کا نہیں
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	مقام شوق میں کھویا گیا وہ فرزانہ
غزلیات (۲)۔ ۶۱	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	مقام شوق میں ہیں سب دل و نظر کے رقیب
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	مقام شوق و سرور و نظر سے محرومی
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	مقام عقل سے آساں گزر گیا اقبال

مقام فقر ہے کتنا بلند شاہی سے	ضرب کلیم	۵۰	۵۳	۶۶	تکتہ توحید
مقام فکر، مقالات بوعلی سینا	ضرب کلیم	۱۶	۲۳	۳۵	ذکر و فکر
مقام فکر ہے پیمائش زمان و مکاں	ضرب کلیم	۱۶	۲۳	۳۵	ذکر و فکر
مقام کیا ہے، سر و خموش ہے گویا	بانگ درا	۹۶	۹۵	۱۰۵	کنار راوی
مقام گفتگو کیا ہے اگر میں کیسیا گر ہوں	بال جبریل	۸۱	۵۵	۶۰	غزلیات (۲) - ۳۳
مقام ہم سفروں سے ہو اس قدر آگے	بانگ درا	۹۸	۹۶	۱۰۶	التجائے مسافر
مقبروں کی شان حیرت آفریں ہے اس قدر	بانگ درا	۱۶۱	۱۵۰	۱۶۰	گورستان شاہی
مقصد تری نگاہ کا خلوت سرائے راز	بانگ درا	۴۰	۵۱	۶۷	درد عشق
مقصد ہوا اگر تربیت لعل بدخشاں	ضرب کلیم	۸۴	۸۴	۹۷	اساتذہ
مقصد ہے اگر منزل، غارت گر سماں ہو	بانگ درا	۳۲۰	۲۸۰	۲۹۶	غزلیات (۳) - ۵
مقصد ہے ان اللہ کے بندوں کا مگر ایک	ضرب کلیم	۱۴۲	۱۴۰	۱۵۲	نفسیات غلامی
مقصد ہے ملوکیت انگلیس کا کچھ اور	ضرب کلیم	۱۵۹	۱۵۷	۱۶۹	شام و فلسطین
مقصود سمجھ میری نوائے سحری کا	ضرب کلیم	۵۵	۵۸	۷۱	اے پیر حرم
مقصود ہنر سوز حیات ابدی ہے	ضرب کلیم	۱۱۷	۱۱۸	۱۳۰	فنون لطیفہ
مقصود ہے کچھ اور ہی تسلیم و رضا کا	ضرب کلیم	۴۹	۵۲	۶۵	تسلیم و رضا
مقصود ہے مذہب کی مگر خاک اڑانی	بانگ درا	۵۱	۵۹	۷۵	زہد اور زندگی

مک

عورت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	مکالمات فلاطون نہ لکھ سکی لیکن
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۵	بانگ درا	مکاں فانی، مکیں آنی، ازل تیرا، ابد تیرا
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ درا	مکاں کہہ رہا تھا کہ میں لامکاں ہوں
رباعیات - ۲۶	۸۷	۸۶	۱۸	بال جبریل	مکاں کیا شے ہے، انداز بیاں ہے
غزلیات (۱) - ۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	مکاں نکلا ہمارے خانہ دل کے مکینوں میں
رباعیات - ۳	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	مکانی ہوں کہ آزاد مکاں ہوں؟
وجود	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	مکتب و مے کدہ جز درس نبودن نہ ہند
غزلیات (۲) - ۴۳	۶۸	۶۴	۹۳	بال جبریل	مکتبوں میں کہیں رعنائی افکار بھی ہے؟
ضمیمہ لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	مکرو فن خواجگی کاش سمجھتا غلام
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	مکر کی چالوں سے بازی لے گیا سرمایہ دار
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	مکڑے نے کہا دل میں، سنی بات جو اس کی
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	مکڑے نے کہا! فریبی مجھے سمجھے
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	مکھی نے سنی بات جو مکڑے کی تو بولی
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	مکھی نے سنی جب یہ خوشامد تو پسینے

مکھی نے کہا خیر! یہ سب ٹھیک ہے، لیکن	بانگ درا	۱۳	۳۰	۴۴	ایک مکڑا اور مکھی
مکے نے دیا خاک جینو! کو یہ پیغام	ضرب کلیم	۵۵	۵۸	۷۱	مکہ اور جینو! وا

مگ

مگر آتی ہے نسیم چمن طور کبھی	بانگ درا	۱۳۲	۱۲۵	۱۳۵	نوائے غم
مگر ایک ہستی ہے دنیا میں ایسی	بانگ درا	۴۹	۵۸	۷۴	عشق اور موت
مگر تاب گفتار کہتی ہے، بس!	بال جبریل	۱۷۴	۱۲۹	۱۳۳	ساقی نامہ
مگر تیرے تخیل سے فزوں تر ہے وہ نظارا	بانگ درا	۱۹۸	۱۸۰	۱۹۱	خطاب بہ جوانان اسلام
مگر جہاں میں ہیں خالی سمندروں کی تہیں	بانگ درا	۳۳۰	۲۸۷	۳۰۳	ظریفانہ (۱۶)
مگر خبر نہ ملی آہ! راز ہستی کی	بانگ درا	۸۱	۸۲	۹۳	سرگزشت آدم
مگر خروش پہ مائل ہے تو تو بسم اللہ	بانگ درا	۲۳۴	۲۱۰	۲۲۳	قرب سلطان
مگر دل ابھی تک ہے زنا رپوش	بال جبریل	۱۶۷	۱۲۳	۱۲۷	ساقی نامہ
مگر دیکھی نہ اس آئینے میں اپنی ادا تو نے	بانگ درا	۶۸	۷۲	۸۵	تصویر درد
مگر رضائے کلکٹر کو بھانپ لیں تو کہیں	بانگ درا	۳۳۰	۲۸۷	۳۰۳	ظریفانہ (۱۶)
مگر ساقی کے ہاتھوں میں نہیں پیمانہ الا	بال جبریل	۳۹	۲۴	۳۷	غزلیات (۲)۔ ۱
مگر سرکار نے کیا خوب کونسل ہال بنوایا	بانگ درا	۳۳۶	۲۹۱	۳۰۸	ظریفانہ (۲۸)

ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	مگر عین محفل میں خلوت نشین
قرب سلطان	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۴	بانگ درا	مگر غرض جو حصول رضائے حاکم ہو
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	مگر غنچوں کی صورت ہوں دل درد آشنا پیدا
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	مگر فطرت تری اقتدار اور بیگم کی شان اونچی
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ درا	مگر کہتی ہے پروانوں سے میری کہنہ ادرا کی
غزلیات (۲)۔۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	مگر کیا غم کہ میری آستین میں ہے ید بیضا
غزلیات (۱)۔۲	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگ درا	مگر گھڑیاں جدائی کی گزرتی ہیں مہینوں میں
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	مگر لذت شوق سے بے نصیب
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۹	بانگ درا	مگر میں نذر کواک آگینہ لایا ہوں
غزلیات (۱)۔۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	مگر وعدہ کرتے ہوئے عار کیا تھی
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۹	بانگ درا	مگر وہ علم کے موتی، کتابیں اپنے آبا کی
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	مگر ہر کہیں بے چلوں، بے نظیر!
رباعیات۔۱۲	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	مگر ہنگامہ ہو سکتا نہیں گرم
محراب گل افغان کے افکار (۳)	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	مگر ہے اس سے یہ ممکن کہ تو بدل جائے
سیاست افرانگ	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	مگر ہیں اس کے پجاری فقط امیر و رئیس

آدم	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	مگریہ اس کی تگ و دو سے ہوسکا نہ کہن
مناصب	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	مگریہ بات چھپائے سے چھپ نہیں سکتی
غزلیات (۲)۔۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۲	بال جبریل	مگریہ بات کہ میں ڈھونڈتا ہوں دل کی کشاد
غزلیات (۱)۔۲	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	مگریہ بتا طرز انکار کیا تھی
افرنگ زدہ	۴۶	۳۳	۲۸	ضرب کلیم	مگریہ پیکر خاکی خودی سے ہے خالی
غزلیات (۱)۔۲	۲۲	۶	۷	بال جبریل	مگریہ حرف شیریں تر جہاں تیرا ہے یا میرا؟
غزلیات (۲)۔۲۱	۵۲	۴۴	۶۶	بال جبریل	مگریہ حوصلہ مرد ہیچ کارہ نہیں
غلام قادر ربیلہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	مگریہ راز آخر کھل گیا سارے زمانے پر
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	مگریہ غیبت صغریٰ ہے یا فناء کیا ہے!
مرد فرنگ	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	مگریہ مسئلہ زن ربا وہیں کا وہیں

مل

حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	ملا جواب کہ تصویر خانہ ہے دنیا
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	ملا کو ان کے کوہ و دمن سے نکال دو
ہندی اسلام	۴۸	۳۶	۳۰	ضرب کلیم	ملا کو جو ہے ہند میں سجدے کی اجازت

حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بال جبریل	ملا کی اذان اور، مجاہد کی اذان اور
مستی کردار	۵۲	۳۹	۳۵	ضرب کلیم	ملا کی شریعت میں فقط مستی گفتار
ضیغم لولابی (۱)	۴۶	۳۴	۲۵۷	ارمغان حجاز	ملا کی نظر نور فراست سے ہے خالی
غزلیات (۲) - ۲	۱۴۵	۱۳۵	۱۴۴	بانگ در	ملا محبت کا سوز مجھ کو تو بولے صبح ازل فرشتے
سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ در	ملا مزاج تغیر پسند کچھ ایسا
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ در	ملت احمد رسل کو مقامی کر لو!
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۲۲۸	بانگ در	ملت ختم رسل شعلہ بہ پیرا، بن ہے
پیوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۰	بانگ در	ملت کے ساتھ رابطہ استوار رکھ
مسجد قرطبہ	۱۰۲	۹۹	۱۳۵	بال جبریل	ملت رومی نژاد کہنہ پرستی سے پیر
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۹	بانگ در	ملک آزماتے تھے پرواز اپنی
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۶	بانگ در	ملک سے عاجزی، افتادگی تقدیر شبنم سے
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ در	ملک کا ملک اور پارے کا پارا
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۵	۳۰۱	بانگ در	ملک ہاتھوں سے گیا ملت کی آنکھیں کھل گئیں
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ در	ملک و دولت ہے فقط حفظ حرم کا اک ثمر
صدیق	۲۳۶	۲۲۴	۲۵۱	بانگ در	ملک بیمن و درہم و دینار و رخت و جنس

غزلیات (۳)۔ ۴	۲۹۶	۲۸۰	۳۱۹	بانگ درا	مل ہی جائے گی کبھی منزل میلی اقبال
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	ملی نگاہ، مگر فرصت نظر نہ ملی
غزلیات	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	ملے گا منزل مقصود کا اسی کو سراغ

مم

ظریفانہ (۱۵)	۳۰۳	۲۸۶	۳۳۰	بانگ درا	ممبری امپر مل کونسل کی کچھ مشکل نہیں
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	ممکن نہیں اس باغ میں کوشش ہو بار آور تری
محراب گل افغان کے افکار (۱۳)	۱۸۶	۱۷۳	۱۷۷	ضرب کلیم	ممکن نہیں تخلیق خودی خاتہوں سے
ضیغم لولابی (۸)	۵۰	۳۹	۲۶۳	ارمغان حجاز	ممکن نہیں کہ سرد ہو وہ خاک ارجمند
ضیغم لولابی (۱۰)	۵۲	۴۱	۲۶۶	ارمغان حجاز	ممکن نہیں محکوم ہو آزاد کا ہم دوش
پیوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۱	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	ممکن نہیں ہری ہو سحاب بہار سے
جمعیت اقوام مشرق	۱۵۹	۱۴۷	۱۴۹	ضرب کلیم	ممکن ہے کہ اس خواب کی تعبیر بدل جائے
زمین و آسمان	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	ممکن ہے کہ تو جس کو سمجھتا ہے بہاراں
جمعیت اقوام	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۸	ضرب کلیم	ممکن ہے کہ یہ داشتہ پیرک افرنگ

من

ظریفانہ (۲۹)	۳۰۸	۲۹۱	۳۳۶	بانگ درا	من اپنا پرا ناپا پی ہے برسوں میں نمازی نہ بن سکا
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۶	بانگ درا	منار خواہ گہ شہسوار چغتائی
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۲	بانگ درا	منظر دل کشا دکھلا گئی ساحر کی چالاکی
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	منت پذیر نالہ بلبل کا تو نہ ہو
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	منتظر رہ وادی فاراں میں ہو کر خیمہ زن
سرود حلال	۱۳۷	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	منتظر ہے کسی مطرب کا ابھی تک وہ سرود
ضیغہ لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۸	ارمغان حجاز	منجم کی تقویم فردا ہے باطل
ظریفانہ (۲۱)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	مندرسے تو میزار تھا پہلے ہی سے بدری
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	منزل دہر سے اونٹوں کے حدی خوان گئے
غزلیات (۲) - ۴۳	۶۸	۶۴	۹۳	بال جبریل	منزل راہرواں دور بھی، دشوار بھی ہے
شاعر	۷۷	۶۱	۵۳	بانگ درا	منزل صنعت کے رہ پیا ہیں دست و پائے قوم
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	منزل عیش کی جا، نام ہو زنداں میرا
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	منزل کا اشتیاق ہے، گم کردہ راہ ہوں
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	منزل کبھی آئے گی نظر کیا؟

نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	منزل ہستی سے کرجاتی ہے خاموشی سفر
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	منزل ہے کہاں تیری اے لالہ صحرائی!
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۱	بانگ درا	منزل یہی کٹھن ہے قوموں کی زندگی میں
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	منصور کو ہوا لب گو یا پیام موت
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	منظر چمنستاں کے زیبا ہوں کہ نازیبا
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	منظر حرماں نصیبی کا تماشائی ہوں میں
جلوہ حسن	۱۳۸	۱۲۷	۱۳۵	بانگ درا	منظر عالم حاضر سے گریزاں ہونا
نصیحت	۱۶۶	۱۵۴	۱۵۶	ضرب کلیم	منظر وہ طلب کر کہ تری آنکھ نہ ہو سیر
ایک مکڑا اور مکھی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	منظر تمہاری مجھے خاطر تھی، وگرنہ
زہدا و رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	منظر تھی تعداد مریدوں کی بڑھائی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۵	ارمغان حجاز	معموں کو مال و دولت کا بناتا ہے امیں
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۲	۲۲۴	بانگ درا	منفعت ایک ہے اس قوم کی، نقصان بھی ایک
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	من کی دولت ہاتھ آتی ہے تو پھر جاتی نہیں
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	من کی دنیا! من کی دنیا سوز و مستی جذب و شوق
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	من کی دنیا میں نہ پایا میں نے افرنگی کا راج
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۹	بال جبریل	من کی دنیا میں نہ دیکھے میں نے شیخ و برہمن

منم کہ تو بہ نہ کر دم ز فاش گوئی با	ارمغان حجاز	۲۷۲	۴۴	۵۶	ضمیمہ لولابی (۱۳)
من و تو سے ہے انجمن آفریں	بال جبریل	۱۷۰	۱۲۶	۱۳۰	ساقی نامہ
من و تو میں پیدا من و تو سے پاک	بال جبریل	۱۷۲	۱۲۷	۱۳۱	ساقی نامہ
منہ کے بل گر کے ہو اللہ احد کہتے تھے	بانگ درا	۱۸۰	۱۶۵	۱۷۷	شکوہ

مو

موت اس گلشن میں جز سنجیدن پر کچھ نہیں	بانگ درا	۲۶۳	۲۳۴	۲۴۷	والدہ مرحومہ کی یاد میں
موت اک چھتا ہوا کا نادل انساں میں ہے	بانگ درا	۲۶	۴۰	۵۵	خفتگان خاک سے استفسار
موت، تجرید مذاق زندگی کا نام ہے	بانگ درا	۲۶۲	۲۳۳	۲۴۷	والدہ مرحومہ کی یاد میں
موت سے گویا قبائے زندگی پاتا ہے یہ	بانگ درا	۲۶۲	۲۳۳	۲۴۶	والدہ مرحومہ کی یاد میں
موت کا پیغام ہر نوع غلامی کے لیے	ارمغان حجاز	۲۲۵	۱۳	۱۸	ابلیس کی مجلس شوریٰ
موت کا نسخہ ابھی باقی ہے اے درد فراق!	بانگ درا	۱۰۳	۱۰۰	۱۱۰	غزلیات (۱)۔ ۵
موت کو سمجھے ہیں غافل اختتام زندگی	بانگ درا	۲۸۷	۲۵۴	۲۶۶	ہمایوں
موت کہتے ہیں جسے اہل زمیں، کیا راز ہے؟	بانگ درا	۲۶	۴۰	۵۵	خفتگان خاک سے استفسار
موت کیا شے ہے؟ فقط عالم معنی کا سفر	ضرب کلیم	۵۲	۵۵	۶۸	لاہور و کراچی
موت کی لیکن دل دانا کو کچھ پروا نہیں	بانگ درا	۲۸۷	۲۵۴	۲۶۶	ہمایوں

ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۹	۱۲۸	ضرب کلیم	موت کی نقش گری ان کے صنم خانوں میں
امامت	۶۳	۵۰	۴۶	ضرب کلیم	موت کے آلے میں تجھ کو دکھا کر رخ دوست
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	موت کے زہراب میں پائی ہے اس نے زندگی
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	موت کے ہاتھوں سے مٹ سکتا اگر نقش حیات
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۵	بانگ درا	موت میں بھی زندگانی کی ٹپ مستور ہے
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۲	بانگ درا	موت ہر شاہ و گدا کے خواب کی تعبیر ہے
ضیغ لولابی (۲)	۴۶	۳۵	۲۵۸	ارمغان حجاز	موت ہے اک سخت تر جس کا غلامی ہے نام
مسجد قرطبہ	۹۵	۹۳	۱۲۷	بال جبریل	موت ہے تیری برات، موت ہے میری برات
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۵	۱۱۹	بانگ درا	موت ہے عیش جاوداں، ذوق طلب اگر نہ ہو
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	موت ہے ہنگامہ آرا قلزم خاموش میں
تنہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	موتی خوش رنگ، پیارے پیارے
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	موٹر ہے ذوالفقار علی خاں کا کیا نموش
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	موجب سکیں تماشا شائے شرار جستہ اے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۰	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	موج دو دواہ سے آئینہ ہے روشن مرا
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	موج رقصاں تیرے ساحل کی چٹانوں پر مدام

موج غم پر رقص کرتا ہے حباب زندگی	بانگ درا	۱۶۸	۱۵۵	۱۶۶	فلسفہ غم
موج کو ازادیاں سامان شیون ہو گئیں	بانگ درا	۲۰۷	۱۸۷	۱۹۹	شعاع اور شاعر
موج کی جستجو فراق، قطرے کی آبر و فراق	بال جبریل	۱۵۶	۱۱۴	۱۱۸	ذوق و شوق
موج کے دامن میں پھر اس کو چھپا دیتی ہے یہ	بانگ درا	۲۶۰	۲۳۲	۲۴۴	والدہ مرحومہ کی یاد میں
موج مضطرب توڑ کر تعمیر کرتی ہے حباب	بانگ درا	۲۶۰	۲۳۱	۲۴۴	والدہ مرحومہ کی یاد میں
موج مضطرب تھی کہیں گہرائیوں میں مست خواب	بانگ درا	۲۸۸	۲۵۵	۲۶۷	خضر راہ
موج مضطرب کس طرح بنتی ہے اب زنجیر دیکھ	بانگ درا	۳۰۲	۲۶۶	۲۸۰	خضر راہ
موجوں مضطرب ہی اسے زنجیر پا ہو جائے گی	بانگ درا	۲۱۵	۱۹۴	۲۰۶	شعاع اور شاعر
موجوں کی تپش کیا ہے! فقط ذوق طلب ہے	ضرب کلیم	۷۰	۷۲	۸۶	اسرار پیدا
موج بحر کو پیش ماہ تمام کے لیے	بانگ درا	۱۳۱	۱۲۴	۱۳۴	کوشش نا تمام
موج نہایت گلزار میں غنچے کی شیم	بانگ درا	۱۲۱	۱۱۶	۱۲۶	حسن و عشق
موج ہے دریا میں اور بیرون دریا کچھ نہیں	بانگ درا	۲۱۰	۱۹۰	۲۰۱	شعاع اور شاعر
موج ہے نام مرا، بحر ہے پایاب مجھے	بانگ درا	۵۵	۶۲	۷۸	موج دریا
موربے پر! حاجتے پیش سلیمانے مبر	بانگ درا	۳۰۱	۲۶۵	۲۷۸	خضر راہ
موربے مایہ کو ہم دوش سلیمان کردے	بانگ درا	۱۸۵	۱۶۹	۱۸۱	شکوہ
موزوں نہیں مکتب کے لیے ایسے مقالات	ضرب کلیم	۷۷	۷۷	۹۱	ہندی مکتب

محراب گل افغان کے افکار (۷)	۱۸۰	۱۶۹	۱۷۱	ضرب کلیم	موسم اچھا، پانی وافر، مٹی بھی زرخیز
الارض للہ	۱۲۲	۱۱۹	۱۶۱	بال جبریل	موسموں کو کس نے سکھلائی ہے خوں انقلاب؟
ہندی مکتب	۹۲	۷۸	۷۸	ضرب کلیم	موسیقی و صورت گری و علم نباتات
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۸	۸۸	ضرب کلیم	مومن پہ گراں ہیں یہ شب و روز
احکام الہی	۷۸	۶۲	۶۲	ضرب کلیم	مومن فقط احکام الہی کا ہے پابند
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا درخت	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	مومن کا مقام ہر کہیں ہے
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	مومن کی اذاں ندائے آفاق
جاوید (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	مومن کی اسی میں ہے امیری
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۱۶	۲۳۱	ارمغان حجاز	مومن کی فراست ہو تو کافی ہے اشارا
کافر و مومن	۵۷	۴۴	۳۹	ضرب کلیم	مومن کی یہ پہچان کہ گم اس میں ہیں آفاق
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا درخت	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	مومن کے جہاں کی حد نہیں ہے

غزلیات (۲)۔ ۱۰۔	۲۵	۳۲	۵۳	بال جبریل	مومن نہیں جو صاحب لولاک نہیں ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۲۔	۲۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	مومن ہے تو بے تیغ بھی لڑتا ہے سپاہی
غزلیات (۲)۔ ۱۲۔	۲۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	مومن ہے تو کرتا ہے فقیری میں بھی شاہی
غزلیات (۲)۔ ۱۲۔	۲۶	۳۵	۵۵	بال جبریل	مومن ہے تو وہ آپ ہے تقدیر الہی
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	مومیائی کی گدائی سے تو بہتر ہے شکست

مہ

بلا داد سلامیہ	۱۵۶	۱۳۶	۱۵۶	بانگ درا	مہدی امت کی سطوت کا نشان پائدار
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	مہدی کے تخیل سے کیا زندہ وطن کو
داغ	۹۹	۸۹	۸۹	بانگ درا	مہدی مجروح ہے شہر خموشاں کا مکیں
ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	مہذب ہے تو اے عاشق! قدم باہر نہ دھر حد سے
طفل شیر خوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	مہرباں ہوں میں، مجھے نامہرباں سمجھا ہے تو
خفتگان خاک سے استفسار	۵۳	۳۸	۲۳	بانگ درا	مہر روشن چھپ گیا، اٹھی نقاب روئے شام
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	مہر عالم تاب کا پیغام بیداری ہوں میں
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	مہر کا پر تو ترے حق میں ہے پیغام اجل
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۳	۹۵	بانگ درا	مہر کی ضو گستری، شب کی سیہ پوشی میں ہے

انسان اور بزمِ قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگِ درا	مہرنے نور کا زیور تجھے پہنایا ہے
غزلیات (۱)۔۱۴	۳۱	۱۸	۲۹	بالِ جبریل	مہر و ماہ و مشتری کو ہم عنان سمجھا تھا میں
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضربِ کلیم	مرومہ و انجم کا محاسب ہے قلندر
آوازِ غیب	۳۴	۲۷	۲۴۷	ارمغانِ حجاز	مہر و مہ و انجم نہیں محکوم ترے کیوں
اہلِ ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضربِ کلیم	مہر و مہ و مشتری، چند نفس کا فروغ
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۳	بانگِ درا	مہمانوں کے آرام کو حاضر ہیں بچھونے
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگِ درا	مہندی لگائے سورج جب شام کی دلہن کو
سرودِ حلال	۱۳۷	۱۴۵	۱۴۴	ضربِ کلیم	مہ و انجم کا یہ حیرت کدہ باقی نہ رہے
موت	۷۸	۶۵	۶۳	ضربِ کلیم	مہ و ستارہ مثالِ شرارہ یکِ دو نفس
غزلیات (۲)۔۱۳	۴۷	۳۵	۵۶	بالِ جبریل	مہ و ستارہ ہیں بحر و جود میں گرداب
غزلیات (۲)۔۴۸	۷۱	۶۸	۹۹	بالِ جبریل	مہ و ستارہ سے آگے مقام ہے جس کا
محبت	۱۲۲	۱۱۱	۱۱۶	بانگِ درا	مہوس نے یہ پانی ہستی نوخیز پر چھڑکا
غزلیات (۱)۔۹	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۷	بانگِ درا	مہینے وصل کے گھڑیوں کی صورت اڑتے جاتے ہیں

می

طلوعِ اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۸	بانگِ درا	میانِ شاخساراں صحبتِ مرغِ چمن کب تک
-------------	-----	-----	-----	-----------	-------------------------------------

ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	میان قطرہ نیسان و آتش عسی
ظریفانہ (۲۶)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	میاں نجار بھ چھیلے گئے ساتھ
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۶	بانگ درا	می تپد نالہ بہ نشتر کدہ سینہ ما
شمع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۲	بانگ درا	می تپد صد جلوہ در جان امل فرسود من
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	میدان جنگ میں نہ طلب کرنوائے چنگ
نقرا	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	میراث مسلمانی، سرمایہ شبیری!
باغی مرید	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	میراث میں آئی ہے انہیں مسند ارشاد
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	میراث نہیں بلند نامی
پیرو مرید	۱۴۶	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	میرا جو ہر میرے آئینے میں ہے
ظریفانہ (۱۸)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	میرا سر جن رگ ملت سے لہو لیتا ہے
ذوق و شوق	۱۱۷	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	میرا قیام بھی حجاب، میرا وجود بھی حجاب
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	میرا ماضی میرے استقبال کی تفسیر ہے
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۴	بال جبریل	میرا نشین بھی تو، شاخ نشین بھی تو
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۴	بال جبریل	میرا نشین نہیں درگہ میر و وزیر
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	میرا وطن وہی ہے، میرا وطن وہی ہے
ظریفانہ (۵)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	میرا یہ حال، بوٹ کی ٹوچاٹھا ہوں میں

مرزا بیدل	۱۳۲	۱۲۳	۱۲۱	ضرب کلیم	میرزا بیدل نے کس خوبی سے کھولی یہ گرہ
ظریفانہ (۱۵)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	میرزا غالب، خدا بخشے، بجا فرما گئے
غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	میر سپاہ ناسزا، لشکریاں شکستہ صف
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	میر عرب کو آئی ٹھنڈی ہوا جہاں سے
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۲۸	۱۴	۲۱	بال جبریل	میر آتش کو بھڑکاتی ہے تیری دیر پیوندی
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	میری آنکھوں کا نور ہے تو
طفل شیر خوار	۸۲	۶۷	۶۱	بانگ درا	میری آنکھوں کو لبھا لیتا ہے حسن ظاہری
گل پڑ مردہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	میری بربادی کی ہے چھوٹی سی اک تصویر تو
غزلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	میری بساط کیا ہے، تب و تاب یک نفس
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۳	بال جبریل	میری تمام سرگزشت کھوئے ہوؤں کی جستجو
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	میری صورت تو بھی اک برگ ریاض طور ہے
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	میری فطرت کی بلندی ہے نوائے غم سے
غزلیات (۱)۔ ۱	۲۱	۵	۵	بال جبریل	میری فغاں سے رست خیز کعبہ و سومنات میں
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	میری قدرت میں جو ہوتا، تو نہ اختر بنتا
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	میری قسمت میں ہے ہر روز کا مرنا جینا

میری کف خاک برہمن زاد	ضرب کلیم	۱۰	۱۸	۳۰	ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام
میری گردش بھی مثال گردش پر کار ہے	بانگ درا	۷۶	۷۹	۹۰	چاند
میری متاع حیات ایک دل ناصبور	ضرب کلیم	۴۸	۵۱	۶۴	غزلیات
میری مشکل ہستی و شور و سرور و درد و داغ	ضرب کلیم	۵۲	۵۵	۶۸	جان و تن
میری میں فقیری میں، شاہی میں غلامی میں	بال جبریل	۹۹	۶۸	۷۰	غزلیات (۲)۔ ۴۷
میری نگاہ سے خلل تیری تجلیات میں	بال جبریل	۵	۵	۲۱	غزلیات (۱)۔ ۱
میری نگاہ ماریا آشوب امتیاز	بانگ درا	۳۲	۴۴	۵۹	شع
میری نگاہوں میں ہے اس کی سحر بے حجاب	بال جبریل	۱۳۶	۱۰۰	۱۰۳	مسجد قرطبہ
میری نواؤں میں ہے میرے جگر کا لہو	بال جبریل	۱۲۳	۹۱	۹۳	دعا
میری نوائے پریشاں کو شاعری نہ سمجھ	بال جبریل	۷۶	۵۱	۵۷	غزلیات (۲)۔ ۲۸
میری نوائے شوق سے شور حریم ذات میں	بال جبریل	۵	۵	۲۱	غزلیات (۱)۔ ۱
میری ہستی پیرہن عریانی عالم کی ہے	بانگ درا	۲۱۷	۱۹۶	۲۰۸	مسلم
میرے آقا! وہ جہاں یروز برہونے کو ہے	ارمغان حجاز	۲۲۲	۱۱	۱۶	ابلیس کی مجلس شوریٰ
میرے آئینے سے یہ جو ہر نکلتا کیوں نہیں	بانگ درا	۳۰	۴۳	۵۸	صدائے درد
میرے اللہ! تری دہائی ہے	بانگ درا	۱۸	۳۳	۴۷	ایک گائے اور بکری

انسان اور بزمِ قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگِ درا	میرے بگڑے ہوئے کاموں کو بنایا تو نے
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگِ درا	میرے بے تاب تخیل کو دیا تو نے قرار
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگِ درا	میرے پہلو میں دل مضطرب تھا، سیماب تھا
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگِ درا	میرے حق میں تو نہیں تاروں کی بستی اچھی
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بالِ جبریل	میرے دل کا سرور ہے تو
مسو لینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضربِ کلیم	میرے سودائے ملوکیت کو ٹھکراتے ہو تم
غزلیات	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضربِ کلیم	میرے شرر میں بجلی کے جوہر
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۴	بالِ جبریل	میرے طوفاں یم بہ یم، دریا بہ دریا، جو بہ جو
جبریل و ابلیس	۱۵۰	۱۴۴	۱۹۳	بالِ جبریل	میرے فتنے جامہ عقل و خرد کا تار و پو
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگِ درا	میرے قرآن کو سینوں سے لگایا کس نے؟
غزلیات (۱) - ۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بالِ جبریل	مرے کام کچھ نہ آیا یہ کمال نے نوازی
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگِ درا	میرے کعبے کو جبینوں سے بسایا کس نے؟
غزلیات ۲ - ۴۶	۷۰	۶۷	۹۷	بالِ جبریل	مرے کلام پہ حجت ہے نکتہ لولاک
محراب گل افغان کے افکار (۱)	۱۷۴	۱۶۴	۱۶۶	ضربِ کلیم	میرے کہستاں! تجھے چھوڑ کے جاؤں کہاں

والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۴	بانگ درا	میرے لب پر قصہ نیرنگی دوراں نہیں
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۲۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	میرے لیے شایاں خس و خاشاک نہیں ہے
فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	میرے لیے مٹی کا حرم اور بنا دو
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	میرے لیے مشکل ہے اس شے کی نگہبانی
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا درخت	۱۰۵	۱۰۲	۱۳۸	بال جبریل	میرے لیے نخل طور ہے تو
شیر اور نچر	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۳	بال جبریل	میرے ماموں کو نہیں پہچانتے شاید حضور
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	میرے مٹ جانے سے رسوائی بنی آدم کی ہے
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۱	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	میرے مٹنے کا تماشا دیکھنے کی چیز تھی
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۳	بال جبریل	میرے نفس کی موج سے نشوونمائے آرزو
چاند	۸۹	۷۸	۷۶	بانگ درا	میرے ویرانے سے کوسوں دور ہے تیرا وطن
غزلیات	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	میسر آتی ہے فرصت فقط غلاموں کو
عربی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	میسر جس سے ہیں آنکھوں کو اب تک اشک عنابی
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۵	۶۰	۸۸	بال جبریل	میسر میر و سلطان کو نہیں شاہین کا فوری
رباعیات (۲)۔ ۵	۴۱	۳۱	۲۵۳	ارمغان حجاز	میسر ہو کسے دیدار اس کا

تضمین بر شعر انیس شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	میسر ہے جہاں درمان دردنا شکیبائی
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	بینامدام شورش قفل سے پابہ گل
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	می رندانی اول آں بنیاد را ویراں کنند

میں

ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۳	بانگ درا	میں آپ کے گھر آؤں، یہ امید نہ رکھنا!
سوامی رام تیرتھ	۱۲۳	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	میں ابھی تک ہوں اسیر امتیاز رنگ و بو
زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	بال جبریل	میں اپنی تسبیح روز و شب کا شمار کرتا ہوں دانہ دانہ
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	میں اچھلتی ہوں کبھی جذب مہ کامل سے
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۷	۲۳	بانگ درا	میں اس اندھیرے گھر میں قسمت کو رو رہا ہوں
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	میں اس کا بندہ بنوں گا جس کو خدا کے بندوں سے پیار ہوگا
ایک آرزو	۶۳	۴۷	۳۶	بانگ درا	میں اس کا ہم نوا ہوں، وہ میری ہم نوا ہو
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	میں اس میخانہ ہستی میں ہر شے کی حقیقت ہوں
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	میں اصل کا خاص سومناتی
شع	۶۰	۴۴	۳۲	بانگ درا	میں امتیاز دیو حرم میں پھنسا ہوا

غزلیات (۱)۔ ۶۔	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	میں انتہائے عشق ہوں تو انتہائے حسن
غزلیات (۲)۔ ۶۔	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	میں ان کی محفل عشرت سے کانپ جاتا ہوں
غزلیات (۲)۔ ۱۹۔	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	میں ایسے فقر سے اے اہل حلقہ باز آیا
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	میں باغبان ہوں، محبت بہار ہے اس کی
دعا	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	میں بلبل نالاں ہوں اک اجڑے گلستاں کا
غزلیات (۱)۔ ۱۶۔	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	میں بندہ مومن ہوں، نہیں دانہ اسپند
شکر و شکایت	۳۴	۲۲	۱۵	ضرب کلیم	میں بندہ ناداں ہوں مگر شکر ہے تیرا
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۵	بانگ درا	میں بھی آباد ہوں اس نور کی بستی میں مگر
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل	میں بھی حاضر تھا، وہاں ضبط سخن کرنے سکا
غزلیات (۲)۔ ۴۱۔	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	میں بھی رہا تشنہ کام، تو بھی رہا تشنہ کام
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	میں بھی مظلومی نسواں سے ہوں غمناک بہت
پرندے کی فریاد	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	میں بے زباں ہوں قیدی، تو چھوڑ کر دعائے!
چیونٹی اور عقاب	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۴	بال جبریل	میں پانچمال و خوار و پریشان و دردمند
قید خانے میں معتمد کی فریاد	۱۰۵	۱۰۱	۱۳۷	بال جبریل	میں پشیمان ہوں، پشیمان ہے مری تدبیر بھی
مسولینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	میں پھٹکتا ہوں تو چھلنی کو برا لگتا ہے کیوں
غزلیات (۲)۔ ۲۹۔	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل	میں تجھ کو بتاتا ہوں تقدیر امم کیا ہے

صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	میں تراختہ سوائے ہندوستان لے جاؤں گا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	میں تری خدمت کے قابل جب ہوا تو چل بسی
رات اور شاعر (۲)	۱۸۴	۱۷۳	۱۸۹	بانگ درا	میں ترے چاند کی کھیتی میں گہر بوتا ہوں
سراکبر حیدری، صدر اعظم حیدرآباد دکن کے نام	۶۱	۴۸	۲۷۷	ارمغان حجاز	میں تو اس بار امانت کو اٹھاتا سر دوش
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۴	۹	۲۲۰	ارمغان حجاز	میں تو اس کی عاقبت بینی کا کچھ قائل نہیں
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	میں تو بدنام ہوئی توڑ کر رسی اپنی
شع	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۲	بانگ درا	میں تو جلتی ہوں کہ ہے مضممری فطرت میں سوز
غزلیات (۲) - ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۴	بال جبریل	میں جانتا ہوں انجام اس کا
غزلیات (۱۲) - ۶۱	۷۹	۷۹	۱۱۲	بال جبریل	میں جانتا ہوں جماعت کا حشر کیا ہوگا
فلسطینی عرب	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۳	ضرب کلیم	میں جانتا ہوں وہ آتش ترے وجود میں ہے
غزلیات (۱) - ۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	میں جیسی تک تھا کہ تیری جلوہ پیرائی نہ تھی
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	میں جس طرف رواں ہوں، منزل وہی ہے تیری
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	میں جس کو سمجھتا تھا کلیسا کے خرافات
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	میں جوش اضطراب سے سیماب وار بھی
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	میں چشم جہاں میں ہوں گرامی

گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	میں چمن سے دور ہوں تو بھی چمن سے دور ہے
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	میں حکایتِ غم آرزو، تو حدیثِ ماتمِ دلبری
تصویرِ درد	۸۳	۶۹	۶۳	بانگ درا	میں حرفِ زیر لب، شرمندہ گوشِ سماعت ہوں
شمع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	میں حسن ہوں کہ عشقِ سراپا گداز ہوں
زہد اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	میں خود بھی نہیں اپنی حقیقت کا شناسا
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۸	۳۹	۵۹	بال جبریل	میں خود کہوں تو مری داستاں دراز نہیں
بھردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	میں راہ میں روشنی کروں گا
چاند	۹۰	۷۹	۷۷	بانگ درا	میں رہ منزل میں ہوں، تو بھی رہ منزل میں ہے
پیرو مرید	۱۴۷	۱۴۱	۱۸۹	بال جبریل	میں زمیں پر خوار و زار اور دردمند
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۴	بال جبریل	میں زہر ہلال کو کبھی کہہ نہ سکا تھا!
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۱	بانگ درا	میں سوئی جو اک شب تو دیکھا یہ خواب
جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	میں شاخِ تاک ہوں، میری غزلیات ہے میرا ثمر
شعر	۱۴۴	۱۳۲	۱۳۳	ضربِ کلیم	میں شعر کے اسرار سے محروم نہیں لیکن
خضر راہ (شاعر)	۲۶۸	۲۵۶	۲۸۹	بانگ درا	میں شہیدِ جتو تھا، یوں سخن گستر ہوا
قطعہ	۹۱	۹۰	۱۶۵	بال جبریل	میں صورتِ گل دستِ صبا کا نہیں محتاج

غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۲	۱۵۲	بانگ درا	میں ظلمت شب میں لے کے نکلوں گا اپنے در ماندہ کارواں کو
پیام عشق	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	میں غزنوی سومنات دل کا ہوں، تو سراپا ایاز ہو جا
پیر مرید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	میں فقیر بے کلاہ و بے گیم
خوشامد	۱۵۰	۱۳۸	۱۴۰	ضرب کلیم	میں کار جہاں سے نہیں آگاہ و لیکن
سوال	۱۵۸	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	میں کر نہیں سکتا گلہ در و فقیری
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	میں کشتی و ملاح کا محتاج نہ ہوں گا
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بال جبریل	میں کہاں ہوں تو کہاں ہے، یہ مکاں کہ لامکاں ہے؟
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۳	بال جبریل	میں کہ مری غزلیات میں ہے آتش رفتہ کا سراغ
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	میں کہوں گی مگر خدا لگتی
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	میں کیسے سمجھتا کہ تو ہے یا کہ نہیں ہے
جبریل و ابلیس	۱۵۱	۱۴۴	۱۹۴	بال جبریل	میں کھلتا ہوں دل بیزداں میں کانٹے کی طرح
شب نیم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	میں گریہ گردوں ہوں گلستاں کی زباں میں
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۷	بانگ درا	میں مضطرب زمیں پر، بے تاب تو فلک پر
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	میں موت ڈھونڈتا ہوں زمین حجاز میں

فرشتوں کا گیت (فرمان خدا)	۱۱۳	۱۱۰	۱۵۰	بال جبریل	میں ناخوش و بیزار ہوں مرمی سلوں سے
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	میں نوائے سوختہ درگلو، تو پریدہ رنگ، رمیدہ بو
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	میں نو نیاز ہوں، مجھ سے حجاب ہی اولیٰ
چیونٹی اور عقاب	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۴	بال جبریل	میں نہ سپہر کو نہیں لاتا نگاہ میں
عالم برزخ (قبر)	۲۷	۲۰	۲۳۷	ارمغان حجاز	میں نہ سمجھی تھی کہ ہے کیوں خاک میری سوزناک
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	میں نہ عارف، نہ مجدد، نہ محدث، نہ فقیہ
پیر و مرید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۶	بال جبریل	میں نہیں سمجھا حدیث جبر و قدر
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	میں نے اقبال سے ازراہ نصیحت یہ کہا
غزلیات	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	میں نے اے اقبال! یورپ میں اسے ڈھونڈا عبث
توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	میں نے اے میر سپہ! تیری سپہ دیکھی ہے
زہد اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	میں نے بھی سنی اپنے احبا کی زبانی
غزلیات (۲)۔ ۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۷	بال جبریل	میں نے پایا ہے اسے اشک سحر گاہی میں
شعاع آفتاب	۲۵۰	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	میں نے پوچھا اس کرن سے، اے سراپا اضطراب!
سیر فلک	۱۸۷	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	میں نے پوچھی جو کیفیت اس کی
ابلیس کی مجلس	۹	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	میں نے توڑا مسجد و دیرو کلیسا کافسوں

غزلیات (۲) - ۱۲	۴۶	۳۶	۵۵	بال جبریل	میں نے کیا پردہ اسرار کو بھی چاک
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۶	۱۱	۲۲۳	ارمغان حجاز	میں نے جب گر مادی اقوام یورپ کا لہو
غزلیات (۱) - ۴	۱۰۹	۹۹	۱۰۲	بانگ درا	میں نے جس ڈالی کوتاڑا آشیانے کے لیے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	میں نے چا تو تجھ سے چھینا ہے تو چلاتا ہے تو
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۹	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	میں نے دکھلایا فرنگی کو ملوکیت کا خواب
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	میں نے کہا کہ آپ کو مشکل نہیں کوئی
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۲۰	بانگ درا	میں نے کہا کہ موت کے پردے میں ہے حیات
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	میں نے کہا نہیں ہے یہ موٹر پہ منحصر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	میں نے منعم کو دیاسر مایہ داری کا جنوں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۵	۲۱۴	ارمغان حجاز	میں نے ناداروں کو سکھلایا سبق تقدیر کا
زہد اور زندگی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	میں نے یہ کہا کوئی گلہ مجھ کو نہیں ہے
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	میں وہ چھوٹی سی دنیا ہوں کہ آپ اپنی ولایت ہوں
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	میں ہلاک جادوئے سامری، تو قتل شیوہ آزی
غزلیات (۱) - ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	میں ہوں خرف تو تو مجھے گوہر شاہوار کر!
غزلیات (۱) - ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	میں ہوں نو صدف تو تیرے ہاتھ میرے گہر کی آبرو
مصلحین مشرق	۸۴	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	میں ہوں نو مید تیرے ساقیان سامری فن سے

غزلیات (۱)۔۱	۲۱	۵	۶	بال جبریل	میں ہی تو ایک راز تھا سینہ کائنات میں!
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	میں یہ کہتا تھا کہ آواز کہیں سے آئی

ے۔ے

شع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	ے بھی تو، مینا بھی تو، ساقی بھی تو، محفل بھی تو
داغ	۱۰۰	۹۰	۹۰	بانگ درا	ے پلائیں گے نئے ساقی نئے پیمانے سے
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگ درا	مئے تو حید کو لے کر صفت جام پھرے
ایجاد معانی	۱۴۲	۱۳۱	۱۳۱	ضرب کلیم	مئے خانہ حافظ ہو کہ بت خانہ بہراد
غزلیات (۲)۔۲۹	۵۸	۵۲	۷۷	بال جبریل	مئے خانہ یورپ کے دستور نر لے ہیں
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	مئے خانے کی بنیاد میں آیا ہے تزلزل
موت	۷۸	۶۵	۶۳	ضرب کلیم	مئے خودی کا ابد تک سرور رہتا ہے
غزلیات (۲)۔۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	مئے شبانہ کی مستی تو ہو چکی لیکن
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	مئے گل رنگ خم شام میں تو نے ڈالی
غزلیات (۲)۔۶۰	۷۸	۷۸	۱۱۲	بال جبریل	مئے فرنگ کا تہ جرعہ بھی نہیں ناصاف
گدائی	۱۴۰	۱۱۶	۱۵۸	بال جبریل	میکدے میں ایک دن اک رند زیرک نے کہا
یورپ اور سوریا	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۰	ضرب کلیم	مے وقمار و ہجوم زنان بازاری!

غزلیات (۲)۔۳۶	۷۰	۶۶	۹۷	بال جبریل	مئے یقیں سے ضمیر حیات ہے پرسوز
---------------	----	----	----	-----------	--------------------------------

نا

پوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۲	۲۴۹	۲۸۰	بانگ درا	نا آشنا ہے قاعدہ روزگار سے
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	نا اہل کو حاصل ہے کبھی قوت و جبروت
ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	نا پاک جسے کہتی تھی مشرق کی شریعت
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	نا پاک چیز ہوتی ہے کافر کے ہاتھ کی
غزلیات (۲)۔۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	نا پختہ ہے پرویزی، بے سلطنت پروز
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۸	بال جبریل	نا پید ترے بحر تخیل کے کنارے
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۸	۸۸	ضرب کلیم	نا پید ہے بندہ عمل مست
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	نا توانی ہی مری سرمایہ قوت نہ ہو
اسرار پیدا	۸۵	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	نا چیز جہان مہ و پرویں ترے آگے
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	نا خدا تو، بحر تو، کشتی بھی تو، ساحل بھی تو

محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	ناداں! ادب و فلسفہ کچھ چیز نہیں ہے
ظریفانہ (۱۳)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	ناداں تھے اس قدر کہ نہ جانی عرب کی قدر
غزلیات (۱)۔۱۵	۳۲	۱۹	۳۲	بال جبریل	ناداں جسے کہتے ہیں تقدیر کا زندانی
غزلیات (۱)۔۱۵	۱۲۵	۱۱۳	۱۱۱	ضرب کلیم	ناداں! نہیں یہ تاثیر افلاک
مذہب	۲۵۹	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	ناداں ہیں جن کو ہستی غائب کی ہے تلاش
ہندی اسلام	۴۸	۳۶	۳۰	ضرب کلیم	ناداں یہ سمجھتا ہے کہ اسلام ہے آزاد
شبنم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	نادانی ہے یہ گردز میں طوف قمر کا
محراب گل افغان کے افکار (۴)	۱۷۷	۱۶۶	۱۶۸	ضرب کلیم	نادرنے لوٹی دلی کی دولت
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	نار سے نور سے، تہی آغوش
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۶	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	ناز بھی کرتو باندا زہ رعنائی کر
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۳	بانگ درا	نازش موسم گل لالہ صحرائی تھا
شبلی وحالی	۲۳۴	۲۲۲	۲۴۸	بانگ درا	نازک بہت ہے آئینہ آبروئے مرد
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۱	بانگ درا	ناز ہے طاقت گفتار پہ انسانوں کو
غزلیات (۲)۔۲۶	۵۲	۴۳	۶۵	بال جبریل	ناصوری ہے زندگی دل کی

گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	ناظر عالم ہے نجم سبز فام آسماں
ابر کو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	ناقد شاہد رحمت کا حدی خواں ہونا
اذان	۱۵۲	۱۴۵	۱۹۶	بال جبریل	ناگاہ فضا بانگ اذان سے ہوئی لبریز
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	نالہ آتا ہے اگر لب پہ تو معذور ہیں ہم
شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۵	۲۱۵	بانگ درا	نالہ صیاد سے ہوں گے نوا سماں طیور
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۸۵	بانگ درا	نالہ و فریاد پر مجبور بلبل ہیں تو کیا
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	نالہ کش شیراز کا بلبل ہوا بغداد پر
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	نالندہ ترے عود کا ہر تار ازل سے
غزلیات (۳) - ۳	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۸	بانگ درا	نالہ ہے بلبل شوریدہ ترا خام ابھی
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	نالے بلبل کے سنوں اور ہمہ تن گوش رہوں
گل پشمرہ	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	نام تھا سخن گلستاں میں گل خنداں ترا
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	نامحرموں میں دیکھ نہ ہو آشکار تو!
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۶	بانگ درا	نامرادی محفل گل میں مری مشہور تھی
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	نام لیتا ہے اگر کوئی ہمارا تو غریب
بلا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	نام لیوا جس کے شاہنشاہ عالم کے ہوئے

ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۷	۸۷	۸۷	بانگ درا	نانک نے جس چمن میں وحدت کا گیت گایا
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	ناوک ہے مسلمان، ہدف اس کا ہے ثریا
جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	نایاب نہیں متاعِ گفتار

نب

شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	نبض مریض نچہ عیسیٰ میں چاہیے
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	نبض موجودات میں پیدا حرارت اس سے ہے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	نبض ہستی تپش آمادہ اسی نام سے ہے
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۶۹	۳۰۷	بانگ درا	نبوت ساتھ جس کو لے گئی وہ ارماغاں تو ہے
یورپ اور سوریہ	۱۶۱	۱۴۹	۱۵۰	ضرب کلیم	نبی عفت و غم خواری و کم آزاری

نج

شکوہ	۱۷۹	۱۶۷	۱۸۳	بانگ درا	نجد کے دشت و جبل میں رم آہو بھی وہی
------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

نخ

جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۷	۸۷	ضرب کلیم	نخیرا اگر ہوزیرک و چست
غزلیات (۲) - ۱۸	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	نخیر محبت کا قصہ نہیں طولانی

نخل اسلام نمونہ ہے برومندی کا	بانگ درا	۲۲۹	۲۰۵	۲۱۸	جواب شکوہ
نخل شمع استی ودر شعلہ دودریشہ تو	بانگ درا	۲۲۹	۲۰۶	۲۱۹	جواب شکوہ
نخل میری آرزوؤں کا ہرا ہونے کو تھا	بانگ درا	۷۵	۷۷	۸۸	نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)

ند

نہ آئی کہ آشوب قیامت سے یہ کیا کم ہے	بال جبریل	۳۹	۲۴	۳۷	غزلیات (۲)۔۱
ندارد تنگناے شہرتاب حسن صحرائی	بانگ درا	۲۷۵	۲۴۴	۲۵۸	تضمین بر شعر صائب
ندا مسجد کی دیواروں سے آئی	ارمغان حجاز	۲۵۲	۳۱	۴۰	رباعیات (۲)۔۳
ندرت فکر و عمل سے سنگ خار اعل ناب!	بال جبریل	۲۰۲	۱۵۱	۱۵۷	مسوینہ
ندرت فکر و عمل سے معجزات زندگی	بال جبریل	۲۰۲	۱۵۱	۱۵۷	مسوینہ
ندرت فکر و عمل کیا شے ہے، ذوق انقلاب	بال جبریل	۲۰۲	۱۵۰	۱۵۶	مسوینہ
ندرت فکر و عمل کیا شے ہے، ملت کاشاب	بال جبریل	۲۰۲	۱۵۰	۱۵۶	مسوینہ
ندی کا صاف پانی تصویر لے رہا ہو	بانگ درا	۳۵	۴۷	۶۲	ایک آرزو

ند

نذرانہ نہیں سود ہے پیران حرم کا	بال جبریل	۲۲۰	۱۶۶	۱۷۲	باغی مرید
---------------------------------	-----------	-----	-----	-----	-----------

نر

غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	نرالاسارے جہاں سے اس کو عرب کے معمار نے بنایا
غزلیات (۱)۔ ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	نرالاعشق ہے میرا، نرالے میرے نالے ہیں
تصویر درد	۸۶	۷۳	۷۰	بانگ درا	نراناظرہ ہی اے بوالہوس مقصد نہیں اس کو
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۳	۱۲۲	ضرب کلیم	نرانفس ہے اگر نغمہ ہونہ آتشناک
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	نرگس کی آنکھ سے تجھے دیکھا کرے کوئی
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	نرم دم گفتگو، گرم دم جستجو
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	نری بڑائی ہے، خوبی ہے اور کیا تجھ میں

نس

خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۲	بانگ درا	نسل اگر مسلم کی مذہب پر مقدم ہوگئی
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۲	۲۹۸	بانگ درا	نسل، قومیت، کلیسا، سلطنت، تہذیب، رنگ
عورت کی حفاظت	۱۰۸	۹۶	۹۴	ضرب کلیم	نسوانیت زن کا نگہباں ہے فقط مرد
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	نسیم زندگی پیغام لائی صبح خنداں کا
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	نسیم صبح چمن کی تلاش میں ہے ابھی
رباعیات (۱)۔ ۱	۳۷	۲۹	۲۴۹	ارمغان حجاز	نسیم صبح فردا پر نظر کیا

۶۔رباعیات (۲)	۴۱	۳۲	۲۵۳	ارمغان حجاز	نسیم صبح کی روشن ضمیری
---------------	----	----	-----	-------------	------------------------

نش

ساقی	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۳	بانگ درا	نشہ پلا کے گرانا تو سب کو آتا ہے
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۵	بانگ درا	نشان برگ گل تک بھی نہ چھوڑا اس باغ میں گلچیں
رباعیات - ۱۶	۸۵	۸۴	۱۹	بال جبریل	نشان جادہ ہوں، منزل نہیں میں
غزلیات (۲) - ۲۶	۵۶	۴۹	۷۳	بال جبریل	نشان راہ دکھاتے تھے جو ستاروں کو
ضیغ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	نشاں یہی ہے زمانے میں زندہ قوموں کا
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ درا	نشر قدرت نے کیا کھولی ہے فضا آفتاب
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	نشہ مئے کو تعلق نہیں پیمانے سے
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	نشیب و فراز واپس و پیش سے
غزلیات	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	نشیم سنکڑوں میں نے بنا کر پھونک ڈالے ہیں

نص

ضیغ لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	نصیب خطہ ہو یارب وہ بندہ درویش
غزلیات (۲) - ۳۶	۷۰	۶۶	۹۷	بال جبریل	نصیب مدرسہ یارب یہ آب آتشناک
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	نصیحت بھی تری صورت ہے اک افسانہ خوانی کی

نظ

مرزا غالب	۴۰	۲۶	۹	بانگ درا	نطق کو سونا زہیں تیرے لب اعجاز پر
-----------	----	----	---	----------	-----------------------------------

نظ

وطیبت	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	نظارہ ۷۰ دیرینہ زمانے کو دکھا دے
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	نظارہ شفق کی خوبی زوال میں تھی
چاند اور تارے	۱۲۸	۱۱۹	۱۲۴	بانگ درا	نظارے رہے وہی فلک پر
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	نظارے کو یہ جنبش مرگاں بھی بار ہے
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	نظارے کی ہوس ہو تو لیلیٰ بھی چھوڑ دے
حضور رسالت ماب میں	۲۰۸	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	نظام کہنہ عالم سے آشنا نہ ہوا
الترجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	نظام مہر کی صورت نظام ہے تیرا
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	نظر آتی ہے اس کو اپنی منزل آسمانوں میں
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۴	بانگ درا	نظر آتی ہے جس کو مردغازی کی جگر تابی
اقوام مشرق	۸۳	۶۹	۶۸	ضرب کلیم	نظر آتے نہیں بے پردہ حقائق ان کو
نصیحت	۱۸۸	۱۷۶	۱۹۴	بانگ درا	نظر آجاتا ہے مسجد میں بھی تو عید کے دن
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۶	ضرب کلیم	نظر آئی جسے مرقد کے شبستاں میں حیات

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	نظر آئی نہ کچھ اپنی حقیقت جام سے جم کو
غزلیات (۲)۔ ۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	نظر آئی نہ مجھے قافلہ سالاروں میں
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۱	۵۵	۸۲	بال جبریل	نظر آئیں مجھے تقدیر کی گہرائیاں اس میں
غزلیات	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	نظر آئے گا اسی کو یہ جہان دوش و فردا
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۵	بانگ درا	نظر اس کی پیام عید ہے اہل محرم کو
لاہور و کراچی	۶۸	۵۵	۵۲	ضرب کلیم	نظر اللہ پہ رکھتا ہے مسلمان غیور
بلالؓ	۹۱	۸۰	۷۸	بانگ درا	نظر تھی صورت سلیمانؑ ادا شناس تری
مقصود (سپنوزا)	۸۲	۶۸	۶۶	ضرب کلیم	نظر حیات پہ رکھتا ہے مرد دانشمند
تصویر و مصور (مصور)	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	نظر، درد و غم و سوز و تب و تاب
تصویر و مصور (تصویر)	۲۴	۱۸	۲۳۲	ارمغان حجاز	نظر، دل کی حیات جاودانی
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	نظر سپہر پہ رکھتا ہے جو ستارہ شناس
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	نظر سے چھپتا ہے، لیکن فنا نہیں ہوتا
غلام قادر ریلہ	۲۳۱	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	نظر شرمائی ظالم کی درد انگیز منظر سے
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	نظر کو خیرہ کرتی ہے چمک تہذیب حاضر کی
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	نظر میری نہیں ممنون سیر عرصہ ہستی
غزلیات ۲۔ ۴۲	۶۷	۶۳	۹۲	بال جبریل	نظر نہیں تو مرے حلقہ سخن میں نہ بیٹھ

انتداب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	نظروراں فرنگی کا ہے یہی فتویٰ
التجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	نظر ہے ابر کرم پر، درخت صحرا ہوں
بلا داسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۵	بانگ درا	نظم عالم کار ہاجن کی حکومت پر مدار

نغ

گورستان شاہی	۱۶۴	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	نعرہ زن رہتی ہے کوئل باغ کے کاشانے میں
--------------	-----	-----	-----	----------	--

نغ

پیر و مرید	۳۹	۱۳۴	۱۸۱	بال جبریل	نغمہ اس کو کھینچتا ہے سوئے خاک
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	نغمہ اللہ صومیرے رگ و پے میں ہے
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	نغمہ امید تیری بر بطل دل میں نہیں
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	نغمہ انسانیت کامل نہیں غیر از فغاں
خضر راہ	۲۷۶	۲۶۳	۲۹۸	بانگ درا	نغمہ بیداری جمہور ہے سامان عیش
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	نغمہ بلبل ہو یا آواز خاموش ضمیر
شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگ درا	نغمہ پیرا ہو، کہ یہ ہنگام خاموشی نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	نغمہ رہ جاتا ہے، لطف زیروم رہتا نہیں
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	نغمہ زن ہے طور معنی پر کلیم نکتہ ہیں

شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	نغمہ شام کو خاموشی شام آئینہ
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	نغمہ عشرت بھی اپنے نالہ ماتم میں ہے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	نغمہ موج سے ہنگامہ طوفاں ہو جا
غزلیات (۱) - ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	نغمہ نو بہارا گر میرے نصیب میں نہ ہو
مسو لینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	نغمہ ہائے شوق سے تیری فضا معمور ہے
شکوہ	۱۸۳	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	نغمہ ہندی ہے تو کیا، لے تو تجازی ہے مری
جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	نغمہ ہے بوئے بلبل، بو پھول کی چمک ہے
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۶	بال جبریل	نغمہ ہے سودائے خام خون جگر کے بغیر
نوائے غم	۱۳۵	۱۲۵	۱۳۲	بانگ درا	نغمہ یاس کی دھیمی سی صدا اٹھتی ہے
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	نغمے بے تاب ہیں تاروں سے نکلنے کے لیے

نفس

ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	نفس اس بدن میں ترے دم سے ہے
اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	نفس جناب کا، تا بندگی شرارے کی
سرورق	۳	۱	۱	بال جبریل	نفس سوختہ شام و سحر تازہ کریں
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	نفس سے جس کے کھلی میری آرزو کی کلی

غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	نفس کے زور سے وہ غنچہ وا ہوا بھی تو کیا
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	نفس گرم کی تاثیر ہے اعجاز حیات
رباعیات (۳)۔ ۴	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	نفس ہندی، مقام نغمہ تازی
سوامی رام تیرتھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	نفی ہستی اک کرشمہ ہے دل آگاہ کا

نق

شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۸	۲۰۸	بانگ درا	نقد خوداری بہائے بادۂ اغیار تھی
شکوہ	۱۷۶	۱۶۵	۱۷۹	بانگ درا	نقش تو حید کا ہر دل پہ بٹھایا ہم نے
پیرو مرید	۱۴۰	۱۳۵	۱۸۲	بال جبریل	نقش حق را ہم بہ امر حق شکن
فرشتوں کا گیت	۱۱۲	۱۰۹	۱۴۸	بال جبریل	نقش گرازل! ترا نقش ہے نا تمام ابھی
مسجد قرطبہ	۹۶	۹۴	۱۲۷	بال جبریل	نقش کہن ہو کہ نو، منزل آخرفنا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۶۰	بانگ درا	نقش کی ناپائنداری سے عیاں کچھ اور ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۶	۴۹	۳۹	۶۰	بال جبریل	نقش و نگار دیر میں خون جگر نہ کرتلف
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	نقش ہوں، اپنے مصور سے گلارکتا ہوں میں
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	نقش ہے صفحہ ہستی پہ صداقت ان کی
مسجد قرطبہ	۱۰۴	۱۰۱	۱۳۶	بال جبریل	نقش ہیں سب نا تمام خون جگر کے بغیر

مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۸	۱۳۲	بال جبریل	نقطہ پر کا رتق، مرد خدا کا یقین
بلا داد اسلامیہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۷	بانگ درا	نقطہ جاذب تاثر کی شعاعوں کا ہے تو

نک

سرگزشت آدم	۹۲	۸۲	۸۰	بانگ درا	نکالا کعبے سے پتھر کی مور توں کو کبھی
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۳	بانگ درا	نکالیں شاہ بیوری کی آنکھیں نوک خنجر سے
شیخ مکتب سے	۱۷۰	۱۶۴	۲۱۷	بال جبریل	نکتہ دل پذیر تیرے لیے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	نکلا کبھی گہن سے، آیا کبھی گہن میں
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	نکل کر حلقہ شام و سحر سے جا وداں ہو جا
ضیغم لولابی (۷)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	نکل کر خانقا ہوں سے ادا کر رسم شبیریؑ
حضور رسالت ماہ میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	نکل کے باغ جہاں سے برنگ بو آیا
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	نکل کے حلقہ حد نظر سے دور گئی
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۰	۱۵۰	بانگ درا	نکل کے صحرا سے جس نے روما کی سلطنت کو الٹ دیا تھا
غزلیات (۳)۔ ۱	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	نکلی تو لب اقبال سے ہے کیا جانے کس کی ہے یہ صدا
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۲	۱۵۳	بال جبریل	نکلے تری تلاش میں قافلہ ہائے رنگ و بو
شمع اور شاعر	۲۰۵	۱۹۴	۲۱۴	بانگ درا	نکبت خوابیدہ غنچے کی نوا ہو جائے گی

موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	نکبت کا کارواں ہے مثال صبا نموش
بلا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	نکبت گل کی طرح پاکیزہ ہے اس کی ہوا

نگ

مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	نگاہ ایک تجلی سے ہے اگر محروم
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	نگاہ پاک ہے تیری تو پاک ہے دل بھی
محراب گل افغان کے افکار (۲)	۱۷۵	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	نگاہ پیر فلک میں نہ میں عزیز نہ تو
حکیم نطشہ	۹۷	۸۳	۸۳	ضرب کلیم	نگاہ چاہیے اسرارِ الہ کے لیے
غزلیات (۱)۔ ۹	۲۸	۱۳	۲۰	بال جبریل	نگاہ شاعر رنگیں نوا میں ہے جادو
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	نگاہ شوق اگر ہو شریک بینائی
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	نگاہ شوق میسر نہیں اگر تجھ کو
غزلیات (۲)۔ ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	نگاہ عشق دل زندہ کی تلاش میں ہے
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۹	۲۵	۴۱	بال جبریل	نگاہ عشق مستی میں وہی اول، وہی آخر
غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۱	بال جبریل	نگاہ فقر میں شان سکندری کیا ہے
غزلیات ۲۔ ۶	۴۲	۳۰	۴۷	بال جبریل	نگاہ گرم کہ شیروں کے جس سے ہوش اڑ جائیں

ننگہ کم سے نہ دیکھ اس کی بے کلاہی کو	ضرب کلیم	۱۷۴	۱۷۱	۱۸۳	مخراب گل افغان کے افکار (۱۰)
ننگہ مرد مومن سے بدل جاتی ہیں تقدیریں	بانگ درا	۳۰۹	۲۷۱	۲۸۵	طلوع اسلام
ننگہ مسلمان کو تلووار کر دے	بال جبریل	۱۴۳	۱۰۵	۱۰۸	طارق کی دعا
ننگہ موت پہ رکھتا ہے مرد دانشمند	ضرب کلیم	۶۶	۶۸	۸۲	مقصود (فلاطون)
ننگہ وہ نہیں جو سرخ وزرد پہچانے	ضرب کلیم	۱۸۱	۱۷۷	۱۹۰	مخراب گل افغان کے افکار (۱۹)
ننگہ وہ ہے کہ محتاج مہر و ماہ نہیں	ضرب کلیم	۱۸۱	۱۷۷	۱۹۰	۲
ننگہ ہو تو بہائے نظارہ کچھ بھی نہیں	ضرب کلیم	۱۰۲	۱۰۲	۱۱۶	ننگہ
ننگہ ہوں میں اگر پیدا نہ ہو انداز آفاقی	بال جبریل	۸۶	۵۸	۶۳	غزلیات (۲)۔ ۳۶
ننگہ ہیں تاک میں رہتی تھیں لیکن کیمیا گر کی	بانگ درا	۱۱۵	۱۱۱	۱۲۱	محبت
نگہ آلودہ انداز افرنگ	بال جبریل	۱۱۷	۸۲	۸۳	رباعیات۔ ۸
نگہ الجھی ہوئی ہے رنگ و بو میں	بال جبریل	۱۱۸	۸۳	۸۴	رباعیات۔ ۱۳
نگہ بلند، سخن دلنواز، جاں پر سوز	بال جبریل	۷۴	۴۹	۵۶	غزلیات (۲)۔ ۲۶
نگہ پیدا کر اے غافل، تجلی عین فطرت ہے	بال جبریل	۳۷	۲۲	۳۵	غزلیات (۲)۔ ۱
نگہ فردوس درد امن ہے میری چشم حیراں میں	بانگ درا	۲۷۴	۲۴۳	۲۵۷	پھولوں کی شہزادی

غزلیات (۲) - ۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۵	بانگ درا	نگہ کو نظارے کی تمنا ہے، دل کو سودا ہے جستجو کا
رباعیات (۲) - ۴	۳۹	۳۰	۲۵۱	ارمغان حجاز	نگہ کی نامسلمانی سے فریاد

نم

بلالؓ	۹۱	۸۱	۷۹	بانگ درا	نماز اس کے نظارے کا بہانہ بنی
رباعیات (۲) - ۳۵	۹۰	۸۹	۱۳۹	بال جبریل	نماز و روزہ و قربانی و حج
تصویر و مصور (تصویر)	۲۳	۱۷	۲۳۱	ارمغان حجاز	نمائش ہے مری تیرے ہنر سے
غزلیات (۱) - ۹	۱۱۴	۱۰۵	۱۰۹	بانگ درا	نمایاں ہو کے دکھلا دے کبھی ان کو جمال اپنا
حضرت انسان	۶۲	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	نمایاں ہیں فرشتوں کے تہسم ہائے پنہانی
ضیغ لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	نمایاں ہیں فطرت کے باریک اشارے
خوب وزشت	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	نمود جس کی فراز خودی سے ہو، وہ جمیل
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	نمود کے لیے منت پذیر فردا ہو
غزلیات (۲) - ۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	نمود ہر شے میں ہے ہماری، کہیں ہمارا وطن نہیں ہے
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	نمی گردید کو تہ رشتہ معنی رہا کر دم

نن

اہل ہنر سے	۱۲۴	۱۱۲	۱۱۰	ضرب کلیم	نگہ ہے تیرے لیے سرخ و سپید و کبود
------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

شبنم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۳۱	بانگ درا	ننھا سا کوئی شعلہ بے سوز کھلی ہے
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	ننھے سے دل میں اس کے کھٹکانہ کچھ مرا ہو
شع و پروانہ	۵۶	۴۱	۲۷	بانگ درا	ننھے سے دل میں لذت سوز و گداز ہے
بچہ اور شمع	۱۰۴	۹۴	۹۵	بانگ درا	ننھے ننھے طائروں کی آشیاں سازی میں ہے

نو

تضمین بر شعر (صائب)	۲۵۷	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	نوا اس باغ میں بلبل کو ہے سامان رسوائی
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	نوا پیرا ہوا ہے بلبل کہ ہو تیرے ترنم سے
عرفی	۲۵۲	۲۳۸	۲۸۶	بانگ درا	نوا رات تلخ تری زن چو ذوق نغمہ کم یابی
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	نوا گر کے لیے زہراب ہوتی ہے شکر خانی
موسیقی	۱۴۳	۱۳۱	۱۳۲	ضرب کلیم	نوا کو کرتا ہے موج نفس سے زہر آلود
طلوع اسلام	۲۸۱	۲۶۷	۳۰۴	ضرب کلیم	نوا رات تلخ تری زن چو ذوق نغمہ کم یابی
غزلیات (۲) - ۳۳	۶۱	۵۶	۸۲	بال جبریل	نوائے صبح گاہی نے جگر خو کر دیا میرا
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۶	۲۹۰	بانگ درا	نوجواں اقوام نود دولت کے ہیں پیرا یہ پوش
مسو لینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۲	بال جبریل	نوجواں تیرے ہیں سوز آرزو سے سینہ تاب
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	نوحؑ نبی کا آکر ٹھہرا جہاں سفینا

نور آگاہی سے روشن تری پہچان ہے کیا	باگ در	۱۲۲	۱۱۷	۱۲۷	۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر
نور ابراہیم سے آزر کا گھر روشن ہوا	باگ در	۲۷۰	۲۴۰	۲۵۳	نانک
نور تو حید کا اتمام ابھی باقی ہے	باگ در	۲۳۰	۲۰۶	۲۲۰	جواب شکوہ
نور تیرا چھپ گیا زیر نقاب آگہی	باگ در	۹۴	۹۳	۱۰۴	بچہ اور شمع
نور حق بھنہ نہ سکے گا نفس اعدا سے	باگ در	۲۳۰	۲۰۶	۲۱۹	جواب شکوہ
نور خورشید کی محتاج ہے ہستی میری	باگ در	۴۶	۵۵	۷۱	انسان اور بزم قدرت
نور خورشید کے طوفان میں ہنگام سحر	باگ در	۱۲۱	۱۱۶	۱۲۵	حسن و عشق
نور سے جس کو ملے راز حقیقت کی خبر	باگ در	۳۸	۴۹	۶۵	آفتاب صبح
نور سے دور ہوں ظلمت میں گرفتار ہوں میں	باگ در	۴۶	۵۵	۷۱	انسان اور بزم قدرت
نور سے معمور ہو جاتا ہے دامن نظر	باگ در	۳۷	۴۸	۶۴	آفتاب صبح
نور سے معمور یہ خاک شبستاں ہوترا	باگ در	۲۶۶	۲۳۶	۲۵۰	والدہ مرحومہ کی یاد میں
نور فطرت ظلمت پیکر کا زندانی نہیں	باگ در	۲۶۶	۲۳۶	۲۵۰	والدہ مرحومہ کی یاد میں
نور کا طالب ہوں، گھبراتا ہوں اس بستی میں میں	باگ در	۴۴	۵۴	۷۰	ماہ نو
نور ماچوں آتش سنگ از نظر پنہاں خوش است	باگ در	۲۷۱	۲۴۰	۲۵۴	کفر و اسلام
نور مسجد ملک گرم تماشا ہی رہا	باگ در	۳۹	۴۹	۶۵	آفتاب صبح
نور یہ وہ ہے کہ ہر شے میں جھلک ہے اس کی	باگ در	۱۲۳	۱۱۷	۱۲۷	۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر

غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	نوری حضوری تیرے سپاہی
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	نوع انساں قوم ہو میری، وطن میرا جہاں
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا	نوع انساں کو غلامی سے چھیڑایا کس نے؟
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	نوع انساں کو غلامی سے چھیڑایا ہم نے
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	نوگرفتار پھڑکتا ہے تہ دام ابھی
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	نومید نہ کر آہوئے مشکلیں سے ختن کو
غزلیات (۲)۔ ۳۴	۶۱	۵۶	۸۳	بال جبریل	نومید نہ ہو ان سے اے رہبر فرزاند

نہ

غزلیات (۱)۔ ۲	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	نہ آتے، ہمیں اس میں تکرار کیا تھی
غزلیات (۲)۔ ۶	۴۲	۳۰	۴۷	بال جبریل	نہ آہ سرد کہ ہے گوسفندی ویشی!
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۵	بال جبریل	نہ اٹھا پھر کوئی رومی عجم کے لالہ زاروں سے
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	نہ اٹھا جذبہ خورشید سے اک برگ گل تک بھی
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	نہ ادائے کافرانہ، نہ تراش آزرانہ
لاوالا	۷۶	۶۳	۶۰	ضرب کلیم	نہاد زندگی میں ابتدا، انتہا الا
مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	نہ اس میں عصر رواں کی حیا سے بیزاری

مدنیت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	نہ اس میں عہد کہن کے فسانہ و افسوں
ضنیغم لولابی (۹)	۵۱	۴۰	۲۶۴	ارمغان حجاز	نہاں اس کی تعمیر میں ہے خرابی
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۴۳	بانگ درا	نہاں تھا حسن جن کا چشم مہر و ماہ و اختر سے
ایک خط کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	نہاں ز چشم سکندر چو آب حیواں باش
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	نہاں ہوا جو رخ مہر زید امن ابر
النجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۷	بانگ درا	نہاں ہے تیری محبت میں رنگ محبوبی
غزلیات (۲) - ۴۲	۶۷	۶۳	۹۳	بال جبریل	نہایت اس کی حسینؑ، ابتدا ہے اسماعیلؑ
ظریفانہ (۶)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	نہایت تیز ہیں یورپ کے رندے
غزلیات (۲) - ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	نہ ایراں میں رہے باقی نہ توراں میں رہے باقی
انقلاب	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	نہ ایشیا میں نہ یورپ میں سوز و ساز حیات
شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۸	بال جبریل	نہ باد بہاری، نہ گلچیں، نہ بلبل
غزلیات (۲) - ۲۸	۵۷	۵۱	۷۶	بال جبریل	نہ بادہ ہے، نہ صراحی، نہ دور پیانہ
شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۸	بال جبریل	نہ بیماری نعمہ عاشقانہ!
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	نہ پائمال کریں مجھ کو زائران چمن
ماں کا خواب	۵۲	۳۶	۲۲	بانگ درا	نہ پروا ہماری ذرا تم نے کی

غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۳۲	۱۵۲	بانگ درا	نہ پوچھا اقبال کا ٹھکانا، ابھی وہی کیفیت ہے اس کی
غزلیات (۲)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	نہ پوچھا ان خرقہ پوشوں کی، ارادت ہو تو دیکھ ان کو
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۱	۵۵	۸۲	بال جبریل	نہ پوچھا اے، ہم نشیں مجھ سے وہ چشم سرمہ سا کیا ہے
کنار راوی	۱۰۵	۹۴	۹۶	بانگ درا	نہ پوچھ مجھ سے جو ہے کیفیت مرے دل کی
غزلیات (۱)۔ ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	نہ پوچھو مجھ سے لذت خانماں بر باد رہنے کی
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ درا	نہ پوچھو میری وسعت کی، زمیں سے آسماں تک ہے
غزلیات (۲)۔ ۴۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	نہ تخت و تاج میں، نے لشکر و سپاہ میں
تضمین برائیںی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	نہ تخم لا اللہ تیری زمین شور سے پھوٹا
غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	نہ تری حکایت سوز میں، نہ مری حدیث گداز میں
طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	نہ تورانی رہے باقی، نہ ایرانی نہ افغانی
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	نہ تو زمیں کے لیے ہے نہ آسماں کے لیے
زمانہ	۱۳۴	۱۳۰	۱۷۵	بال جبریل	نہ تھا اگر تو شریک محفل، قصور میرا ہے یا کہ تیرا؟
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	نہ تھا واقف ابھی گردش کے آئین مسلم سے
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۸	بال جبریل	نہ تھے ترکان عثمانی سے کم ترکان تیموری
مسعود مرحوم	۳۳	۲۶	۲۴۶	ارمغان حجاز	نہ تیرہ خاک لحد ہے، نہ جلوہ گاہ صفات
غزلیات (۲)۔ ۱۴	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	نہ تیری ضرب ہے کاری، نہ میری ضرب ہے کاری

غزلیات	۸۷	۷۴	۷۲	ضرب کلیم	نہ جدار ہے نوا اگر تب و تاب زندگی سے
ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	نہ جرات ہے نہ خنجر ہے، تو قصد خود کشی کیسا
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۴۹	۴۰	۶۱	بال جبریل	نہ چھوٹے مجھ سے لندن میں بھی آداب سحر خیزی
رباعیات ۱۳	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	نہ چھوڑے اے دل فغان صبح گاہی
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بال جبریل	نہ چھین لذت آہ سحر گہی مجھ سے
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	نہ چینی و عربی وہ، نہ رومی و شامی
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	نہ حد اس کے پیچھے نہ حد سامنے
غزلیات (۳)۔ ۷	۲۹۷	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	نہ خدا رہا نہ صنم رہے، نہ رقیب دیر و حرم رہے
رباعیات۔ ۳۳	۸۹	۸۸	۳۲	بال جبریل	نہ خود ہیں، نے خدا ہیں، نے جہاں ہیں
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۵	ضرب کلیم	نہ خودی ہے، نہ جہان سحر و شام کے دور
رباعیات (۲)۔ ۷	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغان حجاز	نہ دریا کا زیاں ہے، نے گہر کا
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	نہ دیا نشان منزل مجھے اے حکیم تو نے
رباعیات (۱)۔ ۴	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	نہ دیکھا آنکھ اٹھا کر جلوہ دوست
تمہید (۱)	۲۳	۱۱	۳	ضرب کلیم	نہ دیر میں نہ حرم میں خودی کی بیداری
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	نہ ڈھونڈ اس چیز کو تہذیب حاضر کی تجلی میں
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	نہر جو تھی اس کے گوہر پیارے پیارے بن گئے

غزلیات (۲)۔ ۵۴	۷۴	۷۳	۱۰۵	بال جبریل	نہ رنگ لائے کہیں تیرے ہاتھ کی خامی
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۸	بانگ درا	نہروں کے آلے میں، شبنم کی آرسی میں
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	نہ رہا آئینہ دل میں وہ دیرینہ غبار
سرود حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۴	ضرب کلیم	نہ رہا زندہ و پائندہ تو کیا دل کی کشود
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۲	بانگ درا	نہ رہ اپنوں سے بے پروا، اس میں خیر ہے تیری
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	نہ رہ منت کش شبنم، نگوں جام و سبو کر لے
غزلیات (۳)۔ ۷	۲۹۷	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	نہ رہی کہیں اسدا اللہی، نہ کہیں ابولہی رہی
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۳۱	۱۷	۲۷	بال جبریل	نہ زباں کوئی غزلیات کی، نہ زباں سے باخبر میں
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۷۰	بال جبریل	نہ زندگی، نہ محبت، نہ معرفت، نہ نگاہ
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	نہ زور حیدری تجھ میں نہ استغنائے سلمائی
غزلیات (۲)۔ ۴۴	۶۸	۶۵	۹۴	بال جبریل	نہ ستارے میں ہے، نہ گردش افلاک میں ہے
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	نہ ستیزہ گاہ جہاں نئی، نہ حریف پنجہ فلکن نئے
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۲	۲۸۴	بانگ درا	نہ سلیقہ مجھ میں کلیم کا، نہ قرینہ تجھ میں خلیل کا
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	نہ سمجھو گے تو مٹ جاؤ گے اے ہندوستان والو!
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	نہ سیر گل کے لیے ہے نہ آشیاں کے لیے
لہو	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۶	بال جبریل	نہ نسیم وزر سے محبت ہے، نہ غم افلاس

انسان اور بزمِ قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگِ درا	نہ سیہ روز رہے پھر نہ سیہ کار رہے
تصویرِ درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگِ درا	نہ صہبا ہوں، نہ ساقی ہوں، نہ مستی ہوں، نہ پیمانہ
غزلیات (۲)۔ ۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بالِ جبریل	نہ فقر کے لیے موزوں نہ سلطنت کے لیے
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۱	بالِ جبریل	نہ فلسفی سے نہ ملا سے ہے غرض مجھ کو
ضیغ لولابی (۹)	۵۱	۳۹	۲۶۴	ارمغانِ حجاز	نہ کام آیا ملا کو علم کتابی
غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۸	۸۵	بالِ جبریل	نہ کرافنگ کا اندازہ اس کی تابناکی سے
ایک پرندہ اور جگنو	۱۰۲	۹۲	۹۳	بانگِ درا	نہ کر بیکیس پہ منقار ہوس تیز
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بالِ جبریل	نہ کر تقلید اے جبریل میرے جذبِ مستی کی
غزلیات (۲)۔ ۸	۴۴	۳۲	۵۰	بالِ جبریل	نہ کر خراشِ گافوں سے تقاضا شیشہ سازی کا
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بالِ جبریل	نہ کر دیں مجھ کو مجبور نو افرادوں میں حوریں
رباعیات (۲)۔ ۷	۴۲	۳۲	۲۵۴	ارمغانِ حجاز	نہ کر ذکرفراق و آشنائی
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضربِ کلیم	نہ کر سکیں تو سراپا فسوں و افسانہ
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۳۰	۱۶	۲۵	بالِ جبریل	نہ کر نگہ سے تغافل کو التفاتِ آمیز
شکوہ	۱۷۷	۱۶۵	۱۸۰	بانگِ درا	نہ کوئی بندہ رہا اور نہ کوئی بندہ نواز
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغانِ حجاز	نہ کہہ کہ صبر معمائے موت کی ہے کشود
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغانِ حجاز	نہ کہہ کہ صبر میں پنہاں ہے چارہِ غمِ دوست

غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	نہ کہیں جہاں میں اماں ملی، جو اماں ملی تو کہاں ملی
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	نہ کہیں لذت کردار، نہ افکار عمیق
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	نہ کھا جائے کہیں شعلے کو خاشاک!
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	نہ کھینچ نقشہ کیفیت شراب طہور
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۴	بال جبریل	نہ گلہ ہے دوستوں کا نہ شکایت زمانہ
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	نہ مال غنیمت نہ کشور کشائی
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۴	بال جبریل	نہ مال و دولت قاروں نہ فکر افلاطون
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	نہ مجھ سے پوچھ کہ عمر گریز پاکیا ہے
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۵	۱۳۳	بانگ درا	نہ مجھ سے کہہ کہ اجل ہے پیام عیش و سرور
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	نہ مدر سے میں ہے باقی نہ خانقاہ میں ہے
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	نہ محتاج سلطان، نہ مرعوب سلطان
مشرق و مغرب	۱۷۲	۱۶۰	۱۶۴	ضرب کلیم	نہ مشرق اس سے بری ہے نہ مغرب اس سے بری
مشرق	۱۵۴	۱۴۲	۱۴۴	ضرب کلیم	نہ مصطفیٰ نہ رضا شاہ میں نمود اس کی
رباعیات۔ ۱۱	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	نہ مومن ہے نہ مومن کی امیری
سر و حرام	۱۳۷	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	نہ میرا فکر ہے پیمانہ ثواب و عذاب
۱	۱۳۷	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	نہ میرے ذکر میں ہے صوفیوں کا سوز و سرور

غزلیات (۱)۔ ۹۔	۲۸	۱۳	۱۹	بال جبریل	نہ مے نہ شعر نہ ساقی نہ شور چنگ و رباب
غزلیات (۳)۔ ۶۔	۸۷	۷۳	۷۲	ضرب کلیم	نہ میں اجمعی نہ ہندی نہ عراقی و مجازی
خودی کی زندگی	۹۰	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	نہنگ زندہ ہے اپنے محیط میں آزاد
خودی کی زندگی	۹۰	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	نہنگ مردہ کو موج سراب بھی زنجیر!
غزلیات (۲)۔ ۱۔	۳۷	۲۴	۳۹	بال جبریل	نہنگوں کے نشین جس سے ہوتے ہیں تہ و بالا
غزل	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	نہ نہنگ ہے نہ طوفاں، نہ خرابی کنارہ
غزلیات (۳)۔ ۶۔	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	نہ وہ عشق میں رہیں گرمیاں، نہ وہ حسن میں رہیں شاخیاں
غزلیات (۲)۔ ۱۱۱۔	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۱	بانگ درا	نہ وہ غزنوی میں تڑپ رہی نہ وہ خم ہے زلف ایاز میں
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	نہ وہ کہ حرب ہے حس کی تمام عیاری
غزلیات (۲)۔ ۱۱۔	۴۶	۳۵	۵۴	بال جبریل	نہ ہو تو مرد مسلمان بھی کافر و زندق
عرفی	۲۵۲	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	نہ ہو جب چشم محفل آشنائے لطف بے خوابی
جلال و جمال	۱۳۵	۱۲۳	۱۲۲	ضرب کلیم	نہ ہو جلال تو حسن و جمال بے تاثر
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	نہ ہو حضور سے الفت تو یہ ستم نہ سہیں
غزلیات (۲)۔ ۳۔	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	نہ ہو طبیعت ہی جن کی قابل وہ تربیت سے نہیں سنورتے
غزلیات (۲)۔ ۳۶۔	۶۲	۵۸	۸۵	بال جبریل	نہ ہو طغیان مشتاقی تو میں رہتا نہیں باقی
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	نہ ہو قناعت شعرا رکھیں، اسی سے قائم ہے شان تیری

غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۲۸	۷۲	بال جبریل	نہ ہونگا میں شوخی تو دلبری کیا ہے
غزلیات (۲)۔ ۱۹	۵۱	۲۲	۶۵	بال جبریل	نہ ہوں تو سخن چمن بھی مقام مجبوری
تصویر و مصور (مصور)	۲۲	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	نہ ہوں و میدا پئے نقش گرسے
ایک نوجوان کے نام	۱۲۳	۱۲۰	۱۶۲	بال جبریل	نہ ہوں و میدا، نو میدی زوال علم و عرفاں ہے
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	نہ ہے بیدار دل پیری، نہ ہمت خواہ برنائی
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	نہ ہے زماں نہ مکاں، لا الہ الا اللہ
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۷۰	بال جبریل	نہ ہے ستارے کی گردش نہ بازی افلاک
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	نہیں آنکھ کو دید تیری گوارا
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	نہیں اس اندھیرے میں آب حیات!
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	نہیں اس کھلی فضا میں کوئی گوشہ فراغت
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	نہیں اس میں کچھ بھی بھلائی مری
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	نہیں اک حال پہ دنیا میں کسی شے کو قرار
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	نہیں اللہ کی تقدیر محصور
رباعیات۔ ۱	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	نہیں اہل جنوں کا یہ زمانہ
غزلیات	۴۹	۳۶	۳۱	ضرب کلیم	نہیں بے قرار کرتا تجھے غمزہ ستارہ
غزلیات	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	نہیں بیگانگی اچھی رفیق راہ منزل سے

دریوزہ خلافت	۲۶۵	۲۵۴	۲۸۶	بانگ درا	نہیں تجھ کو تاریخ سے آگہی کیا
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	نہیں، تو حضرت انساں کی انتہا کیا ہے؟
ایک نوجوان کے نام	۱۲۴	۱۲۰	۱۶۳	بال جبریل	نہیں تیرا نشین قصر سلطانی کے گنبد پر
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	نہیں جس قوم کو پروائے نشیمن، تم ہو
غزلیات (۲)۔۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	نہیں جنس ثواب آخرت کی آرزو مجھ کو
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	نہیں دنیا کے آئین مسلم سے کوئی چارا
انتداب	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۳	ضرب کلیم	نہیں زمانہ حاضر کو اس میں دشواری
ضیغم لولابی (۹)	۵۱	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	نہیں زندگی سلسلہ روز و شب کا
ضیغم لولابی (۹)	۵۱	۴۰	۲۶۵	ارمغان حجاز	نہیں زندگی مستی و نیم خوابی
رباعیات۔۲	۸۱	۸۰	۱۱۵	بال جبریل	نہیں ساحل تری قسمت میں اے موج!
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	نہیں شعلہ دیتے شرر کے عوض
تقسیم بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	نہیں ضبط نوا ممکن تو اڑ جا اس گلستاں سے
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۷	۱۵۹	بال جبریل	نہیں فردوس مقام جدل و قال و اقوال!
غزلیات (۱)۔۱۳	۳۱	۱۷	۷۸	بال جبریل	نہیں فقر و سلطنت میں کوئی امتیاز ایسا
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	نہیں کھٹکا ترے دل میں نمود مہر تاباں کا؟
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۲	بانگ درا	نہیں محفل میں جنہیں بات بھی کرنے کا شعور

غزلیات (۲) - ۲۲	۵۳	۲۵	۶۸	بال جبریل	نہیں مصلحت سے خالی یہ جہان مرغ و ماہی
صبح	۲۶	۱۴	۶	ضرب کلیم	نہیں معلوم کہ ہوتی ہے کہاں سے پیدا
سردرق	۳	۱	۶	ضرب کلیم	نہیں مقام کی خوگر طبیعت آزاد
غزلیات (۱) - ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	نہیں ملتا یہ گوہر بادشاہوں کے خرزینوں میں
رباعیات - ۱۱	۸۴	۸۳	۱۱۸	بال جبریل	نہیں ممکن امیری بے فقیری
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	نہیں ممکن کہ پھوٹے اس زمیں سے تخم سینائی
پھولوں کی شہزادی	۲۵۷	۲۴۳	۲۷۴	بانگ درا	نہیں ممکن کہ تو پہنچے ہماری ہم نشیں بن کر
عورت	۱۰۹	۹۷	۹۶	ضرب کلیم	نہیں ممکن مگر اس عقدہ مشکل کی کشود
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	نہیں منت کش تاب شنیدان داستاں میری
امرائے عرب سے	۷۷	۶۴	۶۱	ضرب کلیم	نہیں وجود حد و دغور سے اس کا
محراب گل افغان کے افکار (۱۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۷۵	ضرب کلیم	نہیں ہنگامہ پیکار کے لائق وہ جوان
عرفی	۲۵۱	۲۳۸	۲۶۸	بانگ درا	نہیں ہنگامہ عالم میں اب سامان بے تابی
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	نہیں ہے اپنی خودی کے مقام سے آگاہ
تصویر و مصور (تصویر)	۲۴	۱۸	۲۳۳	ارمغان حجاز	نہیں ہے اس زمانے کی تگ و تاز
غزلیات	۹۸	۸۵	۸۴	ضرب کلیم	نہیں ہے بندہ حر کے لیے جہاں میں فراغ

طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	نہیں ہے تجھ سے بڑھ کر ساز فطرت میں نوا کوئی
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۵	بانگ درا	نہیں ہے تو بھی تو آخر مری طرح چھوٹا
۱	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	نہیں ہے چیز نکلی کوئی زمانے میں
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	نہیں ہے داد کا طالب یہ بندہ آزاد
کارل مارکس کی آواز	۱۴۹	۱۴۷	۱۳۹	ضرب کلیم	نہیں ہے دنیا کو اب گوارا پرانے افکار کی نمائش
ضبط	۱۴۵	۱۳۳	۱۳۴	ضرب کلیم	نہیں ہے زخم کھا کر آہ کرنا شان درویشی
خودی کی زندگی	۸۹	۷۶	۷۵	ضرب کلیم	نہیں ہے سخر و طغرل سے کم شکوہ فقیر
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۲	۱۵۲	بانگ درا	نہیں ہے غیر از نمود کچھ بھی جو مدعا تیری زندگی کا
انتداب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	نہیں ہے فیض مکاتب کا چشمہ جاری
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	نہیں ہے قطرہ شبنم اگر شریک نسیم
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۶	بال جبریل	نہیں ہے نا امید اقبال اپنی کشت ویراں سے
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	نہیں ہے وابستہ زیر گردوں کمال شان سکندری سے
پھول	۲۶۳	۲۵۰	۲۸۲	بانگ درا	نہیں یہ شان خودداری، چمن سے توڑ کر تجھ کو
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۵	۸۵	بانگ درا	نہ یہ خدمت، نہ یہ عزت، نہ یہ رفعت اچھی

مصلحین مشرق	۸۵	۷۱	۶۹	ضرب کلیم	نئی بجلی کہاں ان بادلوں کے جیب و دامن میں
غزلیات (۲)۔ ۵۶	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	نئی تہذیب تکلف کے سوا کچھ بھی نہیں
ظریفانہ (۲، ۶)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۵	بانگ درا	نئی تہذیب کے انڈے ہیں گندے
قرب سلطان	۲۲۲	۲۱۰	۲۳۴	بانگ درا	نئے اصول سے خالی ہے فکر کی آغوش
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	نئے انداز پائے نوجوانوں کی طبیعت نے
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	مئے جو ہر ہوئے پیدا مرے آئینے میں
قطعہ	۱۷۳	۱۶۲	۱۷۶	بانگ درا	نئے زمانے میں آپ ہم کو پرانی باتیں سنا رہے ہیں
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	نئے ستاروں سے خالی نہیں سپہر کبود

نی

غزلیات (۲)۔ ۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	نیا جہاں کوئی اے شمع! ڈھونڈیے کہ یہاں
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	نیا راگ ہے ساز بدلے گئے
جاوید کے نام	۱۵۳	۱۴۷	۱۹۸	بال جبریل	نیا زمانہ نئے صبح و شام پیدا کر!
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۵	۱۰۶	۱۱۰	بانگ درا	نیا زمند نہ کیوں عاجزی پہ ناز کرے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳	۸	۲۱۸	ارمغان حجاز	نیست پیغمبر و لیکن در بغل وارد کتاب
بچے کی دعا	۵۰	۳۴	۲۰	بانگ درا	نیک جو راہ ہو، اس رہ پہ چلانا مجھ کو

ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	نیکر کا خرام بھی سکوں ہے
سیدی لوح تربت	۶۸	۵۴	۴۳	بانگ درا	نیک ہے نیت اگر تیری تو کیا پروا تھے
ماہ نو	۶۹	۵۳	۴۴	بانگ درا	نیل کے پانی میں یا مچھلی ہے سیم خام کی
خضر راہ	۲۷۹	۲۶۵	۳۰۱	بانگ درا	نیل کے ساحل سے لے کر تا بجاک کا شاعر
۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر	۱۲۶	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	نیلی آنکھوں سے ٹپکتی ہے ذکاوت کیسی

ن

آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	بانگ درا	نے ابتدا کوئی، نہ کوئی انتہا تری
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۴	بال جبریل	نے ابلہ مسجد ہوں نہ تہذیب کا فرزند
عورت کی حفاظت	۱۰۸	۹۶	۹۴	ضرب کلیم	نے پردہ، نہ تعلیم، نئی ہو کہ پرانی
مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	نے جدت گفتار ہے، نے جدت کردار
غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	نے راہ عمل پیدا، نے شاخ یقین غمناک
شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	نے ریت کے ذروں پہ چمکنے میں ہے راحت
ذوق و شوق	۱۱۵	۱۱۲	۱۵۲	بال جبریل	نے عربی مشاہدات نے عجمی تخیلات
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۵	ارمغان حجاز	نے کوئی فغفور و خاقان، نے فقیر رہ نشیں
آواز غیب	۳۵	۲۷	۲۴۸	ارمغان حجاز	نے گرمی افکار، نہ اندیشہ بے باک

شعاع امید (۱)	۱۱۹	۱۰۷	۱۰۵	ضرب کلیم	نے مثل صبا طوف گل ولالہ میں آرام
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	نے مجال شکوہ ہے، نے طاقت گفتار ہے
غزلیات (۲)۔ ۵۲	۷۳	۷۱	۱۰۳	بال جبریل	نے مہرہ باقی، نے مہرہ بازی
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۶	۲۰	۲۳۶	ارمغان حجاز	نے نصیب مارو کژدم، نے نصیب دام و دو
نشع اور شاعر	۱۹۴	۱۸۳	۲۰۱	بانگ درا	نے نصیب محفلے، نے قسمت کا شانہ اے

وا

مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	واجب ہے صحرا گرد پر تعمیل فرمان خضر
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	وادی کہسار میں نعرے شبان زادوں کے ہیں
مسجد قرطبہ	۱۰۳	۱۰۰	۱۳۵	بال جبریل	وادی کہسار میں غرق شفق ہے سحاب
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	وادی کے نو افروش خاموش
گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	وادی گل، خاک صحرا کو بنا سکتا ہے یہ
شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	وادی بحد میں وہ شور سلاسل نہ رہا
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	وادیوں میں ہیں تری کالی گھٹائیں خیمہ زن
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۱	بانگ درا	وادی ہستی میں کوئی ہم سفر تک بھی نہ ہو
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	وادی یہ ہماری ہے، وہ صحرا بھی ہمارا

غزلیات (۱) - ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	واعظ ثبوت لائے جو مے کے جواز میں
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	واعظ قوم کی وہ پختہ خیالی نہ رہی
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۸	بانگ درا	واعظ کا واعظ چھوڑا، چھوڑے ترے فسانے
غزل (۱) - ۱۱۳	۱۱۷	۱۰۷	۱۱۲	بانگ درا	واعظ! کمال ترک سے ملتی ہے یاں مراد
ایک مکالمہ	۲۳۲	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	واقف نہیں تو ہمت مرغان ہو اسے
اذان	۱۵۱	۱۴۵	۱۹۵	بال جبریل	واقف ہوا گر لذت بیداری شب سے
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۵	۲۷۶	بانگ درا	داماندہ منزل ہے کہ مصروف تگ و تاز
ظریفانہ (۱)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	واں ایک کے تین تین بن جاتے ہیں
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۶	بانگ درا	واں بھی انساں اپنی اصلیت سے بیگانے ہیں کیا؟
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۳۰	۲۶	بانگ درا	واں بھی انساں ہے قتل ذوق استفہام کیا؟
خفتگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	واں بھی جل مرتا ہے سوز شع پر پروانہ کیا
خفتگان خاک سے استفسار	۵۵	۳۹	۲۶	بانگ درا	واں بھی کیا فریاد بلبل پر چن روتا نہیں؟
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ درا	واں بھی موجوں کی کشاکش سے جو دل گھبراتا
جگنو	۹۵	۸۵	۸۸	بانگ درا	واں چاندنی ہے جو کچھ، یاں درد کی کسک ہے
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	واں کنٹر سب بلوری ہیں، یاں ایک پرانا مٹکا ہے
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	واں کی گزران سے بچائے خدا!

ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	وانگہش مست و خراب از رہ بازار بیار
سیدی لوح تربت	۶۸	۳۵	۴۲	بانگ درا	وانہ کرنا فرقہ بندی کے لیے اپنی زباں
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۶۶	۶۲	۹۰	بال جبریل	وائے تمنائے خام، وائے تمنائے خام!
وجود	۱۲۶	۱۱۴	۱۱۲	ضرب کلیم	وائے صورتگری و شاعری و نائے و سرود
غزلیات (۱)۔ ۱۲	۱۱۶	۱۰۷	۱۱۱	بانگ درا	وائے محرومی، خرف چین لب ساحل ہوں میں
شمع و شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	وائے نادانی کہ تو محتاج ساقی ہو گیا
شمع و شاعر	۲۰۳	۱۹۲	۲۱۲	بانگ درا	وائے نادانی کہ تو محتاج ساقی ہو گیا
غزلیات (۱)۔ ۴	۱۰۹	۹۹	۱۰۲	بانگ درا	وائے ناکامی، فلک نے تاک کر توڑا اسے
شمع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۷	۲۰۶	بانگ درا	وائے ناکامی! متاع کارواں جاتا رہا
غزلیات (۲)۔ ۵۳	۷۳	۷۲	۱۰۴	بال جبریل	وائے وہ رہو کہ ہے منتظرِ رحلہ!

وج

پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	وجود افراد کا مجازی ہے، ہستی قوم ہے حقیقی
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	وجود انہی کا طواف بتاں سے ہے آزاد
پرواز	۱۶۹	۱۶۳	۲۱۷	بال جبریل	وجود جس کا نہیں جذب خاک سے آزاد
آدم	۷۰	۵۷	۵۴	ضرب کلیم	وجود حضرت انساں نہ روح ہے نہ بدن

عورت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	وجود زن سے ہے تصویر کائنات میں رنگ
فقر و راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	وجود صیرفی کائنات ہے اس کا
افرنگ زدہ	۴۶	۳۴	۲۸	ضرب کلیم	وجود کیا ہے، فقط جو ہر خودی کی نمود

وح

توحید	۳۷	۲۵	۱۸	ضرب کلیم	وحدت افکار کی بے وحدت کردار ہے خام
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	وحدت کی حفاظت نہیں بے قوت بازو
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	وحدت کی لے سنی تھی دنیا نے جس مکاں سے
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	وحدت ہونفا جس سے وہ الہام بھی الحاد!
محراب گل افغان کے افکار (۱۴)	۱۸۶	۱۷۴	۱۷۷	ضرب کلیم	وحشت نہ سمجھ اس کو اے مردک میدانی

ود

ستارہ	۱۵۷	۱۴۷	۱۵۸	بانگ درا	وداع غنچہ میں ہے راز آفرینش گل
-------	-----	-----	-----	----------	--------------------------------

ور

غلاموں کی نماز	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	درائے سجدہ غریبوں کو اور کیا ہے کام
----------------	-----	-----	-----	----------	-------------------------------------

ورائے عقلم ہیں اہل جنوں کی تدبیریں	ارمغان حجاز	۲۷۰	۴۳	۵۵	ضیغ لولابی (۱۳)
ورنہ اس صحرا میں کیوں نالاں ہے یہ مثل جرس	بانگ درا	۹۵	۹۴	۱۰۴	بچہ اور شمع
ورنہ امت تیرے محبوب کی دیوانی تھی	بانگ درا	۱۷۸	۱۶۳	۱۷۵	شکوہ
ورنہ خاکستر ہے تیری زندگی کا پیرہن	بانگ درا	۲۷۱	۲۴۰	۲۵۴	کفر و اسلام
ورنہ ظاہر تھا سبھی کچھ، کیا ہوا، کیونکر ہوا	بانگ درا	۱۰۳	۱۰۰	۱۱۱	غزلیات (۱)۔ ۵
ورنہ قوالی سے کچھ کم تر نہیں علم کلام	ارمغان حجاز	۲۱۶	۶	۱۱	ابلیس کی مجلس شوریٰ
ورنہ گلشن میں علاج تنگی داماں بھی ہے	بانگ درا	۲۱۴	۱۹۳	۲۰۵	شمع اور شاعر
ورنہ میں اور اڑ کے آتا ایک دانے کے لیے	بانگ درا	۱۰۲	۱۰۰	۱۱۰	غزلیات (۱)۔ ۴
ورنہ ہے مال فقیر سلطنت روم و شام	بال جبریل	۹۱	۶۲	۶۷	غزلیات (۲)۔ ۴۱

وس

وسعت آغوش مادراک جہاں میرے لیے	بانگ درا	۸	۲۵	۳۹	عہد طفلی
وسعت بحر کی فرقت میں پریشاں ہوں میں	بانگ درا	۵۵	۶۲	۷۸	موج دریا
وسعت تھی آسماں کی معمور اس نواسے	بانگ درا	۱۹۱	۱۷۴	۱۸۶	بزم انجم
وسعت عالم میں رہ پیام ہو مثل آفتاب	بانگ درا	۲۳۶	۲۱۲	۲۲۴	نوید صبح
وسعت گردوں میں تھی ان کی تڑپ نظارہ سوز	بانگ درا	۲۰۷	۱۸۸	۱۹۹	شمع اور شاعر

وص

امرائے عرب سے	۷۷	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	وصال مصطفویٰ، افتراق بوہسی!
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۲	۴۲	بانگ درا	وصل کے اسباب پیدا ہوں تری تحریر سے
صدائے درد	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	وصل کیسا، یاں تو اک قرب فراق انگیز ہے
ذوق و شوق	۱۱۸	۱۱۴	۱۵۵	بال جبریل	وصل میں مرگ آرزو، ہجر میں لذت طلب

وض

ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	وضع مشرق کو جانتے ہیں گناہ
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	وضع میں تم ہوں نصاریٰ تو تمدن میں ہنود

وط

تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	وطن کی فکر کرنا داں، مصیبت آنے والی ہے
-----------	----	----	----	----------	--

وظ

تصویر درد	۸۴	۷۰	۶۶	بانگ درا	وظیفہ جان کر پڑھتے ہیں طائر بوستانوں میں
-----------	----	----	----	----------	--

وع

وعظ میں فرمادیا کہ آپ نے یہ صاف صاف	باگ در	۳۲۶	۲۸۳	۲۹۹	ظریفانہ (۳)
-------------------------------------	--------	-----	-----	-----	-------------

وف

وفا آموختی از ما، بکار دیگران کردی	باگ در	۱۶۷	۱۵۵	۱۶۵	تضمین برائسی شاملو
وفا کی جس میں ہو، وہ کلی نہیں ملتی	باگ در	۲۱۹	۱۹۷	۲۰۹	حضور رسالت ماب میں
وفا ہندوستان سے کرتے ہیں سر آغا خاں طلب	باگ در	۳۳۴	۲۹۰	۳۰۷	ظریفانہ (۲۴)
وفا رگل ہے اگر چین میں تو اور دامن دراز ہو جا	باگ در	۱۳۸	۱۳۰	۱۴۰	پیام عشق

وق

وقت زخم تیغ فرقت کا کوئی مرہم نہیں	باگ در	۲۶۳	۲۳۴	۲۴۷	والدہ مرحومہ کی یاد میں
وقت فرصت ہے کہاں، کام ابھی باقی ہے	باگ در	۲۳۰	۲۰۶	۲۲۰	جواب شکوہ
وقت کے افسوں سے تھمتانا نامہ ماتم نہیں	باگ در	۲۶۳	۲۳۴	۲۴۷	والدہ مرحومہ کی یاد میں
وقت ہنراست و کار سازی ست	ضرب کلیم	۸۶	۸۷	۱۰۰	جاوید سے (۱)

وگ

وگر کشادہ جسم، گل بہار تو ام	باگ در	۹۸	۹۶	۱۰۶	البتجائے مسافر
وگر نہ آگ ہے مومن، جہاں خس و خاشاک	بال جبریل	۹۷	۶۷	۷۰	غزلیات (۲)۔ ۴۶

غزلیات (۲)۔ ۲۵	۵۵	۴۸	۷۲	بال جبریل	وگر نہ شعر مرا کیا ہے، شاعری کیا ہے!
----------------	----	----	----	-----------	--------------------------------------

ول

طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	ولایت، پادشاہی، علم اشیا کی جہاں گیری
رباعیات۔ ۳۲	۸۹	۸۸	۳۰	بال جبریل	ولیکن بندگی، استغفر اللہ!
تصویر و مصور (تصویر)	۲۳	۱۷	۲۳۲	ارمغان حجاز	ولیکن کس قدر نامنصفی ہے

وو

ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۶	۳۳۰	بانگ درا	وٹ تو مل جائیں گے، پیسے بھی دلوائیں گے کیا؟
--------------	-----	-----	-----	----------	---

وہ

غزلیات (۲)۔ ۳۶	۶۳	۵۸	۸۵	بال جبریل	وہ آتش آج بھی تیرا نشین پھونک سکتی ہے
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	وہ آتش ہے، میں سامنے اس کے پارا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۵	بال جبریل	وہ آدم خاکی کہ جو ہے زیر سماوات؟
بلالؓ	۹۱	۸۰	۷۸	بانگ درا	وہ آستاں نہ چھٹا تجھ سے ایک دم کے لیے
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۱	بانگ درا	وہ آفتاب جس سے زمانے میں نور ہے
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	وہ آنسو کہ ہو جن کی تلخی گوارا

غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	وہ آنکھ کہ ہے سرمہ افرونگ سے روشن
نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	وہ ابر جس سے رگ گل ہے مثل تار نفس
اہل مصر سے	۱۵۶	۱۴۴	۱۴۶	ضرب کلیم	وہ ابوالہول کہ ہے صاحب اسرار قدیم
رباعیات۔ ۳	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	وہ اپنی لامکانی میں رہیں مست
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۶۰	۸۸	بال جبریل	وہ اپنے حسن کی مستی سے ہیں مجبور پیدائی
دل	۷۸	۶۲	۵۴	بانگ درا	وہ اثر رکھتی ہے خاکستر پروانہ دل
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	وہ ادب گہ محبت، وہ نگہ کا تازیانہ
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	وہ اس ننھے کو بڑھ کر جانتا تھا اسم اعظم سے
ضیغ لولابی (۱۵)	۵۷	۴۴	۲۷۲	ارمغان حجاز	وہاں دگرگوں ہے لُحظہ لُحظہ، یہاں بدلتا نہیں زمانہ
مشرق و مغرب	۱۷۲	۱۶۰	۱۶۴	ضرب کلیم	وہاں مرض کا سبب ہے نظام جمہوری
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	وہ باغ کی بہاریں، وہ سب کا چچھانا
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	وہ بت خانہ خاکی، یہ خاکستری ہے
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۳	بال جبریل	وہ بجلی کہ تھی نعرہ لاتذر میں
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۶۸	ضرب کلیم	وہ بحر ہے آدمی کہ جس کا
غزلیات	۹۸	۸۵	۸۵	ضرب کلیم	وہ بزم عیش ہے مہمان یک نفس دو نفس
ضیغ لولابی (۱۰)	۵۲	۴۱	۲۶۶	ارمغان حجاز	وہ بندہ افلاک ہے، یہ خواجہ افلاک

غزلیات (۲)۔۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	وہ بندے فقر تھا جن کا ہلاک قیصر و کسریٰ
مسجد قرطبہ	۹۸	۹۶	۱۳۰	بال جبریل	وہ بھی جلیل و جمیل، تو بھی جلیل و جمیل
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	وہ بھی حیرت خانہ امروز و فردا ہے کوئی؟
جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۳	بانگ درا	وہ بھی دن تھے کہ یہی مایہ رعنائی تھا
بیداری	۸۸	۷۵	۷۳	ضرب کلیم	وہ پاکی فطرت سے ہوا محرم اعماق
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۶	بانگ درا	وہ پرانی روشیں باغ کی ویراں بھی ہوئیں
ضیغم لولابی (۴)	۴۸	۳۷	۲۶۰	ارمغان حجاز	وہ پرانے چاک جن کو عقل سی سکتی نہیں
تمہید (۲)	۲۴	۱۲	۴	ضرب کلیم	وہ پر شکستہ کہ صحن سرا میں تھے خورسند
عہد طفلی	۳۹	۲۵	۸	بانگ درا	وہ پھٹے بادل میں بے آواز پاس کا سفر
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	وہ پیاری پیاری صورت، وہ کامنی سی صورت
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	وہ پیچھے تھا اور تیز چلتا نہ تھا
غزلیات (۲)۔۲۱	۵۲	۴۴	۶۷	بال جبریل	وہ پیر ہن مجھے بخشا کہ پارہ پارہ نہیں
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۷	۲۳۲	بانگ درا	وہ تمہارے شہد پالنے والی دنیا
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۵	۲۲۸	بانگ درا	وہ تو دیوانہ ہے، لہتی میں رہے یا نہ رہے
ذکر و فکر	۳۵	۲۳	۱۶	ضرب کلیم	وہ جس کی شان میں آیا ہے علم الاسما
شع اور شاعر	۱۹۸	۱۸۶	۲۰۶	بانگ درا	وہ جگر سوزی نہیں، وہ شعلہ آشامی نہیں

غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۴	بال جبریل	وہ جلوہ گاہ ترے خاکداں سے دور نہیں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۱	۲۲۹	۲۵۶	بانگ درا	وہ جواں، قامت میں ہے جو صورت سرو بلند
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	وہ جو تھا پردوں میں پنہاں خود نما کیونکر ہوا
غزلیات (۲)۔ ۴	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	وہ جو نظر سے ہے نہاں، اس کا جہاں ہے تو کہ میں
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	وہ جوئے کہستاں اچکتی ہوئی
دنیا	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	وہ چاند، یہ تارا، وہ پتھر، یہ نگلیں ہے
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۴	بال جبریل	وہ چاہتے ہیں کہ میں اپنے آپ میں نہ رہوں
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۲	بانگ درا	وہ چپ چاپ تھے آگے پیچھے رواں
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۴	بانگ درا	وہ چشم پاک ہیں کیوں زینت برگسواں دیکھے
نوید صبح	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۶	بانگ درا	وہ چمک اٹھا افق، گرم تقاضا تو بھی ہو
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۸	۲۵	۴۰	بال جبریل	وہ چنگاری خس و خاشاک سے کس طرح دب جائے
غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	وہ چیز تو مانگتا ہے مجھ سے کہ زیر چرخ کہن نہیں ہے
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	وہ حرف راز کہ مجھ کو سکھا گیا ہے جنوں
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	وہ حسن کیا کہ جو محتاج چشم بینا ہو
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	وہ حکمت ناز تھا جس پر خرد مندان مغرب کو
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	وہ خار و خس کے لیے ہے، یہ نیتاں کے لیے

غزلیات (۲)۔ ۲۹	۷۲	۶۹	۰۱۰۱	بال جبریل	وہ خاک کہ پروائے نشین نہیں رکھتی
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	وہ خاک کہ جبریل کی ہے جس سے قباچاک
غزلیات (۲)۔ ۲۹	۷۱	۶۹	۱۰۰	بال جبریل	وہ خاک کہ ہے جس کا جنوں صیقل ادراک
پنجاب کے پیر زادوں سے	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۱	بال جبریل	وہ خاک کہ ہے زیر فلک مطلع انوار
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۱	بانگ درا	وہ حضر بے برگ و سماں، وہ سفر بے سنگ و میل
پردہ	۱۰۵	۹۳	۹۱	ضرب کلیم	وہ خلوت نشین ہے، یہ خلوت نشین ہے
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	وہ خموشی شام کی جس پر تکلم ہو فدا
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	وہ خود فراموشی افلاک میں ہے خوار وزبوں
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	وہ داغِ محبت دے جو چاند کو شرمادے
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۹	۲۵	۴۱	بال جبریل	وہ دانائے سبل، ختم الرسل، مولائے کل جس نے
ہمالہ	۳۷	۲۳	۵	بانگ درا	وہ درختوں پر تفکر کا سماں چھایا ہوا
غزلیات (۲)۔ ۳۸	۶۴	۵۹	۸۷	بال جبریل	وہ درویشی کہ جس کے سامنے جھکتی ہے فغفور
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	وہ دشتِ سادہ، وہ تیرا جہان بے بنیاد
رباعیات۔ ۳۵	۹۰	۸۹	۱۳۹	بال جبریل	وہ دل، وہ آرزو باقی نہیں ہے
شمع	۶۱	۴۵	۳۳	بانگ درا	وہ دن گئے کہ قید سے میں آشنا نہ تھا
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	وہ دنیا کی مٹی، یہ دوزخ کی مٹی

بزم انجم	۱۸۵	۱۷۴	۱۹۰	بانگ درا	وہ دور رہنے والے ہنگامہ جہاں سے
طفل شیرخوار	۸۱	۶۶	۶۰	بانگ درا	وہ ذرا سا جانور ٹوٹا ہوا ہے جس کا سر
تکتہ توحید	۶۶	۵۴	۵۰	ضرب کلیم	وہ رمز شوق کہ پوشیدہ لا الہ میں ہے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	وہ روشنی کا طالب، یہ روشنی سراپا
غزلیات (۱)۔ ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	وہ رونق انجمن کی ہے انہی خلوت گزینوں میں
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	وہ زمانے میں معزز تھے مسلمان ہو کر
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۷	بانگ درا	وہ زمیں ہے تو، مگر اے خواگاہ مصطفیٰ!
غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	وہ سادہ مرد مجاہد، وہ مومن آزاد
ایک کڑا اور کھسی	۴۳	۲۹	۱۳	بانگ درا	وہ سامنے سیڑھی ہے جو منظور ہو آنا
غلاموں کی نماز	۱۷۱	۱۵۹	۱۶۳	ضرب کلیم	وہ سجدہ جس میں ہے ملت کی زندگی کا پیام
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	وہ سجدہ، روح زمیں جس سے کانپ جاتی تھی
صبح	۲۶	۱۴	۶	ضرب کلیم	وہ سحر جس سے لرزتا ہے شبستان وجود
انتداب	۱۶۴	۱۵۲	۱۵۳	ضرب کلیم	وہ سرزمین مدنیت سے ہے ابھی عاری
غزلیات (۳)۔ ۶	۲۹۷	۲۸۰	۳۲۰	بانگ درا	وہ سرود کیا کہ چھپا ہوا ہو سکوت پردہ ساز میں
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	وہ سکوت شام صحرا میں غروب آفتاب
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	وہ سنتری ہمارا، وہ پاسبان ہمارا

غزلیات (۲)۔ ۴	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۷	بانگ درا	وہ سوداگر ہوں، میں نے نفع دیکھا ہے خسارے میں
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۲	بال جبریل	وہ سوز اس نے پایا انہی کے جگر میں
غزلیات (۲)۔ ۵۷	۷۶	۷۵	۱۰۸	بال جبریل	وہ شبانی کہ ہے تمہید کلیم الہی
غزلیات (۲)۔ ۴	۴۱	۲۸	۴۵	بال جبریل	وہ شب درد و سوز و غم کہتے ہیں زندگی جسے
غزلیات (۲)۔ ۴۵	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	وہ شعر جس میں ہو بجلی کا سوز و برقی
شعر	۱۴۴	۱۳۳	۱۳۳	ضرب کلیم	وہ شعر کہ پیغام حیات ابدی ہے
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	وہ شعلہ روشن ترا، ظلمت گریزاں جس سے تھی
النجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۸	بانگ درا	وہ شمع بارگہ خاندان مرتضوی
غزلیات (۳)۔ ۷	۲۹۷	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	وہ شہید ذوق و وفا ہوں میں کہ نوامری عربی رہی
غزلیات (۲)۔ ۶	۴۳	۳۰	۴۷	بال جبریل	وہ شے کچھ اور ہے کہتے ہیں جان پاک جسے
غزلیات (۲)۔ ۲۴	۵۴	۴۷	۷۱	بال جبریل	وہ شے متاع ہنر کے سوا کچھ اور نہیں
خاقانی	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۹	ضرب کلیم	وہ صاحب تکفۃ العرائین
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۷۰	ضرب کلیم	وہ صاحب فن چاہے تو فن کی برکت سے
شیر اور نچر	۱۷۵	۱۶۹	۲۲۳	بال جبریل	وہ صبارفتار، شاہی اصطلب کی آبرو!
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	وہ صداقت جس کی بے باکی حیرت آفریں

حیات ابدی	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	وہ صدف کیا کہ جو قطرے کو گہر کر نہ سکے
خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	وہ صحرائے عرب یعنی شتر بانوں کا گہوارا
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	وہ صنعت نہ تھی، شیوہ کافر تھی
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	وہ صوفی کہ تھا خدمت حق میں مرد
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	وہ ضرب اگر کوہ شکن بھی ہو تو کیا ہے
اسرار پیدا	۸۵	۷۲	۷۰	ضرب کلیم	وہ عالم مجبور ہے، تو عالم آزاد
غزلیات (۱)۔۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	وہ عشق جس کی شمع بجھا دے اجل کی پھونک
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	وہ عقلم کہ پا جاتی ہے شعلے کو شہر سے
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	وہ علم اپنے بتوں کا ہے آپ ابراہیم
علم اور دین	۳۸	۲۶	۱۹	ضرب کلیم	وہ علم کم بصری جس میں ہمکنار نہیں
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۶۷	۱۶۹	ضرب کلیم	وہ علم نہیں، زہر ہے احرار کے حق میں
عشرت امروز	۱۳۶	۱۲۶	۱۳۳	بانگ درا	وہ عیش، عیش نہیں، جس کا انتظار رہے
ابلیس کا فرمان اپنے سیاسی فرزندوں کے نام	۱۵۸	۱۴۶	۱۴۸	ضرب کلیم	وہ فاقہ کش کہ موت سے ڈرتا نہیں ذرا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۵	بانگ درا	وہ فرائض کا تسلسل نام ہے جس کا حیات

غزلیات (۱) - ۱۳	۳۱	۱۷	۲۷	بال جبریل	وہ فریب خوردہ شاہیں کہ پلا ہو کر گسوں میں
سلطانی	۴۴	۳۱	۲۶	ضرب کلیم	وہ فقر جس میں ہے بے پردہ روح قرآنی
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	وہ فکر گستاخ جس نے عریاں کیا ہے فطرت کی طاقتوں کو
خلوت	۱۰۶	۹۴	۹۲	ضرب کلیم	وہ قطرہ نیساں کبھی بننا نہیں گوہر
غزلیات (۲) - ۱۹	۵۱	۴۲	۶۴	بال جبریل	وہ قوم جس نے گنوا یا متاع تیوری
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۶	بال جبریل	وہ قوم کہ فیضان سماوی سے ہو محروم
آج اور کل	۱۵۳	۱۴۲	۱۴۳	ضرب کلیم	وہ قوم نہیں لائق ہنگامہ فردا
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغان حجاز	وہ کارواں کا متاع گراں بہا مسعود!
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	وہ کچھ اور شے ہے، محبت نہیں ہے
آج اور کل	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	وہ کل کے غم و عیش پہ کچھ حق نہیں رکھتا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۳	۸	۲۱۸	ارمغان حجاز	وہ کلیم بے تجلی، وہ مسیح بے صلیب
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۵	بال جبریل	وہ کونسا آدم ہے کہ تو جس کا ہے معبود
دنیا	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	وہ کوہ، یہ دریا ہے، وہ گردوں، یہ زمیں ہے
اساتذہ	۹۸	۸۴	۸۴	ضرب کلیم	وہ کہنہ دماغ اپنے زمانے کے ہیں پیرو!
مسو لینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	وہ کہ ہے جس کی ننگہ مثل شعاع آفتاب!
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	وہ کیا تھا زور حیدر، فقر بوذر، صدق سلمانی!

خطاب بہ جوانان اسلام	۱۹۱	۱۸۰	۱۹۸	بانگ درا	وہ کیا گردوں تھا تو جس کا ہے اک ٹوٹا ہوا تارا
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	وہ گدا کہ تو نے عطا کیا ہے جنہیں دماغ سکندی
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	وہ گدا کہ جانتے ہیں رہ و رسم کج کلا ہی
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	وہ گل رنگیں ترارخصت مثال بوہوا
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۱	بال جبریل	وہ گلستاں کہ جہاں گھات میں نہ ہو سیاد
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۳	بانگ درا	وہ گل ہوں میں، خزاں ہر گل کی ہے گویا خزاں میری
اے روح محمدؐ	۶۱	۴۸	۴۴	ضرب کلیم	وہ لذت آشوب نہیں بحر عرب میں
خوشحال خاں کی وصیت	۱۶۰	۱۵۴	۲۰۶	بال جبریل	وہ مدفن ہے خوشحال خاں کو پسند
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	وہ مذہب تھا اقوام عہد کہن کا
قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	وہ مذہب مردان خود آگاہ و خدا مست
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۲	۲۲۹	۲۵۷	بانگ درا	وہ محبت میں تری تصویر، وہ باز مرا
خاتقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	وہ محرم عالم مکافات
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	وہ محفل اٹھ گئی جس دم تو مجھ تک دور جام آیا
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	وہ مرد درویش جس کو حق نے دیے ہیں انداز خسروانہ
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	وہ مرد درویش جس کو حق نے دیے ہیں انداز خسروانہ

محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۸	۱۷۶	۱۷۹	ضرب کلیم	وہ مرد جس کا فقر خرف کو کرے نگیں
مستی کردار	۵۳	۴۰	۳۵	ضرب کلیم	وہ مرد مجاہد نظر آتا نہیں مجھ کو
ضیغم لولابی (۵)	۴۸	۳۷	۲۶۱	ارمغان حجاز	وہ مردہ کہ تھا بانگ سرفیل کا محتاج
غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۴	بال جبریل	وہ مرغزار کہ بیم خزاں نہیں جس میں
نصیحت	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۳	بال جبریل	وہ مزا شاید کبوتر کے لہو میں بھی نہیں
ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	وہ مس بولی ارادہ خود کشی کا جب کیا میں نے
پھول کا تحفہ عطا ہونے پر	۱۶۹	۱۵۸	۱۷۱	بانگ درا	وہ مست ناز جو گلشن میں جا نکلتی ہے
غزلیات (۲)۔ ۴۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	وہ مشمت خاک ابھی آوارگان راہ میں ہے
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ درا	وہ مشمت خاک ہوں، فیض پریشانی سے صحرا ہوں
لاوالا	۷۶	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	وہ ملت روح جس کی لاسے آگے بڑھ نہیں سکتی
غزلیات (۲)۔ ۱۹	۵۱	۴۲	۶۵	بال جبریل	وہ ملتفت ہوں تو کج نفس بھی آزادی
ظریفانہ (۱۶)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	بانگ درا	وہ مہرباں ہیں اب، پھر رہیں رہیں نہ رہیں
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	وہ مہ کامل ہوا پنہاں دکن کی خاک میں
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۶	بال جبریل	وہ مے جس سے روشن ضمیر حیات
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	وہ مے جس سے کھلتا ہے راز ازل

وہ مے جس سے ہے مستی کائنات	بال جبریل	۱۶۶	۱۲۳	۱۲۶	ساقی نامہ
وہ مے جس میں ہے سوز و سازا زل	بال جبریل	۱۶۷	۱۲۳	۱۲۶	ساقی نامہ
وہ مے سرکش حرارت جس کی ہے مینا گداز	بانگ درا	۳۰۰	۲۶۴	۲۷۸	خضراہ
وہ مے کہ جس سے روشن ہو ادراک	ضرب کلیم	۱۱۱	۱۱۳	۱۲۵	غزل
وہ میکش ہوں فروغ مے سے خود گلزار بن جاؤں	بانگ درا	۱۰۶	۱۰۲	۱۱۲	غزلیات (۱)۔ ۸
وہ میرا رونق محفل کہاں ہے	بال جبریل	۱۱۹	۸۴	۸۵	رباعیات۔ ۱۵
وہ میرا یوسف ثانی، وہ شمع محفل عشق	بانگ درا	۹۹	۹۷	۱۰۷	التجائے مسافر
وہ ناں جس سے جاتی رہے اس کی آب	بال جبریل	۱۷۳	۱۲۸	۱۳۲	ساقی نامہ
وہ نبوت ہے مسلمان کے لیے برگ حشیش	ضرب کلیم	۵۳	۵۶	۶۹	نبوت
وہ نشان سجدہ جو روشن تھا کوکب کی طرح	بانگ درا	۲۴۷	۲۲۱	۲۳۳	تضمین بر شعر ابوطالب کلیم
وہ نظر آتا ہے تہذیب حجازی کا مزار	بانگ درا	۱۴۱	۱۳۳	۱۴۳	صقلیہ
وہ نعرہ کہ بل جاتا ہے جس سے دل کہسار!	بال جبریل	۱۹۶	۱۴۵	۱۵۲	اذان
وہ نغمہ سردی خون غزلیات سرا کی دلیل	ضرب کلیم	۱۳۲	۱۳۱	۱۴۳	موسیقی
وہ نکلے میرے ظلمت خانہ دل کے کینوں میں	بانگ درا	۱۰۶	۱۰۳	۱۱۳	غزلیات (۱)۔ ۹
وہ نگاہیں نا امید نورایمن ہو گئیں	بانگ درا	۲۰۷	۱۸۸	۱۹۹	شع اور شاعر
وہ نمازیں ہند میں نذر برہمن ہو گئیں	بانگ درا	۲۰۷	۱۸۷	۱۹۹	شع اور شاعر

خضر راہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۱	بانگ درا	وہ نمود اختر سیماب پانہنگام صبح
موسیقی	۱۴۳	۱۳۱	۱۳۲	ضرب کلیم	وہ نے نواز کہ جس کا ضمیر پاک نہیں
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۱	بال جبریل	وہ ہند میں سرمایہ ملت کا نگہباں
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	وہ ہے نور مطلق کی آنکھوں کا تارا
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۴۳	ارمغان حجاز	وہ یادگار کمالات احمد محمود
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	وہ یہودی فتنہ گر، وہ روح مزدک کا بروز
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۷	۱۱	۱۵	بال جبریل	وہی آب و گل ایراں، وہی تبریز ہے ساقی
رباعیات۔ ۲۶	۸۷	۸۶	۱۸	بال جبریل	وہی اصل مکان و لامکاں ہے
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	وہی افسانہ دنبالہ محمل نہ بن جائے
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	وہی اک حسن ہے لیکن نظر آتا ہے ہر شے میں
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	وہی بت فروشی، وہی بت گری ہے
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	وہی جام گردش میں لاساقیا
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	وہی جواں ہے قبیلے کی آنکھ کا تارا
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	وہی جہاں ہے ترا جس کو تو کرے پیدا

محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۹۰	۱۷۷	۱۸۱	ضرب کلیم	وہی حرم ہے، وہی اعتبار لائے و منات
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	وہی حسین ہے حقیقت زوال ہے جس کی
غزلیات (۱)۔ ۷	۲۶	۱۱	۱۵	بال جبریل	وہی دیرینہ بیماری، وہی نامحکم دل کی!
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	وہی زمانے کی گردش پہ غالب آتا ہے
قم باذن اللہ	۷۹	۶۵	۶۳	ضرب کلیم	وہی زمیں، وہی گردوں ہے، قم باذن اللہ
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	وہی سجدہ ہے لائق اہتمام
محراب گل افغان کے افکار (۳)	۱۷۶	۱۶۵	۱۶۷	ضرب کلیم	وہی شراب، وہی ہائے وہور ہے باقی
غزلیات (۲)۔ ۱۷	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	وہی عبرت، وہی عظمت، وہی شان دل آویزی
میں اور تو	۲۶۴	۲۵۳	۲۸۵	بانگ درا	وہی فطرت اسد اللہی، وہی مرجی، وہی عمدی
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۹	۲۵	۴۱	بال جبریل	وہی قرآن، وہی فرقاں، وہی لیسیں، وہی طہ!
تصویر درد	۸۳	۷۰	۶۳	بانگ درا	وہی کہتا ہوں جو کچھ سامنے آنکھوں کے آتا ہے
بلشویک روس	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	وہی کہ حفظ چلیپا کو جانتے تھے نجات
غزلیات (۱)۔ ۱	۲۹۷	۲۸۱	۳۲۲	بانگ درا	وہی گریہ سحری رہا، وہی آہ نیم شمی رہی
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	وہی لن ترانی سنا چاہتا ہوں

۳۶- رباعیات	۹۰	۸۹	۱۴۱	بال جبریل	وہی مہدی، وہی آخر زمانی
غزلیات (۱)- ۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بال جبریل	وہی میری کم نصیبی، وہی تیری بے نیازی
غزلیات (۱)- ۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۷	بانگ درا	وہی ناز آفریں ہے جلوہ پیرانا زنیوں میں
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	وہی ناں ہے اس کے لیے ارجمند
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	وہی نگاہ کے ناخوب و خوب سے محرم
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	وہی ہے بندہ حرجس کی ضرب ہے کاری
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	وہی ہے دل کے حلال و حرام سے آگاہ
غزلیات (۲)- ۱	۳۸	۲۴	۴۰	بال جبریل	وہی ہے صاحب امروز جس نے اپنی ہمت سے
آگاہی	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	وہی ہے مملکت صبح و شام سے آگاہ
غزلیات (۱)- ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	وہیں سے رات کو ظلمت ملی ہے

وی

ابلیس کی عرضداشت	۱۶۸	۱۶۲	۲۱۵	بال جبریل	ویرانی جنت کے تصور سے ہیں غمناک؟
------------------	-----	-----	-----	-----------	----------------------------------

ہا

فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۶	بانگ درا	ہاتف نے کہا مجھ سے کہ فردوس میں اک روز
غزلیات (۱)- ۸	۲۷	۱۲	۱۷	بال جبریل	ہاتھ آجائے مجھے میرا مقام اے ساقی

جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	ہاتھ بے روز ہیں، الحاد سے دل خوگر ہیں
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۴	بانگ درا	ہاتھ پر ہاتھ دھرے منتظر فردا ہو!
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	ہاتھ جس گلچیں کا ہے محفوظ نوک خار سے
طفل شیر خوار	۸۱	۶۶	۶۱	بانگ درا	ہاتھ کی جنبش میں، طرز دید میں پوشیدہ ہے
ظریفانہ (۱۱)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	ہاتھوں سے اپنے دامن دنیا نکل گیا
صبح چین (صبح)	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۸	ضرب کلیم	ہاتھوں سے ترے دامن افلاک نہ چھوٹے!
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	ہاتھ ہے اللہ کا بندہ مومن کا ہاتھ
ہارون کی آخری نصیحت	۱۷۲	۱۶۶	۲۲۰	بال جبریل	ہارون نے کہا وقت رحیل اپنے پسر سے
شمع	۶۲	۴۶	۳۴	بانگ درا	ہاں، آشنائے لب ہونہ راز کہن کہیں
شمع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	ہاں، اسی شاخ کہن پر پھر بنا لے آشیاں
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	ہاں، ایک حقیقت ہے کہ معلوم ہے سب کو
غرہ شوال	۱۹۳	۱۸۲	۲۰۰	بانگ درا	ہاں، تملق پیشگی دیکھ آبرو والوں کی تو
درد عشق	۶۶	۵۰	۳۹	بانگ درا	ہاں، خود نمائیوں کی تجھے جتنو نہ ہو
ہمالہ	۳۷	۲۳	۶	بانگ درا	ہاں دکھا دے اے تصور! پھر وہ صبح و شام تو
صدائے درد	۵۷	۴۲	۲۹	بانگ درا	ہاں ڈبو دے اے محیط آب گنگا تو مجھے
شمع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۹	بانگ درا	ہاں سنا دے محفل ملت کو پیغام سروش

خفنگان خاک سے استفسار	۵۳	۳۸	۲۲	بانگ درا	ہاں، مگر اک دور سے آتی ہے آواز درا
تقدیر (ابلیس ویزداں)	۶۰	۴۷	۴۳	ضرب کلیم	ہاں، مگر تیری مشیت میں نہ تھا میرا وجود
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	ہاں، مگر عالم اسلام پہ رکھتا ہوں نظر
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۱	بانگ درا	ہاں، مگر عجز کے اسرار سے نامحرم ہے
نوید صبح	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	ہاں، نمایاں ہو کے برق دیدہ خفاش ہو
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	ہاں یہ سچ ہے، چشم بر عہد کہن رہتا ہوں میں
مرزا غالب	۴۰	۲۷	۱۰	بانگ درا	ہائے، اب کیا ہو گئی ہندوستان کی سرزمین
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	ہائے غفلت! کہ تری آنکھ ہے پابند مجاز
غزلیات (۱)۔۱۲	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	ہائے کیا اچھی کہی، ظالم ہوں میں، جاہل ہوں میں
ہمالہ	۳۶	۲۲	۴	بانگ درا	ہائے کیا فرط طرب میں جھومتا جاتا ہے ابر
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	ہائے یثرب دل میں، لب پر نعرہ تو حید تھا

ہت

ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۸	بانگ درا	ہتھکنڈوں سے غلام کرتا ہے
-------------------	----	----	----	----------	--------------------------

ہج

فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	ہجر، ان قطروں کو لیکن وصل کی تعلیم ہے
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۳	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	ہجرت مدفونِ یثرب میں یہی مخفی ہے راز
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۴	۵۳	بال جبریل	ہجوم کیوں ہے زیادہ شراب خانے میں
جنوں	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	ہجوم مدرسہ بھی سازگار ہے اس کو

ہد

زمانہ	۱۳۴	۱۳۵	۱۷۵	بال جبریل	ہدف سے بیگانہ تیر اس کا، نظر نہیں جس کی عارفانہ
-------	-----	-----	-----	-----------	---

ہر

نادر شاہ افغان	۱۵۹	۱۵۳	۲۰۵	بال جبریل	ہرات و کابل و غزنی کا سبزہ نوری
۔۔۔ کی گود میں ملی دیکھ کر	۱۲۶	۱۱۷	۱۲۲	بانگ درا	ہراد سے تیری پیدا ہے محبت کیسی
رباعیات۔ ۹	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	ہراک ذرے میں ہے شاید کیس دل
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	ہراک شے سے پیدا رم زندگی
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۰	بانگ درا	ہر شے کو تیری جلوہ گری سے ثبات ہے
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	ہر شے کو نصیب ہے حضوری
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	ہر شے مسافر، ہر چیز راہی

جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	ہر شے میں جبکہ پنہاں خاموشی ازل ہو
آفتاب	۵۹	۴۳	۳۰	بانگ درا	ہر شے میں زندگی کا تقاضا تجھی سے ہے
سیلی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۸	بانگ درا	ہر شے میں ہے نمایاں یوں تو جمال اس کا
محاصرہ ادرنہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۲	بانگ درا	ہر شے ہوئی ذخیرہ لشکر میں منتقل
نیا شوالا	۹۹	۸۸	۸۹	بانگ درا	ہر صبح اٹھ کے گائیں منتر وہ بیٹھے بیٹھے
شبہم اور ستارے	۲۲۸	۲۱۵	۲۴۰	بانگ درا	ہر صبح نئے تجھ کو میسر ہیں نظارے
ایک گائے اور بکری	۴۶	۳۲	۱۶	بانگ درا	ہر طرف صاف ندیاں تھیں رواں
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۳۰	ارمغان حجاز	ہر فرد ہے ملت کے مقدر کا ستارا
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	ہر فکر نہیں طائر فردوس کا صیاد
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۵	۱۰	۲۲۱	ارمغان حجاز	ہر قبا ہونے کو ہے اس کے جنوں سے تارتار
لالہ صحرا	۱۴۵	۱۲۲	۱۶۴	بال جبریل	ہر قطرہ دریا میں دریا کی ہے گہرائی
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	ہر قطرہ ہے بحر بیکرا نہ
ضیغ لولابی (۵)	۴۸	۳۷	۲۶۱	ارمغان حجاز	ہر قوم کے افکار میں پیدا ہے تلاطم
اسیری	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگ درا	ہر کسی کی تربیت کرتی نہیں قدرت، مگر
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۷	بانگ درا	ہر کوئی مست مئے ذوق تن آسانی ہے
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۹	۲۰۰	بال جبریل	ہر کہہ کاہ و جو خوردقرباں شود

یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۳۹	۲۰۰	بال جبریل	ہر کہ نور حق خور دفر آن شود
ابی سینیا	۱۵۷	۱۳۵	۱۳۷	ضرب کلیم	ہر گرگ کو ہے برہ معصوم کی تلاش
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	ہر گہرنے صدف کو توڑ دیا
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۶	بال جبریل	ہر اک مقام سے آگے گزر گیا مدنو
غزلیات (۲)۔ ۲۴	۵۴	۴۷	۷۰	بال جبریل	ہر اک مقام سے آگے مقام ہے تیرا
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۸	۱۷۴	بال جبریل	ہر اک منتظر تیری یلغا ورکا
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	ہر ایک چیز سے پیدا خدا کی قدرت ہے
زمانہ	۱۳۴	۱۲۹	۱۷۵	بال جبریل	ہر ایک سے آشنا ہوں، لیکن جدا جدا رسم و راہ میری
دوستارے	۱۵۸	۱۳۸	۱۵۹	بانگ درا	ہر ایک کی راہ ہے مقرر
نفسیات غلامی	۱۵۲	۱۴۰	۱۳۲	ضرب کلیم	ہر ایک ہے گو شرح معانی میں یگانہ
عاشق ہر جانی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	ہر تقاضا عشق کی فطرت کا ہو جس سے خموش
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ درا	ہر جگہ میرے چمکنے سے اجالا ہو جائے
مذہب (تضمین بر شعر میرزا بیدل)	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۸	بانگ درا	ہر چند عقل کل شدہ ای بے جنوں مباح
ایجاد معانی	۱۴۲	۱۳۱	۱۳۱	ضرب کلیم	ہر چند کہ ایجاد معانی ہے خدا داد
جمہوریت	۱۶۰	۱۴۸	۱۵۰	ضرب کلیم	ہر چند کہ دانا اسے کھولا نہیں کرتے

ہر چند کہ مشہور نہیں ان کے کرامات	ارمغان حجاز	۲۶۱	۳۷	۴۹	ضیغ لولابی (۶)
ہر چند کہ منطق کی دلیلوں میں ہے چالاک	ارمغان حجاز	۲۶۶	۴۱	۵۲	ضیغ لولابی (۱۰)
ہر چند کہ ہوں مردہ صد سالہ لیکن	ارمغان حجاز	۲۳۵	۲۰	۲۶	عالم برزخ (مردہ)
ہر چند کہ یہ شعبدہ بازی ہے دلآویز	ضرب کلیم	۱۴۹	۱۴۸	۱۶۰	سلطانی جاوید
ہر چند ہے بے قافلہ ورا حلہ وزاد	ضرب کلیم	۴۴	۴۸	۶۱	اے روح محمدؐ
ہر چہ درد دل گذر دو وقت زباں دارد شمع	بانگ درا	۱۴۱	۱۳۲	۱۴۲	عبدالقادر کے نام
ہر چیز پہ چھا گیا اندھیرا	بانگ درا	۲۰	۳۵	۵۰	ہمدردی
ہر چیز، جس سے چشم جہاں میں ہوا اعتبار	بانگ درا	۲۵۰	۲۲۴	۲۳۶	صدیقؑ
ہر چیز کو جہاں میں قدرت نے دلبری دی	بانگ درا	۸۳	۸۴	۹۵	جگنو
ہر چیز کی حیات کا پروردگار تو	بانگ درا	۳۱	۴۴	۵۹	آفتاب
ہر چیز ہے محو خود نمائی	بال جبریل	۷۹	۵۳	۵۹	غزلیات (۲)۔ ۳۱
ہر حال اشک غم سے رہی ہمکنار تو	بانگ درا	۳۲	۴۴	۵۹	شمع
ہر حال میں میرا دل بے قید ہے خرم	بال جبریل	۳۵	۲۱	۳۳	غزلیات (۱)۔ ۱۶
ہر خاک کی ونوری پہ حکومت ہے خرد کی	ضرب کلیم	۳۴	۳۹	۵۲	عقل و دل
ہر خرقدہ سالوس کے اندر ہے مہاجن	بال جبریل	۲۲۰	۱۶۶	۱۷۲	باغی مرید
ہر دانہ ہے صد ہزار دانہ!	ضرب کلیم	۸۶	۸۷	۱۰۰	جاوید سے (۱)

ایک آرزو	۶۳	۴۸	۳۶	بانگ درا	ہردرد مند دل کو رونا مرار لادے
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	ہردل مئے خیال کی مستی سے چور ہے
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۴	بال جبریل	ہردم متغیر تھے خرد کے نظریات
مسجد قرطبہ	۱۰۰	۹۷	۱۳۲	بال جبریل	ہردو جہاں سے غنی اس کا دل بے نیاز
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	ہردور میں کرتا ہے طواف اس کا زمانہ
غزلیات (۲)۔۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	ہر ذرہ شہید کبریائی
بیداری	۸۸	۷۴	۷۳	ضرب کلیم	ہر ذرے میں پوشیدہ ہے جو قوت اشراق
غزلیات (۱)۔۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	ہرہ گزر میں نقش کف پائے یار دیکھ
خضر راہ	۲۸۰	۲۶۶	۳۰۳	بانگ درا	ہر زمان پیش نظر لا تخلف المیعاد دار
اہل مصر سے	۱۵۶	۱۴۵	۱۴۶	ضرب کلیم	ہر زمانے میں دگرگوں ہے طبیعت اس کی
آزادی افکار	۱۷۴	۱۶۸	۲۲۲	بال جبریل	ہر سینہ نشین نہیں جبریل امیں کا
محراب گل افغان کے افکار (۱۳)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	ہر سینے میں اک صبح قیامت ہے نمودار
تسلیم و رضا	۶۵	۵۲	۴۹	ضرب کلیم	ہر شاخ سے یہ نکتہ پیچیدہ ہے پیدا
ایک ٹکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۳	بانگ درا	ہر شخص کو سماں یہ میسر نہیں ہوتا

غزلیات (۲)۔ ۱۸۔	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	ہر شوق نہیں گستاخ، ہر جذب نہیں بے باک
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	ہر شہر حقیقت میں ہے ویرانہ آباد
جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بال جبریل	ہر گھڑی افلاک پر رہتی ہے تیری گفتگو
شاعر	۱۳۹	۱۲۷	۱۲۶	ضرب کلیم	ہر لحظہ نیا طور، نئی برق تجلی
تسلیم و رضا	۶۵	۵۲	۴۹	ضرب کلیم	ہر لحظہ ہے دانے کو جنوں نشوونما کا
حال و مقام	۱۶۲	۱۵۶	۲۰۸	بال جبریل	ہر لحظہ ہے سا لک کا زماں اور مکاں اور
تقدیر	۳۷	۲۵	۱۷	ضرب کلیم	ہر لحظہ ہے قوموں کے عمل پر نظر اس کی
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	ہر لحظہ ہے مومن کی نئی شان نئی آن
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	ہر مسلمان رگ باطل کے لیے نشتر تھا
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	ہر ملت مظلوم کا یورپ ہے خریدار
عالم برزخ (قبر)	۲۵	۱۹	۲۳۴	ارمغان حجاز	ہر موت کا پوشیدہ تقاضا ہے قیامت
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	ہر نفس اقبال تیرا آہ میں مستور ہے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۴۸	ارمغان حجاز	ہر نفس ڈرتا ہوں اس امت کی بیداری سے میں
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۸	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	ہر نئی تعمیر کو لازم ہے تخریب تمام
پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۷	۱۸۴	بال جبریل	ہر ہلاک امت پیشیں کہ بود
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	ہری شاخ ملت ترے نم سے ہے

غزلیات (۲)۔ ۶	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۹	بانگ درا	ہرے رہو وطن مازنی کے میدانو
---------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------

ہنر

مرد فرنگ	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	ہزار بار حکیموں نے اس کو سلجھایا
محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۸۹	۱۷۷	۱۸۰	ضرب کلیم	ہزار پارہ ہے کہسار کی مسلمانی
سردرق		۳	۱	اندرونی سردرق	ہزار چشمہ ترے سنگ راہ سے پھوٹے
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	ہزار خوف ہو لیکن زباں ہو دل کی رفیق
نماز	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	ہزار سجدے سے دیتا ہے آدمی کونجات
ایک خط کا جواب	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	ہزار شکر، طبیعت ہے ریزہ کار مری
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۶	۳۵	۵۴	بال جبریل	ہزار شکر کہ ملا ہیں صاحب تصدیق
ایک خط کا جواب	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	ہزار شکر، نہیں ہے دماغ فتنہ تراش
غلاموں کی نماز	۱۷۰	۱۵۹	۱۶۲	ضرب کلیم	ہزار کام ہیں مردان حر کو دنیا میں
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۴	بانگ درا	ہزار گونہ سخن درد بان و لب خاموش
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	ہزار گونہ فروغ و ہزار گونہ فراغ
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	ہزار مرحلہ ہائے نفعان نیم شعی

ہزار موجوں کی ہو کشاکش، مگر یہ دریا سے پار ہوگا	باگ دریا	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۱	غزلیات (۲)۔ ۷
ہزاروں لالہ و گل ہیں ریاض ہستی میں	باگ دریا	۲۱۹	۱۹۷	۲۰۹	حضور رسالت ماب میں
ہزار ہوش سے خوشتر تری شکر خوابی	بال جبریل	۱۷۷	۱۳۱	۱۳۶	فرشتے آدم کو جنت سے رخصت کرتے ہیں
ہزاروں برس سے ہے تو خاکباز!	بال جبریل	۲۰۴	۱۵۲	۱۵۸	پنجاب کے دہقان
ہزاروں سال نرگس اپنی بے نوری پہ روتی ہے	باگ دریا	۳۰۶	۲۶۸	۲۸۳	طلوع اسلام

ہس

ہسپانیہ پر حق نہیں کیوں اہل عرب کا؟	ضرب کلیم	۱۵۹	۱۵۶	۱۶۸	شام و فلسطین
ہسپانیہ! تو خون مسلمان کا امیں ہے	بال جبریل	۱۴۰	۱۰۳	۱۰۶	ہسپانیہ

ہف

ہفت کشور جس سے ہو تخیر بے تیغ و تیغ	باگ دریا	۲۱۳	۱۹۳	۲۰۴	شیع اور شاعر
-------------------------------------	----------	-----	-----	-----	--------------

ہل

ہلال عید ہماری ہنسی اڑاتا ہے	باگ دریا	۲۳۸	۲۱۳	۲۲۶	عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں
------------------------------	----------	-----	-----	-----	--

طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۳۳	بال جبریل	ہلاکت نہیں موت ان کی نظر میں
-------------	-----	-----	-----	-----------	------------------------------

ہم

یک پرندہ اور جنگلو	۱۰۳	۹۲	۹۴	بانگ درا	ہم آہنگی سے ہے محفل جہاں کی
غزلیات (۱) - ۳	۱۰۹	۹۹	۱۰۱	بانگ درا	ہم اپنی درد مندی کا فسانہ
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ درا	ہمارا نرم روقا صد پیام زندگی لایا
غزلیات (۱) - ۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	ہمارے گھر کی آبادی قیام مہماں تک ہے
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	ہمارے واسطے کیا تحفہ لے کے تو آیا
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۲	بانگ درا	ہم اس کے پاسباں ہیں، وہ پاسباں ہمارا
ضیغم لولابی (۱۲)	۵۴	۴۲	۲۶۹	ارمغان حجاز	ہمالہ کے چشمے ابلتے ہیں کب تک
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	ہمالہ کے چشمے ابلنے لگے
تضمین بر شعر صائب	۲۵۸	۲۴۴	۲۷۵	بانگ درا	ہماں بہتر کہ بلیاں در بیباں جلوہ گر باشد
ضیغم لولابی (۱۳)	۵۶	۴۴	۱۷۱	ارمغان حجاز	ہماں فقیہ ازل گفت جبرہ شاہیں را
سوامی رام تیرتھ	۱۲۳	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	ہم بغل دریا سے ہے اے قطرہ بے تاب تو
ترانہ ہندی	۹۳	۸۳	۸۲	بانگ درا	ہم بلبلیں ہیں اس کی، یہ گلستاں ہمارا
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۰۹	۱۰۶	۱۴۵	بال جبریل	ہم بند شب و روز میں جکڑے ہوئے بندے

ہم پر کرم کیا ہے خدائے غیور نے	باگ در	۲۷۹	۲۳۷	۲۶۱	جنگ یرموک کا ایک واقعہ
ہم پوچھتے ہیں شیخ کلیسا نواز سے	ضرب کلیم	۲۳	۲۸	۴۱	جہاد
ہم پوچھتے ہیں مسلم عاشق مزاج سے	باگ در	۳۲۸	۲۸۶	۳۰۲	ظریفانہ (۱۰)
ہم پہ احسان ہے بڑا اس کا	باگ در	۱۸	۳۳	۴۸	ایک گائے اور بکری
ہمت عالی تو دریا بھی نہیں کرتی قبول	باگ در	۲۹۸	۲۶۳	۲۷۶	خضراہ
ہمت کوشناوری مبارک	بال جبریل	۱۳۹	۱۰۳	۱۰۶	عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت
ہمت ہوا اگر تو ڈھونڈ وہ فقر	ضرب کلیم	۸۸	۸۸	۱۰۲	جاوید سے (۳)
ہمت ہو پر کشا تو حقیقت میں کچھ نہیں	ضرب کلیم	۱۸۰	۱۷۶	۱۸۹	محراب گل افغان کے افکار (۱۷)
ہم تو جیتے ہیں کہ دنیا میں ترانا م رہے	باگ در	۱۸۳	۱۶۷	۱۷۹	شکوہ
ہم تو رخصت ہوئے، اوروں نے سنبھالی دنیا	باگ در	۱۸۲	۱۶۷	۱۷۹	شکوہ
ہم تو فقیر تھے ہی، ہمارا تو کام تھا	باگ در	۳۲۹	۲۸۶	۳۰۳	ظریفانہ (۱۴)
ہم تو مال بہ کرم ہیں، کوئی سائل ہی نہیں	باگ در	۲۲۲	۲۰۰	۲۱۲	جواب شکوہ
ہم تو ہیں ایسی کلیوں کے پرانے بیمار	باگ در	۳۳۲	۲۸۸	۳۰۵	ظریفانہ (۱۹)
ہم تھک جو گئے چمک چمک کر	باگ در	۱۲۲	۱۱۹	۱۲۸	چاند اور تارے

شکوہ	۱۷۶	۱۶۴	۱۷۹	بانگ درا	ہم بھی جیتے تھے تو جنگوں کی مصیبت کے لیے
نالہ فراق (آرنلڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	ہچو شمع کشتہ در چشم نگہ خوابیدہ است
گل پژمرده	۶۷	۵۱	۴۱	بانگ درا	ہچو نے از نیتاں خود حکایت می گم
یورپ سے ایک خط	۱۵۵	۱۴۸	۲۰۰	بال جبریل	ہم خوگر محسوس ہیں ساحل کے خریدار
جبریل و ابلیس	۱۴۹	۱۴۳	۱۹۲	بال جبریل	ہمدم دیرینہ! کیسا ہے جہان رنگ و بو؟
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	ہم دونوں کی ایک ہی چمک ہو
کوشش نامتمام	۱۳۴	۱۲۴	۱۳۱	بانگ درا	ہم ہو! میں ترس گیا لطف خرام کے لیے
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	ہمزباں ہو کے رہیں کیوں نہ طیور گلزار
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	ہمسایہ جبریل امیں بندہ خاکی
جواب شکوہ	۲۱۲	۲۰۰	۲۲۲	بانگ درا	ہم سخن کر دیا بندوں کو خدا سے تو نے
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	ہم سریک ذرہ خاک در آدم نہیں
ایک حاجی مدینے کے راستے میں	۱۷۲	۱۶۱	۱۷۵	بانگ درا	ہم سفر میرے شکار دشتہ ر ہزن ہوئے
تعلیم اور اس کے نتائج	۲۲۲	۲۰۹	۲۳۳	بانگ درا	ہم سمجھتے تھے کہ لائے گی فراغت تعلیم
مسلم	۲۰۷	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	ہم سمجھتے ہیں یہ لیلیٰ تیرے حمل میں نہیں
شکوہ	۱۷۵	۱۶۳	۱۷۸	بانگ درا	ہم سے پہلے تھا عجب تیرے جہاں کا منظر

جواب شکوہ	۲۱۳	۲۰۱	۲۲۳	باغ دریا	ہم سے کب پیار ہے، ہاں نیند تمہیں پیاری ہے
باغی مرید	۱۷۲	۱۶۶	۲۱۹	بال جبریل	ہم کو تو میسر نہیں مٹی کا دیا بھی
شکوہ	۱۷۵	۱۶۳	۱۷۸	باغ دریا	ہم کو جمعیت خاطر یہ پریشانی تھی
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	باغ دریا	ہم کو زیبا نہیں گلا اس کا
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	باغ دریا	ہم مشرق کے مسکینوں کا دل مغرب میں جا اٹکا ہے
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	باغ دریا	ہم نشین تاروں کا ہے تو رفعت پرواز سے
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	باغ دریا	ہم نشین خفنگان کج تنہائی ہوں میں
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۷	باغ دریا	ہم نشین! مسلم ہوں میں، تو حید کا حامل ہوں میں
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	باغ دریا	ہم نشین زرگس شہلا، رفیق گل ہوں میں
پیرو مرید	۱۴۳	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	ہم نفس میرے سلاطین کے ندیم
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	باغ دریا	ہمہو! میں بھی کوئی گل ہوں کہ خاموش رہوں
داغ	۱۰۰	۸۹	۸۹	باغ دریا	ہمہو! ہیں سب عناد دل باغ ہستی کے جہاں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	ہم نے خود شاہی کو پہنایا ہے جمہوری لباس
ظریفانہ (۱۵)	۳۰۳	۲۸۷	۳۳۰	باغ دریا	ہم نے یہ مانا کہ دلی میں رہیں، کھائیں گے کیا؟
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۵	۵۹	باغ دریا	ہم وطن شمشاد کا، قمری کا میں ہمراز ہوں
شکوہ	۱۷۷	۱۶۶	۱۸۱	باغ دریا	ہم وفادار نہیں، تو بھی تو دلدار نہیں!

شکوہ	۱۸۰	۱۶۸	۱۸۴	بانگ درا	ہم وہی سوختہ ساماں ہیں، تجھے یاد نہیں؟
غزلیات (۲)۔ ۵۵	۷۵	۷۴	۱۰۷	بال جبریل	ہمیشہ تازہ و شیریں ہے نغمہ خسرو
حضور رسالت ماب میں	۲۰۹	۱۹۷	۲۱۸	بانگ درا	ہمیشہ سرخوش جام ولا ہے دل تیرا
تضمین برائسی شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	ہمیشہ صورت باد سحر آوارہ رہتا ہوں
سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	ہمیشہ مور و گس پر نگاہ ہے ان کی
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	ہم یہ کہتے ہیں کہ تجھے بھی کہیں مسلم موجود!
قطعہ	۱۷۳	۱۶۲	۱۷۶	بانگ درا	ہمیں بھلا ان سے واسطہ کیا جو تجھ سے نا آشنا ہے ہیں

ہن

نانک	۲۵۳	۲۴۰	۲۷۰	بانگ درا	ہند کو اک مرد کامل نے جگایا خواب سے
نانک	۲۵۳	۲۳۹	۲۷۰	بانگ درا	ہند کو لیکن خیالی فلسفے پر ناز تھا
شکوہ	۱۸۱	۱۶۹	۱۸۵	بانگ درا	ہند کے دیر نشینوں کو مسلمان کر دے
ہنروران ہند	۱۴۰	۱۲۹	۱۲۸	ضرب کلیم	ہند کے شاعر و صورت گرو افسانہ نویس
ظریفانہ (۱۹)	۳۰۴	۲۸۸	۳۳۱	بانگ درا	ہند میں آپ تو از روئے سیاست میں اہم
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۱	بال جبریل	ہند میں اب نور ہے باقی نہ سوز
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	ہند میں حکمت دیں کوئی کہاں سے سیکھے

ظریفانہ (۱۴)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	ہندوستان میں جزو حکومت ہیں کونسلیں
ظریفانہ (۱۷)	۳۰۴	۲۸۷	۳۳۱	بانگ درا	ہندوستان میں ہیں کلمہ گو بھی مے فروش
ایک سوال	۱۰۴	۹۲	۹۰	ضرب کلیم	ہندو یونان ہیں جس کے حلقہ بگوش
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۷	۱۵۷	بانگ درا	ہند ہی بنیاد ہے اس کی، نہ فارس ہے نہ شام
مصور	۱۳۵	۱۲۴	۱۲۳	ضرب کلیم	ہندی بھی فرنگی کا مقلد، عجمی بھی
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ درا	ہندی ہیں ہم، وطن ہے ہندوستان ہمارا
غزلیات (۲)۔۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	ہنر کوئی دیکھتا ہے مجھ میں تو عیب ہے میرے عیب جو کا
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۵۰	بانگ درا	ہنسی اس کے لب پر ہوئی آشکارا
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	ہنسی سمجھی گئی گلشن میں غنچوں کی جگر چاکی
عشق اور موت	۷۳	۵۷	۴۸	بانگ درا	ہنسی گل کو پہلے پہل آرہی تھی
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	ہنگامہ آفریں نہیں اس کا خرام ناز
خاقانی	۱۳۲	۱۲۱	۱۱۹	ضرب کلیم	ہنگامہ این و آں ہے کیا چیز
سیلیبی	۱۳۱	۱۲۱	۱۲۸	بانگ درا	ہنگامہ جس کے دم سے کا شانہ چمن میں
فلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	ہنگامے ہیں میرے تری طاقت سے زیادہ

ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۳	۱۶۷	بال جبریل	ہوا اس طرح فاش راز فرنگ
رباعیات (۱)	۳۸	۲۹	۲۵۰	ارمغان حجاز	ہوا پیری سے شیطان کہنہ اندیش
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۱	بال جبریل	ہوا جب اسے سامنا موت کا
مسعود مرحوم	۳۲	۲۵	۲۴۴	ارمغان حجاز	ہوا جو خاک سے پیدا وہ خاک میں مستور
سلطانی	۲۵	۳۲	۲۷	ضرب کلیم	ہوا حریف مہ و آفتاب تو جس سے
ساقی نامہ	۱۲۶	۱۲۲	۱۶۶	بال جبریل	ہوا خیمہ زن کاروان بہار
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	ہوا سن کے گویا قضا کا فرشتہ
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	ہوا کے زور سے ابھرا، بڑھا، اڑا بادل
حیات ابدی	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	ہوا اگر خود نگرو خود گرو خود گیر خودی
نفسیات غلامی	۱۷۰	۱۵۸	۱۶۱	ضرب کلیم	ہوا اگر قوت فرعون کی در پردہ مرید
سید کی لوح تربت	۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	ہوا اگر ہاتھوں میں تیرے خامہ معجز رقم
میں اور تو	۲۳۲	۲۲۰	۲۴۶	بانگ درا	ہوا میں تیرے پھرتے ہیں تیرے طیارے
غزلیات (۲)۔ ۴۶	۶۹	۶۶	۹۶	بال جبریل	ہوا نہ زور سے اس کے کوئی گریہاں چاک
غزلیات (۲)۔ ۳	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۵	بانگ درا	ہوا نہ سر سبزہ کے پانی میں عکس سرو کنار جو کا
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	ہوا نہ کوئی خدائی کاراز داں پیدا
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	ہوا ہوا ایسی کہ ہندوستان سے اے اقبال

مناصب	۱۵۰	۱۳۹	۱۴۰	ضرب کلیم	ہوا ہے بندہ مومن فسونی افرنگ
النجائے مسافر	۱۰۶	۹۶	۹۸	بانگ درا	ہوا ہے صبر کا منظور امتحاں مجھ کو
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	ہوا ہے گو تند و تیز لیکن چراغ اپنا جلا رہا ہے
کنار راوی	۱۰۵	۹۵	۹۷	بانگ درا	ہوا ہے موج سے ملاح جس کا گرم ستیز
ایک خط کا جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	ہوئے بزم سلاطین، دلیل مردہ دلی!
شاہیں	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	ہوئے بیاباں سے ہوتی ہے کاری
تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	ہوئے تند کی موجوں میں محصور
تخلیق	۱۱۳	۱۰۱	۹۹	ضرب کلیم	ہوئے دشت سے بوئے رفاقت آتی ہے
خودی کی تربیت	۸۹	۷۵	۷۴	ضرب کلیم	ہوئے دشت و شعیب و شبانی شب و روز!
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	ہوئے سرد بھی آئی سوار تو سن ابر
سردرق	۳	۱	۹۲	ضرب کلیم	ہوئے سیر مثال نسیم پیدا کر
النجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	ہوئے عیش میں پالا، کیا جواں مجھ کو
غزلیات (۱) - ۱۳	۴۷	۳۷	۵۷	بال جبریل	ہوئے قرطبہ! شاید یہ ہے اثر تیرا
غزلیات (۱) - ۸	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۶	بانگ درا	ہوئے گل فراق ساقی نامہرباں تک ہے
زمانہ	۱۳۵	۱۳۰	۱۷۶	بال جبریل	ہوئیں ان کی، فضائیں ان کی، سمندر ان کے، جہاز ان کے
الہام و آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	ہو بندہ آزاد اگر صاحب الہام

داغ	۱۰۱	۹۰	۹۰	بانگ درا	ہو بہو کھینچنے کا لیکن عشق کی تصویر کیوں؟
جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	ہو بھی، تو دل ہیں موت کی لذت سے بے خبر
شفا خانہ حجاز	۲۱۰	۱۹۸	۲۱۹	بانگ درا	ہوتا ہے تیری خاک کا ہر ذرہ بے قرار
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ درا	ہوتا ہے جاہدہ پیما پھر کارواں ہمارا
بلالؓ	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	ہوتا ہے جس سے اسود و احمر میں اختلاط
محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۸	۱۷۶	۱۷۹	ضرب کلیم	ہوتا ہے کوہ و دشت میں پیدا کبھی کبھی
صبح چمن	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۸	ضرب کلیم	ہوتا ہے مگر محنت پرواز سے روشن
مرزا غالب	۴۰	۲۶	۱۰	بانگ درا	ہو تخیل کا نہ جب تک فکر کامل ہم نشین
غزلیات (۳)۔۴	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۹	بانگ درا	ہو تری خاک کے ہر ذرے سے تعمیر حرم
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۱	۱۵	۲۲۹	ارمغان حجاز	ہو تیرے بیاباں کی ہوا تجھ کو گوارا
پرندے کی فریاد	۵۲	۳۷	۲۳	بانگ درا	ہوتی مری رہائی اے کاش میرے بس میں
شاعر	۲۲۴	۲۱۱	۲۳۵	بانگ درا	ہوتی ہے اس کے فیض سے مزرع زندگی ہری
ایک کڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	ہوتی ہے اسے آپ کی صورت سے محبت
صبح	۲۶	۱۴	۶	ضرب کلیم	ہوتی ہے بندہ مومن کی اذال سے پیدا
آواز غیب	۳۴	۲۷	۲۴۷	ارمغان حجاز	ہوتے نہیں کیوں تجھ سے ستاروں کے جگر چاک

ہوتے ہیں آخر عروس زندگی سے ہمکنار	باگ در	۲۶۵	۲۳۵	۲۳۹	والدہ مرحومہ کی یاد میں
ہوتے ہیں پختہ عقائد کی بنا پر تعمیر	ضرب کلیم	۱۳۵	۱۳۴	۱۵۵	غلاموں کے لیے
ہو جاتی ہے خاک چمنستاں شررا آمیز	ضرب کلیم	۵۱	۵۴	۶۷	الہام و آزادی
ہو جاتے ہیں افکار پراگندہ و ابتر	ضرب کلیم	۹۱	۹۴	۱۰۶	خلوت
ہو جاتے ہیں سب دفتر غرق مئے ناب آخر!	بال جبریل	۷۷	۵۲	۵۸	غزلیات (۲) - ۲۹
ہو جائے ملائم تو جدھر چاہے، اسے پھیر	ضرب کلیم	۱۵۶	۱۵۴	۱۶۶	نصیحت
ہو جس کی فقیری میں بوئے اسد اللہی	بال جبریل	۸۳	۵۷	۶۲	غزلیات (۲) - ۳۴
ہو جس کی نگہ زلزلہ عالم افکار	ضرب کلیم	۴۰	۴۴	۵۷	مہدی برحق
ہو جس کے جوانوں کی خودی صورت فولاد	ضرب کلیم	۷۰	۷۲	۸۵	اسرار پیدا
ہو جس کے رگ و پے میں فقط مستی کردار	ضرب کلیم	۳۵	۴۰	۵۳	مستی کردار
ہو جس کے گریباں میں ہنگامہ رستاخیز	بال جبریل	۴۲	۲۶	۳۹	غزلیات (۲) - ۲
ہو چکا گو تو م کی شان جلالی کا ظہور	باگ در	۱۶۵	۱۵۳	۱۶۳	گورستان شاہی
ہو حلقہ یاراں تو بریشم کی طرح نرم	ضرب کلیم	۴۱	۴۵	۵۸	مومن
ہو در گوش عروس صبح، وہ گوہر ہے تو	باگ در	۳۷	۴۸	۶۴	آفتاب صبح
ہو دلفریب ایسا کہ سار کا نظارہ	باگ در	۳۵	۴۷	۶۲	ایک آرزو
ہو دید کا جو شوق تو آنکھوں کو بند کر	باگ در	۱۰۵	۱۰۲	۱۱۲	غزلیات (۱) - ۷

غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	ہود کھینا تو دیدہ دل وا کرے کوئی
قوت اور دین	۴۱	۲۹	۲۳	ضرب کلیم	ہودیں کی حفاظت میں تو ہرزہر کا تریاک!
عالم برزخ (مردہ)	۲۶	۲۰	۲۳۵	ارمغان حجاز	ہو روح پھراک بار سوار بدن زار
خضر راہ	۲۶۹	۲۵۶	۲۹۰	بانگ درا	ہو رہا ہے ایشیا کا خرقدہ دیرینہ چاک
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	ہو رہی ہے زیر دامن افق سے آشکار
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	ہو زندہ کفن پوش تو میت اسے سمجھیں
صقلیہ	۱۴۳	۱۳۳	۱۴۲	بانگ درا	ہو سبک چشم مسافر پر تر از منظر مدام
تصویر درد	۸۵	۷۳	۶۹	بانگ درا	ہوس بالائے منبر ہے تجھے رنگیں بیانی کی
ایک خط کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۸	۲۶۹	بانگ درا	ہوس بھی ہو تو نہیں مجھ میں ہمت تگ و تاز
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	ہوس چھپ چھپ کے سینوں میں بنا لیتی ہے تصویریں
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	ہوس کی امیری، ہوس کی وزیری
کارل مارکس	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	ہوس کی خونریزیوں چھپاتی ہیں عقل عیار کی نمائش
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	ہوس کے پنجہ خونیں میں تیغ کارزاری ہے
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	ہوس نے کر دیا ہے ٹکڑے ٹکڑے نوع انساں کو
سوامی رام تیرتھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	ہوش کا دارو ہے گویا ہستی تسنیم عشق
شمع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	ہوش بزم عیش کہ شمع مزار تو

آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	ہوشناسائے فلک شمع تخیل کا دھواں
غزلیات (۱)۔۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	ہوش و خرد شکار کر، قلب و نظر شکار کر!
محراب گل افغان کے افکار (۱۵)	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	ہو صاحب غیرت تو ہے تمہید امیری
محراب گل افغان کے افکار (۱۶)	۱۸۷	۱۷۵	۱۷۸	ضرب کلیم	ہو صاحب مرکز تو خودی کیا ہے، خدائی!
خضر راہ	۲۷۲	۲۵۹	۲۹۴	بانگ درا	ہو صداقت کے لیے جس دل میں مرنے کی تڑپ
کلی	۱۴۸	۱۱۸	۱۲۴	بانگ درا	ہو عیاں جو ہر اندیشہ میں پھر سوز حیات
آزادی فکر	۸۹	۷۶	۷۴	ضرب کلیم	ہو فکر اگر خام تو آزادی افکار
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	ہو قید مقامی تو نتیجہ ہے تباہی
صبح چمن	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۸	ضرب کلیم	ہو کوہ و بیاباں سے ہم آغوش، ولیکن
پنجابی مسلمان	۷۳	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	ہو کھیل مریدی کا تو ہرتا ہے بہت جلد
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	ہو کہیں پیدا تو مرجاتی ہے یار ہتی ہے خام
غزلیات (۱)۔۵	۱۱۱	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	ہو کے پیدا خاک سے رنگیں قبا کیونکر ہوا
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	ہوگا کبھی ختم یہ سفر کیا؟
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	ہوگا یہ کسی اور ہی اسلام کا ابانی

کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	ہو گیا آنکھوں سے پنہاں کیوں ترا سوز کہن
غزلیات (۲)۔ ۹	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	ہو گیا اللہ کے بندوں سے کیوں خالی حرم
غلاموں کے لیے	۱۵۶	۱۴۴	۱۴۶	ضرب کلیم	ہو گیا پختہ عقائد سے تہی جس کا ضمیر
داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	ہو گیا پھر آج پامال خزاں تیرا چمن
خضر راہ	۲۷۸	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	ہو گیا مانند آب ارزاں مسلمان کا لہو
خضر راہ	۲۷۷	۲۶۴	۳۰۰	بانگ درا	ہو گئی رسوا مانے میں کلاہ لالہ رنگ
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۲	۲۲۵	بانگ درا	ہو گئی کس کی نگہ طرز سلف سے بیزار؟
تضمین بر شعر ابوطالب کلیم	۲۳۳	۲۲۱	۲۴۷	بانگ درا	ہو گئی ہے اس سے اب نا آشنا تیری جبین
معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز	ہو مبارک اس شہنشاہ کو فرجام کو
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۲۰	بانگ درا	ہو مر اکام غریبوں کی حمایت کرنا
بچے کی دعا	۴۹	۳۴	۱۹	بانگ درا	ہو مرے دم سے یونہی میرے وطن کی زینت
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۳	۲۱	۳۵	بال جبریل	ہوں آتش نمرود کے شعلوں میں بھی خاموش
غزلیات (۲)۔ ۷	۴۳	۳۱	۴۸	بال جبریل	ہوں اگر شہروں سے بن پیارے تو شہرا چھے کہ بن
ایک گائے اور بکری	۴۷	۳۳	۱۷	بانگ درا	ہوں جو دہلی تو بیچ کھاتا ہے
عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	ہوں زمیں پر، گزر فلک پہ مرا
داغ	۱۰۰	۹۰	۹۰	بانگ درا	ہوں گی اے خواب جوانی تیری تعبیریں بہت

عقل و دل	۵۶	۴۱	۲۸	بانگ درا	ہوں مفسر کتاب ہستی کی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	ہوں، مگر میری جہاں بنی بتاتی ہے مجھے
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	ہوں وہ رہو کہ محبت ہے مجھے منزل سے
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	ہو نقش اگر باطل، ہنکر اسے کیا حاصل
جواب شکوہ	۲۱۴	۲۰۱	۲۲۳	بانگ درا	ہوں گونا نام جو قبروں کی تجارت کر کے
دین و تعلیم	۹۹	۸۶	۸۵	ضرب کلیم	ہوں نہ اخلاص تو دعوائے نظر لاف و گزاف
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۲	۲۲۵	ارمغان حجاز	ہوں نہ جائے آشکارا شرع پیغمبر کہیں
سیدی کی لوح تربت	۶۹	۵۳	۴۳	بانگ درا	ہوں نہ جائے دیکھنا تیری صدا بے آبرو
صدائے درد	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	ہوں نہ خرمن ہی تو اس دانے کی ہستی پھر کہاں
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	ہوں نہ خورشید تو ویراں ہو گلستاں میرا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	ہوں نہ روشن اس خدا اندیش کی تاریک رات
غزلیات (۱)۔ ۸	۲۷	۱۲	۱۸	بال جبریل	ہوں نہ روشن، تو سخن مرگ دوام اے ساقی
موج دریا	۷۸	۶۲	۵۵	بانگ درا	ہوں نہ زنجیر کبھی حلقہ گرداب مجھے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	ہوں نہ یہ پھول، تو بلبل کا ترنم بھی نہ ہو
غزلیات (۲)۔ ۴۱	۶۶	۶۲	۹۱	بال جبریل	ہوں نہیں سکتا کبھی شیوہ رندانہ عام
عاشق ہر جانی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۳۰	بانگ درا	ہوں نہیں سکتا کہ دل برق آشنا رکھتا ہوں میں

ابن سینا	۱۵۷	۱۳۵	۱۳۷	ضرب کلیم	ہونے کو ہے یہ مردہ دیرینہ قاش قاش
ایک آرزو	۶۲	۴۷	۳۵	بانگ درا	ہو ہاتھ کا سرہانہ، سبزے کا ہو پھوٹنا
بلالؓ	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	ہوئی اسی سے ترے نمکدے کی آبادی
پیام صبح	۷۲	۵۶	۴۷	بانگ درا	ہوئی بام حرم پر آ کے یوں گویا موزن سے
رباعیات - ۳۶	۹۰	۸۹	۱۴۱	بال جبریل	ہوئی جس کی خودی پہلے نمودار
محبت	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	ہوئی جنبش عیاں، ذروں نے لطف خواب کو چھوڑا
سرگزشت آدم	۹۳	۸۲	۸۱	بانگ درا	ہوئی جو چشم مظاہر پرست وا آخر
غزلیات (۲) - ۳	۱۴۸	۱۳۸	۱۴۶	بانگ درا	ہوئی حقیقت ہی جب نمایاں، تو کس کو یارا ہے گفتگو کا
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	ہوئی خاک آدم میں صورت پذیر
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	ہوئی دین و دولت میں جس دم جدائی
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	ہوئی نہ زراغ میں پیدا بلند پروازی
غزلیات (۲) - ۱۵	۴۸	۳۸	۵۹	بال جبریل	ہوئی نہ عام جہاں میں کبھی حکومت عشق
تضمین بر شعر انیس شاملو	۱۶۵	۱۵۵	۱۶۷	بانگ درا	ہوئی ہے تربیت آغوش بیت اللہ میں تیری
لادین سیاست	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۴	ضرب کلیم	ہوئی ہے ترک کلیسا سے حاکی آزاد
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	ہوئی ہے جس کی اخوت قرار جاں مجھ کو
حقیقت حسن	۱۲۲	۱۱۲	۱۱۶	بانگ درا	ہوئی ہے رنگ تغیر سے جب نمود اس کی

اختر صبح	۱۲۵	۱۱۵	۱۲۰	بانگ درا	ہوئی ہے زندہ دم آفتاب سے ہر شے
دین و ہنر	۱۱۲	۱۰۰	۹۸	ضرب کلیم	ہوئی ہے زیر فلک امتوں کی رسوائی
طلوع اسلام	۲۸۵	۲۷۰	۳۰۸	بانگ درا	ہوئے احرا ملت جاہدہ پیمانہ کس تجل سے
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۸	ضرب کلیم	ہوئے جہاں میں سزاوار کار فرمائی
اجتہاد	۳۴	۲۲	۱۴	ضرب کلیم	ہوئے کس درجہ فقیہان حرم بے توفیق
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	ہوئے مدفون دریا زبردیر یا تیرنے والے
باشوئیک روس	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	ہوئے ہیں کسر چلیپا کے واسطے مامور
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۷	بانگ درا	ہویدا آج اپنے زخم پنہاں کر کے چھوڑوں گا
محبت	۱۲۱	۱۱۱	۱۱۵	بانگ درا	ہویدا تھی نگینے کی تمنا چشم خاتم سے

ہی

پیرو مرید	۱۴۲	۱۳۸	۱۸۵	بال جبریل	ہیچ تو مے را خدا رسوا نہ کرو
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	ہیگل کا صدف گہر سے خالی

ہے

جاوید سے (۲)	۱۰۱	۸۸	۸۷	ضرب کلیم	ہے آب حیات اسی جہاں میں
--------------	-----	----	----	----------	-------------------------

فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۶۹	بانگ درا	ہے ابد کے نسخہ دیرینہ کی تمہید عشق
سرود حلال	۱۳۶	۱۲۵	۱۲۲	ضرب کلیم	ہے ابھی سینہ افلاک میں پنہاں وہ نوا
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	ہے ابھی محفل ہستی کو ضرورت تیری
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۰	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	ہے ازل سے ان غریبوں کے مقدر میں تجود
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۱	بانگ درا	ہے ازل سے یہ مسافر سوئے منزل جا رہا
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	ہے اس کا طلسم سب خیالی
جاوید سے (۱)	۱۰۰	۸۷	۸۶	ضرب کلیم	ہے اس کا مذاق عارفانہ
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	ہے اس کا مقام شاہبازی
احکام الہی	۷۸	۶۴	۶۲	ضرب کلیم	ہے اس کا مقلد ابھی ناخوش ابھی خورسند
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	ہے اس کا نشیمن نہ بخارانہ بدخشان
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	ہے اس کی طبیعت میں تشیع بھی ذرا سا
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۸	۱۸۲	ضرب کلیم	ہے اس کی فقیری میں سرمایہ سلطانی
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	ہے اس کی نگاہ عالم آشوب
الہام اور آزادی	۶۷	۵۴	۵۱	ضرب کلیم	ہے اس کی نگہ فکر و عمل کے لیے ہمیز

چاؤید سے (۱)	۱۰۰	۸۶	۸۶	ضرب کلیم	ہے اس کی نہاد کا فرانہ
اسیری	۲۶۵	۲۵۳	۲۸۶	بانگ درا	ہے اسیری اعتبار افزا جوہ و فطرت بلند
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	ہے اسی زنجیر عالم گیر میں ہر شے اسیر
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۸	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	ہے اسی میں مشکلات زندگانی کی کشود
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۴	۲۳۱	۲۵۹	بانگ درا	ہے اگر ارزاں تو یہ سمجھو اجل کچھ بھی نہیں
کفر و اسلام	۲۵۴	۲۴۰	۲۷۱	بانگ درا	ہے اگر دیرانہ غائب تو کچھ پروانہ کر
بلاد اسلامیہ	۱۵۶	۱۴۷	۱۵۷	بانگ درا	ہے اگر قومیت اسلام پابند مقام
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	ہے اگر مجھ کو خطر کوئی تو اس امت سے ہے
فلسفہ غم	۱۶۶	۱۵۵	۱۶۸	بانگ درا	ہے الم کا سورہ بھی جزو کتاب زندگی
محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	ہے ان کی نمازوں سے محراب ترش ابرو!
زہد اور رندی	۷۵	۵۹	۵۱	بانگ درا	ہے ایسا عقیدہ اثر فلسفہ دانی
بڈھے بلوچ کی نصیحت بیٹے کو	۲۲	۱۶	۲۳۰	ارمغان حجاز	ہے ایسی تجارت میں مسلمان کا خسارا
ملا اور بہشت	۱۲۱	۱۱۸	۱۵۹	بال جبریل	ہے بد آموزی اقوام و ملل کام اس کا
شکوہ	۱۷۴	۱۶۳	۱۷۷	بانگ درا	ہے بجا شیوہ تسلیم میں مشہور ہیں ہم
فلسفہ غم	۱۶۷	۱۵۶	۱۷۰	بانگ درا	ہے بقائے عشق سے پیدا بقا محبوب کی

ابرکو ہسار	۴۱	۲۷	۱۱	بانگ درا	ہے بلندی سے فلک بوس نیشن میرا
ہندی مکتب	۹۱	۷۸	۷۷	ضرب کلیم	ہے بندۂ آزاد خوداک زندہ کرامات!
مسلم	۲۰۷	۱۹۶	۲۱۶	بانگ درا	ہے بہت یاس آفریں تیری صدا، خاموش رہ
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	ہے بھر وسا اپنی ملت کے مقدر پر مجھے
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	ہے پاشکتہ شیوہ فریاد سے جس
خاتقانی	۱۳۲	۱۲۰	۱۱۹	ضرب کلیم	ہے پردہ شگاف اس کا ادراک
مرزا غالب	۳۹	۲۶	۹	بانگ درا	ہے پر مرغ تخیل کی رسائی تا کجا
بلال	۲۵۵	۲۴۱	۲۷۲	بانگ درا	ہے تازہ آج تک وہ نوائے جگر گداز
قلندر کی پہچان	۵۴	۴۱	۳۶	ضرب کلیم	ہے تجھ میں مکر جانے کی جرات تو مکر جا
عقل و دل	۵۷	۴۲	۲۸	بانگ درا	ہے تجھے واسطہ مظاہر سے
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	ہے تخت لعل شفق پر جلوس اختر شام
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	ہے ترک وطن سنت محبوب الہی
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	ہے ترنم ریز قانون سحر کا تار تار
مسجد قوت الاسلام	۱۱۷	۱۰۵	۱۰۳	ضرب کلیم	ہے تری شان کے شایاں اسی مومن کی نماز
صقلیہ	۱۴۴	۱۳۴	۱۴۲	بانگ درا	ہے ترے آثار میں پوشیدہ کس کی داستاں
نشیع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	ہے ترے امروز سے نا آشنا فرد اترا

ظریفانہ (۱۹)	۳۰۵	۲۸۸	۳۳۲	بانگ درا	ہے ترے چاہنے والوں میں ہمارا بھی شمار
انسان اور بزم قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	ہے ترے خیمہ گردوں کی طلائی جھال
غزلیات (۳)۔ ۳	۲۹۵	۲۷۹	۳۱۸	بانگ درا	ہے ترے دل میں وہی کاوش انجام ابھی
حسن و عشق	۱۲۶	۱۱۶	۱۲۱	بانگ درا	ہے ترے سیل محبت میں یونہی دل میرا
شیکسپیر	۲۶۳	۲۵۱	۲۸۳	بانگ درا	ہے ترے فکر فلک رس سے کمال ہستی
انسان اور بزم قدرت	۷۱	۵۵	۴۶	بانگ درا	ہے ترے نور سے وابستہ مری بود و نبود
جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	ہے تمہیں موت کا ڈر، اس کو خدا کا ڈر تھا
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	ہے تنگ مایہ، تو ذرے سے بیاباں ہو جا
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	ہے تو حکمت آفریں، لیکن تجھے سودا بھی ہے
گورستان شاہی	۱۶۰	۱۵۰	۱۶۱	بانگ درا	ہے تو گورستان، مگر یہ خاک گردوں پایہ ہے
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۴	۱۶۶	بانگ درا	ہے تہ دامان بادا اختلاط انگیز صبح
مسجد قرطبہ	۱۰۱	۹۸	۱۳۳	بال جبریل	ہے تہ گردوں اگر حسن میں تیری نظیر
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	ہے تیرا مد و جزرا بھی چاند کا محتاج
پیوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۲	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	ہے تیرے گلستاں میں بھی فصل خزاں کا دور
موٹر	۱۹۰	۱۷۸	۱۹۶	بانگ درا	ہے جادہ حیات میں ہر تیز پانموش
غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۱	۶۳	بال جبریل	ہے جذب مسلمانی سرفلک الافلاک

ابوالعلماء معری	۱۶۳	۱۵۷	۲۱۰	بال جبریل	ہے جرم ضعیفی کی سزا مرگ مفاجات
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	ہے جسارت آفریں شوق شہادت کس قدر
مذہب	۲۶۰	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	ہے جس سے آدمی کے تخیل کو اتعاش
محراب گل افغان کے افکار (۶)	۱۷۹	۱۶۸	۱۷۰	ضرب کلیم	ہے جس کے تصور میں فقط بزم شبانہ
نشیع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	ہے جنوں تیرانیا، پیدانیا ویرانہ کر
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	ہے جنوں مجھ کو کہ گھبراتا ہوں آبادی میں
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	ہے جو ہنگامہ پیاپورش بلغاری کا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۷	۲۱۶	ارمغان حجاز	ہے جہاد اس دور میں مرد مسلمان پر حرام
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۵	بانگ درا	ہے چمکنے میں مزاحسن کا زیور بن کر
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	ہے چمن میرا وطن، ہمسایہ بلبل ہوں میں
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۹	بانگ درا	ہے حسینوں میں وفانا آشنا تیرا خطاب
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	ہے حضرت انساں کے لیے اس کا ثمر موت
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۸	ارمغان حجاز	ہے حقیقت جس کے دیں کی احتساب کائنات
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۲	۱۲۱	ضرب کلیم	ہے حقیقت یا مری چشم غلط ہیں کا فساد
شام و فلسطین	۱۶۸	۱۵۶	۱۵۹	ضرب کلیم	ہے خاک فلسطین یہ یہودی کا اگر حق

داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	ہے خزاں کارنگ بھی وجہ قیام گلستاں
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	ہے خواب ثبات آشنائی
تقدیر	۳۶	۲۴	۱۷	ضرب کلیم	ہے خوار زمانے میں کبھی جو ہر ذاتی
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۱	بانگ درا	ہے خوشی ان لوگوں کے کعبے کے نگہباں گئے
ترانہ ملی	۱۷۰	۱۵۹	۱۷۳	بانگ درا	ہے خون تری رگوں میں اب تک رواں ہمارا
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۳	بانگ درا	ہے خون فاسد کے لیے تعلیم مثل نیشتر
غزلیات (۱)۔ ۱۵	۳۲	۱۹	۳۱	بال جبریل	ہے دانش برہانی، حیرت کی فراوانی
رخصت اے بزم جہاں	۸۰	۶۴	۵۸	بانگ درا	ہے دل شاعر کو لیکن کنج تنہائی پسند
ہسپانیہ	۱۰۷	۱۰۴	۱۴۱	بال جبریل	ہے دل کی تسلی نہ نظر میں، نہ خیر میں
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	ہے دل کے لیے موت مشینوں کی حکومت
سید کی لوح تربت	۶۸	۵۳	۴۳	بانگ درا	ہے دلیری رستار باب سیاست کا عصا
غزلیات	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا	ہے دور وصال بحر ابھی، تو دریا میں گھبرا بھی گئی
چاند اور تارے	۱۲۹	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	ہے دوڑتا اہلب زمانہ
غزلیات (۱)۔ ۷	۱۱۲	۱۰۲	۱۰۵	بانگ درا	ہے دیکھنا یہی کہ نہ دیکھا کرے کوئی
غزلیات (۱)۔ ۱	۱۰۸	۹۸	۱۰۰	بانگ درا	ہے دیکھنے کی چیز اسے بار بار دیکھ
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۳	۵۲	بال جبریل	ہے ذوق تجلی بھی اسی خاک میں پنہاں

روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۳	۱۷۹	بال جبریل	ہے راکب تقدیر جہاں تیری رضا، دیکھ!
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	ہے رام کے وجود پہ ہندوستان کو ناز
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	ہے رگ ساز میں رواں صاحب ساز کا لہو
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	ہے رگ گل صبح کے اشکوں سے موتی کی لڑی
نمود صبح	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۶	بانگ درا	ہے رواں نجم سحر، جیسے عبادت خانے سے
پیر و مرید	۱۴۸	۱۴۲	۱۹۰	بال جبریل	ہے زمانے کا تقاضا انجمن
بلا داسلامیہ	۱۵۶	۱۴۶	۱۵۶	بانگ درا	ہے زمین قرطبہ بھی دیدہ مسلم کا نور
ہندی اسلام	۴۸	۳۵	۳۰	ضرب کلیم	ہے زندہ فقط وحدت افکار سے ملت
بلا داسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۶	بانگ درا	ہے زیارت گاہ مسلم گو جہاں آباد بھی
آفتاب	۵۸	۴۳	۳۰	بانگ درا	ہے سبز تیرے دم سے چمن ہست و بود کا
شع اور شاعر	۲۰۰	۱۸۹	۲۰۸	بانگ درا	ہے سحر کا آسمان خورشید سے مینا بدوش
معراج	۲۹	۱۷	۹	ضرب کلیم	ہے سرسراپردہ جاں نکتہ معراج
زمین و آسمان	۳۱	۱۹	۱۱	ضرب کلیم	ہے سلسلہ احوال کا ہر لحظہ دگرگوں
عبدالرحمن اول کا بویا ہوا کھجور کا پہلا درخت	۱۰۶	۱۰۳	۱۳۹	بال جبریل	ہے سوز دروں سے زندگانی

شع	۶۰	۴۴	۳۲	بانگ درا	ہے شان آہ کی ترے دودسیاہ میں
نصیحت	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۳	بال جبریل	ہے شباب اپنے لہو کی آگ میں جلنے کا نام
شعر عجم	۱۳۹	۱۲۸	۱۲۷	ضرب کلیم	ہے شعر عجم گر چہ طربناک و دلآویز
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۸	۲۲۶	۲۵۳	بانگ درا	ہے شکست انجام غنچے کا شبو گلزار میں
مذہب	۲۵۹	۲۴۶	۲۷۷	بانگ درا	ہے شیخ بھی مثال برہمن صنم تراش
غزلیات (۱)۔ ۵	۱۱۰	۱۰۰	۱۰۳	بانگ درا	ہے طلب بے مدعا ہونے کی بھی اک مدعا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۷	۲۱۶	ارمغان حجاز	ہے طواف و حج کا ہنگامہ اگر باقی تو کیا
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۱۱۷	۱۰۸	۱۱۲	بانگ درا	ہے عاشقی میں رسم الگ سب سے بیٹھنا
عاشق ہرجائی (۱)	۱۳۲	۱۲۲	۱۲۸	بانگ درا	ہے عجب مجموعہ اضداد اے اقبال تو
عورت اور تعلیم	۱۰۸	۹۶	۹۵	ضرب کلیم	ہے عشق و محبت کے لیے علم و ہنرموت
جواب شکوہ	۲۱۹	۲۰۶	۲۳۰	بانگ درا	ہے عیاں یورش تاتار کے افسانے سے
بچہ اور شع	۱۰۴	۹۳	۹۴	بانگ درا	ہے غبار دیدہ بینا حجاب آگہی
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۶	۲۰	۲۳۶	ارمغان حجاز	ہے فقط محکوم قوموں کے لیے مرگ ابد
آزادی شمشیر کے اعلان پر	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	ہے فکر مجھے مصرع ثانی کی زیادہ
ایک فلسفہ زدہ سید زادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	ہے فلسفہ میرے آب و گل میں

س	۳۰	۱۸	۱۰	ضرب کلیم	ہے فلسفہ زندگی سے دوری
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	ہے کبھی جاں اور کبھی تسلیم جاں ہے زندگی
ابی سینیا	۱۵۷	۱۳۵	۱۳۷	ضرب کلیم	ہے کتنی زہرناک ابی سینیا کی لاش
آزادی	۷۵	۶۱	۵۹	ضرب کلیم	ہے کس کی یہ جرات کہ مسلمان کو ٹوٹے
غزلیات (۲)۔ ۳۹	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	ہے کسی اور کی خاطر یہ نصاب زروسیم
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۴۰	بانگ درا	ہے کوئی ہنگامہ تیری تربت خاموش میں
ضیغم لولابی (۳)	۴۷	۳۶	۲۵۹	ارمغان حجاز	ہے کہاں روز مکافات اے خدائے دیر گیر؟
محراب گل افغان کے افکار (۹)	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	ہے کہاں قافلہ موج کو پروائے جرس
ستارہ	۱۵۷	۱۳۷	۱۵۸	بانگ درا	ہے کیا ہر اس فنا صورت شررتھ کو؟
غزلیات (۳)۔ ۳۹	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	ہے گراں سیر غم را حلہ وزاد سے تو
انسان	۱۳۷	۱۲۶	۱۳۴	بانگ درا	ہے گرم خرام موج دریا
لالہ صحرا	۱۲۵	۱۲۲	۱۶۵	بال جبریل	ہے گرمی آدم سے ہنگامہ عالم گرم
اپنے شعر سے	۱۱۴	۱۰۲	۱۰۰	ضرب کلیم	ہے گلہ مجھ کو تری لذت پیدائی کا
صبح کا ستارہ	۹۶	۸۶	۸۶	بانگ درا	ہے گہر پائے گرا نمایا کا انجام شکست
پیوستہ رہ شجر سے، امید بہار رکھ	۲۶۱	۲۴۸	۲۸۰	بانگ درا	ہے لازوال عہد خزاں اس کے واسطے

ہے لحد اس قوت آشفته کی شیرازہ بند	باگ در	۲۶۲	۲۳۳	۲۴۶	والدہ مرحومہ کی یاد میں
ہے محبت خیز یہ پیرا، بن سیمیں ترا	باگ در	۲۰۰	۱۸۱	۱۹۲	غرہ شوال
ہے محفل وجود کا سماں طراز تو	باگ در	۳۱	۴۴	۵۹	آفتاب
ہے مداوائے جنوں نشتر تعلیم جدید	باگ در	۳۳۱	۲۸۸	۳۰۴	ظریفانہ (۱۸)
ہے مری باگ اذاں میں نہ بلندی نہ شکوہ	ضرب کلیم	۱۰۳	۱۰۵	۱۱۷	مسجد قوت الاسلام
ہے مری جرات سے مشت خاک میں ذوق نمبو	بال جبریل	۱۹۳	۱۴۴	۱۵۰	جبریل و ابلیس
ہے مری ذلت ہی کچھ میری شرافت کی دلیل	باگ در	۱۱۱	۱۰۷	۱۱۶	غزلیات (۱) ۱۲
ہے مریدوں کو تو حق بات گوارا لیکن	ضرب کلیم	۷۶	۷۷	۹۰	حکومت
ہے مرے باغ سخن کے لیے تو باد بہار	باگ در	۱۲۱	۱۱۶	۱۲۶	حسن و عشق
ہے مرے دست تصرف میں جہان رنگ و بو	ارمغان حجاز	۲۲۲	۱۱	۱۶	ابلیس کی مجلس شوریٰ
ہے مرے سینہ بے نور میں اب کیا باقی	ضرب کلیم	۱۰۳	۱۰۵	۱۱۷	مسجد قوت الاسلام
ہے مصیبت میں زندگی اپنی	باگ در	۱۷	۳۲	۴۷	ایک گائے اور بکری
ہے مگر اس کی طبیعت کا تقاضا تخلیق	ضرب کلیم	۱۲۹	۱۲۹	۱۴۱	مرد بزرگ
ہے مگر اس نقش میں رنگ ثبات دوام	بال جبریل	۱۲۷	۹۴	۹۶	مسجد قرطبہ
ہے مگر باقی ابھی شان جمالی کا ظہور	باگ در	۱۶۵	۱۵۳	۱۶۳	گورستان شاہی
ہے مگر دریائے دل تیری کشش سے موجزن	باگ در	۷۶	۷۸	۸۹	چاند

ہے مگر فرصت کردار نفس یا دو نفس	بال جبریل	۲۰۱	۱۵۰	۱۵۶	نپولین کے مزار پر
ہے مگر کیا اس یہودی کی شرارت کا جواب؟	ارمغان حجاز	۲۱۸	۸	۱۳	ابلیس کی مجلس شوریٰ
ہے مملکت ہند میں اک طرفہ تماشا	ضرب کلیم	۵۹	۶۲	۷۵	آزادی
ہے میری بساط کیا جہاں میں	ضرب کلیم	۸۷	۸۸	۱۰۱	جاوید سے (۲)
ہے میرے آلے میں تصویر خواب ہستی	بانگ درا	۱۸۹	۱۷۲	۱۸۴	رات اور شاعر (۱)
ہے نزع کی حالت میں یہ تہذیب جو اں مرگ	ضرب کلیم	۱۴۱	۱۴۰	۱۵۱	یورپ اور یہود
ہے نگاہ خاوراں مسخو رغب	بال جبریل	۱۸۲	۱۳۵	۱۴۰	پیر و مرید
ہے نگلیں دہر کی زینت ہمیشہ نام نو	بانگ درا	۱۶۳	۱۵۱	۱۶۲	گورستان شاہی
ہے نوائے شکوہ سے خالی مری فطرت کا ساز	بانگ درا	۲۵۴	۲۲۷	۲۳۹	والدہ مرحومہ کی یاد میں
ہے نہاں تیری اداسی میں دل ویراں مرا	بانگ درا	۴۱	۵۱	۶۷	گل پڑ مردہ
ہے نیند ہی اس چھوٹے سے فتنے کو سزاوار	بال جبریل	۱۹۵	۱۴۵	۱۵۱	اذان
ہے وطن تیرا کدھر، کس دیس کو جاتا ہے تو	بانگ درا	۴۴	۵۴	۶۹	ماہ نو
ہے وہاں بے حاصلی کشت اجل کے واسطے	بانگ درا	۲۶۶	۲۳۶	۲۴۹	والدہ مرحومہ کی یاد میں
ہے وہ سلطان، غیر کی کھتی پہ ہو جس کی نظر	ارمغان حجاز	۲۱۷	۸	۱۲	ابلیس کی مجلس شوریٰ
ہے وعتوت کہ حریف اس کی نہیں عقل حکیم	ضرب کلیم	۱۴۶	۱۴۴	۱۵۶	اہل مصر سے
ہے وہی باطل ترے کا شانہ دل میں مکیں	بانگ درا	۲۴۷	۲۲۱	۲۳۳	تضمین بر شعر ابوطالب کلیم

امامت	۶۲	۴۹	۴۶	ضرب کلیم	ہے وہی تیرے زمانے کا امام برحق
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	ہے وہی ساز کہن مغرب کا جمہوری نظام
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۷	۱۲	۲۲۴	ارمغان حجاز	ہے وہی سرمایہ داری بندہ مومن کا دیں
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۲۰	۱۴	۲۲۸	ارمغان حجاز	ہے وہی شعر و تصوف اس کے حق میں خوب تر
گورستان شاہی	۱۶۲	۱۵۲	۱۶۴	بانگ درا	ہے ہزاروں قافلوں سے آشنا یہ رہ گزر
گدائی	۱۲۰	۱۱۶	۱۵۸	بال جبریل	ہے ہمارے شہر کا والی گدائے بے حیا
غزلیات (۲)۔ ۵۸	۷۷	۷۶	۱۰۹	بال جبریل	ہے یاد مجھے نکتہ سلمان خوش آہنگ
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	ہے یہ انجام اگر زینت عالم ہو کر
ہمایوں	۲۶۶	۲۵۴	۲۸۷	بانگ درا	ہے یہ شام زندگی صبح دوام زندگی
معزول شہنشاہ	۲۹	۲۲	۲۴۰	ارمغان حجاز	ہے یہ مشک آمیزانیوں ہم غلاموں کے لیے
مخلوقات ہنر	۱۲۹	۱۱۷	۱۱۵	ضرب کلیم	ہے یہ فردوس نظر اہل ہنر کی تعمیر
ظریفانہ (۲۲)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	ہے یہی اک بات ہر مذہب کا تہ
خضر راہ	۲۷۱	۲۵۸	۲۹۲	بانگ درا	ہے یہی اے بے خبر راز دوام زندگی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	ہے یہی بہتر الہیات میں الجھر ہے
دعا	۹۳	۹۱	۱۲۳	بال جبریل	ہے یہی میری نماز، ہے یہی میرا وضو

ہیں

گورستان شاہی	۱۶۳	۱۵۳	۱۶۵	بانگ درا	ہیں ابھی صد ہا گہرا اس ابر کی آغوش میں
غزلیات (۲)۔۳۲	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	ہیں اس کی گفتگو کے انداز مخرمانہ
عالم برزخ (صدائے غیب)	۲۷	۲۱	۲۳۸	ارمغان حجاز	ہیں اسی آشوب سے بے پردہ اسرار وجود
مہدی برحق	۵۷	۴۴	۴۰	ضرب کلیم	ہیں اہل سیاست کے وہی کہنہ خم و پتچ
پنجاب کے پیرزادوں سے	۱۶۵	۱۵۹	۲۱۲	بال جبریل	ہیں اہل نظر کشور پنجاب سے بیزار
ماہر نفسیات سے	۱۷۳	۱۶۷	۲۲۱	بال جبریل	ہیں بحر خودی میں ابھی پوشیدہ جزیرے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۳	۲۳۰	۲۵۸	بانگ درا	ہیں پس نہ پردہ گردوں ابھی دور اور بھی
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	ہیں تلخ بہت بندہ مزدور کے اوقات
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	ہیں تیرے تصرف میں یہ بادل یہ گھٹائیں
بزم انجم	۱۸۶	۱۷۴	۱۹۲	بانگ درا	ہیں جذب باہمی سے قائم نظام سارے
ایک فلسفہ زدہ سیدزادے کے نام	۳۰	۱۸	۱۱	ضرب کلیم	ہیں ذوق عمل کے واسطے موت
ضمیمہ لولابی (۱)	۴۵	۳۴	۲۵۷	ارمغان حجاز	ہیں ساز پہ موقوف نواہائے جگر سوز

مسوینبی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	ہیں سبھی تہذیب کے اوزار، تو چھلانی میں چھان
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	ہیں سراپا نالہ خاموش تیرے بام و در
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	ہیں صفات ذات حق، حق سے جدا یا عین ذات
غزلیات (۲)۔ ۳۱	۵۹	۵۴	۷۹	بال جبریل	ہیں عقدہ کشایہ خار صحرا
محراب گل افغان کے افکار (۸)	۱۸۱	۱۷۰	۱۷۲	ضرب کلیم	ہیں فضائے نیلگوں کے پیچ و خم سے بے خبر
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	ہیں کلام اللہ کے الفاظ حادث یا قدیم
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۱	ارمغان حجاز	ہیں گرچہ بلندی میں عمارات فلک بوس
ہمدردی	۵۰	۳۵	۲۱	بانگ درا	ہیں لوگ وہی جہاں میں اچھے
شبہ نم اور ستارے	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۱	بانگ درا	ہیں مرغ نواریز گرفتار، غجب ہے
عاشق ہرجائی (۲)	۱۳۳	۱۲۳	۱۲۹	بانگ درا	ہیں ہزاروں اسکے پہلو، رنگ ہر پہلو کا اور

یا

غزلیات (۲)۔ ۱۸	۵۰	۴۲	۶۳	بال جبریل	یا اپنا گریباں چاک یا دامن یزداں چاک!
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	یا باہم پیار کے جلسے تھے، دستور محبت قائم تھا
غزلیات (۲)۔ ۳۲	۶۰	۵۴	۸۰	بال جبریل	یا بندۂ خدا، بن یا بندۂ زمانہ

مخرب گل افغان كے افكار (۲۰)	۱۹۱	۱۷۸	۱۸۲	ضرب كلیم	یا بندہ صحرائی یا مرد کہستانی
ظریفانہ (۹)	۳۰۱	۲۸۵	۳۲۸	بانگ درا	یا بحث میں اردو ہندی ہے، یا قربانی یا جھٹکا ہے
داغ	۱۰۰	۸۹	۹۰	بانگ درا	یا تخیل کی نئی دنیا ہمیں دکھلائیں گے
غزلیات (۱)۔۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	یا تو خود آشکار ہو، یا مجھے آشکار کر
رات اور شاعر (۱)	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	یا تو مری جبین کا تارا گرا ہوا ہے
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	یا جان پڑ گئی ہے مہتاب کی کرن میں
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	یا جوانی کی اندھیری رات میں مستور ہو
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	یا چاک کریں مردک ناداں کے کفن کو
غزلیات (۲)۔۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یا حیرت فارابی یا تاب و ت رومی
۲	۷۰	۶۸	۹۸	بال جبریل	ما حیلہ افرنگی یا حیلہ ترکانہ
قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	یا خاک کے آغوش میں تسبیح و مناجات
آزادی شمشیر کے اعلان پر	۳۹	۲۷	۲۱	ضرب کلیم	یا خالدؓ جاننا ہے یا حیدر کراڑ
نالہ فراق (آرغٹڈ کی یاد میں)	۸۸	۷۷	۷۴	بانگ درا	یا دایا م سلف سے دل کو تڑپاتا ہوں میں
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۹	۲۳۶	۲۶۵	بانگ درا	یا د سے تیری دل درد آشنا معمور ہے
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	یا د عہد رفتہ میری خاک کو کسیر ہے

داغ	۱۰۱	۹۰	۹۱	بانگ درا	یادگار بزمِ دہلی ایک حالی رہ گیا
شمع	۶۱	۴۵	۳۴	بانگ درا	یادوطنِ فردگی بے سبب بنی
پیرومید	۱۳۸	۱۳۴	۱۸۰	بال جبریل	یاد ہے مجھ کو ترا حرفِ بلند
غزلیات (۲)۔ ۴۴	۶۸	۶۵	۹۴	بال جبریل	یا ذرا انم ابھی تیرے خس و خاشاک میں ہے
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	یارا ہی کر یا پادشاہی!
دل	۷۷	۶۱	۵۴	بانگ درا	یارب اس ساغر لبریز کی مے کیا ہوگی
دعا	۲۲۵	۲۱۲	۲۳۷	بانگ درا	یارب دلِ مسلم کو وہ زندہ تمنا دے
غزلیات (۱)۔ ۵	۲۵	۹	۱۲	بال جبریل	یارب وہ درد جس کی کسک لازوال ہو
غزلیات (۱)۔ ۱۶	۳۲	۲۰	۳۳	بال جبریل	یارب! یہ جہان گزراں خوب ہے لیکن
خفنگانِ خاک سے استفسار	۵۵	۳۹	۲۶	بانگ درا	یارخ بے پردہ حسنِ ازل کا نام ہے؟
شمع اور شاعر	۲۰۳	۱۹۱	۲۱۱	بانگ درا	یا سہرا پانا لہ بن جا، یا نوا پیدا نہ کر
مسلم	۲۰۸	۱۹۶	۲۱۷	بانگ درا	یا س کے عنصر سے ہے آزاد میرا روزگار
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یا سنج و طغرل کا آئین جہاں گیری
صبح کا ستارہ	۹۷	۸۶	۸۶	بانگ درا	یا س و امید کا نظارہ جو دکھلاتی ہو
جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	یا شب کی سلطنت میں دن کا سفیر آیا
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۸	۹۸	بال جبریل	یا شرعِ مسلمانی یا دیر کی در بانی

جگنو	۹۴	۸۴	۸۳	بانگ درا	یا شمع جل رہی ہے پھولوں کی انجمن میں
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۸	۹۸	بال جبریل	یا عقل کی روباہی یا عشق ید اللہی
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۲	۱۰۸	۱۴۷	بال جبریل	یا غازہ ہے یا ساغر و مینا کی کرامات
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یا فکر حکیمانہ یا جذب کلیمانہ!
ادبیات	۱۱۵	۱۰۳	۱۰۱	ضرب کلیم	یا کہن روح کو تقلید سے آزاد کرے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۳	۲۲۷	ارمغان حجاز	یا مجدد جس میں ہوں فرزند مریم کے صفات؟
غزلیات (۱)۔ ۳	۲۳	۷	۸	بال جبریل	یا مجھے ہم کنار کر یا مجھے بے کنار کر
خفنگان خاک سے استفسار	۵۵	۴۰	۲۶	بانگ درا	یا محبت کی تجلی سے سراپا نور ہے؟
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یا مرد قلندر کے انداز ملو کا نہ!
فلسفہ	۵۵	۴۲	۳۷	ضرب کلیم	یا مردہ ہے یا نزع کی حالت میں گرفتار
غزلیات (۲)۔ ۴۴	۶۸	۶۵	۹۴	بال جبریل	یا مری آہ میں کوئی شرر زندہ نہیں
غزلیات (۲)۔ ۱۰	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	یا میں نہیں، یا گردش افلاک نہیں ہے!
خفنگان خاک سے استفسار	۵۴	۳۹	۲۵	بانگ درا	یاں تو اک مصرع میں پہلو سے نکل جاتا ہے دل
غزلیات (۲)۔ ۴۷	۷۰	۶۸	۹۸	بال جبریل	یا نعرہ مستانہ، کعبہ ہو کہ بتخانہ!
شعر	۱۴۴	۱۳۳	۱۳۳	ضرب کلیم	یا نغمہ جبریل ہے یا بانگ سراپیل!
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۸	۲۹۱	بانگ درا	یا نما یاں بام گردوں سے جبین جبریل

قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	یا وسعت افلاک میں تکبیر مسلسل
------	----	----	-----	-----------	-------------------------------

ید

غزلیات (۱)۔۹	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	ید بیضالیے بیٹھے ہیں اپنی آستینوں میں
--------------	-----	-----	-----	----------	---------------------------------------

یز

آفتاب	۵۹	۴۴	۳۱	بانگ درا	یزدان سا کنان نشیب و فراز تو
-------	----	----	----	----------	------------------------------

یع

شع اور شاعر	۲۰۲	۱۹۰	۲۱۰	بانگ درا	یعنی اپنی مے کو رسوا صورت مینا نہ کر
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	یعنی اس افتاد سے پانی کے تارے بن گئے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۲۷	۲۵۳	بانگ درا	یعنی اک الماس کا ٹکڑا اول آگاہ ہے
شکوہ	۱۸۲	۱۷۰	۱۸۷	بانگ درا	یعنی پھر زندہ نئے عہد و وفا سے دل ہوں
تہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	یعنی ترے آنسوؤں کے تارے
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۵	بانگ درا	یعنی وہ صاحب اوصاف حجازی نہ رہے

یق

طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۳	۳۱۱	بانگ درا	یقین افراد کا سرمایہ تعمیر ملت ہے
------------	-----	-----	-----	----------	-----------------------------------

رباعیات-۶	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	یقین، اللہ متی، خود گزینی
طلوع اسلام	۲۸۳	۲۶۹	۳۰۶	بانگ درا	یقین پیدا کر اے غافل کہ مغلوب گماں تو ہے
غزلیات (۲)-۳۸	۶۴	۵۹	۸۷	بال جبریل	یقین پیدا کر اے ناداں، یقین سے ہاتھ آتی ہے
لاوالا	۷۶	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	یقین جانو، ہوا لبریز اس ملت کا پیانا
رباعیات-۶	۸۲	۸۱	۱۱۶	بال جبریل	یقین مثل خلیل آتش نشینی
طلوع اسلام	۲۸۶	۲۷۲	۳۱۰	بانگ درا	یقین محکم، عمل پیہم، محبت فاتح عالم
غزلیات (۲)-۳	۱۴۷	۱۳۷	۱۴۶	بانگ درا	یقین ہے مجھ کو گرے رگ گل سے قطرہ انسان کے لہو کا

یک

تاتاری کا خواب	۱۶۱	۱۵۵	۲۰۷	بال جبریل	یکا یک ہل گئی خاک سمرقند
شع	۵۹	۴۴	۳۲	بانگ درا	یک بی تری نظر صفت عاشقان راز
ذوق و شوق	۱۱۶	۱۱۳	۱۵۴	بال جبریل	یک دو شکن زیادہ کن گیسوئے تابدار را
غزلیات (۲)-۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یک رنگی و آزادی اے ہمت مردانہ!
وصال	۱۳۰	۱۲۰	۱۲۷	بانگ درا	یک نظر کردی و آداب فنا آمونختی
مسلمان اور تعلیم جدید	۲۵۶	۲۴۲	۲۷۴	بانگ درا	یک لحظہ غافل گشتم و صد سالہ را، ہم دور شد

یک

مدنییت اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	یگانہ اور مثال زمانہ گونا گوں!
--------------	----	----	----	----------	--------------------------------

یو

جہاد	۴۰	۲۸	۲۲	ضرب کلیم	یورپ زدہ میں ڈوب گیا دوش تا کر
گلہ	۱۶۳	۱۵۱	۱۵۲	ضرب کلیم	یورپ کی غلامی پہ رضا مند ہوا تو
ابی سینا	۱۵۷	۱۵۴	۱۴۷	ضرب کلیم	یورپ کے کرگسوں کو نہیں ہے ابھی خبر
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۰	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	یورپ میں بہت روشنی علم و ہنر ہے
محاصرہ ادرنہ	۲۲۹	۲۱۶	۲۴۲	بانگ درا	یورپ میں جس گھڑی حق و باطل کی چھڑ گئی
ترانہ ہندی	۹۴	۸۳	۸۲	بانگ درا	یونان و مصر و روم اسب مٹ گئے جہاں سے
ہندوستانی بچوں کا قومی گیت	۹۸	۸۷	۸۷	بانگ درا	یونانیوں کو جس نے حیران کر دیا تھا
محراب گل افغان کے افکار (۹)	۱۸۲	۱۷۰	۱۷۳	ضرب کلیم	یوں بھی دستور گلستاں کو بدل سکتے ہیں
غزلیات۔ ۵	۱۴۹	۱۳۸	۱۴۸	بانگ درا	یوں تو اے بزم جہاں دلکش تھے ہنگامے ترے
مرزا غالب	۴۱	۲۷	۱۰	بانگ درا	یوں تو پوشیدہ ہیں تیری خاک میں لاکھوں گہر
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۴	۱۹	بانگ درا	یوں تو چھوٹی ہے ذات بکری کی
شع اور شاعر	۱۹۵	۱۸۴	۲۰۳	بانگ درا	یوں تو روشن ہے، مگر سوز دروں رکھتا نہیں

جواب شکوہ	۲۱۶	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	یوں تو سید بھی ہو، مرزا بھی ہو، افغان بھی ہو
غزلیات (۲)۔۲	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	یوں داد سخن مجھ کو دیتے ہیں عراق و پارس
ہمالہ	۳۶	۲۲	۵	بانگ درا	یوں زبان برگ سے گویا ہے اس کی خامشی
رات اور شاعر (۲)۔۴۷	۱۸۴	۱۷۲	۱۸۹	بانگ درا	یوں سو گئی ہے جیسے آباد ہی نہیں ہے
ایک مکالمہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	یوں کہنے لگا سن کے یہ گفتا ردل آزار
غزلیات (۲)۔۴۷	۷۰	۶۷	۹۸	بال جبریل	یوں ہاتھ نہیں آتا وہ گوہر یکدانہ
جواب شکوہ	۲۱۷	۲۰۴	۲۲۷	بانگ درا	یونہی باتیں ہیں کہ تم میں وہ حمیت ہے بھی؟
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۸	۲۴۴	بانگ درا	یونہی کچھ دیر تک محو نظر آنکھیں رہیں اس کی
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	یونہی میں دل کو پیام شکیب دیتا ہوں

یہا

غزلیات (۲)۔۴۰	۶۶	۶۱	۹۰	بال جبریل	یہاں اب مرے راز داں اور بھی ہیں
خوب وزشت	۹۳	۸۰	۷۹	ضرب کلیم	یہاں بھی معرکہ آرا ہے خوب سے ناخوب
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	یہاں پہاڑ کے دامن میں آچھپا ہوں میں
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	یہاں تو بات کرنے کو ترستی ہے زباں میری
غزلیات (۲)۔۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	یہاں ساتی نہیں پیدا، وہاں بے ذوق ہے صہبا

غزلیات (۲)۔ ۴۰	۶۵	۶۱	۸۹	بال جبریل	یہاں سینکڑوں کارواں اور بھی ہیں
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۸۴	۴۶	۶۹	بال جبریل	یہاں فقط سرشاہیں کے واسطے ہے کلاہ
رباعیات۔ ۴۲۱	۸۶	۸۵	۱۲۰	بال جبریل	یہاں کالالہ بے سوز جگر ہے
غزلیات (۲)۔ ۲	۱۴۶	۱۳۶	۱۴۴	بانگ درا	یہاں کہاں ہم نفس میسر، یہ دیس نا آشنا ہے اے دل
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۳	۱۰۶	بانگ درا	یہاں کی زندگی پابندی رسم فغاں تک ہے
مشرق و مغرب	۱۷۲	۱۶۰	۱۶۴	ضرب کلیم	یہاں مرض کا سبب ہے غلامی و تقلید
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۸	۱۴	۲۱	بال جبریل	یہاں مرنے کی پابندی، وہاں جینے کی پابندی!

یہ

نوارہ	۱۳۸	۱۲۶	۱۲۵	ضرب کلیم	یہ آج کی روانی، یہ ہمکناری خاک
زہد اور رندی	۷۶	۶۰	۵۲	بانگ درا	یہ آپ کا حق تھا زہد قرب مکانی
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	یہ آدم گری ہے وہ آئینہ سازی
فلسفہ و مذہب	۱۵۴	۱۴۸	۱۹۹	بال جبریل	یہ آفتاب کیا، یہ سپہر بریں ہے کیا
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	یہ آگ مری مجھے رکھتی ہے بے قرار
ظریفانہ (۲۱)	۳۰۶	۲۸۹	۳۳۳	بانگ درا	یہ آئیہ نو جیل سے نازل ہوئی مجھ پر
غزلیات (۲)۔ (۶۰)	۷۸	۷۸	۱۱۱	بال جبریل	یہ اتفاق مبارک ہو مومنوں کے لیے

جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	یہ اختلاف پھر کیوں ہنگاموں کا محل ہو
تصویر درد	۸۶	۷۵	۷۱	بانگ درا	یہ استغنا ہے پانی میں نگوں رکھتا ہے ساغر کو
دین و سیاست	۱۲۲	۱۱۸	۱۶۰	بال جبریل	یہ اعجاز ہے ایک صحرائیں کا
غزلیات (۲) - ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	یہ اک مرد تن آساں تھا، تن آسانوں کے کام آیا
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۳۹	۲۳۵	۲۶۵	بانگ درا	یہ اگر آئین ہستی ہے کہ ہو ہر شام صبح
ظریفانہ (۲۴)	۳۰۷	۲۹۰	۳۳۴	بانگ درا	یہ اگر سچ ہے تو ہے کس درجہ عبرت کا مقام
التجائے مسافر	۱۰۷	۹۷	۹۹	بانگ درا	یہ التجائے مسافر قبول ہو جائے!
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۴	۲۲۷	ارمغان حجاز	یہ الہیات کے ترشے ہوئے لات و منات
شمع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	یہ امتیاز رفعت و پستی اسی سے ہے
جگنو	۹۵	۸۴	۸۴	بانگ درا	یہ امتیاز لیکن اک بات ہے ہماری
ساقی نامہ	۱۲۷	۱۲۴	۱۶۷	بال جبریل	یہ امت روایات میں کھو گئی
ضیغہ لولابی (۱۳)	۵۵	۴۳	۲۷۰	ارمغان حجاز	یہ امتیں ہیں جہاں میں برہنہ شمشیریں
درد عشق	۶۷	۵۱	۴۰	بانگ درا	یہ انجمن ہے کشتہ نظارہ حجاز
غلام قادر رہیلہ	۲۳۰	۲۱۷	۲۴۳	بانگ درا	یہ انداز ستم کچھ کم نہ تھا آثار محشر سے
جاوید کے نام	۱۱۹	۱۱۶	۱۵۷	بال جبریل	یہ ایک بات کہ آدم ہے صاحب مقصود
نماز	۵۰	۳۷	۳۲	ضرب کلیم	یہ ایک سجدہ جسے تو گراں سمجھتا ہے

فنون لطیفہ	۱۳۰	۱۱۸	۱۱۷	ضرب کلیم	یہ ایک نفس یا دو نفس مثل شر کر کیا
غزلیات (۲)۔ ۲۷	۵۶	۵۰	۷۵	بال جبریل	یہ بات راہر و نکتہ داں سے دور نہیں
ایک کٹڑا اور مکھی	۲۵	۳۰	۱۴	بانگ درا	یہ بات کہی اور اڑی اپنی جگہ سے
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	یہ بتان عصر حاضر کہ بنے ہیں مدرسے میں
پیرس کی مسجد	۱۱۵	۱۰۳	۱۰۱	ضرب کلیم	یہ بتکہہ انہی غارتگروں کی ہے تعمیر
وطیست	۱۷۱	۱۶۰	۱۷۴	بانگ درا	یہ بت کہ تراشیدہ تہذیب نوی ہے
نگاہ	۱۱۶	۱۰۴	۱۰۲	ضرب کلیم	یہ بحر، یہ فلک نیلگوں کی پہنائی!
غزلیات (۲)۔ ۳۲	۶۰	۵۴	۸۰	بال جبریل	یہ بندگی خدائی، وہ بندگی گدائی
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۶	۲۳	۳۹	بال جبریل	یہ بندہ وقت سے پہلے قیامت کرنے دے برپا
خضر راہ	۲۷۵	۲۶۱	۲۹۶	بانگ درا	یہ بھی اک سرمایہ داروں کی ہے جنگ زرگری
طلبہ علی گڑھ کالج کے نام	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۹	بانگ درا	یہ بھی سنو کہ نالہ طاؤز بام اور بھی ہے
حیات ابدی	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	یہ بھی ممکن ہے کہ تو موت سے بھی مرنہ سکے
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۷	۱۷۳	بال جبریل	یہ بے رنگ ہے ڈوب کر رنگ میں
غزلیات (۲)۔ ۳۰	۵۸	۵۳	۷۸	بال جبریل	یہ بے سواد ہی، یہ کم نگاہی!
محراب گل افغان کے افکار (۱۰)	۱۸۳	۱۷۱	۱۷۴	ضرب کلیم	یہ بے کلاہ ہے سرمایہ کلہ داری!

غزلیات (۲) - ۳۱	۵۹	۵۳	۷۹	بال جبریل	یہ پچھلے پہر کا زرد رو چاند
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	یہ پروانہ جو سوزاں ہو تو شمع انجمن بھی ہے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۷	۱۲	۲۲۳	ارمغان حجاز	یہ پریشاں روزگار، آشفٹہ مغز، آشفٹہ مو
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	یہ پریشانی مری سامان جمعیت نہ ہو
شاہین	۱۷۱	۱۶۵	۲۱۹	بال جبریل	یہ پورب، یہ پچھم، چکوروں کی دنیا
عشق اور موت	۷۴	۵۸	۴۹	بانگ درا	یہ پوچھا ترانا کیا، کام ہے؟
غزلیات (۲) - ۲۲	۵۳	۴۵	۶۷	بال جبریل	یہ پیام دے گئی ہے مجھے باد صبح گا ہی
غزلیات (۲) - ۳۸	۶۴	۵۹	۸۷	بال جبریل	یہ پیران کلیسا و حرم، اے وائے مجبوری!
دام تہذیب	۱۶۵	۱۵۳	۱۵۵	ضرب کلیم	یہ پیر کلیسا کی کرامت ہے کہ اس نے
شعاع آفتاب	۲۵۱	۲۳۷	۲۶۷	بانگ درا	یہ تڑپ ہے، یا ازل سے تیری خو ہے، کیا ہے یہ؟
تصویر درد	۸۵	۷۲	۶۸	بانگ درا	یہ تصویریں ہیں تیری جن کو سمجھا ہے برا تو نے
خضر راہ	۲۷۰	۲۵۷	۲۹۱	بانگ درا	یہ نگا پوئے دامد زندگی کی ہے دلیل
گل رنگیں	۳۸	۲۵	۷	بانگ درا	یہ تلاش متصل شمع جہاں افروز ہے
والدہ مرحومہ کی یاد میں	۲۴۵	۲۳۲	۲۶۰	بانگ درا	یہ تو حجت ہے ہوا کی قوت تعمیر پر
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	یہ تہذیب حاضر کی سوداگری ہے
مردان خدا	۵۶	۴۳	۳۸	ضرب کلیم	یہ تیرے مومن و کافر، تمام زناری

ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	یہ ثابت بھی ہے اور سیار بھی
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	یہ ثابت ہے تو اس کو سیار کر
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۱	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	یہ جانتا ہے کہ اس دکھاوے سے دل جلوں میں شمار ہوگا
شمع و پروانہ	۵۵	۴۰	۲۷	بانگ درا	یہ جان بے قرار ہے تجھ پر ثار کیوں
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	یہ جبر و قہر نہیں ہے، یہ عشق و مستی ہے
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	یہ جگر سوزی چراغ خانہ حکمت نہ ہو
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۱۱۵	۱۰۵	۱۱۰	بانگ درا	یہ جنت مبارک رہے زاہدوں کو
محبت	۱۵۲	۱۴۶	۱۹۷	بال جبریل	یہ جو ہر اگر کار فرما نہیں ہے
فاطمہ بنت عبد اللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	یہ جہاد اللہ کے رستے میں بے تیغ و سپر
جواب شکوہ	۲۲۱	۲۰۸	۲۳۲	بانگ درا	یہ جہاں چیز ہے کیا، لوح و قلم تیرے ہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۲۹	۱۵	۲۳	بال جبریل	یہ جہاں عجب جہاں ہے، نہ نفس نہ آشیانہ
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۳۰	۱۷	۲۷	بال جبریل	یہ جہاں مرا جہاں ہے کہ تری کرشمہ سازی؟
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	یہ چار عناصر ہوں تو بنتا ہے مسلمان
جگنو	۹۵	۸۵	۸۴	بانگ درا	یہ چاند آسمان کا شاعر کا دل ہے گویا
تنہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	یہ چاند، یہ دشت و در، یہ کہسار
ساقی نامہ	۱۳۰	۱۲۶	۱۷۰	بال جبریل	یہ چاندی میں، سونے میں، پارے میں ہے

ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	یہ چراگہ، ریٹھنڈی ٹھنڈی ہوا
چاند	۹۰	۸۰	۷۸	بانگ درا	یہ چمک وہ ہے جبیں جس سے تری محروم ہے
شع اور شاعر	۲۰۶	۱۹۵	۲۱۶	بانگ درا	یہ چمن معمور ہوگا نغمہ تو حید سے
بلاد اسلامیہ	۱۵۵	۱۴۵	۱۵۶	بانگ درا	یہ چمن وہ ہے کہ تھا جس کے لیے سامان ناز
ایک پہاڑ اور گہری	۴۶	۳۱	۱۶	بانگ درا	یہ چھالیا ہی ذرا توڑ کر دکھا مجھ کو
غزلیات (۱)۔ ۱۱	۱۱۶	۱۰۶	۱۱۱	بانگ درا	یہ چیز وہ ہے کہ پتھر کو بھی گداز کرے
غزلیات (۲)۔ ۲۰	۵۲	۴۳	۶۶	بال جبریل	یہ حدیث کلیم و طور نہیں!
محراب گل افغان کے افکار (۲۰)	۱۹۱	۱۸	۱۸۲	ضرب کلیم	یہ حسن و لطافت کیوں، وہ قوت و شوکت کیوں؟
ایک مکڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	یہ حسن، یہ پوشاک، یہ خوبی، یہ صفائی
غزلیات (۱)۔ ۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۴	بانگ درا	یہ حضرت دیکھنے میں سیدھے سادے بھولے بھالے ہیں
نبوت	۶۹	۵۶	۵۳	ضرب کلیم	یہ حقیقت کہ ہے روشن صفت ماہ تمام
فلسفہ غم	۱۶۸	۱۵۷	۱۷۰	بانگ درا	یہ حقیقت میں کبھی ہم سے جدا ہوتے نہیں
تصوف	۴۷	۳۴	۲۹	ضرب کلیم	یہ حکمت ملکوتی، یہ علم لاہوتی
شع	۶۰	۴۵	۳۳	بانگ درا	یہ غم تھا کہ گلشن کن کی بہار دیکھ
غزلیات (۲)۔ ۱۳	۴۷	۳۶	۵۶	بال جبریل	یہ حوریان فرنگی، دل و نظر کا حجاب

سیاسی پیشوا	۱۶۹	۱۵۷	۱۶۰	ضرب کلیم	یہ خاکباز ہیں، رکھتے ہیں خاک سے پیوند
شعاع امید (۳)	۱۲۱	۱۰۹	۱۰۷	ضرب کلیم	یہ خاک کہ ہے جس کا خنزف ریزہ درناب
جدائی	۱۶۷	۱۶۱	۲۱۴	بال جبریل	یہ خاک ہے محرم جدائی
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	یہ خاکی اپنی فطرت میں نہ نوری ہے نہ ناری ہے
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۲	۳۱۱	بانگ درا	یہ خاکی زندہ تر، پائندہ تر، تابندہ تر نکلے
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	یہ خاموشی کہاں تک؟ لذت فریاد پیدا کر!
غزلیات (۱)۔ ۸	۱۱۳	۱۰۲	۱۰۶	بانگ درا	یہ خاموشی مری وقت رحیل کا رواں تک ہے
گورستان شاہی	۱۵۹	۱۴۹	۱۶۰	بانگ درا	یہ خوشی اس کے ہنگاموں کا گورستان ہے
ابوالعلماء مصری	۱۶۳	۱۵۷	۲۰۹	بال جبریل	یہ خوان تروتازہ معری نے جو دیکھا
چاند	۱۸۳	۱۷۱	۱۸۷	بانگ درا	یہ داغ سا جو تیرے سینے میں ہے نمایاں
رباعیات۔ ۴۳۲	۸۹	۸۸	۳۰	بال جبریل	یہ درد سر نہیں، درد جگر ہے
تصویر درد	۸۲	۶۸	۶۲	بانگ درا	یہ دستور زباں بندی ہے کیسا تیری محفل میں
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۱	بال جبریل	یہ دل کی موت، وہ اندیشہ و نظر کا فساد
حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	یہ دنیا دعوت دیدار ہے فرزند آدم کو
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	یہ دور اپنے براہیم کی تلاش میں ہے
درد عشق	۶۶	۵۰	۴۰	بانگ درا	یہ دو رنگتہ چمیں ہے، کہیں چھپ کے بیٹھ رہے

غزلیات (۲)۔ ۱۸۔	۵۰	۴۱	۶۲	بال جبریل	یہ دیر کہن کیا ہے، انبار خس و خاشاک
محراب گل افغان کے افکار (۱۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	یہ دیر کہن یعنی بت خانہ رنگ و بو
ماں کا خواب	۵۱	۳۶	۲۱	بانگ درا	یہ دیکھا کہ میں جا رہی ہوں کہیں
ظریفانہ (۲)	۲۹۹	۲۸۳	۳۲۵	بانگ درا	یہ ڈراما دکھائے گا کیا سین
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	یہ ذرہ نہیں، شاید سمٹا ہوا صحرا ہے
فردوس میں ایک مکالمہ	۲۵۹	۲۴۵	۲۷۷	بانگ درا	یہ ذکر حضور شہ بیثرب میں نہ کرنا
تصوف	۴۷	۳۲	۲۹	ضرب کلیم	یہ ذکر نیم شمی، یہ مراقبہ، یہ سرور
مہدی	۷۲	۵۹	۵۶	ضرب کلیم	یہ ذوق سکھاتا ہے ادب مرغ چمن کو
جنگ یرموک کا ایک واقعہ	۲۶۰	۲۴۷	۲۷۸	بانگ درا	یہ ذوق و شوق کے دیکھ کے پر نم ہوئی وہ آنکھ
مرد مسلمان	۷۳	۶۰	۵۷	ضرب کلیم	یہ راز کسی کو نہیں معلوم کہ مومن
ضیغم لولابی (۱۱)	۵۳	۴۱	۲۶۷	ارمغان حجاز	یہ راز ہم سے چھپایا ہے میر واعظ نے
غزلیات (۲)۔ ۷۔	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	یہ رسم بزم فنا ہے اے دل! گناہ ہے جنبش نظر بھی
	۲۳۷	۱۱۹	۱۲۵	بانگ درا	یہ رسم قدیم ہے یہاں کی
تہذیب حاضر	۲۳۷	۲۲۵	۲۵۱	بانگ درا	یہ رعنائی، یہ بیداری، یہ آزادی، یہ بیباکی
تہائی	۱۳۹	۱۲۹	۱۳۷	بانگ درا	یہ رفعت آسمان خاموش

تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	یہ رفعت کی تمنا ہے کہ لے اڑتی ہے شبنم کو
غزلیات (۲)۔ ۶	۴۳	۳۰	۴۷	بال جبریل	یہ رنگ و نم، یہ لہو، آب و نال کی ہے بیشی
قطعہ	۱۷۳	۱۲۶	۱۷۶	بانگ درا	یہ زائرانِ حرمِ مغرب ہزار رہبر بنیں ہمارے
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	یہ زخمی آپ کر لیتے ہیں پیدا اپنے مرہم کو
مرزا بیدل	۱۳۴	۱۲۲	۱۲۱	ضرب کلیم	یہ زمیں، یہ دشت، یہ کہسار، یہ چرخِ کبود
مدنیتِ اسلام	۶۲	۴۹	۴۵	ضرب کلیم	یہ زندگی ہے، نہیں ہے طلسمِ افلاطون!
ناظرین سے	۲۲	۱۰	۲	ضرب کلیم	یہ زور دست و ضربتِ کاری کا ہے مقام
ساقی نامہ	۱۲۸	۱۲۴	۱۶۸	بال جبریل	یہ سالک مقامات میں کھو گیا
رباعیات۔ ۳۳۵	۹۰	۸۹	۱۳۹	بال جبریل	یہ سب باقی ہیں، تو باقی نہیں ہے
تصویر درد	۸۳	۶۹	۶۴	بانگ درا	یہ سب کچھ ہے مگر ہستی مری مقصد ہے قدرت کا
طلوعِ اسلام	۲۸۶	۲۷۱	۳۰۹	بانگ درا	یہ سب کیا ہیں، فقط اک نکتہ ایماں کی تفسیریں
انسان اور بزمِ قدرت	۷۰	۵۴	۴۵	بانگ درا	یہ سبھی سورۃ و الشمس کی تفسیریں ہیں
غزلیات (۱)۔ ۱۳	۳۱	۱۷	۲۸	بال جبریل	یہ سپہ کی تیغ بازی، وہ نگاہ کی تیغ بازی
صبح	۲۶	۱۴	۶	ضرب کلیم	یہ سحر جو کبھی فردا ہے کبھی ہے امروز
غزلیات (۳)۔ ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	یہ سرورِ قمری و بلبلِ فریبِ گوش ہے
شع	۶۱	۴۶	۳۴	بانگ درا	یہ سلسلہ زمان و مکاں کا، کند ہے

غزلیات (۳) - ۲	۲۹۴	۲۷۸	۳۱۷	بانگ درا	یہ سمجھ لے کوئی مینا خانہ بار دوش ہے
غزلیات (۲) - ۲۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	یہ سنگ و خشت نہیں، جو تری نگاہ میں ہے!
ایک کٹڑا اور مکھی	۴۴	۳۰	۱۴	بانگ درا	یہ سوچ کے مکھی سے کہا اس نے بڑی بی!
خفتگان خاک سے استفسار	۵۳	۳۸	۲۴	بانگ درا	یہ سیہ پوشی کی تیاری کسی کے غم میں ہے
طلوع اسلام	۲۸۲	۲۶۸	۳۰۵	بانگ درا	یہ شاخ ہاشمی کرنے کو ہے پھر برگ و بر پیدا
پنجابی مسلمان	۷۴	۶۱	۵۸	ضرب کلیم	یہ شاخ نشیمن سے اترتا ہے بہت جلد
عید پر شعر لکھنے کی فرمائش کے جواب میں	۲۲۶	۲۱۳	۲۳۸	بانگ درا	یہ شالا مار میں اک برگ زرد کہتا تھا
سوامی رام تیر تھ	۱۲۴	۱۱۴	۱۱۸	بانگ درا	یہ شرارہ بچھ کے آتش خانہ آزر بنا
گورستان شاہی	۱۶۱	۱۵۱	۱۶۳	بانگ درا	یہ شرارے کا تبسم، یہ خس آتش سوار
قطعہ	۹۱	۹۰	۱۶۵	بال جبریل	یہ شعر نشاط آور و پرسوز و طربناک
شکوہ	۱۷۸	۱۶۶	۱۸۲	بانگ درا	یہ شکایت نہیں، ہیں ان کے خزانے معمور
تصویر درد	۸۷	۷۶	۷۳	بانگ درا	یہ شیریں بھی ہے گویا، بیستوں بھی، کوہکن بھی ہے
طلوع اسلام	۲۸۹	۲۷۴	۳۱۳	بانگ درا	یہ صناعتی مگر جھوٹے لگوں کی ریزہ کاری ہے
سینما	۱۶۴	۱۵۸	۲۱۰	بال جبریل	یہ صنعت نہیں، شیوہ ساحری ہے
جواب شکوہ ۴	۲۱۷	۲۰۵	۲۳۸	بانگ درا	یہ ضروری ہے حجاب رخ لیلا نہ رہے

غزلیات (۱)۔۶	۱۱۱	۱۰۱	۱۰۳	بانگ درا	یہ عاشق کون سی بستی کے یارب رہنے والے ہیں
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	یہ عالم کہ ہے زیر فرمان موت
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	یہ عالم، یہ بتخانہ چشم و گوش
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	یہ عالم، یہ بتخانہ شش جہات
ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۸	۱۷۳	بال جبریل	یہ عالم، یہ ہنگامہ رنگ و صوت
مسو لینی	۱۶۲	۱۵۰	۱۵۱	ضرب کلیم	یہ عجائب شعبدے کس کی ملوکیت کے ہیں
ایک خطب کے جواب میں	۲۵۲	۲۳۹	۲۶۹	بانگ درا	یہ عقدہ ہائے سیاست تجھے مبارک ہوں
ایک پہاڑ اور گہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	یہ عقل اور یہ سمجھ، یہ شعور، کیا کہنا!
تصوف	۴۷	۳۲	۲۹	ضرب کلیم	یہ عقل جو مہ پروں کا کھیلتی ہے شکار
غزلیات (۲)۔۲۶	۵۵	۴۹	۷۳	بال جبریل	یہ عقل و دل ہیں شرر شعلہ محبت کے
کارل مارکس	۱۴۹	۱۳۷	۱۳۹	ضرب کلیم	یہ علم و حکمت کی مہرہ بازی، یہ بحث و تکرار کی نمائش
دوزخی کی مناجات	۳۰	۲۳	۲۴۲	ارمغان حجاز	یہ علم، یہ حکمت، یہ سیاست، یہ تجارت
لینن (خدا کے حضور میں)	۱۱۱	۱۰۷	۱۴۶	بال جبریل	یہ علم، یہ حکمت، یہ تدبیر، یہ حکومت
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۹	۵	۲۱۳	ارمغان حجاز	یہ عناصر کا پرانا کھیل، یہ دنیائے دوں!
یورپ اور یہود	۱۵۱	۱۳۹	۱۴۱	ضرب کلیم	یہ عیش فراواں، یہ حکومت، یہ تجارت
طارق کی دعا	۱۰۸	۱۰۵	۱۴۳	بال جبریل	یہ غازی یہ تیرے پراسرار بندے

ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۸	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	یہ غنیمت ہے کہ خود مومن ہے محروم یقین
گل رنگیں	۳۷	۲۴	۶	بانگ درا	یہ فراغت بزم ہستی میں مجھے حاصل نہیں
اقوام مشرق	۸۴	۷۰	۶۸	ضرب کلیم	یہ فرنگی مدنیت کہ جو ہے خود لب گور!
آفتاب صبح	۶۵	۴۹	۳۸	بانگ درا	یہ فضیلت کا نشاں اے نیر اعظم نہیں
جاوید سے (۳)	۱۰۲	۸۹	۸۸	ضرب کلیم	یہ فقر غیور جس نے پایا
فقر و راہی	۶۴	۵۱	۴۷	ضرب کلیم	یہ فقر مرد مسلمان نے کھو دیا جب سے
غزلیات (۱)۔ ۱۰	۲۹	۱۴	۲۱	بال جبریل	یہ فیضان نظر تھا یا کہ مکتب کی کرامت تھی
ایک شام	۱۳۸	۱۲۸	۱۳۶	بانگ درا	یہ قافلہ بے درارواں ہے
بزم انجم	۱۸۶	۱۴۷	۱۹۱	بانگ درا	یہ کارواں ہستی ہے تیز گام ایسا
غزلیات (۲)۔ ۲	۴۰	۲۷	۴۳	بال جبریل	یہ کافر ہندی ہے بے تیغ و سناں خونریز
امید	۱۲۲	۱۱۰	۱۰۸	ضرب کلیم	یہ کافر ی تو نہیں، کافر ی سے کم بھی نہیں
غزلیات (۲)۔ ۳	۴۰	۲۸	۴۴	بال جبریل	یہ کائنات ابھی نا تمام ہے شاید
نگاہ شوق	۱۲۳	۱۱۱	۱۰۹	ضرب کلیم	یہ کائنات چھپاتی نہیں ضمیر اپنا
شمع اور شاعر	۲۰۱	۱۹۰	۲۰۹	بانگ درا	یہ کبھی گوہر، کبھی شبنم، کبھی آنسو ہوا
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۹	۱۳	۲۲۶	ارمغان حجاز	یہ کتاب اللہ کی تاویلات میں الجھار ہے
ایک پہاڑ اور گلہری	۴۵	۳۱	۱۵	بانگ درا	یہ کچی باتیں ہیں دل سے انہیں نکال ذرا

غزلیات (۱)۔ ۷	۲۶	۱۱	۱۵	بال جبریل	یہ کافر ادا کا غمزہ خوں ریز ہے ساقی
بچہ اور شمع	۱۰۳	۹۳	۹۴	بانگ درا	یہ کسی دیکھی ہوئی شے کی مگر پہچان ہے
فاطمہ بنت عبداللہ	۲۲۷	۲۱۴	۲۳۹	بانگ درا	یہ کلی بھی اس گلستان خزاں منظر میں تھی
غزلیات (۲)۔ ۲	۳۹	۲۶	۴۲	بال جبریل	یہ کون غزلخواں ہے پرسوز و نشاط انگیز
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۶۷۸	بال جبریل	یہ کوہ یہ صحرا، یہ سمندر یہ ہوائیں
ظریفانہ (۴)	۳۰۰	۲۸۴	۳۲۶	بانگ درا	یہ کوئی دن کی بات ہے اے مرد ہوشمند
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	یہ کہاں، بے زباں غریب کہاں!
خودی	۱۶۶	۱۶۰	۲۱۳	بال جبریل	یہ کہتا ہے فردوسی دیدہ وور
ماں کا خواب	۵۲	۳۷	۲۲	بانگ درا	یہ کہہ کروہ کچھ دیر تک چپ رہا
غزلیات (۲)۔ ۲۸	۷۰	۶۶	۹۷	بال جبریل	یہ کہکشاں، یہ ستارے، یہ نیلگوں افلاک!
فراق	۱۴۱	۱۳۱	۱۳۹	بانگ درا	یہ کیفیت ہے مری جان ناشکیبا کی
روح ارضی آدم کا استقبال کرتی ہے	۱۳۷	۱۳۲	۱۷۸	بال جبریل	یہ گنبد افلاک، یہ خاموش فضائیں
لالہ صحرا	۱۲۴	۱۲۱	۱۶۴	بال جبریل	یہ گنبد مینائی، یہ عالم تہائی!
خضر راہ	۲۷۳	۲۶۰	۲۹۵	بانگ درا	یہ گھڑی محشر کی ہے، تو عرصہ محشر میں ہے

محراب گل افغان کے افکار (۲)	۱۸۵	۱۷۳	۱۷۶	ضرب کلیم	یہ لالہ پیکانی خوشتر ہے کنار جو
غزلیات (۳)۔ ۸	۲۹۸	۲۸۲	۳۲۲	بانگ درا	یہ لسان العصر کا پیغام ہے
لا الہ الا اللہ	۲۷	۱۵	۷	ضرب کلیم	یہ مال و دولت دنیا، یہ رشتہ و پیوند
رباعیات۔ ۱۰	۸۳	۸۲	۱۱۷	بال جبریل	یہ مانا اصل شاپینی ہے تیری
ظریفانہ (۱۲)	۳۰۲	۲۸۶	۳۲۹	بانگ درا	یہ مانا دردنا کامی گیا تیرا گزر حد سے
مسو لینی	۱۵۷	۱۵۱	۲۰۳	بال جبریل	یہ محبت کی حرارت، یہ تمنا، یہ نمود
غزلیات (۲)۔ ۵۰	۷۲	۷۰	۱۰۱	بال جبریل	یہ مدرسہ، یہ جواں، یہ سرور و رعنائی
محراب گل افغان کے افکار (۵)	۱۷۸	۱۷۶	۱۶۹	ضرب کلیم	یہ مدرسہ، یہ کھیل، یہ غوغائے روارو
قطعہ	۷۹	۷۹	۱۹۶	بال جبریل	یہ مذہب ملا و جمادات و نباتات
تضمین بر شعر انیس شاملو	۱۶۵	۱۵۴	۱۶۷	بانگ درا	یہ مرقد سے صدا آئی، حرم کے رہنے والوں کو
بچہ اور شیخ	۱۰۳	۹۳	۹۴	بانگ درا	یہ مری آغوش میں بیٹھے ہوئے جنہش ہے کیا
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	یہ مزے آدمی کے دم سے ہیں
جواب شکوہ	۲۱۵	۲۰۳	۲۲۶	بانگ درا	یہ مسلمان ہیں! جنہیں دیکھ کے شرمائیں یہود!
احکام الہی	۷۷	۶۴	۶۲	ضرب کلیم	یہ مسئلہ مشکل نہیں اے مردِ خردمند

غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	یہ مشت خاک، یہ صرصر، یہ وسعت افلاک
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	یہ مصرع لکھ دیا کس شوخ نے محراب مسجد پر
غزلیات (۲)۔ ۲۲	۵۳	۴۵	۶۸	بال جبریل	یہ معاملے ہیں نازک، جو تری رضا ہو تو کر
سیر فلک	۱۸۸	۱۷۵	۱۹۳	بانگ درا	یہ مقام خنک جہنم ہے
غلام قادر رہیلہ	۲۳۱	۲۱۹	۲۴۵	بانگ درا	یہ مقصد تھا مرا اس سے، کوئی تیمور کی بیٹی
غزلیات (۳)۔ ۱	۲۹۳	۲۷۷	۳۱۶	بانگ درا	یہ موج پریشاں خاطر کو پیغام لب ساحل نے دیا
ساقی نامہ	۱۳۱	۱۲۷	۱۷۲	بال جبریل	یہ موج نفس کیا ہے، تلووار ہے!
مسعود مرحوم	۳۱	۲۴	۲۳۲	ارمغان حجاز	یہ مہر و مہ، یہ ستارے یہ آسمان کبود
نفسیات حاکی	۱۷۲	۱۶۱	۱۶۴	ضرب کلیم	یہ مہر ہے بے مہری صیاد کا پردہ
غزلیات (۱)۔ ۶	۲۶	۱۰	۱۳	بال جبریل	یہ میری خود نگہداری مرا ساحل نہ بن جائے
غزلیات (۲)۔ ۳۵	۶۲	۵۷	۸۴	بال جبریل	یہ ناداں گر گئے سجدوں میں جب وقت قیام آیا
گل رنگیں	۳۸	۲۴	۷	بانگ درا	یہ نظر غیر از نگاہ چشم صورت میں نہیں
لا الہ الا اللہ	۲۸	۶۰	۸	ضرب کلیم	یہ نغمہ فصل گل و لالہ کا نہیں پابند
امرائے عرب سے	۷۷	۶۳	۶۱	ضرب کلیم	یہ نکتہ پہلے سکھایا گیا کس امت کو
محراب گل افغان کے افکار (۱۸)	۱۸۹	۱۷۷	۱۸۰	ضرب کلیم	یہ نکتہ خوب کہا شیر شاہ سوری نے

طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۷	بانگ درا	یہ نکتہ سرگزشت ملت بیضا سے ہے پیدا
صبح چمن (شبنم)	۱۳۱	۱۱۹	۱۱۸	ضرب کلیم	یہ نکتہ کہ گردوں سے زمیں دور نہیں ہے
رباعیات - ۳۰	۸۸	۸۷	۲۶	بال جبریل	یہ نکتہ میں نے سیکھا ابوالحسن سے
غزلیات (۲) - ۲۸	۷۱	۶۸	۹۹	بال جبریل	یہ نکتہ وہ ہے کہ پوشیدہ لا الہ میں ہے
شعر	۱۴۴	۱۳۲	۱۳۳	ضرب کلیم	یہ نکتہ ہے، تاریخ امم جس کی ہے تفصیل
جواب شکوہ	۲۱۸	۲۰۵	۳۲۹	بانگ درا	یہ نکتے ہوئے سورج کی افق تاباں ہے
جواب شکوہ	۲۲۰	۲۰۷	۲۳۱	بانگ درا	یہ نہ ساقی ہو تو پھر مے بھی نہ ہو، خم بھی نہ ہو
محراب گل افغان کے افکار (۱۷)	۱۸۹	۱۷۶	۱۸۰	ضرب کلیم	یہ نیلگوں فضا جسے کہتے ہیں آسماں
یورپ اور یہود	۱۵۱	۱۴۰	۱۴۱	ضرب کلیم	یہ وادی ایمن نہیں شایان تجلی
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۲	۷	۲۱۷	ارمغان حجاز	یہ وجود میر و سلطان پر نہیں ہے منحصر
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۷۰	بال جبریل	یہ وحدت ہے کثرت میں ہر دم اسیر
بلشویک روس	۱۵۳	۱۴۱	۱۴۳	ضرب کلیم	یہ وحی دہریت روس پر ہوئی نازل
دوستارے	۱۵۸	۱۴۸	۱۵۹	بانگ درا	یہ وصل مدام ہو تو کیا خوب
تصویر درد	۸۶	۷۴	۷۰	بانگ درا	یہ وہ پھل ہے کہ جنت سے نکلواتا ہے آدم کو
غزلیات (۲) - ۲۰	۵۱	۴۳	۶۵	بال جبریل	یہ وہ جنت ہے جس میں حور نہیں

غزلیات (۱)۔ ۹۔	۱۱۴	۱۰۴	۱۰۸	بانگ درا	یہ وہ مے ہے جسے رکھتے ہیں نازک آہگینوں میں
تصویر درد	۸۷	۷۵	۷۲	بانگ درا	یہ ویرانہ نفس بھی، آشیانہ بھی، چمن بھی ہے
ایک گائے اور بکری	۴۸	۳۳	۱۸	بانگ درا	یہ ہری گھاس اور یہ سایا
انسان	۱۹۰	۱۷۹	۱۹۷	بانگ درا	یہ ہستی دانا ہے، مینا ہے، توانا ہے
ابلیس کی مجلس شوریٰ	۱۱	۶	۲۱۵	ارمغان حجاز	یہ ہماری سعی پیہم کی کرامت ہے کہ آج
پیام عشق	۱۴۰	۱۳۰	۱۳۸	بانگ درا	یہ ہند کے فرقہ سزا قبل آ زری کر رہے ہیں گویا
طلوع اسلام	۲۸۸	۲۷۳	۳۱۲	بانگ درا	یہ ہندی، وہ خراسانی، یہ افغانی وہ تورانی
رام	۱۸۹	۱۷۷	۱۹۵	بانگ درا	یہ ہندیوں کے فکر فلک رس کا ہے اثر
غزلیات (۲)۔ ۲۷۔	۵۶	۵۰	۷۵	بال جبریل	یہ ہے خلاصہ علم قلندری کہ حیات
ساقی نامہ	۱۳۳	۱۲۹	۱۷۴	بال جبریل	یہ ہے مقصد گردش روزگار
مدنیت اسلام	۶۱	۴۸	۴۵	ضرب کلیم	یہ ہے نہایت اندیشہ و کمال جنوں
ذکر و فکر	۳۵	۲۳	۱۶	ضرب کلیم	یہ ہیں سب ایک ہی سالک کی جستجو کے مقام

یہی

رباعیات۔ ۳۳۔	۸۹	۸۸	۳۲	بال جبریل	یہی آدم ہے سلطان بحر و بر کا
تصویر درد	۸۴	۷۱	۶۶	بانگ درا	یہی آئین قدرت ہے، یہی اسلوب فطرت ہے

ساقی نامہ	۱۳۲	۱۲۷	۱۷۳	بال جبریل	یہی اس کی تقویم کاراز ہے
قرب سلطان	۲۲۳	۲۱۰	۲۳۴	بانگ درا	یہی اصول ہے سرمایہ سکون حیات
غزلیات (۲)۔ ۷	۱۵۲	۱۴۱	۱۵۱	بانگ درا	یہی اگر کیفیت ہے تیری، تو پھر کسے اعتبار ہوگا
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۵	۲۲	۳۷	بال جبریل	یہی تو حید تھی جس کو نہ تو سمجھانہ میں سمجھا
پنجاب کے دہقان سے	۱۵۸	۱۵۲	۲۰۴	بال جبریل	یہی دین محکم، یہی فتح باب
غزلیات (۲)۔ ۱۱	۴۵	۳۴	۵۳	بال جبریل	یہی رہا ہے ازل سے قلندروں کا طریق
غزلیات (۲)۔ ۴۶	۷۰	۶۷	۹۷	بال جبریل	یہی زمانہ حاضر کی کائنات ہے کیا
غزلیات (۲)۔ ۳۳	۶۰	۵۵	۸۱	بال جبریل	یہی سوز نفس ہے، اور میری کیا کیا ہے!
رباعیات۔ ۳۳	۸۹	۸۸	۳۲	بال جبریل	یہی شہکار ہے تیرے ہنر کا!
غزلیات (۲)۔ ۱	۳۶	۲۳	۳۸	بال جبریل	یہی شیخ حرم ہے جو چرا کر بیچ کھاتا ہے
حضرت انسان	۶۳	۵۰	۲۷۹	ارمغان حجاز	یہی فرزند آدم ہے کہ جس کے اشک خوئیں سے
طلوع اسلام	۲۸۷	۲۷۳	۳۱۱	بانگ درا	یہی قوت ہے جو صورت گر تقدیر ملت ہے
ساقی نامہ	۱۲۹	۱۲۵	۱۶۹	بال جبریل	یہی کچھ ہے ساقی متاع فقیر
تیا تر	۱۱۸	۱۰۶	۱۰۴	ضرب کلیم	یہی کمال ہے تمثیل کا کہ تو نہ رہے
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	یہی مقام ہے کہتے ہیں جس کو سلطانی
سلطانی	۴۴	۳۲	۲۶	ضرب کلیم	یہی مقام ہے مومن کی قوتوں کا عیار

طلوع اسلام	۲۸۴	۲۷۰	۳۰۷	بانگ درا	یہی مقصود فطرت ہے، یہی رمز مسلمانی
غزلیات (۲)۔ ۶	۱۴۹	۱۳۹	۱۴۸	بانگ درا	یہی نماز ادا صبح و شام کرتے ہیں
اسلام	۴۳	۳۱	۲۵	ضرب کلیم	یہی ہر چیز کی تقویم، یہی اصل نمود
غزلیات (۲)۔ ۲۳	۵۴	۴۶	۶۹	بال جبریل	یہی ہے تیرے لیے اب صلاح کار کی راہ
ارتقا	۲۳۵	۲۲۳	۲۴۹	بانگ درا	یہی ہے راز تب و تاب ملت عربی
غزلیات (۲)۔ ۲۶	۵۶	۴۹	۷۴	بال جبریل	یہی ہے رخت سفر میر کارواں کے لیے
خودی کی تربیت	۸۹	۷۵	۷۴	ضرب کلیم	یہی ہے سر کلیمی ہر اک زمانے میں
غزلیات (۱)۔ ۴	۲۴	۸	۱۰	بال جبریل	یہی ہے فصل بہاری، یہی ہے باد مراد؟
ضیغم لولابی (۷)	۴۹	۳۸	۲۶۲	ارمغان حجاز	یہی ہے مرنے والی امتوں کا عالم پیری
غزل (۲)۔ ۲۱	۵۲	۴۴	۶۷	بال جبریل	یہیں بہشت بھی ہے، حور و جبرئیل بھی ہے
ابر	۱۰۲	۹۱	۹۲	بانگ درا	یہیں قیام ہو وادی میں پھرنے والوں کا

ضمیمہ ۱

اعلام نامہ

جولے شیر ۱۹۷۹ء: داؤد عسکر۔ رشید اینڈ سنز، کراچی

صحیح صفحہ	غلط صفحہ	مصرع	جولے شیر کا صفحہ
۱۶۸	غ ع ۱۶۹	آتش اندوز کیا عشق کا حاصل تو نے	۱۰۵
۱۶۸	غ ع ۱۶۹	آج کیوں سینے ہمارے شرر آبا نہیں	۱۰۶
۱۸۶	غ ع ۱۸۲	آخر شب دید کے قابل تھی بسکٹ کی ٹرپ	۱۰۶
۱۸۶	غ ع ۱۸۲	آدم کا ضمیر اس کی حقیقت پہ ہے شاہد	۱۰۷
۱۲۳	غ ع ۱۱۳	آرزو ہر کیفیت میں اک نئے جلوے کی ہے	۱۰۸
۹۱	قدیم ۳۱۷	آہ! خالی داغ سے کا شانہ اردو ہوا	۱۱۵
۹۰	غ ع ۲۷۸	آہ! خالی داغ سے کا شانہ اردو ہوا	۱۱۵
۳۱۷	قدیم ۹۱	آہ دنیا دل سمجھتی ہے جسے وہ دل نہیں	۱۱۵
۲۷۸	غ ع ۹۰	آہ دنیا دل سمجھتی ہے جسے وہ دل نہیں	۱۱۵
۱۴۱	غ ع ۱۴۸	ابلہ دنیا ہے کیوں دانائے دیں؟	۱۲۳

۱۴۲	قدیم ۱۴۱	ابن بدروں کے دل ناشاد نے فریاد کی	۱۲۳
۱۹۳	قدیم ۱۹۲	اپنے انگارساتھ لاتے ہیں	۱۲۵
۷۶	غ ع ۷۲	اجاڑا ہے تمیز ملت و آئیں نے قوموں کو	۱۲۸
۲۹	غ ع ۳۹	اڑتی ہوئی آئی ہو خدا جانے کہاں سے	۱۳۱
۲۲۹	قدیم ۳۲۹	اس دشت سے بہتر ہے نہ دلی نہ بخارا	۱۳۳
۱۷۹	قدیم ۱۸۹	اس دور میں بھی مرد خدا کو ہے میسر	۱۳۳
۱۲۹	قدیم ۱۳۹	اس کے احوال سے محرم نہیں پیران طریق	۱۳۷
۲۸۵	غ ع ۳۸۵	اصل شہود و شہادہ و مشہود ایک ہے	۱۴۲
۱۵۱	غ ع ۱۱۵	افسوس کہ باقی نہ مکاں ہے نہ مکین ہے!	۱۴۳
۳۲	غ ع ۲۳۲	اگر کانٹے میں ہونوئے حریری	۱۴۸
۲۹۰	غ ع ۳۹۰	ایکشن، ممبری، کونسل، صدارت	۱۵۰
۱۸۲	غ ع ۶۲	اور جو بے آبرو تھے ان کی خودداری بھی دیکھ	۱۵۶
۲۶	غ ع ۲۷	اے حلقہ درویشاں وہ مرد خدا کیسا	۱۶۱
۵۶	غ ع ۳۶	اے طائر لا ہوتی! اس رزق سے موت اچھی	۱۶۲
۲۶۶	غ ع ۱۶۶	اے کہ نشا سی خفی را از جلی ہشیا رباش	۱۶۲
۲۸۲	غ ع ۱۸۲	اے مسلمان ہر گھڑی پیش نظر	۱۶۳
۵۵	غ ع ۵۴	باغبان ہے تری ہستی پے گلزار وجود	۱۷۰

۵۴	غ ع ۵۷	باقی ہے نمود سیمائی	۱۷۱
۱۸۶	قدیم ۱۰۶	بال بازاں را سوائے سلطان برد	۱۷۱
۱۶۶	غ ع ۱۹۹	بت صنم خانوں میں کہتے ہیں مسلمان گئے	۱۷۲
۱۳۳	غ ع ۱۳۲	بجلیوں کے آشیانے جن کی تلواروں میں تھے	۱۷۳
۱۲۴	غ ع ۱۲۲	بجھی عشق کی آگ اندھیر ہے	۱۷۳
۱۵۵	غ ع ۵۵	بگردا گرد خود چندا نکلے پیغم	۱۷۹
۲۶۲	غ ع ۱۶۲	بندۂ مزدور کو جا کر مر اپیغام دے	۱۸۱
۱۳۲	غ ع ۱۹۹	بے تاب نہ ہو معرکہ بیم در جا دیکھ	۱۸۶
۴۶	غ ع ۴۲	بے چارہ غلط پڑھتا تھا اعراب (سموات)	۱۸۶
۱۳۶	غ ع ۱۳۸	بے سود نہیں روس کی یہ گرمی رفتار	۱۸۸
۲۵۹	غ ع ۲۷۸	پختہ ہو جائے تو ہے شمشیر بے زہنہا تو	۱۹۱
۲۸۳	غ ع ۲۸۲	پردہ اٹھنے کی منتظر ہے نگاہ	۲۹۲
۱۵۶	غ ع ۱۵۱	پرواز ہے دونوں کی اسی ایک فضا میں	۱۹۳
۲۲۶	غ ع ۲۲۰	پردہ مجبوری و بیچارگی تدبیر ہے	۱۹۳
۱۷۰	غ ع ۱۷۲	پر شہباز سے ممکن نہیں پرواز لگس	۱۹۳
۵۲	قدیم ۵۳	پھر اس میں عجب کیا کہ تو بے باک نہیں ہے	۱۹۸
۲۸۰	غ ع ۲۸	پھر باد بہار آئی، اقبال غزل خواں ہو!	۱۹۸

۲۷۹	غ ع ۳۷۹	پھر جہاں میں ہوس شوکت دارائی کر	۱۹۹
۱۵۴	غ ع ۱۵۶	تاثير میں اکسیر سے بڑھ کر ہے یہ تیزاب	۲۰۶
۱۵۴	غ ع ۱۵	تجھے معلوم ہے غافل کہ تیری زندگی کیا ہے؟	۲۱۰
۲۲۰	غ ع ۲۲۶	تری نگاہ ہے فطرت کی رازداں پھر کیا؟	۲۱۵
۲۶۱	غ ع ۱۶۱	توڑ دیتا ہے کوئی موسیٰ طلسم سامری	۲۲۵
۱۸۴	غ ع ۲۸۴	تو فروزاں ہے کہ پروانوں کو ہوسودا تیرا	۲۲۷
۱۸۶	غ ع ۲۸۶	تیری محفل میں نہ دیوانے نہ فرزانے رہے	۲۳۵
۱۳۴	غ ع ۱۳۶	تیرے ساحل کی خموشی میں ہے اندازیاں	۲۳۶
۹۳	غ ع ۱۲۶	تیرے شب و روز کی اور حقیقت ہے کیا	۲۳۶
۲۳	غ ع ۳۶	تیشے کی کوئی گردش تقدیر تو دیکھے	۲۳۷
۱۶۵	غ ع ۳۶۵	تبغ کیا چیز ہے ہم توپ سے لڑ جاتے تھے	۲۳۷
۱۶۷	غ ع ۱۶۸	ٹپکے بدن مہر سے شبنم کی طرح ضو	۲۴۰
۵۰	غ ع ۵	جستجوئے راز قدرت کا شناسا تو نہیں	۲۵۰
۱۲۱	غ ع ۲۱	جس کی چمک ہے پیدا جس کی مہک ہویدا	۲۵۲
۳۷	قدیم ۲۷	جس معنی پیچیدہ کی تصدیق کرے دل	۲۵۴
۱۱۳	غ ع ۱۳	جس نے سبے ہیں تقدیر کے چاک	۲۵۴
۵۵	غ ع ۵	جل گیا پھر مری تقدیر کا اختر کیوں کر	۲۵۶

۱۲۹	غ ع ۱۳۹	جو تھا نہیں ہے، جو ہے نہ ہوگا، یہی ہے اک حرفِ محرمانہ	۲۵۹
۱۳	غ ع ۱۳	جو تو بڑا ہے تو مجھ سا ہنر دکھا مجھ کو	۲۵۹
۲۹۰	غ ع ۱۹۰	جو زیرِ آسماں ہے وہ دھرتی کا مال ہے	۲۶۰
۱۱۹	غ ع ۱۱۸	جو ضربِ کلیمی نہیں رکھتا وہ ہنر کیا ہے	۲۶۱
۸۰	غ ع ۸	جو مری ہستی کا مقصد ہے مجھے معلوم ہے	۲۶۲
۲۴۸	غ ع ۱۴۸	جو نغمہ زن تھے خلوت اور اراق میں طیور	۲۶۲
۴۷	غ ع ۱۴۷	جیسے حسین کوئی آئینہ دیکھتا ہو	۲۶۶
۸۷	غ ع ۸۸	چشتی نے جس زمیں میں پیغامِ حق سنایا	۲۶۹
۱۵۲	غ ع ۲۵۲	چشمِ انساں سے نہاں، پتوں کے عزت خانہ میں	۲۶۹
۳۷	قدیم ۲۷	چشمِ باطن جس سے کھل جائے وہ جلوہ چاہیے	۲۷۰
۸۵	غ ع ۸۴	چمک رہے ہیں مثالِ ستارہ جس کے ایامِ غ	۲۷۲
۱۴۶	غ ع ۴۶	خطہ قسطنطنیہ یعنی قیصر کا دیار	۲۹۵
۲۶۲	قدیم ۲۶۳	خواب کے پردے میں بیداری کا اک پیغام ہے	۲۹۷
۲۰۴	غ ع ۳۰۴	خودکشی شیوہ تمہارا وہ غیور و خوددار	۲۹۸
۱۶۷	غ ع ۱۶۸	دردِ لیلیٰ بھی وہی، قیس کا پہلو بھی وہی	۳۰۸
۱۱۸	غ ع ۱۰۸	دل کے پوشیدہ خیالوں کو بھی عریاں کر دوں	۳۱۲
۱۰۳	غ ع ۱۰۲	دمشق ہاتھ سے جن کے ہوا ہے ویرانہ	۳۱۴

۱۸۷	غ ع ۱۷	دہر میں عیش کی دوام آئیں کی پابندی سے ہے	۳۱۷
۸۲	غ ع ۸۰	ڈرائسکیں نہ کلیسا کی مجھ کو تلواریں	۳۲۴
۱۹۴	غ ع ۱۹۳	راز اس آتش نوائی کا مرے سینے میں دیکھ	۳۳۲
۲۰۶	قدیم ۲۱۶	رقص میں لیلیٰ رہی لیلیٰ کے دیوانے رہے	۳۳۵
۲۱۸	غ ع ۳۱۸	رواں دریائے خوں شہزادیوں کے دیدہ تر سے	۳۳۷
۱۶۸	غ ع ۱۷۰	رومی بدلے شامی بدلے بدلا ہندوستان	۳۳۹
۲۳	قدیم ۲۸	زرہ کوئی اگر محفوظ رکھتی ہے تو استغنا	۳۴۵
۱۴	غ ع ۲۴	زیارت گاہ اہل عزم و ہمت ہے لحد میری	۳۵۱
۲۸۹	غ ع ۱۸۹	ساہوکاری بسوہ داری سلطنت	۳۵۵
۲۲۳	غ ع ۱۲۳	ستارہ می شکند آفتاب می سازند	۳۵۷
۲۶۸	غ ع ۲۶۹	سرشک چشم مسلم میں ہے نیساں کا اثر پیدا	۳۵۹
۱۲۶	غ ع ۲۲۶	سلسلہ روز و شب صیرفی کائنات	۳۶۳
۲۸۷	غ ع ۱۸۷	سند تو لیجئے لڑکوں کے کام آئے گی	۳۶۵
۲۴۴	غ ع ۴۴۴	شرارے وادی ایمن کے تو بوتاہے لیکن	۳۷۶
۱۵۵	غ ع ۲۵۵	شفق آمیز تھی اس کی سفیدی	۳۷۸
۲۰۴	غ ع ۲۴	شہر کی کھائے ہو اباد یہ پیمانہ رہے	۳۸۱
۴۷	غ ع ۵۷	ظالم اپنے شعلہ سوزاں کو خود کہتا ہے و دود	۳۹۸

۲۶۶	غ ع ۱۶۶	عشق کو فریاد لازم تھی سو وہ بھی ہو چکی	۲۰۵
۶۹	غ ع ۶۵	عشق ناپید و خرد مے گزوش صورت مار	۲۰۶
۹۷	غ ع ۹۶	غیر کے ہاتھ میں ہے جو ہر عورت کی نمود	۲۱۸
۱۵۳	غ ع ۱۵۲	فرنگیوں کی سیاست ہے دیوبے زنجیر	۲۲۲
۲۷۶	غ ع ۲۷۷	فلک راستف بشگا فیم و طرح دیگر اندازیم	۲۲۶
۲۹۱	غ ع ۲۱۹	کارخانے کا ہے مالک مردک ناکردہ کار	۲۳۸
۲۰۶	غ ع ۲۶	کشتی حق کا زمانے میں سہارا تو ہے	۲۵۰
۴۸	قدیم ۸	کوئی حور چوٹی کو کھولے کھڑی تھی	۲۵۵
۲۵۲	غ ع ۲۵	کہ جہاں میں نان شعیر پر ہے مدار قوت حیدری	۲۵۹
۳۰	غ ع ۳۱	کہ غیرت مند ہے میری فقیری	۲۶۲
۵۵	غ ع ۵۶	کھویا گیا ہے تیرا جذب قلندرانہ	۲۷۱
۲۱۸	غ ع ۲۱۷	کیا گھبرا کے پھر آزاد سر کو بار مغفر سے	۲۷۴
۱۵۶	غ ع ۱۵۷	کیوں نہ آساں ہونم و اندوہ کی منزل تجھے	۲۷۷
۱۰۷	غ ع ۱۰۶	گفتار کے اسلوب پہ قابو نہیں رہتا	۲۸۴
۱۶	غ ع ۶	مجھے ہے حکم اذال لا الہ الا اللہ	۵۰۲
۱۳۶	غ ع ۱۳۵	مدیر مخزن سے کوئی اقبال جا کے میرا پیام کہہ دے	۵۰۸
۲۸۲	غ ع ۲۸۶	مراسزا اگر چہ ستم رسیدہ زخمہ ہائے عجم رہا	۵۰۹

۹۵	غ ع ۶۵	معجزہ فتن کی ہے خون جگر سے نمود	۵۱۷
۵۸	غ ع ۵۷	مکے نے دیا خاک جنید اکو یہ پیغام	۵۲۰
۷۲	غ ع ۷۶	مگر دیکھی نہ اس آئینے میں اپنی ادا تو	۵۲۱
۱۵۲	غ ع ۱۵۶	موت میں بھی زندگانی کی تڑپ مستور ہے	۵۲۶
۷۸	غ ع ۸۷	موسیقی و صورت گری و علم نباتات	۵۲۷
۲۳۷	غ ع ۲۳۸	مہر عالم تاب کا پیغام بیداری ہوں میں	۵۲۸
۱۶۷	غ ع ۱۶۸	نجد کے دشت و جبل میں رم آہو بھی وہی	۵۳۲
۱۲۸	غ ع ۱۲۷	نشیب و فراز پس و پیش سے	۵۳۳
۹۶	غ ع ۹۱	نظام مہر کی صورت نظام ہے تیرا	۵۳۳
۷۴	غ ع ۵۴	نفس کے زور سے وہ غنچہ واہو بھی تو گیا	۵۳۷
۸۳	قدیم ع ۷۳	نگاہ چاہیے اسرار لا الہ کے لیے	۵۳۸
۶۸	غ ع ۶۷	نگاہ موت پہ رکھتا ہے مرد دانش مند	۵۳۹
۸۲	غ ع ۸۶	نگہ آلودہ انداز افرنگ	۵۳۹
۱۴۲	غ ع ۱۴۱	نہ پوچھا اقبال کا ٹھکانہ، ابھی وہی کیفیت ہے اس کی	۵۵۳
۲۸۱	غ ع ۲۸	نہ وہ غزنوی میں تڑپ رہی، نہ وہ خم ہے زلف ایاز میں	۵۵۷
۱۱۴	غ ع ۲۴	وصل میں مرگ آرزو، ہجرت میں لذت طلب	۵۶۷
۱۵۸	غ ع ۲۵۸	وہ خاک کہ ہے زیر فلک مطلع انوار	۵۷۱

۱۳۳	غ ع ۱۳۲	وہ شعر کہ پیغام حیات ابدی ہے	۵۷۲
۲۵۳	غ ع ۱۵۳	وہی فطرت اسدا للہی، وہی مرجہی، وہی عتزی	۵۷۷
۲۴۶	غ ع ۲۴۸	ہر چند عقل کل شدہ بے جنوں مباح	۵۸۳

(۲) مصرعوں کے متن میں غلطی:

بہت سے مصرعوں میں متن کی بھی غلطیاں نظر آئیں، ان میں سے بعض کتابت کی غلطیاں ہیں۔ ذیل میں ان کی نشاندہی کی جا رہی ہے:

صحیح مصرع

غلط مصرع

جوئے شیر کا

صفحہ

آسماں گیر ہو انعرہ مستانہ ترا	آسماں گیر ہو انالہ مستانہ ترا	۱۱۰
آئے جو قرآن میں دوستارے	آئے جو قرآن میں دوستارے	۱۱۸
اب کہاں وہ شوق رہ پیمائی صحرائے علم	اب کہاں وہ شوق وہ پیمائی صحرائے علم	۱۲۳
اپنی قسمت بری ہے کیا کہیے	اپنی قسمتی بری ہے کیا کہیے	۱۲۵
اتنی نادانی جہاں کے سارے داناؤں میں تھی	اتنی نادانی جہاں کے سارے داناؤں کی	۱۲۶
اس چمن میں بھی گل و بلبل کا ہے افسانہ کیا؟	اس چمن میں بھی گل و بلبل کا افسانہ ہے کیا؟	۱۳۳
اس عیش فراداں میں ہر لحظہ غم نو	اس عیش فراداں میں ہے ہر لحظہ غم نو	۱۳۵
اقبال یہ ہے خارہ تراشی کا زمانہ	اقبال یہ ہے خارہ تراشی کا زمانہ	۱۴۴
اگرچہ بت ہیں جماعت کی آستینوں میں	اگرچہ بت ہیں جماعت کی آستینوں میں	۱۴۷

پاس اک گائے کو کھڑے پایا	پاس اک گائے کو کھڑا پایا	۱۹۰
پاک رکھ اپنی زباں، تلمیذ رحمانی ہے تو	پاک رکھ اپنی زباں، تلمیذ ربانی ہے تو	۱۹۰
پختہ ہو جائے تو ہے شمشیر بے زہنہارتو	پختہ ہو جائے تو شمشیر بے زہنہارتو	۱۹۱
پردہ آخر کس سے ہو جب مرد ہی زن ہو گئے	پردہ آخر کس سے ہو جب مرد ہی زن بن گئے	۱۹۲
پردہ انگور سے نکلی تو میناؤں میں تھی	پردہ انگور سے نکلی تو میناؤں میں تھی	۱۹۲
پریش اعمال سے مقصد تھا رسوائی مری	پریش اعمال سے مقصد تھا رسوائی مری	۱۹۳
پہلے ہی خفا مجھ سے ہیں تہذیب کے فرزند	پہلے ہی خفا مجھ سے تہذیب کے فرزند	۱۹۷
پھر آ رکھوں قدم مادر و پدر پر جنیں	پھر آ رکھوں قدم مادر و پدر پر جنیں	۱۹۸
پیام عیش و مسرت ہمیں سناتا ہے	پیام عشق و مسرت ہمیں سناتا ہے	۲۰۱
تادیر ہی آپ کی نغمہ بیانی	تادیر ہی آپ کی یہ نغمہ بیانی	۲۰۶
تخت فغفور بھی ان کا تھا سریر کے بھی	تخت فغفور بھی ان کا تھا سریر کے بھی	۲۱۰
ترے صوفے ہیں افرنگی ترے قالین ہیں ایرانی	ترے صوفے ہیں افرنگی ترے قالین ہیں ایرانی	۲۱۶
تڑپ جا چٹچ کھا کھا کر بدل جا	تڑپ جا چٹچ کھا کھا لے بدل جا	۲۱۷
تفضیل علیؑ ہم نے سنی ان کی زبانی	تفضیل علیؑ ہم نے سنی ان کی زبانی	۲۱۸
تو بھی اے فرزند کہستان اپنی خودی پہچان	تو بھی اے فرزند کہستان! اپنی خودی پہچان	۲۲۳
تو سمجھتا نہیں اے زاہد ناداں اس کو	تو سمجھتا نہیں اے زاہد ناداں اس کو	۲۲۶
تو عرب ہو یا عجم ہو تر لا الہ الا	تو عرب ہو یا عجم ہو تر لا الہ الا	۲۲۷

تھا تخیل جو ہم سر میرا	تھا تخیل جو ہم سر میرا	۲۳۰
تھا جواب صاحب سپنا کہ مسلم ہے اگر	تھا جواب صاحب سپنا کہ مسلم ہے اگر	۲۳۰
تھی نہ کچھ تیغ زنی اپنی حکومت کے لئے	تھی نہ کچھ تیغ زنی اپنے حکومت کے لئے	۲۳۲
ٹھہرو جو مرے گھر میں تو ہے اس میں برا کیا؟	ٹھہرو جو میرے گھر میں تو ہے اس میں برا کیا	۲۴۱
جبینیں خاک پر رکھتے ہیں جو اکسیر گر نکلے	جبیں خاک پر رکھتے تھے جو اکسیر گر نکلے	۲۴۸
جرات آموز مری تاب سخن ہے مجھ کو	جرات آمیز مری تاب سخن ہے مجھ کو	۲۴۹
جو بے شعور ہوں یوں باتمیز بن بیٹھے	جو بے شعور ہوں یوں باتمیز بن بیٹھے	۲۵۹
جو دونی فطرت سے نہیں لائق پرواز	جو دونی فطرت سے نہیں لائق پرواز	۲۶۰
چاہے خانہ دل کی کوئی منزل خالی	چاہے خانہ دل کی کوئی منزل خالی	۲۶۸
چھیڑ ہے یا غصہ ہے یا پیار کا انداز ہے یہ؟	چڑھ ہے یا غصہ ہے یا پیار کا انداز ہے یہ؟	۲۶۹
چشم باطن جس سے کھل جائے وہ جلوہ چاہے	چشم باطن جس سے کھل جائے وہ جلوہ چاہے	۲۷۰
چشم نابینا سے مخفی معنی انجام	چشم نابینا سے مخفی معنی انجام ہے	۲۷۰
حکومت کا تو کیا رونا کہ وہ اک عارضی شے تھی	حکومت کا تو کیا رونا کہ وہ اک عارضی شے ہے	۲۸۴
حیدر فقر ہے نہ دولت عثمانی ہے	حیدری فقر ہے نہ دولت عثمانی	۲۸۵
خاموشی کہتے ہیں جس کو ہے سخن تصویر کا	خاموشی کہتے ہیں جس کو ہے سخن تصویر کا	۲۹۰
خداوند! یہ تیرے سادہ بندے کدھر جائیں	خداوند! یہ تیرے سادہ بندے کدھر جائیں	۲۹۲
خرد کی گھتیاں سلجھا چکا میں	خرکی گتیاں سلجھا چکا میں	۲۹۳

خوابگی نے خوب چن چن کر بنائے مسکرات	جوابگی نے خوب چن چن کر بنائے مسکرات	۲۹۷
خودی کی زد میں ہے ساری خدائی	خودی کی دہد ہے ساری خدائی	۲۹۹
خودی میں ڈوبتے ہیں پھرا بھر بھی آتے ہیں	خودی میں ڈوبتے ہیں بھرا بھر بھی آتے ہیں	۳۰۰
خیابانیوں سے ہے پرہیز لازم	خیابانوں سے ہے پرہیز لازم	۳۰۳
دکھا دوں گا جہاں کو جو مری آنکھوں نے دیکھا ہے	دکھا دوں جہاں کو جو مری آنکھوں نے دیکھا ہے	۳۱۰
دگرگوں جہاں ان کے زور عمل سے	دگرگو جہاں ان کے زور عمل سے	۳۱۰
دلوں کو مرکز مہر و وفا کر	دلوں کو مرکز مہر و وفا کر	۳۱۳
داماد نگاہیں بدلتی ہوئی	داماد نگاہیں بدلتی ہوئی	۳۱۴
ڈھونڈ رہا ہے فرنگ عیش جہاں کا دوام	ڈھونڈ رہا ہے فرنگ عیش جہاں کا دوام	۳۲۴
ذرا دیکھ اس کو جو کچھ ہو رہا ہے ہونے والا ہے	ذرا دیکھ اس کو جو کچھ ہو رہا ہے ہونے والا ہے	۳۲۸
رواں ہے سینہ دریا پہ اک سفینہ تیز	رواں ہے سینہ دریا پہ اک سفینہ تیز	۳۳۷
روح میں باقی ہے اب تک دو دو کرب	روح میں باقی ہے اب تک دو کرب	۳۳۸
روش کسی کی گدایانہ ہو تو کیا کہیے	روش کسی کی گدایانہ ہو تو کیا کہیے	۳۳۹
روشن اس ضو سے اگر ظلمت کر دار نعبو	روشن اس ضو سے اگر ظلمت کرو	۳۳۹
زمانہ دیکھے گا جب مرے دل سے محشر اٹھے گا گفرنگلو کا	زمانہ دیکھے گا جب دل سے محشر اٹھے گا گفنگلو کا	۳۴۶
زمانے بھر میں رسوا ہے تری فطرت کی ناز آئی	زمانے بھر میں رسوا ہے تری فطرت کی ناز آئی	۳۴۶
ز مستانی ہوا میں گر چہ شمشیر کی تیزی	ز مستانی ہوا میں گر چہ شمشیر کی تیزی	۳۴۷

زمیں سے دور دیا آسماں نے گھر تجھ کو	زمیں سے دور دیا آسماں نے تجھ کو	۳۴۷
زندگی سے یہ پرانا خاکدان معمور ہے	زندگی سے یہ پرانا خاکدان معمور ہے	۳۴۹
زندگی کی اوج گاہوں سے اتر آتے ہیں ہم	زندگی کی اوج گاہوں سے اتر آتے ہیں ہم	۳۴۹
سارے پجاریوں کو مئے اے پیت کی پلا دیں	سارے پجاریوں کو مئے پیت کا پلا دیں	۳۵۴
سبک اس کے ہاتھوں میں سنگ گراں	سبک اس کے ہاتھوں ہیں سنگ گراں	۳۵۶
ستارے عشق کے تیری کشش سے ہیں قائم	ستارے عشق کے تیری کشش سے قائم	۳۵۷
سفر زندگی کے لئے برگ و ساز	سفر زندگی کے لئے بروگ و ساز	۳۶۱
سلا دوں گی جہاں کو خواب سے تم کو جگاؤں گی	سلا دوں گی جہاں کو خواب سے تم کو جگا دوں گی	۳۶۲
سلسلہ روز و شب ساز ازل کی فغاں	سلسلہ روز و شب ساز ازل کی فغاں	۳۶۲
سمجھ سکتے نہیں اس راز کو سینا و فارابی	سمجھ سکتے ہیں اس راز کو سینا و فارابی	۳۶۴
سنائی کے ادب سے میں نے غواصی نہ کی ورنہ	سنائی کے ادب سے میں نے غواصی نہ کی ورنہ	۳۶۵
سیاست نے مذہب سے پچھا چھڑایا	سیاست نے مذہب سے رشتہ چھڑایا	۳۶۸
سیکڑوں صدیوں کی کشت و خوں کا حاصل ہے یہ شہر	سیکڑوں صدیوں کے کشت و خوں حاصل ہے یہ شہر	۳۶۸
شباب و مستی و ذوق و سرور و رعنائی	شباب و مستی و ذوق و سرور و رعنائی	۳۴۷
شب نیم کی طرح پھولوں پہ رواور چمن سے چل	شب نیم کی پھولوں پہ رواور چمن سے چل	۳۷۵
شعلہ یہ کم تر ہے گردوں کے شراروں سے بھی کیا	شعلہ یہ کم تر ہے گردوں کے شرارے سے بھی کیا؟	۳۷۸
شعلے سے ٹوٹ کے مثل شرآ و ارہ نہ رہ	شعلے سے ٹوٹ کر مثل شرآ و ارہ نہ رہ	۳۷۸

شمشیر کے مانند ہے برندہ و براق	شمشیر کے مانند ہے برندہ و براق	۳۷۹
شہران کے مٹ گئے آبادیاں بن ہو گئیں	شہران کے مٹ گئے آزادیوں بن ہو گئیں	۳۸۱
طریق شیخ فقیہانہ ہو تو کیا کہیے	طریق شیخ فقیہانہ ہو تو کیا کہیے	۳۹۵
ظاہر پرست محفل نو کی نگاہ ہے	ظاہر پرست محفل نو کی نگاہ میں	۳۹۸
عاقبت منزل ماواوی خاموشاں است	عاقبت منزل ماواوی خاموشاں است	۴۰۰
عشق نے مجھ سے کہا علم ہے تخمین وطن	عشق نے مجھ سے کہا علم ہے تخمین وطن	۴۰۶
عقل و نظر و علم و ہنر ہیں خس و خاشاک	عقل و نظر و علم و ہنر ہیں خس و خاشاک	۴۰۹
عیار گرمی صحبت ہے حرف معدوزی	عیار گرمی صحبت ہے حرف معدوزی	۴۱۱
غرض ہے پیکار زندگی سے کمال پائے بلال تیرا	غرض ہے پیکار زندگی سے کمال پائے بلال تیرا	۴۱۵
غلامی سے بتر ہے بے یقینی	غلامی سے بتر ہے بے یقینی	۴۱۶
غنچہ باشی کو و کانت لرنکنند	غنچہ باشی کو و کانت لرنکنند	۴۱۷
فرزندی من نہ دارد سود	فرزندی من نہ دارد سود	۴۲۱
فریاد در گره صفت دانہ اسپند	فریاد در گره صفت دانہ اسپند	۴۲۲
فطرت کو دکھایا بھی ہے دیکھا بھی ہے تو	فطرت کو دکھایا بھی ہے دیکھا بھی تو نے	۴۲۴
قصاص خون تمنا کا مانگیے کس سے	قصاص خون تمنا کا مانگیے کس سے	۴۳۲
کارخانے کا ہے مالک مردک نا کردہ کار	کارخانے کا ہے مالک مردک نا کردہ کار	۴۳۸
کتاب ملت بیضا کی پھر شیرازہ بندی ہے	کتاب ملت بیضا کی پھر شیرازہ بندی کر	۴۴۱

کچھ بڑی بات تھی ہوتے جو مسلمان بھی ایک	۴۴۲
کرائے پر مہنگا لوں گا کوئی افغان سرحد سے	۴۴۳
کر کسی سینہ پر سوز میں خلوت کی تلاش	۴۴۵
کڑکا سکندر بجلی کی مانند	۴۴۶
کس طرح آئے قیامت کا یقین	۴۴۶
کشاکش زم و گرماتپ و خراش و تراش	۴۵۰
کنیرا ہرمن و دوں نہاد و مردہ ضمیر	۴۵۳
کہ آتی نہیں فصل گل روز	۴۵۶
کہ تو گفتار وہ کردار تو ثابت وہ سیارا	۴۵۸
کہ نہ باید خورد جو ہم چوں خراں	۴۶۳
کہو تو بستہ ساحل رہیں کہو بہیں	۴۶۸
کھولی ہیں ذوق دیدنے آنکھیں تری اگر	۴۷۰
کھویا گیا ہے تیرا جذب قلندرانہ	۴۷۱
کیے ہیں فاش رموز قلندری میں نے	۴۷۱
کیا جانے تو کتنے جہاں دیکھ چکی ہے	۴۷۳
لے کے اب تو وعدہ دیدار یاد آیا تو کیا	۴۹۵
لے کے آئی ہے مگر تیشہ فرہاد بھی ساتھ	۴۹۵
کچھ بڑی بات تھی ہوتے جو مسلمان بھی ایک	۴۴۲
کرائے پر مہنگا لوں گا کوئی افغان سرحد سے	۴۴۳
کر کسی سینہ پر سوز میں خلوت کی تلاش	۴۴۵
کڑکا سکندر بجلی کے مانند	۴۴۶
کس طرح آئے قیامت کا یقین	۴۴۶
کشاکش زم و گرماتپ و خراش و تراش	۴۵۰
کنیرا ہرمن دوں نہاد و مردہ ضمیر	۴۵۳
کہ آتی نہیں فصل گل روز	۴۵۶
کہ تو گفتار وہ کردار تو ثابت وہ سیارا	۴۵۸
کہ نہ باید خورد جو ہم چوں خراں	۴۶۳
کہو تو بستہ ساحل رہیں کہو بہیں	۴۶۸
کھولی ذوق دیدنے آنکھیں تری اگر	۴۷۰
کھویا گیا ہے تیرا جذب قلندرانہ	۴۷۱
کئے ہیں فاش رموز قلندری میں نے	۴۷۱
کیا جانے تو کتنے جہاں دیکھ چکی ہے	۴۷۳
لے کے اب تو وعدہ دیدار یاد آیا تو کیا	۴۹۵
لے آئی ہے مگر تیشہ فرہاد بھی ساتھ	۴۹۵

ماجرا اپنی ناتمامی کا	ماجرا اپنی ناتمامی کا	۴۹۸
مادر صدودانہ بانجم زدہ منقار	مادر صدودانہ بانجم زدہ منقار	۴۹۸
مجھ کو بھی صلہ دے مری آشفٹہ سری کا	مجھ کو صلہ دے مری آشفٹہ سری کا	۵۰۱
مجھے آہ و فغان نیم شب کا پھر پیام آیا	مجھے آہ و فغان نیم شب کا پھر پیام آیا	۵۰۱
محفل گداز! گرمی محفل نہ کر قبول	محفل گداز! گرمی محفل نہ کر قبول	۵۰۴
محل نور تجلی ست رائے انور شاہ	محل نور تجلی است رائے انور شاہ	۵۰۵
مختلف ہر منزل ہستی کی رسم و راہ ہے	مختلف ہر منزل ہستی کی رسم و راہ ہے	۵۰۵
مری خاک جگنو بنا کر اڑا	مری خاک جگنو بنا کے اڑا	۵۰۷
مرا آئینہ دل ہے قضا کے راز دانوں میں	مرا آئینہ دل ہے قضا کے راز داروں میں	۵۰۹
مزا تو یہ ہے کہ یوں زیر آسماں رہیے	مزا تو یہ ہے کہ یوں زیر آسماں رہئے	۵۱۱
مسلم ہے اپنے خویش و اقارب کا حق گزار	مسلم ہے اپنی خویش و اقارب کا حق گزار	۵۱۴
مصاف زندگی میں سیرت فولاد پیدا کر	مصاف زندگی میں سیرت فولاد کرو	۵۱۶
من و تو سے ہے انجمن آفریں	من و تو سے ہے انجمن آفریں	۵۲۵
موت کے زہراب میں پائی ہے اس نے زندگی	موت کی زہراب میں پائی ہے اس نے زندگی	۵۲۶
میرے پہلو میں دل مضطر نہ تھا سیماب تھا	میرے پہلو میں دل مضطر نہ تھا سیماب تھا	۵۳۱
میسر ہو سکے دیدار اس کا	میسر ہو سکے دیدار اس کا	۵۳۲
میں باغباں ہوں محبت بہار ہے اس کی	میں باغبا ہوں محبت بہار ہے اس کی	۵۳۳

میں بلبل نالاں ہوں اک اجڑے گلستاں کا	میں بلبل نالا ہوں ہواک اجڑے گلستاں کا	۵۳۳
میں جس کو سمجھتا تھا کلیسا کے خرافات	میں جس کو سمجھتا تھا کلیسا کا خرافات	۵۳۴
میں کہاں ہوں تو کہاں ہے؟ یہ مکاں کہ لامکاں ہے؟	میں کہا ہوں تو کیسا ہے؟ یہ مکاں کہ لامکاں ہے؟	۵۳۵
میں ناخوش و بیزار ہوں کی سلوں سے	میں ناخوش و بیزار ہوں مرمر کے سلوں سے	۵۳۶
میں نہ سمجھی تھی کہ ہے کیوں خاک میری سوزناک	میں نہ سمجھی تھی کہ ہے کیوں خاک میرا سوزناک	۵۳۶
میں نے کہا کہ موت کے پردے میں ہے حیات	میں نے کہا کہ موت کے پردے میں حیات	۵۳۷
نبض مریض پنجہ عیسیٰ میں چاہیے	نبض مریض پنجہ عیسیٰ میں چاہے	۵۴۲
نسیم صبح چمن کی تلاش میں ہے ابھی	نسیم صبح چمن کے تلاش میں ہے ابھی	۵۴۳
نقش ہیں سب ناتمام خون جگر کے بغیر	نقش ہیں سب ناتمام خون جگر کے بے بغیر	۵۴۷
نکلی تو لب اقبال سے ہے کیا جانے کس کی ہے یہ صدا	نکلی تو لب اقبال سے ہے کیا جانے کس کی ہے یہ صدا	۵۴۸
نگاہ گرم کہ شیروں کے جس سے ہوش اڑ جائیں	نگاہ گرم کے شیروں کے جس سے ہوش اڑ جائیں	۵۴۹
نہ مدر سے میں ہے باقی نہ خانقاہ میں ہے	نہ مدر سے میں ہے باقی نہ خانقاہوں میں ہے	۵۵۶
نہیں ملتا یہ گوہر بادشاہوں کے خزینوں میں	نہیں ملتا یہ گوہر بادشاہوں کے خزینوں میں	۵۵۹
نیا جہاں کوئی اے شمع! ڈھونڈیے کہ یہاں	نیا جہاں کوئی اے شمع! ڈھونڈئے کہ یہاں	۵۶۱
واعظ کمال ترک سے ملتی ہے یا مراد	واعظ کمال ترک سے ملتی ہے مراد	۵۶۴
وادی گل خاک صحرا کو بنا سکتا ہے یہ	وادی گل خاک صحرا کو بنا سکتی ہے یہ	۵۶۴
وہ حکمت ناز تھا جس پر خرد مندان مغرب کو	وہ حکمت ناز جس پر خرد مندان مغرب کو	۵۷۱

وہ صدف کیا کہ جو قطرے کو گہر نہ کر سکے	۵۷۳
وہ مہربان ہیں اب پھر رہیں نہ رہیں	۵۷۵
وہ ناں جس سے جاتی رہے اس کی آب	۵۷۶
ویرانی جنت کے تصور سے ہیں غمناک	۵۷۶
ہر شاخ سے یہ نکتہ پچیدہ ہے پیدا	۵۸۲
ہم اپنی دردمندی کا فسانہ	۵۸۶
ہندو یوناں ہیں جس کے حلقہ بگوش	۵۹۰
ہو بھونچے گا لیکن عشق کی تصویر کون؟	۵۹۲
ہو تیرے بیاباں کی ہوا تجھ کو گوارہ	۵۹۲
ہو گیا پختہ عقائد تہی جس کا ضمیر	۵۹۵
ہوں نقش اگر باطل تکرار سے کیا حاصل؟	۵۹۶
ہے ایسی تجارت میں مسلمان کو خسارا	۵۹۹
ہے مگر کیا اس یہودی شرارت کا جواب؟	۶۰۲
ہیں تیرے تصرف میں یہ بادل یہ گھٹائیں	۶۰۶

(۳) مصرعوں کے شمار میں غلطی:

صحیح شمار

غلط شمار

مصرع

جوئے شیر کا صفحہ

۲	۱	پختہ ہو جائے تو ہے مشیر بے زہار تو	۱۹۱
۲	۱	تیری محفل کو اسی شمع نے چمکایا ہے	۲۳۲
۱	۲	مدیر مخزن سے کوئی اقبال جا کے میرا پیام کہہ	۵۰۸
دے			
۲	۱	وہ آتش ہے میں سامنے اس کے پارا	۵۶۸
۲	۱	ہر جگہ میرے چمکنے سے اجالا ہو جائے	۵۸۳
۲	۱	ہمالہ کے چشمے ابلنے لگے	۵۸۷
۱	۲	ہوائے قرطبہ شاید یہ ہے اثر تیرا	۵۹۲
۲	۱	ہوئی خاک آدم میں صورت پذیر	۵۹۷

(۴) کتاب کے نام میں غلطی:

مندرجہ ذیل مصرعوں کے سامنے کتاب کا نام درست نہیں ہے:

صحیح نام	غلط نام	مصرع	جوئے شیر کا صفحہ
ضرب کلیم	بال جبریل	حیات و موت نہیں التفات کے لائق	۲۸۵
بال جبریل	بانگ درا	نکتہ دل پذیر تیرے لیے	۵۴۸

(۵) عنوان میں غلطی:

درج ذیل مصرعوں کے سامنے غلط عنوان درج ہیں:

صحیح عنوان

داغ

غزل

غلط عنوان

غزل

داغ

مصرع

آہ خالی داغ سے کاشانہ اردو ہوا

آہ دنیا دل سمجھتی ہے جسے وہ دل نہیں

جوئے شیر کا صفحہ

۱۱۵

۱۵

(۶) مصرع ندارد:

درج ذیل مصرع ”جوئے شیر“ میں نہیں آسکا

عقل گواستاں سے دور نہیں

صفحہ ۲۰۸ پر درج ہونا چاہیے

(۷) تکرار:

درج ذیل مصرع صفحہ ۵۲۸ پر موجود ہیں اور پھر صفحہ نمبر ۵۲۹ پر بھی درج کئے گئے ہیں:

۱۔ نکہت خوابیدہ غنچے کی نوا ہو جائے گی

۲۔ نکہت کا کارواں ہے مثال صبا نموش

۳۔ نکہت گل کی طرح پاکیزہ ہے اس کی ہوا

۴۔ کرتے کرتے تھے ادب ان کا عالی و ادانی

یہ ”جوئے شیر“ میں صفحہ نمبر ۲۲۴ پر بھی ہے پھر ۲۲۵ پر بھی درج ہے۔

(۸) ”اے“ کی بجائے ”ائے“ لکھا ہوا ہے۔

تقریباً سو سے اوپر پر اے کی بجائے ائے لکھا ہوا ہے۔

طباعت کی غلطیاں۔ (صفحات بہت مدہم ہیں)

۱۱۸	دل کے پوشیدہ خیالوں کو بھی عریاں کر دوں	۳۱۲
۱۸۷	دہر میں عیش دوام آئیں کی پابندی سے ہے	۳۱۷
۹۵	معجزہ فن کی ہے خود جگر سے نمود	۵۱۷

----- ختم شد -----